

ΠΑΝΤΕΙΟΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

PANTEION UNIVERSITY OF SOCIAL AND POLITICAL SCIENCE

ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ

**Πολυσεξουαλικότητα και ταυτότητες φύλου: Νέες πτυχές εστίασης και ο
αντίκτυπος στην ψυχική υγεία και ευεξία**

ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΗ ΔΙΑΤΡΙΒΗ

Ηλίας Κασσάρας

Αθήνα, 2025

Τριμελής Επιτροπή

Παναγιώτης Κορδούτης, Καθηγητής Παντείου Πανεπιστημίου (επιβλέπων)

Σουλτάνα Μαντόγλου, Καθηγήτρια Παντείου Πανεπιστημίου

Ηλίας Τσακανίκος, Αναπληρωτής Καθηγητής Πανεπιστημίου Κρήτης

Copyright © Ηλίας Κασσάρας, 2025

All rights reserved. Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος.

Απαγορεύεται η αντιγραφή, αποθήκευση και διανομή της παρούσας διδακτορικής διατριβής εξ ολοκλήρου ή τμήματος αυτής, για εμπορικό σκοπό. Επιτρέπεται η ανατύπωση, αποθήκευση και διανομή για σκοπό μη κερδοσκοπικό, εκπαιδευτικής ή ερευνητικής φύσης, υπό την προϋπόθεση να αναφέρεται η πηγή προέλευσης και να διατηρείται το παρόν μήνυμα. Ερωτήματα που αφορούν τη χρήση της διδακτορικής διατριβής για κερδοσκοπικό σκοπό πρέπει να απευθύνονται προς τον συγγραφέα.

Η έγκριση της διδακτορικής διατριβής από το Πάντειον Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών δεν δηλώνει αποδοχή των γνώμων του συγγραφέα.

Ευχαριστίες

Τα χρόνια εκπόνησης της διδακτορικής μου διατριβής, πέρα από συναρπαστικά, ήταν και ιδιαιτέρως απαιτητικά. Ευτυχώς, υπήρξαν σημαντικά πρόσωπα που, για διαφορετικούς λόγους, έκαναν αυτό το μακρύ και δύσκολο ταξίδι ομορφότερο. Θα ήθελα λοιπόν να εκφράσω τις ειλικρινείς μου ευχαριστίες σε όλα αυτά τα πρόσωπα που συνέβαλαν στην επιτυχή ολοκλήρωση του έργου μου.

Αρχικά, θέλω να ευχαριστήσω την οικογένεια μου για την υποστήριξη, αλλά και το αίσθημα ελευθερίας που μου προσέφερε όλα αυτά τα χρόνια. Επίσης, θέλω να ευχαριστήσω την Κάτια για την υπομονή και τη βοήθεια της σε στιγμές δύσκολες, αλλά και τους φίλους μου που ξέρουν πώς να με κάνουν να ξεχνιέμαι όταν χρειάζεται.

Ακόμα, θέλω να εκφράσω τις θερμές μου ευχαριστίες στα μέλη της επιτροπής μου, δηλαδή την Καθηγήτρια Άννα Μαντόγλου, για τις πολύ εύστοχες παρατηρήσεις της σε κάποια κρίσιμα σημεία της διατριβής μου, καθώς και τον Αν. Καθηγητή Ηλία Τσακανίκο για τις συμβουλές του πάνω στο αντικείμενο μελέτης. Η βοήθεια τους συνεισέφερε σημαντικά στο τελικό αποτέλεσμα. Εν συνεχεία, θέλω να ευχαριστήσω την Καθηγήτρια Κοινωνικής Ψυχολογίας Αλεξάνδρα Χαντζή, η οποία με βοήθησε στα πρώτα μου βήματα.

Τέλος, θέλω να ευχαριστήσω θερμά τον Καθηγητή και Επιβλέποντα της διδακτορικής διατριβής μου, Παναγιώτη Κορδούτη. Οι λόγοι είναι πολλοί και ουσιαστικοί, αλλά θα αναφερθώ κυρίως στη μεγάλη ποιότητα της βοήθειας του, ειδικά στα αρχικά στάδια, όπου με διορατικότητα αλλά και μη επεμβατικό τρόπο, με βοήθησε να συλλάβω ακριβέστερα βασικές παραμέτρους της διατριβής μου. Σε κάθε ερώτημα μου, ο Δρ. Κορδούτης ήταν παρών. Ο τρόπος προσέγγισης των θεωρητικών και ερευνητικών ζητημάτων από τον Δρ. Κορδούτη αποτέλεσε πρότυπο για τη δική μου εργασία και αυτός είναι ένας ακόμα σημαντικός λόγος για τον οποίο του είμαι υπόχρεος. Ολοκληρώνοντας, τον ευχαριστώ ιδιαίτερα και για το γεγονός ότι με εμπιστεύτηκε και υποστήριξε ενεργά το θέμα της διατριβής, ένα θέμα που βρίσκεται ακόμα σε αρχικά στάδια και τα αχαρτογράφητα σημεία είναι αρκετά. Ελπίζω η παρούσα διατριβή να αποτελέσει εφελτήριο για συνεχιζόμενη μελλοντική έρευνα στον – εν πολλοίς αόρατο – πολυσεξουαλικό πληθυσμό.

Σας ευχαριστώ από καρδιάς.

Σε σένα,

αν πιστεύεις σε ένα κόσμο χωρίς διακρίσεις.

Περιεχόμενα

Εισαγωγικό σημείωμα.....	17
Κεφάλαιο 1^ο: Ταυτότητες φύλου.....	19
Το πλαίσιο της διασταυρούμενης/διαθεματικής προσέγγισης	19
Ορίζοντας την ταυτότητα κοινωνικού φύλου.....	21
Ρόλοι φύλων	21
Προσδοκίες φύλων	22
Αρρενωπότητα και θηλυκότητα	22
Αρρενωπότητα, θηλυκότητα και ψυχική υγεία	24
Πέρα από το δίπολο άνδρας – γυναίκα.....	24
Μειονοτικό στρες και ευεξία σε μη δυαδικά άτομα	26
Πρακτικά ζητήματα	26
Ερευνητικά ζητήματα.....	27
Κεφάλαιο 2^ο: Σεξουαλική ταυτότητα	28
Η έννοια της ταυτότητας.....	28
Η σεξουαλική ταυτότητα.....	29
Ο σεξουαλικός προσανατολισμός.....	30
Η σεξουαλική συμπεριφορά.....	32
Η ψυχοσεξουαλικότητα.....	33
Το ισχύον ετεροκανονιστικό πλαίσιο.....	33
ΛΟΑΤΚΙΑ2+ ταυτότητες και υγεία	34
Κεφάλαιο 3^ο: Πολυσεξουαλικά άτομα	34
Εισαγωγή.....	34
Ιδιαίτερες προκλήσεις.....	38
Ερευνητικά δεδομένα.....	40
Ο ρόλος του ερωτικού συντρόφου.....	42
Ερευνητικά κενά.....	43

Η παρούσα διατριβή.....	47
Πρώτο μέρος: Πολυσεξουαλικότητα και ταυτότητες φύλου	51
Πρόλογος.....	52
Εισαγωγή.....	52
Μέθοδος.....	58
Αποτελέσματα	69
Συζήτηση.....	123
Περιορισμοί.....	141
Δεύτερο μέρος: Μια νέα κλίμακα για πολυσεξουαλικά άτομα.....	145
Πρόλογος.....	146
Βιβλιογραφική ανασκόπηση	147
Θεωρητικό σκεπτικό	158
Μεθοδολογία	164
Αποτελέσματα: Ανάπτυξη της MIS	178
Πρώτη Έρευνα.....	178
Εισαγωγή.....	178
Μέθοδος.....	180
Αποτελέσματα	184
Συζήτηση.....	197
Δεύτερη Έρευνα.....	200
Εισαγωγή.....	200
Μέθοδος.....	201
Αποτελέσματα	203
Συζήτηση.....	208
Γενική συζήτηση αποτελεσμάτων 1 ^{ης} και 2 ^{ης} Έρευνας	212
Τρίτη Έρευνα.....	216
Εισαγωγή.....	216

Μέθοδος.....	218
Αποτελέσματα Κλίμακας MIS	223
Αποτελέσματα Έρευνας.....	233
Συζήτηση.....	262
Περιορισμοί των τριών Ερευνών.....	283
Γενική συζήτηση και επίλογος.....	285
Βιβλιογραφία	294
Παράρτημα Α	408
Παράρτημα Β	416
Παράρτημα Γ.....	435

Περιεχόμενα πινάκων

Πίνακας 1. Δείκτες αξιοπιστίας του MHC-SF	65
Πίνακας 2. Δείκτες αξιοπιστίας πλήρους και σύντομης έκδοσης ερωτηματολογίου ψυχοσεξουαλικών ιδιοτήτων (MSQ).....	72
Πίνακας 3. Σταθμισμένες φορτίσεις παραγόντων πλήρους και σύντομης έκδοσης του MSQ	73
Πίνακας 4. Συσχετίσεις υποκλιμάκων πλήρους και σύντομης έκδοσης	77
Πίνακας 5. Συσχετίσεις μεταξύ πλήρους και σύντομης μορφής του MSQ με το MHC- SF	77
Πίνακας 6. Έλεγχος μετρικής ισοδυναμίας ανάμεσα στο στρέιτ και στο πολυσεξουαλικό δείγμα	81
Πίνακας 7. Μοντέλο ανάλυσης λανθανόντων παραγόντων με εννέα ομάδες	82
Πίνακας 8. Οι εννέα ομάδες Ταυτότητας Κοινωνικού Φύλου (TKΦ), τα συμμετέχοντα άτομα ανά ομάδα (<i>n</i>) και τα ποσοστά επί συνόλου (%).....	83
Πίνακας 9. Οι εννέα ομάδες TKΦ με βάση την ποσόστωση στο ανδρικό, το γυναικείο και το άλλο φύλο	83
Πίνακας 10. Αποτελέσματα σύγκρισης μοντέλων με βάση το κριτήριο BIC	85
Πίνακας 11. Αποτελέσματα σύγκρισης μοντέλων με βάση το κριτήριο ICL.....	86
Πίνακας 12. Μ.Ο, Τ.Α. και Συσχετίσεις όλων των Μετρήσεων Πρώτου μέρους	89
Πίνακας 13. Μ.Ο., Τ.Α. για προσωπική κατάσταση και μορφές ευεξίας.....	91
Πίνακας 14. Μ.Ο., Τ.Α. για μορφωτικό επίπεδο και μορφές ευεξίας	92
Πίνακας 15. Μ.Ο., Τ.Α. για εργασιακή κατάσταση και μορφές ευεξίας.....	93
Πίνακας 16. Αποτελέσματα ανάλυσης περιεχομένου με σκοπό τη διερεύνηση και κατανόηση των προεπιλεγμένων πτυχών εστίασης	170
Πίνακας 17. Φορτίσεις παραγόντων και εξαχθείσες εταιρικότητες για τις 40 δηλώσεις της MIS.....	187
Πίνακας 18. Φορτίσεις παραγόντων και εξαχθείσες εταιρικότητες για τις 22 τελικές δηλώσεις της MIS	190

Πίνακας 19. Μ.Ο, Τ.Α. και Δείκτες αξιοπιστίας Cronbach's Alpha για όλες τις Μετρήσεις της 1 ^{ης} Έρευνας	191
Πίνακας 20. Συσχετίσεις όλων των Μετρήσεων της 1 ^{ης} Έρευνας.....	195
Πίνακας 21. Δείκτες προσαρμογής για τα δομικά μοντέλα της MIS μέσω επιβεβαιωτικής ανάλυσης παραγόντων.....	206
Πίνακας 22. Μ.Ο, Τ.Α. και Δείκτες αξιοπιστίας Cronbach's Alpha για όλες τις Μετρήσεις της 2 ^{ης} Έρευνας	206
Πίνακας 23. Συσχετίσεις όλων των Μετρήσεων της 2 ^{ης} Έρευνας.....	208
Πίνακας 24. Μ.Ο, Τ.Α. και Δείκτες αξιοπιστίας Cronbach's Alpha για όλες τις Μετρήσεις της 3 ^{ης} Έρευνας	223
Πίνακας 25. Συσχετίσεις όλων των Μετρήσεων της 3 ^{ης} Έρευνας.....	226
Πίνακας 26. Πολλαπλή γραμμική ανάλυση παλινδρόμησης: Ταυτοτικά στοιχεία ως προβλεπτικοί παράγοντες Συναισθηματικής ευεξίας.....	227
Πίνακας 27. Πολλαπλή γραμμική ανάλυση παλινδρόμησης: Ταυτοτικά στοιχεία ως προβλεπτικοί παράγοντες Κοινωνικής ευεξίας.....	228
Πίνακας 28. Πολλαπλή γραμμική ανάλυση παλινδρόμησης: Ταυτοτικά στοιχεία ως προβλεπτικοί παράγοντες Ψυχολογικής ευεξίας.....	229
Πίνακας 29. Πολλαπλή γραμμική ανάλυση παλινδρόμησης: Ταυτοτικά στοιχεία ως προβλεπτικοί παράγοντες Θετικής λειτουργικότητας.....	229
Πίνακας 30. Έλεγχος μετρικής ισοδυναμίας ανάμεσα σε άνδρες και γυναίκες με πολυσεξουαλικό προσανατολισμό	232
Πίνακας 31. Μοντέλο ανάλυσης λανθανόντων παραγόντων με εννέα ομάδες	233
Πίνακας 32. Αποτελέσματα σύγκρισης μοντέλων με βάση το κριτήριο BIC	234
Πίνακας 33. Αποτελέσματα σύγκρισης μοντέλων με βάση το κριτήριο ICL.....	235
Πίνακας 34. Οι εννέα ομάδες Ταυτότητας Κοινωνικού Φύλου (ΤΚΦ) με βάση την ποσόστωση στο ανδρικό, το γυναικείο και το άλλο φύλο, τα συμμετέχοντα άτομα ανά ΤΚΦ (<i>n</i>) και τα ποσοστά επί συνόλου (%)	236

Περιεχόμενα γραφημάτων

Γράφημα 1. Οπτικοποιημένο πεδίο μελέτης της παρούσας διδακτορικής διατριβής	50
Γράφημα 2. Γραφικό δομικό μοντέλο της MIS μέσω επιβεβαιωτικής ανάλυσης παραγόντων.....	205
Γράφημα 3. Γραφικό δομικό μοντέλο της MIS με έναν παράγοντα 2 ^{ης} τάξης μέσω επιβεβαιωτικής ανάλυσης παραγόντων.....	205
Γράφημα 4. Αλληλεπίδραση ανεξάρτητων μεταβλητών με χρήση ομάδας αναφοράς (X0) και ρυθμιστικής μεταβλητής προς την Ψυχολογική ευεξία	247
Γράφημα 5. Αλληλεπίδραση ανεξάρτητων μεταβλητών με χρήση ομάδας αναφοράς (X0) και ρυθμιστικής μεταβλητής προς τη Θετική λειτουργικότητα.....	248
Γράφημα 6. Αλληλεπίδραση ανεξάρτητων μεταβλητών με χρήση ομάδας αναφοράς (X0) και ρυθμιστικής μεταβλητής προς τη Θετική λειτουργικότητα.....	249
Γράφημα 7. Αλληλεπίδραση ανεξάρτητης και ρυθμιστικής μεταβλητής προς την Κοινωνική ευεξία	251
Γράφημα 8. Αλληλεπίδραση ανεξάρτητης και ρυθμιστικής μεταβλητής προς την Ψυχολογική ευεξία	252
Γράφημα 9. Αλληλεπίδραση ανεξάρτητης και ρυθμιστικής μεταβλητής προς τη Θετική λειτουργικότητα	253

Περιεχόμενα σχημάτων

Σχήμα 1. Σχήμα παράλληλης διαμεσολάβησης (M) που δείχνει την επίδραση του σεξουαλικού προσανατολισμού στη Συναισθηματική ευεξία	103
Σχήμα 2. Σχήμα παράλληλης διαμεσολάβησης (M) που δείχνει την επίδραση του σεξουαλικού προσανατολισμού στην Κοινωνική ευεξία	104
Σχήμα 3. Σχήμα παράλληλης διαμεσολάβησης (M) που δείχνει την επίδραση του σεξουαλικού προσανατολισμού στην Ψυχολογική ευεξία	105
Σχήμα 4. Σχήμα παράλληλης διαμεσολάβησης (M) που δείχνει την επίδραση του σεξουαλικού προσανατολισμού στη Θετική λειτουργικότητα	106
Σχήμα 5. Σχήμα παράλληλης διαμεσολάβησης (M) που δείχνει την επίδραση του φύλου στην Αυτεπίγνωση	258
Σχήμα 6. Σχήμα παράλληλης διαμεσολάβησης (M) που δείχνει την επίδραση του φύλου στην Αυθεντικότητα	259
Σχήμα 7. Σχήμα παράλληλης διαμεσολάβησης (M) που δείχνει την επίδραση του φύλου στο Αίσθημα κοινότητας.....	260
Σχήμα 8. Σχήμα παράλληλης διαμεσολάβησης (M) που δείχνει την επίδραση του φύλου στην ερωτική Οικειότητα.....	261
Σχήμα 9. Σχήμα παράλληλης διαμεσολάβησης (M) που δείχνει την επίδραση του φύλου στην Κοινωνική δικαιοσύνη	262

Περιεχόμενα διαγραμμάτων

Διάγραμμα 1. Διάγραμμα σύγκρισης των διάφορων μοντέλων με βάση το κριτήριο BIC	84
Διάγραμμα 2. Διάγραμμα σύγκρισης των διάφορων μοντέλων με βάση το κριτήριο BIC	236

Περίληψη

Η «πολυσεξουαλικότητα» αποτελεί έναν συμπεριληπτικό όρο που περιγράφει άτομα τα οποία έλκονται ρομαντικά ή/και ερωτικά από παραπάνω του ενός (κοινωνικά) φύλα. Μέχρι πρόσφατα, η διεθνής βιβλιογραφία δεν είχε στρέψει ενεργά το ενδιαφέρον της προς αυτά τα άτομα, αν και αποτελούν τον μεγαλύτερο υποπληθυσμό της ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητας. Τα υπάρχοντα δεδομένα υπογραμμίζουν ότι τα πολυσεξουαλικά άτομα αποτελούν έναν κοινωνικά στιγματισμένο πληθυσμό που έχει συνδεθεί με συγκεκριμένους μύθους και στερεότυπα. Παρουσιάζουν διαχρονικά χαμηλότερη ευεξία συγκρινόμενα με στρέιτ και γκέι άτομα. Ακόμα, αντιμετωπίζουν μοναδικές προκλήσεις, καθώς συχνά συνάπτουν ερωτικούς δεσμούς με άτομα διαφορετικών σεξουαλικών προσανατολισμών, οδηγώντας σε περίπλοκα και – μη επαρκώς ερευνημένα – σχεσιακά δυναμικά που επηρεάζονται από το φύλο και τον σεξουαλικό προσανατολισμό του συντρόφου. Επίσης, σε ατομικό επίπεδο, δεν έχει δοθεί έμφαση στη μέτρηση εξειδικευμένων ταυτοτικών πτυχών που ανταποκρίνονται στην πολυσεξουαλική εμπειρία. Επιπλέον, υπό το πρίσμα της Διαθεματικότητας, η ταυτότητα φύλου αποτελεί μια σημαντική πτυχή που οφείλεται να λαμβάνεται σοβαρά υπόψη για την πιο ολιστική αποτύπωση της ατομικής εμπειρίας αναφορικά με την κοινωνική καταπίεση και την ευεξία.

Η παρούσα διατριβή αποτελείται από δύο Μέρη και ακολουθεί μεικτό ερευνητικό σχεδιασμό. Το Πρώτο μέρος, έχοντας ως συγκριτικό πλαίσιο 2507 στρέιτ άτομα, μελέτησε την ψυχική ευεξία 291 πολυσεξουαλικών ατόμων, λαμβάνοντας υπόψη το φύλο και τον σεξουαλικό προσανατολισμό του συντρόφου τους, αλλά και βασικές ψυχοσεξουαλικές ιδιότητες. Ακόμα, μελετήθηκε η σημασία της Ταυτότητας Κοινωνικού Φύλου (ΤΚΦ) στο συνολικό δείγμα των 2907 συμμετεχόντων. Τα αποτελέσματα ανέδειξαν σημαντικές διαφορές τόσο μεταξύ στρέιτ και πολυσεξουαλικού δείγματος σε επίπεδο ευεξίας και ψυχοσεξουαλικότητας, όσο και μεταξύ πολυσεξουαλικών ανδρών και γυναικών. Επίσης, αναδείχθηκαν συγκεκριμένες ψυχοσεξουαλικές ιδιότητες που εξηγούσαν σταθερά τις διαφορές ανάμεσα σε στρέιτ και πολυσεξουαλικά άτομα σε επίπεδο ευεξίας. Επιπλέον, το φύλο και ο σεξουαλικός προσανατολισμός του συντρόφου είχαν σημαντική επίδραση τόσο στην ευεξία όσο και στις ψυχοσεξουαλικές πτυχές των πολυσεξουαλικών συμμετεχόντων. Αναφορικά με τις ΤΚΦ, φάνηκε πως τα άτομα που βίωναν την ταυτότητα φύλου τους με έναν πιο ρευστό τρόπο, σημείωναν καλύτερους δείκτες ευεξίας και ψυχοσεξουαλικότητας. Όλα τα

ευρήματα αναλύθηκαν κοινωνιοψυχολογικά και μέσα στο πλαίσιο της Θεωρίας του Μειονοτικού στρες και της Διαθεματικότητας.

Το Δεύτερο μέρος εστίασε στην ανάγκη της ερευνητικής στροφής στις ιδιαίτερες πτυχές της πολυσεξουαλικότητας. Με βάση σύγχρονο θεωρητικό μοντέλο, δημιουργήθηκε μια νέα και εξειδικευμένη κλίμακα μέτρησης ταυτοτικών πτυχών, η οποία στοχεύει να επεκτείνει την υπάρχουσα σχετική βιβλιογραφία. Πραγματοποιήθηκαν τρεις Έρευνες, με συνολικό δείγμα 325 ενήλικα πολυσεξουαλικά άτομα. Τα αποτελέσματα επιβεβαίωσαν την παραγοντική δομή της Κλίμακας που αποτελείται από έξι διαστάσεις: (α) Διασταύρωση ταυτοτήτων/Συνολική ανάπτυξη, (β) Απόρριψη ταμπελών, (γ) Βρίσκοντας τη θέση στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα, (δ) Βρίσκοντας τη θέση στη στρέιτ κοινότητα, (ε) Απόρριψη μονοσεξουαλικής ταυτότητας και (στ) Κατανόηση της πολυσεξουαλικής ταυτότητας. Επιπλέον, ελέγχθηκαν και συγκεκριμένα ερευνητικά ερωτήματα αναφορικά με τις νέες αυτές ταυτοτικές πτυχές.

Συνολικά, η παρούσα διατριβή συνεισφέρει πολύπλευρα στην υπάρχουσα γνώση, παρέχοντας νέα δεδομένα αναφορικά με την ευεξία, την ψυχοσεξουαλικότητα, τις στενές διαπροσωπικές σχέσεις και τις ιδιαίτερες ταυτοτικές πτυχές των πολυσεξουαλικών ατόμων. Ακόμα, ο τρόπος με τον οποίο τα άτομα βιώνουν το φύλο τους αναδεικνύεται ως κρίσιμος παράγοντας. Τέλος, πέραν των νέων ερευνητικών θεμάτων που ανακύπτουν από τα αποτελέσματα, παρέχονται και συγκεκριμένες κατευθύνσεις προς ψυχοθεραπευτική αξιοποίηση, κατά τη συνεργασία με πολυσεξουαλικό πληθυσμό.

Λέξεις – Κλειδιά: πολυσεξουαλικότητα, αμφισεξουαλικότητα, ευεξία, ψυχοσεξουαλικότητα, ταυτότητα φύλου, ρόλος συντρόφου, κλίμακα σεξουαλικής ταυτότητας.

Abstract

Multisexuality serves as an inclusive term describing individuals who are romantically and/or sexually attracted to more than one sex/gender. Until recently, the international literature had not actively focused on these individuals, although they constitute the largest subpopulation within the LGBTQIA2+ community. Existing data highlight that multisexual individuals are a socially stigmatized group, often linked with specific myths and stereotypes. They consistently exhibit lower well-being compared to straight and gay/lesbian individuals. Additionally, they face unique challenges, as they often form romantic relationships with individuals of different sexual orientations. This results in complex and under-researched relationship dynamics that are influenced by the gender and sexual orientation of their partner(s). Furthermore, the specific aspects of identity unique to the multisexual experience have not received sufficient research attention at the individual level. Moreover, under the lens of intersectionality, gender identity emerges as a significant aspect that must be seriously considered for a more holistic depiction of individual experiences regarding social oppression and well-being.

This dissertation consists of two Parts and follows a mixed research design. The First part, using a comparative framework of 2507 straight individuals, studied the mental well-being of 291 multisexual individuals, considering the gender and sexual orientation of their partner, as well as major psychosexual aspects. Additionally, the importance of Gender Identity was examined within the overall sample of 2907 participants. The results revealed significant differences between the straight and multisexual samples in terms of well-being and psychosexuality, as well as between multisexual men and women. Specific psychosexual aspects consistently explained the differences between straight and multisexual individuals in terms of well-being. Furthermore, the gender and the sexual orientation of the partner significantly impacted both the well-being and the psychosexual aspects of the multisexual participants. Regarding gender identity, individuals experiencing it in a more fluid manner exhibited better well-being and psychosexuality indices. All findings were analyzed from a sociopsychological perspective within the frameworks of Minority Stress Theory and Intersectionality.

The Second part focused on the need for research attention to the particular aspects of multisexuality. Based on a contemporary theoretical model, a new scale for measuring specific dimensions of multisexual identity has been developed, with the goal of broadening the existing relevant literature. Three Studies were conducted with a total sample of 325 adult multisexual individuals. The results confirmed the factor structure of the Scale, which consists of six dimensions: (a) Identity Intersection/Holistic Growth, (b) Label Rejection, (c) LGBTQIA2+ Community Involvement, (d) Heterosexual Community Involvement, (e) Rejection of Monosexual Identity, and (f) Understanding Multisexual Identity. Additionally, specific research questions concerning these new identity aspects were examined.

Overall, this dissertation makes a multifaceted contribution to the existing literature by providing new data on the well-being, psychosexuality, intimate relationships, and specific identity aspects of multisexual individuals. Moreover, the way individuals experience their gender emerges as a critical factor. Finally, beyond the new research topics arising from the findings, specific guidelines for psychotherapeutic practice when working with the multisexual population are also provided.

Keywords: multisexuality; bisexuality; well-being; psychosexual aspects; gender identity; partner's role; sexual identity scale.

Εισαγωγικό σημείωμα

Για αρκετά χρόνια, η διεθνής βιβλιογραφία δεν είχε ασχοληθεί με τα άτομα που βιώνουν ερωτική ή/και ρομαντική έλξη για παραπάνω του ενός (κοινωνικά) φύλα. Ο μεγαλύτερος όγκος ερευνών αφορούσε τον στρέιτ¹ πληθυσμό, ενώ αργότερα – ως αντίθετο της στρέιτ ταυτότητας – οι μελέτες εστίασαν και στον γκέι/λεσβιακό¹ πληθυσμό. Οι πρώτες προσπάθειες ενασχόλησης με τον αμφισεξουαλικό πληθυσμό, τον τοποθέτησαν ανάμεσα σε δύο άκρα, όπου από τη μια πλευρά υπήρχε ο στρέιτ και από την άλλη ο γκέι προσανατολισμός. Μάλιστα, τα πρώτα θεωρητικά μοντέλα που προτάθηκαν, εμπεριείχαν στερεοτυπικές απόψεις και αντιλήψεις που πηγάζαν σε μεγάλο βαθμό από την – τότε – ευρύτερη κοινωνική άποψη ότι τα αμφισεξουαλικά άτομα είναι «μπερδεμένα» ή ότι «περνάνε μια φάση» ή ότι δεν έχουν «αποφασίσει αν είναι γκέι ή στρέιτ». Άλλοι *μύθοι* και *στερεότυπα* που συνόδευαν την αμφισεξουαλική ταυτότητα ήταν ότι τα «αμφισεξουαλικά άτομα είναι στην πραγματικότητα στρέιτ ή γκέι που δεν το έχουν παραδεχτεί».

Αυτό το πλαίσιο ετεροκανονικότητας και μονοσεξισμού, συνέδραμε αποφασιστικά στην αορατότητα και τη διαγραφή της αμφισεξουαλικής ταυτότητας, ενώ ακόμα και σήμερα δεν έχει εκλείψει αυτή η στιγματοποιητική αντιμετώπιση. Επιπλέον, είναι σημαντικό να αναφερθεί πως αυτοί οι μύθοι και τα στερεότυπα δεν ευδοκίμησαν μόνο εντός του στρέιτ γενικού πληθυσμού, αλλά συχνά και εντός της ΛΟΑΤΚΙΑ2+ και γκέι κοινότητας. Έτσι, συχνά υποστηρίζεται πως τα αμφισεξουαλικά άτομα είναι φορείς *διπλού στίγματος*, τόσο από τη στρέιτ όσο και από τη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα. Σε ερευνητικό επίπεδο, αν και προσφάτως το ενδιαφέρον έχει στραφεί πιο ενεργά σε αυτόν τον υποερευνημένο πληθυσμό, εντούτοις έχει αναγνωριστεί πως τα αμφισεξουαλικά άτομα συνεχίζουν να αντιμετωπίζονται υπό όρους *μονοσεξουαλικότητας*.

¹ Σε όλη την παρούσα διδακτορική διατριβή χρησιμοποιείται ο όρος «στρέιτ» για να περιγράψει τα ετεροφυλόφιλα άτομα και ο όρος «γκέι και λεσβία» για να περιγράψει τα ομοφυλόφιλα άτομα, ακολουθώντας τις κατευθυντήριες οδηγίες του American Psychological Association (2015). Ο λόγος αφορά την εναρμόνιση με το σύγχρονο λεξιλόγιο και την αποφυγή της χρήσης του όρου «ομοφυλοφιλία», αναγνωρίζοντας τη βαρύτητα της χρήσης των λέξεων στον ακαδημαϊκό λόγο. Ο όρος αυτός έχει επενδυθεί ιστορικά με αρνητικό πρόσημο και έχει «ιατρικοποιηθεί» στην πρόσφατη ιστορία των ψυχιατρικών εγχειριδίων (Matsick et al., 2022· Smith et al., 2017a).

Επιπροσθέτως, τα τελευταία χρόνια έχουν προκύψει νέοι ορισμοί/λέξεις/όροι, πέραν της αμφισεξουαλικότητας, τους οποίους χρησιμοποιούν αρκετοί άνθρωποι με σκοπό να αυτοπεριγραφούν και να δηλώσουν τον σεξουαλικό προσανατολισμό τους, ο οποίος δεν κατευθύνεται σε ένα μόνο φύλο. Τέτοιοι γνωστοί όροι όπως για παράδειγμα είναι η πανσεξουαλικότητα, η πολυσεξουαλικότητα και η ρευστή σεξουαλικότητα, παρέχουν την ευκαιρία σε όσα άτομα το επιθυμούν να επεξεργαστούν και να δηλώσουν τον τρόπο με τον οποίο βιώνουν τον σεξουαλικό τους προσανατολισμό, που σε κάποιες περιπτώσεις δεν αφορά την έλξη μόνο προς τα δύο φύλα, αλλά περιλαμβάνει την έλξη από περισσότερα φύλα ή δεν αναγνωρίζει καθόλου την ύπαρξη φύλων στον έρωτα.

Μοιραία λοιπόν, η συζήτηση του θέματος αφορά και την έννοια του φύλου. Σεξουαλική ταυτότητα και ταυτότητα φύλου, αν και ξεχωριστές έννοιες, εντούτοις είναι άρρηκτα συνδεδεμένες, ακόμα και στην περίπτωση που ο σεξουαλικός προσανατολισμός απορρίπτει τα φύλα. Ο τρόπος που τα άτομα αντιλαμβάνονται το φύλο τους, η σημασία που αποδίδουν στις κοινωνικές αναπαραστάσεις γύρω από τα φύλα και η (μη) συμμόρφωση τους με τις παραδοσιακές έννοιες και προσδοκίες που συνοδεύουν τα δύο φύλα, αποτελούν κρίσιμα και αλληλοσυσχετιζόμενα αντικείμενα μελέτης στο πεδίο των φύλων και της σεξουαλικότητας. Παράλληλα, η απομάκρυνση από το δίπολο «άνδρας – γυναίκα», σημαίνει και μια εν γένει αμφισβήτηση της ετεροκανονικότητας, η οποία θεμελιωδώς καταπιέζει όσα άτομα δεν συντάσσονται (συχνά και όσα συντάσσονται) με όσα πρεσβεύει.

Η παρούσα διδακτορική διατριβή έχει σκοπό να εστιάσει σε συγκεκριμένα και σύγχρονα ζητήματα της *πολυσεξουαλικής ταυτότητας* (σ.σ. συμπεριληπτικός όρος που περιγράφει άτομα που έλκονται ερωτικά ή/και ρομαντικά από παραπάνω του ενός κοινωνικά ή/και βιολογικά φύλα) και των ταυτοτήτων κοινωνικού φύλου. Στο *Πρώτο* μέρος, επιχειρείται μια διερεύνηση της ψυχικής ευεξίας και της ψυχοσεξουαλικής κατάστασης των πολυσεξουαλικών ατόμων, λαμβάνοντας υπόψη τον ρόλο του ερωτικού συντρόφου, ενώ επίσης μελετάται και η σχέση που έχει ο τρόπος με τον οποίο οι άνθρωποι βιώνουν το φύλο τους, με την ψυχική ευεξία και την ψυχοσεξουαλικότητα τους. Επιπλέον, δημιουργείται και ελέγχεται μια σύντομη έκδοση του Πολυπαραγοντικού Ερωτηματολογίου Σεξουαλικότητας και δοκιμάζεται η καταλληλότητα χρήσης του σε πολυσεξουαλικά άτομα. Το *Δεύτερο* μέρος συμβάλλει στην υπάρχουσα διεθνή βιβλιογραφία, μέσω της δημιουργίας μιας νέας Κλίμακας, εστιασμένης στις μοναδικές εμπειρίες που σχετίζονται με την πολυσεξουαλικότητα και

δημιουργεί τις συνθήκες για τη μελέτη παραγόντων που είναι άμεσα συνυφασμένοι με αυτή τη σεξουαλική ταυτότητα. Τέλος, συζητιούνται, μεταξύ αρκετών άλλων, πρακτικές εφαρμογές σε ψυχοθεραπευτικό επίπεδο με βάση τα παρόντα ευρήματα και παρατίθενται οι περιορισμοί της διατριβής.

Κεφάλαιο 1^ο: Ταυτότητες φύλου

Η ταυτότητα φύλου είναι μια πολύπλευρη κατασκευή που βρίσκεται στο επίκεντρο της ατομικής αυτοαντίληψης και της κοινωνικής δυναμικής (Blakemore et al., 2009· Leaper & Friedman, 2007). Ως πλαίσιο μέσα από το οποίο τα άτομα βλέπουν τον εαυτό τους σε σχέση με τον κόσμο, η ταυτότητα φύλου περιλαμβάνει ένα πλούσιο μωσαϊκό εμπειριών, συναισθημάτων και εκφράσεων (Wood & Eagly, 2009). Εκκινώντας από την ετεροκανονιστική θεώρηση του φύλου ως δυαδικού συστήματος, που περιλαμβάνει μόνο το αρσενικό και το θηλυκό (Ferrari et al., 2021), υπάρχει μετακίνηση προς μια πιο διαφοροποιημένη προοπτική που – ειδικά την τελευταία δεκαετία – αναγνωρίζει το ευρύ φάσμα ταυτοτήτων φύλου και εμπειριών (Matsuno & Budge, 2017· Monro, 2007· Perry et al., 2019).

Η κατανόηση της ταυτότητας φύλου απαιτεί λοιπόν την απομάκρυνση από την παραδοσιακή διχοτόμηση και την αποδοχή της ποικιλομορφίας (Richards et al., 2016). Η διερεύνηση αυτή εμβαθύνει στην περίπλοκη αλληλεπίδραση των παραγόντων που συμβάλλουν στη διαμόρφωση της ταυτότητας φύλου και εξετάζει τις κοινωνικές κατασκευές που είτε ενισχύουν είτε αμφισβητούν αυτές τις έννοιες. Με την κριτική εξέταση αυτών των δυναμικών, επιτυγχάνεται ο στόχος της πιο ολιστικής κατανόησης του κοινωνικού φύλου, προωθώντας ένα περιβάλλον όπου τα άτομα μπορούν να εκφράσουν αυθεντικά την ταυτότητά τους.

Το πλαίσιο της διασταυρούμενης/διαθεματικής προσέγγισης

Η Διαθεματικότητα (“Intersectionality”) είναι ένα θεωρητικό πλαίσιο κατανόησης του τρόπου με τον οποίο οι διάφορες όψεις των κοινωνικών και πολιτικών ταυτοτήτων ενός ατόμου συνδυάζονται για να δημιουργήσουν διαφορετικές μορφές διακρίσεων και προνομίων. Ο όρος δημιουργήθηκε από την Crenshaw (1989, 1991) και επικεντρώνεται κυρίως στα αλληλοσυνδεδεμένα και αλληλεξαρτώμενα συστήματα διακρίσεων ή μειονεκτημάτων. Το πλαίσιο της διαθεματικότητας εκτείνεται πέρα από τις

μεμονωμένες επιμέρους ταυτότητες, για να συμπεριλάβει ένα ευρύτερο φάσμα διασταυρούμενων ταυτοτήτων (“intersecting identities”) εντός του ατόμου.

Για την ολιστική κατανόηση της ταυτότητας απαιτείται λοιπόν να λαμβάνεται υπόψη η διασταύρωση των επιμέρους ταυτοτήτων του ατόμου, καθώς έτσι αναγνωρίζεται η πολύπλοκη και πολυδιάστατη φύση των ανθρώπινων εμπειριών (Riggs & das Nair, 2012). Σε αυτό το πλαίσιο αναγνωρίζεται η *διασύνδεση* διαφόρων κοινωνικών κατηγοριών, όπως η φυλή, το φύλο και η σεξουαλική ταυτότητα, και τονίζεται ότι τα άτομα μπορεί να βιώνουν ταυτόχρονα πολλαπλές μορφές καταπίεσης (ή προνομίων), με σοβαρό ατομικό και κοινωνικό αντίκτυπο (Bharat et al., 2021· Shields, 2008). Κάθε επιμέρους ταυτότητα, είτε σχετίζεται με το φύλο, τη σεξουαλικότητα, τη φυλή, την κοινωνική και οικονομική τάξη ή την ικανότητα, αλληλεπιδρά και επηρεάζει τη ζωή ενός ατόμου, διαμορφώνοντας μοναδικές προκλήσεις και εμπειρίες (Weldon, 2008).

Αλλά και κατά την εξέταση της σεξουαλικής ταυτότητας (βλ. Κεφάλαιο 2) υπό αυτές τις παραδοχές, καθίσταται επιτακτική η εξέταση του τρόπου με τον οποίο παράγοντες όπως η φυλή, το φύλο, η εθνικότητα, η κοινωνικοοικονομική κατάσταση και η αναπηρία διασταυρώνονται με τη σεξουαλική ταυτότητα των ανθρώπων. Αυτή η προσέγγιση επιτρέπει μια πιο διαφοροποιημένη κατανόηση των ποικίλων εμπειριών και προκλήσεων που αντιμετωπίζουν τα άτομα με διαφορετικές σεξουαλικές ταυτότητες (Settles & Buchanan, 2014). Αναγνωρίζοντας τις διασταυρώσεις των διαφόρων κοινωνικών ταυτοτήτων, η κοινωνία μπορεί να αντιμετωπίσει καλύτερα την πολύπλοκη και πολύπλευρη φύση των διακρίσεων και της ανισότητας, προωθώντας ένα ίσο και δίκαιο περιβάλλον για όλα τα άτομα και επιτυγχάνει να αποκτήσει βαθύτερη κατανόηση του τρόπου λειτουργίας των συστημικών ανισοτήτων (Bose, 2012).

Συνολικά, μέσα από το πρίσμα της Διασταυρούμενης/Διαθεματικής προσέγγισης, οι προσδοκίες φύλου απαιτούν την κατανόηση του τρόπου με τον οποίο διάφοροι παράγοντες όπως η φυλή, η εθνικότητα, η κοινωνικοοικονομική κατάσταση και το πολιτισμικό υπόβαθρο διασταυρώνονται με την ταυτότητα φύλου (Cole, 2009· Crenshaw, 1991). Η σύγχρονη έρευνα μέσα από αυτό το πρίσμα, στοχεύει σε μια ολιστική κατανόηση που θα αναγνωρίζει την ποικιλομορφία των εμπειριών, καταρρίπτοντας τα άκαμπτα πλαίσια που υπαγορεύουν τον τρόπο με τον οποίο τα

άτομα πρέπει να εκφράζουν το φύλο τους (Robbins & McGowan, 2016). Αυτό το θεωρητικό πλαίσιο ωθεί στη διερεύνηση αλληλένδετων πτυχών της ταυτότητας φύλου, συμπεριλαμβανομένων και των έμφυλων ρόλων, των κανόνων και των προσδοκιών, με σκοπό την απάντηση του πώς αυτές οι πτυχές διαμορφώνουν τις ατομικές εμπειρίες μέσα σε ένα ευρύτερο κοινωνικοπολιτισμικό πλαίσιο (Shields, 2008). Άλλωστε, σύμφωνα και με τη θεωρία του κοινωνικού κονστρουκτιβισμού, αναφορικά με την ανάπτυξη της ταυτότητας φύλου (Liben & Bigler, 2002), ερευνάται ο τρόπος με τον οποίο η ανάπτυξη του φύλου επηρεάζεται τόσο από το ίδιο το άτομο όσο και από το ευρύτερο πολιτισμικό πλαίσιο.

Ορίζοντας την ταυτότητα κοινωνικού φύλου

Η ταυτότητα κοινωνικού φύλου δεν είναι απλώς μια ετικέτα, αλλά μια βαθιά προσωπική και εγγενής πτυχή της ανθρώπινης ταυτότητας. Μάλιστα αποτελεί μια από τις πρώτες κοινωνικές κατηγορίες στις οποίες εκτίθενται τα παιδιά (Steffens & Viladot, 2015). Αυτό αποκτά βαρύνουσα κοινωνιοψυχολογική σημασία διότι αυτή η ταυτότητα φύλου εμπεριέχει και την αίσθηση του ατόμου για τον εαυτό του, η οποία προέρχεται από το γεγονός ότι είναι (ή νιώθει) μέλος μιας κοινωνικής ομάδας, στην οποία αποδίδει συγκεκριμένα νοήματα (Ashmore et al., 2004) και μάλιστα με σκοπό τη διατήρηση μιας θετικής κοινωνικής ταυτότητας και κατ' επέκταση μιας θετικής αυτοεικόνας (Tajfel, 1974· Tajfel & Turner, 1979).

Η ταυτότητα κοινωνικού φύλου ξεπερνά τα φυσικά χαρακτηριστικά που αποδίδονται κατά τη γέννηση, περιλαμβάνοντας την αίσθηση του εαυτού ενός ατόμου, η οποία μπορεί να ευθυγραμμίζεται με τις κοινωνικές προσδοκίες, να διαφέρει από αυτές ή και να τις υπερβαίνει (Cheung et al., 2020· Wood & Eagly, 2015). Η κατανόηση των περίπλοκων πτυχών της ταυτότητας φύλου απαιτεί μια διαφοροποιημένη εξερεύνηση των εσωτερικών στοιχείων όπου συγκλίνουν η αυτοαντίληψη και οι κοινωνικές επιρροές (Egan & Perry, 2001· Erikson, 1959).

Ρόλοι φύλων

Οι ρόλοι των φύλων, συχνά ριζωμένοι σε πολιτισμικά και ιστορικά πλαίσια, προδιαγράφουν τις αναμενόμενες συμπεριφορές για τα άτομα με βάση το αντιληπτό φύλο τους (Kelly & Erickson, 2007). Η εξέταση της εξέλιξης των ρόλων των φύλων αποκαλύπτει τα κοινωνικά σενάρια που τα άτομα ενθαρρύνονται ή αναγκάζονται να ακολουθήσουν, ρίχνοντας φως στους τρόπους με τους οποίους οι ρόλοι αυτοί

διασταυρώνονται με ευρύτερες έννοιες της ταυτότητας, της δυναμικής της εξουσίας και των κοινωνικών προσδοκιών.

Ως συνέχεια των ανωτέρω, οι έμφυλες νόρμες, βαθιά ενσωματωμένες στον κοινωνικό ιστό, ασκούν επιρροή στα άτομα από νεαρή ηλικία. Αυτοί οι άγραφοι κανόνες υπαγορεύουν πως πρέπει να εκφράζονται τα άτομα, διαμορφώνοντας την εμφάνιση, τα ενδιαφέροντα και τις συμπεριφορές τους (Herek & McLemore, 2013). Η αναγνώριση του αντίκτυπου των ρόλων φύλου είναι ζωτικής σημασίας και χρήζει συνεχιζόμενης και συστηματικής έρευνας με σκοπό την κατανόηση των προκλήσεων που αντιμετωπίζουν τα άτομα, καθώς βιώνουν τις κοινωνικές προσδοκίες και τις ανισότητες, προσπαθώντας να εκφράσουν τον αυθεντικό εαυτό τους (Priyashantha et al., 2023 · Ullrich et al., 2022).

Προσδοκίες φύλων

Οι κοινωνικές προσδοκίες γύρω από το φύλο εκδηλώνονται συχνά στερεοτυπικά μέσω της απόδοσης συγκεκριμένων χαρακτηριστικών στα άτομα με βάση το «αντιληπτό» φύλο των ατόμων (Heilman, 2012 · Rudman & Glick, 2001). Συνακόλουθα, η αρρενωπότητα και η θηλυκότητα αναφέρονται στο κατά πόσο το άτομο θεωρεί τον εαυτό του ως αρρενωπό ή θηλυκό, αλλά και στη στερεοτυπική απόδοση «αρρενωπών» και «θηλυκών» χαρακτηριστικών σε άνδρες και γυναίκες αντίστοιχα (Kachel et al., 2016 · Spence, 1985). Η διερεύνηση των «αρρενωπών και θηλυκών» χαρακτηριστικών αποκαλύπτει την πολύπλοκη αλληλεπίδραση μεταξύ των κοινωνικών προσδοκιών και της ατομικής αυτοέκφρασης. Αυτές οι κοινωνικές κατασκευές γύρω από τα φύλα και οι απορρέουσες προσδοκίες, υπερβαίνουν τις απλές κοινωνικές κατευθυντήριες γραμμές, εμβαθύνοντας στον περίπλοκο ιστό των προδιαγεγραμμένων συμπεριφορών και χαρακτηριστικών που συνδέονται με την αρρενωπότητα και τη θηλυκότητα (Ellemers, 2018 · Wood & Eagly, 2010).

Αρρενωπότητα και θηλυκότητα

Στο πλαίσιο της πατριαρχίας, οι παραδοσιακές έννοιες της αρρενωπότητας και της θηλυκότητας είναι βαθιά ριζωμένες και συχνά συμβάλλουν στη διαίωνιση των έμφυλων ιεραρχιών. Η πατριαρχία ως σύστημα κοινωνικής οργάνωσης, καθώς και η δικαιολόγηση του συστήματος τονίζουν και διατηρούν την κυριαρχία των ανδρών σε διάφορους τομείς, τοποθετώντας τους ως εξουσιαστικές φιγούρες, ενώ υποβιβάζει τις γυναίκες σε υποδεέστερους ρόλους (Ferrari et al., 2021 · Neitzke, 2016 · Rawat, 2014 ·

Sikweyiya et al., 2020). Η έρευνα γύρω από την αρρενωπότητα και τη θηλυκότητα ξεκίνησε συστηματικά ήδη από τη δεκαετία του 1930, ενώ τη δεκαετία του '70 άρχισε η προσπάθεια εννοιολογικής κατανόησης αυτών των ανωτέρω σε σχέση με την κυριαρχία και τη δύναμη, καθώς και η συνακόλουθη κατασκευή γνωστών – σήμερα – εργαλείων για αυτούς τους σκοπούς (Bem, 1974· Helgeson, 2020· Spence & Helmreich, 1978· Wood & Eagly, 2009). Τα λεγόμενα «αρρενωπά» χαρακτηριστικά, έχουν συνδεθεί ιστορικά με την κοινωνική αντίληψη της δύναμης και της εξουσίας, περιλαμβάνοντας ένα ευρύ φάσμα χαρακτηριστικών. Αυτά τα αρρενωπά χαρακτηριστικά μπορεί να περιλαμβάνουν τη διεκδικητικότητα, την ανεξαρτησία, την αποφασιστικότητα και τη συναισθηματική ανθεκτικότητα, ενώ τα θηλυκά χαρακτηριστικά, συχνά συνδέονται με την ενσυναίσθηση, τη φροντίδα και τη συνεργασία (Ashmore et al., 1986· Terman, 2013· Weisgram et al., 2011). Εδώ, έχουν προταθεί και οι όροι «επιτελεστικές και εκφραστικές» ιδιότητες χαρακτήρα, με τις πρώτες να αντανakλούν την ανεξαρτησία, τη φιλοδοξία και την κυριαρχικότητα και τις δεύτερες να περιλαμβάνουν στοιχεία ευαισθησίας, αλτρουισμού και συνεργασίας (Bem, 1974· Spence, 1991a· Spence & Helmreich, 1978). Σύγχρονες έρευνες έχουν δείξει ότι η αρρενωπότητα φαίνεται πως οδηγεί σε συμπεριφορές διατήρησης και επιβεβαίωσης της (Kosakowska-Berezecka et al., 2016· Vandello & Bosson, 2013), ενώ η θηλυκότητα οδηγεί σε μεγαλύτερη αποδοχή των άλλων (Cárdenas et al., 2012).

Οι κοινωνικές προσδοκίες που απευθύνονται στα άτομα για την ενσάρκωση αυτών των χαρακτηριστικών μπορεί να δημιουργήσουν στενούς ορισμούς για τους άνδρες και τις γυναίκες, περιορίζοντας την αυθεντική έκφραση (Martin et al., 2016). Η πίεση για συμμόρφωση με τα παραδοσιακά ανδρικά και γυναικεία πρότυπα μπορεί να οδηγήσει σε καταστολή της συναισθηματικής έκφρασης, καθώς και σε καθεστώς στρες και δυσλειτουργίας λόγω αυτής της ανάγκης για συμμόρφωση (Levant & Richmond, 2016). Άλλωστε, ο Pleck (1981, 1995) πρότεινε το Παράδειγμα της πίεσης ρόλου φύλου (Gender role strain paradigm) για να τονίσει ότι οι κοινωνικές προσδοκίες που υπαγορεύουν στα άτομα να φέρονται σύμφωνα με τα παραδοσιακά πρότυπα, μπορούν να έχουν σοβαρό αντίκτυπο σε ζητήματα ψυχικής υγείας και ευεξίας. Αναγνωρίζοντας, αναλύοντας και εν τέλει αποδομώντας αυτά χαρακτηριστικά, προβάλλεται ο στόχος της δημιουργίας ενός περιβάλλοντος που επιτρέπει στα άτομα να αγκαλιάσουν και να εκφράσουν αυθεντικά τη μοναδικότητα της ταυτότητας τους (Monro, 2019· Vijlbrief et al., 2020). Τέλος, από ερευνητική σκοπιά, η ίδια η υποτίμηση των μη στρέιτ

ταυτοτήτων (και ο συνακόλουθος αντίκτυπος στις ζωές των ΛΟΑΤΚΙΑ2+ ατόμων), δεν γίνεται πλήρως κατανοητή χωρίς να ληφθεί υπόψη η ετεροκανονιστική ιδεολογία για τους ρόλους φύλων (Ryan & Blascovich, 2015).

Αρρενωπότητα, θηλυκότητα και ψυχική υγεία

Η διεθνής βιβλιογραφία έχει καταγράψει ότι η συμμόρφωση ή/και η ταύτιση με όσα υπαγορεύουν οι παραδοσιακές έννοιες της αρρενωπότητας και της θηλυκότητας μπορεί να επιφέρει σημαντικές επιπτώσεις στην ψυχική υγεία των ανθρώπων. Αρχικά, έρευνες έχουν δείξει πως υπάρχει σχέση ανάμεσα στη σωματική υγεία και τους ρόλους φύλων, όπως για παράδειγμα η σύνδεση της αρρενωπότητας με τη χρήση καπνού και αλκοόλ (Heise et al., 2019· Sánchez-López et al., 2012). Ακόμα, τα άτομα που (αισθάνονται ότι) περιορίζονται από τα άκαμπτα πρότυπα φύλου μπορεί να βιώνουν αυξημένο άγχος και κατάθλιψη, ακόμα και αυτοκτονικότητα (Pirkis et al., 2017· Rosenfield & Mouzon, 2013· Valkonen & Hänninen, 2013).

Σχετικά με την αρρενωπότητα, αυτή έχει σχετιστεί με παραβατικές και βίαιες συμπεριφορές (Berke et al., 2018· Connell, 2017), ενώ επίσης η συμμόρφωση σε «αρρενωπές νόρμες» έχει συνδεθεί με αρνητικές επιπτώσεις στην ευεξία (Wong et al., 2017). Ακόμα, αναφορικά με τη συμμόρφωση με μια στερεοτυπικά «θηλυκή ταυτότητα φύλου», οι έρευνες έχουν δείξει πως μπορεί να σχετιστεί με καταθλιπτική συμπτωματολογία, αντικειμενοποίηση σώματος, διατροφικές διαταραχές, μειωμένη αυτοεκτίμηση και σεξουαλική ευεξία (Curtin et al., 2011· Rovira et al., 2022· Shea & Wong, 2012· Tolman et al., 2006· Van de Velde et al., 2010). Γενικώς, η ταύτιση με τους παραδοσιακούς ρόλους και προσδοκίες φύλων έχει φανεί πως μπορεί να επιφέρει αρνητικές επιπτώσεις σε ενδοπροσωπικό και διαπροσωπικό επίπεδο (Baird et al., 2019· Rua et al., 2020· Singh & Aggarwal, 2020· Sweeting et al., 2014).

Πέρα από το δίπολο άνδρας – γυναίκα

Η λεγόμενη *ταυτότητα (κοινωνικού) φύλου* από τα μέσα της δεκαετίας του 1960 χρησιμοποιήθηκε για να περιγράψει την εσωτερική αίσθηση του ατόμου για το εάν ανήκει «στην ανδρική ή στη γυναικεία» κατηγορία (Money, 1994). Πιο πρόσφατα, ο όρος εξελίχθηκε για να συμπεριλάβει και άλλες εκφράσεις ταυτότητας φύλου (American Psychological Association & Task Force on Gender Identity and Gender Variance, 2009· Lev, 2004). Τα τελευταία χρόνια λοιπόν, το φάσμα των μη δυαδικών (non-binary) ή φυλο-περίεργων (genderqueer) ταυτοτήτων έρχεται στο επίκεντρο

ξεπερνώντας έτσι τα όρια του δυαδικού συστήματος αρσενικού – θηλυκού, με τη σύγχρονη βιβλιογραφία να στρέφει πλέον ενεργά το ενδιαφέρον της προς αυτή την κατεύθυνση (Diamond, 2020· Stachowiak, 2021). Αυτό αποτελεί σημαντικό βήμα αφού μέχρι πρόσφατα τα άτομα που δεν ενέπιπταν στο δίπολο άνδρας – γυναίκα λάμβαναν ελάχιστης ερευνητικής προσοχής (Matsuno & Budge, 2017· Scandurra et al., 2019). Τα μη δυαδικά άτομα αμφισβητούν τα κοινωνικά πρότυπα αγκαλιάζοντας ταυτότητες που μπορεί να περιλαμβάνουν ένα μείγμα φύλων ή να υπάρχουν εκτός των συμβατικών κατηγοριών (Clarke, 2018· Matsuno, 2019). Η κατανόηση των εμπειριών των μη δυαδικών ατόμων είναι αναπόσπαστο στοιχείο για την αποδόμηση των δυαδικών προτύπων και την προώθηση της συμπερίληψης.

Η διερεύνηση των μη δυαδικών και ρευστών ταυτοτήτων φύλου αποκαλύπτει τη δυναμικότητα που ενυπάρχει στις έμφυλες εμπειρίες. Τα άτομα αυτά μπορεί να απορρίπτουν τις παραδοσιακές ετικέτες, ενώ επίσης μπορεί να βιώνουν αλλαγές στην ταυτότητα φύλου τους με την πάροδο του χρόνου (Losty & O'Connor, 2018). Αυτές οι ταυτότητες αναδεικνύουν την ποικιλομορφία των ανθρώπινων εμπειριών και τονίζουν την ανάγκη για μια πιο ευέλικτη και διευρυμένη κατανόηση του φύλου, αγκαλιάζοντας την πολλαπλότητα των ταυτοτήτων φύλου. Επιπλέον, αυτή η ρευστότητα στο βίωμα της ταυτότητας φύλου αμφισβητεί την αντίληψη ότι η έκφραση του φύλου ενός ατόμου πρέπει να ευθυγραμμίζεται με τις κοινωνικές επιταγές ή/και προκαταλήψεις, ενδεχομένως οδηγώντας σε μια πιο αυθεντική και απελευθερωμένη αυτοέκφραση (Kondakciu et al., 2022). Κεντρικό στοιχείο της έννοιας της ρευστότητας του φύλου είναι η ελευθερία έκφρασης με τρόπους που αψηφούν τις κοινωνικές προσδοκίες που συνδέονται με συγκεκριμένα φύλα (McQueen, 2016). Τα άτομα με ρευστό φύλο μπορούν να εκφράσουν ένα φάσμα χαρακτηριστικών που παραδοσιακά συνδέονται με τον ανδρισμό και τη θηλυκότητα, θολώνοντας τα όρια μεταξύ αυτών των δομών (Richards et al., 2016).

Ακόμα, η αναγνώριση των άφυλων (agender) ατόμων, τα οποία δεν ταυτίζονται με κανένα φύλο, και των αμφίφυλων (bigender) ατόμων, τα οποία ταυτίζονται με δύο διαφορετικά φύλα, αμφισβητεί τις προκατασκευασμένες αντιλήψεις σχετικά με τις σταθερές ταυτότητες φύλου. Οι ταυτότητες αυτές αναδεικνύουν την ποικιλομορφία και πολυπλοκότητα των ανθρώπινων εμπειριών, προτρέποντας την κοινωνία να υπερβεί τις δυαδικές ταξινομήσεις, αμφισβητώντας τις άκαμπτες κατηγοριοποιήσεις που ιστορικά καθόριζαν τα κοινωνικά πρότυπα (Schudson & Morgenroth, 2022).

Μειονοτικό στρες και ευεξία σε μη δυαδικά άτομα

Η θεωρία του Μειονοτικού στρες (Meyer, 2003) αναφέρεται στους μοναδικούς στρεσογόνους παράγοντες που βιώνουν τα άτομα που ανήκουν σε στιγματισμένες και μειονοτικές κοινωνικές ομάδες. Αυτό το θεωρητικό πλαίσιο είναι ιδιαιτέρως σημαντικό κατά τη μελέτη των μη δυαδικών και ρευστών ταυτοτήτων φύλου. Τα άτομα αυτά έρχονται συχνά αντιμέτωπα με κοινωνικές νόρμες και προσδοκίες που εμμένουν αυστηρά σε μια δυαδική αντίληψη του φύλου. Η πίεση για συμμόρφωση με τους συμβατικούς ρόλους των φύλων, σε συνδυασμό με την έλλειψη κατανόησης, επικύρωσης και αποδοχής της ταυτότητας, συμβάλλουν σημαντικά σε αυτό το διάχυτο και χρόνιο στρες (Borgogna et al., 2019· Johnson et al., 2020). Ακόμα, οι διακρίσεις και οι (μικρο)επιθέσεις σε διαπροσωπικό επίπεδο έχει φανεί πως μπορούν να επιβαρύνουν σημαντικά περαιτέρω την καθημερινότητα τους (Arijs et al., 2023· Pulice-Farrow et al., 2019). Εν τέλει, αυτή η χρόνια έκθεση στις κοινωνικές προκαταλήψεις μπορεί να έχει βαθιές επιπτώσεις, επηρεάζοντας την ψυχική υγεία, την αυτοεκτίμηση και τη συνολική ποιότητα ζωής τους (Chodzen et al., 2019· Kennis et al., 2022· Newcomb et al., 2020).

Πρακτικά ζητήματα

Όπως ειπώθηκε, η σύγχρονη έρευνα τα τελευταία χρόνια έχει στρέψει το ενδιαφέρον της πέρα από το δίπολο άνδρας – γυναίκα. Αυτό επιτελεί καθοριστικό ρόλο στην αύξηση της ορατότητας και στην υπεράσπιση των δικαιωμάτων και της αναγνώρισης των διαφορετικών ταυτοτήτων φύλου. Ως αποτέλεσμα, η ορατότητα αυτή συμβάλλει καθοριστικά στην κατάρριψη των στερεοτύπων και στην προώθηση της κατανόησης, ανοίγοντας το δρόμο για μια κοινωνία χωρίς αποκλεισμούς (Cosgrove, 2021· Nicholas, 2019· Risman & Fleming, 2022).

Επιπροσθέτως, οι μη δυαδικές ταυτότητες γίνονται όλο και περισσότερο κεντρικό σημείο στις εκπαιδευτικές πρωτοβουλίες που αποσκοπούν στην προώθηση της συμπερίληψης (Bower-Brown et al., 2023· Knisely & Paiz, 2021· Paechter et al., 2021). Τα σχολεία και τα εκπαιδευτικά ιδρύματα ενσωματώνουν συζητήσεις σχετικά με τις μη δυαδικές ταυτότητες στα προγράμματα σπουδών, προκαλώντας τόσο τους μαθητές όσο και τους εκπαιδευτικούς να αμφισβητήσουν και να διευρύνουν την κατανόησή τους για το φύλο. Αυτή η εκπαιδευτική και ερευνητική στροφή είναι απαραίτητη για την καλλιέργεια μιας γενιάς που θα έχει μεγαλύτερη ενσυναίσθηση και

αποδοχή των ποικιλόμορφων έμφυλων ταυτοτήτων και εμπειριών (Bancroft & Greenspan, 2023· Francis & Monakali, 2021· Kelley et al., 2022). Αμφισβητώντας τα συμβατικά πρότυπα, οι μη δυαδικές ταυτότητες λειτουργούν ως καταλύτες για τον κοινωνικό μετασχηματισμό.

Τέλος, η ταυτότητα φύλου και το βίωμα της αποτελεί ένα συνεχές και πολύπλευρο ταξίδι της αυτογνωσίας για τα άτομα (Diamond & Butterworth, 2008· Egan & Perry, 2001). Αυτή η διαδικασία αυτογνωσίας είναι βαθιά προσωπική, τονίζοντας τη σημασία της αυθεντικότητας και της ελευθερίας να εκφράζεται κανείς με τρόπο που να αισθάνεται αληθινός και γνήσιος. Συνδέοντας αυτή την εμπειρία με την ανάγκη συνεχιζόμενης έρευνας σε όλες τις ταυτότητες φύλου, αναδεικνύεται η σημασία της εξέλιξης των ψυχοθεραπευτικών προσεγγίσεων. Οι ψυχοθεραπευτικές προσεγγίσεις πρέπει να προσαρμόζονται στην αναπτυσσόμενη κατανόηση των διαφορών ταυτοτήτων φύλου, προκειμένου να είναι πιο αποδοτικές κατά την παροχή υπηρεσιών ψυχικής υγείας (Rosati et al., 2022). Η ανάγκη για συνεχείς έρευνες προκύπτει από την αναγνώριση της πολυπλοκότητας της ταυτότητας φύλου και των διαφορετικών τρόπων που επηρεάζει την ψυχική υγεία. Καθώς οι άνθρωποι εξελίσσουν την κατανόηση τους γύρω από τις ταυτότητες φύλου, οι ψυχοθεραπευτικές πρακτικές πρέπει να εξελίσσονται παράλληλα, λαμβάνοντας υπόψη την ποικιλία των εμπειριών, με τελικό σκοπό την παροχή κατάλληλα προσαρμοσμένων και αποτελεσματικών υπηρεσιών ψυχικής υγείας (Mizock & Lundquist, 2016· Matsuno, 2019).

Ερευνητικά ζητήματα

Από τα ανωτέρω προκύπτουν νέες σημαντικές ερευνητικές κατευθύνσεις για μελλοντική έρευνα. Όπως ειπώθηκε, η έρευνα γύρω από άτομα που δεν αυτοπροσδιορίζονται ως άνδρες ή γυναίκες είναι ακόμα σε αρχικά στάδια. Αποτελεί λοιπόν ανάγκη για σχεδιασμό νέων ερευνητικών πρωτοκόλλων με σκοπό τη συμπερίληψη ατόμων με ρευστή ή μη δυαδική ταυτότητα φύλου (Herrmann et al., 2024) και την εξερεύνηση των ιδιαίτερων δυσκολιών και προκλήσεων με τις οποίες έρχονται αντιμέτωπα αυτά τα άτομα (Croteau & Morrison, 2023· Nadal et al., 2016· Truszczyński et al., 2022). Παρά τις επιπτώσεις του Μειονοτικού στρες στα άτομα που δεν συμβαδίζουν με τις αρχές της ετεροκανονικότητας, υπάρχουν ενδείξεις ότι τα άτομα που βιώνουν με έναν πιο ρευστό τρόπο την ταυτότητα κοινωνικού φύλου τους έχουν οφέλη σε επίπεδο ευεξίας (Matud et al., 2019). Οι μελλοντικές έρευνες οφείλουν

να εστιάσουν σε σημαντικές πτυχές της ανθρώπινης ύπαρξης, όπως η ευεξία, η σεξουαλική ζωή και οι διαπροσωπικές σχέσεις (Fiani & Han, 2020· Johansson et al., 2022· Richards et al., 2017).

Κεφάλαιο 2^ο: Σεξουαλική ταυτότητα

Η έννοια της ταυτότητας

Η ταυτότητα, στον πυρήνα της, είναι μια σύνθετη αλληλεπίδραση διαφόρων παραγόντων που καθορίζουν τη σχετικά σταθερή αίσθηση του εαυτού ενός ατόμου. Περιλαμβάνει μια σειρά διαστάσεων, συμπεριλαμβανομένων μεταξύ άλλων, της πολιτισμικής, θρησκευτικής, εθνικής, εργασιακής και σεξουαλικής ταυτότητας (Dillon et al., 2011· Erikson, 1959· Roberts & Donahue, 1994· Schachter, 2005). Η διαμόρφωση της ταυτότητας ενός ατόμου μπορεί να εξεταστεί στα πλαίσια ενός «οικολογικού συστήματος» αφού αποτελεί άλλωστε μια συνεχή και δυναμική διαδικασία που διαμορφώνεται και αλληλοτροφοδοτείται από προσωπικές εμπειρίες, κοινωνικοπολιτισμικές επιρροές, αυτοστοχασμό και εξερεύνηση (Bronfenbrenner, 1979· Côté & Levine, 2002· McLean & Pasupathi, 2012· Schachter, 2004). Επίσης, διάφοροι θεωρητικοί της αναπτυξιακής, γνωστικής και ηθικής ψυχολογίας έχουν ασχοληθεί ενδελεχώς με το θέμα της ανάπτυξης της ταυτότητας, του εαυτού και των διαδικασιών εσωτερίκευσης, προτείνοντας και ηλικιακά ορόσημα εντός των οποίων λαμβάνουν χώρα συγκεκριμένα αναπτυξιακά έργα, με σκοπό την εγκαθίδρυση μιας σταδιακά αυξανόμενης αίσθησης εαυτού και προσωπικότητας και το πέρασμα σε επόμενα αναπτυξιακά στάδια (Carpendale, 2000· Gilligan, 1982, 1987· Lawrence & Valsiner, 1993).

Μέσα στο ευρύτερο πλαίσιο της ταυτότητας, η σεξουαλική ταυτότητα αναδεικνύεται σε κρίσιμη συνιστώσα (Navarro et al., 2019). Αποτελεί μια σύνθετη έννοια που περιλαμβάνει αλληλοσχετιζόμενες πτυχές όπως οι βιολογικοί παράγοντες, οι κοινωνικές νόρμες για τα φύλα, οι πολιτισμικές επιδράσεις και οι μορφές έκφρασης της σεξουαλικότητας (Edwards & Brooks, 1999). Η αναγνώριση της σεξουαλικής ταυτότητας είναι καίριας σημασίας για την προώθηση μιας υγιούς αυτοαντίληψης και την ενίσχυση της ποιότητας των στενών διαπροσωπικών σχέσεων.

Η σεξουαλική ταυτότητα

Η σεξουαλική ταυτότητα είναι μια πολύπλευρη έννοια που διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στη διαμόρφωση της αυτοαντίληψης και των διαπροσωπικών σχέσεων των ατόμων (Mohr & Fassinger, 2000). Η σεξουαλική ταυτότητα εντάσσεται μέσα σε μια ευρύτερη συλλογιστική γύρω από την ατομική ταυτότητα των ανθρώπων που περιλαμβάνει (αλλά δεν περιορίζεται) τον σεξουαλικό προσανατολισμό, τις σεξουαλικές πεποιθήσεις, τη σεξουαλική συμπεριφορά, τα συναισθήματα, τις φαντασιώσεις και τις σκέψεις (Mereish et al., 2018· Weeks, 2022· World Health Organization, 2006· Worthington et al., 2002). Επομένως, η σεξουαλική ταυτότητα περιλαμβάνει τις συναισθηματικές, ρομαντικές και σεξουαλικές έλξεις ενός ατόμου, αναγνωρίζοντας μια μεγάλη ποικιλία ανθρώπινων εμπειριών. Καθώς η κοινωνία εξελίσσεται, η κατανόηση της σεξουαλικής ταυτότητας συνεχίζει να διευρύνεται, αμφισβητώντας τα παραδοσιακά πρότυπα και προωθώντας μια πιο ολιστική προοπτική.

Είναι σημαντικό να αναγνωριστεί ότι η σεξουαλική ταυτότητα είναι μια βαθιά προσωπική και εγγενής πτυχή της ταυτότητας του ατόμου. Παράλληλα, η σύγχρονη βιβλιογραφία έχει αναγνωρίσει ότι η σεξουαλική ταυτότητα δεν είναι στατική, αλλά μπορεί να εξελίσσεται και να αλλάζει με την πάροδο του χρόνου (Katz-Wise et al., 2016· Manley et al., 2015· Rosario et al., 2006). Τα άτομα – μέσα από διαδικασίες αυτογνωσίας, αμφισβήτησης και εξερεύνησης – μπορεί να μετακινηθούν αρκετά προτού καταλήξουν σε μια συγκεκριμένη σεξουαλική ταυτότητα (Cass, 1979· D'Augelli, 1994· McCarn & Fassinger, 1996· Savin-Williams, 2011) ή να κατασταλάξουν σε μια ρευστότητα αναφορικά με τη σεξουαλικότητα τους (Diamond, 2006b, 2008b· Katz-Wise et al., 2023· Thompson & Morgan, 2008). Σε σχέση με την παρούσα διδακτορική διατριβή που έχει ως αντικείμενο μελέτης τα πολυσεξουαλικά άτομα, στο Δεύτερο μέρος παρουσιάζεται η κριτική που έχει αναπτυχθεί γύρω από τα γνωστά θεωρητικά μοντέλα ανάπτυξης πολυσεξουαλικών (σ.σ. κυρίως αμφισεξουαλικών) ταυτοτήτων, η οποία εστιάζει στο γεγονός ότι τα περισσότερα από αυτά τα μοντέλα περιγράφουν την ταυτοτική ανάπτυξη κυρίως με ένα γραμμικό τρόπο που περιλαμβάνει συγκεκριμένα στάδια με κάπως απλουστευμένο τρόπο. Από την κριτική αυτή πηγάζει και η ανάγκη για πιο ολιστικές μετρήσεις της σεξουαλικής ταυτότητας.

Σε κάθε περίπτωση, η διαδικασία της συνειδητοποίησης της σεξουαλικής ταυτότητας του ατόμου αποτελεί μια δυναμική διαδικασία που χαρακτηρίζεται από προσωπικό αναστοχασμό και κοινωνικές επιδράσεις. Παράγοντες όπως η οικογένεια, ο πολιτισμός και οι θρησκευτικές πεποιθήσεις μπορούν να επηρεάσουν σημαντικά την κατανόηση, αποδοχή και έκφραση της σεξουαλικής ταυτότητας ενός ατόμου. Υπό αυτή την οπτική, οι κοινωνικές νόρμες, η ετεροκανονικότητα, τα στερεότυπα, το Μειονοτικό στρες, η αποδοχή και υποστήριξη αποτελούν καταλυτικούς παράγοντες που εξηγούν τη διαμόρφωση των σεξουαλικών εμπειριών και κατ' επέκταση της σεξουαλικής ταυτότητας (Bruce et al., 2015· Denton, 2019· Dyar et al., 2014· Rostosky & Riggle, 2017· Song et al., 2022· Worthington, 2004).

Ο σεξουαλικός προσανατολισμός

Ως κομμάτι της σεξουαλικής ταυτότητας, ο σεξουαλικός προσανατολισμός αναφέρεται σε μια συναισθηματική, ρομαντική ή/και σεξουαλική έλξη προς ένα άλλο άτομο (Moradi et al., 2009· Shively & De Cecco, 1977). Ο σεξουαλικός προσανατολισμός δεν αποτελεί μια μονοδιάστατη έννοια, αφού ενώ έχει βιολογικό υπόβαθρό, εντούτοις, ο τρόπος σεξουαλικής έκφρασης σχετίζεται άμεσα με προσωπικά χαρακτηριστικά (που επίσης σε ένα βαθμό έχουν βιολογική καταβολή), σωματική διέγερση, φαντασιώσεις, και κοινωνικές επιδράσεις και παραμέτρους (Bailey et al., 2016· Bogaert & Skorska, 2020· Diamond, 2003· Sell, 1997· Van Anders, 2015). Η αναγνώριση και η αποδοχή των διαφορετικών σεξουαλικών προσανατολισμών είναι απαραίτητη για την προώθηση μιας κοινωνίας που υπερασπίζεται την ισότητα. Ταυτόχρονα, αυτή η αναγνώριση της ύπαρξης διαφορετικών σεξουαλικών προσανατολισμών και της ανάπτυξης διαφορετικών σεξουαλικών ταυτοτήτων, συμβάλλει στην πληρέστερη κατανόηση της ανθρώπινης ποικιλομορφίας που ξεπερνάει την παραδοσιακή θεώρηση της σεξουαλικότητας (Ganna et al., 2019· Saewyc, 2011· Vrangalova & Savin-Williams, 2012).

Στους διάφορους σεξουαλικούς προσανατολισμούς περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, ο στρίτ, ο γκέι/λεσβιακός, ο αμφισεξουαλικός («μπάι»), ο πανσεξουαλικός, ο πολυσεξουαλικός και ο ασεξουαλικός. Κάθε προσανατολισμός αντιπροσωπεύει μια έγκυρη και νόμιμη έκφραση της ανθρώπινης σεξουαλικότητας. Άλλωστε, δεν πρέπει να αποτελεί έκπληξη ότι σήμερα υπάρχει πληθώρα λέξεων που αντανακλά τους διάφορους σεξουαλικούς προσανατολισμούς και τις αποχρώσεις τους, με σκοπό να

δίνεται η ευκαιρία σε όσα άτομα το επιθυμούν, να αυτοπροσδιορίζονται με λέξεις που αποτυπώνουν όσο ακριβέστερα γίνεται το ατομικό τους βίωμα (Galupo et al., 2016a· Savin-Williams, 2014), ενώ – ειδικότερα – τα τελευταία χρόνια, φαίνεται ότι οι νεότεροι άνθρωποι χρησιμοποιούν και καινούργιες λέξεις για τον σεξουαλικό και ταυτοτικό τους αυτοπροσδιορισμό, πέρα από τις «παραδοσιακές» (Porta et al., 2019· White et al., 2018).

Στο σημείο αυτό είναι σημαντικό να συζητηθεί η σημασία της χρήσης συγκεκριμένων λέξεων – ταμπελών για τον σεξουαλικό αυτοπροσδιορισμό. Έχει φανεί πως η χρήση συγκεκριμένων λέξεων αποτελεί ένα από τα βασικά στοιχεία για την επιστημονική αξιολόγηση και μέτρηση του σεξουαλικού αυτοπροσδιορισμού (Chung & Katayama, 1996· Diamond, 2008b). Αρκετοί άνθρωποι χρησιμοποιούν λέξεις με σκοπό να αυτοπροσδιοριστούν αναφορικά με τη σεξουαλική ταυτότητα και τον σεξουαλικό προσανατολισμό τους (Callis, 2014· Savin-Williams, 2001). Κάποια άλλα άτομα μπορεί να αισθάνονται κοινωνική πίεση (σ.σ. πίεση για συμμόρφωση) για να επιλέξουν κάποια από τις διαθέσιμες λέξεις – ταμπέλες για τον σεξουαλικό τους προσανατολισμό, με ενδεχόμενο συναισθηματικό αντίκτυπο (Balsam & Mohr, 2007).

Στο πεδίο της Κοινωνικής Ψυχολογίας έχει περιγραφεί πως από την ανθρώπινη ανάγκη για κοινωνική κατηγοριοποίηση (Brewer, 2007· Tajfel et al., 1971), απορρέει και η χρήση συγκεκριμένων λέξεων με σκοπό την αυτο-κατηγοριοποίηση των ατόμων (εδώ π.χ. στρέιτ, γκέι, μπάι κ.τ.λ.) για προσωπικούς, διαπροσωπικούς, διομαδικούς και ευρύτερα κοινωνικούς λόγους, αναλόγως του επιπέδου αφαίρεσης (Allport, 1954· Galinsky et al., 2003· Turner, 1985· Turner et al., 1987). Από κοινωνιοψυχολογική σκοπιά, αυτή η συμπεριφορά αποκτά βαρύνουσα σημασία αφού επέχει και ρόλο κοινωνικής τοποθέτησης με σκοπό τη συλλογική διεκδίκηση της ορατότητας και άλλων, ευρύτερων κοινωνικών και νομικών, μεταρρυθμίσεων (Allen, 2023· Biegel, 2018· Jenkins, 2014), όπως για παράδειγμα συμβαίνει και με την ελληνική ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα.

Από την άλλη πλευρά, υπάρχουν και άτομα που δεν ασπάζονται ή απορρίπτουν την ανάγκη για χρήση συγκεκριμένων λέξεων με σκοπό να περιγράψουν τη σεξουαλικότητά τους. Η Κουίρ Θεωρία (Queer Theory) ως πολιτική θέση σε σχέση με τις ταυτότητες (Identity Politics), αντιμάχεται τα κατασκευασμένα δίπολα αναφορικά με το φύλο και τη σεξουαλικότητα και υποστηρίζει πως οι σεξουαλικές ταυτότητες

περιορίζουν τα άτομα αφού δεν γίνεται να «ταιριάζουν σε κατηγορίες» και έτσι απορρίπτει κάθε μορφή κατηγοριοποίησης και «ταμπελοποίησης», με σκοπό την αντίσταση στην ετεροκανονικότητα και εν τέλει την αποδόμηση της (Jagose, 1996· Oswald et al., 2009· Watson, 2005). Ακόμα, η Butler (1990) επηρέασε σημαντικά την εξέλιξη της Κουίρ Θεωρίας επειδή αμφισβήτησε τις παραδοσιακές αντιλήψεις περί σταθερών σεξουαλικών ταυτοτήτων, υποστηρίζοντας ότι το φύλο είναι επιτελεστικό και κατασκευάζεται μέσα από επαναλαμβανόμενες πράξεις.

Εν τέλει, απαιτείται μελλοντική έρευνα γύρω από τις διαδικασίες επιλογής (ή απόρριψης) και χρήσης λέξεων για τον σεξουαλικό αυτοπροσδιορισμό, ενώ ενδέχεται να αντανακλώνται ευρύτερες οντολογικές και ιδεολογικές τοποθετήσεις ή να παρεμβάλλονται άλλοι ενδοπροσωπικοί ή κοινωνικοί παράγοντες (Galupo et al., 2015· Hammack et al., 2022· Morandini et al., 2023).

Η σεξουαλική συμπεριφορά

Όπως ειπώθηκε, η σεξουαλική συμπεριφορά αποτελεί κομμάτι του σεξουαλικού προσανατολισμού ως τρόπος έκφρασης της σεξουαλικότητας (Savin-Williams & Ream, 2007). Η σεξουαλική συμπεριφορά έχει χρησιμοποιηθεί σε αρκετές έρευνες ως δείκτης σεξουαλικού προσανατολισμού μαζί με τον ίδιο τον αυτοπροσδιορισμό των ατόμων και την αναφερόμενη έλξη τους για άλλα άτομα (Lhomond et al., 2014). Παρ' όλα αυτά, η χρησιμοποίηση της σεξουαλικής συμπεριφοράς ως «πληρεξούσιο» του σεξουαλικού προσανατολισμού αποτυγχάνει να συμπεριλάβει την πλήρη εικόνα του τελευταίου (Cohen et al., 2016).

Είναι σημαντικό να τονιστεί πως ενώ είναι υπαρκτή η θέση ότι ο σεξουαλικός προσανατολισμός και η σεξουαλική συμπεριφορά ευθυγραμμίζονται πάντα, εντούτοις η υιοθέτηση μιας τέτοιας άποψης κρίνεται λανθασμένη αφού έχουν καταγραφεί ερευνητικά σημαντικές αποκλίσεις ανάμεσα σε μετρήσεις σεξουαλικού αυτοπροσδιορισμού, έλξης και συμπεριφοράς (Coston, 2021· Fausto-Sterling, 2019). Αυτές οι πρακτικές μπορεί να παραγνωρίσουν διάφορες ενδοψυχολογικές διεργασίες και κοινωνικές μεταβλητές που μπορούν κάλλιστα να οδηγούν σε μια διαφορετική παρατηρούμενη συμπεριφορά, όπως η απόκρυψη και το κίνητρο για απόκρυψη στις διαπροσωπικές σχέσεις (Camacho et al., 2020· Jackson & Mohr, 2016) ή, το φαινομενικά πιο απλό γεγονός, όπου για παράδειγμα ένας αυτοαναφερόμενος στρέιτ άνδρας έχει σεξουαλικές επαφές με άλλον άνδρα (Lourie & Needham, 2017).

Η ψυχοσεξουαλικότητα

Η ψυχοσεξουαλικότητα εξετάζει τις ψυχολογικές πτυχές της ανθρώπινης σεξουαλικότητας, περιλαμβάνοντας τα βιολογικά χαρακτηριστικά, τα συναισθήματα, τις σκέψεις, τις φαντασιώσεις και τον αντίκτυπο των ανωτέρω στις σεξουαλικές εμπειρίες και στην ευρύτερη σεξουαλική ευεξία (Jürgensen et al., 2013· Sakaluk et al., 2020· Segarra-Echebarria et al., 2015). Η κατανόηση της ψυχοσεξουαλικότητας περιλαμβάνει τη διερεύνηση του τρόπου με τον οποίο τα άτομα αντιλαμβάνονται το σώμα τους, διαχειρίζονται τις σεξουαλικές επιθυμίες και δημιουργούν συνδέσεις με τους άλλους σε συναισθηματικό και ψυχολογικό επίπεδο (Hatfield et al., 2010).

Διάφορες θεωρίες συμβάλλουν στην κατανόηση της ψυχοσεξουαλικότητας, συμπεριλαμβανομένων των βιολογικών, ψυχοδυναμικών, γνωσιακών – συμπεριφορικών και κοινωνικοπολιτισμικών προοπτικών (Bancroft, 2008· Kar et al., 2015· Spence, 1991b). Αυτές οι θεωρίες ρίχνουν φως στην ανάπτυξη των σεξουαλικών στάσεων, στον ρόλο των κοινωνικών επιρροών, στη διαμόρφωση των ψυχοσεξουαλικών βιωμάτων και της σεξουαλικής συμπεριφοράς, αλλά και στον αντίκτυπο των προσωπικών εμπειριών στην ψυχοσεξουαλική ευημερία και στην ποιότητα των ερωτικών δεσμών (Bancroft, 2008· Lehmiller, 2023). Συμπερασματικά, η διερεύνηση της σεξουαλικής ταυτότητας περιλαμβάνει ποικίλες και αλληλένδετες έννοιες, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικοπολιτισμικών δεδομένων, της σεξουαλικής συμπεριφοράς, του σεξουαλικού προσανατολισμού και της ψυχοσεξουαλικότητας (Lehmiller, 2023· Simon, 2017).

Το ισχύον ετεροκανονιστικό πλαίσιο

Το ετεροκανονιστικό πλαίσιο (ή αλλιώς ετεροκανονικότητα) αναφέρεται στην κοινωνική πεποίθηση ότι οι άνθρωποι ανήκουν σε ένα απ' τα δύο φύλα. Αυτά τα δύο φύλα έχουν συγκεκριμένους ρόλους, αξίες, σχέσεις και λειτουργούν συμπληρωματικά το ένα προς το άλλο (Kitzinger, 2005). Με αυτό το σκεπτικό, γίνεται αντιληπτό πως η ετεροφυλοφιλία είναι ο μοναδικός «σωστός» δρόμος, ενώ υπάρχει και ευθυγράμμιση μεταξύ βιολογικού φύλου, ταυτότητας φύλου και σεξουαλικής ταυτότητας. Μέσα σε μια τέτοια κοινωνία, ο σεξισμός, η ομοφοβία, η αμφιφυλοφοβία, η τρανσφοβία, η απόρριψη των μη δυαδικών ατόμων, η επιβολή της «παραδοσιακής» οικογένειας ως μόνης σωστής, οι συγκεκριμένοι ρόλοι και προσδοκίες φύλων ευδοκιμούν και ενισχύονται (Allen & Mendez, 2018· Marchia & Sommer, 2019· Pollitt et al., 2021).

ΛΟΑΤΚΙΑ2+ ταυτότητες και υγεία

Αναφορικά με τον σεξουαλικό προσανατολισμό και τις ταυτότητες, διαχρονικά έχει καταγραφεί πως στα άτομα της ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητας έχουν παρατηρηθεί αυξημένα προβλήματα ψυχικής υγείας (Bostwick et al., 2010· Plöderl & Tremblay, 2015), αλλά και συμπεριφορές επιβλαβείς για την υγεία, όπως η χρήση ψυχοτρόπων ουσιών (Bränström & Pachankis, 2018· Marshal et al., 2008· McCabe et al., 2009). Η διεθνής βιβλιογραφία αναφέρει πως συστηματικά τα ΛΟΑΤΚΙΑ2+ άτομα σημειώνουν χαμηλότερους δείκτες ευεξίας (συγκρινόμενα με cis² στρέιτ άτομα) που σχετίζονται με συστημικές αδικίες εις βάρος τους, στιγματοποίηση, (μικρο)επιθέσεις από κοντινά πρόσωπα και περιθωριοποίηση (Dürrbaum & Sattler, 2020· Russell & Fish, 2016· Vaccaro & Koob, 2018· Wittgens et al., 2022). Στο επόμενο Κεφάλαιο αναλύονται επισταμένως τα μέχρι τώρα ερευνητικά δεδομένα σε σχέση με την ευεξία και τις νέες ερευνητικές κατευθύνσεις αναφορικά με τα πολυσεξουαλικά άτομα.

Κεφάλαιο 3^ο: Πολυσεξουαλικά άτομα

Εισαγωγή

Στο προηγούμενο Κεφάλαιο συζητήθηκε η έννοια του σεξουαλικού προσανατολισμού. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, εμπίπτει και ο πολυσεξουαλικός σεξουαλικός προσανατολισμός ή αλλιώς «πολυσεξουαλικότητα». Διάφορες ορολογίες έχουν χρησιμοποιηθεί τα τελευταία χρόνια για να περιγράψουν άτομα που έλκονται ερωτικά ή/και ρομαντικά από παραπάνω του ενός (κοινωνικά) φύλα (Goldberg et al., 2017· Rust, 2000b). Συμπεριληπτικές ορολογίες που χρησιμοποιούνται διεθνώς, σε καθημερινό και ερευνητικό επίπεδο για τη γενική περιγραφή, είναι η «αμφισεξουαλ (μπάι) ομπρέλα», τα «αμφισεξουαλικά+ άτομα», η «πολυσεξουαλική (multisexual) ομπρέλα», τα «πολυσεξουαλικά άτομα», το «M-Spec» (σ.σ. Multisexual Spectrum – Πολυσεξουαλικό φάσμα) και τα «μη μονοσεξουαλικά άτομα» (Barron, 2023· Flanders, 2017· Mehta, 2023· Swan, 2018).

² Ο συντομευμένος όρος «cis», εκ του λατινογενούς «cisgender», αναφέρεται σε άτομα που νοιώθουν ότι η ταυτότητα φύλου τους ευθυγραμμίζεται/συνάδει με το φύλο που τους αποδόθηκε στη γέννα.

Αναφορικά με τη μονοσεξουαλικότητα και τη μη μονοσεξουαλικότητα³, η πρώτη έννοια χρησιμοποιείται για να περιγράψει άτομα που έλκονται ερωτικά ή/και ρομαντικά από ένα κοινωνικό φύλο (π.χ. στρέιτ ή γκέι άτομα), ενώ η δεύτερη περιγράφει άτομα που το ερωτικό τους ενδιαφέρον περιστρέφεται γύρω από *δύο ή/και παραπάνω κοινωνικά φύλα* ή από πολλαπλά φύλα ή άτομα που δεν αναγνωρίζουν φύλα ή δεν τους απασχολεί το φύλο του ατόμου όταν βιώνουν ερωτικό ενδιαφέρον (Miller, 2016· Wang-Jones et al., 2018). Έτσι, μέσα στην ομπρέλα της πολυσεξουαλικότητας, τα άτομα μπορεί να αυτοπροσδιορίζονται ως αμφισέξουαλ (μπάι), πανσέξουαλ (παν), ομνισέξουαλ (όμνι), πολυσέξουαλ, με ρευστό σεξουαλικό προσανατολισμό, κυρίως στρέιτ αλλά ευέλικτα (heteroflexible), ακόμα και κουίρ (Brown et al., 2018· Feinstein et al., 2020· Flanders et al., 2016).

Βεβαίως, υπάρχουν και άλλες λέξεις – όροι που αρκετά άτομα χρησιμοποιούν για να δηλώσουν ή να περιγράψουν το γεγονός ότι η ερωτική τους έλξη δεν κατευθύνεται προς ένα μόνο κοινωνικό ή βιολογικό φύλο. Επίσης, χρησιμοποιούνται και επίθετα ως δηλωτικά της ρομαντικής έλξης στους ανωτέρω όρους, με τη διατήρηση των ίδιων προθεμάτων (π.χ. παν-ρομαντικό άτομο, όμνι-ρομαντικό άτομο κ.ο.κ.) (Li et al., 2023· Steelman & Hertlein, 2016). Σήμερα, η βιβλιογραφία περιγράφει πως τα πολυσεξουαλικά άτομα αποτελούν τον αριθμητικά μεγαλύτερο υποπληθυσμό της ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητας (Gates, 2011· Institut Public de Sondage d'Opinion Secteur, 2021, 2023· Shepherd, 2021· Wilson & Meyer, 2021). Τονίζεται ότι υπάρχουν πολλές μορφές πολυσεξουαλικότητας και αντίστοιχων προσδιοριστικών λέξεων – όρων για διάφορα κοινωνικά πλαίσια, με τα πολυσεξουαλικά άτομα να επιλέγουν τον αυτοπροσδιορισμό τους μέσω αυτών των λέξεων ή όχι (Anderson & Maugeri, 2024· Maliepaard, 2018a). Παρά το γεγονός ότι τα τελευταία χρόνια χρησιμοποιούνται και άλλες λέξεις/όροι/ταμπέλες, πέραν του αμφισεξουαλικού, για να περιγραφεί ακριβέστερα η ποικιλομορφία της πολυσεξουαλικής έλξης (βλ. τους βασικούς ορισμούς πιο κάτω), εντούτοις υπάρχουν ακόμα λανθασμένες αντιλήψεις γύρω από την πολυσεξουαλικότητα, που συντελούν στη συνεχιζόμενη *μη ορατότητα* ενός πληθυσμού που αμφισβητεί ενεργά το δίπολο του φύλου (σ.σ. άνδρας – γυναίκα) και τον μονοσεξισμό (Galupo, 2018). Συνοπτικά, παρατίθενται οι βασικοί ορισμοί των πιο

³ Ο όρος «μη μονοσεξουαλικότητα» χρησιμοποιείται ως το αντίθετο της μονοσεξουαλικότητας, αλλά προτείνεται η αποφυγή του, διότι η τελευταία θεωρείται ως κανονιστική και έτσι εκλαμβάνεται ως η ιδεατή μορφή σεξουαλικότητας (Galupo et al., 2014a· Mitchell et al., 2015).

συχνά χρησιμοποιούμενων όρων με τους οποίους επιλέγουν συνήθως να αυτοπροσδιορίζονται αρκετά πολυσεξουαλικά άτομα.

Αμφισεξουαλικά άτομα. Ο όρος της αμφισεξουαλικότητας με την κλασσική του έννοια χρησιμοποιείται για να περιγράψει τα άτομα («μπάι άτομα») που έλκονται ερωτικά ή/και ρομαντικά και από τα δύο φύλα (άνδρες και γυναίκες) (Rust, 2002). Υπό αυτή τη σκοπιά, ο όρος αυτός σήμερα θεωρείται περιοριστικός αφού δεν περιλαμβάνονται και λοιπές ταυτότητες φύλων (Flanders, 2017), αλλά παρ' όλα αυτά αποτελεί την πιο αναγνωρίσιμη ταυτότητα εντός της πολυσεξουαλικής ομπρέλας, με τα άτομα που αυτοπροσδιορίζονται ως αμφισεξουαλικά να αποτελούν τον μεγαλύτερο υποπληθυσμό της (Callis, 2013· Elizabeth, 2013· Institut Public de Sondage d'Opinion Secteur, 2021, 2023· Jones, 2017· Jones, 2022). Η ερευνητική στροφή προς τα αμφισεξουαλικά άτομα ήρθε αρκετά χρόνια αργότερα σε σχέση με την έρευνα γύρω από στρέιτ και γκέι άτομα, λόγω της επικράτησης της διχοτομικής θεώρησης της σεξουαλικότητας (Bowes-Catton & Hayfield, 2015· Dodge et al., 2007), ενώ αρχικά οι μετρήσεις σεξουαλικού προσανατολισμού, μέσω εκτίμησης έλξης και συμπεριφοράς, τοποθετούσαν τα αμφισεξουαλικά άτομα στο κέντρο ενός δίπολου, όπου στο ένα άκρο υπήρχε ο στρέιτ (ετεροφυλόφιλος) και στο άλλο ο γκέι (ομοφυλόφιλος) σεξουαλικός προσανατολισμός (βλ. Κλίμακα Kinsey), παραβλέποντας τη μεγάλη ποικιλομορφία έκφρασης της πολυσεξουαλικής ταυτότητας (Galupo et al., 2014b· Kinsey et al., 1948· Walton et al., 2016).

Πανσεξουαλικά άτομα. Τα άτομα που αυτοπροσδιορίζονται ως πανσεξουαλικά, αναφέρουν ότι δηλώνουν ερωτική έλξη *ανεξαρτήτως* κοινωνικού ή βιολογικού φύλου (Elizabeth, 2013· Rice, 2015). Τέτοια άτομα θεωρούν αυτές τις παραμέτρους ασήμαντες για την ερωτική τους ζωή. Συχνά για την περιγραφή του όρου «πανσέξουαλ» χρησιμοποιείται και όρος «τυφλά σε σχέση με τα φύλα» (gender-blind) (Belous & Bauman, 2018· Gönel, 2011). Τα πανσεξουαλικά άτομα αναφέρουν ότι τους ελκύει το άτομο ως άτομο και όχι το φύλο του (Prior, 2021). Με βάση τα πιο σύγχρονα ερευνητικά στοιχεία, μετά τα αμφισεξουαλικά άτομα, τα πανσεξουαλικά άτομα αριθμούν το μεγαλύτερο ποσοστό εντός της πολυσεξουαλικής ομπρέλας (Institut Public de Sondage d'Opinion Secteur, 2023· Jones, 2022· Office for National Statistics, 2023).

Ομνισεξουαλικά άτομα. Τα ομνισεξουαλ άτομα περιγράφουν ότι βιώνουν ερωτική έλξη προς όλα τα βιολογικά και κοινωνικά φύλα (Mehta, 2023). Συχνά, είναι ένας όρος που χρησιμοποιείται αντί της πανσεξουαλικότητας, αλλά οι δύο έννοιες διαφέρουν, αφού τα πανσεξουαλ άτομα νιώθουν ερωτική έλξη προς ένα άλλο άτομο χωρίς να παρατηρούν ή να τους νοιάζει το φύλο του, ενώ τα ομνισεξουαλ άτομα αναγνωρίζουν το φύλο του ενδεχόμενου συντρόφου, δίνουν βάση σε αυτό και μπορεί να έχουν προτιμήσεις βάσει φύλου (Hayfield, 2020).

Πολυσεξουαλικά άτομα. Τα άτομα που αυτοπροσδιορίζονται ως «πολυσεξουαλ» (polysexual) νιώθουν ερωτική έλξη προς παραπάνω του ενός φύλου άτομα ή προς πολλαπλά φύλα και ταυτότητες φύλων, αλλά όχι προς όλα (Mehta, 2023· Miller, 2016). Συχνά χρησιμοποιείται για να δηλώσει μια ποικιλία στον σεξουαλικό προσανατολισμό που υπερβαίνει τα στεγανά του δυαδικού φύλου και αντιθετικά του όρου «αμφισεξουαλικός» που ιστορικά έχει συνδεθεί με το δυαδικό φύλο (Miller, 2016). Όπως αναφέρθηκε και πιο πάνω, υπάρχει και ο αγγλικός όρος “Multisexuality” που στα ελληνικά επίσης μεταφράζεται ως «Πολυσεξουαλικότητα» και χρησιμοποιείται ως όρος – ομπρέλα. Στα πλαίσια της παρούσας διδακτορικής διατριβής, χρησιμοποιείται ο όρος «πολυσεξουαλικότητα» (“multisexuality”) ως επιλεγμένος συμπεριληπτικός όρος.

Άτομα με ρευστό σεξουαλικό προσανατολισμό. Τα άτομα με ρευστό σεξουαλικό προσανατολισμό (στα αγγλικά ο όρος που χρησιμοποιείται συνήθως είναι “fluid”) δηλώνει άτομα που θεωρούν τον σεξουαλικό τους προσανατολισμό όχι ως κάτι σταθερό, αλλά ως δυνάμενος να αλλάζει με τον χρόνο, δηλαδή να υπάρχει μετακίνηση αναφορικά με τις σεξουαλικές προτιμήσεις ή/και συμπεριφορές (Diamond, 2008b· Katz-Wise, 2015).

Κουίρ άτομα. Τα κουίρ (queer) άτομα παρά το γεγονός ότι αποτελούν διακριτό υποπληθυσμό εντός της ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητας διότι ο αυτοπροσδιορισμός ενός ατόμου ως «κουίρ» συχνά υποδηλώνει μια ευρύτερη φιλοσοφική και ιδεολογική θέση που περικλείει και το θέμα της σεξουαλικότητας, εντούτοις συχνά μπορούν να συμπεριληφθούν εντός της πολυσεξουαλικής ομπρέλας, λόγω ακριβώς της πεποίθησης και του βιώματος τους ότι η σεξουαλικότητα δεν περιορίζεται από ταμπέλες και λέξεις και ότι ο ερωτισμός αφορά το πρόσωπο και όχι το φύλο, το οποίο αποτελεί κοινωνικό κατασκεύασμα για εξυπηρέτηση συγκεκριμένων σκοπών (Gamson, 1995· Khayatt,

2002· Miller et al., 2016· Slagle, 1995). Με αυτό το σκεπτικό, σε αρκετές έρευνες πάνω στο αντικείμενο της πολυσεξουαλικότητας, περιλαμβάνονται και τα κούιρ άτομα (Feinstein et al., 2020· Gamson, 1995· Ross et al., 2018· Smith et al., 2017b). Στην παρούσα διατριβή, όλα τα άτομα είχαν προκαταβολικά ενημερωθεί για τον σκοπό της έρευνας και τον πληθυσμό στον οποίο αυτή απευθυνόταν. Ήταν στην προσωπική τους ευχέρεια η συμμετοχή και ο αυτοπροσδιορισμός τους ως «κούιρ» μέσα στην πολυσεξουαλική ομπρέλα.

Ιδιαίτερες προκλήσεις

Η έρευνα προσφάτως έχει στρέψει το ενδιαφέρον της γύρω από ζητήματα ψυχικής υγείας πολυσεξουαλικών ατόμων, προσπαθώντας να καλύψει κενά πολλών ετών (Ross et al., 2017). Μάλιστα, αυτή η ερευνητική πορεία δεν αριθμεί πολλά έτη, αφού για αρκετό διάστημα τα άτομα με πολυσεξουαλικό προσανατολισμό υποεκπροσωπούσαν βιβλιογραφικά σε σχέση με τα γκέι άτομα (Hayfield, 2020· Monro et al., 2017· Prior, 2021· Ross et al., 2018), ενώ είναι πολλές και οι περιπτώσεις όπου τα αμφισεξουαλικά άτομα, ως κύριοι «εκπρόσωποι» της πολυσεξουαλικής ταυτότητας, ομαδοποιούνταν κάτω από την ταμπέλα της ευρύτερης κοινωνικής ομάδας «ΛΟΑ» (σ.σ. Λεσβίες, Ομοφυλόφιλοι, Αμφισεξουαλικοί) (Maimon et al., 2019· Ross et al., 2018).

Οι έρευνες με δείγμα πολυσεξουαλικών ατόμων (κυρίως αμφισεξουαλικών ατόμων) έχουν φανερώσει πως τα άτομα αυτά συχνά υφίστανται ιδιαίτερες και μοναδικές μορφές στιγματοποίησης και προκλήσεων τόσο από τη στρέιτ κοινότητα όσο και από άλλα μέλη της ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητας (Brewster & Moradi, 2010· Friedman et al., 2014· Israel & Mohr, 2004· Mereish et al., 2017). Ο όρος «αμφιφυλοφοβία» (biphobia) δηλώνει σε σημαντικό βαθμό τις ξεχωριστές αυτές ανάρμοστες συμπεριφορές προς τα πολυσεξουαλικά άτομα (Bradford, 2004· Ochs, 1996). Οι ερευνητές και οι θεωρητικοί των πολυσεξουαλικών ταυτοτήτων έχουν καταφέρει να εντοπίσουν διάφορα αίτια που συντελούν σε αυτό το αποτέλεσμα. Αρχικά, ένας σημαντικός λόγος που αυτά τα άτομα βιώνουν ιδιαίτερα και επιπρόσθετα προβλήματα σε σχέση με άλλα μέλη της ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητας, εδράζεται σε στερεότυπα, μύθους και αντιλήψεις που αφορούν την ίδια την πολυσεξουαλική ταυτότητα. Συγκεκριμένα, πολλές φορές η αμφισεξουαλική ταυτότητα περιγράφεται ως μη πραγματικός σεξουαλικός προσανατολισμός ή άλλες φορές θεωρείται ως ένα μεταβατικό στάδιο προς την γκέι ταυτότητα ή ότι τα άτομα αυτά είναι «μπερδεμένα

ή/και ανώριμα» και δεν μπορούν να επιλέξουν αν είναι στρέιτ ή γκέι, ακόμα και ότι είναι υπερσεξουαλικά (Anderson & Adams, 2011· Angelides, 2001· Callis, 2013· Dyar et al., 2015· Dyar et al., 2019· Klein, 2014). Άλλωστε στο παρελθόν, η ίδια η ψυχολογική έρευνα γύρω από την αμφισεξουαλικότητα, την έχει αντιμετωπίσει με αμφισβήτηση, θέτοντας ερωτηματικά ως προς την πραγματικότητα της ύπαρξης της (Carr, 2007· Elia et al., 2018· Jabbour et al., 2020). Από αυτά γίνεται κατανοητό το ψυχικό κόστος που έχει η αμφισβήτηση ή και η ακύρωση της σεξουαλικής ταυτότητας αυτών των ανθρώπων από μέλη τόσο της στρέιτ όσο και της ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητας (Elia, 2014· Souto Pereira et al., 2016· Yoshino, 2010). Έχει ήδη αναγνωριστεί η σημασία που έχει για τους περισσότερους ανθρώπους και ειδικά για μέλη διαχρονικά στιγματισμένων κοινωνικών ομάδων η επικύρωση και η αποδοχή από το υπόλοιπο κοινωνικό σύνολο (Cook et al., 2012· Hildebrand et al., 2020· Mullen & Moane, 2013). Ως εκ των ανωτέρω, διαχρονικά η πολυσεξουαλική ταυτότητα αντιμετωπίζει προβλήματα ορατότητας, αμφισβήτησης και διαγραφής της ταυτότητας της σε διαπροσωπικό και κοινωνικό επίπεδο (Hayfield, 2020· Maimon et al., 2019· Monro et al., 2017).

Σε σύνδεση με αυτά, τα αμφισεξουαλικά άτομα έχει φανεί πως συχνά βιώνουν εχθρότητα και μη ανεκτικότητα («αμφι-αρνητικότητα», στα αγγλικά ο όρος είναι “binegativity”) από στρέιτ και γκέι άτομα (Brewster & Moradi, 2010). Αυτά τα αποτελέσματα φαίνεται πως έχουν τη βάση τους σε συγκεκριμένα στερεότυπα, προκαταλήψεις και μύθους που έχουν συνδεθεί διαχρονικά με την αμφισεξουαλική ταυτότητα. Πιο αναλυτικά, τα αμφισεξουαλικά άτομα μπορεί να αντιμετωπίζονται από άλλα άτομα ως λιγότερο έμπιστα (ή ακόμα και άπιστα) σε διαπροσωπικό – σχεσιακό επίπεδο (π.χ. από έναν ερωτικό σύντροφο), υπερσεξουαλικά και φορείς σεξουαλικώς μεταδιδόμενων νοσημάτων (Dyar & Feinstein, 2018· Hertlein et al., 2016· Zivony & Lobel, 2014). Ως αποτέλεσμα, συχνά μπορεί να είναι αποδέκτες υποτιμητικών και προσβλητικών συμπεριφορών, ακόμα και από κοντινά τους πρόσωπα (Bostwick & Hequembourg, 2014· Legge et al., 2018). Αναφορικά με την κριτική και την υποτίμηση που δέχονται τα πολυσεξουαλικά άτομα από την γκέι κοινότητα, έχει φανεί ως επιχείρημα και η «προδοσία» που διαπράττει ο πολυσεξουαλικός πληθυσμός εις βάρος της γκέι κοινότητας, για χάρη της διατήρησης της ετεροκανονικότητας και του ετεροσεξισμού (Mohr & Rochlen, 1999· Roberts et al., 2015). Συνολικά, τα πολυσεξουαλικά άτομα βιώνουν στρεσογόνες καταστάσεις λόγω των συνεπειών τόσο

του ετεροσεξισμού όσο και του μονοσεξισμού (Flanders et al., 2016· Lytle et al., 2017· Salim et al., 2019).

Όλα τα ανωτέρω έχουν οδηγήσει τη σύγχρονη έρευνα να μελετήσει πιο ενδελεχώς αυτά τα δεδομένα, εισάγοντας νέες έννοιες, όπως οι «αντι-αμφισεξουαλικές εμπειρίες από στρέιτ και γκέι άτομα» και διερευνώντας την εσωτερίκευση του στίγματος που εδράζεται στα κλασσικά στερεότυπα περί μη πραγματικότητας της αμφισεξουαλικής ταυτότητας (McInnis et al., 2022· Sarno et al., 2020). Για παράδειγμα, οι Brewster και Moradi (2010) δημιούργησαν μια κλίμακα μέτρησης τέτοιων αντι-αμφισεξουαλικών εμπειριών που μπορεί να έχουν βιώσει αρκετά αμφισεξουαλικά άτομα στις καθημερινές τους συναναστροφές. Μάλιστα, η εν λόγω κλίμακα πρόσφατα δέχτηκε τροποποιήσεις με σκοπό να γίνει πιο περιεκτική ώστε να διευκολυνθεί περαιτέρω η ερευνητική και κλινική χρήση της σε πολυσεξουαλικό πληθυσμό (Dyar et al., 2018). Επιπροσθέτως, τα τελευταία χρόνια έχει δημιουργηθεί και μια νέα κλίμακα μέτρησης ταυτοτικών πτυχών αμφισεξουαλικών ατόμων, εστιάζοντας στην ανίχνευση ενδεχόμενου εσωτερικευμένου στίγματος και αποδοχής πεποιθήσεων περί μη πραγματικής και μη «νομιμοποιημένης» αμφισεξουαλικής ταυτότητας (Paul et al., 2014).

Συνολικά, τα πολυσεξουαλικά άτομα αντιμετωπίζουν σε διάφορα επίπεδα και πλαίσια της καθημερινότητας τους στιγματοποιητικές συμπεριφορές που σχετίζονται άμεσα ή έμμεσα με τη σεξουαλική τους ταυτότητα. Μέσα στο πλαίσιο που περιγράφει η θεωρία του Μειονοτικού στρες (Meyer, 2003), συγκεκριμένοι κοινωνιοψυχολογικοί μηχανισμοί όπως η στερεοτυπική απειλή, το στίγμα, ο μονοσεξισμός, η ετεροκανονικότητα και η ομοκανονικότητα, επιτείνουν και συντηρούν την κείμενη κατάσταση εις βάρος των ανθρώπων με πολυσεξουαλικό προσανατολισμό (Fingerhut & Abdou, 2017· Mathers et al., 2018· Pollitt & Roberts, 2021). Έτσι, φαίνεται πως έχει δημιουργηθεί ένα πολλαπλά ψυχοπιεστικό περιβάλλον σε κοινωνικό, διαπροσωπικό και ενδοπροσωπικό επίπεδο (Chan et al., 2020· Fredriksen-Goldsen et al., 2014· McInnis et al., 2022).

Ερευνητικά δεδομένα

Ο αντίκτυπος αυτών των ιδιαίτερων προκλήσεων και δυσκολιών, καθώς και το στίγμα με το οποία έρχονται αντιμέτωπα τα πολυσεξουαλικά άτομα, δείχνουν να έχουν σημαντική επίδραση και σε άλλες σημαντικές πτυχές του εαυτού τους. Η διεθνής

βιβλιογραφία έχει καταγράψει σημαντικές αποκλίσεις στην ψυχική υγεία και ευεξία πολυσεξουαλικών ατόμων, συγκριτικά με τον στρέιτ και γκέι πληθυσμό (Bostwick & Harrison, 2020). Τα πολυσεξουαλικά άτομα τηρούν συστηματικά χαμηλότερους δείκτες ευεξίας, υψηλότερα ποσοστά συναισθηματικών και αγχωδών διαταραχών, ενώ επίσης βιώνουν δυσκολίες σε διαπροσωπικό επίπεδο, στα πλαίσια ερωτικών δεσμών (Colledge et al., 2015· Feinstein & Dyar, 2017· Kertzner et al., 2009· Li et al., 2013· Persson & Pfaus, 2015· Ross et al., 2018). Παράλληλα, οι μέχρι τώρα έρευνες έχουν καταγράψει υψηλότερα ποσοστά αυτοκτονικού ιδεασμού σε πολυσεξουαλικά άτομα καθώς και συμπεριφορές αυτοτραυματισμού (Pompili et al., 2014· Shearer et al., 2016). Ένα ακόμα σημαντικό θέμα αφορά τη σεξουαλική υγεία, όπου και εδώ φαίνεται πως τα πολυσεξουαλικά άτομα αναφέρουν συχνά προβλήματα σεξουαλικής υγείας, σεξουαλική προκατάληψη καθώς και σεξουαλική βία, εξαναγκασμό, κακομεταχείριση και παρενόχληση (Brennan-Ing et al., 2021· Chen et al., 2020· Flanders et al., 2020· Grove & Johnson, 2023· Polihronakis et al., 2021).

Επιπλέον, τα άτομα της πολυσεξουαλικής ομπρέλας διατρέχουν αυξημένο κίνδυνο χρήσης ψυχοτρόπων ουσιών συγκρινόμενα με μονοσεξουαλικά άτομα (Feinstein & Dyar, 2017· Molina et al., 2015· Schuler & Collins, 2020· Taggart et al., 2019). Σε επίπεδο διασύνδεσης με τη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα ή άλλα υποστηρικτικά πλαίσια, τα πολυσεξουαλικά άτομα επίσης καταγράφονται να αναφέρουν περισσότερες δυσκολίες και μικρότερη κοινωνική υποστήριξη, γεγονός που ενισχύει τον αντίκτυπο στην ευεξία τους (Blechinger, 2016· Kertzner et al., 2009· Roberts et al., 2015· Skakoon-Sparling et al., 2022). Σημειώνεται εδώ πως η κοινωνική διασύνδεση και υποστήριξη αποτελεί σημαντικό μηχανισμό αντιμετώπισης προβλημάτων για τα μέλη της ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητας (Anderson-Carpenter et al., 2019· Frost & Meyer, 2012· Lambe et al., 2017).

Ακόμα, οι μέχρι τώρα έρευνες έχουν σημειώσει πως υπάρχουν και κοινωνικοοικονομικές ανισότητες μεταξύ πολυσεξουαλικών και μονοσεξουαλικών (κυρίως στρέιτ και γκέι) ατόμων (Fredriksen-Goldsen et al., 2023· Ross et al., 2016), καθώς και δυσκολίες πρόσβασης, παροχής και λήψης σωστής υγειονομικής φροντίδας (Hafeez et al., 2017· Kates et al., 2018· MacKay et al., 2017· Ovrebo et al., 2018· Smalley et al., 2015· Ward et al., 2014). Ειδικά σε σχέση με τον χώρο της ψυχικής υγείας, τα πολυσεξουαλικά άτομα φαίνεται πως συχνά δεν λαμβάνουν ούτε εξειδικευμένες υπηρεσίες ψυχοθεραπείας ή/και συμβουλευτικής, ενώ συχνά μάλιστα

περιγράφουν μη ορθές πρακτικές θεραπείας, άγνοια για τις πολυσεξουαλικές ταυτότητες, ετεροκανονιστικό τρόπο σκέψης των θεραπευτών-τριών, υποτίμηση των προβλημάτων των πελατών και πελατισσών, ακόμα και κακοποιητικό λόγο (Eady et al., 2011· Flanders et al., 2015· Smalley et al., 2015· Quiñones et al., 2017). Τέλος, τα πολυσεξουαλικά άτομα αντιμετωπίζουν ιδιαίτερα προβλήματα αναφορικά με τις ερωτικές σχέσεις τους και τα δυναμικά, με τη διαθέσιμη βιβλιογραφία να αναδεικνύει τον ρόλο του εκάστοτε ερωτικού συντρόφου ως μια καταλυτική μεταβλητή (Arriaga & Parent, 2019· Coston, 2021· Lahti, 2018).

Ο ρόλος του ερωτικού συντρόφου

Οι λίγες έρευνες που έχουν πραγματοποιηθεί σε πολυσεξουαλικά άτομα και εξετάζουν τη σημασία του ερωτικού συντρόφου, φανερώνουν πως το φύλο και ο σεξουαλικός προσανατολισμός του μπορεί να οδηγήσουν σε διαφοροποιημένα αποτελέσματα αναφορικά με την ευεξία και την ποιότητα σχέσεων των πολυσεξουαλικών ατόμων (Dyar et al., 2014· Feinstein et al., 2023a· Hayfield et al., 2018). Υπενθυμίζεται η ποικιλομορφία των ερωτικών δεσμών που ενυπάρχει στα πολυσεξουαλικά άτομα, αφού μπορούν να συνάπτουν ερωτικούς δεσμούς με όλα τα κοινωνικά φύλα και τους σεξουαλικούς προσανατολισμούς, όπως στην περίπτωση που ένα πολυσεξουαλικό άτομο διατηρεί ερωτικούς δεσμούς με μονοσεξουαλικό άτομο (σ.σ. μεικτές ερωτικές σχέσεις) (Hernandez et al., 2011).

Η βιβλιογραφία περιγράφει πως τα πολυσεξουαλικά άτομα ενδέχεται να βιώνουν (μικρο)επιθέσεις και βία όταν βρίσκονται σε ερωτική σχέση με μονοσεξουαλικά άτομα (κυρίως στρέιτ), καθώς και υποτίμηση και ακύρωση της πολυσεξουαλικής τους ταυτότητας (Bermea et al., 2018· Bostwick & Hequembourg, 2014· Sarno et al., 2020). Επίσης, λόγω αρνητικών πεποιθήσεων και απόψεων για την αμφισεξουαλικότητα, αρκετά στρέιτ άτομα φαίνεται να δείχνουν ακόμα και απροθυμία σύναψης ερωτικού δεσμού με αμφισεξουαλικό άτομο (Feinstein et al., 2016). Ακόμα, μπορεί να αντιμετωπίζονται σεξιστικά, να υπερσεξουαλικοποιούνται (κυρίως αμφισεξουαλικές γυναίκες από στρέιτ άνδρες) και να αντικειμενοποιούνται από τους ερωτικούς τους συντρόφους, λόγω των στερεοτύπων που υπάρχουν γύρω από την πολυσεξουαλική ταυτότητα (DeCapua, 2017· Friedman et al., 2014· Serpe et al., 2020· Yost & Tomas, 2012). Αυτές οι καταστάσεις συχνά οδηγούν τα πολυσεξουαλικά άτομα που είναι σε σχέση με μονοσεξουαλικά άτομα να υιοθετούν διάφορες στρατηγικές

αυτοπροστασίας απέναντι σε τέτοιες κακοποιητικές συμπεριφορές, όπως η απόκρυψη του πραγματικού σεξουαλικού προσανατολισμού, αλλά ακόμα και πρακτικές που αντανakλούν εσωτερίκευση του στίγματος (Arriaga & Parent, 2019· Isolani et al., 2024· Schrimshaw et al., 2018).

Επιπλέον, έχει καταγραφεί πως τα πολυσεξουαλικά άτομα μπορεί να αλλάζουν υπό προϋποθέσεις ακόμα και το πως επιλέγουν να αυτοπροσδιορίζονται σεξουαλικά, αναλόγως του σεξουαλικού προσανατολισμού και του φύλου του εκάστοτε ερωτικού συντρόφου (Balsam & Mohr, 2007· Mohr et al., 2017). Παρ' όλα αυτά, είναι σημαντικό να τονιστεί πως αυτά τα αποτελέσματα οφείλονται σε ευρύτερες κοινωνικές αιτίες – όπως ο μονοσεξισμός – και ενισχύονται από αυτές. Τα πολυσεξουαλικά άτομα συνεχίζουν να αντιμετωπίζονται συχνά ως «αόρατα» μέσα στην κοινωνία (Brewster & Moradi, 2010· Hayfield, 2020· Kirby et al., 2020· Mohr & Rochlen, 1999), μια κατάσταση που αντανakλάται και στις κοινωνικές υποθέσεις που γίνονται σε σχέση με τον σεξουαλικό τους προσανατολισμό.

Συγκεκριμένα, λόγω της διπολικής θεώρησης της σεξουαλικότητας και των φύλων, αναλόγως και των χαρακτηριστικών του συντρόφου (φύλο ή/και σεξουαλικός προσανατολισμός), συχνά αποδίδεται λανθασμένα στα πολυσεξουαλικά άτομα η στρέιτ ή η γκέι ταυτότητα (Bradford, 2004· Davila et al., 2019· Ross et al., 2010). Βεβαίως, στο πλαίσιο των στενών διαπροσωπικών σχέσεων, είναι αναγκαίο να λαμβάνονται υπόψη και ατομικές πτυχές της σεξουαλικής ταυτότητας. Για παράδειγμα, έννοιες όπως η εσωτερικευμένη αμφιφυλοφοβία και η κεντρικότητα της ταυτότητας φαίνεται ότι αλληλεπιδρούν με τα χαρακτηριστικά του ερωτικού συντρόφου για τη συνδιαμόρφωση της ποιότητας της ερωτικής σχέσης και της ατομικής αίσθησης ευεξίας (Dorrell et al., 2024· McGorray et al., 2023). Εν κατακλείδι, οι ερωτικοί δεσμοί και η θεώρηση των στενών διαπροσωπικών σχέσεων από τα ίδια τα πολυσεξουαλικά άτομα συχνά θέτουν σε αμφισβήτηση τις ισχύουσες νόρμες γύρω από τα φύλα, τη δυαδικότητα του φύλου και την προβληματική γύρω από το «κυρίαρχο» φύλο (Toft & Yip, 2017), τονίζοντας την ανάγκη για περαιτέρω έρευνα στον συγκεκριμένο πληθυσμό.

Ερευνητικά κενά

Η έρευνα μέχρι προσφάτως δεν είχε στρέψει το ενδιαφέρον της γύρω από ζητήματα πολυσεξουαλικών προσανατολισμών (Bostwick & Dodge, 2019· Bostwick & Harrison, 2020· Burleson, 2014· Johnson, 2016· Mark et al., 2020). Μάλιστα, ήταν μια συνήθης

πρακτική να ομαδοποιούνται τα πολυσεξουαλικά άτομα μαζί με γκέι και λεσβίες, ως «ΛΟΑ άτομα» και να εξάγονται γενικευμένα συμπεράσματα (Dodge et al., 2007· Filice & Meyer, 2018· Helms & Waters, 2016· McCormack, 2023· Schick & Dodge, 2012). Υπάρχουν λοιπόν αρκετά κενά στη γνώση γύρω από την πολυσεξουαλική ταυτότητα που εκτείνονται σε αρκετά πεδία.

Αρχικά, απαιτείται περαιτέρω έρευνα γύρω από το μείζον θέμα που αφορά την παρατήρηση ότι τα πολυσεξουαλικά άτομα συστηματικά εμφανίζουν χαμηλούς δείκτες ευεξίας και ψυχικής υγείας (Ehlke et al., 2020· Pachankis et al., 2020a· Pachankis et al., 2020b· Scandurra et al., 2020· Taylor, 2017). Ήδη, όπως συζητήθηκε, έχουν διατυπωθεί κάποιες εξηγήσεις που απορρέουν από τις ιδιαίτερες προκλήσεις αυτών των ανθρώπων, αλλά δεν έχουν γίνει εν τω βάθει μελέτες (Dyar & London, 2018a). Ένα μελλοντικό ερευνητικό πεδίο που θα μπορούσε να συνεισφέρει στη διεύρυνση της γνώσης αφορά ταυτοτικές πτυχές των πολυσεξουαλικών ατόμων που δεν έχουν μελετηθεί ως σήμερα (la Roi et al., 2019· McCormack, 2023· Scandurra et al., 2020· Siegel et al., 2023). Για παράδειγμα, ακόμα και η επιλογή ή η απόρριψη συγκεκριμένων λέξεων – όρων για τον σεξουαλικό αυτοπροσδιορισμό αυτών των ανθρώπων αποτελεί αντικείμενο έρευνας με σκοπό να αποτυπωθεί το εύρος της πολυσεξουαλικής εμπειρίας σε σχέση με άλλες μεταβλητές, ιδίως αφού φαίνεται πως οι επιθυμίες και οι επιλογές των πολυσεξουαλικών ατόμων παρουσιάζουν μια ετερογένεια ως προς αυτό το θέμα (Galupo et al., 2016b· Mohr et al., 2017). Επίσης, άλλα ταυτοτικά στοιχεία, όπως το κίνητρο για απόκρυψη του πραγματικού σεξουαλικού προσανατολισμού (Meyer, 2007· Mohr & Kendra, 2011), ενώ έχει φανεί πως μπορεί να οδηγούν σε αρνητικές επιπτώσεις για την ψυχική υγεία, εντούτοις δεν είναι γνωστό αν υπάρχει σχέση και με άλλες ταυτοτικές πτυχές ή μη παρατηρηθείσες μεταβλητές (Feinstein et al., 2020· Schrimshaw et al., 2018).

Επομένως, απαιτούνται πιο ολιστικές μετρήσεις της πολυσεξουαλικής ταυτότητας που θα περιλαμβάνουν και άλλες πτυχές, όπως για παράδειγμα η απόρριψη της μονοσεξουαλικής ταυτότητας από τα πολυσεξουαλικά άτομα ή η χρήση συγκεκριμένων λέξεων για τον σεξουαλικό τους αυτοπροσδιορισμό (Harper & Swanson, 2019· Pachankis et al., 2020b). Με σκοπό λοιπόν την περαιτέρω διερεύνηση και κατανόηση της ίδιας της πολυσεξουαλικής ταυτότητας (Cipriano et al., 2022· Israel, 2018), απορρέει και η ανάγκη για κατασκευή εργαλείων κατάλληλα προσαρμοσμένων

στις ανάγκες του εν λόγω πληθυσμού (Davila et al., 2021· Pachankis et al., 2020b· Paul et al., 2014· Price et al., 2019· Ross et al., 2010· Salfas et al., 2019).

Ταυτόχρονα, η έρευνα οφείλει να στραφεί πέρα από το δίπολο «άνδρας – γυναίκα» αναφορικά και με τον πολυσεξουαλικό προσανατολισμό, στα πλαίσια της θεωρίας των Διασταυρούμενων ταυτοτήτων (Dill & Kohlman, 2012· Israel, 2018). Δηλαδή, για την πληρέστερη κατανόηση της πολυσεξουαλικής ταυτότητας φαίνεται πως είναι περισσότερο από αναγκαία και η ταυτόχρονη συνεκτίμηση της έννοιας του φύλου, ως σημαντική συνιστώσα για την εξαγωγή συμπερασμάτων αναφορικά με την ευεξία και την ποιότητα των σχέσεων (Dunlop et al., 2022· Nelson, 2020).

Ακόμα, το θέμα των ερωτικών δεσμών έχει βαρύνουσα σημασία αφού τόσο η συντροφικότητα όσο και η ερωτική ζωή αποτελούν σημαντικά στοιχεία στις ζωές πολλών ανθρώπων και σχετίζονται άμεσα με την ευεξία (Kiesswetter et al., 2020· World Health Organization, 2017). Σε σύνδεση με αυτό, η έρευνα γύρω από ζητήματα ψυχοσεξουαλικότητας σε πολυσεξουαλικά άτομα είναι ακόμα σε αρχικά στάδια (Gauvin & Pukall, 2018· Ho et al., 2021· Levitan et al., 2018· López de Juan Abad & Arcos-Romero, 2022), τη στιγμή μάλιστα που έχει φανεί ότι κάποια χαρακτηριστικά του ερωτικού συντρόφου μπορεί να συμβάλουν σημαντικά στην ποιότητα της ερωτικής σχέσης και εμπειρίας. Ενώ υπάρχει αυτό το δεδομένο, εντούτοις, ο ρόλος που διαδραματίζει το φύλο και ο σεξουαλικός προσανατολισμός του σεξουαλικού συντρόφου στη διαμόρφωση των εμπειριών και της δυναμικής των πολυσεξουαλικών ατόμων παραμένει ανεπαρκώς διερευνημένος και απαιτείται μελλοντική έρευνα εστιασμένη στις ιδιαίτερες εμπειρίες της πολυσεξουαλικής ταυτότητας (Flanders et al., 2016· Fuller & Hovland, 2020· Kashubeck-West et al., 2018· McGorray et al., 2023· Serpe et al., 2020). Άρα, προκύπτει η ερευνητική ανάγκη για πιο ολιστική εκτίμηση ταυτοτικών και ψυχοσεξουαλικών πτυχών αναφορικά με την ευεξία και την ποιότητα σχέσεων των πολυσεξουαλικών ατόμων, ειδικά σε μεικτές ερωτικές σχέσεις (Mark et al., 2020· Pepping et al., 2019· Vencill & Wiljamaa, 2016· Wilson et al., 2022). Η εστίαση σε αυτά κενά είναι επιβεβλημένη για την ανάπτυξη μιας πιο διαφοροποιημένης και πληρέστερης κατανόησης της πολυσεξουαλικότητας, συμβάλλοντας τόσο στο ακαδημαϊκό περιβάλλον όσο και στη διαμόρφωση τεκμηριωμένων πολιτικών και παρεμβάσεων που θα ανταποκρίνονται στις ποικίλες ανάγκες αυτού του πληθυσμού.

Ένα ακόμα σημείο που δεν έχει λάβει τη δέουσα ερευνητική προσοχή είναι το θέμα της κοινωνικής διασύνδεσης των πολυσεξουαλικών ατόμων με διάφορα κοινωνικά πλαίσια, ακόμα και πέραν της ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητας (Pollitt & Roberts, 2021· Salfas et al., 2019). Είναι σημαντικό να αρχίσει η εξερεύνηση του τρόπου με τον οποίο τα άτομα αυτά ταιριάζουν (ή δεν ταιριάζουν) σε διάφορα κοινωνικά πλαίσια, όπως είναι και η στρέιτ κοινότητα (Bleching, 2016). Τα πολυσεξουαλικά άτομα παρουσιάζουν δυσκολίες σύνδεσης με τη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα, ενώ και παρά το γεγονός ότι το ευρύτερο ζήτημα της ορατότητας απασχολεί σημαντικό ποσοστό αυτού του πληθυσμού, δεν είναι γνωστός ο τρόπος με τον οποίο γίνεται η πραγμάτευση της ορατότητας της πολυσεξουαλικής ταυτότητας σε πλαίσια, όπως ο στρέιτ πληθυσμός (Davila et al., 2021· Dyar et al., 2022). Από τη μελέτη του θέματος αυτού μπορούν να σχεδιαστούν αποτελεσματικοί τρόποι προαγωγής κοινωνικής διασύνδεσης και υποστήριξης (Gonzalez et al., 2021). Επίσης, συζητώντας για την έννοια της κοινωνικής διασύνδεσης, οι προηγούμενες έρευνες έχουν εστιάσει αρκετά σε μετρήσεις γύρω από το αίσθημα σύνδεσης με τη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα, αλλά δεν έχει μελετηθεί επαρκώς η συμπεριφορική πρόθεση με σκοπό την κοινωνική διασύνδεση τόσο με τη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα όσο και με άλλα κοινωνικά πλαίσια (Demant et al., 2018· Lambe et al., 2017· Manley et al., 2018· Price et al., 2019).

Τέλος, όλα τα προαναφερθέντα συνδέονται άμεσα με πρακτικές εφαρμογές, όπως η ανάγκη εκπαίδευσης σε θέματα επιβεβαιωτικής/επικυρωτικής ψυχοθεραπείας και συμβουλευτικής για πολυσεξουαλικά άτομα, καθώς και η εκπαίδευση σε θέματα που άπτονται των πολυσεξουαλικών ταυτοτήτων, με στόχο αποτελεσματικές παρεμβάσεις για τον συγκεκριμένο πληθυσμό (Dyar & London, 2018b· Flanders et al., 2016· Friedman et al., 2014· Harper & Ginicola, 2017· McGorray & Petsko, 2023· Salway et al., 2019). Άλλωστε, έχει καταγραφεί ερευνητικά η δυσαρέσκεια των πολυσεξουαλικών ατόμων αναφορικά με την ανεπαρκή εκπαίδευση ειδικών ψυχικής υγείας για θέματα που αφορούν τη σεξουαλική τους ταυτότητα αλλά και τα προβλήματα που συναντούν με μεγάλη συχνότητα κατά τη ψυχοθεραπευτική διαδικασία (DeLucia & Smith, 2021· Taylor et al., 2021· Zivony & Saguy, 2018). Σε συνάφεια με όσα αναφέρθηκαν εδώ, στα εισαγωγικά υποκεφάλαια του Πρώτου και του Δευτέρου μέρους σημειώνονται τα ερευνητικά κενά που άπτονται αμιγώς του θέματος της παρούσας διατριβής.

Η παρούσα διατριβή

Ο πρώτος κύριος σκοπός της παρούσας διδακτορικής διατριβής είναι να επεκτείνει την γνώση πάνω στα ζητήματα που αφορούν τον πολυσεξουαλικό πληθυσμό. Όπως συζητήθηκε στο 3^ο Κεφάλαιο, τα πολυσεξουαλικά άτομα έχουν λάβει μικρής ερευνητικής προσοχής, αν και αποτελούν τον μεγαλύτερο υποπληθυσμό εντός της ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητας. Συχνά, μάλιστα οι ερευνητικοί σχεδιασμοί δεν εστιάζουν εξειδικευμένα στις ανάγκες της πολυσεξουαλικής ταυτότητας, την αντιμετωπίζουν με όρους μονοσεξουαλικότητας ή/και την ομαδοποιούν μαζί με άτομα που έχουν γκέι και λεσβιακή ταυτότητα.

Υπάρχουν σύγχρονα δεδομένα που αποτυπώνουν τις δυσκολίες και τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν τα πολυσεξουαλικά άτομα, σε επίπεδο ψυχικής ευεξίας, συγκριτικά με τα στρέιτ και γκέι άτομα. Παρ' όλα αυτά, δεν έχουν ερευνηθεί επαρκώς οι λόγοι πίσω από αυτά τα αποτελέσματα. Οι στενές διαπροσωπικές σχέσεις, όπως οι ερωτικοί δεσμοί, αποτελούν έναν καθοριστικό παράγοντα στις ζωές των περισσότερων ανθρώπων. Για τα πολυσεξουαλικά άτομα, το θέμα αυτό έχει μια περίπλοκη και ιδιόζουσα σημασία, διότι συχνά συνάπτουν ερωτικούς δεσμούς με άτομα άλλων σεξουαλικών προσανατολισμών. Όμως, δεν έχουν μελετηθεί αυτά τα σχεσιακά δυναμικά και μάλιστα υπό την προοπτική της ενδεχόμενης επίδρασης τους στην ψυχοσεξουαλική κατάσταση αυτών των ανθρώπων.

Επιπροσθέτως, οι εξειδικευμένοι ερευνητικοί σχεδιασμοί και μελέτες προϋποθέτουν και κατάλληλα ερευνητικά εργαλεία μέτρησης. Τα υπάρχοντα διαθέσιμα και γνωστά εργαλεία αποτυγχάνουν να μετρήσουν κάποιες από τις σημαντικές πτυχές της πολυσεξουαλικής ταυτότητας. Ως εκ τούτου, μέχρι τώρα, χρησιμοποιούνται εργαλεία που αφορούν γενικότερα την «ΛΟΑ ταυτότητα», τα οποία βεβαίως και συνεισφέρουν σημαντικά με νέα και χρήσιμα συμπεράσματα, αλλά δεν δίνουν τη δυνατότητα μέτρησης επιπρόσθετων πτυχών που περιλαμβάνει η πολυσεξουαλική ταυτότητα. Κρίνεται λοιπόν αναγκαία η δημιουργία τέτοιων εργαλείων που θα έχουν σχεδιαστεί εξ αρχής με βάση τις μοναδικές και ιδιαίτερες ανάγκες της πολυσεξουαλικής ταυτότητας, συντελώντας – μεταξύ άλλων – στην ορατότητα και στην αποτελεσματική (βάσει ερευνητικών ευρημάτων) ψυχοθεραπευτική και συμβουλευτική υποστήριξη αυτού του ετερογενούς πληθυσμού.

Ο δεύτερος σκοπός της διατριβής αφορά τη μελέτη του κοινωνικού φύλου, τόσο σε σχέση με την πολυσεξουαλικότητα, όσο και ανεξαρτήτως σεξουαλικού προσανατολισμού. Άλλωστε, ταυτότητα φύλου και σεξουαλική ταυτότητα, αν και διαφορετικές έννοιες, εντούτοις είναι συνυφασμένες, αφού αποτελούν σημαντικές επιμέρους ταυτότητες σε αυτό που ονομάζεται «συνολικός εαυτός». Μάλιστα, το φύλο είναι από τις πρώτες κοινωνικές κατηγορίες που εντάσσονται οι άνθρωποι και – όπως συζητήθηκε στο 1^ο Κεφάλαιο – μέσα από την ένταξη στην «ανδρική» ή την «γυναικεία» κατηγορία καθορίζονται σε μικρότερο ή μεγαλύτερο βαθμό πολλές πτυχές στις ζωές των ανθρώπων. Προσφάτως, έχει προταθεί να στραφεί η ακαδημαϊκή έρευνα πέρα από αυτό το κλασικό δίπολο, διότι αφενός υπάρχουν άτομα που δεν αυτοπροσδιορίζονται ως «άνδρες» ή «γυναίκες» και αφετέρου, ακόμα και στην περίπτωση που τα άτομα αυτοπροσδιορίζονται με βάση αυτούς τους όρους, δεν (πρέπει να) εξάγεται το συμπέρασμα ότι όλα αυτά τα άτομα βιώνουν την ταυτότητα φύλου τους με τον ίδιο τρόπο ή με τρόπο που υπαγορεύει η παραδοσιακή και στερεοτυπική θεώρηση των φύλων. Με βάση αυτά λοιπόν, η παρούσα διατριβή σχεδιάστηκε για να μελετήσει τον τρόπο που τα άτομα βιώνουν το φύλο τους, χωρίς τη χρήση κατηγορικών προεπιλογών, παρέχοντας ένα μεγάλο εύρος αυτοπροσδιορισμού και ως προς τα δύο φύλα, αλλά και ως προς άλλο φύλο, απαγκιστρώνοντας τα συμμετέχοντα άτομα από την υποχρέωση χρήσης κάποιας ταμπέλας. Από τα αποτελέσματα που προέκυψαν, διερευνήθηκε αν υπάρχουν διαφορές ανάμεσα στον τρόπο που τα άτομα *βιώνουν το φύλο τους*, ως προς την ψυχική ευεξία και τις ψυχοσεξουαλικές ιδιότητες που εξετάστηκαν.

Το γενικό θεωρητικό πλαίσιο με βάση το οποίο κινείται η παρούσα διατριβή, στηρίζεται στη Θεωρία του Μειονοτικού στρες (Meyer, 2003). Επιπλέον, ο ερευνητικός σχεδιασμός περιλαμβάνει και την οπτική των διασταυρούμενων ταυτοτήτων (εδώ: σεξουαλική ταυτότητα και ταυτότητα φύλου), μέσα στο ευρύτερο πλαίσιο της Διαθεματικότητας (Crenshaw, 1989, 1991). Οι ερευνητικοί στόχοι της διατριβής αφορούν τη μελέτη ενδοατομικών παραγόντων, καθώς και τον αντίκτυπο τους στις στενές διαπροσωπικές σχέσεις. Οι ευρύτερες κοινωνικές επιδράσεις διαφαίνονται, γίνονται παραδεκτές και χρησιμοποιούνται ερμηνευτικά, κυρίως μέσα από τη Θεωρία του Μειονοτικού στρες, της ισχύος της ετεροκανονικότητας και των όσων απορρέουν από αυτήν.

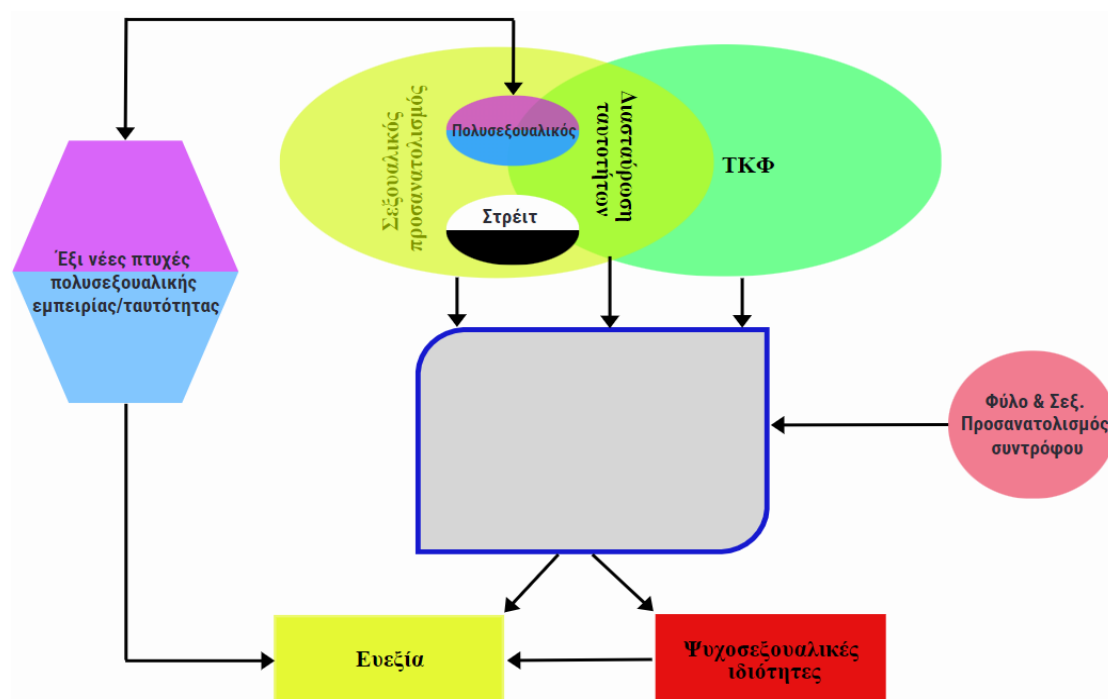
Το ερευνητικό παράδειγμα (paradigm) στο Πρώτο μέρος της διατριβής είναι θετικιστικό (positivism), κάνοντας χρήση ποσοτικής μεθοδολογίας (Healy & Perry, 2000· Kaushik & Walsh, 2019). Αυτό το παράδειγμα κυριαρχεί στη σύγχρονη διεθνή επιστημονική βιβλιογραφία (Park et al., 2020). Η ερευνητική στρατηγική είναι πρωτίστως διερευνητική (exploratory approach) και σε δεύτερο βαθμό επεξηγηματική (explanatory approach). Η μέθοδος συλλογής έγινε μέσω αυτοσυμπληρούμενου ερωτηματολογίου. Με βάση τα υπάρχοντα δεδομένα που περιγράφουν πως τα πολυσεξουαλικά άτομα τηρούν χαμηλότερους δείκτες ψυχικής ευεξίας και αναφέρουν προβλήματα στις στενές διαπροσωπικές σχέσεις τους, χρησιμοποιείται ένα στρέιτ δείγμα ως συγκριτικό πλαίσιο, με σκοπό να αναδειχθούν υποκείμενοι επεξηγηματικοί μηχανισμοί που συντελούν σε αυτό το φαινόμενο. Παράλληλα, διερευνάται ο τρόπος με τον οποίο το φύλο και ο σεξουαλικός προσανατολισμός του ερωτικού συντρόφου έχουν επίπτωση στην ευεξία και στις ψυχοσεξουαλικές ιδιότητες των πολυσεξουαλικών ατόμων, με την έρευνα στο συγκεκριμένο θέμα να είναι αρκετά περιορισμένη. Αναφορικά με τον τρόπο που τα άτομα βιώνουν την ταυτότητα φύλου τους, στο Πρώτο μέρος επιχειρείται επίσης μια διερεύνηση της εμπειρίας φύλου, πέρα από το κλασσικό δίπολο «άνδρας – γυναίκα», ως προς την ψυχική ευεξία και τις ψυχοσεξουαλικές ιδιότητες.

Το ερευνητικό παράδειγμα στο Δεύτερο μέρος είναι πραγματιστικό (pragmatism) και στηρίζεται σε μια μεικτή μεθοδολογία (Kaushik & Walsh, 2019), στο πλαίσιο της ψυχομετρικής προσέγγισης (psychometric research approach). Χρησιμοποιεί ποιοτικά και ποσοτικά δεδομένα (μεικτή μέθοδος έρευνας) με σκοπό την κατασκευή μιας νέας Κλίμακας ταυτοτικών πτυχών, εξειδικευμένα για πολυσεξουαλικά άτομα, η οποία στηρίζεται σε σύγχρονο θεωρητικό μοντέλο. Αποτελείται από ένα προκαταρκτικό μέρος (ποιοτικό μέρος – ημιδομημένες συνεντεύξεις) και τρεις επιμέρους Έρευνες (ποσοτικό μέρος – χορήγηση ερωτηματολογίων) που επιτελούν τον κύριο σκοπό της δημιουργίας της νέας Κλίμακας. Πιο ειδικά, πρόκειται για μεικτή μέθοδο με διερευνητικό διαδοχικό σχεδιασμό (mixed methods – exploratory sequential design) (Creswell & Plano Clark, 2011· Plano Clark et al., 2008). Μέσω της ενσωμάτωσης ποσοτικών και ποιοτικών δεδομένων, σκοπός είναι η καλύτερη κατανόηση του ερευνητικού θέματος (Creswell & Plano Clark, 2011). Επιπλέον, στην τρίτη επιμέρους Έρευνα εξετάζονται και συγκεκριμένα Ερευνητικά Ερωτήματα (ΕΕ), τα οποία στηρίζονται κυρίως στις νέες

ταυτοτικές πτυχές που μετράει η νέα Κλίμακα, υπό μια αρχική διερευνητική άποψη, ενώ εξετάζεται εκ νέου και η έννοια της ταυτότητας φύλου.

Συνολικά, το παράδειγμα που ακολουθεί η παρούσα διατριβή θεωρείται πραγματιστικό και ακολουθεί έναν μεικτό ερευνητικό σχεδιασμό. Αποτελείται από δύο αυτοτελή ερευνητικά Μέρη με ξεχωριστούς ερευνητικούς σχεδιασμούς και στόχους, τα οποία μελετούν το ίδιο κεντρικό θέμα (σ.σ. Πολυσεξουαλικότητα), αλλά εστιάζουν σε διαφορετικά υποερωτήματα και πτυχές. Εξάγονται επιμέρους συμπεράσματα, τα οποία πραγματεύονται αναλυτικά σε κάθε Μέρος. Επιπλέον, συζητείται η σύγκλιση των αποτελεσμάτων που παρατηρήθηκε ανάμεσα σε θεωρητικά συγγενείς έννοιες, οι οποίες εξετάστηκαν στα δύο Μέρη. Η παρούσα διατριβή θεωρείται ότι συμβάλει πολυπαραγοντικά στην υπάρχουσα γνώση, μέσω της εστίασης της σε βασικές παραμέτρους της πολυσεξουαλικής ταυτότητας. Στο Γράφημα 1 παρουσιάζεται συνοπτικά το πεδίο μελέτης της παρούσας διατριβής.

Γράφημα 1. Οπτικοποιημένο πεδίο μελέτης της παρούσας διδακτορικής διατριβής

Σημείωση: ΤΚΦ = Ταυτότητα Κοινωνικού Φύλου.

Πρώτο μέρος: Πολυσεξουαλικότητα και ταυτότητες φύλου

Βασικός άξονας:

- Πρώτη Κύρια Έρευνα: Α. Πολυσεξουαλικά άτομα, Ταυτότητες Κοινωνικού Φύλου, Χαρακτηριστικά Συντρόφου και ο αντίκτυπος στην Ψυχική Ευεξία και στην Ψυχοσεξουαλικότητα.
- Β. Κατασκευή μιας σύντομης ελληνικής έκδοσης του Πολυπαραγοντικού Ερωτηματολογίου Ψυχοσεξουαλικών Ιδιοτήτων, κατάλληλο για χρήση σε πολυσεξουαλικά άτομα.

Πρόλογος

Το Πρώτο μέρος της παρούσας διδακτορικής διατριβής είχε τέσσερις βασικούς σκοπούς. Ο πρώτος σκοπός ήταν να εξαχθούν βασικά συμπεράσματα σε σχέση με την ευεξία και τις ψυχοσεξουαλικές ιδιότητες των πολυσεξουαλικών ατόμων, θέτοντας και ένα συγκριτικό πλαίσιο μέσω των στρέιτ συμμετεχόντων του δείγματος. Ο δεύτερος σκοπός αφορούσε τη μελέτη του ρόλου του ερωτικού συντρόφου στην ευεξία και τις ψυχοσεξουαλικές εμπειρίες των πολυσεξουαλικών ατόμων, εξετάζοντας τόσο πολυσεξουαλικές ερωτικές σχέσεις (σ.σ. όλα τα μέρη έχουν πολυσεξουαλικό προσανατολισμό) όσο και μεικτές (σ.σ. όλα τα μέρη δεν έχουν τον ίδιο σεξουαλικό προσανατολισμό). Ο τρίτος σκοπός ήταν η προσπάθεια να μελετηθεί η έννοια της ταυτοτικής ποικιλότητας αναφορικά με το κοινωνικό φύλο (gender), ξεπερνώντας το περιοριστικό δίπολο «άνδρας – γυναίκα». Η παρούσα έρευνα στόχευσε στο να μετρήσει την υποκειμενική αίσθηση που έχουν τα άτομα για το φύλο τους και με ποιο τρόπο το βιώνουν. Η μέτρηση για το κοινωνικό φύλο έδινε την ελευθερία στα υποκείμενα να δηλώσουν σε ένα μεγάλο εύρος τον τρόπο με τον οποίο αυτοπροσδιορίζονται ως προς το φύλο τους, ανεξαρτήτως σεξουαλικού προσανατολισμού. Σε σχέση με αυτούς τους τρεις σκοπούς, έγινε έλεγχος συγκεκριμένων ερευνητικών υποθέσεων και ερωτημάτων.

Ο τελευταίος σκοπός ήταν να ελεγχθεί η δυνατότητα δημιουργίας μιας σύντομης έκδοσης του Πολυπαραγοντικού Ερωτηματολογίου Ψυχοσεξουαλικών ιδιοτήτων (Multidimensional Sexuality Questionnaire – MSQ) των Snell και συν. (1993), καθώς στην αρχική του έκδοση αριθμεί 60+1 δηλώσεις. Μέχρι σήμερα, δεν υπάρχει κάποια διαθέσιμη σύντομη έκδοση σε οποιαδήποτε γλώσσα. Η δυνατότητα δημιουργίας μιας αξιόπιστης και έγκυρης σύντομης έκδοσης του ερωτηματολογίου ψυχοσεξουαλικών ιδιοτήτων κατάλληλη για χρήση με δείγμα πολυσεξουαλικών ατόμων κρίνεται σημαντική καθώς θα μπορέσει να βοηθήσει τη μελλοντική έρευνα να επεκτείνει την υπάρχουσα γνώση σε θέματα που αφορούν τον εν λόγω πληθυσμό, καθιστώντας τη χορήγηση του πιο γρήγορη και ελκυστική.

Εισαγωγή

Τα τελευταία χρόνια η σύγχρονη έρευνα έχει αρχίσει να στρέφεται στη μελέτη και την κατανόηση διαφορετικών σεξουαλικών ταυτοτήτων πέραν της στρέιτ και της γκέι/λεσβιακής, προσπαθώντας να καλύψει ένα κενό πολλών ετών (Dodge et al., 2016·

Hartwell et al., 2017· Hayfield & Křížová, 2021· Hill, 2022· Ross et al., 2017). Ενώ οι παραδοσιακές αντιλήψεις για τη σεξουαλικότητα περιστρέφονταν γύρω από ένα δίπολο, αναγνωρίζοντας μόνο τη στρέιτ και την γκέι/λεσβιακή ταυτότητα, η στροφή του ερευνητικού ενδιαφέροντος στην πολυσεξουαλική ταυτότητα (βλ. Κεφάλαιο 3) αποτελεί σημαντικό διακύβευμα στο πεδίο της σεξουαλικότητας. Τα κενά στη γνώση είναι αρκετά και αφορούν όλα τα επίπεδα, από το μικροεπίπεδο έως το μακροεπίπεδο. Η υπάρχουσα βιβλιογραφία έχει υπογραμμίσει κάποια ουσιώδη σημεία εστίασης αναφορικά με την πολυσεξουαλική ταυτότητα, τόσο σε ταυτοτικό επίπεδο όσο και σε επίπεδο ευεξίας (Dyar et al., 2017· Salway et al., 2019). Επίσης, έχει τονιστεί η κοινωνική πίεση και οι διάφορες ειδικές μορφές στιγματοποιητικής συμπεριφοράς προς τα πολυσεξουαλικά άτομα, σε διαπροσωπικό και κοινωνικοπολιτισμικό επίπεδο, που οδηγούν σε συγκεκριμένες επιπτώσεις στο άτομο (ενδοπροσωπικό) (Brewster & Moradi, 2010· Daly et al., 2018· Feinstein & Dyar, 2017· Feinstein et al., 2020).

Τα μέχρι τώρα δεδομένα μαρτυρούν πως τα πολυσεξουαλικά άτομα διατηρούν χαμηλότερους δείκτες ευεξίας συγκρινόμενα με τα στρέιτ και γκέι άτομα, ενώ επίσης είναι συχνά και δέκτες μοναδικών μορφών στιγματοποίησης στη βάση της σεξουαλικής τους ταυτότητας (Borgogna & McDermott, 2019· Borgogna et al., 2019· Friedman et al., 2014· Petrocchi et al., 2020). Συγκεκριμένα, αντιμετωπίζουν αμφισβήτηση ή διαγραφή της σεξουαλικής τους ταυτότητας τόσο από στρέιτ όσο και από γκέι άτομα (Maliepaard & Baumgartner, 2021· Ross et al., 2018), αλλά και μέσα σε μια στενή διαπροσωπική σχέση όπως η ερωτική, μπορεί να δέχονται (μικρο)επιθέσεις και προσβολές από τους ερωτικούς τους συντρόφους, λόγω της σεξουαλικής τους ταυτότητας (Bostwick & Hequembourg, 2014· DeCapua, 2017· Vencill et al., 2018).

Τα κενά στη γνώση είναι αρκετά και εκτείνονται σε διάφορους τομείς, όπως είναι τα ταυτοτικά ζητήματα (π.χ. αυτοπροσδιορισμός, μετακίνηση από μια σεξουαλική ταυτότητα σε άλλη, απόρριψη μονοσεξουαλικών ταυτοτήτων, ταύτιση με μια πολυσεξουαλική ταυτότητα, διασταύρωση των διαφορετικών ταυτοτήτων εντός του ατόμου), η κοινωνική καταπίεση που παίρνει διάφορες μορφές ιδιαίτερου στιγματισμού (π.χ. αμφισβήτηση ή/και διαγραφή αμφισεξουαλικής ταυτότητας), τα σχεσιακά δυναμικά, η κοινωνική διασύνδεση με τη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ και την ευρύτερη (στρέιτ) κοινότητα, καθώς και η ψυχική υγεία και ευεξία (Feinstein et al., 2020· Morgenroth et al., 2022· Rainbow Health Victoria, 2021· Xavier Hall et al., 2021). Ειδικά για την ψυχική υγεία και την ευεξία απαιτούνται περαιτέρω έρευνες που να

στοχεύουν στη διερεύνηση των λόγων για τους οποίους τα πολυσεξουαλικά άτομα παρουσιάζονται να έχουν τους χαμηλότερους δείκτες ψυχικής υγείας συγκρινόμενα με μονοσεξουαλικές ταυτότητες, έχοντας ως τελικό σκοπό την προαγωγή καλής ψυχικής υγείας (Chan et al., 2020· Cooke & Melchert, 2019).

Επίσης, οι ερωτικές σχέσεις έχει φανεί πως έχουν αντίκτυπο στην ευεξία των ανθρώπων (McIntyre et al., 2023). Γενικά, η καλή σεξουαλική ζωή σχετίζεται με το αίσθημα ευεξίας (Braithwaite & Holt-Lunstad, 2017), αφού η υποστήριξη, η εγγύτητα και η συντροφικότητα που υπάρχει μέσα σε σχέσεις ή και γάμους μπορεί να προσφέρει μια καλή βάση για την ψυχική υγεία των συντρόφων (Diamond & Huebner, 2012· Kansky, 2018· Kõlves et al., 2012· Okabayashi et al., 2004). Παρ' όλα αυτά, οι ως τώρα έρευνες έχουν δείξει ότι τα πολυσεξουαλικά άτομα συχνά αντιμετωπίζουν ιδιαίτερες δυσκολίες και προκλήσεις στις ερωτικές τους ζωές, όπως στην περίπτωση που συνάπτουν ερωτικούς δεσμούς με στρέιτ άτομα, με αποτέλεσμα, αρκετές φορές να μην νιώθουν πλήρη ελευθερία ή αποδοχή από τον ερωτικό τους σύντροφο ή ακόμα και να βιώνουν αρνητικές συμπεριφορές και στιγματοποίηση στη βάση της σεξουαλικής τους ταυτότητας, όπως για παράδειγμα μέσω της υποτίμησης ή της διαγραφής της σεξουαλικής τους ταυτότητας από τον ερωτικό τους σύντροφο (Coston, 2021· DeCapua, 2017· Turell et al., 2017· Whitton et al., 2018). Έτσι, τα σχεσιακά δυναμικά που αναπτύσσονται και η ποιότητα αυτών των στενών διαπροσωπικών σχέσεων χρήζουν μελλοντικής διερεύνησης (Feinstein et al., 2019b· Fisher et al., 2015· Sarno et al., 2020· Velten & Margraf, 2017), ειδικά εφόσον συχνά πρόκειται για μεικτές ερωτικές σχέσεις (Thomeer et al., 2020), όπου έχει φανεί πως τα πολυσεξουαλικά άτομα αντιμετωπίζουν ιδιαίτερες προκλήσεις σε αυτές (Kwok et al., 2020· Xavier Hall et al., 2021).

Επιπροσθέτως, η ψυχοσεξουαλικότητα αποτελεί έναν σημαντικό παράγοντα που συνδέεται στενά τόσο με τους ερωτικούς δεσμούς όσο και με την ευρύτερη ψυχική υγεία και ευεξία των ανθρώπων (Leavitt et al., 2019· Moin et al., 2009· Peixoto et al., 2018· Snell et al., 1993· World Health Organization, 2017) και επομένως η μελέτη αυτής της σχέσης αποκτά βαρύνουσα σημασία και για τον πολυσεξουαλικό πληθυσμό (Alley & Strassberg, 2020· Lehmiller, 2023). Για παράδειγμα, η σεξουαλική ικανοποίηση είναι πολύ πιθανό να βιώνεται με διαφορετικό τρόπο από τα πολυσεξουαλικά άτομα αναλόγως των χαρακτηριστικών του ερωτικού συντρόφου (Pascoal et al., 2018). Επομένως, οι σύγχρονες έρευνες οφείλουν να συνυπολογίσουν

τα χαρακτηριστικά του συντρόφου ως προς την ποιότητα της ερωτικής σχέσης, τη λειτουργικότητα της και τα ψυχοσεξουαλικά χαρακτηριστικά (Hammack et al., 2018· Reczek, 2020· Smith et al., 2023). Έχοντας υπόψη το γεγονός ότι οι ερωτικοί δεσμοί μπορούν να αποτελέσουν προστατευτικό παράγοντα απέναντι σε συνθήκες Μειονοτικού στρες (Sarno et al., 2022), απαιτείται να μελετηθούν τα δομικά στοιχεία των ερωτικών σχέσεων, όπως είναι τα ψυχοσεξουαλικά χαρακτηριστικά, αλλά και ο ρόλος τους μέσα στην ερωτική σχέση, ώστε να σχεδιαστούν κατάλληλες παρεμβάσεις ενίσχυσης και προαγωγής της ποιότητας των ερωτικών δεσμών (Vale & Bisconti, 2021). Με σκοπό να μελετηθούν οι εγγύτεροι μηχανισμοί που σχετίζονται με τη σεξουαλική λειτουργικότητα, πρέπει να υπάρξει προσανατολισμός στην ίδια την εμπειρία της σεξουαλικότητας μέσα στην ερωτική σχέση (Cohen & Byers, 2015). Επιπλέον, είναι σημαντικό να μελετηθούν διαφορές μεταξύ πολυσεξουαλικών ατόμων σε μεικτές ερωτικές σχέσεις, με πολυσεξουαλικά άτομα που βρίσκονται σε σχέση με άλλα πολυσεξουαλικά άτομα, με σκοπό τη διερεύνηση του τρόπου με τον οποίο βιώνονται συγκεκριμένοι στρεσογόνοι παράγοντες, καθώς και η επίδραση τους στην ερωτική σχέση (Morandini et al., 2018).

Τέλος, υπό το θεωρητικό πλαίσιο των διασταυρούμενων ταυτοτήτων (Crenshaw, 1991· Dillon et al., 2011· Robinson & Ross, 2013), είναι σημαντικό να εξεταστεί και η σημασία του τρόπου με τον οποίο οι άνθρωποι βιώνουν την ταυτότητα φύλου τους, καθώς και η σύνδεση με την ψυχική υγεία. Το βιολογικό φύλο ως σημείο αναφοράς κοινωνικής ταυτότητας συνδέεται με την ταυτότητα φύλου (Wood & Eagly, 2009) και η αρρενωπότητα και η θηλυκότητα αναφέρονται στο κατά πόσο ένα άτομο «βλέπει» τον εαυτό του ως αρρενωπό ή θηλυκό (Spence & Sawin, 1985). Ταυτόχρονα, αυτή η ταυτότητα φύλου που αποτελεί μια από τις πιο συμπαγείς κοινωνικές κατηγορίες (Blakemore et al., 2009), μαζί με τους ρόλους και τις συμπεριφορές φύλου, τις προσδοκίες για το κάθε φύλο ή τα στερεότυπα γύρω από αυτό, διαμορφώνουν τη συνολική ταυτότητα φύλου (Herek & Mclemore, 2013· Stets & Burke, 2000), στη βάση του εκάστοτε κοινωνικού και πολιτισμικού πλαισίου (Brannon, 2010).

Όπως ειπώθηκε και στο 1^ο Κεφάλαιο, η έννοια του φύλου αποτελεί κοινωνικό κατασκεύασμα, από το οποίο απορρέουν συγκεκριμένες προσδοκίες και ρόλοι για τα μέλη μιας κοινωνίας που εκλαμβάνεται ότι ανήκουν – βάσει βιολογικών χαρακτηριστικών – σε μια από τις δύο κατηγορίες (άνδρες και γυναίκες) (Sheppard & Mayo, 2012). Αυτοί οι ρόλοι και οι προσδοκίες εντάσσονται μέσα σε ένα οικολογικό

πλαίσιο, αφού οι επιταγές της κοινωνίας (μακροεπίπεδο) επιδρούν τόσο στο διαπροσωπικό επίπεδο των ατόμων ρυθμίζοντας τις διάφορες κοινωνικές συνδιαλλαγές (μέσο επίπεδο), όσο και στο ενδοπροσωπικό επίπεδο (μικροεπίπεδο) (Haslanger, 2012). Σε μια ετεροκανονική κοινωνία όπου η ετεροφυλοφιλία θεωρείται ο κανόνας και επικρατεί η δυαδική αντίληψη για το φύλο, η «ανδρική» και η «γυναικεία» κοινωνική κατασκευή είναι ιδιαιτέρως εμφανείς. Ακόμα, επειδή οι κοινωνίες συχνά αποδίδουν συγκεκριμένα κοινωνιοψυχολογικά χαρακτηριστικά και ρόλους στους ανθρώπους, ενισχύεται η διακριτότητα μεταξύ αρρενωπότητας και θηλυκότητας. Σε αυτό το πλαίσιο, οι συχνά βαθιά ριζωμένοι ρόλοι φύλων συνδέονται με ευρύτερα ζητήματα, όπως οι διαπροσωπικές σχέσεις, τα ταυτοτικά ζητήματα και η ψυχική υγεία και ευεξία (Rudman & Glick, 2021· Wood & Eagly, 2015). Για παράδειγμα, η κοινωνική πίεση για την τήρηση τέτοιων προτύπων μπορεί να προκαλεί αρνητικές επιπτώσεις σε ενδοπροσωπικό και διαπροσωπικό επίπεδο, όπως αισθήματα ανεπάρκειας, δυσκολίες ψυχοκοινωνικής προσαρμογής και συμπεριφορικές εκτροπές (Ellis, 2015· Perry et al., 2019· Sharma & Dash, 2016· Skinner et al., 2018· Van Houtte, 2021).

Κάποια ακόμα σημαντικά θέματα σε σχέση με την αρρενωπότητα και τη θηλυκότητα έχουν ανακύψει από την υπάρχουσα βιβλιογραφία που αφορούν στάσεις απέναντι σε άλλους ανθρώπους, σχέσεις με άλλες προσωπικές ιδιότητες και σύνδεση με την ευεξία. Συγκεκριμένα, έχει φανεί πως άτομα που ταυτίζονται περισσότερο με ένα παραδοσιακά αρρενωπό ή θηλυκό αυτοαντιλαμβανόμενο αίσθημα, τηρούν πιο αρνητικές στάσεις προς ΛΟΑΤΚΙΑ2+ άτομα, πιθανότατα γιατί θεωρούν πως αυτά τα άτομα παραβιάζουν τις παραδοσιακές αρχές για τα δύο φύλα (Bettinsoli et al., 2020· Cárdenas et al., 2012· Konopka et al., 2021· Kosakowska-Berezecka et al., 2016). Ακόμα, οι κρίσεις για τη σεξουαλικότητα ενός άλλου ατόμου μπορεί να εμφανίζουν προκατάληψη αναλόγως του αν το άτομο εκτιμάται ότι επιδεικνύει «αρρενωπή ή θηλυκή» συμπεριφορά (Swim et al., 2020). Επίσης, έχει φανεί πως η μεγάλη ταύτιση με ένα αρρενωπό αίσθημα (υπεραρρενωπότητα) οδηγεί σε επιβλαβείς συμπεριφορές προς άλλα κοντινά άτομα, ενώ και η ακραία έκφραση της, η λεγόμενη «τοξική αρρενωπότητα» έχει σοβαρό αντίκτυπο τόσο σε ενδοπροσωπικό όσο και σε διαπροσωπικό επίπεδο (Harrington, 2021· Parent et al., 2019a). Αναφορικά με την ψυχική υγεία, η υπάρχουσα βιβλιογραφία αναφέρει ότι η αυστηρή προσαρμογή σε ένα στερεοτυπικά αρσενικό ή γυναικείο αυτοαντιλαμβανόμενο αίσθημα μπορεί να έχει

αρνητικές επιπτώσεις στην ψυχική υγεία ανδρών και γυναικών αντίστοιχα (Gerdes et al., 2018· Rovira et al., 2022· Shea & Wong, 2012· Wong et al., 2017). Από αυτά τα δεδομένα, αναδεικνύεται η σημαντικότητα του τρόπου με τον οποίο οι άνθρωποι βιώνουν την ταυτότητα φύλου τους στην ευρύτερη ζωή τους.

Παρ' όλα αυτά, είναι απολύτως σημαντικό να αναγνωριστεί η ποικιλότητα γύρω από το κοινωνικό φύλο, καθώς υπάρχουν εμπειρίες, ταυτότητες και άνθρωποι που αμφισβητούν άμεσα το δίπολο «άνδρας – γυναίκα», όπως για παράδειγμα τα διεμφυλικά (τρανς) άτομα ή τα άτομα με ρευστότητα και ποικιλότητα φύλου. Τέτοιες περιπτώσεις, ωθούν την επιστήμη να επανεξετάσει, να διευρύνει και να αποδομήσει τις παραδοσιακές και στερεοτυπικές έννοιες του ανδρισμού και της θηλυκότητας, ανοίγοντας το δρόμο για μια ολιστική κατανόηση της ταυτότητας και της έκφρασης φύλου (Bradford et al., 2019· Diamond, 2020). Η μελέτη του *πώς οι άνθρωποι βιώνουν την ταυτότητα φύλου τους, μαζί και πέρα από τη σεξουαλική τους ταυτότητα*, αποτελεί ουσιώδες ερευνητικό ζήτημα, με στόχο τη συνεχιζόμενη προσπάθεια για προαγωγή της ευεξίας και την εξάλειψη της στιγματοποίησης λόγω ταυτότητας φύλου και σεξουαλικής ταυτότητας (Nakkeeran & Nakkeeran, 2018· National Academies of Sciences, Engineering, and Medicine, 2022· Price-Feeney et al., 2020). Παράλληλα, το θέμα χρήζει περαιτέρω έρευνας καθώς υπάρχουν αρκετά κενά στη γνώση μας γύρω από τις ταυτότητες κοινωνικών φύλων, πέρα από τη δυαδική εξέταση του «άνδρας – γυναίκα» και της «αρρενωπότητας – θηλυκότητας» (Gray & Moore, 2018· Katz-Wise et al., 2016· Pascoal et al., 2018· Scandurra et al., 2023).

Συνολικά, η έρευνα του Πρώτου μέρους είχε ως σκοπό να συνεισφέρει στην υπάρχουσα γνώση, λαμβάνοντας υπόψη τα προαναφερθέντα κενά της διεθνούς βιβλιογραφίας και τις απορρέουσες προβληματικές. Η επίτευξη αυτού του σκοπού έγινε μέσω της διερεύνησης πτυχών ψυχοσεξουαλικότητας και ευεξίας σε πολυσεξουαλικά άτομα, κάνοντας χρήση ενός στρέιτ συγκριτικού πλαισίου, συνεκτιμώντας παράλληλα βασικά χαρακτηριστικά μίας ερωτικής σχέσης, δηλαδή το φύλο και τον σεξουαλικό προσανατολισμό του ερωτικού συντρόφου. Επίσης, σημαντική ήταν και η προσπάθεια να διερευνηθεί η σχέση που έχουν οι διάφορες ταυτότητες κοινωνικού φύλου με την ευεξία και τις ψυχοσεξουαλικές ιδιότητες των συμμετεχόντων ατόμων. Τέλος, όσον αφορά το MSQ, αυτό αποτελεί ένα γνωστό και διαδεδομένο ερωτηματολόγιο μέτρησης πολλών παραγόντων που άπτονται της ψυχοσεξουαλικότητας. Παρ' όλα αυτά, αριθμεί αρκετά έτη στη διεθνή βιβλιογραφία,

δεν έχει ελεγχθεί ψυχομετρικά η δυνατότητα χρήσης του σε πολυσεξουαλικά δείγματα, ενώ επίσης αποτελείται από 60 δηλώσεις που συχνά καθιστούν δύσκολη τη χρήση του, ειδικά όταν συνοδεύεται και από επιπρόσθετα ερευνητικά εργαλεία. Γενικά, τα μακροσκελή ερευνητικά εργαλεία συχνά αποφεύγονται από τους ερευνητές για εξοικονόμηση πόρων και χρόνου (Kemper et al., 2018) και αντ' αυτών επιλέγονται οι συντομευμένες εκδόσεις έναντι των πλήρων (Hoerrner et al., 2011). Ως εκ τούτου, έχει εκδηλωθεί ερευνητικό ενδιαφέρον για τη συντόμευση υφιστάμενων εργαλείων μέτρησης (Rolstad et al., 2011). Για τους λόγους αυτούς, επιχειρείται η δημιουργία μιας σύντομης έκδοσης του, κατάλληλη για χρήση σε ενήλικο ελληνικό πολυσεξουαλικό δείγμα.

Μέθοδος

Συμμετέχοντα άτομα

Το ερωτηματολόγιο του Πρώτου μέρους απευθυνόταν σε ενήλικο πληθυσμό της Ελλάδας. Ο αριθμός των συμμετεχόντων ανήλθε στα 2907 άτομα ($N = 2907$) τα οποία αποτέλεσαν και το τελικό δείγμα που χρησιμοποιήθηκε για την πραγματοποίηση των αναλύσεων και την εξαγωγή των συμπερασμάτων. Από τα 2907 άτομα, τα 708 (24,4%) ανέφεραν ότι γεννήθηκαν ως άνδρες και τα 2199 (75,6%) ως γυναίκες. Το εύρος ηλικίας κυμάνθηκε από το 18 έως τα 69 έτη, με τον μέσο όρο να είναι τα 34 έτη ($M = 34,04$, $SD = 8,7$). Υπήρξε μεγάλη διαφορά στην αντιπροσώπευση των βιολογικών φύλων των συμμετεχόντων, γεγονός που παρατηρείται σε πολλές έρευνες ηλεκτρονικής χορήγησης, καθώς και σε έρευνες που εξετάζουν ζητήματα ψυχολογίας (Barlow & Cromer, 2006· Becker, 2022· McCray et al., 2005· Smith, 2008· Watkins, 2012).

Από το σύνολο του δείγματος, απόφοιτοι Γυμνασίου δήλωσαν το 0,8% ($n = 23$), Λυκείου το 17% ($n = 493$), ΤΕΙ-AEI το 50,6% ($n = 1470$), Μεταπτυχιακού το 29% ($n = 842$) και Διδακτορικού το 2,7% ($n = 79$). Ως προς την παρούσα απασχόληση, τα άτομα του δείγματος αυτοπροσδιορίστηκαν σε ποσοστό 10,6% ($n = 308$) άνεργα, 77,5% εργαζόμενα ($n = 2253$), 1% ($n = 30$) σε σύνταξη και 10,9% ($n = 316$) σε φοίτηση.

Ως προς τον αυτοαναφερόμενο σεξουαλικό προσανατολισμό, τα άτομα αυτοπροσδιορίστηκαν σε ποσοστό 86,2% ($n = 2507$) ως στρέιτ, σε ποσοστό 10% ($n = 291$) ως πολυσεξουαλικά (Ομπρέλα Πολυσεξουαλικότητας: Bisexual, Bicurious, Omnisexual, Pansexual, Omniromantic, Panromantic, Queer, Fluid), σε ποσοστό 3,4%

($n = 98$) ως γκέι/λεσβιακά, σε ποσοστό 0,3% ($n = 9$) ως ασεξουαλικά και σε ποσοστό 0,1% ($n = 2$) ως νοοσεξουαλικά (sapiosexual).

Η προσωπική κατάσταση των συμμετεχόντων ήταν σε ποσοστό 26,1% ($n = 760$) ελεύθεροι-ες-α, σε ποσοστό 68,6% σε ζευγάρι ($n = 1995$), σε ποσοστό 0,9% ($n = 25$) σε συναινετική πολυσυντροφική σχέση και σε ποσοστό 4,4% ($n = 127$) σε συναινετική ανοιχτή σχέση. Η διάρκεια των σχέσεων κυμάνθηκε από τους μηδέν (0) μήνες ως τους 600 μήνες (≈ 50 χρόνια σχέσης) ($M = 65,18$, $SD = 79,85$).

Όσον αφορά το φύλο του παρόντα ή τελευταίου συντρόφου, το 75,2% ($n = 2187$) του δείγματος ανέφερε σχέση με άνδρα, το 24% ($n = 697$) του δείγματος σχέση με γυναίκα και το 0,8% ($n = 23$) σχέση με μη δυαδικό άτομο. Τέλος, αναφορικά με τον σεξουαλικό προσανατολισμό του παρόντα ή τελευταίου συντρόφου, το 91,2% ($n = 2651$) ανέφερε σχέση με στρέιτ άτομο, το 4,3% ($n = 124$) σχέση με πολυσεξουαλικό άτομο, το 3,2% ($n = 93$) σχέση γκέι/λεσβία, ενώ το 1,3% ($n = 39$) του δείγματος ανέφερε πως δεν γνώριζε τον σεξουαλικό προσανατολισμό του παρόντα ή τελευταίου συντρόφου του.

Διαδικασία

Αρχική προσαρμογή στα ελληνικά. Το πρώτο βήμα ήταν να γίνει μετάφραση και γλωσσική προσαρμογή όλων των εργαλείων στα ελληνικά (Behling & Law, 2000· Brislin, 1986). Κανένα από τα εργαλεία που χρησιμοποιήθηκαν στην εν λόγω έρευνα δεν είχε προσαρμοστεί στην ελληνική γλώσσα. Η πρωτότυπη έκδοση όλων των εργαλείων ήταν στην αγγλική γλώσσα.

Για τις ανάγκες της «προς τα εμπρός» και «προς τα πίσω» μετάφρασης (Degroot et al., 1994) επιλέχθηκαν δύο δίγλωσσοι απόφοιτοι του τμήματος μεταφραστών ελληνικού πανεπιστημίου. Μια απόφοιτος του τμήματος μεταφραστών και φυσική ομιλήτρια της ελληνικής ανέλαβε την αρχική μετάφραση (Forward Translation) και μια απόφοιτος ελληνικής κλασσικής φιλολογίας την προσαρμογή στο εγχώριο πολιτισμικό πλαίσιο. Σε δεύτερο επίπεδο, έξι Έλληνες – ανεξάρτητοι μεταξύ τους – ψυχολόγοι αξιολόγησαν την ελληνική μετάφραση ως προς την ψυχολογική αποτύπωση των δηλώσεων. Χρησιμοποιήθηκε ο δείκτης συμφωνίας Cohen's kappa για την αξιολόγηση μεταξύ ειδικών ως προς το αποτέλεσμα των μεταφράσεων και της συμφωνίας με την πρωτότυπη (αγγλική) έκδοση. Ο εν λόγω δείκτης έχει εύρος από 0 έως 1 με

αποτελέσματα άνω του $|.75|$ (Fleiss et al., 2003) ή και άνω του $|.81|$ (McHugh, 2012) να φανερώνουν «σχεδόν απόλυτη συμφωνία». Ο δείκτης συμφωνίας μεταξύ των ψυχολόγων ήταν απόλυτα αποδεκτός ($\kappa = .95$). Τέλος, έγινε εκ νέου μετάφραση στα αγγλικά από τα ελληνικά (Backward Translation) από δεύτερο απόφοιτο του τμήματος μεταφραστών, ο οποίος δεν είχε γνώση της πρωτότυπης έκδοσης. Οι δύο αγγλικές μορφές αξιολογήθηκαν ως προς τον βαθμό συμφωνίας τους από τέσσερα δίγλωσσα άτομα (της ελληνικής και της αγγλικής), με το αποτέλεσμα να φανερώνει μεγάλο δείκτη συμφωνίας μεταξύ τους ως προς τις δύο εκδόσεις ($\kappa = .95$).

Διαδικασία χορήγησης. Η έρευνα του Πρώτου μέρους ήταν συναφειακή και τα δεδομένα συνελέγησαν μέσω ερωτηματολογίου. Αυτό το είδος έρευνας επιτρέπει μελέτη μεγάλου δείγματος και μπορεί επίσης να αναδείξει γενικές τάσεις, να επαληθεύσει προηγούμενα ευρήματα και να μετρήσει συγκεκριμένες θεωρητικές έννοιες (Bryman, 2016· Sapsford, 2007). Πραγματοποιήθηκε ηλεκτρονική χορήγηση του ερωτηματολογίου. Η χορήγηση έγινε μέσω της τεχνικής της ευκαιριακής δειγματοληψίας (Convenience Sampling Technique) και της τεχνικής της χιονοστιβάδας (Snowball Sampling Technique). Οι τεχνικές αυτές ανήκουν στις μη πιθανοτικές τεχνικές δειγματοληψίας και χρησιμοποιούνται ευρέως στην κοινωνική έρευνα (Etikan et al., 2016· Johnson, 2014). Η ευκαιριακή μέθοδος δειγματοληψίας αποτελεί αρκετά συχνή μέθοδο και προσφέρει ευκολία και ταχύτητα στη συλλογή του δείγματος, ενώ και η μέθοδος μέσω της τεχνικής της χιονοστιβάδας είναι αρκετά διαδεδομένη (Baxter et al., 2015). Μέσω των τεχνικών αυτών, παρέχονται χρήσιμα δεδομένα που δύνανται να διερευνήσουν τη σχέση των υπό εξέταση μεταβλητών (Newby, 2010) και να προσφέρουν καλή εικόνα της υπό μελέτη κατάστασης (Passmore & Backer, 2005), παρά το γεγονός πως δεν είναι ασφαλής μια γενίκευση των αποτελεσμάτων στον γενικό πληθυσμό (Jager et al., 2017).

Ζητήθηκε από τα συμμετέχοντα άτομα να συμπληρώσουν και εν συνεχεία να προωθήσουν το ερωτηματολόγιο σε άλλα άτομα, ενώ ταυτόχρονα το ερωτηματολόγιο αναρτήθηκε και σε – ουδέτερες προς το θέμα – διαδικτυακές ομάδες πλατφόρμας κοινωνικής δικτύωσης (Facebook). Η χορήγηση ξεκίνησε στις 17 Οκτωβρίου 2022 και ολοκληρώθηκε στις 20 Δεκεμβρίου 2022. Το ερωτηματολόγιο ήταν πλήρως εναρμονισμένο με τις αρχές προστασίας προσωπικών δεδομένων [[Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα \(dpa.gr\)](#)]. Η έρευνα έλαβε πλήρη έγκριση από την Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας (ΕΗΔΕ) του Πάντειου

Πανεπιστημίου (Αρ. Πρωτ.: 43/28-7-2022). Η συμπλήρωση των ερωτηματολογίων ήταν ανώνυμη και εθελοντική με δικαίωμα απόσυρσης από την έρευνα πριν την τελική υποβολή του ερωτηματολογίου. Δεν έγινε συλλογή κανενός είδους ψηφιακού δεδομένου που θα μπορούσε να οδηγήσει κατ' οποιονδήποτε τρόπο σε φυσική ή ψηφιακή ταυτοποίηση συμμετεχόντων της αυτής έρευνας.

Ερευνητικές υποθέσεις και ερωτήματα

Με βάση την υπάρχουσα διεθνή βιβλιογραφία, αναμένεται να επιβεβαιωθούν οι παρακάτω Ερευνητικές Υποθέσεις (ΕΥ):

1. (ΕΥ1) Τα βιολογικά φύλα (άνδρες – γυναίκες) έχουν στατιστικά σημαντικές διαφορές ως προς τις ψυχοσεξουαλικές ιδιότητες.
2. (ΕΥ2) Τα αυτοαναφερόμενα πολυσεξουαλικά άτομα θα παρουσιάζουν χαμηλότερους δείκτες ευεξίας σε σχέση με τα στρέιτ άτομα.
3. (ΕΥ3) Υπάρχουν στατιστικά σημαντικές διαφορές ανάμεσα σε πολυσεξουαλικά και στρέιτ άτομα σε σχέση με τις ψυχοσεξουαλικές ιδιότητες.

Διερευνήθηκαν επίσης τα κάτωθι Ερευνητικά Ερωτήματα (ΕΕ), τα οποία προέκυψαν από τα προαναφερθέντα κενά της υπάρχουσας διεθνούς βιβλιογραφίας:

1. (ΕΕ1): Τα βιολογικά φύλα (άνδρες – γυναίκες) διαφέρουν ως προς τα επίπεδα ευεξίας;
2. (ΕΕ2): Θα υπάρχουν στατιστικά σημαντικές διαφορές μεταξύ πολυσεξουαλικών ανδρών και γυναικών ως προς τα επίπεδα ευεξίας;
3. (ΕΕ3): Θα υπάρχουν στατιστικά σημαντικές διαφορές μεταξύ πολυσεξουαλικών ανδρών και γυναικών ως προς τις ψυχοσεξουαλικές ιδιότητες;
4. (ΕΕ4): Η επίδραση του σεξουαλικού προσανατολισμού (στρέιτ – πολυσεξουαλικός) στην ευεξία, διαμεσολαβείται από συγκεκριμένες ψυχοσεξουαλικές ιδιότητες;
5. (ΕΕ5): Το φύλο και ο σεξουαλικός προσανατολισμός του συντρόφου αλληλεπιδρούν ως προς την ευεξία των πολυσεξουαλικών ατόμων;

6. (EE6): Το φύλο και ο σεξουαλικός προσανατολισμός του συντρόφου αλληλεπιδρούν ως προς τις ψυχοσεξουαλικές ιδιότητες των πολυσεξουαλικών ατόμων;
7. (EE7): Το βιολογικό φύλο των πολυσεξουαλικών ατόμων αλληλεπιδρά με το φύλο του συντρόφου ως προς την ευεξία;
8. (EE8): Το βιολογικό φύλο των πολυσεξουαλικών ατόμων αλληλεπιδρά με το φύλο του συντρόφου ως προς τις ψυχοσεξουαλικές ιδιότητες;
9. (EE9): Το βιολογικό φύλο των πολυσεξουαλικών ατόμων αλληλεπιδρά με τον σεξουαλικό προσανατολισμό του συντρόφου ως προς την ευεξία;
10. (EE10): Το βιολογικό φύλο των πολυσεξουαλικών ατόμων αλληλεπιδρά με τον σεξουαλικό προσανατολισμό του συντρόφου ως προς τις ψυχοσεξουαλικές ιδιότητες;
11. (EE11): Οι Ταυτότητες Κοινωνικού Φύλου (ΤΚΦ) των συμμετεχόντων διαφέρουν ως προς τα επίπεδα ευεξίας τους;
12. (EE12): Οι ΤΚΦ των συμμετεχόντων διαφέρουν ως προς τα επίπεδα των ψυχοσεξουαλικών ιδιοτήτων τους;
13. (EE13): Οι ΤΚΦ των πολυσεξουαλικών συμμετεχόντων διαφέρουν ως προς τα επίπεδα ευεξίας τους;
14. (EE14): Οι ΤΚΦ των πολυσεξουαλικών συμμετεχόντων διαφέρουν ως προς τα επίπεδα των ψυχοσεξουαλικών ιδιοτήτων τους;
15. (EE15): Οι ΤΚΦ και ο σεξουαλικός προσανατολισμός των συμμετεχόντων αλληλεπιδρούν ως προς την ευεξία;
16. (EE16): Το φύλο κατά τη γέννηση και ο σεξουαλικός προσανατολισμός των συμμετεχόντων αλληλεπιδρούν ως προς την ευεξία;
17. (EE17): Οι ΤΚΦ των συμμετεχόντων αλληλεπιδρούν με το φύλο του ερωτικού συντρόφου ως προς την ευεξία;

Μετρήσεις

Η συλλογή των ποσοτικών δεδομένων έγινε με τη μέθοδο της αυτοαναφοράς, δηλαδή με τη χρήση δομημένου προσωπικού ερωτηματολογίου προς συμπλήρωση από τα άτομα που συμμετείχαν. Το ερωτηματολόγιο αποτελούταν από δημογραφικά στοιχεία και δύο επιμέρους ερωτηματολόγια σε μορφή Likert. Ολόκληρο το ερωτηματολόγιο βρίσκεται στο Παράρτημα Α. Το διάστημα εμπιστοσύνης ήταν ορισμένο στο 95% και το περιθώριο λάθους στο 5%, όπως επιλέγονται συνήθως στις κοινωνικές έρευνες ως αποδεκτά όρια (Kosar et al., 2018).

Για τον περιορισμό της πιθανότητας διάπραξης λάθους τύπου I (Type 1 error) λόγω των πολλαπλών αναλύσεων στις ερευνητικές υποθέσεις και ερωτήματα, επιλέχθηκε η τεχνική του Ποσοστού Ψευδούς Ανακάλυψης (ΠΨΑ) (False Discovery Rate – FDR) των Benjamini και Hochberg (1995), με σκοπό τον έλεγχο της μηδενικής υπόθεσης σε αυτές τις πολλαπλές αναλύσεις. Το ΠΨΑ αποτελεί μια προτεινόμενη και αξιόπιστη εναλλακτική επιλογή στην γνωστή προσαρμογή Bonferroni, η οποία είναι αρκετά περιοριστική, εγείρει σημαντική κριτική και οδηγεί σε σημαντικά υψηλό ποσοστό λάθους τύπου II (Armstrong, 2014· Glickman et al., 2014· Lee & Lee, 2018· Noble, 2009). Ως μέγιστο ΠΨΑ ορίζεται το $d = .05$. Στα αποτελέσματα των ερευνητικών υποθέσεων και ερωτημάτων αναφέρονται οι συγκεκριμένες περιπτώσεις όπου ανιχνεύεται η μη στατιστική σημαντικότητα μέσω του ΠΨΑ.

Για τις εκ των υστέρων συγκρίσεις (post hoc tests) επιλέχθηκε ο έλεγχος μέσω του τεστ Tukey, όπως προτείνεται στη διεθνή βιβλιογραφία για τις περιπτώσεις μη παραβίασης της ομοιογένειας των διακυμάνσεων και με σκοπό τον περιορισμό διάπραξης λάθους τύπου I (Type 1 error) (Lee & Lee, 2018· Pereira et al., 2015). Σε κάποιες αναλύσεις (όπου δηλώνεται) το διάστημα εμπιστοσύνης ήταν ορισμένο στο 99% και το περιθώριο λάθους στο 1%, με σκοπό την αυστηροποίηση του κριτηρίου απόρριψης της μηδενικής υπόθεσης (Pallant, 2020), λόγω παραβίασης του τεστ ομοιογένειας της διακύμανσης μεταξύ υποκειμένων (Levene's test of Equality of Variances). Σε αυτή την περίπτωση, χρησιμοποιήθηκε και το Welch's test (Welch F), όπως προτείνεται από τη διεθνή βιβλιογραφία, για δείγματα με άνισες διακυμάνσεις και ετερογενή πληθυσμό (Derrick et al., 2016· Fagerland & Sandvik, 2009· Jan & Shieh, 2014· Liu, 2015· Zimmerman & Zumbo, 1993) και το Games – Howell τεστ για μη παραμετρικές εκ των υστέρων συγκρίσεις (Rusticus & Lovato, 2019· Toothaker, 1993).

Για τις αναλύσεις των πολυμεταβλητών αναλύσεων διακύμανσης (MANOVAs) χρησιμοποιήθηκε το Pillai's Trace (V) τεστ ως μέτρο αξιολόγησης της σημαντικότητας της επίδρασης της ανεξάρτητης μεταβλητής στις εξαρτημένες, καθώς είναι λιγότερο ευαίσθητο σε τυχόν παραβιάσεις των προϋποθέσεων της MANOVA (Ateş et al., 2019· Tabachnick & Fidell, 2013). Όλες οι στατιστικές αναλύσεις πραγματοποιήθηκαν με τα στατιστικά πακέτα IBM SPSS v29 και IBM SPSS AMOS v.21 για τις βασικές αναλύσεις και τις επιβεβαιωτικές αναλύσεις παραγόντων, καθώς και με το ελεύθερο στατιστικό λογισμικό «R» (R for Windows, v.2022.12.0+353) με τα πακέτα «Mclust» και «psych» για τις σύνθετες ανάγκες ανάλυσης λανθανόντων παραγόντων. Αναλυτικά, τα κύρια ερευνητικά εργαλεία παρουσιάζονται στα υποκεφάλαια που ακολουθούν.

Ερωτηματολόγιο Ψυχικής Υγείας (Mental Health Continuum Short Form – MHC-SF). Για τη μέτρηση της καλής ψυχικής υγείας και ευεξίας των συμμετεχόντων, επιλέχθηκε το MHC-SF (Keyes et al., 2008· Lamers et al., 2011). Αποτελείται από 14 δηλώσεις που απαντώνται σε μορφή 6-βάθμιας κλίμακας Likert. Μετράει – μέσω τεσσάρων διαστάσεων – τη θετική ψυχική υγεία: Συναισθηματική ευεξία, Κοινωνική ευεξία, Ψυχολογική ευεξία και Θετική λειτουργικότητα (αποτελείται από την κοινωνική και την ψυχολογική ευεξία). Πολλές έρευνες εξετάζουν την ευεξία σε σχέση με κάποια ψυχοπαθολογική οντότητα, όμως, το σκεπτικό εδώ είναι πως η απουσία ψυχοπαθολογίας δεν εγγυάται ταυτόχρονα και την καλή ψυχική υγεία, καθώς αποτελούν διακριτές έννοιες (Franken et al., 2018· Goodman et al., 2018· Seligman & Csikszentmihalyi, 2014). Επομένως, είναι σημαντικό να στραφούμε και στους θετικούς δείκτες που σχετίζονται με την ευεξία και προάγουν την καλή ψυχική υγεία. Το MHC-SF παρουσιάζει υψηλούς δείκτες συνολικής αξιοπιστίας (Cronbach's alpha > .89) και αποτελεί ένα εργαλείο που έχει χρησιμοποιηθεί ευρέως σε έρευνες με αντικείμενο την ευεξία, έχοντας επιδείξει ανάλογα αποτελέσματα δεικτών αξιοπιστίας (Gloster et al., 2021). Κάθε δήλωση αξιολογεί τη συχνότητα που αυτή ίσχυε για το άτομο μέσα στον τελευταίο μήνα (π.χ. «Κατά τη διάρκεια του τελευταίου μήνα πόσο συχνά νιώσατε χαρούμενος-η-ο»). Η βαθμολογία που μπορούσε να βάλει το άτομο σε κάθε δήλωση κυμαινόταν από το μηδέν (0) («ποτέ») έως το πέντε (5) («κάθε μέρα»).

Οι δείκτες αξιοπιστίας για την παρούσα διατριβή κυμάνθηκαν σε παρόμοια επίπεδα με αυτά που αναφέρονται στη διεθνή βιβλιογραφία. Αναλυτικά οι δείκτες Cronbach's alpha στον Πίνακα 1.

Πίνακας 1. Δείκτες αξιοπιστίας του MHC-SF

Διαστάσεις ευεξίας	α
Συναισθηματική ευεξία	.880
Κοινωνική ευεξία	.817
Ψυχολογική ευεξία	.850
Θετική λειτουργικότητα	.892
Συνολική ευεξία	.921

Σημείωση: $N = 2907$.

Ερωτηματολόγιο Ψυχοσεξουαλικών Ιδιοτήτων (The Multidimensional Sexuality Questionnaire – MSQ). Το ερωτηματολόγιο ψυχοσεξουαλικών ιδιοτήτων (Snell et al., 1993) αποτελείται από 12 υποκλίμακες που μετράνε συγκεκριμένες ψυχοσεξουαλικές ιδιότητες. Περιέχει 60 δηλώσεις (5 δηλώσεις ανά ψυχοσεξουαλική ιδιότητα) στις οποίες το άτομο καλείται να απαντήσει στο βαθμό που θεωρεί τη συγκεκριμένη δήλωση δικό του χαρακτηριστικό γνώρισμα, σε μια 5-βάθμια κλίμακα Likert. Υπάρχει και μια τελική ερώτηση (+1) που ζητάει από τους συμμετέχοντες να δηλώσουν αν απάντησαν στις ερωτήσεις του ερωτηματολογίου με βάση την παρούσα σχέση ή παρελθοντική σχέση ή φανταστική σχέση. Οι 12 ψυχοσεξουαλικές ιδιότητες είναι: σεξουαλική αυτοεκτίμηση, σεξουαλική ενασχόληση, εσωτερικός σεξουαλικός έλεγχος, σεξουαλική αυτοσυνειδητότητα, σεξουαλική κινητοποίηση, σεξουαλικό άγχος, σεξουαλική διεκδικητικότητα, σεξουαλική κατάθλιψη, εξωτερικός σεξουαλικός έλεγχος, σεξουαλική παρακολούθηση/παρατήρηση, φόβος σεξουαλικών σχέσεων και σεξουαλική ικανοποίηση. Για τους σκοπούς της παρούσας έρευνας, αποκλείστηκαν εξ αρχής τα άτομα που απάντησαν στις ερωτήσεις τους MSQ με βάση μια «φανταστική σχέση».

Περίληπτικά, η *σεξουαλική αυτοεκτίμηση* αφορά την προδιαθετική τάση να αξιολογεί κάποιο άτομο θετικά την ικανότητα του να σχετιστεί σεξουαλικά με άλλα άτομα. Η *σεξουαλική ενασχόληση* είναι η επίμονη τάση κάποιου να είναι απορροφημένος και να έχει εμμονή με το σεξ. Ο *εσωτερικός σεξουαλικός έλεγχος* είναι η πεποίθηση ότι οι σεξουαλικές πτυχές του ατόμου καθορίζονται από το ίδιο το άτομο. Η *σεξουαλική αυτοσυνειδητότητα* είναι η τάση του ατόμου να σκέφτεται σχετικά με τη φύση της σεξουαλικότητάς του και η ικανότητα του να δίνει σημασία στις εσωτερικές

σωματικές αισθήσεις που είναι σχετικές με τη σεξουαλική διέγερση. *Η σεξουαλική κινητοποίηση* αφορά στην επιθυμία για εμπλοκή σε σεξουαλική σχέση.

Το σεξουαλικό άγχος είναι η τάση για ένταση και άγχος ή/και άβολο συναίσθημα γύρω από τις σεξουαλικές πτυχές του ατόμου. *Η σεξουαλική διεκδικητικότητα* είναι μια προδιαθετική τάση να ενεργεί και να συμπεριφέρεται κάποιο άτομο με ανεξάρτητο και αυτοδύναμο τρόπο όσον αφορά τη σεξουαλικότητα του. *Η σεξουαλική κατάθλιψη* σημαίνει τάση να είναι κάποιο άτομο θλιμμένο σχετικά με τις σεξουαλικές πτυχές της ζωής του. *Ο εξωτερικός σεξουαλικός έλεγχος* είναι η πεποίθηση ότι η ανθρώπινη σεξουαλικότητα καθορίζεται από επιδράσεις έξω από τον προσωπικό έλεγχο του ατόμου, δηλαδή από το περιβάλλον ή την τύχη.

Η (σεξουαλική) παρατήρηση είναι η εξωτερική δημόσια ανησυχία ή/και προβληματισμός σχετικά με τις εντυπώσεις των άλλων για τη σεξουαλικότητα του ατόμου. Δηλαδή, είναι η τάση να είναι κάποιο άτομο ενήμερο και να αναλογίζεται για την εντύπωση που προκαλεί στους άλλους ανθρώπους η σεξουαλικότητα του. *Ο φόβος για τις σεξουαλικές σχέσεις* αντανακλά άγχος και δισταγμό ενός ατόμου για τις σεξουαλικές σχέσεις και τη σεξουαλική πράξη. Τέλος, *η σεξουαλική ικανοποίηση* αφορά το κατά πόσο το άτομο αισθάνεται ικανοποίηση και χαρά με τη σεξουαλική σχέση που διατηρεί.

Υπενθυμίζεται ότι ένας από τους σκοπούς αυτού του Πρώτου μέρους ήταν να γίνει προσπάθεια ώστε να μειωθεί ο αριθμός των δηλώσεων, καθώς το αρχικό ερωτηματολόγιο ήταν ιδιαίτερα μακροσκελές και θα δημιουργούσε δυσκολίες κατά τη χρησιμοποίηση του σε μελλοντικές έρευνες. Το ερωτηματολόγιο ψυχοσεξουαλικών ιδιοτήτων χορηγήθηκε λοιπόν στην πλήρη του μορφή και ελέγχθηκε στατιστικά η δυνατότητα δημιουργίας σύντομης έκδοσης, κατάλληλη για χρήση σε ελληνικό πολυσεξουαλικό δείγμα. Στο Κεφάλαιο των Αποτελεσμάτων παρουσιάζονται όλες οι διαδικασίες για τη δημιουργία και τον αρχικό έλεγχο της σύντομης έκδοσης του MSQ.

Κλίμακα Ταυτότητας Κοινωνικού Φύλου (Gender Identity Scale – GIS).

Στα Δημογραφικά στοιχεία υπήρχαν και τρεις ερωτήσεις (1α, 1β, 1γ) που ζητούσαν από τα συμμετέχοντα άτομα να δηλώσουν για κάθε ερώτηση, σε μια κλίμακα από το 0 (καθόλου) έως το 10 (πάρα πολύ), τον βαθμό που αυτοπροσδιορίζονται με τα συγκεκριμένα κοινωνικά φύλα (1α = άνδρας, 1β = γυναίκα, 1γ = άλλο φύλο). Τα άτομα έπρεπε να δώσουν τιμές και στις τρεις ερωτήσεις, έστω και μηδενικές. Οι ανωτέρω

ερωτήσεις αντιστοιχούν στην Κλίμακα Ταυτότητας Κοινωνικού Φύλου (Ho & Mussap, 2019). Οι Ho και Mussap (2019) προσάρμοσαν την κλίμακα αυτή βασισμένοι στο Gender Unicorn (Trans Student Educational Resources, 2015). Το σκεπτικό της κλίμακας αφορά το γεγονός πως το κάθε άτομο έχει μια *εσωτερική αίσθηση* για το αν νιώθει γυναίκα ή άνδρας ή κορίτσι ή αγόρι ή και τα δύο ή τίποτα από όλα αυτά ή νιώθει ότι έχει ένα άλλο φύλο. Το φύλο αποτελεί κοινωνικό κατασκεύασμα ώστε να αποδοθούν ψυχολογικά και κοινωνικοπολιτισμικά χαρακτηριστικά σε ένα άτομο αναλόγως του αν έχει ανατομικά αρσενικά ή θηλυκά χαρακτηριστικά και περιλαμβάνει μια πληθώρα εννοιών που σχετίζονται με αυτό που καλείται «άνδρας» και «γυναίκα», όπως οι κοινωνικές νόρμες, τα στερεότυπα, οι προσδοκίες και οι ρόλοι φύλων, καθώς και η εσωτερίκευση αυτών (Costa & Davies, 2012· Herek & Mclemore, 2013· Wood & Eagly, 2015).

Όμως, είναι σημαντικό να γίνει διαχωρισμός μεταξύ του φύλου κατά τη γέννηση [το οποίο αποτελεί φάσμα που δεν περιλαμβάνει μόνο το αρσενικό και το θηλυκό, αλλά και τα διαφυλικά (intersex) άτομα] και του κοινωνικού φύλου, *δηλαδή την προσωπική αίσθηση του ατόμου για το πως και σε ποιο βαθμό ταυτίζεται με τα διάφορα κοινωνικά φύλα ή δεν ταυτίζεται με κανένα κοινωνικό φύλο ή ταυτίζεται με κάποιο άλλο φύλο ή με πολλαπλά φύλα* (Carpenter, 2016· Joel, 2021· Lips, 2020· World Health Organization, 2020). Παραδείγματα των ανωτέρω δεν είναι μόνο άτομα που γεννιούνται με τα βιολογικά χαρακτηριστικά ενός φύλου (π.χ. χρωμοσώματα, γονάδες, ανατομικά χαρακτηριστικά), αλλά νιώθουν ότι η ταυτότητα φύλου τους δεν συμβαδίζει με το φύλο που αποδόθηκε κατά τη γέννα, όπως τα τρανς άτομα, αλλά είναι και άτομα που νιώθουν πως η ταυτότητα φύλου τους δεν μπορεί να οριστεί επαρκώς μέσα σε ένα δίπολο «άνδρας – γυναίκα» (Price-Feeney et al., 2020).

Με βάση αυτά λοιπόν, το σύνολο των συμμετεχόντων ($N = 2907$) απάντησε και στις τρεις αυτές ερωτήσεις ταυτότητας κοινωνικού φύλου που παρουσιάστηκαν. Επειδή το ενδιαφέρον στρεφόταν στην *ερμηνεία του τρόπου απάντησης* από το κάθε άτομο συνολικά και στις τρεις αυτές ερωτήσεις και μετέπειτα στην προσπάθεια πρόβλεψης μη άμεσα παρατηρούμενων παραγόντων (ομάδων/κλάσεων) φύλου, επιλέχθηκε να γίνει ανάλυση λανθανόντων παραγόντων (Latent Class Analysis – LCA).

Η ανάλυση (ή μοντέλο) λανθανόντων παραγόντων προσπαθεί να συσχετίσει και να ομαδοποιήσει ένα σύνολο από *παρατηρούμενες πολυμεταβλητές* σε μια νέα λανθάνουσα μεταβλητή που «προβλέπεται» πως άτομα με συγκεκριμένα μοτίβα απαντήσεων στις παρατηρούμενες μεταβλητές θα ανήκουν κατά μια ορισμένη πιθανότητα σε μια συγκεκριμένη ομάδα με κοινά χαρακτηριστικά. Σε ένα βαθμό, η ανάλυση λανθανόντων παραγόντων μοιάζει με την κλασσική ανάλυση σε συστάδες (Cluster Analysis), αλλά η διαφορά είναι πως χρησιμοποιώντας την ανάλυση λανθανόντων παραγόντων μπορούμε να εξάγουμε πιο πολλά και χρήσιμα συμπεράσματα όπως την πιθανότητα να ανήκει ένα άτομο σε μια συγκεκριμένη (υποτιθέμενη) ομάδα/παράγοντα, καθώς και ποιο από τα μοντέλα της ανάλυσης λανθανόντων παραγόντων έχει μεγαλύτερη ισχύ και καλύτερους δείκτες προσαρμογής (Sinha et al., 2021· Weller et al., 2020).

Μια κύρια διαφορά μεταξύ της ανάλυσης λανθανόντων παραγόντων και άλλων αλγορίθμων ομαδοποίησης είναι ότι η πρώτη προσφέρει μια προσέγγιση ομαδοποίησης «βάσει μοντέλου» που εξάγει τις ομάδες χρησιμοποιώντας ένα πιθανολογικό μοντέλο που περιγράφει την κατανομή των δεδομένων. Έτσι, αντί να εντοπίζονται συστάδες με κάποιο αυθαίρετα επιλεγμένο μέτρο απόστασης, χρησιμοποιείται ένα μοντέλο που περιγράφει την κατανομή των δεδομένων και με βάση αυτό το μοντέλο εκτιμάται η πιθανότητα ορισμένες περιπτώσεις (συμμετέχοντα άτομα) να είναι μέλη ορισμένων λανθανουσών κλάσεων (ομάδων). Επίσης, ενώ η ανάλυση σε συστάδες ομαδοποιεί τα άτομα με βάση τα παρόμοια ή ίδια σκορ, η ανάλυση λανθανόντων παραγόντων εστιάζει στα μοτίβα των απαντήσεων των συμμετεχόντων και στην ετερογένεια ώστε να ομαδοποιήσει μετά τα άτομα σε λανθάνουσες ομάδες (Petersen et al., 2019· Sinha et al., 2021· Weller et al., 2020).

Με βάση τις απαντήσεις των συμμετεχόντων σε αυτές τις τρεις ερωτήσεις προέκυψαν εννέα Ταυτότητες Κοινωνικού Φύλου (ΤΚΦ). Στα Αποτελέσματα περιγράφονται αναλυτικά οι διαδικασίες στατιστικής ανάλυσης.

Δημογραφικά στοιχεία. Το τελευταίο μέρος του ερωτηματολογίου του Πρώτου μέρους περιείχε ερωτήσεις δημογραφικού χαρακτήρα. Συγκεκριμένα, τα συμμετέχοντα άτομα καλούνταν να συμπληρώσουν το φύλο που αποδόθηκε στη γέννα, την ηλικία, το μορφωτικό επίπεδο, την επαγγελματική κατάσταση, τον παρόντα

σεξουαλικό προσανατολισμό, την προσωπική κατάσταση, το φύλο και τον σεξουαλικό προσανατολισμό του τελευταίου ή παρόντα ερωτικού συντρόφου.

Αποτελέσματα

Δημιουργία σύντομης έκδοσης του MSQ

Επιβεβαιωτική παραγοντική ανάλυση πλήρους έκδοσης. Πρώτα έγινε έλεγχος του μοντέλου με τους 12 παράγοντες και τις 60 δηλώσεις (πρωτότυπο) ώστε να διαπιστωθεί αν υπάρχει καλή προσαρμογή σε σχέση με το συνολικό δείγμα ($N = 2907$). Πραγματοποιήθηκε επιβεβαιωτική παραγοντική ανάλυση με τη χρήση της μεθόδου μέγιστης πιθανότητας (Maximum Likelihood). Για την κρίση της προσαρμογής των μοντέλων, χρησιμοποιήθηκαν οι δείκτες CFI ($\geq .90$ αποδεκτές τιμές και $\geq .95$ επιθυμητές τιμές), TLI ($\geq .90$ αποδεκτές τιμές και $\geq .95$ επιθυμητές τιμές), SRMR ($\leq .08$) και RMSEA ($\leq .08$ και βέλτιστα $\leq .05$), ως οι πιο σημαντικοί για παράθεση (Hu & Bentler, 1999· Kline, 2023).

Στους 12 παράγοντες επιτράπηκε να αλληλεπιδράσουν, σύμφωνα με το θεωρητικό μοντέλο των Snell και συν. (1993). Αυτό το πρώτο μοντέλο παρουσίασε οριακά αποδεκτούς δείκτες προσαρμογής ($\chi^2 = 15271.952$, $df = 1644$, $\Delta\chi^2/\Delta df = 9.29$, CFI = .88, TLI = .87, SRMR = .07, RMSEA = .05). Ελήφθησαν υπόψη οι δείκτες τροποποίησης (modifications indices) για τη βελτίωση του μοντέλου (Campbell-Sills & Stein, 2007· Collier, 2020· Read et al., 2006). Συγκεκριμένα, επιτράπηκε η αλληλεπίδραση μεταξύ 15 υπολειπόμενων σφαλμάτων (residual errors) που εμφάνιζαν μεγάλη συνδιακύμανση εντός του ίδιου παράγοντα. Ο νέος έλεγχος του μοντέλου (2^ο) απέδωσε βελτιωμένους δείκτες προσαρμογής ($\chi^2 = 12502.675$, $df = 1629$, $\Delta\chi^2/\Delta df = 7.67$, CFI = .90, TLI = .89, SRMR = .07, RMSEA = .04). Παρατηρώντας ξανά τους δείκτες τροποποίησης, φάνηκε πως οι παράγοντες «Εσωτερικό Σεξουαλικό Κέντρο» και «Σεξουαλική Κινητοποίηση» παρουσίαζαν κάποια προβλήματα προσαρμογής στο συνολικό μοντέλο (συνολικά όχι ιδιαίτερα υψηλές φορτίσεις παραγόντων και αρκετά υψηλές συνδιακυμάνσεις υπολειπόμενων σφαλμάτων). Αφαιρώντας εντελώς τους δύο ανωτέρω παράγοντες και χωρίς καμία άλλη τροποποίηση στο μοντέλο (3^ο), οι δείκτες προσαρμογής ήταν ξανά αποδεκτοί ($\chi^2 = 10176.903$, $df = 1130$, $\Delta\chi^2/\Delta df = 9.00$, CFI = .90, TLI = .89, SRMR = .06, RMSEA = .05). Συνολικά, η πλήρης έκδοση για το παρόν δείγμα, φάνηκε να παρουσιάζει – εν γένει – αποδεκτούς δείκτες προσαρμογής, αλλά χωρίς να επιτυγχάνονται τα βέλτιστα αποτελέσματα.

Μείωση δηλώσεων. Το δεύτερο βήμα ήταν η επιλογή αφαίρεσης δηλώσεων για τη συντόμευση του ερωτηματολογίου (MSQ – Σύντομη έκδοση). Στόχος ήταν η διατήρηση τριών δηλώσεων ανά παράγοντα που θεωρείται ως ο ελάχιστος αριθμός δηλώσεων για ύπαρξη δομικής σταθερότητας (Hair et al., 2010· Tabachnick & Fidell, 2001). Για την επίτευξη του στόχου και έχοντας ως βάση το πρώτο μοντέλο παραγοντικής ανάλυσης από την πλήρη έκδοση, εφαρμόστηκαν τα ακόλουθα κριτήρια σύμφωνα με την υπάρχουσα βιβλιογραφία: α) η διατήρηση δηλώσεων με τις υψηλότερες παραγοντικές φορτίσεις, β) η απόρριψη δηλώσεων που είχαν παραγοντική φόρτιση κάτω του $|.70|$ ($R^2 < .50$) (Comrey & Lee, 1992· Hair et al., 2019).

Η εφαρμογή αυτών των κριτηρίων ήταν επιτυχημένη για τους 9 από τους 12 παράγοντες. Ο παράγοντας «Εσωτερικό Σεξουαλικό Κέντρο» δεν περιελάμβανε καμία δήλωση με παραγοντική φόρτιση $|\geq .70|$, ο παράγοντας «Σεξουαλική Διεκδικητικότητα» περιελάμβανε δύο δηλώσεις με ισχυρές παραγοντικές φορτίσεις $|\geq .85|$ και τρεις κάτω του $|.52|$ και ο παράγοντας «Σεξουαλική Αυτοσυνειδητότητα» είχε δύο δηλώσεις με παραγοντικές φορτίσεις $|\geq .70|$, αλλά τρεις $|\leq .59|$. Αποφασίστηκε η διατήρηση του παράγοντα «Εσωτερικό Σεξουαλικό Κέντρο» ως έχει (με πέντε δηλώσεις) και αναφορικά με τους παράγοντες «Σεξουαλική Διεκδικητικότητα» και «Σεξουαλική Αυτοσυνειδητότητα» εφαρμόστηκε ένα πιο εύλεκτο κριτήριο απόρριψης δηλώσεων με παραγοντικές φορτίσεις κάτω του $|.50|$, διατηρώντας ως τρίτη δήλωση αυτή με την αμέσως υψηλότερη παραγοντική φόρτιση, με την υποσημείωση ότι οι μετέπειτα δείκτες αξιοπιστίας και οι έλεγχοι εγκυρότητας μέσω συσχετίσεων θα είναι αποδεκτοί (Awang, 2015· Hair et al., 2006· Hair et al., 2019· Stevens, 2009).

Επιβεβαιωτική παραγοντική ανάλυση σύντομης έκδοσης. Πραγματοποιήθηκε επιβεβαιωτική παραγοντική ανάλυση με τη χρήση της μεθόδου μέγιστης πιθανότητας για τις δηλώσεις που διατηρήθηκαν. Οι δείκτες προσαρμογής του μοντέλου ήταν αποδεκτοί ($\chi^2 = 5021.932$, $df = 599$, $\Delta\chi^2/\Delta df = 8.38$, CFI = .94, TLI = .93, SRMR = .06, RMSEA = .05). Έπειτα, ελέγχθηκαν οι δείκτες τροποποίησης (modifications indices) για τη βελτίωση του μοντέλου. Επιτράπηκε η αλληλεπίδραση μεταξύ τεσσάρων υπολειπόμενων σφαλμάτων (residual errors) που εμφάνιζαν σχετικά μεγάλη συνδιακύμανση εντός του ίδιου παράγοντα. Το τελικό μοντέλο της επιβεβαιωτικής παραγοντικής ανάλυσης απέδωσε ελαφρώς βελτιωμένους δείκτες προσαρμογής ($\chi^2 = 4526.202$, $df = 595$, $\Delta\chi^2/\Delta df = 7.60$, CFI = .94, TLI = .93, SRMR = .05, RMSEA = .04).

Λόγω των αποτελεσμάτων της πλήρους έκδοσης του MSQ, αποφασίστηκε να δοκιμαστεί και ένα μοντέλο μόνο με τους 10 συντομευμένους παράγοντες (όπως προέκυψαν από τα αποτελέσματα του 3^{ου} μοντέλου για την πλήρη έκδοση), χωρίς δηλαδή τους παράγοντες «Εσωτερικό Σεξουαλικό Κέντρο» και «Σεξουαλική Κινητοποίηση». Το αποτέλεσμα απέδωσε αρκετά ικανοποιητικούς δείκτες προσαρμογής, χωρίς καμία εφαρμογή αλληλεπιδράσεων μεταξύ υπολειπόμενων σφαλμάτων ($\chi^2 = 2323.044$, $df = 360$, $\Delta\chi^2/\Delta df = 6.45$, CFI = .96, TLI = .96, SRMR = .04, RMSEA = .04).

Για την ευθυγράμμιση με το πρωτότυπο ερωτηματολόγιο, επιλέχθηκε να διατηρηθεί το μοντέλο με τους 12 παράγοντες (τελικό μοντέλο), αλλά προτείνεται η μελλοντική τροποποίηση ή αναθεώρηση των δηλώσεων που ανταποκρίνονται στους παράγοντες «Εσωτερικό Σεξουαλικό Κέντρο» και «Σεξουαλική Κινητοποίηση». Σημειώνεται πως η προσαρμογή του χ^2 ($\Delta\chi^2/\Delta df$) υπερβαίνει το 5 σε όλα τα ανωτέρω μοντέλα, το οποίο θεωρείται ως όριο στον συγκεκριμένο δείκτη (Hooper et al., 2008). Παρ' όλα αυτά, ο συγκεκριμένος δείκτης έχει φανεί ιδιαίτερα ευαίσθητος στα μεγάλα δείγματα (άνω των 750 ατόμων), με αποτέλεσμα να είναι σχεδόν αδύνατο να αποδώσει αποδεκτές τιμές (<5) σε πολύ μεγάλα δείγματα (Cheung & Rensvold, 2002· Zewude & Hercz, 2022).

Τέλος, πραγματοποιήθηκαν έλεγχοι δεικτών αξιοπιστίας Cronbach's alpha, οι οποίοι φάνηκε πως συμφωνούσαν με τα αποτελέσματα του πρωτότυπου έργου. Στον Πίνακα 2 φαίνονται οι δείκτες αξιοπιστίας της πλήρους έκδοσης στην εργασία των Snell και συν. (1993), καθώς και οι δείκτες αξιοπιστίας που προέκυψαν από την πλήρη και σύντομη έκδοση αυτής της διατριβής. Στον Πίνακα 3 παρουσιάζονται όλες οι δηλώσεις του MSQ, μαζί με τις φορτίσεις παραγόντων για την πρωτότυπη (πλήρη) και την κατασκευασθείσα σύντομη έκδοση.

Πίνακας 2. Δείκτες αξιοπιστίας πλήρους και σύντομης έκδοσης ερωτηματολογίου ψυχοσεξουαλικών ιδιοτήτων (MSQ)

Οι 12 Υποκλίμακες του Ερωτηματολογίου Ψυχοσεξουαλικών ιδιοτήτων	Πλήρης έκδοση (60 δηλώσεις) (Snell et al., 1993)	Πλήρης έκδοση (60 δηλώσεις) (παρούσα έρευνα)	Σύντομη έκδοση (38 δηλώσεις) (παρούσα έρευνα)
1. Σεξουαλική αυτοεκτίμηση	.87	.87	.86
2. Σεξουαλική ενασχόληση	.94	.93	.91
3. Εσωτερικός σεξουαλικός έλεγχος*	.80	.72	.72
4. Σεξουαλική αυτοσυνειδητότητα	.71	.73	.75
5. Σεξουαλική κινητοποίηση	.91	.87	.79
6. Σεξουαλικό άγχος	.83	.87	.83
7. Σεξουαλική διεκδικητικότητα	.77	.75	.78
8. Σεξουαλική κατάθλιψη	.92	.90	.91
9. Εξωτερικός σεξουαλικός έλεγχος	.86	.88	.88
10. Σεξουαλική παρατήρηση	.90	.82	.88
11. Φόβος σεξουαλικών σχέσεων	.82	.77	.85
12. Σεξουαλική ικανοποίηση	.90	.91	.89

Σημείωση: N = 2907, * = Διατήρηση όλων των δηλώσεων από το πρωτότυπο.

Πίνακας 3. Σταθμισμένες φορτίσεις παραγόντων πλήρους και σύντομης έκδοσης του MSQ

Α/Α	Δήλωση	Συνολικό Δείγμα (N = 2907)	
		1	2
Σεξουαλική Αυτοεκτίμηση			
1.	Έχω αυτοπεποίθηση ως σεξουαλικός σύντροφος. #1	.81	.80
2.	Είμαι αρκετά καλός-η-ο σεξουαλικός-η-ο σύντροφος. #13	.84	.86
3.	Θα με αξιολογούσα αρκετά ευνοϊκά ως σεξουαλικό σύντροφο #37	.82	.83
4.	Είμαι καλύτερος-η-ο στο σεξ από τους περισσότερους άλλους ανθρώπους. #25	.59	--
5.	Θα είχα μεγάλη αυτοπεποίθηση σε μια σεξουαλική επαφή. #49	.74	--
Σεξουαλική Ενασχόληση			
6.	Σκέφτομαι το σεξ περισσότερο από οτιδήποτε άλλο. #14	.88	.85
7.	Σκέφτομαι συνεχώς ότι κάνω σεξ. #38	.85	.86
8.	Σκέφτομαι το σεξ την περισσότερη ώρα. #50	.93	.95
9.	Σκέφτομαι το σεξ όλη μέρα. #2	.81	--
10.	Τείνω να ασχολούμαι υπερβολικά με το σεξ. #26	.83	--
Εσωτερικό Σεξουαλικό Κέντρο			
11.	Η σεξουαλικότητα μου είναι κάτι για το οποίο είμαι υπεύθυνος-η-ο σε μεγάλο βαθμό. #3	.65	.71
12.	Έχω τον έλεγχο των σεξουαλικών πτυχών της ζωής μου. #27	.66	.73
13.	Εγώ ο-η-το ίδιος-α-ο είμαι υπεύθυνος-η-ο για τη σεξουαλικότητα μου. #51	.64	.62
14.	Οι σεξουαλικές πτυχές της ζωής μου καθορίζονται σε μεγάλο βαθμό από τη δική μου συμπεριφορά. #15	.48	.42
15.	Το κύριο πράγμα που επηρεάζει τις σεξουαλικές πτυχές της ζωής μου είναι αυτό που κάνω εγώ ο-η-το ίδιος-α-ο. #39	.47	.41

Σεξουαλική Αυτοσυνειδητότητα

16.	Είμαι πολύ ενήμερος-η-ο για τα σεξουαλικά μου συναισθήματα. #4	.73	.77
17.	Είμαι σε μεγάλο βαθμό ενήμερος-η-ο για τα σεξουαλικά μου κίνητρα. #16	.74	.77
18.	Γνωρίζω πολύ καλά τις σεξουαλικές μου τάσεις. #52	.59	.61
19.	Είμαι πάντα σε εγρήγορση ώστε να μπορώ να αντιλαμβάνομαι αλλαγές στις σεξουαλικές μου επιθυμίες. #40	.54	--
20.	Έχω την τάση να σκέφτομαι τα σεξουαλικά μου συναισθήματα. #28	.48	--
<i>Σεξουαλική Κινητοποίηση</i>			
21.	Προσπαθώ να κρατώ τον εαυτό μου σεξουαλικά ενεργό. #53	.80	.79
22.	Έχω μεγάλο κίνητρο να αφιερώνω χρόνο και προσπάθεια στο σεξ. #17	.76	.74
23.	Είναι πολύ σημαντικό για εμένα να εμπλέκομαι σε σεξουαλική δραστηριότητα. #41	.72	.71
24.	Έχω μεγάλη επιθυμία να είμαι σεξουαλικά ενεργός-η-ο. #29	.70	--
25.	Έχω μεγάλο κίνητρο να είμαι σεξουαλικά ενεργός-η-ο. #5	.65	--
<i>Σεξουαλικό Άγχος</i>			
26.	Αισθάνομαι νευρική-ότητα όταν σκέφτομαι τις σεξουαλικές πτυχές της ζωής μου. #54	.81	.77
27.	Ανησυχώ για τις σεξουαλικές πτυχές της ζωής μου. #18	.78	.79
28.	Συνήθως ανησυχώ για τις σεξουαλικές πτυχές της ζωής μου. #42	.77	.81
29.	Νιώθω άγχος όταν σκέφτομαι τις σεξουαλικές πτυχές της ζωής μου. #6	.76	--
30.	Το να σκέφτομαι τις σεξουαλικές πτυχές της ζωής μου, μου προκαλεί ένα άβολο συναίσθημα. #30	.74	--
<i>Σεξουαλική Διεκδικητικότητα</i>			
31.	Όσον αφορά το σεξ, συνήθως ζητάω αυτό που θέλω. #55	.91	.94
32.	Δεν διστάζω να ζητήσω αυτό που θέλω σε μια σεξουαλική σχέση. #43	.85	.84
33.	Εκφράζω κάπως παθητικά τις σεξουαλικές μου επιθυμίες. (R) #31	.51	.53
34.	Δεν εκφράζω πολύ άμεσα τις σεξουαλικές μου προτιμήσεις. (R) #19	.50	--

35.	Είμαι πολύ κατηγορηματικός/σίγουρος-η-ο σε σχέση με τις σεξουαλικές πτυχές της ζωής μου. #7	.36	--
<i>Σεξουαλική Κατάθλιψη</i>			
36.	Αισθάνομαι απογοητευμένος-η-ο από τη σεξουαλική μου ζωή. #32	.90	.92
37.	Νιώθω λυπημένος-η-ο για τις σεξουαλικές μου σχέσεις. #44	.86	.84
38.	Είμαι απογοητευμένος-η-ο από την ποιότητα της σεξουαλικής μου ζωής. #20	.85	.87
39.	Με καταθλίζουν οι σεξουαλικές πτυχές της ζωής μου. #8	.73	--
40.	Αισθάνομαι λυπημένος-η-ο όταν σκέφτομαι τις σεξουαλικές μου εμπειρίες. #56	.72	--
<i>Εξωτερικό Σεξουαλικό Κέντρο</i>			
41.	Οι σεξουαλικές πτυχές της ζωής μου επηρεάζονται σε μεγάλο βαθμό από την τύχη. #33	.89	.90
42.	Οι σεξουαλικές πτυχές της ζωής μου είναι κυρίως θέμα τύχης (καλής ή κακής). #45	.87	.87
43.	Τα περισσότερα πράγματα που επηρεάζουν τις σεξουαλικές πτυχές της ζωής μου, συμβαίνουν τυχαία. #21	.80	.78
44.	Οι σεξουαλικές πτυχές της ζωής μου καθορίζονται κυρίως από τυχαία γεγονότα. #9	.75	--
45.	Οι σεξουαλικές πτυχές της ζωής μου είναι ζήτημα της μοίρας (πεπρωμένου). #57	.59	--
<i>Σεξουαλική Παρατήρηση</i>			
46.	Ανησυχώ για το πως φαίνεται στους άλλους η σεξουαλική πλευρά της ζωής μου. #46	.87	.89
47.	Ανησυχώ για το τι σκέφτονται οι άλλοι για τις σεξουαλικές πτυχές της ζωής μου. #58	.87	.87
48.	Με απασχολεί πολύ το πώς οι άλλοι αξιολογούν τις σεξουαλικές πτυχές της ζωής μου. #22	.80	.78
49.	Μερικές φορές αναρωτιέμαι τι σκέφτονται οι άλλοι για τις σεξουαλικές πτυχές της ζωής μου. #10	.74	--
50.	Είμαι αρκετά ενήμερος-η-ο για το τι σκέφτονται οι άλλοι σχετικά με τις σεξουαλικές πτυχές της ζωής μου. #34	.24	--
<i>Φόβος Σεξουαλικών Σχέσεων</i>			
51.	Μερικές φορές φοβάμαι τις σεξουαλικές σχέσεις. #23	.85	.87
52.	Μερικές φορές φοβάμαι τη σεξουαλική δραστηριότητα. #35	.82	.82

53.	Φοβάμαι κάπως να εμπλακώ σεξουαλικά με ένα άλλο άτομο. #11	.77	.77
54.	Δεν φοβάμαι πολύ να κάνω σεξ. (R) # 47	.36	--
55.	Δεν φοβάμαι πολύ να γίνω σεξουαλικά ενεργός-η-ο. (R) #59	.36	--

Σεξουαλική Ικανοποίηση

56.	Είμαι πολύ ικανοποιημένος-η-ο με τη σεξουαλική μου σχέση. #24	.90	.87
57.	Είμαι πολύ ικανοποιημένος-η-ο από τις σεξουαλικές πτυχές της ζωής μου. #60	.84	.85
58.	Είμαι πολύ ικανοποιημένος-η-ο με τον τρόπο που αυτή τη περίοδο ικανοποιούνται οι σεξουαλικές μου ανάγκες. #12	.83	.79
59.	Η σεξουαλική μου σχέση ικανοποιεί τις αρχικές μου προσδοκίες. #36	.80	--
60.	Η σεξουαλική μου σχέση είναι πολύ καλή συγκριτικά με τις σχέσεις των περισσότερων ανθρώπων. #48	.75	--

Σημείωση: Οι δηλώσεις με έντονη γραφή (bold) διατηρήθηκαν στη σύντομη έκδοση.

Σημείωση II: 1 = Φορτίσεις Παραγόντων πλήρους έκδοσης, 2 = Φορτίσεις Παραγόντων σύντομης έκδοσης, # = αριθμός δήλωσης κατά την πρωτότυπη (πλήρη) έκδοση.

Συγκλίνουσα εγκυρότητα της σύντομης έκδοσης του MSQ. Έπειτα, έγινε έλεγχος συγκλίνουσας εγκυρότητας της σύντομης έκδοσης του MSQ. Αρχικά, ελέγχθηκαν οι συσχετίσεις μεταξύ της πλήρους και της σύντομης έκδοσης. Τα αποτελέσματα έδειξαν μεγάλη συσχέτιση μεταξύ των υποκλιμάκων της πλήρους και σύντομης έκδοσης ($r's = .87$ έως $.97$, $ps < .001$) (βλ. Πίνακας 4).

Το επόμενο βήμα ήταν ο έλεγχος εγκυρότητας μέσω της εξέτασης των σχέσεων των δυο μορφών ερωτηματολογίου (πλήρης και σύντομη) με το Ερωτηματολόγιο Ψυχικής υγείας (MHC-SF). Τα αποτελέσματα παρουσιάζονται στον Πίνακα 5. Παρατηρείται πως η ισχύς των συσχετίσεων ανάμεσα στο MHC-SF και στις δύο εκδόσεις του MSQ είναι σε παρόμοια επίπεδα (οι συσχετίσεις δεν διέφεραν παραπάνω από $.04$), υποδηλώνοντας πως η σύντομη έκδοση του MSQ διατηρεί τις ίδιες σχέσεις με την πλήρη έκδοση ως προς το MHC-SF.

Πίνακας 4. Συσχετίσεις υποκλιμάκων πλήρους και σύντομης έκδοσης

Υποκλίμακα	<i>r</i>
1. Σεξουαλική αυτοεκτίμηση	.95
2. Σεξουαλική ενασχόληση	.97
3. Εσωτερικός σεξουαλικός έλεγχος*	--
4. Σεξουαλική αυτοσυνειδητότητα	.88
5. Σεξουαλική κινητοποίηση	.96
6. Σεξουαλικό άγχος	.96
7. Σεξουαλική διεκδικητικότητα	.92
8. Σεξουαλική κατάθλιψη	.96
9. Εξωτερικός σεξουαλικός έλεγχος	.96
10. Σεξουαλική παρατήρηση	.94
11. Φόβος σεξουαλικών σχέσεων	.87
12. Σεξουαλική ικανοποίηση	.97

Σημείωση: Όλες οι συσχετίσεις ήταν στατιστικά σημαντικές σε επίπεδο $p < .001$.

Σημείωση II: * = Διατηρήθηκε με πέντε δηλώσεις.

Πίνακας 5. Συσχετίσεις μεταξύ πλήρους και σύντομης μορφής του MSQ με το MHC-SF

	Συναισθηματική Ευεξία	Κοινωνική Ευεξία	Ψυχολογική Ευεξία	Θετική λειτουργικότητα	Συνολική Ευεξία
<i>Σεξουαλική Αυτοεκτίμηση</i>					
Πλήρης	.29***	.24***	.38***	.35***	.35***
Σύντομη	.31***	.25***	.40***	.37***	.37***
<i>Σεξουαλική Ενασχόληση</i>					
Πλήρης	.08***	.06***	.07***	.07***	.08***
Σύντομη	.06**	.05**	.04*	.05**	.05**
<i>Σεξουαλική Αυτοσυνειδητότητα</i>					
Πλήρης	.23***	.18***	.34***	.29***	.29***
Σύντομη	.24***	.18***	.37***	.31***	.31***
<i>Σεξουαλική Κινητοποίηση</i>					
Πλήρης	.29***	.21***	.32***	.29***	.31***
Σύντομη	.26***	.19***	.30***	.27***	.28***
<i>Σεξουαλικό Άγχος</i>					
Πλήρης	-.27***	-.16***	-.32***	-.27***	-.28***
Σύντομη	-.26***	-.15***	-.30***	-.26***	-.27***
<i>Σεξουαλική Διεκδικητικότητα</i>					
Πλήρης	.23***	.17***	.34***	.29***	.29***
Σύντομη	.22***	.15***	.32***	.27***	.27***
<i>Σεξουαλική Κατάθλιψη</i>					

Πλήρης	-.38***	-.24***	-.40***	-.36***	-.38***
Σύντομη	-.38***	-.24***	-.39***	-.35***	-.37***
<i>Εξωτερικός σεξουαλικός έλεγχος</i>					
Πλήρης	-.22***	-.09***	-.24***	-.19***	-.20***
Σύντομη	-.22***	-.09***	-.24***	-.19***	-.21***
<i>Σεξουαλική Παρατήρηση</i>					
Πλήρης	-.15***	-.06***	-.18***	-.14***	-.15***
Σύντομη	-.15***	-.08***	-.22***	-.17***	-.17***
<i>Φόβος σεξουαλικών σχέσεων</i>					
Πλήρης	-.25***	-.16***	-.28***	-.25***	-.26***
Σύντομη	-.26***	-.17***	-.30***	-.27***	-.28***
<i>Σεξουαλική Ικανοποίηση</i>					
Πλήρης	.42***	.27***	.42***	.38***	.41***
Σύντομη	.43***	.27***	.42***	.38***	.41***

Σημείωση: * $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, *** $p < 0.001$.

Μετρική ισοδυναμία ανάμεσα στο στρέιτ και στο πολυσεξουαλικό δείγμα.

Το τελικό βήμα ήταν ο έλεγχος μετρικής ισοδυναμίας (measurement invariance) της σύντομης έκδοσης του MSQ με σκοπό να διαπιστωθεί η ψυχομετρική ισοδυναμία του εργαλείου για τις δύο διαφορετικές και κύριες ομάδες της έρευνας. Ο λόγος ήταν να διαπιστωθεί αν οι έννοιες που χρησιμοποιούνται και μετρώνται στο MSQ έχουν ίδιο νόημα για τους διαφορετικούς πληθυσμούς (Putnick & Bornstein, 2016). Επιλέχθηκε να γίνει ο έλεγχος μέσω μοντέλων δομικών εξισώσεων (SEM), με τη χρήση επιβεβαιωτικών παραγοντικών αναλύσεων (Stark et al., 2006· Widaman & Grimm, 2014).

Υπάρχουν τέσσερα κύρια και διαδοχικά βήματα (διαδικασίες) με σκοπό να διαπιστωθεί η μετρική ισοδυναμία ενός εργαλείου για δύο διαφορετικούς πληθυσμούς. Ο επιτυχής στατιστικός έλεγχος του προγενέστερου σταδίου αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για τη συνέχιση στο επόμενο στάδιο. Το κάθε ένα από αυτά τα βήματα προσθέτει στο μοντέλο επιπλέον στατιστικούς περιορισμούς με σκοπό τον έλεγχο της ισοδυναμίας ανάμεσα στους δύο πληθυσμούς. Τα τέσσερα βήματα είναι: 1) έλεγχος διατήρησης διαμορφωτικής αμεταβλητότητας/διατήρηση διαδοχικής μορφής (Configural Invariance), 2) μετρικός έλεγχος (αδύναμη παραγοντική ισοδυναμία), μέσω ελέγχου ισοδυναμίας παραγοντικών φορτίσεων (Metric Invariance), 3) κλιμακούμενος έλεγχος (ισχυρή παραγοντική ισοδυναμία), μέσω ελέγχου των σταθερών τιμών (Scalar Invariance) και 4) έλεγχος ισοδυναμίας των υπολειπόμενων σφαλμάτων των παρατηρούμενων μεταβλητών (Residual Invariance) (Kline, 2023· Putnick & Bornstein, 2016).

Περιληπτικά, το πρώτο βήμα είναι ο έλεγχος για τη διατήρηση της διαδοχικής μορφής των λανθανόντων παραγόντων του μοντέλου και για τους δύο πληθυσμούς. Η επιτυχία σε αυτό το πρώτο βασικό βήμα σημαίνει πως η οργάνωση των λανθανόντων παραγόντων (οι παρατηρούμενες μεταβλητές που τους αποτελούν) είναι ίδια και για τους δύο πληθυσμούς. Αν ο έλεγχος είναι επιτυχημένος, το επόμενο βήμα ελέγχου είναι η μετρική ισοδυναμία, δηλαδή η διερεύνηση του εάν οι δηλώσεις συμβάλλουν σε κάθε συγκεκριμένη λανθάνουσα μεταβλητή (παράγοντα) με παρόμοιο τρόπο και για τους δύο πληθυσμούς. Αυτός ο χειρισμός επιτυγχάνεται στατιστικά με τον περιορισμό των παραγοντικών φορτίσεων (factor loadings) ώστε να είναι ίδιοι στους δύο πληθυσμούς.

Η εξασφάλιση της ισοδυναμίας και σε αυτό το βήμα, οδηγεί στο προτελευταίο βήμα που είναι ο κλιμακούμενος έλεγχος. Πρακτικά, σε αυτό το στάδιο, γίνεται έλεγχος για να διαπιστωθεί αν οι μέσες διαφορές των λανθανουσών μεταβλητών αποτυπώνουν όλες τις μέσες διαφορές στην κοινή διακύμανση (shared variance) των δηλώσεων, κάτι που επιτυγχάνεται μέσω της ρύθμισης ώστε οι σταθερές τιμές (intercepts) να παραμένουν ίδιες στους δύο πληθυσμούς. Εφόσον και το τρίτο βήμα είναι επιτυχημένο, το τελικό κύριο βήμα αφορά τον έλεγχο ισοδυναμίας των σφαλμάτων. Αυτή η διαδικασία πρακτικά ελέγχει εάν το άθροισμα της μοναδικής διακύμανσης (unique variance) και της διακύμανσης σφάλματος (measurement error) είναι παρόμοιο για τους δύο πληθυσμούς. Θεωρείται πως ένα εργαλείο έχει μετρική ισοδυναμία εφόσον έχει ολοκληρωθεί επιτυχώς τουλάχιστον ο έλεγχος των τριών πρώτων βημάτων (Bialosiewicz et al., 2013· Milfont & Fischer, 2015), ενώ αν και το τέταρτο βήμα συχνά παραλείπεται, εντούτοις κρίνεται επίσης αναγκαίο (Kline, 2023· Putnick & Bornstein, 2016).

Στην παρούσα έρευνα, η σύντομη έκδοση του MSQ ελέγχθηκε και ως προς τα τέσσερα κριτήρια (βήματα). Αναφορικά με τους δείκτες προσαρμογής, επιλέχθηκαν οι εξής επτά, σύμφωνα με την προτεινόμενη βιβλιογραφία: $\Delta\chi^2$ (Δdf), ΔCFI , ΔTLI , $\Delta RMSEA$, $\Delta SRMR$, $\Delta \text{Gamma hat}$ και ΔMcNCI (Cheung & Rensvold, 2002· Kline, 2023· Putnick & Bornstein, 2016). Σημειώνεται πως ο δείκτης Chi – Square (χ^2) αποτελεί έναν δείκτη ιδιαίτερα ευαίσθητο – στο μέγεθος του δείγματος – δείκτη, με αποτέλεσμα σε ιδιαίτερα μεγάλα δείγματα να προκύπτει σχεδόν πάντα στατιστική σημαντικότητα (Cheung & Rensvold, 2002· Zewude & Hercz, 2022). Για αυτό το λόγο συνιστάται η χρήση των υπολοίπων δεικτών και κυρίως των δεικτών ΔCFI , $\Delta \text{Gamma hat}$ και ΔMcNCI για εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων (Cheung & Rensvold, 2002).

Ο σκοπός των ανωτέρω δεικτών προσαρμογής είναι να υποδείξουν στους ερευνητές εάν η σύγκριση που γίνεται κάθε φορά ανάμεσα σε δύο μοντέλα (το ένα με λιγότερους στατιστικούς περιορισμούς και το άλλο με περισσότερους), οδηγεί σε στατιστικά σημαντική έκπτωση της προσαρμογής για το πιο περιοριστικό μοντέλο και άρα αποτυγχάνει ο έλεγχος της μετρικής ισοδυναμίας σε αυτό το βήμα. Τα κριτήρια (σε απόλυτες τιμές) για απόφαση μετρικής ισοδυναμίας για τους ανωτέρω δείκτες είναι: $\Delta\chi^2 (\Delta df)$, $p > .05$, $\Delta CFI \leq .01$, $\Delta TLI \leq .05$, $\Delta RMSEA \leq .01$, $\Delta SRMR \leq .030$ (για τον μετρικό έλεγχο) και $\leq .015$ (για τον κλιμακούμενο έλεγχο), $\Delta \text{Gamma hat} \leq .001$ και $\Delta \text{McNCI} \leq .02$ (Cheung & Rensvold, 2002· Kline, 2023· Putnick & Bornstein, 2016).

Από τα αποτελέσματα, εξάγεται το συμπέρασμα πως η σύντομη έκδοση του MSQ που κατασκευάστηκε, συμπεριφέρεται με παρόμοιο τρόπο και είναι κατάλληλη για χρήση για τους δύο πληθυσμούς (στρέιτ και πολυσεξουαλικά άτομα). Όπως ήταν αναμενόμενο, η διαφορά στο Chi-square [$\Delta\chi^2 (\Delta df)$] παρουσίασε σε όλες τις συγκρίσεις μοντέλων στατιστική σημαντικότητα (σκοπός ήταν η στατιστική ασημαντότητα), αλλά όλοι οι υπόλοιποι δείκτες παρουσίασαν αποτελέσματα ισοδυναμίας για κάθε βήμα, με εξαίρεση μόνο τον δείκτη $\Delta \text{Gamma hat}$ στο τέταρτο βήμα.

Στον Πίνακα 6 παρουσιάζονται τα αποτελέσματα των ελέγχων μετρικής ισοδυναμίας μέσω μοντέλων δομικών εξισώσεων και τη χρήση επιβεβαιωτικών παραγοντικών αναλύσεων. Για τον έλεγχο των ερευνητικών υποθέσεων και ερωτημάτων χρησιμοποιήθηκε η πρωτότυπη (πλήρης) έκδοση του MSQ.

Πίνακας 6. Έλεγχος μετρικής ισοδυναμίας ανάμεσα στο στρέιτ και στο πολυσεξουαλικό δείγμα

Μοντέλο	χ^2 (df)	CFI	TLI	RMSEA	SRMR	Gamma hat	McNCI	$\Delta\chi^2$ (Δdf)	ΔCFI	ΔTLI	$\Delta RMSEA$	$\Delta SRMR$	ΔGamma hat	ΔMcNCI
M1 Configural	5292.762 (1190)	.941	.930	.035	.0715	.0930833	.0493658	--	--	--	--	--	--	--
M2 Metric Invariance	5340.076 (1216)	.940	.931	.035	.0781	0.930091	0.491851	47.31400 (26) $p = .006^b$	-.001 ^a	.001 ^a	<.001 ^a	-.0066 ^a	.0007 ^a	0.00074 ^a
M3 Scalar Invariance	5429.984 (1242)	.940	.932	.035	.0782	0.928684	0.486472	89.90800 (26) $p < .001^b$	<.001 ^a	<.001 ^a	<.001 ^a	.0001 ^a	-.0014 ^a	0.00141 ^a
M4 Residual Invariance	5573.529 (1280)	.938	.932	.035	.0788	0.926447	0.477718	143.54500 (38) $p < .001^b$	-.002 ^a	<.001 ^a	<.001 ^a	.0006 ^a	-.0022 ^b	0.00224 ^a

Σημείωση: ^a = Ισοδυναμία με το προηγούμενο μοντέλο ως προς το κριτήριο, ^b = Μη ισοδυναμία με το προηγούμενο μοντέλο ως προς το κριτήριο.

Σημείωση II : Τα Μοντέλα (M) με έντονη γραφή (**bold**) υποδηλώνουν απόφαση μετρικής ισοδυναμίας για τις επιπρόσθετες περιοριστικές παραμέτρους και συνέχεια στο επόμενο (πιο περιοριστικό) μοντέλο ελέγχου.

Σημείωση III: $N = 2798$, N μεταβλητών = 38.

Δημιουργία ομάδων με βάση την κλίμακα ταυτότητας κοινωνικού φύλου

Πραγματοποιήθηκε ανάλυση λανθανόντων παραγόντων στις απαντήσεις των τριών ερωτήσεων της κλίμακας GIS (Ho & Mussap, 2019) που συμπλήρωσε το σύνολο των συμμετεχόντων. Η ανάλυση λανθανόντων παραγόντων έγινε με το στατιστικό λογισμικό «R» (R for Windows), μέσω των στατιστικών πακέτων «Mclust» και «psych».

Από τα αποτελέσματα προέκυψε πως το καλύτερο μοντέλο με βάση το κριτήριο BIC για το συγκεκριμένο δείγμα είναι ένα μοντέλο εννέα παραγόντων μορφής EEV (ελλειψοειδές, ίσου όγκου και σχήματος). Το κριτήριο BIC (Bayesian information criterion) χρησιμοποιείται σε αυτού του είδους τις αναλύσεις ως το προεπιλεγμένο κριτήριο για την επιλογή του καλύτερου μοντέλου προς εξαγωγή, αλλά και το ICL (Integrated Complete – data Likelihood) κριτήριο χρησιμοποιείται εναλλακτικά με σκοπό τον προσδιορισμό του καλύτερου μοντέλου (Whittaker & Miller, 2021). Στην προκειμένη περίπτωση και το κριτήριο ICL προσδιορίζει επίσης το μοντέλο EEV με εννέα παράγοντες (ομάδες).

Περίληπτικά, τα αποτελέσματα της ανάλυσης λανθανόντων παραγόντων παρουσιάζονται στον Πίνακα 7. Πιο αναλυτικά, στον Πίνακα 8 φαίνονται οι εννέα ομάδες Ταυτότητας Κοινωνικού Φύλου (ΤΚΦ) που προέκυψαν από την ανάλυση, ο αριθμός ατόμων ανά ομάδα, καθώς και η πιθανότητα ένταξης ενός συμμετέχοντα σε αυτή την ομάδα. Στον Πίνακα 9 παρέχονται περισσότερες πληροφορίες για τα «δομικά χαρακτηριστικά» της κάθε ομάδας, αφού παρουσιάζεται το σκορ του ανδρικού, του γυναικείου και του άλλου φύλου εντός της κάθε ΤΚΦ. Στο Διάγραμμα 1 φαίνεται η σύγκριση των διάφορων μοντέλων με βάση το κριτήριο BIC, όπου προκρίνεται πάλι η επιλογή των εννέα παραγόντων ως η βέλτιστη. Τέλος, στους Πίνακες 10 και 11 φαίνονται τα αποτελέσματα ανάλυσης για όλα τα πιθανά μοντέλα με βάση τα κριτήρια BIC και ICL αντίστοιχα.

Πίνακας 7. Μοντέλο ανάλυσης λανθανόντων παραγόντων με εννέα ομάδες

Μοντέλο EEV*	LL	BIC	df	ICL
Εννέα ομάδες	-11491.39	-23337.43	65	-23630.05

Σημείωση: N = 2907, * EEV = Equal Volume, Equal Shape, Variable Orientation.

Πίνακας 8. Οι εννέα ομάδες Ταυτότητες Κοινωνικού Φύλου (ΤΚΦ), τα συμμετέχοντα άτομα ανά ομάδα (*n*) και τα ποσοστά επί συνόλου (%)

Ομάδες Ταυτότητας Κοινωνικού Φύλου	<i>n</i>	%
1 ^η : Γυναίκα + Άνδρας + (Άλλο)	50	1,67%
2 ^η : Γυναίκα	113	14,50%
3 ^η : Γυναίκα + (Άνδρας)	1787	46,71%
4 ^η : Άνδρας	132	10,35%
5 ^η : Άλλο + (Γυναίκα + Άνδρας)	88	3,03%
6 ^η : Γυναίκα + (Άλλο)	89	7,32%
7 ^η : Άνδρας + (Γυναίκα)	551	13,11%
8 ^η : Γυναίκα + (Άλλο + Άνδρας)	46	1,56%
9 ^η : [Γυναίκα + Άνδρας] + (Άλλο)	51	1,75%
Σύνολο:	2907	100%

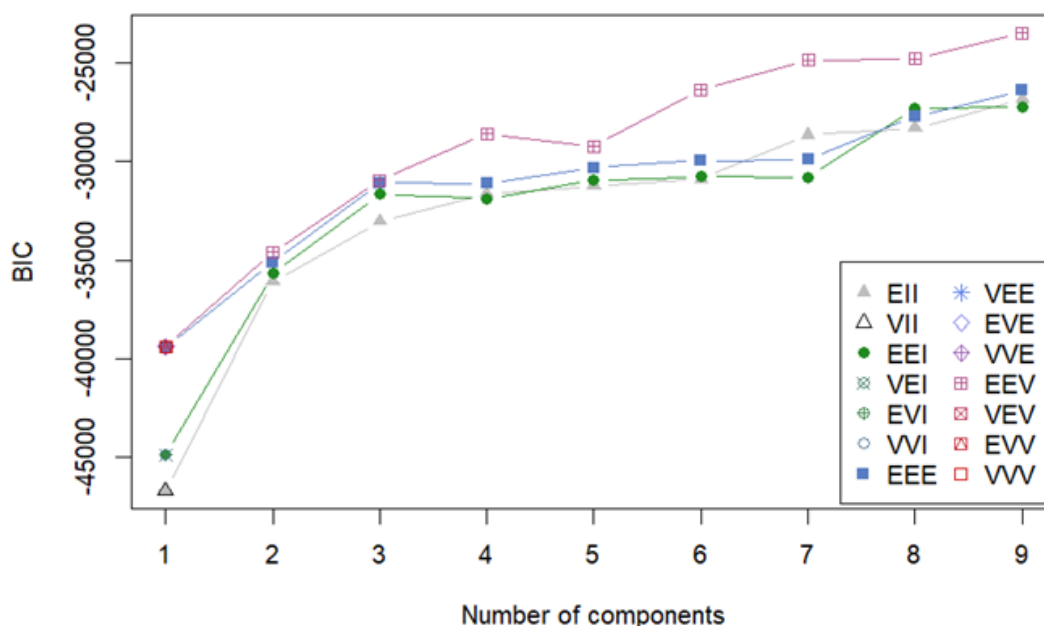
Σημείωση: Η πρώτη ταυτότητα έχει τη μεγαλύτερη ισχύ εντός της κάθε ομάδας, ακολουθούμενη από τη δεύτερη και την τρίτη (αν υπάρχουν).

Πίνακας 9. Οι εννέα ομάδες ΤΚΦ με βάση την ποσόστωση στο ανδρικό, το γυναικείο και το άλλο φύλο

Ομάδες Ταυτότητας Κοινωνικού Φύλου	Ανδρικό φύλο <i>M</i>	Γυναικείο φύλο <i>M</i>	Άλλο φύλο <i>M</i>
1 ^η : Γυναίκα + Άνδρας + (Άλλο)	6.20	8.49	2.25
2 ^η : Γυναίκα	1.09	10.37	1.07
3 ^η : Γυναίκα + (Άνδρας)	1.43	10.68	1.00
4 ^η : Άνδρας	10.20	1.06	1.33
5 ^η : Άλλο + (Γυναίκα + Άνδρας)	5.94	6.34	8.88
6 ^η : Γυναίκα + (Άλλο)	1.00	10.47	2.52
7 ^η : Άνδρας + (Γυναίκα)	10.46	1.55	1.00
8 ^η : Γυναίκα + (Άλλο + Άνδρας)	6.55	9.10	7.23
9 ^η : [Γυναίκα + Άνδρας] + (Άλλο)	7.90	10.87	4.23

Σημείωση: Οι κλίμακες για το ανδρικό, το γυναικείο και το άλλο φύλο απαντήθηκαν από το σύνολο των συμμετεχόντων σε 10βάθμια κλίμακα Likert (0-10) και μετασχηματίστηκαν σε 10βάθμια κλίμακα Likert (1-11) για τις ανάγκες της ανάλυσης λανθανόντων παραγόντων.

Διάγραμμα 1. Διάγραμμα σύγκρισης των διάφορων μοντέλων με βάση το κριτήριο BIC

Σημείωση: Το κριτήριο BIC για τα μοντέλα ανάλυσης μέσω «Mclust» σε σχέση με τον αριθμό των κλάσεων που εξάγονται για την ανάλυση λανθανουσών κλάσεων. Κάθε γραμμή και σύμβολο αντιπροσωπεύει μια διαφορετική παραμετροποίηση του πίνακα συνδιακύμανσης, όπου κάθε γράμμα περιγράφει τον όγκο, το σχήμα και τον προσανατολισμό της δομής συνδιακύμανσης.

Επομένως, με βάση αυτά τα αποτελέσματα, το δείγμα του Πρώτου μέρους μπορεί να κατανεμηθεί σε εννέα διαφορετικές ΤΚΦ, παρέχοντας αρκετά μεγαλύτερη λεπτομέρεια σε σχέση με την επιλογή «άνδρας ή γυναίκα». Παρατηρείται πως υπάρχουν ομάδες που περιλαμβάνουν άτομα με αμιγώς «ανδρική» ή «γυναικεία» θεώρηση και εμπειρία φύλου. Φαίνεται επίσης πως, με βάση τις απαντήσεις των συμμετεχόντων, σχηματίστηκαν και ΤΚΦ με μεικτά στοιχεία των δύο φύλων, δηλαδή άτομα που βιώνουν την ταυτότητα φύλου τους και με «ανδρικά και με γυναικεία» στοιχεία σε μικρότερο ή μεγαλύτερο βαθμό, αναλόγως της συγκεκριμένης ΤΚΦ. Τέλος, με βάση τις απαντήσεις, σχηματίστηκαν και τέσσερις ΤΚΦ στις οποίες τα άτομα που συμπεριελήφθησαν, περιέγραψαν πως βίωναν την ταυτότητα φύλου τους και με στοιχεία ενός άλλου φύλου, πέραν του ανδρικού ή του γυναικείου. Στα ΕΕ που ακολουθούν, εξετάζονται ενδελεχώς οι διαφορές μεταξύ των ΤΚΦ.

Πίνακας 10. Αποτελέσματα σύγκρισης μοντέλων με βάση το κριτήριο BIC

Παράγοντες	Μοντέλο													
	EII	VII	EEI	VEI	EVI	VVI	EEE	VEE	EVE	VVE	EEV	VEV	EVV	VVV
1	-46671.45	-46671.45	-44862.53	-44862.53	-44862.53	-44862.53	-39378.78	-39378.78	-39378.78	-39378.78	-39378.78	-39378.78	-39378.78	-39378.78
2	-36083.34	N/A	-35671.00	N/A	N/A	N/A	-35123.51	N/A	N/A	N/A	-34599.93	N/A	N/A	N/A
3	-33025.06	N/A	-31661.06	N/A	N/A	N/A	-31082.52	N/A	N/A	N/A	-30959.86	N/A	N/A	N/A
4	-31618.10	N/A	-31492.08	N/A	N/A	N/A	-31114.48	N/A	N/A	N/A	-28583.28	N/A	N/A	N/A
5	-31190.56	N/A	-29203.26	N/A	N/A	N/A	-29040.41	N/A	N/A	N/A	-28286.73	N/A	N/A	N/A
6	-30789.11	N/A	-28697.99	N/A	N/A	N/A	-29894.71	N/A	N/A	N/A	-26943.20	N/A	N/A	N/A
7	-28646.40	N/A	-30784.79	N/A	N/A	N/A	-29895.62	N/A	N/A	N/A	-24942.36	N/A	N/A	N/A
8	-28419.75	N/A	-27321.15	N/A	N/A	N/A	-27714.68	N/A	N/A	N/A	-24530.85	N/A	N/A	N/A
9	-28240.79	N/A	-27352.92	N/A	N/A	N/A	-26379.33	N/A	N/A	N/A	-23337.43	N/A	N/A	N/A

Πίνακας 11. Αποτελέσματα σύγκρισης μοντέλων με βάση το κριτήριο ICL

Παράγοντες	Μοντέλο													
	ΕΠ	VII	ΕΕΙ	VEI	EVI	VVI	EEE	VEE	EVE	VVE	EEV	VEV	EVV	VVV
1	-46671.45	-46671.45	-44862.53	-44862.53	-44862.53	-44862.53	-39378.78	-39378.78	-39378.78	-39378.78	-39378.78	-39378.78	-39378.78	-39378.78
2	-36141.19	N/A	-35683.21	N/A	N/A	N/A	-35137.33	N/A	N/A	N/A	-34613.20	N/A	N/A	N/A
3	-33066.61	N/A	-32724.35	N/A	N/A	N/A	-31095.54	N/A	N/A	N/A	-30968.19	N/A	N/A	N/A
4	-31713.12	N/A	-31886.24	N/A	N/A	N/A	-32047.75	N/A	N/A	N/A	-28587.49	N/A	N/A	N/A
5	-31295.43	N/A	-30799.27	N/A	N/A	N/A	-29954.73	N/A	N/A	N/A	-27947.86	N/A	N/A	N/A
6	-31484.54	N/A	-31012.58	N/A	N/A	N/A	-29929.66	N/A	N/A	N/A	-27149.79	N/A	N/A	N/A
7	-30846.85	N/A	-28956.24	N/A	N/A	N/A	-30636.93	N/A	N/A	N/A	-26804.42	N/A	N/A	N/A
8	-31052.89	N/A	-29236.67	N/A	N/A	N/A	-28328.05	N/A	N/A	N/A	-25563.13	N/A	N/A	N/A
9	-28899.40	N/A	-29400.28	N/A	N/A	N/A	-28330.08	N/A	N/A	N/A	-23630.05	N/A	N/A	N/A

Προκαταρκτικά αποτελέσματα

Στον Πίνακα 12 φαίνονται οι μέσοι όροι, οι τυπικές αποκλίσεις για τις τέσσερις πτυχές της ευεξίας και τις δώδεκα ψυχοσεξουαλικές ιδιότητες, καθώς και οι μεταξύ τους συσχετίσεις. Παρατηρήθηκε έως και μέτρια συσχέτιση μεταξύ των δώδεκα ψυχοσεξουαλικών ιδιοτήτων, κάτι αναμενόμενο, όπως περιγράφεται και στην εργασία των Snell και συν. (1993). Δεν προέκυψαν στατιστικά σημαντικές συσχετίσεις μεταξύ της σεξουαλικής ενασχόλησης και της σεξουαλικής κατάθλιψης, καθώς και μεταξύ της σεξουαλικής κινητοποίησης και της σεξουαλικής παρατήρησης. Παρατηρήθηκαν επίσης μέτριες έως ισχυρές συσχετίσεις μεταξύ των τεσσάρων πτυχών της ευεξίας, παρουσιάζοντας παρόμοια εικόνα με τον ψυχομετρικό έλεγχο της εν λόγω κλίμακας από τους Lamers και συν. (2011).

Πραγματοποιήθηκαν επιπλέον τρεις προκαταρκτικές αναλύσεις διακύμανσης μονής κατεύθυνσης για τη διερεύνηση διαφορών μεταξύ ομάδων. Συγκεκριμένα, για να φανεί αν τα άτομα αναλόγως προσωπικής κατάστασης (ελεύθερα, ζευγάρια, σε ανοιχτή συναινετική σχέση, σε πολυσυντροφική σχέση), μορφωτικού επιπέδου (απόφοιτοι-ες-α λυκείου, ΑΕΙ-ΤΕΙ, Μεταπτυχιακού, Διδακτορικού) και εργασιακής κατάστασης (εργαζόμενα, άνεργα, σε φοίτηση, σε σύνταξη) διέφεραν ως προς τα επίπεδα ευεξίας.

Προσωπική κατάσταση και ευεξία. Αρχικά, η επίδραση της προσωπικής κατάστασης στη συναισθηματική ευεξία ήταν στατιστικά σημαντική, Welch $F(3, 108) = 59.63, p < .001$. Τα ελεύθερα άτομα ($M = 2.38, SD = 1.13$) αναφέρουν χαμηλότερη συναισθηματική ευεξία σε σύγκριση με κάθε άλλο τύπο ερωτικής σχέσης, δηλαδή τα άτομα σε ζευγάρι ($M = 3.10, SD = 1.12$), $p < .001$, σε συναινετική ανοιχτή σχέση ($M = 2.97, SD = 1.13$), $p < .001$ και σε συναινετική πολυσυντροφική σχέση ($M = 3.35, SD = .47$), $p < .001$. Επίσης, η επίδραση της προσωπικής κατάστασης στην ψυχολογική ευεξία ήταν στατιστικά σημαντική, Welch $F(3, 103) = 38.78, p < .001$. Τα ελεύθερα άτομα ($M = 2.73, SD = 1.04$) είχαν χαμηλότερα επίπεδα ψυχολογικής ευεξίας από άτομα που ήταν σε ζευγάρι ($M = 3.20, SD = .98$), $p < .001$ και από άτομα σε συναινετική ανοιχτή σχέση ($M = 3.18, SD = .92$), $p < .001$. Το διάστημα εμπιστοσύνης ήταν ορισμένο στο 99% για τις ανωτέρω αναλύσεις.

Ακολούθησαν οι έλεγχοι για την κοινωνική ευεξία και τη θετική λειτουργικότητα. Σε αυτές τις αναλύσεις, το διάστημα εμπιστοσύνης ήταν ορισμένο

στο 95%, καθώς δεν είχε παραβιαστεί το κριτήριο της ομοιογένειας των διακυμάνσεων. Η επίδραση της προσωπικής κατάστασης στη κοινωνική ευεξία ήταν στατιστικά σημαντική, $F(3, 2903) = 14.26, p < .001$. Τα ελεύθερα άτομα ($M = 1.72, SD = .98$) είχαν χαμηλότερα επίπεδα κοινωνικής ευεξίας από άτομα που ήταν σε ζευγάρι ($M = 2.00, SD = 1.03$), $p < .001$ και από άτομα σε συναινετική ανοιχτή σχέση ($M = 2.00, SD = .97$), $p < .001$. Τέλος, Η επίδραση της προσωπικής κατάστασης στη θετική λειτουργικότητα ήταν στατιστικά σημαντική, $F(3, 2903) = 32.95, p < .001$. Τα ελεύθερα άτομα ($M = 2.27, SD = .93$) είχαν χαμηλότερα επίπεδα θετικής λειτουργικότητας από άτομα που είναι σε ζευγάρι ($M = 2.65, SD = .92$), $p < .001$ και από άτομα σε συναινετική ανοιχτή σχέση ($M = 2.64, SD = .84$), $p < .001$.

Είναι ενδιαφέρον να σημειωθεί πως τα άτομα που ανέφεραν ότι βρίσκονται σε συναινετική πολυσυντροφική σχέση ($n = 25$) τηρούσαν τους υψηλότερους μέσους όρους σχεδόν σε όλες τις μορφές ευεξίας, σε απόλυτους αριθμούς. Μελλοντικές έρευνες με μεγαλύτερο δείγμα ατόμων σε συναινετικές πολυσυντροφικές σχέσεις μπορούν να επανεξετάσουν την ύπαρξη στατιστικά σημαντικών διαφορών σε σχέση με άλλα είδη σύναψης ερωτικών δεσμών. Άλλωστε, η έρευνα γύρω από νέες μορφές σύναψης δεσμών, όπως οι ανοιχτές και οι πολυσυντροφικές σχέσεις, είναι ακόμα σε πρώιμα στάδια και έχει ήδη τονιστεί η ανάγκη κατανόησης της ποιότητας και των δυναμικών που υπάρχουν σε αυτά τα είδη ερωτικών δεσμών με γνώμονα πρακτικές εφαρμογές, όπως η κατάλληλη ψυχοθεραπευτική υποστήριξη (Herbitter et al., 2024· Witherspoon & Theodore, 2021). Η έρευνα σε αυτό το πεδίο μπορεί να προσφέρει βαθύτερη κατανόηση για τις διαδικασίες της συναίνεσης, της επικοινωνίας και της ανάπτυξης εμπιστοσύνης σε σχέσεις που βασίζονται στη ρομαντική και σεξουαλική ελευθερία. Τέτοιου είδους απαντήσεις μπορούν να συμβάλουν στην κατανόηση του πως τέτοιες σχέσεις επηρεάζουν την ψυχολογική, συναισθηματική και κοινωνική ευεξία των ατόμων (Moors et al., 2021). Στον Πίνακα 13 φαίνονται οι μέσοι όροι και οι τυπικές αποκλίσεις των ατόμων αναλόγως της προσωπικής τους κατάστασης για τις τέσσερις μορφές ευεξίας.

Πίνακας 12. Μ.Ο, Τ.Α. και Συσχετίσεις όλων των Μετρήσεων Πρώτου μέρους

	M	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	(SD)															
1.	3.43	--														
	(.95)															
2.	2.20	.343***	--													
	(1.05)															
3.	3.65	.471***	.215***	--												
	(.77)															
4.	3.70	.588***	.401***	.605***	--											
	(.75)															
5.	3.40	.620***	.599***	.421***	.643***	--										
	(1.03)															
6.	2.11	-.483***	.094***	-.293***	-.278***	-.232***	--									
	(1.04)															
7.	3.59	.598***	.183***	.416***	.527***	.463***	-.535***	--								
	(.89)															
8.	2.16	-.492***	.017	-.362***	-.320***	-.361***	.761***	-.504***	--							
	(1.16)															

9.	2.05	-.195***	.188***	-.224***	-.144***	-.119***	.495***	-.326***	.532***	--						
	(.98)															
10.	1.90	-.198***	.222***	-.138***	-.105***	-.017	.546***	-.306***	.397***	.418***	--					
	(.90)															
11.	2.20	-.551***	-.114***	-.326***	-.407***	-.459***	.569***	-.517***	.518***	.340***	.365***	--				
	(.97)															
12.	3.21	.566***	.131***	.454***	.434***	.517***	-.544***	.497***	-.769***	-.406***	-.221***	-.454***	--			
	(1.17)															
13.	2.94	.293***	.080***	.247***	.234***	.294***	-.272***	.238***	-.384***	-.223***	-.150***	-.259***	.426***	--		
	(1.15)															
14.	1.93	.244***	.069***	.173***	.184***	.210***	-.162***	.170***	-.245***	-.098***	-.064***	-.160***	.271***	.662***	--	
	(1.02)															
15.	3.08	.385***	.072***	.323***	.348***	.326***	-.325***	.347***	-.401***	-.242***	-.189***	-.286***	.423***	.747***	.668***	--
	(1.01)															
16.	2.55	.351***	.077***	.278***	.299***	.298***	-.274***	.291**	-.360***	-.193***	-.144***	-.250***	.387***	.775***	.897***	.928***
	(.93)															

Σημείωση: * $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, *** $p < 0.001$.

Σημείωση II: 1 = Σεξουαλική αυτοεκτίμηση, 2 = Σεξουαλική ενασχόληση, 3 = Εσωτερικός σεξουαλικός έλεγχος, 4 = Σεξουαλική αυτοσυνειδητότητα, 5 = Σεξουαλική κινητοποίηση, 6 = Σεξουαλικό άγχος, 7 = Σεξουαλική διεκδικητικότητα, 8 = Σεξουαλική κατάθλιψη, 9 = Εξωτερικός σεξουαλικός έλεγχος, 10 = Σεξουαλική παρατήρηση, 11 = Φόβος σεξουαλικών σχέσεων, 12 = Σεξουαλική ικανοποίηση, 13 = Συναισθηματική ευεξία, 14 = Κοινωνική ευεξία, 15 = Ψυχολογική ευεξία, 16 = Θετική λειτουργικότητα.

Πίνακας 13. Μ.Ο., Τ.Α. για προσωπική κατάσταση και μορφές ευεξίας

	Συναισθηματική ευεξία	Κοινωνική ευεξία	Ψυχολογική ευεξία	Θετική λειτουργικότητα
	M	M	M	M
	(SD)	(SD)	(SD)	(SD)
Ελεύθερο	2.38	1.72	2.73	2.27
(n = 760)	(1.13)	(.98)	(1.04)	(.93)
Σε ζευγάρι	3.10	2.00	3.20	2.65
(n = 1995)	(1.12)	(1.03)	(.98)	(.92)
Σε ανοιχτή σχέση	2.97	2.00	3.18	2.64
(n = 127)	(1.13)	(.97)	(.92)	(.84)
Σε πολυσυντροφική σχέση	3.35	1.98	3.25	2.67
(n = 25)	(.47)	(1.00)	(.87)	(.89)

Σημείωση: N = 2907.

Μορφωτικό επίπεδο και ευεξία. Αρχικά, η επίδραση του μορφωτικού επιπέδου στη συναισθηματική ευεξία ήταν στατιστικά σημαντική, Welch $F(4, 135) = 7.84, p < .001$. Οι απόφοιτοι Λυκείου ($M = 2.76, SD = 1.19$) είχαν χαμηλότερη συναισθηματική ευεξία από τους απόφοιτους Μεταπτυχιακών προγραμμάτων ($M = 3.10, SD = 1.12$), $p < .001$. Επίσης, οι απόφοιτοι ΑΕΙ-ΤΕΙ ($M = 2.90, SD = 1.14$) είχαν χαμηλότερη συναισθηματική ευεξία από τους απόφοιτους Μεταπτυχιακών προγραμμάτων ($M = 3.10, SD = 1.12$), $p < .001$.

Επιπλέον, η επίδραση του μορφωτικού επιπέδου στη κοινωνική ευεξία ήταν στατιστικά σημαντική, Welch $F(4, 135) = 10.39, p < .001$. Τα άτομα με Διδακτορικό τίτλο σπουδών ($M = 2.31, SD = 1.08$) είχαν υψηλότερη κοινωνική ευεξία από απόφοιτους Λυκείου ($M = 1.80, SD = 1.07$), $p = .002$ και από απόφοιτους ΤΕΙ-ΑΕΙ ($M = 1.86, SD = 1.01$), $p = .005$. Οι απόφοιτοι Μεταπτυχιακών προγραμμάτων ($M = 2.08, SD = .98$) είχαν υψηλότερη κοινωνική ευεξία από απόφοιτους Λυκείου ($M = 1.80, SD = 1.07$), $p < .001$ και απόφοιτους ΤΕΙ-ΑΕΙ ($M = 1.86, SD = 1.01$), $p < .001$.

Ακόμα, η επίδραση του μορφωτικού επιπέδου στη θετική λειτουργικότητα ήταν στατιστικά σημαντική, Welch $F(4, 135) = 6.12, p < .001$. Οι απόφοιτοι Μεταπτυχιακών προγραμμάτων ($M = 2.66, SD = .89$) είχαν υψηλότερη θετική λειτουργικότητα σε σχέση με απόφοιτους Λυκείου ($M = 2.46, SD = .96$), $p = .002$ και απόφοιτους ΑΕΙ-ΤΕΙ ($M = 2.51, SD = .92$), $p < .001$. Τέλος, η επίδραση του μορφωτικού επιπέδου στην ψυχολογική ευεξία δεν ήταν στατιστικά σημαντική, Welch $F(4, 135) = 2.23, p = .069$. Τα άτομα δεν διέφεραν σε στατιστικά σημαντικό βαθμό βάσει του μορφωτικού τους επιπέδου στην ψυχολογική ευεξία. Το διάστημα εμπιστοσύνης ήταν ορισμένο στο 99% για τις ανωτέρω αναλύσεις. Στον Πίνακα 14 φαίνονται οι μέσοι όροι και οι τυπικές αποκλίσεις της συγκεκριμένης ανάλυσης.

Πίνακας 14. Μ.Ο., Τ.Α. για μορφωτικό επίπεδο και μορφές ευεξίας

	Συναισθηματική ευεξία	Κοινωνική ευεξία	Ψυχολογική ευεξία	Θετική λειτουργικότητα
	M	M	M	M
	(SD)	(SD)	(SD)	(SD)
Γυμνάσιο	2.74	1.98	3.04	2.56
($n = 23$)	(1.42)	(1.30)	(1.20)	(1.18)
Λύκειο	2.76	1.80	3.01	2.46
($n = 493$)	(1.19)	(1.07)	(1.04)	(.96)
ΑΕΙ-ΤΕΙ	2.90	1.86	3.05	2.51
($n = 1470$)	(1.14)	(1.01)	(1.01)	(.92)
Μεταπτυχιακό	3.10	2.08	3.15	2.66
($n = 842$)	(1.12)	(.98)	(.98)	(.89)
Διδακτορικό	3.13	2.31	3.21	2.80
($n = 79$)	(1.25)	(1.08)	(1.10)	(1.03)

Σημείωση: $N = 2907$.

Εργασιακή κατάσταση και ευεξία. Η επίδραση της εργασιακής κατάστασης στη συναισθηματική ευεξία ήταν στατιστικά σημαντική, Welch $F(3, 129) = 10.72, p < .001$. Τα άνεργα άτομα ($M = 2.65, SD = 1.21$) είχαν χαμηλότερη συναισθηματική ευεξία σε σχέση με τα εργαζόμενα ($M = 2.98, SD = 1.16$), $p < .001$ και τους συνταξιούχους ($M = 3.47, SD = .92$), $p < .001$. Επίσης, οι συνταξιούχοι είχαν υψηλότερη συναισθηματική

ευεξία από τους φοιτητές-τριες ($M = 2.84$, $SD = 1.03$), $p = .006$. Επιπλέον, η επίδραση της εργασιακής κατάστασης στην κοινωνική ευεξία ήταν στατιστικά σημαντική, Welch $F(3, 128) = 14.60$, $p < .001$. Οι εργαζόμενοι-ες-α ($M = 1.98$, $SD = 1.03$) είχαν υψηλότερη κοινωνική ευεξία από τα άνεργα άτομα ($M = 1.60$, $SD = 1.00$), $p < .001$.

Ακόμα, η επίδραση της εργασιακής κατάστασης στην ψυχολογική ευεξία ήταν στατιστικά σημαντική, Welch $F(3, 127) = 12.31$, $p < .001$. Τα άνεργα άτομα ($M = 2.87$, $SD = 1.10$) είχαν χειρότερους δείκτες ψυχολογικής ευεξίας σε σχέση με τα εργαζόμενα άτομα ($M = 3.13$, $SD = .99$), $p < .001$. Επίσης, τα εργαζόμενα άτομα ανέφεραν καλύτερη ψυχολογική ευεξία σε σχέση και με τους φοιτητές-τριες ($M = 2.84$, $SD = 1.00$), $p < .001$. Τέλος, η επίδραση της εργασιακής κατάστασης στη θετική λειτουργικότητα ήταν στατιστικά σημαντική, Welch $F(3, 128) = 14.79$, $p < .001$. Και εδώ, τα άνεργα άτομα ($M = 2.29$, $SD = .95$) είχαν χειρότερους δείκτες θετικής λειτουργικότητας σε σχέση με τα εργαζόμενα άτομα ($M = 2.61$, $SD = .92$), $p < .001$. Τα εργαζόμενα άτομα ανέφεραν επίσης καλύτερη θετική λειτουργικότητα σε σχέση με τους φοιτητές-τριες του δείγματος ($M = 2.38$, $SD = .89$), $p < .001$. Το διάστημα εμπιστοσύνης ήταν ορισμένο στο 99% για τις ανωτέρω αναλύσεις. Στον Πίνακα 15 φαίνονται αναλυτικά τα αποτελέσματα για τη συγκεκριμένη ανάλυση.

Πίνακας 15. Μ.Ο., Τ.Α. για εργασιακή κατάσταση και μορφές ευεξίας

	Συναισθηματική ευεξία	Κοινωνική ευεξία	Ψυχολογική ευεξία	Θετική λειτουργικότητα
	M	M	M	M
	(SD)	(SD)	(SD)	(SD)
Άνεργα άτομα	2.65	1.60	2.87	2.29
($n = 308$)	(1.21)	(1.00)	(1.10)	(.95)
Εργαζόμενα άτομα	2.98	1.98	3.13	2.61
($n = 2253$)	(1.16)	(1.03)	(.99)	(.92)
Σε σύνταξη	3.47	2.15	3.31	2.78
($n = 30$)	(.92)	(1.09)	(1.06)	(1.01)
Σε φοίτηση	2.84	1.84	2.84	2.38
($n = 316$)	(1.03)	(.91)	(1.00)	(.89)

Σημείωση: $N = 2907$.

Κύρια αποτελέσματα: Έλεγχος ερευνητικών υποθέσεων (EY)

(EY1): Τα βιολογικά φύλα (άνδρες – γυναίκες) έχουν στατιστικά σημαντικές διαφορές ως προς τις ψυχοσεξουαλικές ιδιότητες. Για τον έλεγχο του EY1 πραγματοποιήθηκε πολυμεταβλητή ανάλυση διακύμανσης μονής κατεύθυνσης (One-way MANOVA) με σκοπό να διαπιστωθούν οι διαφορές ανάμεσα στα δύο βιολογικά φύλα ως προς τις δώδεκα ψυχοσεξουαλικές ιδιότητες του MSQ.

Από τα αποτελέσματα φάνηκε πως οι άνδρες ($n = 708$) και οι γυναίκες ($n = 2199$) του δείγματος διέφεραν μεταξύ τους στις περισσότερες (από τις δώδεκα) ψυχοσεξουαλικές ιδιότητες που μετρήθηκαν μέσω του MSQ, $F(12, 2894) = 28, p < .001$, Pillai's Trace (V) = .104, $\eta_p^2 = .104$ (μέτριο προς υψηλό μέγεθος επίδρασης). Συγκεκριμένα, το φύλο είχε στατιστικά σημαντική επίδραση στη σεξουαλική ενασχόληση, $F(1, 2905) = 204.79, p < .001$. Οι άνδρες ($M = 2.68, SD = 1.12$) ανέφεραν υψηλότερη σεξουαλική ενασχόληση από τις γυναίκες ($M = 2.05, SD = .98$). Επιπλέον, υπήρχε επίδραση ως προς τη σεξουαλική κινητοποίηση, $F(1, 2905) = 31.15, p < .001$. Οι άνδρες ($M = 3.59, SD = 1.00$) ανέφεραν υψηλότερη σεξουαλική κινητοποίηση από τις γυναίκες ($M = 3.34, SD = 1.04$). Ακόμα, υπήρχε επίδραση ως προς το σεξουαλικό άγχος, $F(1, 2905) = 56.30, p < .001$. Οι άνδρες ($M = 2.37, SD = 1.15$) ανέφεραν υψηλότερο σεξουαλικό άγχος από τις γυναίκες ($M = 2.03, SD = .99$). Επίδραση του φύλου υπήρχε και ως προς τη σεξουαλική κατάθλιψη, $F(1, 2905) = 16.78, p < .001$. Οι άνδρες ($M = 2.31, SD = 1.25$) ανέφεραν υψηλότερη σεξουαλική κατάθλιψη από τις γυναίκες ($M = 2.11, SD = 1.12$).

Επίσης, τα δύο φύλα διέφεραν και ως προς το εξωτερικό σεξουαλικό κέντρο ελέγχου, $F(1, 2905) = 92.13, p < .001$. Οι άνδρες ($M = 2.35, SD = 1.06$) ανέφεραν υψηλότερη πίστη σε ένα εξωτερικό σεξουαλικό κέντρο ελέγχου (π.χ. τύχη, μοίρα) σε σχέση τις γυναίκες του δείγματος ($M = 1.95, SD = .93$). Μια ακόμα διαφορά παρατηρήθηκε και ως προς τη σεξουαλική παρατήρηση, $F(1, 2905) = 46.44, p < .001$. Οι άνδρες ($M = 2.10, SD = .98$) ανέφεραν υψηλότερη σεξουαλική παρατήρηση σε σχέση τις γυναίκες ($M = 1.83, SD = .86$). Ως προς τον φόβο για τις ερωτικές σχέσεις, υπήρξαν και εκεί διαφορές ανάμεσα στα δύο φύλα, $F(1, 2905) = 16.48, p < .001$. Οι άνδρες ($M = 2.33, SD = 1.08$) ανέφεραν υψηλότερο φόβο για ερωτικούς/σεξουαλικούς δεσμούς από τις γυναίκες ($M = 2.16, SD = .93$). Τέλος, τα δύο φύλα διέφεραν και ως προς τη σεξουαλική ικανοποίηση, $F(1, 2905) = 9.31, p = .002$. Οι άνδρες ($M = 3.10,$

$SD = 1.17$) ανέφεραν χαμηλότερη σεξουαλική ικανοποίηση σε σχέση με τις γυναίκες ($M = 3.25$, $SD = 1.16$).

Τα δύο φύλα δεν διέφεραν κατά στατιστικά σημαντικό τρόπο ως προς τη σεξουαλική αυτοεκτίμηση [$F(1, 2905) = 2.61$, $p = .105$], το εσωτερικό σεξουαλικό κέντρο ελέγχου [$F(1, 2905) = 2.22$, $p = .136$], τη σεξουαλική αυτοσυνειδητότητα [$F(1, 2905) = 2.58$, $p = .108$] και τη σεξουαλική διεκδικητικότητα [$F(1, 2905) = .32$, $p = .571$].

(EY2): Τα αυτοαναφερόμενα πολυσεξουαλικά άτομα θα παρουσιάζουν χαμηλότερους δείκτες ευεξίας σε σχέση με τα στρέιτ άτομα. Για τον έλεγχο του EY2 πραγματοποιήθηκε μονής κατεύθυνσης MANOVA με σκοπό να διαπιστωθούν οι διαφορές ανάμεσα στα πολυσεξουαλικά ($n = 291$) και στρέιτ ($n = 2507$) άτομα του δείγματος ως προς τις τέσσερις πτυχές ευεξίας που μετρώνται από το MHC-SF.

Από τα αποτελέσματα φάνηκε πως οι δύο πληθυσμοί διέφεραν μεταξύ τους σε όλες τις πτυχές ευεξίας, $F(3, 2794) = 4.31$, $p = .005$, $V = .005$, $\eta_p^2 = .005$ (μικρό μέγεθος επίδρασης). Συγκεκριμένα, τα πολυσεξουαλικά και στρέιτ άτομα διέφεραν ως προς τη συναισθηματική ευεξία, $F(1, 2796) = 11.11$, $p < .001$. Τα πολυσεξουαλικά άτομα ($M = 2.73$, $SD = 1.11$) ανέφεραν χαμηλότερη συναισθηματική ευεξία σε σχέση με τα στρέιτ ($M = 2.97$, $SD = 1.15$). Ακόμα, τα δύο γκρουπ διέφεραν ως προς την κοινωνική ευεξία, $F(1, 2796) = 9.35$, $p = .002$. Τα πολυσεξουαλικά άτομα ($M = 1.76$, $SD = .99$) ανέφεραν χαμηλότερη κοινωνική ευεξία σε σχέση με τα στρέιτ ($M = 1.95$, $SD = 1.03$). Διαφορά υπήρξε και ως προς την ψυχολογική ευεξία, $F(1, 2796) = 10.29$, $p = .001$. Και εδώ, τα πολυσεξουαλικά άτομα ($M = 2.90$, $SD = 1.01$) ανέφεραν χαμηλότερη ψυχολογική ευεξία σε σχέση με τα στρέιτ ($M = 3.10$, $SD = 1.01$). Τέλος, οι δύο σεξουαλικοί προσανατολισμοί διέφεραν και ως προς τη θετική λειτουργικότητα, $F(1, 2796) = 11.82$, $p < .001$. Τα πολυσεξουαλικά άτομα ($M = 2.38$, $SD = .92$) ανέφεραν χαμηλότερη θετική λειτουργικότητα από τα στρέιτ άτομα ($M = 2.58$, $SD = .93$).

(EY3): Υπάρχουν στατιστικά σημαντικές διαφορές ανάμεσα σε πολυσεξουαλικά και στρέιτ άτομα σε σχέση με τις ψυχοσεξουαλικές ιδιότητες. Για τον έλεγχο του EY3 πραγματοποιήθηκε ξανά μονής κατεύθυνσης MANOVA με σκοπό να διαπιστωθούν οι διαφορές ανάμεσα στα πολυσεξουαλικά και στρέιτ άτομα του δείγματος ως προς τις δώδεκα ψυχοσεξουαλικές ιδιότητες του MSQ.

Από τα αποτελέσματα φάνηκε πως τα πολυσεξουαλικά και στρέιτ άτομα του δείγματος διέφεραν μεταξύ τους σε αρκετές ψυχοσεξουαλικές ιδιότητες, $F(12, 2785) = 7.39, p < .001, V = .031, \eta^2 = .031$ (μικρό προς μέτριο μέγεθος επίδρασης). Συγκεκριμένα, ο σεξουαλικός προσανατολισμός είχε στατιστικά σημαντική επίδραση στη σεξουαλική ενασχόληση, $F(1, 2796) = 18.84, p < .001$. Τα πολυσεξουαλικά άτομα ($M = 2.44, SD = 1.08$) ανέφεραν υψηλότερη σεξουαλική ενασχόληση από τα στρέιτ ($M = 2.16, SD = 1.03$). Ο σεξουαλικός προσανατολισμός είχε επίδραση και στο σεξουαλικό άγχος, $F(1, 2796) = 41.82, p < .001$. Τα πολυσεξουαλικά άτομα ($M = 2.47, SD = 1.19$) ανέφεραν υψηλότερο σεξουαλικό άγχος από τα στρέιτ ($M = 2.06, SD = 1.01$). Μια ακόμα επίδραση υπήρξε και ως προς τη σεξουαλική διεκδικητικότητα, $F(1, 2796) = 11.54, p < .001$. Τα πολυσεξουαλικά άτομα ($M = 3.43, SD = .95$) ανέφεραν χαμηλότερη σεξουαλική διεκδικητικότητα από τα στρέιτ ($M = 3.62, SD = .88$). Επιπλέον, η επίδραση ήταν στατιστικά σημαντική και ως προς τη σεξουαλική κατάθλιψη, $F(1, 2796) = 11.85, p < .001$. Τα πολυσεξουαλικά άτομα ($M = 2.37, SD = 1.23$) ανέφεραν υψηλότερη σεξουαλική κατάθλιψη από τα στρέιτ ($M = 2.12, SD = 1.14$).

Σημαντική ήταν και η επίδραση του σεξουαλικού προσανατολισμού και στο εξωτερικό σεξουαλικό κέντρο, $F(1, 2796) = 18.22, p < .001$. Τα πολυσεξουαλικά άτομα ($M = 2.27, SD = 1.02$) ανέφεραν υψηλότερη πίστη σε ένα εξωτερικό κέντρο αναφορικά με τη σεξουαλικότητα τους συγκρινόμενα με τα στρέιτ άτομα ($M = 2.01, SD = .97$). Επίδραση προέκυψε και στην περίπτωση της σεξουαλικής παρατήρησης, $F(1, 2796) = 42.32, p < .001$. Τα πολυσεξουαλικά άτομα ($M = 2.21, SD = 1.02$) ανέφεραν δηλαδή υψηλότερη ανησυχία για τον τρόπο που εκλαμβάνεται η σεξουαλικότητα τους από τον κοινωνικό περίγυρο σε σχέση με τα στρέιτ άτομα ($M = 1.85, SD = .97$). Ακόμα, ο σεξουαλικός προσανατολισμός επιδρούσε και στον φόβο σύναψης σεξουαλικών σχέσεων, $F(1, 2796) = 10.52, p = .001$. Τα πολυσεξουαλικά άτομα ($M = 2.37, SD = 1.13$) ανέφεραν υψηλότερο φόβο για σεξουαλικές σχέσεις από τα στρέιτ ($M = 2.17, SD = .95$). Τέλος, υπήρξε επίδραση του σεξουαλικού προσανατολισμού και στη σεξουαλική ικανοποίηση, $F(1, 2796) = 6.88, p = .009$. Τα πολυσεξουαλικά άτομα ($M = 3.06, SD = 1.24$) να ανέφεραν χαμηλότερη σεξουαλική ικανοποίηση από τα στρέιτ ($M = 3.25, SD = 1.15$).

Οι δύο σεξουαλικοί προσανατολισμοί δεν διέφεραν ως προς τη σεξουαλική αυτοεκτίμηση [$F(1, 2796) = .40, p = .523$], το εσωτερικό κέντρο ελέγχου [$F(1, 2796)$

= 1.29, $p = .256$], τη σεξουαλική αυτοσυνειδητότητα [$F(1, 2796) = 3.22, p = .073$] και τη σεξουαλική κινητοποίηση [$F(1, 2796) = .19, p = .662$].

Κύρια αποτελέσματα: Έλεγχος ερευνητικών ερωτημάτων (EE)

(EE1): Τα βιολογικά φύλα (άνδρες – γυναίκες) διαφέρουν ως προς τα επίπεδα ευεξίας; Για τον έλεγχο του πρώτου EE επιλέχθηκε η ανάλυση μονής κατεύθυνσης MANOVA με σκοπό να διαπιστωθούν οι διαφορές ανάμεσα στους άνδρες και τις γυναίκες του δείγματος ως προς τις τέσσερις πτυχές ευεξίας του MHC-SF.

Το αποτέλεσμα της MANOVA έδειξε πως άνδρες και γυναίκες παρουσίαζαν συνολικές διαφορές ως προς το σύνολο των εξαρτημένων μεταβλητών, $F(3, 2903) = 4.21, p = .022, V = .003, \eta^2 = .003$ (μικρό μέγεθος επίδρασης). Παρ' όλα αυτά, οι άνδρες και οι γυναίκες του δείγματος δεν διέφεραν ως προς τη συναισθηματική ευεξία [$F(1, 2905) = 1.77, p = .183$], την ψυχολογική ευεξία [$F(1, 2905) = .01, p = .914$] και τη θετική λειτουργικότητα [$F(1, 2905) = .91, p = .340$]. Αναφορικά με την κοινωνική ευεξία [$F(1, 2905) = 4.16, p = .041$], το αποτέλεσμα κρίνεται ως μη στατιστικά σημαντικό μέσω ελέγχου με την τεχνική του ΠΨΑ.

(EE2): Θα υπάρχουν στατιστικά σημαντικές διαφορές μεταξύ πολυσεξουαλικών ανδρών και γυναικών ως προς τα επίπεδα ευεξίας; Για τον έλεγχο του EE2 επιλέχθηκε η ανάλυση μονής κατεύθυνσης MANOVA με σκοπό να διαπιστωθούν οι διαφορές ανάμεσα στους πολυσεξουαλικούς άνδρες ($n = 54$) και γυναίκες ($n = 237$) του δείγματος ως προς τις τέσσερις πτυχές ευεξίας του MHC-SF.

Το αποτέλεσμα της MANOVA έδειξε πως πολυσεξουαλικοί άνδρες και γυναίκες παρουσίαζαν συνολικές διαφορές ως προς το σύνολο των εξαρτημένων μεταβλητών, $F(3, 287) = 4.44, p = .005, V = .044, \eta^2 = .044$ (μικρό προς μέτριο μέγεθος επίδρασης). Οι πολυσεξουαλικοί άνδρες και γυναίκες διέφεραν ως προς την κοινωνική ευεξία, $F(1, 289) = 10.99, p = .001$. Σε αυτή τη περίπτωση, οι άνδρες ($M = 2.16, SD = 1.12$) ανέφεραν υψηλότερο σκορ στην κοινωνική ευεξία σε σχέση με τις γυναίκες ($M = 1.67, SD = .93$). Επίσης, πολυσεξουαλικοί άνδρες και γυναίκες διέφεραν ως προς τη θετική λειτουργικότητα, $F(1, 289) = 5.44, p = .020$. Εδώ, οι άνδρες ($M = 2.64, SD = 1.03$) ανέφεραν υψηλότερο σκορ στη θετική λειτουργικότητα σε σχέση με τις γυναίκες ($M = 2.32, SD = .88$).

Οι δύο πληθυσμοί δεν διέφεραν στατιστικά σημαντικά ως προς τη συναισθηματική [$F(1, 289) = 2.63, p = .106$] και την ψυχολογική ευεξία [$F(1, 289) = 1.49, p = .223$].

(EE3): Θα υπάρχουν στατιστικά σημαντικές διαφορές μεταξύ πολυσεξουαλικών ανδρών και γυναικών ως προς τις ψυχοσεξουαλικές ιδιότητες; Για τον έλεγχο του EE3 επιλέχθηκε η ανάλυση μονής κατεύθυνσης MANOVA με σκοπό να διαπιστωθούν οι διαφορές ανάμεσα στους πολυσεξουαλικούς άνδρες και γυναίκες του δείγματος ως προς τις δώδεκα ψυχοσεξουαλικές ιδιότητες.

Το αποτέλεσμα της MANOVA έδειξε πως πολυσεξουαλικοί άνδρες και γυναίκες παρουσίαζαν συνολικές διαφορές ως προς τις ψυχοσεξουαλικές ιδιότητες, $F(12, 278) = 5.11, p < .001, V = .181, \eta^2 = .181$ (μεγάλο μέγεθος επίδρασης). Πιο ειδικά, οι πολυσεξουαλικοί άνδρες και γυναίκες διέφεραν ως προς τη σεξουαλική ενασχόληση, $F(1, 289) = 10.55, p = .001$. Σε αυτή την περίπτωση, οι άνδρες ($M = 2.87, SD = 1.08$) ανέφεραν υψηλότερο σκορ στη σεξουαλική ενασχόληση σε σχέση με τις γυναίκες ($M = 2.34, SD = 1.06$). Επίσης, άνδρες και γυναίκες διέφεραν ως προς το σεξουαλικό άγχος, $F(1, 289) = 25.49, p < .001$. Σε αυτή την περίπτωση, οι άνδρες ($M = 3.18, SD = 1.18$) ανέφεραν υψηλότερο σεξουαλικό άγχος σε σχέση με τις γυναίκες ($M = 2.31, SD = 1.13$). Μια ακόμα επίδραση παρατηρήθηκε και ως προς τη σεξουαλική διεκδικητικότητα, $F(1, 289) = 14.49, p < .001$. Εδώ, οι άνδρες ($M = 2.99, SD = .90$) ανέφεραν χαμηλότερη σεξουαλική διεκδικητικότητα από τις γυναίκες ($M = 3.53, SD = .93$). Εν συνεχεία, παρατηρήθηκε επίδραση φύλου ανάμεσα στα πολυσεξουαλικά άτομα του δείγματος και ως προς το εξωτερικό κέντρο ελέγχου, $F(1, 289) = 12.70, p < .001$. Οι άνδρες ($M = 2.71, SD = 1.12$) ανέφεραν υψηλότερη πίστη σε μια εξωτερική έδρα ελέγχου αναφορικά με τη σεξουαλικότητα σε σχέση με τις γυναίκες ($M = 2.17, SD = .97$). Επιπλέον, επίδραση φύλου υπήρξε και ως προς τη σεξουαλική παρατήρηση, $F(1, 289) = 13.23, p < .001$. Οι άνδρες ($M = 2.67, SD = 1.12$) ανέφεραν υψηλότερη σεξουαλική παρατήρηση (σ.σ. δημόσια ανησυχία σχετικά με το πως φαίνεται η σεξουαλικότητα τους προς τρίτα άτομα) σε σχέση με τις γυναίκες ($M = 2.10, SD = 1.02$). Ακόμα, παρατηρήθηκε επίδραση και ως προς τον φόβο σεξουαλικών σχέσεων, $F(1, 289) = 9.16, p = .003$. Οι άνδρες ($M = 2.79, SD = 1.25$) ανέφεραν υψηλότερο φόβο σύναψης ερωτικών δεσμών συγκρινόμενοι με τις γυναίκες ($M = 2.27, SD = 1.09$). Τέλος, επίδραση υπήρξε και ως προς τη σεξουαλική κατάθλιψη, $F(1, 289) = 6.72, p =$

.010. Οι άνδρες ($M = 2.76$, $SD = 1.30$) ανέφεραν μεγαλύτερη σεξουαλική κατάθλιψη σε σχέση με τις γυναίκες ($M = 2.28$, $SD = 1.19$).

Οι δύο πληθυσμοί δεν διέφεραν στατιστικά σημαντικά ως προς τη σεξουαλική αυτοεκτίμηση [$F(1, 289) = 2.13$, $p = .146$], το εσωτερικό κέντρο ελέγχου [$F(1, 289) = 2.69$, $p = .102$], τη σεξουαλική αυτοσυνειδητότητα [$F(1, 289) = .63$, $p = .426$], τη σεξουαλική κινητοποίηση [$F(1, 289) = .04$, $p = .827$] και τη σεξουαλική ικανοποίηση [$F(1, 289) = 2.09$, $p = .149$].

(EE4): Η επίδραση του σεξουαλικού προσανατολισμού (στρέιτ – πολυσεξουαλικός) στην ευεξία, διαμεσολαβείται από συγκεκριμένες ψυχοσεξουαλικές ιδιότητες; Για τον έλεγχο αυτού του ΕΕ πραγματοποιήθηκε ανάλυση παράλληλης διαμεσολάβησης με τη χρήση του PROCESS (Model 4) (Hayes, 2018). Σκοπός ήταν να διερευνηθεί αν συγκεκριμένες ψυχοσεξουαλικές ιδιότητες λειτουργούσαν ως «μηχανισμοί» μέσω των οποίων εξηγείται η επίδραση της ανεξάρτητης μεταβλητής (σεξουαλικός προσανατολισμός) στην εξαρτημένη (πτυχές ευεξίας). Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι η παράλληλη διαμεσολάβηση δεν φανερώνει αιτιακές σχέσεις μεταξύ των διαμεσολαβητών, επιτρέπει όμως συσχετίσεις μεταξύ τους (Hayes, 2018). Αυτή η συνδιακύμανση είναι και ο λόγος για τον οποίο οι ειδικοί στην ανάλυση διαμεσολάβησης συνιστούν τη συμπερίληψη όλων των πιθανών διαμεσολαβητών στον ίδιο μοντέλο (VanderWeele & Vansteelandt, 2014).

Για την απάντηση στο ΕΕ4 ελήφθησαν υπόψη τα αποτελέσματα της ΕΥ3, όπου είχαν καταδείξει πως πολυσεξουαλικά και στρέιτ άτομα διέφεραν σε συγκεκριμένες ψυχοσεξουαλικές ιδιότητες. Υπενθυμίζεται πως στην παρούσα έρευνα φάνηκε ότι οι δύο πληθυσμοί διέφεραν ως προς τη σεξουαλική ενασχόληση, το σεξουαλικό άγχος, τη σεξουαλική διεκδικητικότητα, τη σεξουαλική κατάθλιψη, το εξωτερικό κέντρο σεξουαλικού ελέγχου, τη σεξουαλική παρατήρηση, τον φόβο των σεξουαλικών σχέσεων και τη σεξουαλική ικανοποίηση.

Αρχικά, επιλέγοντας ως εξαρτημένη μεταβλητή τη *συναισθηματική ευεξία*, προκύπτουν στατιστικά σημαντικά αποτελέσματα. Τα πολυσεξουαλικά (=1) και τα στρέιτ άτομα (=2) διέφεραν ως προς τη συναισθηματική ευεξία, λόγω διαφορών σε συγκεκριμένες ψυχοσεξουαλικές ιδιότητες. Το μοντέλο άμεσων επιδράσεων ήταν στατιστικά σημαντικό, $F(9, 2788) = 76.93$, $p < .001$, $R^2 = .20$. Παρατηρήθηκε στατιστικά σημαντική άμεση επίδραση της ανεξάρτητης μεταβλητής στην εξαρτημένη,

$b = .14, se = .06, t = 2.30, p = .021, CI [.0223, .2774]$, γεγονός που υποδεικνύει ότι οι διαφορετικοί σεξουαλικοί προσανατολισμοί είχαν διαφορετική επίδραση στη συναισθηματική ευεξία. Παρ' όλα αυτά, υπήρξε και έμμεση επίδραση της ανεξάρτητης προς την εξαρτημένη μεταβλητή διαμέσου τεσσάρων (από τις οκτώ) ψυχοσεξουαλικών ιδιοτήτων. Συγκεκριμένα, μέσω της σεξουαλικής ενασχόλησης ($b = -.01, se = .00, CI [-.0317, -.0024]$), της σεξουαλικής κατάθλιψης ($b = .03, se = .01, CI [.0112, .0676]$), του φόβου για τις σεξουαλικές σχέσεις ($b = .01, se = .00, CI [.0026, .0322]$) και της σεξουαλικής ικανοποίησης ($b = .05, se = .02, CI [.0123, .1025]$) η έμμεση επίδραση ήταν επίσης στατιστικά σημαντική.

Αυτό σήμαινε ότι τα στρέιτ άτομα ανέφεραν λιγότερη σεξουαλική ενασχόληση και ως αποτέλεσμα χαμηλότερη συναισθηματική ευεξία από τα πολυσεξουαλικά άτομα του δείγματος. Όμως, τα πολυσεξουαλικά άτομα του δείγματος ανέφεραν υψηλότερη σεξουαλική κατάθλιψη και φόβο σεξουαλικών σχέσεων, καθώς και χαμηλότερη σεξουαλική ικανοποίηση, με αποτέλεσμα να σημειώνουν χαμηλότερη συναισθηματική ευεξία σε σχέση με τα στρέιτ άτομα. Σημειώνεται πως η μεγαλύτερη έμμεση επίδραση ήταν μέσω της σεξουαλικής ικανοποίησης, που φάνηκε πως επιτελούσε τον πιο ισχυρό διαμεσολαβητικό παράγοντα στην παρούσα ανάλυση, ο οποίος εξηγεί τις διαφορές μεταξύ των δύο ομάδων. Αναφορικά με τις κύριες επιδράσεις που πάντα δίνουν μια πιο διευρυμένη οπτική στις σχέσεις των υπό μελέτη μεταβλητών (Hayes, 2018), η σεξουαλική ικανοποίηση είχε και την πιο ισχυρή άμεση επίδραση στη συναισθηματική ευεξία ($b = .29, se = .02, t = 10.46, p < .001, CI [.2377, .3473]$), ακολουθούμενη από την άμεση επίδραση του σεξουαλικού προσανατολισμού (βλ. πιο πάνω) και τη σεξουαλική κατάθλιψη, που επίσης είχε μεγάλη άμεση επίδραση ($b = -.14, se = .03, t = -4.06, p < .001, CI [-.2126, -.0743]$).

Έπειτα, επιλέχθηκε ως εξαρτημένη μεταβλητή η *κοινωνική ευεξία*, όπου επίσης προέκυψαν στατιστικά σημαντικά αποτελέσματα. Και εδώ, τα πολυσεξουαλικά και τα στρέιτ άτομα παρουσίαζαν στατιστικά σημαντικές διαφορές. Το μοντέλο άμεσων επιδράσεων ήταν στατιστικά σημαντικό, $F(9, 2788) = 28.59, p < .001, R^2 = .08$. Εδώ, παρατηρήθηκε στατιστικά σημαντική άμεση επίδραση της ανεξάρτητης μεταβλητής στην εξαρτημένη, $b = .16, se = .06, t = 2.66, p = .007, CI [.0434, .2855]$. Αυτό σημαίνει πως εξ αρχής τα στρέιτ άτομα παρουσίαζαν υψηλότερη κοινωνική ευεξία σε σχέση με τα πολυσεξουαλικά άτομα. Όμως και εδώ, υπήρξε έμμεση επίδραση της ανεξάρτητης προς την εξαρτημένη μεταβλητή μέσω δύο ψυχοσεξουαλικών ιδιοτήτων.

Συγκεκριμένα, μέσω της σεξουαλικής κατάθλιψης ($b = .03, se = .01, CI [.0098, .0626]$) και της σεξουαλικής ικανοποίησης ($b = .02, se = .01, CI [.0057, .0553]$) η έμμεση επίδραση ήταν στατιστικά σημαντική. Τα στρέιτ άτομα ανέφεραν χαμηλότερη σεξουαλική κατάθλιψη από τα πολυσεξουαλικά άτομα και λόγω αυτών, υψηλότερη κοινωνική ευεξία. Επίσης, τα στρέιτ άτομα ανέφεραν υψηλότερη σεξουαλική ικανοποίηση από τα πολυσεξουαλικά άτομα του δείγματος και λόγω αυτού, επίσης υψηλότερη κοινωνική ευεξία. Παρατηρώντας τις άμεσες επιδράσεις, ο σεξουαλικός προσανατολισμός κατείχε τη μεγαλύτερη (βλ. πιο πάνω), οδηγώντας στην εύλογη επεξήγηση του αποτελέσματος μέσω της θεωρίας του Μειονοτικού στρες και των επιπτώσεων του στην κοινωνική ζωή των ανθρώπων (Meyer, 2003). Παρ' όλα αυτά, τόσο η σεξουαλική ικανοποίηση ($b = .14, se = .02, t = 5.46, p < .001, CI [.0930, .1970]$), όσο και η σεξουαλική κατάθλιψη ($b = -.13, se = .03, t = -3.91, p = .001, CI [-.1966, -.0654]$) επίσης είχαν μεγάλες άμεσες επιδράσεις στην κοινωνική ευεξία.

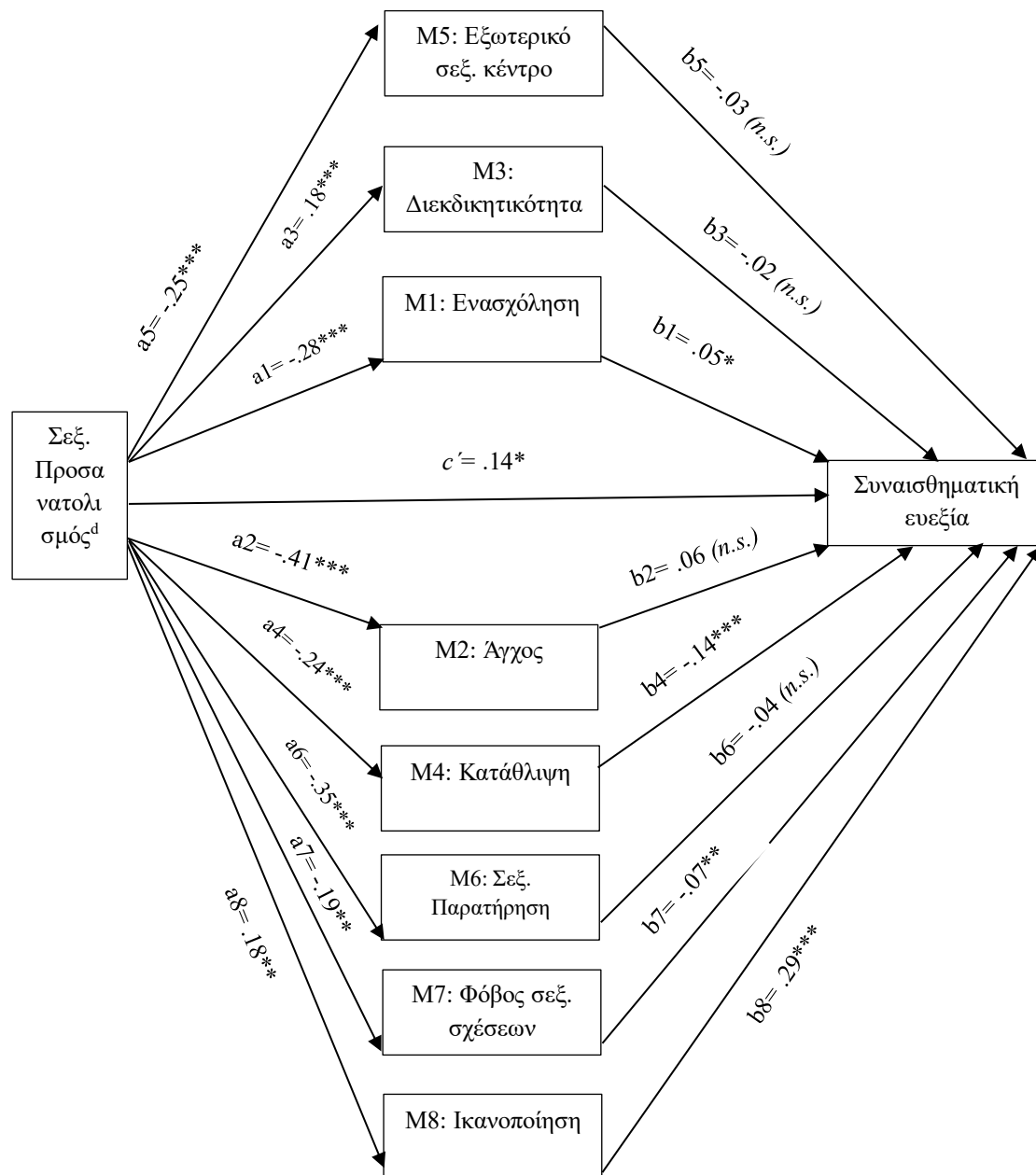
Εν συνεχεία, επιλέχθηκε ως εξαρτημένη μεταβλητή η *ψυχολογική ευεξία*, όπου επίσης προέκυψαν στατιστικά σημαντικά αποτελέσματα. Και εδώ, τα πολυσεξουαλικά και στρέιτ άτομα παρουσίαζαν στατιστικά σημαντικές διαφορές. Το μοντέλο άμεσων επιδράσεων ήταν στατιστικά σημαντικό, $F(9, 2788) = 84.84, p < .001, R^2 = .21$. Δεν παρατηρήθηκε στατιστικά σημαντική άμεση επίδραση της ανεξάρτητης μεταβλητής στην εξαρτημένη, $b = .09, se = .05, t = 1.64, p = .100, CI [-.0180, .2039]$, γεγονός που υποδείκνυε ότι κάποιες άλλες μεταβλητές ίσως επιδρούν στη σχέση σεξουαλικός προσανατολισμός – ψυχολογική ευεξία. Από τα αποτελέσματα της ανάλυσης φάνηκε πως υπήρξε έμμεση επίδραση της ανεξάρτητης προς την εξαρτημένη μεταβλητή διαμέσου τριών ψυχοσεξουαλικών ιδιοτήτων. Συγκεκριμένα, μέσω της σεξουαλικής διεκδικητικότητας ($b = .02, se = .01, CI [.0103, .0505]$), της σεξουαλικής κατάθλιψης ($b = .02, se = .01, CI [.0069, .0523]$) και της σεξουαλικής ικανοποίησης ($b = .03, se = .01, CI [.0074, .0711]$) η έμμεση επίδραση ήταν στατιστικά σημαντική. Τα στρέιτ άτομα ανέφεραν χαμηλότερη σεξουαλική κατάθλιψη, και λόγω αυτού, υψηλότερη ψυχολογική ευεξία. Επίσης, τα στρέιτ άτομα ανέφεραν υψηλότερη σεξουαλική ικανοποίηση από τα πολυσεξουαλικά άτομα και λόγω αυτής, υψηλότερη ψυχολογική ευεξία. Τέλος, τα στρέιτ άτομα παρουσίαζαν υψηλότερη σεξουαλική διεκδικητικότητα από τα πολυσεξουαλικά άτομα και εξαιτίας αυτής, υψηλότερη ψυχολογική ευεξία. Αναφορικά με τις κύριες επιδράσεις, η σεξουαλική ικανοποίηση είχε τη μεγαλύτερη επίδραση ($b = .20, se = .02, t = 8.24, p < .001, CI [.1527, .2480]$), ακολουθούμενη από

τη σεξουαλική διεκδικητικότητα ($b = .15, se = .02, t = 6.08, p < .001, CI [.1029, .2007]$) και τέλος την κατάθλιψη ($b = -.10, se = .03, t = -3.41, p = .006, CI [-.1649, -.0446]$). Παρατηρείται η σημαντικότητα μιας σεξουαλικής πτυχής, όπως είναι η σεξουαλική διεκδικητικότητα, σε μια σημαντική μορφή ευεξίας. Οι πρακτικές εφαρμογές αυτού του αποτελέσματος συζητούνται στο Κεφάλαιο της Συζήτησης.

Τέλος, επιλέχθηκε ως εξαρτημένη μεταβλητή και η *θετική λειτουργικότητα*, όπου επίσης προέκυψαν στατιστικά σημαντικά αποτελέσματα. Το μοντέλο άμεσων επιδράσεων ήταν και εδώ στατιστικά σημαντικό, $F(9, 2788) = 64.71, p < .001, R^2 = .17$. Παρατηρήθηκε στατιστικά σημαντική άμεση επίδραση της ανεξάρτητης μεταβλητής στην εξαρτημένη, $b = .12, se = .05, t = 2.35, p = .018, CI [.0209, .2300]$. Επίσης, φάνηκε πως υπήρξε έμμεση επίδραση της ανεξάρτητης προς την εξαρτημένη μεταβλητή διαμέσου τριών ψυχοσεξουαλικών ιδιοτήτων. Συγκεκριμένα, μέσω της σεξουαλικής διεκδικητικότητας ($b = .01, se = .00, CI [.0060, .0354]$), της σεξουαλικής κατάθλιψης ($b = .02, se = .01, CI [.0090, .0555]$) και της σεξουαλικής ικανοποίησης ($b = .03, se = .01, CI [.0071, .0640]$). Τα στρέιτ άτομα δια μέσου της χαμηλότερης σεξουαλικής κατάθλιψης αλλά και της υψηλότερης σεξουαλικής ικανοποίησης και διεκδικητικότητας, παρουσίαζαν υψηλότερη θετική λειτουργικότητα σε σχέση με τα πολυσεξουαλικά άτομα του δείγματος. Αναφορικά με τις κύριες επιδράσεις στη θετική λειτουργικότητα, η σεξουαλική ικανοποίηση είχε τη μεγαλύτερη ($b = .17, se = .02, t = 7.65, p < .001, CI [.1303, .2201]$), ακολουθούμενη από τον σεξουαλικό προσανατολισμό (βλ. πιο πάνω), τη σεξουαλική κατάθλιψη ($b = -.11, se = .02, t = -4.03, p < .001, CI [-.1733, -.0600]$) και τέλος τη σεξουαλική διεκδικητικότητα ($b = .09, se = .02, t = 4.24, p < .001, CI [.0537, .1459]$).

Συνοπτικά, παρατηρείται πως η σεξουαλική ικανοποίηση και η κατάθλιψη παίζουν ιδιαίτερος σημαντικό ρόλο σε όλες τις πτυχές ευεξίας, ενώ και η σεξουαλική διεκδικητικότητα συνεισφέρει σημαντικά στην εξήγηση διαφορών μεταξύ των δύο πληθυσμών. Τέλος, ο φόβος για τη σύναψη ερωτικών δεσμών φαίνεται πως αποτελεί επιπλέον επεξηγηματικό μηχανισμό για τις διαφορές πολυσεξουαλικών και στρέιτ ατόμων σε επίπεδο συναισθηματικής ευεξίας. Όλες οι άμεσες επιδράσεις για τις τέσσερις κύριες αναλύσεις παράλληλης διαμεσολάβησης παρουσιάζονται στα Σχήματα 1-4.

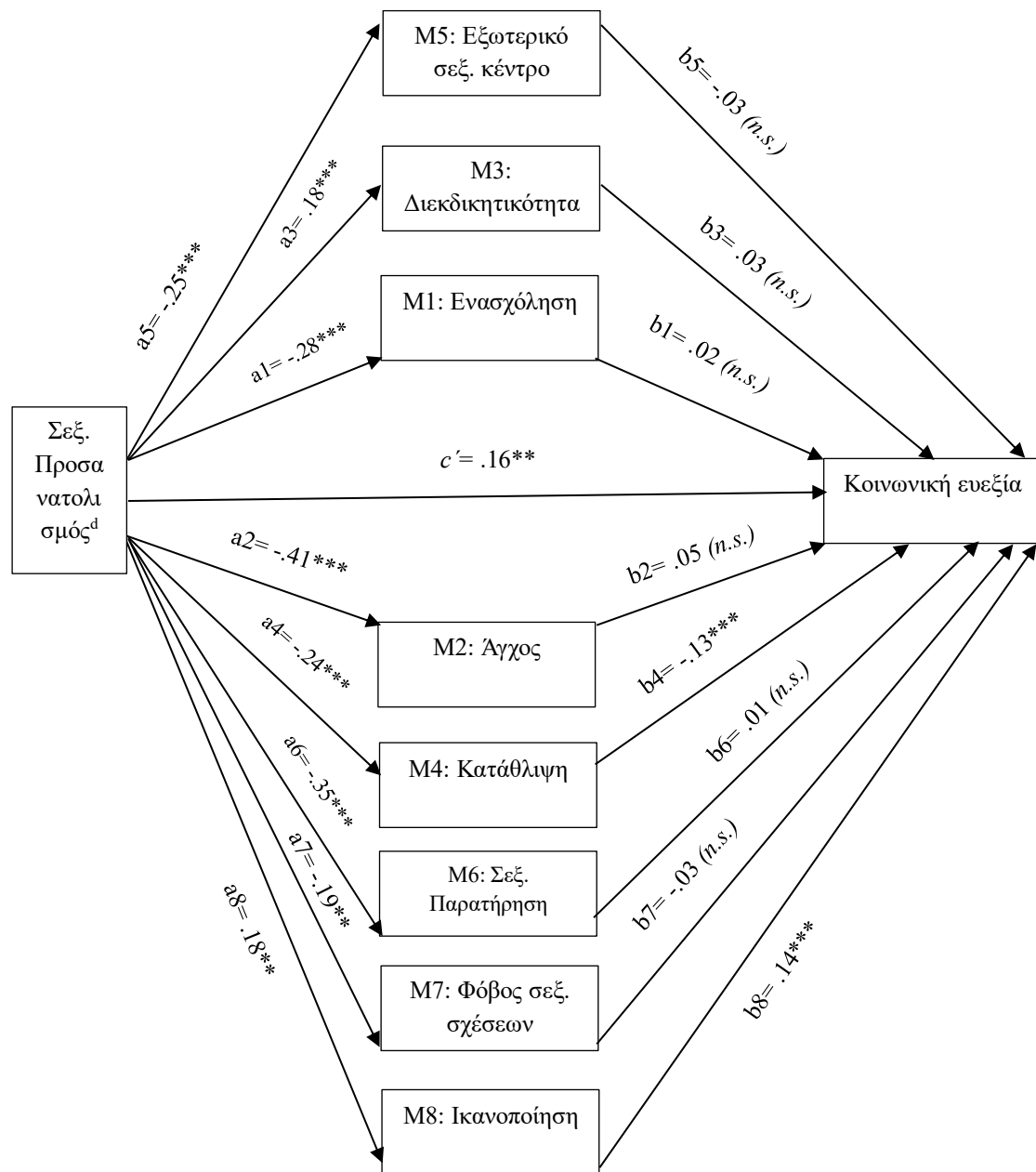
Σχήμα 1. Σχήμα παράλληλης διαμεσολάβησης (M) που δείχνει την επίδραση του σεξουαλικού προσανατολισμού στη Συναισθηματική ευεξία

Σημείωση: ^d = Δύο ομάδες: 1 = Πολυσεξουαλικά άτομα, 2 = Στρέιτ άτομα, c' = Άμεση επίδραση της ανεξάρτητης στην εξαρτημένη μεταβλητή, a = Άμεση επίδραση της ανεξάρτητης στη διαμεσολαβητική μεταβλητή, b = Άμεση επίδραση της διαμεσολαβητικής στην εξαρτημένη μεταβλητή, Έμμεση επίδραση = $a*b$.

Σημείωση II: $^*p < 0.05$, $^{**}p < 0.01$, $^{***}p < 0.001$.

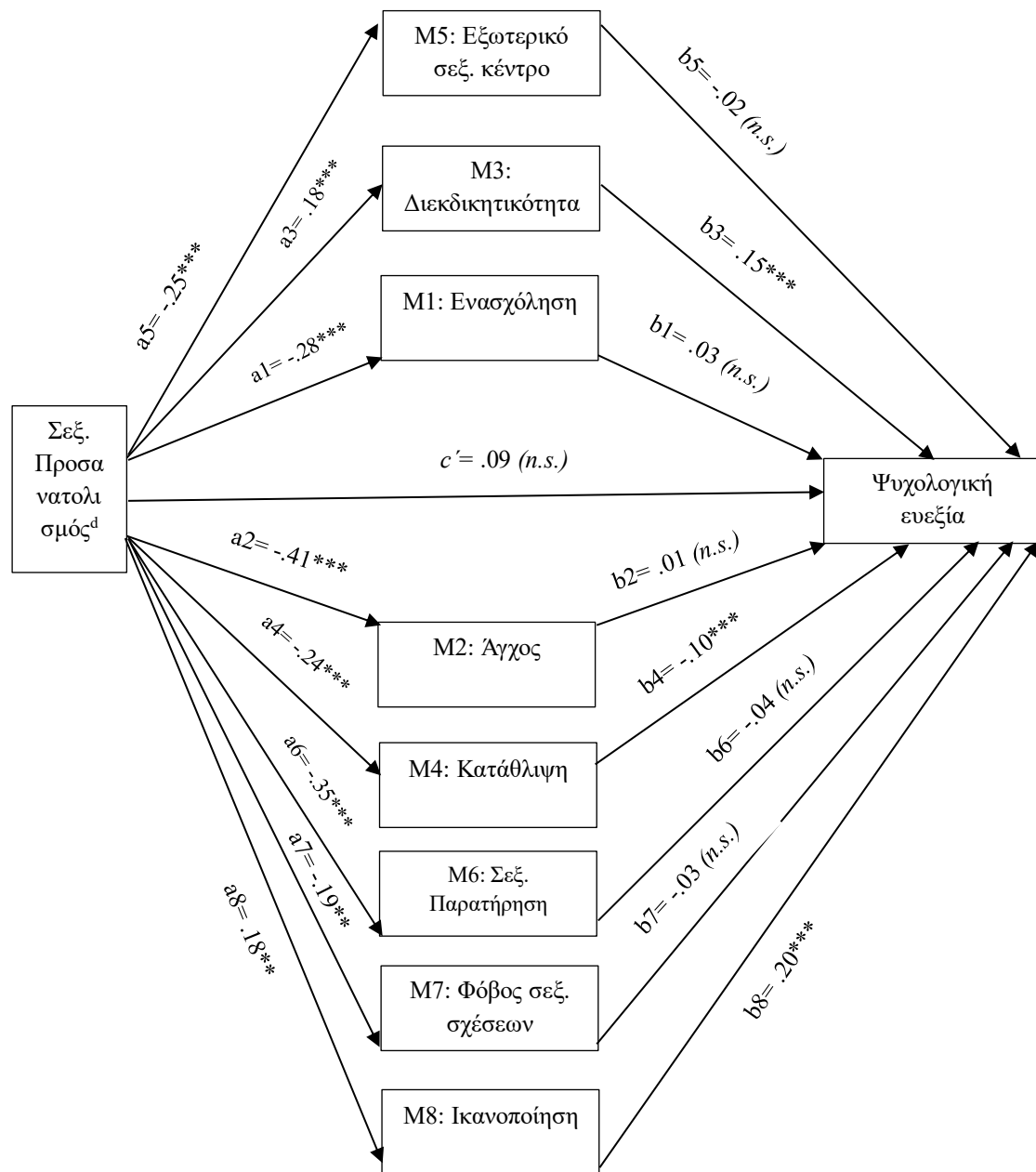
Σχήμα 2. Σχήμα παράλληλης διαμεσολάβησης (M) που δείχνει την επίδραση του σεξουαλικού προσανατολισμού στην Κοινωνική ευεξία

Σημείωση: ^d = Δύο ομάδες: 1 = Πολυσεξουαλικά άτομα, 2 = Στρέιτ άτομα, c' = Άμεση επίδραση της ανεξάρτητης στην εξαρτημένη μεταβλητή, a = Άμεση επίδραση της ανεξάρτητης στη διαμεσολαβητική μεταβλητή, b = Άμεση επίδραση της διαμεσολαβητικής στην εξαρτημένη μεταβλητή, Έμμεση επίδραση = $a*b$.

Σημείωση II: $*p < 0.05$, $**p < 0.01$, $***p < 0.001$.

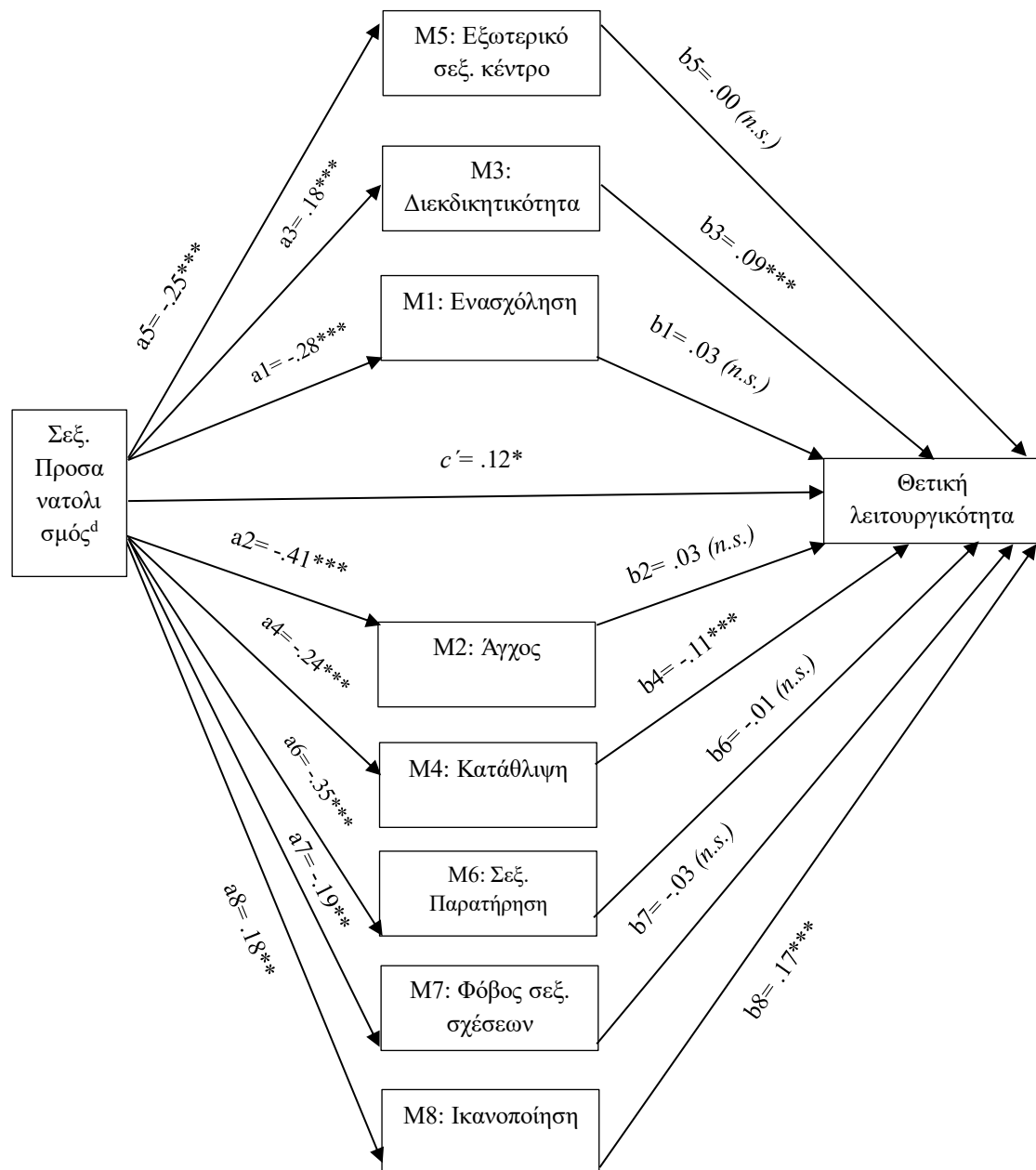
Σχήμα 3. Σχήμα παράλληλης διαμεσολάβησης (M) που δείχνει την επίδραση του σεξουαλικού προσανατολισμού στην Ψυχολογική ευεξία

Σημείωση: ^d = Δύο ομάδες: 1 = Πολυσεξουαλικά άτομα, 2 = Στρέιτ άτομα, c' = Άμεση επίδραση της ανεξάρτητης στην εξαρτημένη μεταβλητή, a = Άμεση επίδραση της ανεξάρτητης στη διαμεσολαβητική μεταβλητή, b = Άμεση επίδραση της διαμεσολαβητικής στην εξαρτημένη μεταβλητή, Έμμεση επίδραση = $a*b$.

Σημείωση II: * $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, *** $p < 0.001$.

Σχήμα 4. Σχήμα παράλληλης διαμεσολάβησης (M) που δείχνει την επίδραση του σεξουαλικού προσανατολισμού στη Θετική λειτουργικότητα

Σημείωση: ^d = Δύο ομάδες: 1 = Πολυσεξουαλικά άτομα, 2 = Στρέιτ άτομα, c' = Άμεση επίδραση της ανεξάρτητης στην εξαρτημένη μεταβλητή, a = Άμεση επίδραση της ανεξάρτητης στη διαμεσολαβητική μεταβλητή, b = Άμεση επίδραση της διαμεσολαβητικής στην εξαρτημένη μεταβλητή, Έμμεση επίδραση = $a*b$.

Σημείωση II: $*p < 0.05$, $**p < 0.01$, $***p < 0.001$.

(EE5): Το φύλο και ο σεξουαλικός προσανατολισμός του συντρόφου αλληλεπιδρούν ως προς την ευεξία των πολυσεξουαλικών ατόμων; Για τον έλεγχο του EE5 πραγματοποιήθηκαν τέσσερις αναλύσεις διακύμανσης διπλής κατεύθυνσης (Two-way ANOVA) για να διαπιστωθεί αν υπάρχει αλληλεπίδραση του φύλου (άνδρας,

γυναίκα) και του σεξουαλικού προσανατολισμού των συντρόφων (στρέιτ, γκέι, πολυσεξουαλικός) των πολυσεξουαλικών ατόμων που επιδρά στις τέσσερις μορφές ευεξίας.

Σημειώνεται πως από το EE5 έως και το EE17 επιλέχθηκε η ανάλυση μέσω ξεχωριστών αναλύσεων διακύμανσης. Ο λόγος που επιλέχθηκαν οι ξεχωριστές ANOVAs είναι διότι αποτελούσε ερευνητικό σκοπό η εξερεύνηση διαφορών ξεχωριστά για κάθε εξαρτημένη μεταβλητή (Huberty & Morris, 1992· Keselman et al., 1998· Pallant, 2020), ιδιαιτέρως από τη στιγμή που δεν υπάρχουν διαθέσιμα δεδομένα για τις σχέσεις μεταξύ αυτών των μεταβλητών και η φύση της μελέτης είναι κυρίως διερευνητική.

Αρχικά, παίρνοντας ως εξαρτημένη μεταβλητή τη συναισθηματική ευεξία, η αλληλεπίδραση φύλου και σεξουαλικού προσανατολισμού συντρόφου δεν ήταν στατιστικά σημαντική, $F(2, 270) = .452, p = .637$. Εν συνεχεία, με την κοινωνική ευεξία ως εξαρτημένη μεταβλητή, η αλληλεπίδραση φύλου και σεξουαλικού προσανατολισμού συντρόφου δεν ήταν στατιστικά σημαντική, $F(2, 270) = 1.39, p = .249$. Έπειτα, τέθηκε η ψυχολογική ευεξία ως εξαρτημένη μεταβλητή. Η αλληλεπίδραση φύλου και σεξουαλικού προσανατολισμού συντρόφου δεν ήταν στατιστικά σημαντική, $F(2, 270) = 1.06, p = .347$. Τέλος, με τη θετική λειτουργικότητα ως εξαρτημένη μεταβλητή, η αλληλεπίδραση φύλου και σεξουαλικού προσανατολισμού συντρόφου ήταν ακόμα μια φορά μη στατιστικά σημαντική, $F(2, 270) = 1.42, p = .242$.

(EE6): Το φύλο και ο σεξουαλικός προσανατολισμός του συντρόφου αλληλεπιδρούν ως προς τις ψυχοσεξουαλικές ιδιότητες των πολυσεξουαλικών ατόμων; Πραγματοποιήθηκαν δώδεκα αναλύσεις διακύμανσης διπλής κατεύθυνσης για να διαπιστωθεί αν υπάρχει αλληλεπίδραση του φύλου (άνδρας, γυναίκα) και του σεξουαλικού προσανατολισμού των συντρόφων (στρέιτ, γκέι, πολυσεξουαλικός) των πολυσεξουαλικών ατόμων που επιδρά στις δώδεκα ψυχοσεξουαλικές ιδιότητες.

Το φύλο και ο σεξουαλικός προσανατολισμός του συντρόφου των πολυσεξουαλικών ατόμων του δείγματος αλληλεπιδρούσαν ως προς το σεξουαλικό άγχος, $F(2,270) = 5.92, p = .003$. Η επίδραση του σεξουαλικού προσανατολισμού ήταν στατιστικά σημαντική μόνο στην περίπτωση που το φύλο του συντρόφου ήταν γυναίκα, $F(2,73) = 14.23, p < .001$. Συγκεκριμένα, μέσα από τις εκ των υστέρων αναλύσεις (post

hoc – Tukey test) φάνηκε ότι τα πολυσεξουαλικά άτομα που βρισκόταν σε ερωτική σχέση με στρέιτ γυναίκα ($n = 39$) ($M = 3.50$, $SD = 1.04$) βίωναν περισσότερο σεξουαλικό άγχος απ' ό,τι πολυσεξουαλικά άτομα σε ερωτική σχέση με γκέι γυναίκα ($n = 16$) ($M = 2.22$, $SD = 1.04$, $p < .001$) και πολυσεξουαλικά άτομα που ήταν σε ερωτική σχέση με πολυσεξουαλική γυναίκα ($n = 21$) ($M = 2.20$, $SD = .95$, $p < .001$). Εδώ, ήταν στατιστικά σημαντική και η επίδραση του φύλου του συντρόφου μόνο στην περίπτωση που ο σεξουαλικός προσανατολισμός του συντρόφου είναι στρέιτ, $F(1,209) = 33.12$, $p < .001$. Ανάμεσα στα πολυσεξουαλικά άτομα που ήταν σε σχέση με στρέιτ άτομα, όσα ήταν σε σχέση με γυναίκα ($n = 39$) ($M = 3.50$, $SD = 1.04$) βίωναν μεγαλύτερο σεξουαλικό άγχος σε σύγκριση με όσα ήταν σε σχέση με άνδρα ($n = 172$) ($M = 2.35$, $SD = 1.15$).

Επίσης, το φύλο και ο σεξουαλικός προσανατολισμός του συντρόφου των πολυσεξουαλικών ατόμων του δείγματος αλληλεπιδρούσαν και ως προς τη σεξουαλική κατάθλιψη, $F(2,270) = 5.20$, $p = .006$. Η επίδραση του σεξουαλικού προσανατολισμού ήταν στατιστικά σημαντική μόνο στην περίπτωση που το φύλο του συντρόφου ήταν γυναίκα, $F(2,73) = 11.17$, $p < .001$. Συγκεκριμένα, μέσα από τις εκ των υστέρων αναλύσεις, φάνηκε ότι τα πολυσεξουαλικά άτομα που βρισκόταν σε ερωτική σχέση με στρέιτ γυναίκα ($n = 39$) ($M = 3.14$, $SD = 1.22$) βίωναν υψηλότερη σεξουαλική κατάθλιψη απ' ό,τι πολυσεξουαλικά άτομα που ήταν σε ερωτική σχέση με πολυσεξουαλική γυναίκα ($n = 21$) ($M = 1.78$, $SD = 1.02$, $p < .001$). Ακόμα, στατιστικά σημαντική ήταν και η διαφορά ανάμεσα σε πολυσεξουαλικά άτομα που ήταν σε ερωτική σχέση με στρέιτ γυναίκα και πολυσεξουαλικά άτομα που ήταν σε σχέση με γκέι γυναίκα ($M = 2.24$, $SD = .90$, $p = .021$). Επιπλέον και εδώ, ήταν στατιστικά σημαντική και η επίδραση του φύλου του συντρόφου μόνο στην περίπτωση που ο σεξουαλικός προσανατολισμός του συντρόφου είναι στρέιτ, $F(1,209) = 15.48$, $p < .001$. Ανάμεσα στα πολυσεξουαλικά άτομα που ήταν σε σχέση με στρέιτ άτομα, όσα ήταν σε σχέση με γυναίκα ($n = 39$) ($M = 3.14$, $SD = 1.22$) βίωναν υψηλότερη σεξουαλική κατάθλιψη σε σύγκριση με όσα ήταν σε σχέση με άνδρα ($n = 172$) ($M = 2.29$, $SD = 1.22$).

Από τα αποτελέσματα φάνηκε πως το φύλο και ο σεξουαλικός προσανατολισμός του συντρόφου των πολυσεξουαλικών ατόμων του δείγματος δεν είχαν καμία αλληλεπίδραση ως προς τη σεξουαλική αυτοεκτίμηση [$F(2,270) = .63$, $p = .530$], τη σεξουαλική ενασχόληση [$F(2,270) = 1.36$, $p = .257$], το εσωτερικό κέντρο

σεξουαλικού ελέγχου [$F(2,270) = 2.22, p = .110$], τη σεξουαλική αυτοσυνειδητότητα [$F(2,270) = .43, p = .646$], τη σεξουαλική κινητοποίηση [$F(2,270) = .49, p = .608$], τη σεξουαλική διεκδικητικότητα [$F(2,270) = 1.44, p = .238$], τη σεξουαλική παρατήρηση [$F(2,270) = 1.00, p = .369$], τον φόβο σεξουαλικών σχέσεων [$F(2,270) = 2.69, p = .069$] και τη σεξουαλική ικανοποίηση [$F(2,270) = 1.04, p = .353$]. Αναφορικά με την αλληλεπίδραση ως προς το εξωτερικό κέντρο σεξουαλικού ελέγχου [$F(2,270) = 3.06, p = .048$], αυτή κρίθηκε ως μη στατιστικά σημαντική μέσω της τεχνικής του ΠΨΑ.

(ΕΕ7): Το βιολογικό φύλο των πολυσεξουαλικών ατόμων αλληλεπιδρά με το φύλο του συντρόφου ως προς την ευεξία; Για τον έλεγχο του ΕΕ7 πραγματοποιήθηκαν τέσσερις αναλύσεις διακύμανσης διπλής κατεύθυνσης για να διαπιστωθεί αν υπάρχει αλληλεπίδραση του φύλου του συντρόφου (άνδρας, γυναίκα) και του βιολογικού φύλου του συμμετέχοντος πολυσεξουαλικού ατόμου (άνδρας, γυναίκα) ως προς τις τέσσερις μορφές ευεξίας.

Αρχικά, με τη συναισθηματική ευεξία ως εξαρτημένη μεταβλητή, δεν υπήρξε στατιστικά σημαντική αλληλεπίδραση, $F(1,272) = .92, p = .337$. Με την κοινωνική ευεξία ως εξαρτημένη μεταβλητή επίσης δεν υπήρξε στατιστικά σημαντική αλληλεπίδραση, $F(1,272) = .57, p = .448$. Εν συνεχεία εξετάζοντας αλληλεπίδραση ως προς την ψυχολογική ευεξία δεν βρέθηκε στατιστικά σημαντικό αποτέλεσμα, $F(1,272) = 1.12, p = .272$. Τέλος, ούτε ως προς τη θετική λειτουργικότητα υπήρξε στατιστικά σημαντική αλληλεπίδραση μεταξύ φύλου πολυσεξουαλικού συμμετέχοντα και φύλου συντρόφου, $F(1,272) = 1.06, p = .304$.

(ΕΕ8): Το βιολογικό φύλο των πολυσεξουαλικών ατόμων αλληλεπιδρά με το φύλο του συντρόφου ως προς τις ψυχοσεξουαλικές ιδιότητες; Για τον έλεγχο του ΕΕ8 πραγματοποιήθηκαν δώδεκα αναλύσεις διακύμανσης διπλής κατεύθυνσης για να διαπιστωθεί αν υπάρχει αλληλεπίδραση του φύλου του συντρόφου (άνδρας, γυναίκα) και του βιολογικού φύλου του συμμετέχοντος πολυσεξουαλικού ατόμου (άνδρας, γυναίκα) ως προς τις δώδεκα ψυχοσεξουαλικές ιδιότητες.

Από τα αποτελέσματα των αναλύσεων φάνηκε πως το φύλο των συμμετεχόντων πολυσεξουαλικών ατόμων και το φύλο του συντρόφου των πολυσεξουαλικών ατόμων του δείγματος δεν είχαν καμία αλληλεπίδραση ως προς κάποια από τις ψυχοσεξουαλικές ιδιότητες. Συγκεκριμένα, για τη σεξουαλική αυτοεκτίμηση η αλληλεπίδραση ήταν, $F(1,272) = .31, p = .574$, για τη σεξουαλική

ενασχόληση, $F(1,272) = .00$, $p = .940$, για το εσωτερικό κέντρο σεξουαλικού ελέγχου, $F(1,272) = 2.20$, $p = .139$, για το σεξουαλικό άγχος, $F(1,272) = 3.20$, $p = .075$, για τη σεξουαλική κατάθλιψη, $F(1,272) = 1.62$, $p = .204$, για το εξωτερικό κέντρο σεξουαλικού ελέγχου, $F(1,272) = .02$, $p = .880$, για τη σεξουαλική παρατήρηση, $F(1,272) = .18$, $p = .672$, για τη σεξουαλική αυτοσυνειδητότητα, $F(1,272) = 3.16$, $p = .076$, για τη σεξουαλική διεκδικητικότητα, $F(1,272) = 2.04$, $p = .153$ και για τον φόβο σεξουαλικών σχέσεων, $F(1,272) = 1.50$, $p = .222$. Αναφορικά με τη σεξουαλική κινητοποίηση [$F(1,272) = 4.130$, $p = .043$], δεν μπορούν να εξαχθούν συμπεράσματα λόγω παραβίασης της προϋπόθεσης της ομοιογένειας των διακυμάνσεων, μέσω του Levene's test ($p = .004$). Αναφορικά με τη σεξουαλική ικανοποίηση [$F(1,272) = 6.17$, $p = .014$], η αλληλεπίδραση κρίνεται ως μη στατιστικά σημαντική μέσω της τεχνικής του ΠΨΑ.

(EE9): Το βιολογικό φύλο των πολυσεξουαλικών ατόμων αλληλεπιδρά με τον σεξουαλικό προσανατολισμό του συντρόφου ως προς την ευεξία; Για τον έλεγχο του EE9 πραγματοποιήθηκαν τέσσερις αναλύσεις διακύμανσης διπλής κατεύθυνσης για να διαπιστωθεί αν υπάρχει αλληλεπίδραση του σεξουαλικού προσανατολισμού του συντρόφου (στρέιτ, γκέι, πολυσεξουαλικός) και του βιολογικού φύλου του συμμετέχοντος πολυσεξουαλικού ατόμου (άνδρας, γυναίκα) ως προς τις τέσσερις μορφές ευεξίας.

Αρχικά, με τη συναισθηματική ευεξία ως εξαρτημένη μεταβλητή, δεν υπήρξε στατιστικά σημαντική αλληλεπίδραση, $F(2,274) = 2.93$, $p = .055$. Εν συνεχεία, εξετάζοντας αλληλεπίδραση ως προς την ψυχολογική ευεξία δεν βρέθηκε στατιστικά σημαντικό αποτέλεσμα, $F(2,274) = 2.06$, $p = .129$. Ως προς τη θετική λειτουργικότητα, επίσης δεν υπήρξε στατιστικά σημαντική αλληλεπίδραση φύλου πολυσεξουαλικού συμμετέχοντα και σεξουαλικού προσανατολισμού συντρόφου, $F(2,274) = 3.44$, $p = .033$, μέσω της τεχνικής του ΠΨΑ.

Τέλος, με την κοινωνική ευεξία ως εξαρτημένη μεταβλητή, υπήρξε στατιστικά σημαντική αλληλεπίδραση, $F(2,274) = 4.86$, $p = .008$. Η επίδραση του σεξουαλικού προσανατολισμού του συντρόφου στην κοινωνική ευεξία ήταν στατιστικά σημαντική μόνο για τους πολυσεξουαλικούς άνδρες του δείγματος, $F(2,49) = 6.81$, $p = .002$. Οι εκ των υστέρων αναλύσεις έδειξαν ότι όσοι πολυσεξουαλικοί άνδρες ήταν σε ερωτική σχέση με πολυσεξουαλικό άτομο ($n = 10$) ($M = 3.20$, $SD = .91$), είχαν υψηλότερη

κοινωνική ευεξία σε σχέση με τους πολυσεξουαλικούς άνδρες του δείγματος που ήταν σε σχέση με στρέιτ άτομα ($n = 38$) ($M = 1.85$, $SD = 1.07$, $p = .002$). Σε σύνδεση με αυτά, υπήρξε και επίδραση του φύλου του συμμετέχοντος ατόμου μόνο στην περίπτωση που ο σεξουαλικός προσανατολισμός του συντρόφου ήταν πολυσεξουαλικός, $F(1, 47) = 8.12$, $p < .001$. Οι πολυσεξουαλικοί άνδρες του δείγματος που ήταν σε ερωτική σχέση με πολυσεξουαλικό άτομο ($M = 3.20$, $SD = .91$), ανέφεραν υψηλότερη κοινωνική ευεξία από πολυσεξουαλικές γυναίκες που ήταν σε σχέση με πολυσεξουαλικό άτομο ($n = 39$) ($M = 1.83$, $SD = .93$).

(EE10): Το βιολογικό φύλο των πολυσεξουαλικών ατόμων αλληλεπιδρά με τον σεξουαλικό προσανατολισμό του συντρόφου ως προς τις ψυχοσεξουαλικές ιδιότητες; Για τον έλεγχο του EE10 πραγματοποιήθηκαν δώδεκα αναλύσεις διακύμανσης διπλής κατεύθυνσης για να διαπιστωθεί αν υπάρχει αλληλεπίδραση του σεξουαλικού προσανατολισμού του συντρόφου (στρέιτ, γκέι, πολυσεξουαλικός) και του βιολογικού φύλου του συμμετέχοντος πολυσεξουαλικού ατόμου (άνδρας, γυναίκα) ως προς τις δώδεκα ψυχοσεξουαλικές ιδιότητες.

Το φύλο των συμμετεχόντων και ο σεξουαλικός προσανατολισμός του συντρόφου των πολυσεξουαλικών ατόμων αλληλεπιδρούσαν ως προς τη σεξουαλική κατάθλιψη, $F(2,274) = 4.58$, $p = .004$. Συγκεκριμένα, η επίδραση του σεξουαλικού προσανατολισμού του συντρόφου στη σεξουαλική κατάθλιψη ήταν στατιστικά σημαντική για τους πολυσεξουαλικούς άνδρες του δείγματος, $F(2,49) = 8.37$, $p < .001$. Μέσα από τις εκ των υστέρων αναλύσεις φάνηκε ότι οι πολυσεξουαλικοί άνδρες του δείγματος που ήταν σε σχέση με πολυσεξουαλικό άτομο ($n = 10$) ($M = 1.60$, $SD = .62$) είχαν σαφώς χαμηλότερα ποσοστά σεξουαλικής κατάθλιψης σε σχέση με τους πολυσεξουαλικούς άνδρες του δείγματος που είχαν ερωτικό δεσμό με στρέιτ άτομο ($n = 38$) ($M = 3.20$, $SD = 1.19$, $p < .001$). Επίσης, υπήρξε επίδραση του φύλου των συμμετεχόντων στον σεξουαλικό προσανατολισμό των συντρόφων, μόνο στην περίπτωση που αυτός ήταν στρέιτ, $F(1,209) = 17.70$, $p < .001$. Οι πολυσεξουαλικοί άνδρες του δείγματος που είχαν ερωτικό δεσμό με στρέιτ άτομο ($M = 3.20$, $SD = 1.19$) είχαν στατιστικά σημαντικά υψηλότερη σεξουαλική κατάθλιψη από πολυσεξουαλικές γυναίκες που ήταν επίσης σε ερωτική σχέση με στρέιτ άτομο ($n = 173$) ($M = 2.28$, $SD = 1.22$).

Από τα αποτελέσματα φάνηκε πως το φύλο των συμμετεχόντων πολυσεξουαλικών ατόμων και ο σεξουαλικός προσανατολισμός του συντρόφου των πολυσεξουαλικών ατόμων του δείγματος δεν είχαν καμία αλληλεπίδραση ως προς τη σεξουαλική αυτοεκτίμηση [$F(2,274) = .21, p = .806$], τη σεξουαλική ενασχόληση [$F(2,274) = .06, p = .942$], το εσωτερικό κέντρο σεξουαλικού ελέγχου [$F(2,274) = 2.88, p = .058$], τη σεξουαλική αυτοσυνειδητότητα [$F(2,274) = .49, p = .611$], το εξωτερικό κέντρο σεξουαλικού ελέγχου [$F(2,274) = 3.91, p = .051$], τη σεξουαλική παρατήρηση [$F(2,274) = .79, p = .452$], τη σεξουαλική διεκδικητικότητα [$F(2,274) = 2.70, p = .068$], τον φόβο των σεξουαλικών σχέσεων [$F(2,274) = 1.82, p = .163$] και τη σεξουαλική ικανοποίηση [$F(2,274) = 2.72, p = .067$]. Αναφορικά με τη σεξουαλική κινητοποίηση [$F(2,274) = 1.13, p = .322$] δεν μπορούν να εξαχθούν συμπεράσματα λόγω παραβίασης της προϋπόθεσης της ομοιογένειας των διακυμάνσεων, μέσω του Levene's test ($p = .009$). Τέλος, η αλληλεπίδραση ως προς το σεξουαλικό άγχος [$F(2,274) = 3.28, p = .039$] κρίνεται ως μη στατιστικά σημαντική μέσω της τεχνικής του ΠΨΑ.

(ΕΕ11): Οι Ταυτότητες Κοινωνικού Φύλου (ΤΚΦ) των συμμετεχόντων διαφέρουν ως προς τα επίπεδα ευεξίας τους; Πραγματοποιήθηκαν τέσσερις αναλύσεις διακύμανσης μονής κατεύθυνσης για τη διερεύνηση διαφορών μεταξύ ομάδων. Συγκεκριμένα, για να φανεί αν τα συμμετέχοντα άτομα του δείγματος ($N = 2907$) αναλόγως της ΤΚΦ τους διέφεραν ως προς τις τέσσερις μορφές ευεξίας.

Υπενθυμίζεται πως από την ανάλυση λανθανόντων παραγόντων (LCA) προέκυψαν εννέα Ταυτότητες Κοινωνικού Φύλου (ΤΚΦ), βάσει των απαντήσεων των συμμετεχόντων στην Κλίμακα Ταυτότητας Κοινωνικού Φύλου (Ho & Mussap, 2019). Κάθε μια από τις εννέα ΤΚΦ (βλ. Πίνακες 8 και 9) φέρει μια συγκεκριμένη και μοναδική ονομασία, στηριζόμενη στην LCA. Τα συστατικά κάθε ονόματος [για παράδειγμα στην 1^η ομάδα : Γυναίκα + Άνδρας + (Άλλο)] έχουν τοποθετηθεί με τρόπο που υποδεικνύει το φύλο που κυριαρχεί σε κάθε ομάδα. Έτσι, στην 1^η ομάδα κυριαρχεί το «γυναικείο φύλο», ακολουθούμενο από το «ανδρικό» και τέλος από το «άλλο φύλο». Αναλυτικά, στον Πίνακα 9 παρουσιάζεται η ποσόστωση του κάθε φύλου (ανδρικό, γυναικείο, άλλο φύλο) ανά ομάδα κοινωνικού φύλου.

Αρχικά, με τη συναισθηματική ευεξία ως εξαρτημένη μεταβλητή, η επίδραση των ομάδων ΤΚΦ ήταν στατιστικά σημαντική, $F(8, 2898) = 3.99, p < .001$. Μέσα από post-hoc συγκρίσεις (Tukey test) φάνηκε πως η ΤΚΦ «Γυναίκα» ($M = 2.61, SD = 1.13$)

βίωνε λιγότερη συναισθηματική ευεξία από την ΤΚΦ «Γυναίκα + (Άνδρας)» ($M = 2.97$, $SD = 1.14$, $p = .031$), καθώς και από την ΤΚΦ «Άνδρας + (Γυναίκα)» ($M = 3.02$, $SD = 1.15$, $p = .016$). Επίσης, η ΤΚΦ «Άνδρας» ($M = 2.63$, $SD = 1.19$) βίωνε λιγότερη συναισθηματική ευεξία από ΤΚΦ «Γυναίκα + (Άνδρας)» ($M = 2.97$, $SD = 1.14$, $p = .031$) και «Άνδρας + (Γυναίκα)» ($M = 3.02$, $SD = 1.15$, $p = .016$).

Έπειτα, με την κοινωνική ευεξία ως εξαρτημένη μεταβλητή, η επίδραση των ομάδων ΤΚΦ δεν ήταν στατιστικά σημαντική, $F(8, 2898) = 1.66$, $p = .101$. Επομένως, οι ομάδες ΤΚΦ δεν διέφεραν ως προς την κοινωνική ευεξία. Εν συνεχεία, με την ψυχολογική ευεξία ως εξαρτημένη μεταβλητή, η επίδραση των ομάδων ΤΚΦ ήταν στατιστικά σημαντική, $F(8, 2898) = 4.10$, $p < .001$. Μέσα από post-hoc συγκρίσεις φάνηκε πως η ΤΚΦ «Γυναίκα» ($M = 2.72$, $SD = .99$) βίωνε λιγότερη ψυχολογική ευεξία από την ΤΚΦ «Γυναίκα + (Άνδρας)» ($M = 3.11$, $SD = 1.01$, $p = .002$), από την ΤΚΦ «Άνδρας + (Γυναίκα)» ($M = 3.10$, $SD = 1.00$, $p = .007$), καθώς και από την ΤΚΦ «[Γυναίκα + Άνδρας]+Άλλο» ($M = 3.34$, $SD = .90$, $p = .009$).

Τέλος, με τη θετική λειτουργικότητα ως εξαρτημένη μεταβλητή, η επίδραση των ομάδων ΤΚΦ ήταν στατιστικά σημαντική, $F(8, 2898) = 3.05$, $p = .002$. Με τη βοήθεια των post-hoc συγκρίσεων φάνηκε πως η ΤΚΦ «Γυναίκα» ($M = 2.27$, $SD = .89$) ανέφερε λιγότερη θετική λειτουργικότητα από ΤΚΦ «Γυναίκα + (Άνδρας)» ($M = 2.57$, $SD = .93$, $p = .026$), από την ΤΚΦ «Άνδρας + (Γυναίκα)» ($M = 2.60$, $SD = .92$, $p = .017$), καθώς και από την ΤΚΦ «[Γυναίκα + Άνδρας]+Άλλο» ($M = 2.82$, $SD = .78$, $p = .015$).

Παρατηρείται πως τα άτομα που βιώνουν αμιγώς τον εαυτό τους ως «Γυναίκα» ($n = 113$) έχουν στατιστικά χαμηλότερους δείκτες ευεξίας σε τρεις από τις τέσσερις πτυχές της, ενώ και τα άτομα που βιώνουν αμιγώς τον εαυτό τους ως «Άνδρας» ($n = 132$) βιώνουν επίσης αρκετά χαμηλή συναισθηματική ευεξία. Τα άτομα που βιώνουν την ταυτότητα φύλου τους με στοιχεία και των δύο φύλων ή ακόμα και με στοιχεία ενός άλλου φύλου, παρουσίαζαν τους καλύτερους δείκτες ευεξίας σε τρεις από τις τέσσερις πτυχές της.

(ΕΕ12): Οι ΤΚΦ των συμμετεχόντων διαφέρουν ως προς τα επίπεδα των ψυχοσεξουαλικών ιδιοτήτων τους; Πραγματοποιήθηκαν δώδεκα αναλύσεις διακύμανσης μονής κατεύθυνσης για τη διερεύνηση διαφορών μεταξύ ομάδων. Συγκεκριμένα, για να φανεί αν οι συμμετέχοντες του δείγματος ($N = 2907$) αναλόγως

της ΤΚΦ τους διέφεραν ως προς τις δώδεκα ψυχοσεξουαλικές ιδιότητες. Σημειώνεται πως ως προς τη σεξουαλική αυτοεκτίμηση, τη σεξουαλική ενασχόληση, τη σεξουαλική αυτοσυνειδητότητα, το σεξουαλικό άγχος, τη σεξουαλική κατάθλιψη, το εξωτερικό σεξουαλικό κέντρο ελέγχου, τη σεξουαλική παρατήρηση και τον φόβο για σεξουαλικές σχέσεις υπήρξε παραβίαση της ομοιογένειας των διακυμάνσεων. Σε αυτές τις περιπτώσεις χρησιμοποιήθηκε το Welch's test και ορίστηκε το διάστημα εμπιστοσύνης στο 99%.

Αρχικά, με τη σεξουαλική αυτοεκτίμηση ως εξαρτημένη μεταβλητή, η επίδραση των ομάδων ταυτότητας κοινωνικού φύλου ήταν στατιστικά σημαντική, Welch $F(8, 270.68) = 7.08, p < .001$. Μέσω των post-hoc συγκρίσεων (Games-Howell test) φάνηκε πως η ΤΚΦ «Γυναίκα» ($M = 2.91, SD = .96$) είχε μικρότερη σεξουαλική αυτοεκτίμηση από την ΤΚΦ «Γυναίκα + (Άνδρας)» ($M = 3.49, SD = .91, p < .001$), από την ΤΚΦ «Άνδρας + (Γυναίκα)» ($M = 3.43, SD = .97, p < .001$), καθώς και από την ΤΚΦ «[Γυναίκα + Άνδρας]+Άλλο» ($M = 3.72, SD = .97, p < .001$). Φαίνεται πως τα άτομα με αμιγώς «γυναικείο» βίωμα της ταυτότητας φύλου τους, σημειώνουν χαμηλή σεξουαλική αυτοεκτίμηση.

Με τη σεξουαλική ενασχόληση ως εξαρτημένη μεταβλητή, η επίδραση των ομάδων ταυτότητας κοινωνικού φύλου ήταν στατιστικά σημαντική, Welch $F(8, 270.22) = 23.38, p < .001$. Μέσω των post-hoc συγκρίσεων φάνηκε πως η ΤΚΦ «Γυναίκα» ($M = 1.83, SD = .95$) είχε μικρότερη σεξουαλική ενασχόληση από την ΤΚΦ «Άνδρας» ($M = 2.72, SD = 1.26, p < .001$), καθώς και από την ΤΚΦ «Άνδρας + (Γυναίκα)» ($M = 2.64, SD = 1.09, p < .001$), αλλά και την ΤΚΦ «[Γυναίκα + Άνδρας]+ Άλλο» ($M = 2.50, SD = 1.01, p = .005$). Επίσης, η ΤΚΦ «Γυναίκα + (Άνδρας)» ($M = 2.04, SD = .96$) είχε μικρότερη σεξουαλική ενασχόληση από την ΤΚΦ «Άνδρας» ($p < .001$), αλλά και από την ΤΚΦ «Άνδρας + (Γυναίκα)» ($p < .001$). Ακόμα, φάνηκε πως η ΤΚΦ «Άνδρας» είχε υψηλότερη σεξουαλική ενασχόληση από την ΤΚΦ «Γυναίκα + (Άλλο + Άνδρας)» ($M = 1.97, SD = .82, p < .001$) και από την ΤΚΦ «Γυναίκα + (Άλλο)» ($M = 2.15, SD = 1.02, p < .009$). Τέλος, η ΤΚΦ «Άνδρας + (Γυναίκα)» είχε υψηλότερη σεξουαλική ενασχόληση και από την ΤΚΦ «Γυναίκα + (Άλλο + Άνδρας)» ($p < .001$). Παρατηρείται εδώ πως οι ΤΚΦ με κυρίαρχο το ανδρικό στοιχείο, παρουσιάζουν αυξημένους δείκτες σεξουαλικής ενασχόλησης.

Συνεχίζοντας με τη σεξουαλική αυτοσυνειδητότητα ως εξαρτημένη μεταβλητή, η επίδραση των ομάδων ταυτότητας κοινωνικού φύλου ήταν στατιστικά σημαντική, Welch $F(8, 268.54) = 5.65, p < .001$. Μέσω των post-hoc συγκρίσεων φάνηκε πως η ΤΚΦ «Γυναίκα» ($M = 3.30, SD = .84$) είχε μικρότερο βαθμό σεξουαλικής αυτοσυνειδητότητας σε σύγκριση με την ΤΚΦ «Γυναίκα + (Άνδρας)» ($M = 3.71, SD = .73, p < .001$) και την ΤΚΦ «Άνδρας + (Γυναίκα)» ($M = 3.78, SD = .71, p < .001$).

Ως προς το σεξουαλικό άγχος, η επίδραση των ομάδων ταυτότητας κοινωνικού φύλου ήταν στατιστικά σημαντική, Welch $F(8, 268.60) = 11.80, p < .001$. Μέσω των post-hoc συγκρίσεων φάνηκε πως υπήρχαν διαφορές μεταξύ των ομάδων ταυτότητας φύλου του δείγματος. Συγκεκριμένα, η ΤΚΦ «Γυναίκα + (Άνδρας)» ($M = 1.97, SD = .96$) παρουσίαζε λιγότερο σεξουαλικό άγχος από την ΤΚΦ «Άνδρας» ($M = 2.56, SD = 1.16, p < .001$), από την ΤΚΦ «Γυναίκα» ($M = 2.35, SD = 1.05, p = .008$) και από την ΤΚΦ «Άνδρας + (Γυναίκα)» ($M = 2.29, SD = 1.11, p < .001$). Εδώ φαίνεται ότι το σεξουαλικό άγχος αφορά εξίσου τα άτομα που είχαν ένα αμιγώς ανδρικό ή γυναικείο βίωμα ταυτότητας, αφού ανέφεραν υψηλότερο βαθμό άγχους σε σύγκριση με άτομα που βίωναν το φύλο τους με μεικτό τρόπο.

Ως προς τη σεξουαλική κατάθλιψη, η επίδραση των ομάδων ταυτότητας κοινωνικού φύλου ήταν στατιστικά σημαντική, Welch $F(8, 269.03) = 5.45, p < .001$. Μέσω των post-hoc συγκρίσεων φάνηκε πως υπήρχαν διαφορές μεταξύ των ομάδων ταυτότητας φύλου του δείγματος. Φάνηκε μόνο μια στατιστικά σημαντική διαφορά και συγκεκριμένα, η ΤΚΦ «Άνδρας» ($M = 2.57, SD = 1.33$) παρουσίαζε υψηλότερη σεξουαλική κατάθλιψη από την ΤΚΦ «Γυναίκα + (Άνδρας)» ($M = 2.06, SD = 1.10, p < .001$). Γενικώς, ως προς τη σεξουαλική κατάθλιψη, οι ΤΚΦ δεν είχαν στατιστικά σημαντικές διαφορές μεταξύ τους και κινούνταν σε παρόμοια επίπεδα, με εξαίρεση την ΤΚΦ «Άνδρας» που παρουσίαζε ελαφρώς υψηλότερα επίπεδα, αλλά διέφερε στατιστικά σημαντικά μόνο με την ΤΚΦ «Γυναίκα + (Άνδρας)».

Ως προς το εξωτερικό σεξουαλικό κέντρο ελέγχου, η επίδραση των ομάδων ταυτότητας κοινωνικού φύλου ήταν στατιστικά σημαντική, Welch $F(8, 268.54) = 15.64, p < .001$. Μέσω των post-hoc συγκρίσεων φάνηκε πως υπήρχαν διαφορές μεταξύ των ομάδων ταυτότητας φύλου του δείγματος. Αναλυτικά, η ΤΚΦ «Γυναίκα + (Άνδρας)» ($M = 1.89, SD = .90$) παρουσίαζε χαμηλότερα ποσοστά πίστης σε ένα εξωτερικό σεξουαλικό κέντρο ελέγχου σε σχέση με την ΤΚΦ «Άνδρας» ($M = 2.49, SD$

= 1.15, $p < .001$), την ΤΚΦ «Άνδρας + (Γυναίκα)» ($M = 2.28$, $SD = 1.05$, $p < .001$), την ΤΚΦ «Γυναίκα + (Άλλο)» ($M = 2.20$, $SD = .99$, $p = .006$) και την ΤΚΦ «Άλλο + (Γυναίκα + Άνδρας)» ($M = 2.40$, $SD = 1.00$, $p < .001$). Με βάση αυτό το αποτέλεσμα, φαίνεται πως όταν κυριαρχεί το «ανδρικό βίωμα» φύλου ή όταν το φύλο βιώνεται και μέσα από ένα «άλλο φύλο», τότε φανερώνεται μια μεγαλύτερη πίστη πως η σεξουαλικότητα και τα θέματα γύρω από αυτή, ενδεχομένως να επηρεάζονται σε μεγαλύτερο βαθμό από την τύχη ή παράγοντες έξω από την προσωπική επιρροή.

Εν συνεχεία, με τη σεξουαλική παρατήρηση ως εξαρτημένη μεταβλητή, η επίδραση των ομάδων ταυτότητας κοινωνικού φύλου ήταν στατιστικά σημαντική, Welch $F(8, 267.98) = 8.06$, $p < .001$. Μέσω των post-hoc συγκρίσεων φάνηκε πως υπήρχαν διαφορές μεταξύ των ομάδων ταυτότητας φύλου του δείγματος. Αναλυτικά, η ΤΚΦ «Γυναίκα + (Άνδρας)» ($M = 1.80$, $SD = .83$) ανέφερε σε μικρότερο βαθμό σεξουαλική παρατήρηση από την ΤΚΦ «Άνδρας» ($M = 2.22$, $SD = .93$, $p < .001$) και την ΤΚΦ «Άνδρας + (Γυναίκα)» ($M = 2.06$, $SD = .97$, $p < .001$). Φαίνεται πως τα άτομα που βιώνουν την ταυτότητα τους πρωταρχικά μέσα από το «ανδρικό στοιχείο», αναφέρουν μεγαλύτερη δημόσια ανησυχία για την εντύπωση που προκαλεί σε άλλους η σεξουαλικότητα τους σε σύγκριση με άτομα που βιώνουν την ταυτότητα φύλου τους μέσα από ένα πιο «γυναικείο στοιχείο».

Ως προς τον φόβο για τις σεξουαλικές σχέσεις, η επίδραση των ομάδων ταυτότητας κοινωνικού φύλου ήταν στατιστικά σημαντική, Welch $F(8, 269) = 5.96$, $p < .001$. Μέσω των post-hoc συγκρίσεων φάνηκε πως υπήρχαν διαφορές μεταξύ των ομάδων ταυτότητας φύλου του δείγματος. Αναλυτικά, η ΤΚΦ «Γυναίκα + (Άνδρας)» ($M = 2.11$, $SD = .91$) ανέφερε πως φοβόταν σε μικρότερο βαθμό τις σεξουαλικές σχέσεις από την ΤΚΦ «Άνδρας» ($M = 2.45$, $SD = .96$, $p = .004$).

Έπειτα, όσον αφορά τις αποδόσεις σε ένα εσωτερικό κέντρο σεξουαλικού ελέγχου, η επίδραση των ομάδων ταυτότητας κοινωνικού φύλου ήταν στατιστικά σημαντική, $F(8, 2898) = 3.64$, $p < .001$. Μέσω των post-hoc συγκρίσεων (Tukey test) φάνηκε πως η ΤΚΦ «Γυναίκα» ($M = 3.42$, $SD = .82$) πίστευε σε μικρότερο βαθμό σε ένα εσωτερικό σεξουαλικό κέντρο ελέγχου σε σύγκριση με την ΤΚΦ «Γυναίκα + (Άνδρας)» ($M = 3.67$, $SD = .75$, $p = .027$) και την ΤΚΦ «Άνδρας + (Γυναίκα)» ($M = 3.73$, $SD = .77$, $p = .004$).

Όσον αφορά τη σεξουαλική κινητοποίηση, η επίδραση των ομάδων ταυτότητας κοινωνικού φύλου ήταν στατιστικά σημαντική, $F(8, 2898) = 8.65, p < .001$. Μέσω των post-hoc συγκρίσεων φάνηκε ότι υπήρχαν πολλές διαφορές μεταξύ των ομάδων ταυτότητας φύλου του δείγματος. Συγκεκριμένα, η ΤΚΦ «Γυναίκα» ($M = 2.85, SD = 1.05$) είχε μικρότερη σεξουαλική κινητοποίηση από την ΤΚΦ «Γυναίκα + Άνδρας + (Άλλο)» ($M = 3.42, SD = 1.18, p = .031$), από την «Γυναίκα + (Άνδρας)» ($M = 3.37, SD = 1.02, p < .001$), από την «Άνδρας» ($M = 3.49, SD = 1.04, p < .001$), από την «Άλλο + (Γυναίκα + Άνδρας)» ($M = 3.43, SD = 1.11, p = .002$), από την «Άνδρας + (Γυναίκα)» ($M = 3.60, SD = .98, p < .001$) και από την «[Γυναίκα + Άνδρας]+Άλλο» ($M = 3.69, SD = .91, p < .001$). Επίσης, η ΤΚΦ «Γυναίκα + (Άνδρας)» ($M = 3.37, SD = 1.02$) είχε μικρότερη σεξουαλική κινητοποίηση από την ΤΚΦ «Άνδρας + (Γυναίκα)» ($M = 3.60, SD = .98, p < .001$). Η ΤΚΦ «Γυναίκα + (Άλλο)» ($M = 2.85, SD = 1.05$) είχε επίσης μικρότερη σεξουαλική κινητοποίηση από την ΤΚΦ «Άνδρας + (Γυναίκα)» ($M = 3.60, SD = .98, p = .046$). Η ΤΚΦ «Άνδρας + (Γυναίκα)» ($M = 3.60, SD = .98$) παρουσίαζε μεγαλύτερη σεξουαλική κινητοποίηση από την ΤΚΦ «Γυναίκα + (Άλλο + Άνδρας)» ($M = 3.02, SD = 1.02, p = .006$). Τέλος, η ΤΚΦ «Γυναίκα + (Άλλο + Άνδρας)» ($M = 3.02, SD = 1.02$) παρουσίαζε μικρότερη σεξουαλική κινητοποίηση από την ΤΚΦ «[Γυναίκα + Άνδρας]+Άλλο» ($M = 3.69, SD = .91, p = .037$). Φαίνεται εδώ πως τα άτομα που βιώνουν το φύλο τους αμιγώς ως «γυναικείο» ή όταν προεξάρχει το «γυναικείο βίωμα», είναι λιγότερο σεξουαλικά κινητοποιημένα. Αποτελεί ένα ενδιαφέρον εύρημα που ερμηνεύεται με βάση συγκεκριμένα κοινωνικά και σεξουαλικά «σενάρια για τα φύλα» (scripts) και αναλύεται στη Συζήτηση.

Ως προς τη σεξουαλική διεκδικητικότητα, η επίδραση των ομάδων ταυτότητας κοινωνικού φύλου ήταν στατιστικά σημαντική, $F(8, 2898) = 5.62, p < .001$. Μέσω των post-hoc συγκρίσεων φάνηκε πως υπήρχαν διαφορές μεταξύ των ομάδων ταυτότητας φύλου του δείγματος. Συγκεκριμένα, η ΤΚΦ «Γυναίκα» ($M = 3.23, SD = .93$) είχε μικρότερη σεξουαλική διεκδικητικότητα από την ΤΚΦ «Γυναίκα + (Άνδρας)» ($M = 3.63, SD = .89, p < .001$), από την ΤΚΦ «Άνδρας + (Γυναίκα)» ($M = 3.63, SD = .91, p < .001$) και από την ΤΚΦ «[Γυναίκα + Άνδρας]+Άλλο» ($M = 3.89, SD = .76, p < .001$). Επίσης, η ΤΚΦ «[Γυναίκα + Άνδρας]+Άλλο» είχε υψηλότερη σεξουαλική διεκδικητικότητα και από την ΤΚΦ «Άνδρας» ($M = 3.37, SD = .80, p = .013$) και από την ΤΚΦ «Γυναίκα» ($p < .001$). Παρατηρείται εδώ πως άτομα που βιώνουν την ταυτότητα φύλου τους με στοιχεία και των δύο φύλων και παράλληλα νιώθουν πως η

ταυτότητα φύλου τους δεν περιορίζεται στο δίπολο άνδρας – γυναίκα, αναφέρουν την υψηλότερη σεξουαλική διεκδικητικότητα.

Τέλος, με τη σεξουαλική ικανοποίηση ως εξαρτημένη μεταβλητή, η επίδραση των ομάδων ταυτότητας κοινωνικού φύλου ήταν στατιστικά σημαντική, $F(8, 2898) = 4.86, p < .001$. Μέσω των post-hoc συγκρίσεων φάνηκε και εδώ ότι υπήρχαν διαφορές μεταξύ των ομάδων ταυτότητας φύλου του δείγματος. Συγκεκριμένα, η ΤΚΦ «Γυναίκα + (Άνδρας)» ($M = 3.30, SD = 1.16$) παρουσίαζε υψηλότερη σεξουαλική ικανοποίηση από την ΤΚΦ «Άνδρας» ($M = 2.93, SD = 1.18, p = .014$). Επίσης, ενδιαφέρον ήταν και το γεγονός πως η ΤΚΦ «[Γυναίκα + Άνδρας]+Άλλο» ($M = 3.60, SD = 1.27$) ανέφερε υψηλότερη σεξουαλική ικανοποίηση από την ΤΚΦ «Γυναίκα» ($M = 2.95, SD = 1.14, p = .024$) και την ΤΚΦ «Άνδρας» ($p = .014$). Από αυτό το αποτέλεσμα φαίνεται πως, όσον αφορά τη σεξουαλική ικανοποίηση, τα άτομα που βιώνουν την ταυτότητα φύλου με στοιχεία γυναικεία, ανδρικά καθώς και στοιχεία από άλλο φύλο αναφέρουν την υψηλότερη σεξουαλική ικανοποίηση σε σχέση με άτομα που βίωναν μονομερώς την ταυτότητα φύλου τους (άνδρας ή γυναίκα). Αυτή η *ρευστότητα* με την οποία κάποιοι άνθρωποι βιώνουν το φύλο τους, ενδεχομένως τους βοηθά να έχουν μεγαλύτερη σεξουαλική ικανοποίηση ή προσαρμόζουν με κάποιο ιδιαίτερο τρόπο τη ζωή τους ώστε να λαμβάνουν έπειτα και μεγαλύτερη σεξουαλική ικανοποίηση.

(ΕΕ13): Οι ΤΚΦ των πολυσεξουαλικών συμμετεχόντων διαφέρουν ως προς τα επίπεδα ευεξίας τους; Πραγματοποιήθηκαν τέσσερις αναλύσεις διακύμανσης μονής κατεύθυνσης για τη διερεύνηση διαφορών μεταξύ ομάδων. Συγκεκριμένα, για να φανεί αν τα πολυσεξουαλικά συμμετέχοντα άτομα του δείγματος ($n = 291$) αναλόγως της ΤΚΦ τους διέφεραν ως προς τις τέσσερις μορφές ευεξίας.

Με την κοινωνική ευεξία ως εξαρτημένη μεταβλητή, η επίδραση των ομάδων ΤΚΦ ήταν στατιστικά σημαντική, $F(8, 282) = 2.91, p = .004$. Μέσα από post-hoc συγκρίσεις (Tukey test) φάνηκε πως η ΤΚΦ «Άνδρας + (Γυναίκα)» ($n = 33$) ($M = 2.41, SD = .87$) βίωνε υψηλότερη κοινωνική ευεξία από την ΤΚΦ «Γυναίκα + (Άνδρας)» ($n = 141$) ($M = 1.59, SD = .90, p < .001$).

Ως προς τις υπόλοιπες πτυχές ευεξίας, παραβιάστηκε η ομοιογένεια των διακυμάνσεων. Χρησιμοποιήθηκε το Welch's test και ορίστηκε το διάστημα εμπιστοσύνης στο 99%. Η επίδραση των ομάδων ΤΚΦ δεν ήταν στατιστικά σημαντική ως προς τη συναισθηματική ευεξία [$\text{Welch } F(8, 50.51) = 2.53, p = .021$], την

ψυχολογική ευεξία [Welch $F(8, 52.70) = 2.60, p = .018$] και τη θετική λειτουργικότητα [Welch $F(8, 51.38) = 2.26, p = .037$].

Μια πιθανή ερμηνεία αυτού του αποτελέσματος θα μπορούσε να είναι ότι τα άτομα που αισθάνονται ότι η ταυτότητα φύλου τους ευθυγραμμίζεται περισσότερο με την αρρενωπότητα, μπορεί να βιώνουν υψηλότερη κοινωνική ευεξία λόγω παραγόντων, όπως οι κοινωνικές νόρμες, που συχνά ευνοούν την αρρενωπότητα, καθώς και η συνακόλουθη μεγαλύτερη κοινωνική αποδοχή. Αυτή η ευθυγράμμιση με την αρρενωπότητα θα μπορούσε να παρέχει ορισμένα κοινωνικά προνόμια ή πλεονεκτήματα, οδηγώντας σε αυξημένη κοινωνική ευεξία σε σύγκριση με τα άτομα των οποίων η ταυτότητα ευθυγραμμίζεται περισσότερο με τη θηλυκότητα. Θεωρείται σημαντικό εύρημα διότι εμπεριέχει δύο διαφορετικές ταυτοτικές πτυχές, τη σεξουαλική ταυτότητα και το βίωμα της ταυτότητας φύλου. Στα πλαίσια των διασταυρούμενων ταυτοτήτων, φαίνεται ότι τα «προνόμια της ανδρικής ταυτότητας» έχουν ισχύ και εντός της πολυσεξουαλικότητας, τουλάχιστον σε σύγκριση με την «γυναικεία» πολυσεξουαλικότητα.

(ΕΕ14): Οι ΤΚΦ των πολυσεξουαλικών συμμετεχόντων διαφέρουν ως προς τα επίπεδα των ψυχοσεξουαλικών ιδιοτήτων τους; Πραγματοποιήθηκαν δώδεκα αναλύσεις διακύμανσης μονής κατεύθυνσης για τη διερεύνηση διαφορών μεταξύ ομάδων. Συγκεκριμένα, για να φανεί αν τα πολυσεξουαλικά συμμετέχοντα άτομα του δείγματος, αναλόγως των ΤΚΦ τους, διέφεραν ως προς τις δώδεκα ψυχοσεξουαλικές ιδιότητες.

Αρχικά, οι εννέα ΤΚΦ επιδρούσαν στη σεξουαλική διεκδικητικότητα, $F(8, 282) = 2.32, p = .020$. Οι εκ των υστέρων αναλύσεις (Tukey test) έδειξαν ότι η ΤΚΦ «Γυναίκα + (Ανδρας)» ($n = 141$) ($M = 3.58, SD = .91$) παρουσίαζε μεγαλύτερη σεξουαλική διεκδικητικότητα από την ΤΚΦ «Ανδρας» ($n = 15$) ($M = 2.77, SD = .82, p = .042$).

Η επίδραση των ΤΚΦ των πολυσεξουαλικών ατόμων δεν ήταν στατιστικά σημαντική ως προς τη σεξουαλική αυτοσυνειδητότητα [$F(8, 282) = 1.50, p = .154$] και τη σεξουαλική ικανοποίηση [$F(8, 282) = .87, p = .536$]. Επίσης, μέσω της τεχνικής του ΠΨΑ, δεν κρίνεται ως στατιστικά σημαντική η επίδραση στη σεξουαλική παρατήρηση [$F(8, 282) = 2.53, p = .011$] και τη σεξουαλική κινητοποίηση [$F(8, 282) = 1.99, p = .047$].

Ως προς τις υπόλοιπες ψυχοσεξουαλικές ιδιότητες, παραβιάστηκε η ομοιογένεια των διακυμάνσεων. Χρησιμοποιήθηκε το Welch's test και ορίστηκε το διάστημα εμπιστοσύνης στο 99%. Αναφορικά με το σεξουαλικό άγχος, η επίδραση των ομάδων ΤΚΦ ήταν στατιστικά σημαντική, $Welch F(8, 51.48) = 11.80, p < .001$. Από τις εκ των υστέρων αναλύσεις (Games – Howell), φάνηκε πως η ΤΚΦ «Άνδρας» ($M = 3.77, SD = .50$) βίωνε υψηλότερο σεξουαλικό άγχος από την ΤΚΦ «Γυναίκα + (Άνδρας)» ($M = 2.22, SD = 1.04, p < .001$), την ΤΚΦ «Γυναίκα + (Άλλο)» ($n = 32$) ($M = 2.51, SD = 1.41, p = .002$) και την ΤΚΦ «Γυναίκα + Άνδρας + (Άλλο)» ($n = 16$) ($M = 2.50, SD = .98, p = .004$).

Η επίδραση των ομάδων ΤΚΦ δεν ήταν στατιστικά σημαντική ως προς τη σεξουαλική αυτοεκτίμηση [$Welch F(8, 50.51) = 2.53, p = .021$], τη σεξουαλική ενασχόληση [$Welch F(8, 52.70) = 2.60, p = .018$], το εσωτερικό σεξουαλικό κέντρο [$Welch F(8, 51.38) = 2.26, p = .037$], τη σεξουαλική κατάθλιψη [$Welch F(8, 52.70) = 2.60, p = .018$], το εξωτερικό σεξουαλικό κέντρο [$Welch F(8, 52.70) = 2.60, p = .018$] και τον φόβο για τις σεξουαλικές σχέσεις [$Welch F(8, 52.70) = 2.60, p = .018$].

Από τα αποτελέσματα αυτά, φαίνεται κυρίως πως τα πολυσεξουαλικά άτομα που βιώνουν το φύλο τους με έναν αμιγώς ανδρικό τρόπο, αντιμετωπίζουν υψηλά ποσοστά σεξουαλικού άγχους και μειωμένη σεξουαλική διεκδικητικότητα, τουλάχιστον συγκρινόμενα με πολυσεξουαλικά άτομα που πιστεύουν ότι η ταυτότητα φύλου τους περιλαμβάνει και το γυναικείο βίωμα, καθώς και το βίωμα μέσω ενός άλλου φύλου.

(EE15): Οι ΤΚΦ και ο σεξουαλικός προσανατολισμός των συμμετεχόντων αλληλεπιδρούν ως προς την ευεξία; Για τον έλεγχο του EE15 πραγματοποιήθηκαν αναλύσεις διακύμανσης διπλής κατεύθυνσης για να διαπιστωθεί αν υπάρχει αλληλεπίδραση των ΤΚΦ και του σεξουαλικού προσανατολισμού των συμμετεχόντων που να επιδρά στις υποκλίμακες του MHC-SF. Ως προς τον σεξουαλικό προσανατολισμό των συμμετεχόντων, επιλέχθηκαν τα άτομα με πολυσεξουαλικό ($n = 291$) και στρέιτ σεξουαλικό προσανατολισμό ($n = 2507$), λόγω χαμηλής αντιπροσώπευσης των υπολοίπων σεξουαλικών προσανατολισμών. Προέκυψαν στατιστικά σημαντικές αλληλεπιδράσεις που παρουσιάζονται κάτωθι:

Αρχικά, οι εννέα ΤΚΦ και ο σεξουαλικός προσανατολισμός των συμμετεχόντων αλληλεπιδρούσαν ως προς την κοινωνική ευεξία, $F(8, 2780) = 3.03, p = .002$.

Συγκεκριμένα, υπήρχε επίδραση των ΤΚΦ για τα άτομα που ανέφεραν πολυσεξουαλικό προσανατολισμό, $F(8, 282) = 2.91, p = .004$. Ανάμεσα σε αυτά τα άτομα, τα άτομα με ΤΚΦ «Γυναίκα + (Άνδρας)» ($n = 141$) ($M = 1.59, SD = .90$) ανέφεραν χαμηλότερη κοινωνική ευεξία από τα άτομα με ΤΚΦ «Άνδρας + (Γυναίκα)» ($n = 33$) ($M = 2.41, SD = .87, p < .001$). Επίσης, πάλι ανάμεσα στα άτομα με πολυσεξουαλικό προσανατολισμό, τα άτομα με ΤΚΦ «Γυναίκα + Άνδρας + (Άλλο)» ($n = 16$) ($M = 1.54, SD = .84$) ανέφεραν χαμηλότερη κοινωνική ευεξία από τα άτομα με ΤΚΦ «Άνδρας + (Γυναίκα)» ($n = 33$) ($p = .003$). Ακόμα, υπήρξε επίδραση των ΤΚΦ και για τα άτομα που ανέφεραν στρέιτ σεξουαλικό προσανατολισμό, $F(8, 2498) = 2.42, p = .013$. Ανάμεσα σε αυτά τα άτομα, τα άτομα με ΤΚΦ «Γυναίκα» ($n = 98$) ($M = 1.69, SD = .96$) ανέφεραν χαμηλότερη κοινωνική ευεξία από τα άτομα με ΤΚΦ «[Γυναίκα + Άνδρας] + Άλλο» ($n = 40$) ($M = 2.33, SD = .95, p = .028$).

Σημειώνεται ότι δεν προέκυψαν στατιστικά σημαντικές αλληλεπιδράσεις ως προς τη συναισθηματική [$F(8, 2780) = 1.59, p = .120$] και ψυχολογική ευεξία [$F(8, 2780) = 1.21, p = .287$]. Τέλος, η αλληλεπίδραση ως προς τη θετική λειτουργικότητα [$F(8, 2780) = 1.98, p = .044$] κρίνεται ως μη στατιστικά σημαντική, μέσω της τεχνικής του ΠΨΑ.

Φαίνεται ότι ο τρόπος με τον οποίο βιώνεται η ταυτότητα φύλου, σε συνδυασμό με τον σεξουαλικό προσανατολισμό, έχουν επίδραση στον τομέα της κοινωνικής ευεξίας των ατόμων. Επιπροσθέτως, φαίνεται ξανά πως σε – κοινωνικό επίπεδο – το «ανδρικό βίωμα» της ταυτότητας φύλου ευνοεί την κοινωνική ευεξία (εν αντιθέσει με μια πιο «γυναικεία θεώρηση» της προσωπικής ταυτότητας φύλου), *πέρα και έξω* από τον πολυσεξουαλικό ή τον στρέιτ σεξουαλικό προσανατολισμό, οδηγώντας σε ακόμα πιο διευρυμένα συμπεράσματα αναφορικά με τη σχέση «ταυτότητα κοινωνικού φύλου – σεξουαλικός προσανατολισμός – ψυχική ευεξία».

(EE16): Το φύλο κατά τη γέννηση και ο σεξουαλικός προσανατολισμός των συμμετεχόντων αλληλεπιδρούν ως προς την ευεξία; Για τον έλεγχο του EE16 πραγματοποιήθηκαν αναλύσεις διακύμανσης διπλής κατεύθυνσης για να διαπιστωθεί αν υπάρχει αλληλεπίδραση του φύλου κατά τη γέννηση [άνδρες ($n = 644$), γυναίκες ($n = 2154$)] και του σεξουαλικού προσανατολισμού των συμμετεχόντων που να επιδρά στις υποκλίμακες του MHC-SF. Ως προς τον σεξουαλικό προσανατολισμό των συμμετεχόντων, επιλέχθηκαν πάλι τα άτομα με πολυσεξουαλικό ($n = 291$) και στρέιτ

σεξουαλικό προσανατολισμό ($n = 2507$). Προέκυψε στατιστικά σημαντική αλληλεπίδραση που παρουσιάζεται κάτωθι:

Το φύλο κατά τη γέννηση και ο σεξουαλικός προσανατολισμός των συμμετεχόντων αλληλεπιδρούσαν ως προς την κοινωνική ευεξία, $F(1, 2794) = 7.36, p = .007$. Συγκεκριμένα, υπήρχε επίδραση του φύλου κατά τη γέννηση μόνο για τα άτομα που ανέφεραν πολυσεξουαλικό προσανατολισμό, $F(1, 289) = 10.99, p < .001$. Ανάμεσα σε αυτά τα άτομα, οι άνδρες ($n = 54$) ($M = 2.16, SD = 1.12$) ανέφεραν υψηλότερη κοινωνική ευεξία από τις γυναίκες ($n = 237$) ($M = 1.67, SD = .93$).

Τέλος, δεν προέκυψαν στατιστικά σημαντικές αλληλεπιδράσεις ως προς τη συναισθηματική [$F(1, 2794) = 1.52, p = .217$] και ψυχολογική ευεξία [$F(1, 2794) = 1.66, p = .197$]. Αναφορικά με τη θετική λειτουργικότητα [$F(1, 2794) = 4.51, p = .034$], το αποτέλεσμα κρίνεται ως μη στατιστικά σημαντικό μέσω της τεχνικής του ΠΨΑ.

(EE17): Οι ΤΚΦ των συμμετεχόντων αλληλεπιδρούν με το φύλο του ερωτικού συντρόφου ως προς την ευεξία; Για τον έλεγχο του τελευταίου ΕΕ πραγματοποιήθηκαν τέσσερις αναλύσεις διακύμανσης διπλής κατεύθυνσης για να διαπιστωθεί αν υπάρχει αλληλεπίδραση των ΤΚΦ των συμμετεχόντων και του φύλου του συντρόφου (άνδρας, γυναίκα) ως προς τις τέσσερις μορφές ευεξίας.

Υπήρξε αλληλεπίδραση των ΤΚΦ των συμμετεχόντων ατόμων και του φύλου του συντρόφου τους ως προς την ψυχολογική ευεξία, $F(8, 2866) = 2.62, p = .007$. Συγκεκριμένα, προέκυψε επίδραση των ΤΚΦ που ήταν σημαντική στην περίπτωση που το φύλο του συντρόφου ήταν *άνδρας*, $F(8, 2178) = 3.96, p < .001$. Μέσα από τις εκ των υστέρων αναλύσεις (Tukey test) φάνηκε ότι η ΤΚΦ «Γυναίκα» ($n = 109$) ($M = 2.68, SD = .98$) είχε χαμηλότερη ψυχολογική ευεξία από την ΤΚΦ «Γυναίκα + (Άνδρας)» ($n = 1733$) ($M = 3.12, SD = 1.01, p < .001$) και την ΤΚΦ «[Γυναίκα + Άνδρας] + Άλλο» ($n = 43$) ($M = 3.37, SD = .83, p = .005$). Ακόμα, η επίδραση των ΤΚΦ ήταν σημαντική στην περίπτωση που το φύλο του συντρόφου ήταν *γυναίκα*, $F(8, 688) = 2.66, p = .007$. Οι εκ των υστέρων συγκρίσεις έδειξαν ότι η ΤΚΦ «Άνδρας» ($n = 113$) ($M = 2.78, SD = 1.09$) ανέφερε χαμηλότερη ψυχολογική ευεξία από την ΤΚΦ «Άνδρας + (Γυναίκα)» ($n = 469$) ($M = 3.14, SD = .98, p = .018$). Επίσης, το φύλο του συντρόφου επιδρούσε στην ΤΚΦ «Άνδρας + (Γυναίκα)», $F(1, 537) = 6.08, p = .014$. Τα άτομα με αυτή την ΤΚΦ που ήταν σε σχέση με γυναίκα ερωτική σύντροφο ($n = 469$) ($M = 3.14, SD = .98$) ανέφεραν

υψηλότερη ψυχολογική ευεξία από τα άτομα με την ίδια ΤΚΦ που όμως είχαν σχέση με άνδρα ($n = 70$) ($M = 2.83$, $SD = 1.12$).

Παρατηρήθηκε επίσης αλληλεπίδραση ως προς τη θετική λειτουργικότητα, $F(8, 2866) = 2.51$, $p = .010$. Συγκεκριμένα, η επίδραση των ΤΚΦ ήταν σημαντική στην περίπτωση που το φύλο του συντρόφου ήταν *άνδρας*, $F(8, 2178) = 2.89$, $p = .003$. Το μοτίβο ήταν παρόμοιο αφού μέσα από τις εκ των υστέρων αναλύσεις φάνηκε ότι η ΤΚΦ «Γυναίκα» ($n = 109$) ($M = 2.25$, $SD = .89$) είχε χαμηλότερη θετική λειτουργικότητα από την ΤΚΦ «Γυναίκα + (Άνδρας)» ($n = 1733$) ($M = 2.58$, $SD = .93$, $p = .009$) και την ΤΚΦ «[Γυναίκα + Άνδρας] + Άλλο» ($n = 43$) ($M = 2.85$, $SD = .75$, $p = .009$). Επιπλέον, η επίδραση των ΤΚΦ ήταν σημαντική στην περίπτωση που το φύλο του συντρόφου ήταν *γυναίκα*, $F(8, 688) = 2.56$, $p = .009$. Παρ' όλα αυτά, οι εκ των υστέρων συγκρίσεις δεν παρουσίασαν κάποια στατιστικά σημαντική διαφορά ανάμεσα στις ΤΚΦ, με εξαίρεση την ΤΚΦ «Άνδρας» ($n = 113$) ($M = 2.33$, $SD = 1.00$) που ανέφερε χαμηλότερη θετική λειτουργικότητα από την ΤΚΦ «Άνδρας + (Γυναίκα)» ($n = 469$) ($M = 2.63$, $SD = .91$, $p = .050$), αλλά ως αποτέλεσμα κινήθηκε στο όριο της στατιστικής σημαντικότητας. Ακόμα, το φύλο του συντρόφου επιδρούσε στην ΤΚΦ «Άνδρας + (Γυναίκα)», $F(1, 537) = 5.27$, $p = .022$. Τα άτομα με αυτή την ΤΚΦ που ήταν σε σχέση με γυναίκα ερωτική σύντροφο ($n = 469$) ($M = 2.63$, $SD = .91$) ανέφεραν υψηλότερη θετική λειτουργικότητα από τα άτομα με την ίδια ΤΚΦ που είχαν σχέση με άνδρα ($n = 70$) ($M = 2.36$, $SD = 1.00$). Συνολικά, αυτά τα αποτελέσματα αναδεικνύουν το Παράδειγμα της πίεσης ρόλου φύλου του Pleck (1981, 1995), αλλά και τα δυναμικά των ερωτικών δεσμών που επηρεάζονται από τις κοινωνικές προσδοκίες (βλ. Συζήτηση, σελ. 139-140).

Τέλος, από τα αποτελέσματα φάνηκε πως οι ΤΚΦ των συμμετεχόντων ατόμων και το φύλο του συντρόφου τους δεν είχαν καμία αλληλεπίδραση ως προς τη συναισθηματική ευεξία, $F(8, 2866) = 1.81$, $p = .071$. Μέσω της τεχνικής του ΠΨΑ, δεν κρίνεται ως στατιστικά σημαντική και η αλληλεπίδραση ως προς την κοινωνική ευεξία, $F(8, 2866) = 2.02$, $p = .040$.

Συζήτηση

Ο σχεδιασμός του Πρώτου μέρους έρευνας ήταν κυρίως διερευνητικός. Ο πρώτος βασικός σκοπός αφορούσε την εξαγωγή βασικών συμπερασμάτων αναφορικά με την ευεξία και τις ψυχοσεξουαλικές πτυχές πολυσεξουαλικών ατόμων, καθότι αποτελεί

έναν υποερευνημένο πληθυσμό της ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητας. Επίσης, σε σύνδεση με αυτό, μελετήθηκε ο ρόλος του φύλου και του σεξουαλικού προσανατολισμού του ερωτικού συντρόφου. Ακόμα, η παρούσα έρευνα στόχευσε στο να μελετήσει την ταυτότητα φύλου και τη σημασία που αυτή ενδεχομένως έχει τόσο στην ευεξία των ατόμων, όσο και στην ψυχοσεξουαλικότητα τους, λαμβάνοντας υπόψη και τα χαρακτηριστικά του ερωτικού συντρόφου. Ο τελευταίος στόχος αφορούσε την προσπάθεια δημιουργίας μιας σύντομης έκδοσης του MSQ και τον έλεγχο της καταλληλότητας μελλοντικής χρήσης της σε πολυσεξουαλικά άτομα της Ελλάδας. Από τα αποτελέσματα θα μπορούσαν να βγουν χρήσιμα συμπεράσματα γύρω από ζητήματα που δεν έχουν διερευνηθεί επαρκώς ως τώρα. Το συνολικό δείγμα της παρούσας έρευνας πρόσφερε μια καλή βάση για τους ανωτέρω σκοπούς. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι τα εργαλεία προσαρμόστηκαν επιτυχώς στην ελληνική γλώσσα, παρέχοντας παρόμοιους δείκτες αξιοπιστίας με τις πρωτότυπες εκδόσεις στα αγγλικά.

Εκκινώντας από τον τελευταίο στόχο, αναφορικά με την προσπάθεια δημιουργίας μιας σύντομης ελληνικής έκδοσης για το MSQ, αυτή κρίνεται γενικώς επιτυχημένη. Το MSQ είναι ένα ερωτηματολόγιο που αριθμεί πολλά έτη στη διεθνή βιβλιογραφία και έχει συμβάλει στη διερεύνηση πολλών πτυχών της ψυχοσεξουαλικότητας. Αφενός, ήταν αναγκαία η επανεκτίμηση των ψυχομετρικών του ιδιοτήτων και, αφετέρου, η αρχική του μορφή αποτελείται από 60 στοιχεία, γεγονός που μπορεί να καθιστά τη χορήγηση του δύσκολη, ειδικά όταν συνδυάζεται με επιπρόσθετα εργαλεία για διάφορους σχετικούς ερευνητικούς σκοπούς. Επομένως, αποφασίστηκε να εξεταστεί η δυνατότητα δημιουργίας μιας σύντομης έκδοσης, με το σκεπτικό ότι ήταν σημαντικό να ληφθούν πληροφορίες και από τις δώδεκα ψυχοσεξουαλικές ιδιότητες του MSQ. Το συνολικό δείγμα των 2907 ατόμων θεωρήθηκε ιδανικό για τις ανάγκες των επιβεβαιωτικών παραγοντικών αναλύσεων (Comrey & Lee, 1992· Costello & Osborne, 2005).

Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι το MSQ μπορεί να συρρικνωθεί αρκετά, τηρώντας σε κάθε ιδιότητα του τρεις δηλώσεις, εκτός από την ιδιότητα «εσωτερικό σεξουαλικό κέντρο» που βάσει των αποτελεσμάτων δεν κατέστη εφικτό να αφαιρεθεί αξιόπιστα κάποια δήλωση. Η τελική αφαίρεση 22 δηλώσεων, οδήγησε στη σύντομη έκδοση του MSQ (με 38 τελικές δηλώσεις), η οποία απέδωσε παρόμοιους δείκτες αξιοπιστίας με την πρωτότυπη εργασία των Snell και συν. (1993), την έρευνα των Alley και Strassberg (2020), αλλά και με τα αποτελέσματα της παρούσας έρευνας σε σχέση

με την πλήρη μορφή της. Μάλιστα, δύο ιδιότητες (σ.σ. «φόβος σεξουαλικών σχέσεων» και «σεξουαλική διεκδικητικότητα») απέδωσαν καλύτερους δείκτες αξιοπιστίας από την πρωτότυπη (πλήρη) μορφή. Εξαίρεση αποτέλεσε μόνο η ιδιότητα «σεξουαλική κινητοποίηση» που στη σύντομη έκδοση αν και είχε αποδεκτό δείκτη αξιοπιστίας ($\alpha = .79$), εντούτοις είχε αρκετή απόκλιση από τους δείκτες της πρωτότυπης υποκλίμακας ($\alpha = .91$ και $\alpha = .87$). Επίσης, παρατηρήθηκε ότι δύο ψυχοσεξουαλικές ιδιότητες («εσωτερικό σεξουαλικό κέντρο» και «σεξουαλική κινητοποίηση») δεν ανταποκρίνονταν αρκετά ικανοποιητικά στις παραγοντικές αναλύσεις και – όπως προαναφέρθηκε στο Κεφάλαιο των Αποτελεσμάτων – προτείνεται μια ενδεχόμενη μελλοντική τροποποίηση ή αναθεώρηση των δηλώσεων που ανταποκρίνονται σε αυτούς τους παράγοντες.

Η σύντομη έκδοση έδειξε και στοιχεία συγκλίνουσας εγκυρότητας τόσο σε σχέση με την πλήρη έκδοση του MSQ όσο και με το ερωτηματολόγιο ψυχικής υγείας MHC-SF, γεγονός που ενθαρρύνει τη συνέχιση της χρήσης της και τον επανέλεγχο της σε μελλοντικές έρευνες. Πραγματοποιήθηκαν ακόμα και έλεγχοι μετρικής ισοδυναμίας για να ελεγχθεί αν η σύντομη έκδοση του MSQ λειτουργεί με παρόμοιο τρόπο ανάμεσα στα άτομα με στρέιτ και πολυσεξουαλικό σεξουαλικό προσανατολισμό. Τα αποτελέσματα φανέρωσαν πως η σύντομη έκδοση του MSQ είναι κατάλληλη για χρήση στους δύο πληθυσμούς, καθώς ανταποκρινόταν με παρόμοιο τρόπο και παράλληλα παρείχε ενδείξεις περί δομικής εγκυρότητας της (DiStefano & Hess, 2005· Putnick & Bornstein, 2016).

Αναφορικά με τα ερευνητικά ερωτήματα και τις υποθέσεις, επιβεβαιώθηκαν όσα είναι ήδη γνωστά από την υπάρχουσα βιβλιογραφία και στο ελληνικό δείγμα. Τα πολυσεξουαλικά άτομα του δείγματος τηρούσαν χειρότερους δείκτες ευεξίας σε σχέση με τα στρέιτ άτομα του δείγματος, ενώ σε σχέση και με τις ψυχοσεξουαλικές ιδιότητες φάνηκε πως τα πολυσεξουαλικά άτομα παρουσίαζαν υψηλότερους δείκτες σε πτυχές όπως το σεξουαλικό άγχος και η κατάθλιψη, ο φόβος σεξουαλικών σχέσεων, το εξωτερικό σεξουαλικό κέντρο και χαμηλότερους δείκτες στη σεξουαλική ικανοποίηση. Αυτές οι ιδιότητες βιβλιογραφικά σχετίζονται με την ευεξία και αποτυπώθηκε στην παρούσα έρευνα η διαφορά που έχουν τα στρέιτ και τα πολυσεξουαλικά άτομα και ως προς αυτό το θέμα (Amanelahi et al., 2017· Blashill & Calzo, 2019· Brewster & Moradi, 2010· Davison et al., 2009· Farokhi & Shareh, 2014· Mastro & Zimmer-Gembeck, 2015· Ross et al., 2016· Ross et al., 2018). Άλλωστε, ο αντίκτυπος του

Μειονοτικού στρες (Meyer, 2003) έχει φανεί πως έχει ιδιαιτέρως αρνητικές επιπτώσεις τόσο σε επίπεδο ψυχικής υγείας όσο και σε επίπεδο διαπροσωπικών σχέσεων (Cao et al., 2017· Frost et al., 2015· Rostosky & Riggle, 2017).

Οι γυναίκες και οι άνδρες του δείγματος, ανεξαρτήτως σεξουαλικού προσανατολισμού, δεν διέφεραν ως προς τα επίπεδα ευεξίας τους. Γι' αυτό το θέμα, οι έρευνες παρουσιάζουν μεικτά ευρήματα ως προς την ευεξία ανδρών και γυναικών, λόγω των ποικίλων συνθηκών που μπορεί να επικρατούν σε μια δεδομένη κοινωνικοπολιτισμική περίοδο αλλά και σε ενδοπροσωπικό επίπεδο (Diener & Diener, 1995· Karasawa et al., 2011· King et al., 2014· Schütte et al., 2014). Παρόμοια εικόνα παρουσιάστηκε ανάμεσα στους άνδρες και τις γυναίκες του δείγματος που είχαν πολυσεξουαλικό προσανατολισμό, αν και εδώ, οι άνδρες σημείωσαν υψηλότερη κοινωνική ευεξία σε σχέση με τις γυναίκες του ίδιου σεξουαλικού προσανατολισμού. Το ίδιο αποτέλεσμα αναπαρήχθη και στις αναλύσεις με βάση τις ΤΚΦ των πολυσεξουαλικών συμμετεχόντων. Μια αρκετά πιθανή εξήγηση για αυτό το εύρημα θα μπορούσε να είναι το γεγονός ότι στην Ελλάδα οι κοινωνικοπολιτισμικές συνθήκες είναι τέτοιες ώστε συνεχίζουν να ευνοούν συστηματικά τους άνδρες σε σχέση με τις γυναίκες, διατηρώντας τις ανισότητες μεταξύ τους, με αποτέλεσμα να υπάρχει αυτός ο αντίκτυπος στην ψυχική τους υγεία (European Institute for Gender Equality, 2022· Georgetown Institute for Women, Peace and Security and Peace Research Institute, 2023· Michos et al., 2021· Organization for Economic Co-operation and Development, 2023· UN Women, 2017). Παράλληλα εδώ, υπό το πλαίσιο της Διαθεματικότητας και των διασταυρούμενων ταυτοτήτων, φαίνεται πως μια *διπλά καταπιεσμένη κοινωνική ομάδα* (σ.σ. πολυσεξουαλικές γυναίκες) βιώνει ακόμα μεγαλύτερες δυσκολίες ψυχικής ευεξίας στο κοινωνικό επίπεδο, σε σύγκριση τόσο με τους πολυσεξουαλικούς άνδρες, αλλά και με τις στρέιτ γυναίκες.

Αναφορικά με τις διαφορές των δύο φύλων (φύλο κατά τη γέννηση) ως προς τις δώδεκα ψυχοσεξουαλικές ιδιότητες, παρατηρήθηκαν στατιστικά σημαντικές διαφορές. Οι άνδρες του δείγματος ανέφεραν μια μεγαλύτερη σεξουαλική ενασχόληση και κινητοποίηση γύρω από ζητήματα σεξουαλικής φύσεως, αλλά επίσης εμφάνιζαν υψηλότερο σεξουαλικό άγχος και κατάθλιψη. Επίσης, οι άνδρες πίστευαν περισσότερο ότι εξωγενείς και μη ελεγχόμενοι παράγοντες μπορούν να επηρεάσουν πτυχές της σεξουαλικότητας τους, ενώ επίσης βίωναν μεγαλύτερη δημόσια ανησυχία σχετικά με την εντύπωση που προκαλεί η σεξουαλικότητα τους σε τρίτα άτομα. Τέλος, εμφάνιζαν

μεγαλύτερο φόβο σύναψης ερωτικών σχέσεων και χαμηλότερη σεξουαλική ικανοποίηση σε σχέση με τις γυναίκες. Μάλιστα, αυτή η εικόνα ήταν παρόμοια και εντός του πολυσεξουαλικού δείγματος, με τις μόνες διαφορές να εντοπίζονται ως προς τη σεξουαλική ικανοποίηση και κινητοποίηση (σ.σ. τα πολυσεξουαλικά άτομα δεν διέφεραν βάσει φύλου ως προς αυτές τις δύο ιδιότητες).

Αυτά τα αποτελέσματα έχουν πολυπαραγοντικές ερμηνείες. Αρχικά, τα κοινωνικά πρότυπα έχουν ιστορικά καλλιεργήσει ένα περιβάλλον όπου οι άνδρες ενθαρρύνονται να εκφράζουν τη σεξουαλικότητά τους ανοιχτά. Αυτή η πολιτισμική παράμετρος συχνά διαιωνίζει την πεποίθηση ότι οι άνδρες πρέπει να ασχολούνται περισσότερο με τη σεξουαλική δραστηριότητα και να παρακινούνται από αυτήν (Hill & Preston, 1996· Petersen & Hyde, 2010· Philaretou & Allen, 2003· Stark et al., 2015). Ωστόσο, αυτή η κοινωνική προσδοκία μπορεί να δημιουργήσει πίεση και άγχος γύρω από τη σεξουαλική απόδοση, οδηγώντας ενδεχομένως σε αισθήματα δυσανεξίας και κατάθλιψης (Kempeneers et al., 2018). Ακόμα, από εξελικτική σκοπιά, οι βιολογικές διαφορές μεταξύ ανδρών και γυναικών, συμπεριλαμβανομένων των διαφορών στα ορμονικά επίπεδα και τη δομή του εγκεφάλου, μπορούν να συμβάλλουν στις διαφορές στις σεξουαλικές εμπειρίες και τα κίνητρα. Για παράδειγμα, τα υψηλότερα επίπεδα τεστοστερόνης, που συνήθως απαντώνται στους άνδρες, μπορούν να επηρεάσουν τη σεξουαλική επιθυμία και συμπεριφορά (Hiller, 2005· Klusmann, 2002· Stark et al., 2015). Επιπλέον, οι ατομικές διαφορές στην προσωπικότητα, τις προηγούμενες εμπειρίες και την ψυχική υγεία παίζουν σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση των σεξουαλικών εμπειριών. Από κοινωνιοψυχολογική σκοπιά, οι άνδρες μπορεί να αισθάνονται κοινωνική πίεση να συμμορφωθούν με τα «ανδρικά ιδεώδη» και τα σεξουαλικά σενάρια (sexual scripts) που περιγράφουν την τυπική «ανδρική συμπεριφορά και στάση» μέσω της αυξημένης σεξουαλικής ενασχόλησης (γεγονός όμως που μπορεί να οδηγήσει σε αισθήματα ανεπάρκειας και άγχους για το «πώς θα φανούν στους άλλους»), ενώ από την άλλη και για τις γυναίκες υπάρχουν άλλου είδους σεξουαλικά σενάρια (τα οποία και αυτά στηρίζονται στις παραδοσιακές νόρμες για τα φύλα) που περιγράφουν για παράδειγμα πως «η γυναικεία παρθενία είναι δώρο», πρέπει να διαφυλάσσεται και άρα ως αποτέλεσμα να μην επιζητείται η σεξουαλική δραστηριότητα από αυτές, ώστε να μην χαρακτηριστούν αρνητικά ή ακόμα ότι είναι ανήθικο οι γυναίκες να εκφράζουν τη σεξουαλικότητά τους ή/και την ικανοποίησή τους (Boislard et al., 2016· Gruskin et al., 2019· Kempeneers et al., 2018· Philaretou &

Allen, 2003). Τέτοιου είδους «διπλά στάνταρ» συνεισφέρουν στη δικαιολόγηση του συστήματος (αναφορικά με τις ισχύουσες ετεροκανονιστικές προσδοκίες για τα δύο φύλα) για τη διατήρηση της πατριαρχίας και της ανισότητας των φύλων (Bareket et al., 2018· Mallory, 2022). Σε σχέση με τα σεξουαλικά σενάρια, προσφάτως έχει φανεί πως άτομα με μεγαλύτερη ευελιξία αναφορικά με αυτά, εμφάνιζαν καλύτερη σεξουαλική ευεξία και ικανοποίηση (Bouchard et al., 2023), πιθανότατα λόγω μεγαλύτερης απελευθέρωσης των ατόμων από τα παραδοσιακά αυστηρά σεξουαλικά σενάρια που αναφέρθηκαν πιο πριν.

Ως προς την έννοια της σεξουαλικής ικανοποίησης, αυτή είναι ιδιαιτέρως σύνθετη ακόμα και ως προς τη μέτρηση της, με τις γυναίκες να αναφέρουν μεγαλύτερη σεξουαλική ικανοποίηση όταν οι μετρήσεις αφορούν σχεσιακές πτυχές της ικανοποίησης και της ερωτικής σχέσης (όπως το MSQ) και τους άνδρες να αναφέρουν υψηλότερη σεξουαλική ικανοποίηση όταν οι μετρήσεις αφορούν σωματικές πτυχές (del Mar Sánchez-Fuentes et al., 2014). Συνολικά όμως, αν και η έρευνα γύρω από τη σεξουαλικότητα έχει προοδεύσει αρκετά, εντούτοις το θέμα της σεξουαλικής ικανοποίησης απαιτεί περαιτέρω έρευνα καθότι υπάρχουν μεικτά αποτελέσματα, λόγω της μεγάλης ποικιλομορφίας των ατομικών διαφορών, αλλά και της σχέσης της σεξουαλικής ικανοποίησης με άλλους παράγοντες, όπως ο ρόλος του ερωτικού συντρόφου, η ποιότητα της ερωτικής σχέσης, η επικοινωνία, η ερωτική επιθυμία και η μετουσίωση της σε σεξουαλική επαφή (Dosch et al., 2016· Mallory, 2022· Santtila et al., 2007· Schoenfeld et al., 2017· Velten & Margraf, 2017· Zheng & Zheng, 2016).

Όπως αναφέρθηκε, παρόμοια ήταν γενικά και η εικόνα στο πολυσεξουαλικό δείγμα. Οι πολυσεξουαλικοί άνδρες του δείγματος τηρούσαν χειρότερους δείκτες σε αρκετές ψυχοσεξουαλικές ιδιότητες συγκρινόμενοι με τις πολυσεξουαλικές γυναίκες. Στα ανωτέρω λοιπόν, μπορεί να προστεθεί ότι ενδεχομένως υπάρχει υψηλότερη εσωτερίκευση της αμφιφυλοφοβίας από το ανδρικό δείγμα, λόγω των επιπτώσεων του Μειονοτικού στρες και της ετεροκανονικότητας, αφού σε αρκετές έρευνες στάσεων έχει φανεί ότι η κοινωνία τηρεί συστηματικά πιο αρνητικές στάσεις προς τους μη στρείτ άνδρες, λόγω του ότι είναι πιο «ορατοί στόχοι» μέσα σε πλαίσια όπου ο σεξισμός έχει σημαντικό μερίδιο κοινωνικής πίεσης για συμμόρφωση με τους ετεροκανονικούς ρόλους φύλων (Baiooco et al., 2014· Dodge et al., 2016· Herek et al., 2009· Meyer, 2003· Ross et al., 2010· Sommantico et al., 2018). Επίσης, το γεγονός ότι οι πολυσεξουαλικοί άνδρες κατά βάση αναφέρουν περισσότερες δυσκολίες κοινωνικής

διασύνδεσης με υποστηρικτικά περιβάλλοντα σε σχέση με τις γυναίκες (Cicirelli, 2010· Erosheva et al., 2016· Fredriksen-Goldsen et al., 2020), μπορεί να συνεισφέρει στο παρόν αποτέλεσμα, αφού οι άνδρες δεν απολαμβάνουν στον ίδιο βαθμό τα οφέλη και την προστασία που προσφέρει η ένταξη σε μια κοινωνική ομάδα (Frost & Meyer, 2012· Ribeiro-Gonçalves et al., 2019). Τέτοια οφέλη εκτείνονται σε σημαντικούς ενδοπροσωπικούς και διαπροσωπικούς παράγοντες (βλ. Συζήτηση 3^{ης} Έρευνας του Δευτέρου μέρους, σελ. 264-266).

Εν συνεχεία, οι αναλύσεις διαμεσολάβησης έδειξαν πως οι διαφορές στρέιτ και πολυσεξουαλικών ατόμων ως προς τα επίπεδα ευεξίας, εξηγούνταν μέσω συγκεκριμένων ψυχοσεξουαλικών ιδιοτήτων και μάλιστα, στην περίπτωση της *ψυχολογικής ευεξίας*, αυτές οι ιδιότητες αποτελούσαν και τους αποκλειστικούς μηχανισμούς (σε σχέση με τις υπό μελέτη μεταβλητές των μοντέλων) που εξηγούσαν τις διαφορές των δύο σεξουαλικών προσανατολισμών. Συγκεκριμένα, η σεξουαλική κατάθλιψη και η ικανοποίηση αποτέλεσαν σταθερούς διαμεσολαβητικούς μηχανισμούς αναφορικά με όλες τις μορφές ευεξίας. Ως ψυχοσεξουαλικές πτυχές, αυτές οι δύο έννοιες μοιάζουν, αλλά παρ' όλα αυτά αποτελούν διακριτά στοιχεία, κυρίως λόγω του γεγονότος ότι η σεξουαλική (μη) ικανοποίηση περιλαμβάνει και την παράμετρο του κόστους – οφέλους μέσα στην ερωτική σχέση, σύμφωνα με τη Θεωρία Κοινωνικής Ανταλλαγής (Lawrance & Byers, 1995· McClelland, 2010). Το συγκεκριμένο αποτέλεσμα αναδεικνύει τη σημασία αυτών των δύο εννοιών *ως σταθερών μηχανισμών* που εξηγούν τις διαφορές στρέιτ και πολυσεξουαλικών ατόμων αναφορικά με την ευεξία τους.

Μάλιστα, αυτό το εύρημα συνεισφέρει στις απαντήσεις βασικών ερωτημάτων της σύγχρονης βιβλιογραφίας αναφορικά με τους λόγους που τα πολυσεξουαλικά άτομα συστηματικά τηρούν χαμηλότερους δείκτες ψυχικής υγείας (βλ. Κεφάλαιο 3). Επιπλέον, αποτελεί σημείο εκκίνησης για μελλοντικές έρευνες αναφορικά με συγκεκριμένους λόγους που οδηγούν τα πολυσεξουαλικά άτομα να αισθάνονται μικρότερη σεξουαλική ικανοποίηση και αυξημένη σεξουαλική κατάθλιψη. Σε σύνδεση με αυτό, μελλοντικές έρευνες με μεγαλύτερα δείγματα και λήψη δεδομένων από όλα τα μέρη της ερωτικής σχέσης (π.χ. έρευνες σε ζευγάρια), μπορούν να εστιάσουν στον ρόλο των συντρόφων αναφορικά με αυτές τις δύο ιδιότητες, αλλά και ως προς την ποιότητα της ίδιας της σεξουαλικής/ερωτικής σχέσης.

Σε σχέση με τη σεξουαλική ικανοποίηση, συζητήθηκε και πιο πριν ότι αποτελεί ένα ερευνητικό πεδίο με σημαντικές κατευθύνσεις προς διερεύνηση. Αξίζει να αναφερθεί πως μεταξύ αυτών των ιδιοτήτων που έδρασαν ως μηχανισμοί εξήγησης της επίδρασης του σεξουαλικού προσανατολισμού στην ευεξία, η σεξουαλική ικανοποίηση είχε τη μεγαλύτερη επίδραση. Επιπλέον, οι Moïn και συν. (2009) περιγράφουν τη σεξουαλική ικανοποίηση ως σημαντικό μέρος της *σεξουαλικής ταυτότητας* των ατόμων, μαζί με τη σεξουαλική αυτοεκτίμηση και τη σεξουαλική ενασχόληση. Υπό αυτή την οπτική, αποτελεί λογικό αποτέλεσμα ο ρόλος της σεξουαλικής ικανοποίησης στην ευεξία των ατόμων. Σε σύνδεση με αυτό, η σεξουαλική ενασχόληση φάνηκε πως αποτελούσε τη μόνη ψυχοσεξουαλική ιδιότητα που μέσω της οποίας τα πολυσεξουαλικά άτομα μπορούσαν να βιώσουν υψηλότερη συναισθηματική ευεξία. Απαιτούνται μελλοντικές έρευνες που να αναπαράγουν το συγκεκριμένο αποτέλεσμα, αλλά μια εξήγηση μπορεί να δοθεί από τη θέση που παρουσιάζει τη σεξουαλική ενασχόληση ως “η αντίληψη της σημασίας του σεξ στη ζωή ενός ατόμου” (Moïn et al., 2009). Σε αυτή την περίπτωση, η σεξουαλική ενασχόληση μπορεί να αποτελεί καίριο παράγοντα που συμβάλλει στην ευεξία των ατόμων μέσω της αναγνώρισης της σημασίας της σεξουαλικής ζωής. Είναι αρκετά πιθανό τα χαμηλότερα επίπεδα σεξουαλικής ικανοποίησης που αναφέρουν οι πολυσεξουαλικοί συμμετέχοντες (σε σύγκριση με το δείγμα των στρέιτ) να αντισταθμίζονται από τη σεξουαλική ενασχόληση, όσον αφορά τη συναισθηματική ευεξία.

Αναφορικά με τη σεξουαλική κατάθλιψη, αυτή έχει περιγραφεί ως η τάση του ατόμου να αισθάνεται χρόνια θλίψη και αποθάρρυνση σχετικά με την ικανότητα του να σχετίζεται σεξουαλικά με άλλα άτομα και, μαζί με τη σεξουαλική αυτοεκτίμηση και τη σεξουαλική ενασχόληση, συνθέτει την έννοια της *σεξουαλικής αυτοαντίληψης* του ατόμου (Snell & Papini, 1989· Snell et al., 1993). Η διεθνής βιβλιογραφία μέχρι τώρα έχει εστιάσει στην έννοια της κλινικής κατάθλιψης, κυρίως ως ψυχιατρική οντότητα, και τη συσχέτιση της με τη σεξουαλική ζωή των ανθρώπων (Atlantis & Sullivan, 2012· Laurent & Simons, 2009· Liu et al., 2018). Παρ’ όλα αυτά, ως σημαντικό κομμάτι του σεξουαλικής αυτοαντίληψης, η σεξουαλική κατάθλιψη πρέπει να διαχωρίζεται από την κλινική κατάθλιψη, με τις μελλοντικές έρευνες να εστιάζουν ξεχωριστά σε αυτή, εάν ο στόχος είναι η ενίσχυση μιας θετικής σεξουαλικής αυτοαντίληψης (Steinke et al., 2008). Επίσης, η σεξουαλική κατάθλιψη και η σεξουαλική αυτοεκτίμηση τοποθετούνται ως δύο αντιθετικοί πόλοι του συνεχούς της σεξουαλικότητας και πρακτικά δεν αποτελούν ξεχωριστές έννοιες (Snell & Papini, 1989), με σύγχρονες

έρευνες να διαπιστώνουν την ισχυρή αρνητική συσχέτιση τους (Antičević et al., 2017· Cogan & Fennell, 2007· Harren et al., 2021· Soler et al., 2016). Όμως, στις ίδιες έρευνες παρατηρήθηκε πως οι δύο αυτές πτυχές δεν έχουν τον ίδιο επιτελεστικό ρόλο σε σχέση με άλλες υπό εξέταση μεταβλητές ή ακόμα και την ίδια σχέση ως προς την τρίτη διάσταση της σεξουαλικής αυτοαντίληψης, δηλαδή τη σεξουαλική ενασχόληση, κάτι που αναπαρήχθη και στην παρούσα έρευνα (βλ. Πίνακα 12). Επομένως, η σεξουαλική κατάθλιψη, αν και ισχυρά σχετιζόμενη με τη σεξουαλική αυτοεκτίμηση, εντούτοις φάνηκε να αποτελεί ξεχωριστό δείκτη ψυχοσεξουαλικής κατάστασης, στον οποίο διέφεραν τα στρέιτ και τα πολυσεξουαλικά άτομα του δείγματος, σε αντίθεση με τη σεξουαλική αυτοεκτίμηση. Συνδυαστικά, οι δύο από τις τρεις πτυχές (σεξουαλική κατάθλιψη και ενασχόληση) της σεξουαλικής αυτοαντίληψης, καθώς και η σεξουαλική ικανοποίηση, ως σημαντικό κομμάτι της σεξουαλικής ταυτότητας, *εξηγούσαν με συνέπεια* τις διαφορές μεταξύ των δύο σεξουαλικών προσανατολισμών ως προς την ευεξία. Απαιτούνται και νέες έρευνες με σκοπό τον έλεγχο της αναπαραγωγής αυτών των αποτελεσμάτων. Άλλωστε, η σεξουαλική κατάθλιψη αποτελεί μια αρκετά υποερευνημένη έννοια (Morozov & Boislard, 2022). Είναι επίσης σημαντικό να τονιστεί πως ο στόχος της προαγωγής μιας θετικής σεξουαλικής αυτοαντίληψης μέσω στοχευμένων παρεμβάσεων είναι εφικτός, αφού αποτελεί μια αρκετά δυναμική και ευέλικτη έννοια (Potki et al., 2017).

Επιπλέον, αξίζει να σχολιαστεί το γεγονός πως ο μεγαλύτερος φόβος για σύναψη ερωτικών δεσμών από τα πολυσεξουαλικά άτομα, επέδρασε στη συναισθηματική τους ευεξία. Όπως έχει ήδη αναφερθεί, τα πολυσεξουαλικά άτομα συχνά συνάπτουν μεικτές ερωτικές σχέσεις όπου είναι αρκετά πιθανό να έρχονται αντιμέτωπα με (μικρο)επιθέσεις, προσβολές και υποτιμητικές συμπεριφορές σε σχέση με τη σεξουαλική τους ταυτότητα (βλ. Κεφάλαιο 3). Αυτή η εικόνα φαίνεται πως μπορεί να εξηγήσει τον μεγαλύτερο φόβο αυτών των ατόμων (σε σχέση με τα στρέιτ άτομα) για σύναψη ερωτικών δεσμών. Όμως, αυτό το φοβικό συναίσθημα για τις ερωτικές σχέσεις έχει αντίκτυπο στη συναισθηματική τους ευεξία. Το συγκεκριμένο εύρημα συνεισφέρει στην υπάρχουσα γνώση αναφορικά με τις σχέσεις των πολυσεξουαλικών ατόμων και τις ιδιαίτερες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν, καθώς και τις πρακτικές επιπτώσεις αυτών.

Ακόμα, φάνηκε πως η σεξουαλική διεκδικητικότητα εξηγούσε και αυτή τις διαφορές μεταξύ στρέιτ και πολυσεξουαλικών ατόμων σε δύο από τις τέσσερις πτυχές ευεξίας που μετρήθηκαν. Τα στρέιτ άτομα ανέφεραν υψηλότερη διεκδικητικότητα

αναφορικά με τη σεξουαλική τους ζωή και λόγω αυτού υψηλότερη ευεξία. Η διεθνής βιβλιογραφία έχει περιγράψει πως συχνά τα πολυσεξουαλικά άτομα υφίστανται άδικες και στιγματοποιητικές συμπεριφορές (βλ. Κεφάλαιο 3), δεν ζουν αυθεντικά μέσα στις ερωτικές τους σχέσεις και ως εκ τούτου είναι πολύ πιθανό να μην διεκδικούν και όσα θέλουν στο σεξουαλικό κομμάτι. Γενικά, η διεκδικητική συμπεριφορά έχει συνδεθεί με αρκετά οφέλη ως προς την ψυχική υγεία και μάλιστα αποτελεί και θεραπευτικό στόχο, μέσω διαφόρων πρωτοκόλλων ψυχοθεραπευτικής παρέμβασης, όπως η γνωστική – συμπεριφορική ψυχοθεραπεία (Sarkova et al., 2013· Sodikin et al., 2021· Speed et al., 2018· Vagos & Pereira, 2019). Επομένως, σε πρακτικό επίπεδο, αποτελεί μια διάσταση που αξίζει να λαμβάνεται υπόψη κατά τη ψυχοθεραπευτική συνεργασία με πολυσεξουαλικά άτομα. Τέτοιου είδους στοχευμένες – βασισμένες σε έρευνα – ψυχοθεραπευτικές κατευθυντήριες οδηγίες συνεισφέρουν σημαντικά στα πεδία της συμβουλευτικής και της ψυχοθεραπείας με πολυσεξουαλικά άτομα, ένα πεδίο στο οποίο έχει καταγραφεί έλλειψη γνώσης και εξειδικευμένης ψυχοθεραπευτικής παρέμβασης από ειδικούς του χώρου (βλ. Κεφάλαιο 3 και Συζήτηση 3^{ης} Έρευνας Δευτέρου μέρους, σελ. 279). Συνολικά, από αυτές τις αναλύσεις φάνηκε η σημασία που έχει η ψυχοσεξουαλική κατάσταση των ανθρώπων στην ευρύτερη ψυχική υγεία και ευεξία τους και ακόμα ότι τα πολυσεξουαλικά άτομα βιώνουν πολλαπλές και αλληλοσχετιζόμενες προκλήσεις και δυσκολίες στη ζωή τους.

Παραμένοντας στο θέμα της ψυχοσεξουαλικότητας των πολυσεξουαλικών ατόμων, πραγματοποιήθηκαν και πιο ειδικές αναλύσεις με σκοπό να διερευνηθεί ο ενδεχόμενος ρόλος του φύλου και του σεξουαλικού προσανατολισμού του συντρόφου. Όπως προτείνεται από τη σύγχρονη βιβλιογραφία, τα μέχρι τώρα δεδομένα είναι ιδιαίτερος περιορισμένα (Morandini et al., 2018· Xavier Hall et al., 2021), τη στιγμή μάλιστα που τα πολυσεξουαλικά άτομα είναι αρκετά πιθανό να συνάπτουν ερωτικούς δεσμούς τόσο με πολυσεξουαλικά άτομα όσο και με άτομα άλλων σεξουαλικών προσανατολισμών (Galupo, 2009).

Φάνηκε λοιπόν πως το φύλο και ο σεξουαλικός προσανατολισμός του συντρόφου αλληλεπιδρούσαν με κάποιες βασικές ψυχοσεξουαλικές ιδιότητες των συμμετεχόντων ατόμων. Συγκεκριμένα, το να είναι ένα πολυσεξουαλικό άτομο (ασχέτως φύλου) σε σχέση με ένα στρέιτ άτομο, αποτέλεσε επιβαρυντικό παράγοντα για δύο βασικές ψυχοσεξουαλικές ιδιότητες: το άγχος και την κατάθλιψη. Αυτό εξηγείται από την υπάρχουσα βιβλιογραφία που περιγράφει πως συχνά τα

πολυσεξουαλικά άτομα βιώνουν δυσκολίες και προσκλήσεις όταν διατηρούν ερωτικούς δεσμούς με στρέιτ άτομα (Bostwick, 2012· Doan Van et al., 2018· Roberts et al., 2015), με την παρούσα διδακτορική διατριβή να ταυτοποιεί συγκεκριμένες δυσκολίες σε ψυχοσεξουαλικό επίπεδο.

Σε ένα υψηλότερο επίπεδο λεπτομέρειας, η παρούσα έρευνα έδειξε επίσης ότι πολυσεξουαλικοί άνδρες και γυναίκες διέφεραν ως προς τη σεξουαλική κατάθλιψη όταν ο σεξουαλικός προσανατολισμός του συντρόφου ήταν στρέιτ. Φάνηκε ότι οι πολυσεξουαλικοί άνδρες που βρίσκονταν σε σχέση με στρέιτ άτομα παρουσίαζαν υψηλότερη σεξουαλική κατάθλιψη από πολυσεξουαλικούς άνδρες σε σχέση με πολυσεξουαλικά άτομα, ενώ για τις πολυσεξουαλικές γυναίκες, ο σεξουαλικός προσανατολισμός του συντρόφου δεν είχε στατιστικά σημαντική επίδραση. Ακόμα, οι πολυσεξουαλικοί άνδρες του δείγματος φάνηκε να παρουσιάζουν και υψηλότερη σεξουαλική κατάθλιψη όταν ήταν σε σχέση με στρέιτ άτομο, συγκρινόμενοι με πολυσεξουαλικές γυναίκες που ήταν επίσης σε σχέση με στρέιτ άτομο. Παρόμοια εικόνα παρατηρήθηκε και ως προς την κοινωνική ευεξία. Οι πολυσεξουαλικοί άνδρες όταν ήταν σε σχέση με στρέιτ άτομα βίωναν χαμηλότερη κοινωνική ευεξία σε σχέση με πολυσεξουαλικούς άνδρες που ήταν σε σχέση με πολυσεξουαλικά άτομα, ενώ για τις πολυσεξουαλικές γυναίκες η επίδραση του σεξουαλικού προσανατολισμού του συντρόφου δεν ήταν σημαντική ούτε για την κοινωνική τους ευεξία. Εδώ αξίζει να σημειωθεί πως το ίδιο μοτίβο υπήρχε και ως προς το σεξουαλικό άγχος ($p = .039$) και τη θετική λειτουργικότητα ($p = .033$), αλλά λόγω της χρήσης της τεχνικής του ΠΨΑ για τις πολλαπλές αναλύσεις, τα αποτελέσματα αυτά κρίθηκαν ως μη στατιστικά σημαντικά. Μελλοντικές μετρήσεις είναι σημαντικό να συμπεριλάβουν και αυτές τις έννοιες για επιβεβαίωση των αποτελεσμάτων με νέα δείγματα πολυσεξουαλικών ατόμων. Πάντως, παρόμοια εικόνα αποτυπώθηκε και σε πρόσφατη έρευνα των Arriaga και Parent (2019) όπου μελετήθηκε ο ρόλος του φύλου του συντρόφου σε άνδρες και γυναίκες με αμφισεξουαλικό προσανατολισμό, ως προς την εσωτερικευμένη αμφιφυλοφοβία.

Αυτά τα αποτελέσματα ενδεχομένως φανερώνουν πως οι πολυσεξουαλικές γυναίκες του δείγματος παρουσίαζαν μια μεγαλύτερη προσαρμοστικότητα και «πλαστικότητα» συγκρινόμενες με τους άνδρες του ίδιου σεξουαλικού προσανατολισμού. Η υπάρχουσα βιβλιογραφία έχει περιγράψει αυτή τη θεώρηση αναφορικά με την προσαρμοστικότητα του γυναικείου φύλου στις διάφορες

κοινωνικοπολιτισμικές επιδράσεις, αλλά και τις συνθήκες που άπτονται της σεξουαλικής σφαίρας (Baumeister, 2000). Επιπλέον αυτών, η Diamond (2008b, σελ. 3) αναφέρει πως ένα “χαρακτηριστικό της γυναικείας σεξουαλικότητας είναι η ρευστότητα, με την έννοια της προσαρμοστικότητας των γυναικών αναφορικά με τη σεξουαλική ανταπόκριση, ανεξαρτήτως του σεξουαλικού τους προσανατολισμού”.

Όμως, μια κοινωνιοψυχολογική εξήγηση για αυτά τα αποτελέσματα μπορεί να στηρίζεται στον ρόλο του συντρόφου και στο γεγονός ότι γενικά οι στάσεις απέναντι σε πολυσεξουαλικές γυναίκες είναι πιο θετικές σε σχέση με τις αντίστοιχες στάσεις προς πολυσεξουαλικούς άνδρες και ακολούθως ότι γίνονται πιο εύκολα αποδεκτές σε σχέση με τους άνδρες, κυρίως επειδή στερεοτυπικά θεωρείται ότι οι μη στρέιτ άνδρες παραβιάζουν σε μεγαλύτερο βαθμό τις παραδοσιακές έννοιες γύρω από το φύλο τους (Bettinsoli et al., 2020· Dyar & Feinstein, 2018· Helms & Waters, 2016· Herek, 2000· Israel & Mohr, 2004· Morrison et al., 2016). Συνδέοντας αυτό το τελευταίο με τους μύθους, τα στερεότυπα και τις ειδικές διακρίσεις που υφίστανται τα πολυσεξουαλικά άτομα (Brewster & Moradi, 2010· Hartman-Linck, 2014· Ross et al., 2010· Ross et al., 2018), ενδέχεται οι γυναίκες με πολυσεξουαλικό προσανατολισμό να εκλαμβάνονται ως ακόμα πιο σεξουαλικά ενεργές, δεκτικές σε σεξουαλικούς πειραματισμούς και «απελευθερωμένες» από τον στρέιτ σύντροφο τους (άνδρας), λόγω του ότι είναι πολυσεξουαλικές και κατ’ επέκταση αυτή η αντικειμενοποίηση – λόγω φύλου – να συνδέεται εδώ και με ένα είδος καλοπροαίρετου σεξισμού προς αυτές τις γυναίκες (Awasthi, 2017· Barreto & Doyle, 2023). Άλλωστε, έχει φανεί πως η γυναικεία αμφισεξουαλικότητα περιγράφεται συχνά από τους στρέιτ άνδρες ως διεγερτική και ερωτική (DeCapua, 2017· Feinstein et al., 2014· Yost & Tomas, 2012).

Αντιστρόφως, ενδέχεται οι πολυσεξουαλικοί άνδρες που είναι σε σχέση με στρέιτ άτομα, να βαρύνονται ψυχικά από τα στερεότυπα που περιβάλλουν την έννοια της αρρενωπότητας και τις «απαιτήσεις» που απορρέουν κοινωνικά από αυτή (Cooper et al., 2023· Inckle, 2014), να είναι περισσότερο αποκρυπτικοί σε σχέση με τη σεξουαλική τους ταυτότητα, να έχουν εσωτερικεύσει σε μεγαλύτερο βαθμό την αμφιφυλοφοβία και να βιώνουν ταυτοτικές δυσκολίες (Benoit & Koken, 2012· Davids & Lundquist, 2018· Kays et al., 2014· Lewis et al., 2009· Morgenroth et al., 2022). Αυτό που φάνηκε άλλωστε ήταν ότι οι πολυσεξουαλικοί άνδρες που ήταν σε σχέση με πολυσεξουαλικά άτομα, σημείωσαν υψηλή κοινωνική ευεξία (υψηλότερη και από τις πολυσεξουαλικές γυναίκες που ήταν σε σχέση με πολυσεξουαλικά άτομα) και χαμηλή

σεξουαλική κατάθλιψη, ενδεχομένως λόγω μεγαλύτερου αισθήματος αυθεντικότητας, μικρότερου βαθμού απόκρυψης, υψηλού αισθήματος ομοιότητας με τον ερωτικό σύντροφο (Montoya et al., 2008· Petrocchi et al., 2020· Xavier Hall et al., 2021) και αποφυγής (αναμενόμενων) στιγματοποιητικών συμπεριφορών και προκλήσεων από τον στρέιτ ερωτικό σύντροφο (Feinstein et al., 2014· Schrimshaw et al., 2018· Smith et al., 2023· Vencill & Wiljamaa, 2016).

Ολοκληρώνοντας τη συζήτηση των αποτελεσμάτων με τις ταυτότητες κοινωνικού φύλου, εξήχθησαν νέα και χρήσιμα συμπεράσματα, ασχέτως σεξουαλικού προσανατολισμού των συμμετεχόντων. Ο σκοπός ήταν να στραφεί η έρευνα πέρα από το δίπολο «άνδρας – γυναίκα» (Friedman et al., 2014· Taylor, 2017· Travers et al., 2020). Παράλληλα, με βάση το θεωρητικό πλαίσιο των διασταυρούμενων ταυτοτήτων, επιχειρήθηκε να μελετηθεί η σχέση ανάμεσα στην πολυσεξουαλική ταυτότητα και την ταυτότητα κοινωνικού φύλου. Η ανάλυση λανθανόντων παραγόντων οδήγησε στην πρόταση εννέα ταυτοτήτων κοινωνικού φύλου (ΤΚΦ), αναλόγως του τρόπου με τον οποίο τα συμμετέχοντα άτομα έβλεπαν τον εαυτό τους να ταυτίζεται με τη γυναικεία ή/και την ανδρική ταυτότητα ή/και με την ταυτότητα ενός άλλου φύλου. Φάνηκε πως τα άτομα που βίωναν το φύλο τους με αμιγώς ανδρικό ή (κυρίως) γυναικείο τρόπο τηρούσαν τους χαμηλότερους δείκτες ευεξίας. Μια πιθανή εξήγηση για αυτό το αποτέλεσμα είναι ότι αυτά τα άτομα έχουν εσωτερικεύσει σε μεγάλο βαθμό τους ρόλους και τις προσδοκίες που απορρέουν από το κοινωνικό κατασκεύασμα του άνδρα και της γυναίκας, γεγονός που είναι εύλογο να τους προκαλεί πίεση να ανταποκριθούν σε αυτές τις κοινωνικές επιταγές (Bojanowska & Zalewska, 2016· Gerdes & Levant, 2018· Good & Sanchez, 2010· Kachel et al., 2016· McCormack, 2023). Στον αντίποδα, τα άτομα του δείγματος που βίωναν το φύλο τους με στοιχεία και των δύο φύλων ή ακόμα και με στοιχεία ενός άλλου φύλου, παρουσίαζαν τους καλύτερους δείκτες ευεξίας, συμφωνώντας με πρόσφατα ερευνητικά ευρήματα (Matud et al., 2019), πιθανώς λόγω μεγαλύτερου βαθμού απαλλαγής από τις διάφορες κοινωνικές επιταγές σχετικών με την αρρενωπότητα και τη θηλυκότητα που αφορούν τόσο τις στενές διαπροσωπικές σχέσεις όσο και την ευρύτερη κοινωνική ζωή και πραγματικότητα.

Το εύρημα ότι τα άτομα με μια πιο ρευστή ταυτότητα φύλου βιώνουν υψηλότερη ψυχολογική ευεξία και θετική λειτουργικότητα, έχει παρατηρηθεί και σε σύγχρονες έρευνες που ασχολήθηκαν με την έρευνα των «ανδρόγυνων» ατόμων (δηλαδή άτομα που εκφράζονται μέσω αρρενωπών και θηλυκών χαρακτηριστικών,

χωρίς όμως τη συμπερίληψη άλλου φύλου), όπου ενδεχομένως υποδηλώνεται πως η υιοθέτηση αυτής της ρευστότητας αναφορικά με την προσωπική αίσθηση της ταυτότητας φύλου, μπορεί να προσδώσει μια αίσθηση ενδυνάμωσης ή ανθεκτικότητας στην πλοήγηση στις σχέσεις και στις κοινωνικές αλληλεπιδράσεις (Esteban-Gonzalo et al., 2021· Esteban-Gonzalo et al., 2024), ανεξάρτητα – όπως φάνηκε στην παρούσα έρευνα – από το φύλο του συντρόφου ή έστω όχι τόσο άμεσα εξαρτώμενη από αυτό το χαρακτηριστικό του συντρόφου. Μάλιστα, τέτοια δεδομένα έχουν εκκινήσει το ερευνητικό ενδιαφέρον και στο πεδίο της νευροψυχολογίας, με πρόσφατη έρευνα μελέτης εγκεφάλου να αναδεικνύει πως άτομα με ανδρικά και γυναικεία χαρακτηριστικά φύλου (αναφερόμενα ως «ανδρόγυνα») παρουσίαζαν μειωμένα προβλήματα ψυχικής υγείας (Luo & Sahakian, 2022), προσθέτοντας και μια βιολογική παράμετρο στην υπάρχουσα κοινωνιοψυχολογική βιβλιογραφία.

Επιπρόσθετα, στα πλαίσια της διασταυρούμενης προσέγγισης ταυτοτήτων, παρόμοια ήταν η εικόνα και στις αναλύσεις που λάμβαναν υπόψη και τον σεξουαλικό προσανατολισμό των συμμετεχόντων (σ.σ. πολυσεξουαλικός και στρέιτ). Η αμιγώς «γυναικεία εμπειρία φύλου» οδηγούσε σε χαμηλότερη κοινωνική ευεξία τα στρέιτ άτομα, ενώ ανάμεσα στα πολυσεξουαλικά άτομα, «το γυναικείο και ανδρικό βίωμα» οδηγούσε σε χαμηλότερη κοινωνική ευεξία από το «ανδρικό και γυναικείο βίωμα». Το να βιώνεται η ταυτότητα φύλου πρωτίστως ως «ανδρική» οδηγεί σε καλύτερη κοινωνική ευεξία, ενώ, κατ' αντιπαράθεση, αξίζει να σχολιαστεί και το γεγονός ότι η ΤΚΦ «Γυναίκα» σημείωνε συστηματικά τους χαμηλότερους δείκτες ευεξίας. Υπενθυμίζεται πως βάσει της κατηγορικής ανάλυσης του φύλου (σ.σ. άνδρας – γυναίκα) δεν βρέθηκαν διαφορές εντός του στρέιτ δείγματος ως προς την ευεξία. Όμως, οι αναλύσεις των ΤΚΦ που παρείχαν ένα υψηλότερο επίπεδο ανάλυσης, φανέρωσαν πως και εντός του στρέιτ δείγματος, μόνο τα άτομα που *ένιωθαν πλήρη ταύτιση* με τη γυναικεία ταυτότητα, βίωναν μειωμένη κοινωνική ευεξία σε σχέση με τα άτομα που βίωναν πιο ρευστά την ταυτότητα φύλου τους. Σε σύνδεση με όσα ειπώθηκαν ήδη (βλ. παρούσα Συζήτηση, σελ. 125), αυτό μπορεί να αποδοθεί στο ότι τα άτομα στην Ελλάδα που ταυτίζονται πλήρως με τη γυναικεία ταυτότητα βιώνουν ακόμα σοβαρές προκλήσεις και δυσκολίες στη βάση της ταυτότητας φύλου τους. Φαίνεται επίσης, ότι σε ένα σημαντικό βαθμό, ο τρόπος που τα άτομα βιώνουν την ταυτότητα φύλου τους *διαπερνάει* τον σεξουαλικό προσανατολισμό και θέτει κάποια συγκεκριμένα

κοινωνιοψυχολογικά δεδομένα στη συζήτηση για τους παράγοντες που επιδρούν στην ευεξία των ανθρώπων.

Αναφορικά με τις ΤΚΦ και τις ψυχοσεξουαλικές ιδιότητες, φάνηκε ότι τα άτομα με αμιγώς ανδρικό βίωμα φύλου τηρούσαν υψηλότερα επίπεδα σεξουαλικού άγχους, κατάθλιψης, φόβου ερωτικών σχέσεων και άγχους για το πως θα το κρίνουν οι άλλοι (σεξουαλική παρατήρηση). Αυτές οι ιδιότητες απορρέουν από κλασσικά στερεοτυπικά χαρακτηριστικά στοιχεία της αρρενωπότητας που αντανακλούν το άγχος επίδοσης, της κριτικής και της ανεξαρτησίας (Clarke et al., 2015· Richardson, 2010· Sweeney, 2014) και μάλιστα σε μετα-ανάλυση των Wong και συν. (2017) υπογραμμίστηκαν κίνδυνοι λόγω συμμόρφωσης με τα παραδοσιακά πρότυπα του ανδρικού ρόλου κυρίως στην κοινωνική λειτουργικότητα των ατόμων και δευτερευόντως στην ψυχική ευεξία. Όμως, σε σχέση με το σεξουαλικό άγχος, φάνηκε πως αφορά εξίσου και τα άτομα με ΤΚΦ «Γυναίκα», παρέχοντας έτσι ένα ποιοτικότερο επίπεδο λεπτομέρειας και πληροφορίας σε σύγκριση με τις απλές διαφορές μεταξύ των δύο φύλων που αποδόθηκαν στη γέννηση. Το σεξουαλικό άγχος προσφάτως έχει φανεί πως μπορεί να αποτελέσει κύριο προβλεπτικό παράγοντα της σεξουαλικής λειτουργικότητας, τόσο για άνδρες όσο και για γυναίκες, αναδεικνύοντας έτσι τη σημασία του και για τα δύο φύλα (Dang et al., 2018). Γνωστικοί μηχανισμοί συνδεδεμένοι με το άγχος απόδοσης, τη διέγερση και την αναστολή της μπορούν να εξηγήσουν το σεξουαλικό άγχος, αλλά απαιτείται περαιτέρω πειραματική έρευνα ώστε να καθοριστεί αν το σεξουαλικό άγχος αποτελεί συνέπεια ή παράγοντα που ενισχύει το άγχος απόδοσης, τη διέγερση και την αναστολή της (Kane et al., 2019). Επίσης, σε σχέση με το σεξουαλικό άγχος, η Θεωρία Δεσμού (Bowlby, 1969/1997, 1973, 1980) και η απορρέουσα Θεωρία ενήλικων δεσμών (Brennan et al., 1998· Fraley & Shaver, 2000· Hazan & Shaver, 1987) μπορούν να προσφέρουν ένα θεωρητικό πλαίσιο για την εξήγηση του σε άνδρες και γυναίκες (Brassard et al., 2013). Επιπλέον, το σεξουαλικό άγχος φάνηκε να απασχολεί ιδιαίτερα τα *πολυσεξουαλικά άτομα* με αμιγώς «ανδρική» ΤΚΦ. Εδώ όμως το σεξουαλικό άγχος είναι πιθανόν να εδράζεται και σε μια προέκταση των *ρόλων και των προσδοκιών φύλων*, η οποία αφορά τα δυναμικά που δημιουργούνται, αναλόγως του *φύλου του ερωτικού συντρόφου*. Εξάλλου, φάνηκε ότι στην περίπτωση σύναψης σχέσης με στρέιτ άτομο (πιθανώς δηλαδή σύντροφο γυναικείου φύλου), οι πολυσεξουαλικοί άνδρες σημείωναν αυξημένους δείκτες σεξουαλικής κατάθλιψης και μειωμένη κοινωνική ευεξία. Τα ευρήματα της παρούσας

έρευνας μπορούν να ληφθούν υπόψη σε μελλοντικές μελέτες που θα συμπεριλαμβάνουν και μετρήσεις ύφους προσκόλλησης στις ενήλικες σχέσεις, ώστε να μελετηθεί η σχέση των διάφορων ΤΚΦ με το είδος σύναψης ενήλικων δεσμών ως προς το σεξουαλικό άγχος.

Παραμένοντας στις ΤΚΦ και τις ψυχοσεξουαλικές ιδιότητες, παρατηρήθηκε ότι τα άτομα που βίωναν την ταυτότητα φύλου τους ως αμιγώς «γυναικεία», παρουσίαζαν χαμηλή σεξουαλική κινητοποίηση, ενασχόληση, αυτοεκτίμηση, διεκδικητικότητα, και πίστη ότι έχουν τη δύναμη να ελέγξουν ζητήματα αναφορικά με τη σεξουαλικότητα τους (σ.σ. εσωτερικό σεξουαλικό κέντρο), αποτέλεσμα που μπορεί να εξηγηθεί από τη μεγαλύτερη αποδοχή και τήρηση παραδοσιακών κοινωνικών σεναρίων για τη γυναικεία σεξουαλικότητα. Επιπλέον, τα άτομα με αμιγώς ανδρικό ή γυναικείο βίωμα φύλου τηρούσαν και χαμηλότερα ποσοστά σεξουαλικής ικανοποίησης, ενδεχομένως λόγω της προσπάθειας τους να «ευθυγραμμιστούν» με τις κοινωνικές απαιτήσεις και νόρμες που υπάρχουν για το φύλο τους στο σεξουαλικό κομμάτι (Bailon, 2019· Good & Sanchez, 2010· Katz-Wise & Hyde, 2012· Levant & Richmond, 2016· McDermott et al., 2019· Sanchez et al., 2012).

Αντιθέτως, τα άτομα που βίωναν την ταυτότητα φύλου τους με στοιχεία και των δύο φύλων και παράλληλα ένιωθαν ότι η ταυτότητα φύλου τους δεν περιορίζεται στο δίπολο «άνδρας – γυναίκα», ανέφεραν την υψηλότερη σεξουαλική αυτοεκτίμηση, διεκδικητικότητα και ικανοποίηση σε σύγκριση με τις υπόλοιπες ταυτότητες κοινωνικού φύλου. Υπενθυμίζεται πως οι αναλύσεις βάσει του φύλου κατά τη γέννηση έδειξαν ότι τα δύο φύλα δεν διέφεραν ως προς τη σεξουαλική αυτοεκτίμηση και τη σεξουαλική διεκδικητικότητα. Αναφορικά με τη σεξουαλική διεκδικητικότητα, το αποτέλεσμα αυτό ίσχυε τόσο στις αναλύσεις που αφορούσαν τις ΤΚΦ ανεξαρτήτως σεξουαλικού προσανατολισμού, όσο και στις αναλύσεις που αφορούσαν εστιασμένα στο πολυσεξουαλικό δείγμα. Η σεξουαλική διεκδικητικότητα μάλλον αποτελεί σε μεγαλύτερο βαθμό χαρακτηριστικό των ατόμων που βιώνουν το φύλο τους με πιο ρευστό τρόπο και όχι αμιγώς ως «ανδρικό ή γυναικείο», ενισχύοντας ακόμα περισσότερο την πρόταση να λαμβάνεται σοβαρά υπόψη σε ψυχοθεραπευτικά πλαίσια, ως ενδεχόμενος στόχος, κατά τη συνεργασία με πολυσεξουαλικά άτομα.

Μια πιθανή εξήγηση για αυτό το αποτέλεσμα φαίνεται να είναι πως αυτή η ρευστότητα με την οποία κάποιοι άνθρωποι βιώνουν το φύλο τους, ενδεχομένως τους

βοηθά να έχουν μεγαλύτερη σεξουαλική ικανοποίηση, να διεκδικούν ερωτικά αυτό που τους ικανοποιεί ή ακόμα ενδέχεται να μπορούν να προσαρμόζονται με πιο ευέλικτο τρόπο (Martin et al., 2016) και, εν συνεχεία, αυτό να έχει θετική επίδραση στο σχεσιακό δυναμικό, ώστε να λαμβάνουν και μεγαλύτερη σεξουαλική ικανοποίηση.

Τέλος, έγινε και έλεγχος αλληλεπιδράσεων ανάμεσα στις εννέα ΤΚΦ και το φύλο του ερωτικού συντρόφου ως προς την ευεξία. Φάνηκε πως όταν τα συμμετέχοντα άτομα ήταν σε ερωτική σχέση με άνδρα, τότε όσα άτομα είχαν ΤΚΦ «Γυναίκα» (σ.σ. δηλαδή μια αμιγώς γυναικεία εμπειρία φύλου) βίωναν χαμηλότερα επίπεδα ψυχολογικής ευεξίας και θετικής λειτουργικότητας, συγκρινόμενα με άτομα που είχαν ΤΚΦ με στοιχεία και των δύο φύλων ή ακόμα και μια πιο ρευστή αίσθηση φύλου μέσω και ενός άλλου φύλου. Το αποτέλεσμα αυτό μπορεί να υποδηλώνει ότι τα άτομα των οποίων η ταυτότητα φύλου ευθυγραμμίζεται αποκλειστικά με την παραδοσιακή έννοια της «γυναικείας ταυτότητας», μπορεί να αντιμετωπίζουν συγκεκριμένες προκλήσεις ή στρεσογόνους παράγοντες στις σχέσεις με άνδρες συντρόφους που επηρεάζουν την ψυχολογική τους ευεξία και, εν γένει, τη θετική τους λειτουργικότητα. Αυτές οι προκλήσεις θα μπορούσαν να σχετίζονται με τις κοινωνικές προσδοκίες, τη δυναμική του φύλου εντός των σχέσεων ή τις εμπειρίες διακρίσεων ή περιθωριοποίησης που απορρέουν όχι μόνο από τις υπάρχουσες πεποιθήσεις γύρω από τα δύο φύλα, αλλά και την υιοθέτηση αυτών από τα ίδια τα άτομα (βλ. Κεφάλαιο 1). Σε σύνδεση με αυτά, σε πρόσφατη έρευνα ζευγαριών, φάνηκε πως η πίστη σε ένα παραδοσιακό «γυναικείο πρότυπο» από τις γυναίκες είχε σοβαρό αρνητικό αντίκτυπο στη λειτουργία της ερωτικής σχέσης, με τους συγγραφείς να προτείνουν ενδοσκόπηση και επαναδιαπραγμάτευση αυτών των πεποιθήσεων σε γυναίκες που φαίνεται να ασπάζονται τους παραδοσιακούς «γυναικείους ρόλους» και τις προσδοκίες που απορρέουν από αυτούς (Chen et al., 2024). Οι απαιτήσεις που υπάρχουν και σχετίζονται με τους «γυναικείους» ρόλους φύλων, καθώς και η μεγάλη αποδοχή αυτών, εκτός της επίδρασης στη δυναμική της ερωτικής σχέσης, φαίνεται πως επιδρούν και σε επίπεδο ατομικής ευεξίας. Επιπλέον, η διαπίστωση ότι τα άτομα με μια πιο ποικιλόμορφη ταυτότητα φύλου (συμπεριλαμβανομένων των πολλαπλών φύλων) βιώνουν υψηλότερη ψυχολογική ευεξία, ενδεχομένως υποδηλώνει ότι η υιοθέτηση μιας πιο ρευστής εμπειρίας φύλου μπορεί να προσφέρει μια αίσθηση ενδυνάμωσης ή ανθεκτικότητας στην πλοήγηση στις σχέσεις και στις κοινωνικές αλληλεπιδράσεις.

Μάλιστα, σε σχέση με αυτό το τελευταίο ερευνητικό ερώτημα, *παρατηρήθηκε το ίδιο ακριβώς μοτίβο* και στην περίπτωση που το φύλο του ερωτικού συντρόφου ήταν γυναικείο. Εδώ δηλαδή, όσα άτομα είχαν ΤΚΦ «Άνδρας» (σ.σ. δηλαδή μια αμιγώς ανδρική εμπειρία φύλου) βίωναν επίσης χαμηλότερα επίπεδα ψυχολογικής ευεξίας και θετικής λειτουργικότητας, συγκρινόμενα με άτομα που είχαν πιο ρευστές ΤΚΦ. Φαίνεται λοιπόν ακόμα πιο καθαρά, πως και τα άτομα με αμιγώς «ανδρική εμπειρία φύλου», όταν βρίσκονται σε σχέση με γυναίκες αντιμετωπίζουν δυσκολίες και προκλήσεις, τουλάχιστον σε μεγαλύτερο βαθμό από άτομα με μια πιο ρευστή ταυτότητα φύλου που βρίσκονται επίσης σε ερωτικό δεσμό με γυναίκες. Οι κοινωνικές προσδοκίες σε σχέση με το ανδρικό και το γυναικείο φύλο (και η αποδοχή αυτών των προσδοκιών από κάποια άτομα) επιδρούν στη δυναμική των ερωτικών σχέσεων, ενώ επίσης παρατηρείται σημαντικός αντίκτυπος σε ενδοπροσωπικό επίπεδο, αναφορικά με την ευεξία. Για παράδειγμα, έχει φανεί πως οι άνδρες που κρίνουν τις γυναίκες είτε ως «καλές και ηθικές» είτε ως «κακές και ανήθικες» (Το σύνδρομο της Μαντόννας – Πόρνης) έχοντας ως κριτήριο τις παραδοσιακές προσδοκίες για τα δύο φύλα, παρουσιάζουν μειωμένη ικανοποίηση από την ερωτική τους σχέση (Bareket et al., 2018). Συνδυαστικά, αυτά τα δύο αποτελέσματα εξηγούνται μέσα από το θεωρητικό πλαίσιο του Παραδείγματος της πίεσης ρόλου φύλου του Pleck (1981, 1995) (βλ. Κεφάλαιο 1). Αντιστρόφως, έχει υπογραμμιστεί ότι τα άτομα που βιώνουν το φύλο τους με έναν πιο ρευστό τρόπο, ενδέχεται να μπορούν να ωφεληθούν από μια ευρύτερη προοπτική, προωθώντας την ανοιχτή επικοινωνία και τα υποστηρικτικά περιβάλλοντα εντός της ερωτικής σχέσης (Gamble & Gamble, 2020).

Συνολικά, αυτά τα αποτελέσματα υπογραμμίζουν τη σημασία της διασταυρούμενης/διαθεματικής εξέτασης της ταυτότητας φύλου και του φύλου του σεξουαλικού συντρόφου για την κατανόηση της ευεξίας, σχεδιάζοντας πολύπλευρες και πιο ολιστικές προσεγγίσεις των ερωτικών δυναμικών. Τα αποτελέσματα που προέκυψαν μέσα από τις εννέα ΤΚΦ κατάφεραν να περιγράψουν – για πρώτη φορά στην Ελλάδα – με μεγαλύτερη λεπτομέρεια σχέσεις ανάμεσα στην ταυτότητα φύλου, στην ευεξία και στην ψυχοσεξουαλικότητα. Επιπλέον, οι μετρήσεις προσέφεραν και μια οπτική πέρα από το «ανδρικό», το «γυναικείο» και το «ανδρόγυνο» φύλο, συμπεριλαμβάνοντας και την προσωπική εμπειρία κάποιων ατόμων μέσω ενός «άλλου φύλου», όπου και εκεί φάνηκε πως τα άτομα αυτά συχνά σημείωναν καλύτερους

δείκτες ευεξίας και ψυχοσεξουαλικών ιδιοτήτων σε σχέση με άτομα που έβλεπαν την ταυτότητα φύλου τους να περιορίζεται στο ανδρικό ή το γυναικείο βίωμα.

Συνοψίζοντας τα αποτελέσματα, η έρευνα του Πρώτου μέρους έδειξε ότι τα εργαλεία που χρησιμοποιήθηκαν είναι κατάλληλα προς μελλοντική χρήση σε ελληνικό δείγμα και παράλληλα επετεύχθη ο σκοπός της δημιουργίας μιας σύντομης έκδοσης του ερωτηματολογίου ψυχοσεξουαλικών ιδιοτήτων που θα τηρούσε καλές ψυχομετρικές ιδιότητες, κατ' αντιπαράσταση με την πλήρη έκδοση. Ακόμα, τα αποτελέσματα της έρευνας συμφωνούν με την υπάρχουσα διεθνή βιβλιογραφία και την επεκτείνουν σημαντικά γύρω από θέματα ψυχοσεξουαλικότητας και ευεξίας πολυσεξουαλικών ατόμων. Επιπλέον, σε σχέση με την πολυσεξουαλικότητα, μελετήθηκε συνδυαστικά και η έννοια της ταυτότητας φύλου, προσφέροντας μια διαθεματική προσέγγιση στο θέμα. Τέλος, αξιοσημείωτα θεωρούνται και τα νέα ευρήματα αναφορικά με τις ίδιες τις ταυτότητες κοινωνικού φύλου που δείχνουν ότι – ασχέτως σεξουαλικού προσανατολισμού – ο τρόπος με τον οποίο οι άνθρωποι βιώνουν το φύλο τους έχει σημαντική επίπτωση τόσο σε επίπεδο ευεξίας όσο και σε επίπεδο ψυχοσεξουαλικότητας, με τα άτομα μάλιστα που βιώνουν το φύλο τους με ένα πιο μεικτό/ρευστό τρόπο, να αναφέρουν χαμηλότερο σεξουαλικό άγχος και μεγαλύτερη ευεξία, σεξουαλική αυτοεκτίμηση, διεκδικητικότητα και ικανοποίηση.

Περιορισμοί

Η παρούσα έρευνα, παρά τη συνεισφορά της στη διεθνή βιβλιογραφία, έχει και κάποιους σημαντικούς περιορισμούς. Αρχικά, αναφορικά με το δείγμα, αν και ήταν αρκετά μεγάλο, εντούτοις δεν υπήρξε παρόμοια ποσόστωση με βάση το φύλο που αποδόθηκε στη γέννα (άνδρες και γυναίκες). Αποτελεί ένα συχνό φαινόμενο σε έρευνες ψυχολογικού και κοινωνικού περιεχομένου που έχει ήδη υπογραμμιστεί από τη βιβλιογραφία (Becker, 2022· Smith, 2008). Επίσης, παρά τον μεγάλο αριθμό των συμμετεχόντων, αρκετοί πολυσεξουαλικοί προσανατολισμοί δεν αριθμούσαν πολλά άτομα, με τον κυρίαρχο προσανατολισμό μέσα στην πολυσεξουαλική ομπρέλα να είναι ο αμφισεξουαλικός. Στο μέλλον, απαιτούνται μεγαλύτερα και πιο ετερογενή δείγματα με μεγαλύτερη ποσόστωση άλλων πολυσεξουαλικών προσανατολισμών (π.χ. πανσεξουαλικά άτομα) και διαφορετικά δημογραφικά χαρακτηριστικά ώστε να υπάρξει πληρέστερη κατανόηση των υπό εξέταση θεμάτων. Επίσης, το παρόν δείγμα δεν περιελάμβανε πολυσεξουαλικά τρανς άτομα, ούτε άτομα που κατηγορικά

αυτοπροσδιορίστηκαν ως μη δυαδικά. Θεωρείται σημαντική η μελλοντική συμπερίληψη τέτοιων δειγμάτων σε έρευνες που μελετούν την πολυσεξουαλικότητα.

Σχετικά με τη μέθοδο δειγματοληψίας, αυτή πραγματοποιήθηκε διαδικτυακά, μέσω ευκαιριακής δειγματοληψίας και μέσω της τεχνικής της χιονοστιβάδας, που αμφότερες αποτελούν μη πιθανοτικές τεχνικές δειγματοληψίας και χρησιμοποιούνται ευρέως στην κοινωνική έρευνα (Etikan et al., 2016· Johnson, 2014). Τα μειονεκτήματα αυτών των δύο τεχνικών είναι πως υπάρχει μεροληψία στην επιλογή του δείγματος αφού τα άτομα ολόκληρου του πληθυσμού δεν έχουν ίσες πιθανότητες επιλογής και επομένως, δεν είναι δυνατή η γενίκευση των αποτελεσμάτων σε ολόκληρο τον πληθυσμό (Galloway, 2005). Ακόμα, η παρούσα έρευνα στηρίχθηκε αποκλειστικά σε ποσοτικά δεδομένα για την εξαγωγή των αποτελεσμάτων. Επιπλέον, η συλλογή των δεδομένων έγινε μέσω διαδικτύου και αυτό σημαίνει πως δεν υπήρχαν ίδιες πιθανότητες συμπλήρωσης από όλο τον πληθυσμό (Jones et al., 2008). Οι συμμετέχοντες κλήθηκαν να απαντήσουν σε κλίμακες αυτοαναφοράς και αυτό ενέχει πάντα τον κίνδυνο μη ειλικρινών, «ωραιοποιημένων» ή μηχανικών απαντήσεων (Hunter, 2012), ενώ και η φύση της παρούσας έρευνας ήταν συναφειακού χαρακτήρα και επομένως μπορούν να διαπιστωθούν μόνο συσχετίσεις μεταξύ των υπό μελέτη μεταβλητών και σε καμία περίπτωση αιτιακές σχέσεις (Rahman, 2016).

Σε σχέση με το ερωτηματολόγιο ψυχοσεξουαλικών ιδιοτήτων (MSQ) και τη δημιουργία σύντομης έκδοσης, παρατηρήθηκαν προβλήματα βέλτιστης προσαρμογής για δύο ιδιότητες (εσωτερικό σεξουαλικό κέντρο και σεξουαλική κινητοποίηση) στο συνολικό μοντέλο με τις δώδεκα ιδιότητες, αν και οι δείκτες προσαρμογής ήταν αποδεκτοί. Όμως, η αφαίρεση αυτών των δύο ιδιοτήτων βελτίωνε αισθητά το συνολικό μοντέλο και έτσι προτείνονται μελλοντικές τροποποιήσεις των δηλώσεων που εξετάζουν αυτές τις ιδιότητες. Επίσης, σε τρεις ιδιότητες (εσωτερικό σεξουαλικό κέντρο, σεξουαλική διεκδικητικότητα και σεξουαλική αυτοσυνειδητότητα) δεν βρήκαν εφαρμογή τα αρχικά – και πιο αυστηρά – βιβλιογραφικά κριτήρια που επιλέχθηκαν για την αφαίρεση δηλώσεων και χρειάστηκε να εφαρμοστεί ένα πιο ελαστικό κριτήριο επιλογής για τις παραγοντικές φορτίσεις των δηλώσεων που τις αποτελούσαν (Awang, 2015· Hair et al., 2019· Stevens, 2009). Οι μετέπειτα έλεγχοι των δεικτών προσαρμογής στο συνολικό μοντέλο και οι έλεγχοι αξιοπιστίας και εγκυρότητας αυτών των συντομευμένων ιδιοτήτων ήταν όλοι ικανοποιητικοί και διατηρήθηκαν, σύμφωνα με τη βιβλιογραφία.

Τέλος, το θέμα και ο σκοπός της παρούσας έρευνας αφορούσε συγκεκριμένα τη μελέτη των χαρακτηριστικών του ερωτικού συντρόφου (φύλο και σεξουαλικός προσανατολισμός) ως προς την ευεξία και ένα μεγάλο εύρος ψυχοσεξουαλικών εμπειριών των συμμετεχόντων. Σε αυτή τη βάση, νέες και σημαντικές γνώσεις αποκτήθηκαν σε ευθυγράμμιση με τις προτάσεις της σύγχρονης βιβλιογραφίας. Όμως, θα μπορούσαν να είχαν συμπεριληφθεί και άλλες μετρήσεις για την πιο ολιστική κατανόηση και μοντελοποίηση του θέματος. Αρχικά, δεν υπήρξαν μετρήσεις ταυτοτικών στοιχείων των πολυσεξουαλικών ατόμων (π.χ. εσωτερικευμένη αμφιφυλοφοβία, ταυτοτική επιβεβαίωση κ.α.) που θα μπορούσαν να προσθέσουν περισσότερες πληροφορίες στα υπάρχοντα αποτελέσματα. Οι μελλοντικές έρευνες είναι σημαντικό να λάβουν υπόψη τέτοια ταυτοτικά χαρακτηριστικά όταν εξετάζονται ζητήματα ευεξίας και σεξουαλικής δυναμικής (Mark et al., 2020· Shepler et al., 2018).

Ακόμα, δεν έχουν περιληφθεί μετρήσεις του Μειονοτικού στρες σε κοινωνικό, διαπροσωπικό και ενδοπροσωπικό επίπεδο που έχει φανεί ότι έχουν επιπτώσεις στην ευεξία των ατόμων. Γι' αυτό άλλωστε, η υπάρχουσα βιβλιογραφία προτείνει τη μελέτη των επιπτώσεων του Μειονοτικού στρες μέσα στην ερωτική σχέση (Pavanello Decaro & Prunas, 2024). Στην παρούσα έρευνα, οι επιπτώσεις του Μειονοτικού στρες *φάνηκαν έμμεσα* από τις διαφορές μεταξύ των ερωτικών συντρόφων με στρέιτ και πολυσεξουαλικό προσανατολισμό. Δεν ελήφθησαν όμως δεδομένα από τους ίδιους τους ερωτικούς συντρόφους των συμμετεχόντων προκειμένου να εξεταστούν και άλλα πιθανά χαρακτηριστικά πέραν του φύλου και του σεξουαλικού προσανατολισμού τους, που μπορεί να είχαν αντίκτυπο στον τρόπο με τον οποίο τα συμμετέχοντα άτομα βίωναν τις διάφορες ψυχοσεξουαλικές πτυχές τους και περιέγραφαν την ευεξία τους. Ένα παράδειγμα μέτρησης που μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε μελλοντικές έρευνες είναι οι απόψεις των συντρόφων των πολυσεξουαλικών ατόμων για την αμφισεξουαλικότητα, με σκοπό να αξιολογηθούν οι επιπτώσεις της προκατάληψης στην ψυχοσεξουαλικότητα των πολυσεξουαλικών ατόμων που βρίσκονται σε σχέση με μονοσεξουαλικά άτομα, καθώς και οι επιπτώσεις στην εν γένει στην ευεξία τους (Morandini et al., 2018). Επιπροσθέτως, δεν συμπεριελήφθησαν μετρήσεις κοινωνικής υποστήριξης και διασύνδεσης ώστε να μελετηθεί ο ενδεχόμενος προστατευτικός τους ρόλος (Catabay et al., 2019· Lee et al., 2018), σε σχέση και με τα χαρακτηριστικά του ερωτικού συντρόφου και τις ενδεχόμενες επιθετικές συμπεριφορές εκ μέρους του (Salim et al., 2019· Watson et al., 2016).

Σημαντική πρόταση για μελλοντική έρευνα αναφορικά με τις υπό εξέταση μεταβλητές, θα μπορούσαν να είναι και άλλες μετρήσεις που αντανakλούν τις συγκεκριμένες επιπτώσεις του Μειονοτικού στρες στα πολυσεξουαλικά άτομα, όπως οι προηγούμενες αντι-αμφισεξουαλικές εμπειρίες (βλ. Κεφάλαιο 3) που ενδεχομένως να είχαν τα συμμετέχοντα πολυσεξουαλικά άτομα της έρευνας, καθώς και ο ρόλος αυτών στην ευεξία και το βίωμα των ψυχοσεξουαλικών πτυχών (Ehlke et al., 2020). Κλείνοντας με τους περιορισμούς και τις προτάσεις, ενώ η παρούσα έρευνα περιελάμβανε μετρήσεις συναινετικών μη μονογαμικών σχέσεων, εντούτοις το δείγμα ήταν αρκετά μικρό και δεν υπήρχε δυνατότητα στατιστικής αξιοποίησης του. Οι μελλοντικές έρευνες είναι σημαντικό να συνεχίσουν τη μελέτη αυτών των ποικιλόμορφων ερωτικών σχέσεων (Arriaga & Parent, 2019).

Δεύτερο μέρος: Μια νέα κλίμακα για πολυσεξουαλικά άτομα

Βασικός άξονας:

- Δεύτερη Κύρια Έρευνα:
- A. Ποιοτικό μέρος (Εννέα ημιδομημένες συνεντεύξεις για τη διερεύνηση και κατανόηση των προεπιλεγμένων εννοιών)
 - B. Πρώτη Έρευνα (Αρχική Κατασκευή των Λημμάτων και Διερευνητική Παραγοντική Ανάλυση)
 - Γ. Δεύτερη Έρευνα (Επιβεβαιωτική Παραγοντική Ανάλυση)
 - Δ. Τρίτη Έρευνα (Αναπαραγωγή Αποτελεσμάτων της νέας Κλίμακας και Διερεύνηση αρχικών Ερευνητικών Ερωτημάτων)

Πρόλογος

Ο σκοπός του Δευτέρου μέρους της παρούσας διδακτορικής διατριβής αφορούσε τη δημιουργία μιας κλίμακας μέτρησης βασικών στοιχείων που φαίνεται να έχουν σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη της πολυσεξουαλικής ταυτότητας και εμπειρίας, έχοντας μάλιστα ως βάση ένα ολιστικό και απαρτιωμένο πλαίσιο σκέψης. Κρίθηκε λοιπόν απαραίτητη η δημιουργία μιας τέτοιας κλίμακας για συγκεκριμένους λόγους. Αρχικά, τα περισσότερα από τα υπάρχοντα θεωρητικά μοντέλα εστιάζουν στην αμφισεξουαλική ταυτότητα, ενώ αγνοούν σε μεγάλο βαθμό τις υπόλοιπες πολυσεξουαλικές ταυτότητες ή/και τις προσεγγίζουν με όρους μονοσεξουαλικότητας (Comeau, 2012· Dworkin, 2002· Walker et al., 2012). Επίσης, το ερευνητικό έργο γύρω από αυτά τα μοντέλα είναι περιορισμένο (Harper & Swanson, 2019). Ως αποτέλεσμα, υπάρχει έλλειψη ποσοτικών εργαλείων μέτρησης των ιδιαίτερων ταυτοτικών πτυχών των πολυσεξουαλικών ατόμων καθώς και της περιπλοκότητας αυτών των εμπειριών (Paul et al., 2014).

Αυτό άλλωστε σχετίζεται και με το γεγονός ότι η βιβλιογραφία γύρω από τα πολυσεξουαλικά άτομα μέχρι πρόσφατα ήταν περιορισμένη (βλ. Κεφάλαιο 3), με την παραδοχή μάλιστα πως οι περισσότερες έρευνες που ασχολούνται με τον ΛΟΑΤΚΙΑ2+ πληθυσμό, εστιάζουν κυρίως στον γκέι πληθυσμό και σε μικρότερο βαθμό στον πολυσεξουαλικό πληθυσμό (Brown & Lilton, 2019· Galupo et al., 2015· Hayfield, 2020· Hill, 2022· Monro et al., 2017). Αυτό το στοιχείο προκαλεί ενδιαφέρον αφού τα πολυσεξουαλικά άτομα φαίνεται πως αποτελούν τον μεγαλύτερο υποπληθυσμό της ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητας (American Psychiatric Association, 2020) και άρα οι έρευνες σε αυτόν τον πληθυσμό θα έπρεπε να είναι περισσότερες και πιο εξειδικευμένες (Morrison, 2016).

Ιστορικά, στις περισσότερες έρευνες όπου συμμετέχουν και πολυσεξουαλικά άτομα, αυτά συνήθως δηλώνονται ως «αμφισεξουαλικά» στα δημογραφικά στοιχεία (ενώ στην πραγματικότητα μπορεί να αυτοπροσδιορίζονται με άλλη πολυσεξουαλική ταυτότητα) και έπειτα εξάγονται συνολικά συμπεράσματα για τα ομοφυλόφιλα (ΛΟ= Λεσβίες και Ομοφυλόφιλοι) και τα αμφισεξουαλικά άτομα (Α= Αμφισεξουαλικά), ως «ΛΟΑ πληθυσμός» ή ως «σεξουαλικές μειονότητες» (Balsam & Mohr, 2007· Bishop & Pynoo, 2020· Bostwick et al., 2014· Cannon & Boccone, 2019· Kaestle & Ivory,

2012· Roberts et al., 2015). Αυτή η συχνή πρακτική αποτελεί και την πρώτη προβληματική που γίνεται παραδεκτή στην παρούσα διδακτορική διατριβή.

Σε σύνδεση με το ανωτέρω, εδώ εδράζεται και η δεύτερη σημαντική προβληματική. Το γεγονός δηλαδή ότι σημαντικό κομμάτι της λεγόμενης «πολυσεξουαλικής ομπρέλας», στην οποία – πέραν των αμφισεξουαλικών ατόμων (bisexual) – εντάσσονται και τα πανσεξουαλικά (pansexual), τα ομνισεξουαλικά (omnisexual), τα κουίρ (queer) και τα άτομα με ρευστό σεξουαλικό προσανατολισμό (fluid), είτε υποεκπροσωπείται είτε δεν εκπροσωπείται καθόλου σε ερευνητικό επίπεδο (Borgogna et al., 2019· Galupo et al., 2015· Gray & Moore, 2018· Morandini et al., 2018). Ως επακόλουθο αυτών, ο κίνδυνος της μη ορατότητας αυτών των σεξουαλικών ταυτοτήτων είναι μεγάλος, καθώς εξισώνεται η αμφισεξουαλική ταυτότητα με τις υπόλοιπες επιμέρους πολυσεξουαλικές ταυτότητες ή επειδή τα πολυσεξουαλικά άτομα ομαδοποιούνται μαζί με άλλες – μη στρέιτ – σεξουαλικές ταυτότητες σε ένα ομοιογενές σύνολο (Flanders et al., 2019· Lambe et al., 2017).

Τέλος, με βάση όσα αναφέρθηκαν ήδη, αποτελεί λογικό επακόλουθο το γεγονός πως υπάρχει έλλειψη ποσοτικών εργαλείων που να εστιάζουν στη μέτρηση της πολυσεξουαλικής ταυτότητας ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι ιδιαίτερες συνθήκες αυτής της ταυτότητας. Ως αποτέλεσμα αυτού, καθίσταται ιδιαίτερος δύσκολο να διερευνηθούν επισταμένως ζητήματα ψυχικής υγείας και ευεξίας σε πολυσεξουαλικό πληθυσμό, αν δεν μπορούν να μετρηθούν εξειδικευμένα οι ξεχωριστές ταυτοτικές πτυχές και εμπειρίες αυτών των ατόμων. Έτσι, ενώ οι πρόσφατες έρευνες έχουν δείξει πως τα πολυσεξουαλικά άτομα συχνά εμφανίζουν χειρότερους δείκτες ψυχικής υγείας και ευεξίας σε σχέση με τα μονοσεξουαλικά άτομα, καθώς και μοναδικές προκλήσεις και δυσκολίες σε προσωπικό, διαπροσωπικό και κοινωνικό επίπεδο (Borgogna & McDermott, 2019· Brewster & Moradi, 2010· Coston, 2021· Doan Van et al., 2018· Roberts et al., 2015· Turell et al., 2017), εντούτοις η έρευνα βρίσκεται σε αρχικό στάδιο ως προς την κατανόηση της σχέσης μεταξύ της ψυχικής υγείας, των ερωτικών δεσμών και των *ταυτοτικών εμπειριών* σε αυτόν τον πληθυσμό (Kwok et al., 2020· Mitchell et al., 2015· Rainbow Health Victoria, 2021· Ross et al., 2018· Xavier Hall et al., 2021).

Βιβλιογραφική ανασκόπηση

Το πρώτο βήμα ήταν η εκτενής ανασκόπηση της διεθνούς βιβλιογραφίας, με σκοπό να προσδιοριστούν αφενός τα υπάρχοντα θεωρητικά μοντέλα ανάπτυξης της

πολυσεξουαλικής ταυτότητας και αφετέρου να διαπιστωθεί αν υπάρχουν ερευνητικά εργαλεία μέτρησης της. Είναι σημαντικό να τονιστεί πως αρκετά από τα υπάρχοντα θεωρητικά μοντέλα ανάπτυξης της σεξουαλικής ταυτότητας, έχουν λάβει περιορισμένη ερευνητική υποστήριξη (Draganic, 2013· Goodrich & Brammer, 2019· Harper & Swanson, 2019· King, 2011), ενισχύοντας την ανάγκη στροφής του ερευνητικού ενδιαφέροντος σε μελέτες που αξιοποιούν υπάρχουσες θεωρητικές προτάσεις (Hall et al., 2021). Παρά τις αδυναμίες που έχουν όλα τα μοντέλα (Diamond, 2006a· McLean, 2007), είναι σημαντικό να ειπωθεί πως – συνδυαστικά – έχουν συνεισφέρει σημαντικά προς μια πολύπλευρη κατανόηση της εμπειρίας της σεξουαλικής ταυτότητας (Chan et al., 2017· Chun & Singh, 2010).

Ανασκόπηση θεωρητικών μοντέλων για την πολυσεξουαλική ταυτότητα

Από την ανασκόπηση της βιβλιογραφίας προέκυψε πως σχεδόν όλα τα μοντέλα ανάπτυξης της πολυσεξουαλικής ταυτότητας, περιέγραφαν πρακτικά την ανάπτυξη της αμφισεξουαλικής ταυτότητας και επίσης αυτά τα μοντέλα ήταν πιο σύγχρονα σε σχέση με τα αντίστοιχα μοντέλα ανάπτυξης της γκέι ταυτότητας που αριθμούν περισσότερα έτη παρουσίας στη βιβλιογραφία. Αρχικά μάλιστα, κάποια εξ' αυτών, όπως το μοντέλο της Cass (1979), χρησιμοποιήθηκαν για να περιγράψουν και την ανάπτυξη της αμφισεξουαλικής ταυτότητας, πρακτική που οδήγησε και σε μετέπειτα κριτική (Goodrich & Ginicola, 2017). Επίσης, εντοπίστηκαν και μοντέλα όπου περιέγραφαν ή εξέταζαν συνολικά την ανάπτυξης ΛΟΑ ταυτότητας (βλ. D'Augelli, 1994· Gomillion & Giuliano, 2011· Reynolds & Hanjorgiris, 2000). Στη συνέχεια, παρατίθενται τα κύρια μοντέλα ανάπτυξης της αμφισεξουαλικής ταυτότητας, καθώς και το μη διαδοχικό μοντέλο ανάπτυξης της πολυσεξουαλικής ταυτότητας (Harper & Swanson, 2019), το οποίο και επιλέχθηκε ως η θεωρητική βάση για την ανάπτυξη της *Πολυσεξουαλικής Ταυτοτικής Κλίμακας (Multisexual Identity Scale – MIS)*.

Το πρώτο κύριο μοντέλο ανάπτυξης της αμφισεξουαλικής ταυτότητας (Weinberg et al., 1994) αποτελεί μοντέλο υποτιθέμενων σταδίων. Τα αμφισεξουαλικά άτομα ξεκινούν σε ένα στάδιο αρχικής σύγχυσης και άγχους σε σχέση με την ταυτότητα τους που οφείλεται στην έλξη που βιώνουν ως προς τα δύο φύλα. Εν συνεχεία, τα άτομα υποθέτουν ότι είναι γκέι/λεσβίες και στο επόμενο στάδιο αρχίζουν να εξερευνούν διάφορες ταυτότητες και λέξεις – ονόματα (ταμπέλες) για τον αυτοπροσδιορισμό τους, συνάπτοντας σχέσεις και με τα δύο φύλα. Έτσι, τα άτομα αρχίζουν να αποδέχονται την

ταυτότητα τους και αρχίζουν να αναπτύσσουν επαφές με την αμφισεξουαλ κοινότητα. Όμως, συνεχίζουν να αναρωτιούνται αν η αμφισεξουαλική ταυτότητα τους είναι απλά κάτι μεταβατικό και πολλές φορές σε αυτό το σημείο η ταυτοτική τους ανάπτυξη διακόπτεται ακριβώς γιατί συνάπτουν μονοσεξουαλικές σχέσεις. Στο τελικό στάδιο, τα άτομα συνεχίζουν να βιώνουν αισθήματα αβεβαιότητας για την ταυτότητα τους. Το εν λόγω μοντέλο έχει δεχτεί κριτική επειδή είναι υπεραπλουστευμένο και εμπεριέχει μια έλλειψη αποδοχής της αμφισεξουαλικής ταυτότητας, που εξηγείται σε μεγάλο βαθμό από το ότι η αμφισεξουαλική ταυτότητα δεν θεωρούνταν σταθερή και διακεκριμένη πριν το 2000 (Brown, 2002· Comeau, 2012· Diamond, 2008b· Knous, 2006).

Από την άλλη πλευρά, ο D'Augelli (1994) πρότεινε για πρώτη φορά τη σημασία των κοινωνικών και περιβαλλοντικών επιδράσεων στον σχηματισμό της ΛΟΑ ταυτότητας, σε μια μη γραμμική μορφή, με ένα ρευστό τρόπο καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής των ατόμων. Η προτεινόμενη θεωρία του αποτέλεσε καινοτομία στα μέχρι τότε θεωρητικά μοντέλα που έβλεπαν την ανάπτυξη της σεξουαλικής ταυτότητας ως γραμμική, σταθερή και υπό μορφή συγκεκριμένων σταδίων (Goodrich & Brammer, 2019). Παρά το γεγονός ότι το συγκεκριμένο μοντέλο δεν εστίασε συγκεκριμένα στην αμφισεξουαλική ταυτότητα, αλλά ομαδοποίησε την γκέι και αμφισεξουαλική ταυτότητα ως «ΛΟΑ» ταυτότητα, γίνεται μνεία εδώ, ακριβώς λόγω της προοπτικής που εισάγει για τη διαδικασία σχηματισμού της ΛΟΑ ταυτότητας, την οποία θεωρεί δυναμική και σχετιζόμενη με κοινωνικοπολιτισμικές επιρροές.

Αργότερα, ο Brown (2002) τροποποίησε το μοντέλο των Weinberg και συν. (1994) και πρόσθεσε πως η ύπαρξη αμφισεξουαλικής κοινότητας μπορούσε να βοηθήσει τα αμφισεξουαλικά άτομα να χρησιμοποιήσουν συγκεκριμένες λέξεις (ταμπέλες) για τον αυτοπροσδιορισμό τους, ενώ ως τελικό στάδιο πρότεινε τη διατήρηση της αμφισεξουαλικής ταυτότητας, παρά τις οποίες συνεχιζόμενες αμφιβολίες για αυτή, καθώς και τη σύνδεση με την αμφισεξουαλική κοινότητα. Ακόμα, ο Collins (2000), πρότεινε ένα μοντέλο ανάπτυξης της αμφισεξουαλικής και της πανσεξουαλικής ταυτότητας, λαμβάνοντας υπόψη όμως το πολιτισμικό και εθνικό υπόβαθρο. Υπέθεσε την ύπαρξη τεσσάρων σταδίων που άρχιζαν από τη σύγχυση γύρω από την ταυτότητα τους και σε δεύτερο επίπεδο προχωρούσαν προς την άρνηση των ταμπελών που τους απέδωσε η κοινωνία. Στο τρίτο στάδιο, τα άτομα περνούσαν στη φάση της εξερεύνησης, προσπαθώντας να καταλάβουν την πραγματική τους ταυτότητα, η οποία πολλές φορές δεν εξηγούνταν από τις ταμπέλες και τις λέξεις που

χρησιμοποιούσαν ως τώρα για την αυτοκατανόηση και αυτοπεριγραφή τους. Στο τελικό στάδιο, τα άτομα φτάνουν στην επίλυση και αποδοχή του εαυτού τους. Το σημαντικό σε αυτό το μοντέλο ήταν πως για πρώτη φορά προτάθηκε ότι η κατανόηση της ταυτότητας δεν πρέπει να προσεγγίζεται μονοδιάστατα, αλλά πως για να γίνει κατανοητός ο εαυτός ολιστικά απαιτείται μια πολυδιάστατη μελέτη του πώς οι διάφορες πτυχές του (π.χ. σεξουαλική, εθνική, εργασιακή, θρησκευτική ταυτότητα) ενσωματώνονται και συνδέονται μεταξύ τους, εντός του ατόμου (King, 2011). Ουσιαστικά, το πόσο σημαντική ήταν αυτή η νέα προσέγγιση φάνηκε τα τελευταία χρόνια, όπου οι σπουδές και η έρευνα γύρω από το κοινωνικό φύλο, τη σεξουαλικότητα, το κοινωνικό στίγμα και τις πολλαπλές μορφές καταπίεσης εστιάζουν στη μελέτη της διασταύρωσης, ενσωμάτωσης και απαρτίωσης των ταυτοτήτων (Cerezo et al., 2020).

Η Dworkin (2002) κάνοντας μια ιστορική αναδρομή, υπογράμμισε πως αρχικά η αμφισεξουαλικότητα τοποθετούνταν στο μέσο του δίπολου ομοφυλοφιλίας – ετεροφυλοφιλίας (βλ. Kinsey et al., 1948, 1953), ενώ επίσης αναφέρθηκε στις στάσεις της επιστημονικής κοινότητας γύρω από την αμφισεξουαλικότητα, όπου συχνά αντιμετωπιζόταν ως «μη υπαρκτή». Η Dworkin (2002) περιγράφοντας τις πιο σύγχρονες προσεγγίσεις γύρω από την αμφισεξουαλικότητα, αναφέρει πως τα άτομα με αμφισεξουαλικό προσανατολισμό βιώνουν έλξη και προς τα δύο (κοινωνικά) φύλα, «χτίζοντας» τη σεξουαλικότητα τους πρώτα μέσα από τη στρέιτ ταυτότητα, εν συνεχεία ενσωματώνουν ένα «ομοφυλόφιλο στοιχείο», μέχρι να οδηγηθούν εν τέλει στην αμφισεξουαλική ταυτότητα και στον αυτοπροσδιορισμό τους ως αμφισεξουαλικά άτομα (Rust, 1996). Στην εργασία της πραγματεύτηκε την περιπλοκότητα της σεξουαλικότητας στη βάση και άλλων σημαντικών παραγόντων που επιδρούν στο σχηματισμό της, όπως η εθνική, η φυλετική, η θρησκευτική ταυτότητα και οι πολλαπλοί κοινωνικοί ψυχοπνευματικοί παράγοντες.

Εν συνεχεία, η Bradford (2004) πρότεινε ένα θεωρητικό μοντέλο τεσσάρων σταδίων ανάπτυξης της αμφισεξουαλικής ταυτότητας, το οποίο αν και δεν έχει λάβει ερευνητική προσοχή και επιπλέον στηρίχθηκε σε ελάχιστα δεδομένα για τη δημιουργία του, εντούτοις, δεν προϋπέθετε μια πορεία με έναρξη από τον στρέιτ σεξουαλικό προσανατολισμό προς την αμφισεξουαλικότητα, άλλα εξελάμβανε εξαρχής την αμφισεξουαλικότητα ως ξεχωριστό προσανατολισμό (Draganic, 2013). Ένα ακόμα μοντέλο που περιέγραψε την ανάπτυξη της αμφισεξουαλικής ταυτότητας, ήταν

βασισμένο στο έργο των Bleiberg και συν. (2005). Εδώ, προτείνεται πως το άτομο αντιλαμβάνεται αρχικά τον εαυτό του ως μέλος της στρέιτ κοινότητας και στη συνέχεια αρχίζει να βιώνει ερωτική έλξη για άτομα του ιδίου φύλου. Έπειτα, το άτομο διατηρεί τη στρέιτ ταυτότητα του, αλλά παράλληλα αποδέχεται τις γκέι του επιθυμίες. Το επόμενο βήμα είναι το άτομο να ενσωματώσει μέσα του τόσο τη στρέιτ όσο και την γκέι ταυτότητα του και στο τελευταίο στάδιο, το άτομο συμπεραίνει πως έχει αμφισεξουαλική ταυτότητα. Η κριτική και σε αυτό το μοντέλο εστιάζει στην υπεραπλούστευση με την οποία παρουσιάζει την ανάπτυξη της αμφισεξουαλικής ταυτότητας και στο γεγονός ότι στηρίχθηκε μόνο σε ποιοτικά δεδομένα. Παρ' όλα αυτά, το εν λόγω μοντέλο προσφέρει μια σημαντική προσθήκη στη βιβλιογραφία καθώς υπογραμμίζει τη σημασία της ενσωμάτωσης της στρέιτ και γκέι ταυτότητας εντός του αμφισεξουαλικού ατόμου, κάτι που δεν συνέβαινε με τα προηγούμενα μοντέλα που εστίαζαν στην αποδοχή της γκέι ταυτότητας από το αμφισεξουαλικό άτομο (Bleiberg et al., 2005).

Επίσης, ο Knous (2006) έθεσε τη συζήτηση γύρω από την ανάπτυξη της αμφισεξουαλικής ταυτότητας μέσα σε ένα κοινωνικοπολιτισμικό πλαίσιο. Σε ένα πρώτο επίπεδο οι απόψεις του συνέκλιναν με τις απόψεις της Rust (1996), υποστηρίζοντας πως ενώ το άτομο διατηρεί αρχικά τη στρέιτ σεξουαλική ταυτότητα, βιώνει ερωτική έλξη προς όλα τα φύλα. Σε δεύτερο επίπεδο, το άτομο υιοθετεί τον όρο «αμφισεξουαλ» είτε λόγω δικής του επιλογής είτε λόγω κοινωνικών επιταγών. Σε αυτό το επίπεδο κατά τον Knous, το άτομο προβαίνει σε αυτοαποκάλυψη, έρχεται σε επαφή με τη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα και προσπαθεί να διαχειριστεί το κοινωνικό στίγμα. Στο τρίτο επίπεδο, το άτομο μάχεται κατά του κοινωνικού στίγματος και ταυτόχρονα προσπαθεί να συμμετέχει περισσότερο στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα. Ο Knous στην εργασία του αναγνωρίζει τη σημασία των λέξεων (ταμπελών) στην ανάπτυξη της πολυσεξουαλικής ταυτότητας και της ενσωμάτωσης και απαρτίωσης των διαφορετικών ταυτοτήτων εντός του ατόμου.

Τέλος, η πιο πρόσφατη θεωρητική πρόταση για την ανάπτυξη της αμφισεξουαλικής ταυτότητας, έγινε από τους Chun και Singh (2010). Μάλιστα, σε αντίθεση με τα ανωτέρω μοντέλα σταδίων, αυτό το μοντέλο αποτέλεσε το πρώτο ουσιαστικό μοντέλο δυναμικών διαδικασιών μέσα σε ένα κοινωνικοπολιτισμικό πλαίσιο. Πρακτικά, αποτέλεσε την αρχή για την εξέταση της ανάπτυξης της αμφισεξουαλικής ταυτότητας, μέσα από αναπτυξιακές διαδικασίες που σχετίζονται με

το εκάστοτε πλαίσιο, οι οποίες συμβαίνουν ταυτόχρονα και δεν προϋποτίθεται το επιτυχές πέρασμα από το ένα στάδιο στο επόμενο. Οι συγγραφείς τόνισαν τη σημασία των *διασταυρούμενων και ενσωματωμένων ταυτοτήτων* που πρέπει να ληφθούν σοβαρά υπόψη για την πιο ολιστική περιγραφή της ανάπτυξης της αμφισεξουαλικής ταυτότητας και εν τέλει της ανάπτυξης του ίδιου του ατόμου.

Τα ανωτέρω θεωρητικά μοντέλα έθεσαν τις βάσεις ώστε τα τελευταία 20 χρόνια η έρευνα να στραφεί και στα αμφισεξουαλικά άτομα αλλά και σε μικρότερο βαθμό στις υπόλοιπες πολυσεξουαλικές ταυτότητες. Ήδη, από την κριτική στα μοντέλα που περιεγράφηκαν, αλλά και την κριτική που υπάρχει στα μοντέλα ανάπτυξης της γκέι ταυτότητας, γίνεται φανερό πως τα μοντέλα σταδίων είναι κάπως απλουστευμένα και περιγράφουν με γραμμικό τρόπο την ανάπτυξη της ταυτότητας που στηρίζεται σε κάποιου είδους ολοκλήρωση συγκεκριμένων διαδικασιών ως προϋπόθεση για το πέρασμα στο επόμενο στάδιο (Diamond, 2008a· Galupo, 2011· Kenneady & Olwalt, 2014). Όμως, η ανάπτυξη της ταυτότητας είναι πιο δυναμική, σε *αλληλεπίδραση* με το κοινωνικό και πολιτισμικό πλαίσιο και πολλά ζητήματα πραγματεύονται παράλληλα εντός του ατόμου και οδηγούν εν τέλει σε μια *απαρτιωμένη* ταυτότητα (Cerezo et al., 2020· Kaufman & Johnson, 2004· Savin-Williams, 2011).

Άλλωστε, τα ανωτέρω μοντέλα, θέτουν μια σειρά από σημαντικές παραμέτρους, όπως το φύλο, η φυλή, το κοινωνικό και πολιτισμικό πλαίσιο, η εθνικότητα, η θρησκευτικότητα και η πολιτική ταυτότητα, που μέσω των οποίων, τα άτομα σχηματίζουν και διατηρούν συγκεκριμένες έμφυλες ταυτότητες, αλλά και κοινωνικές, πολιτισμικές, εθνικές, θρησκευτικές και πολιτικές ταυτότητες. Όλες αυτές οι επιμέρους ταυτότητες ενσωματώνονται, διασταυρώνονται και εν τέλει *απαρτιώνονται* εντός του ατόμου, μαζί βεβαίως και με τη σεξουαλική του ταυτότητα (Hsieh & Ruther, 2016). Παράλληλα, ο τρόπος με τον οποίο τα άτομα βιώνουν τις διάφορες μορφές καταπίεσης, αδικίας και κοινωνικού στιγματισμού δεν είναι μονοδιάστατος, αλλά πολύπλευρος και δυναμικός, σχετιζόμενος άμεσα με τις παραπάνω μεταβλητές και συντελεί καθοριστικά στο πως βιώνουν τα άτομα την ταυτότητα τους (Cole, 2009· Harper & Swanson, 2019· McCall, 2005· Nagoshi et al., 2022).

Με βάση λοιπόν το γεγονός πως η ανάπτυξη της σεξουαλικής ταυτότητας είναι αρκετά περίπλοκη και πολυπαραγοντική, οι Harper και Swanson (2019) πρότειναν ένα

μη διαδοχικό μοντέλο ανάπτυξης της πολυσεξουαλικής ταυτότητας. Εστίασαν σε πέντε αλληλοσυνδεόμενους παράγοντες που οδηγούν τελικά στο πως το άτομο βιώνει τον εαυτό του, μέσα σε ένα συγκεκριμένο κοινωνικοπολιτισμικό περιβάλλον. Αρχικά, περιέγραψαν τη διαδικασία με την οποία τα άτομα βρίσκουν τις κατάλληλες λέξεις – ορολογίες για τον σεξουαλικό αυτοπροσδιορισμό τους. Αυτή η διαδικασία είναι συνεχώς εξελισσόμενη και μπορεί να περιλαμβάνει τη μετακίνηση από μια μονοσεξουαλική ταυτότητα (π.χ. στρέιτ) σε μια πολυσεξουαλική (π.χ. πανσεξουαλική). Επίσης, το άτομο μπορεί να επιλέξει μια συγκεκριμένη λέξη για τον αυτοπροσδιορισμό της σεξουαλικής του ταυτότητας ή να συνεχίσει την αναζήτηση εξεύρεσης πιο κατάλληλων λέξεων για τον αυτοπροσδιορισμό του ή ακόμα και να απορρίψει τις διάφορες λέξεις (ταμπέλες) που υπάρχουν για τον σεξουαλικό αυτοπροσδιορισμό. Αυτή η διαδικασία αναζήτησης και εξέτασης των κατάλληλων λέξεων σεξουαλικού αυτοπροσδιορισμού έχει υπογραμμιστεί και από τα υπόλοιπα μοντέλα αμφισεξουαλικής ανάπτυξης.

Ο δεύτερος παράγοντας κατά την αναπτυξιακή πορεία του πολυσεξουαλικού ατόμου είναι η διασταύρωση, ενσωμάτωση και απαρτίωση των ταυτοτήτων. Το άτομο εδώ εξερευνεί τον τρόπο που ενυπάρχει μέσα του η πολυσεξουαλική ταυτότητα με τις άλλες πλευρές του εαυτού του (π.χ. ταυτότητα φύλου, εργασιακή, εθνική ταυτότητα). Το άτομο επίσης προσπαθεί να κατανοήσει τον τρόπο με τον οποίο όλες οι επιμέρους ταυτότητες του είναι στενά συνδεδεμένες μεταξύ τους και οδηγούν σε μια ολιστική εικόνα και εμπειρία του εαυτού. Εδώ μπορεί να περιλαμβάνονται πολλές εσωτερικές διεργασίες, όπως η αναζήτηση ακόμα πιο συγκεκριμένων λέξεων – όρων για τον αυτοπροσδιορισμό του, αλλά και η κατανόηση του πως η σεξουαλική ταυτότητα έχει επιδράσει στη συνολική προσωπική ανάπτυξη. Αυτός ο παράγοντας αποτελεί κύριο θεωρητικό πλαίσιο του μοντέλου, υπό την έννοια ότι η σεξουαλική ταυτότητα δεν μπορεί να είναι ανεξάρτητη της αλληλεπίδρασης των υπολοίπων πτυχών του εαυτού.

Ο τρίτος παράγοντας αφορά στις διαδικασίες αυτοαποκάλυψης του ατόμου. Περιλαμβάνει όλες τις διεργασίες που αφορούν την αυτοκατανόηση και την αυτοαποδοχή καθώς επίσης και την επιθυμία του ατόμου να μοιραστεί αυτή την εμπειρία με άλλα άτομα. Η αυτοαποκάλυψη είναι μια περίπλοκη διαδικασία που απαιτεί γνωστικές και συναισθηματικές ζυμώσεις και περιλαμβάνει σκέψεις σε σχέση με τους ανθρώπους που θα επιλέξει το άτομο να μοιραστεί την αληθινή του ταυτότητα,

το ενδεχόμενο ρίσκο και τα κέρδη μιας αυτοαποκάλυψης σε ένα πλαίσιο ή σε κάποιους ανθρώπους, καθώς και τις ίδιες τις στρατηγικές αυτοαποκάλυψης.

Ο τέταρτος παράγοντας για τον οποίο κάνουν λόγο οι συγγραφείς του μη διαδοχικού μοντέλου αφορά στην κατανόηση της σημασίας να βρίσκουν τα άτομα τον ρόλο και τη θέση τους στην κοινωνία (κοινοτική και/ή πολιτική ταυτότητα). Αυτό δεν αφορά μόνο τις προσπάθειες ένταξης στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ ή την πολυσεξουαλική κοινότητα, αλλά και τις προσπάθειες εύρεσης κατάλληλης θέσης μέσα στη στρέιτ κοινότητα ή σε ποικίλα άλλα πολιτισμικά πλαίσια ή και την ανάληψη ακτιβιστικής ή πολιτικής δράσης. Πρακτικά, αυτός ο παράγοντας αφορά τον τρόπο με τον οποίο τα πολυσεξουαλικά άτομα κατανοούν τους εαυτούς τους μέσα σε όλες αυτές τις κοινότητες και τις επιθυμίες τους για συγκεκριμένες κοινωνικές συνδέσεις.

Τέλος, σημαντική είναι και η πτυχή της ταυτότητας που διαχειρίζεται το κοινωνικό στίγμα και τις διάφορες μορφές καταπίεσης. Τα πολυσεξουαλικά άτομα ζουν σε ένα συγκεκριμένο κοινωνικοπολιτισμικό πλαίσιο το οποίο περιλαμβάνει διάφορες μορφές καταπίεσης, αδικιών και περιθωριοποίησης. Αυτές οι εμπειρίες, μέσα από το θεωρητικό πλαίσιο της διασταύρωσης των ταυτοτήτων που αναφέρθηκε πιο πάνω, βιώνονται με ποικίλους τρόπους από τα άτομα και συνεισφέρουν στον σχηματισμό της ταυτότητας. Η διαχείριση του κοινωνικού στίγματος περιλαμβάνει τις διεργασίες συνειδητοποίησης της ύπαρξης και της επίδρασης του, τις στρατηγικές αντιμετώπισης και τον σχηματισμό ενός θετικού εαυτού. Σημαντικός παράγοντας που συνεισφέρει στη διαχείριση του στίγματος, σύμφωνα με τους συγγραφείς, είναι η κοινωνική υποστήριξη και η γνώση του πώς οι διάφορες πηγές κοινωνικού στιγματισμού σχετίζονται με τον συνολικό εαυτό.

Συνολικά, οι Harper και Swanson (2019) πρότειναν αυτό το μη διαδοχικό μοντέλο ανάπτυξης της πολυσεξουαλικής ταυτότητας, λαμβάνοντας υπόψη τους τα προγενέστερα μοντέλα, τις προτάσεις τους για μελλοντική εξέλιξη καθώς και το θεωρητικό πλαίσιο των διασταυρούμενων ταυτοτήτων για την πληρέστερη κατανόηση του ατομικού βιώματος στον σχηματισμό της ταυτότητας. Το μοντέλο τους δεν προϋποθέτει κάποια συγκεκριμένη ολοκλήρωση έργου σε κάθε παράγοντα, αλλά περιγράφει συνολικά τις βασικές πτυχές που συνδυαστικά συντελούν στον τρόπο με τον οποίο το άτομο βιώνει τελικά τον εαυτό του. Επίσης, ενδέχεται, ένας ή περισσότεροι από τους παραπάνω πέντε παράγοντες να μην έχουν την ίδια σημασία ή

σχετικότητα για όλα τα άτομα. Τέλος, αυτοί οι παράγοντες (πτυχές) δεν λειτουργούν κατ' ανάγκη με κάποια συγκεκριμένη χρονολογική σειρά, αλλά μπορεί να επισυμβαίνουν σε ένα ταυτόχρονο επίπεδο, ανατροφοδοτώντας ο ένας τον άλλον.

Εργαλεία μέτρησης της πολυσεξουαλικής ταυτότητας

Αρχικά, όπως αναφέρθηκε, τα μοντέλα σταδίων δεν είχαν την ικανότητα να περιγράψουν την πολυπλοκότητα της ανθρώπινης εμπειρίας αναφορικά με το βίωμα της σεξουαλικής ταυτότητας, αφού πρότειναν μια ιεραρχική και γραμμική ανάπτυξη. Για παράδειγμα, αρκετά άτομα δεν βίωναν με τον ίδιο τρόπο την ανάπτυξη της σεξουαλικής τους ταυτότητας, δηλαδή την ίδια χρονική περίοδο ή με την ίδια σειρά ή δεν βίωναν καθόλου κάποια συγκεκριμένα στάδια. Για αυτόν τον σκοπό, οι ερευνητές τα τελευταία χρόνια μετακινήθηκαν προς μια πολυδιάστατη θεώρηση (και μέτρηση) της ΛΟΑ ταυτότητας που περιέχει πολλαπλές τροχιές και πτυχές/παράγοντες για έναν υγιή σχηματισμό προσωπικής σεξουαλικής ταυτότητας (Bregman et al., 2013).

Ειπώθηκε στο προηγούμενο υποκεφάλαιο πως δεν υπάρχει σχεδόν κανένα ποσοτικό εργαλείο μέτρησης της πολυσεξουαλικής ταυτότητας (Cramer et al., 2017b· Paul et al., 2014). Μέχρι σήμερα, υπάρχει μόνο ένα εργαλείο μέτρησης στοιχείων της αμφισεξουαλικής ταυτότητας (Paul et al., 2014) και δύο εργαλεία μέτρησης της ΛΟΑ ταυτότητας με ένα πολύπλευρο τρόπο (Mohr & Kendra, 2011· Riggle et al., 2014). Τα τρία αυτά σύγχρονα εργαλεία είναι αυτοσυμπληρούμενες κλίμακες υπό μορφή Likert. Από τις πιο γνωστές κλίμακες μέτρησης ταυτοτικών στοιχείων ΛΟΑ ατόμων (Cramer et al., 2017b· Pitoňák & Čihák, 2023) είναι η Κλίμακα Λεσβιακής, Ομοφυλόφιλης, Αμφιφυλόφιλης Ταυτότητας (LGBIS) των Mohr και Kendra (2011), η οποία μετεξελίχθηκε από την Κλίμακα Λεσβιακής, Ομοφυλόφιλης Ταυτότητας (LGIS) των Mohr και Fassinger (2000). Είναι μια κλίμακα 27 στοιχείων που περιλαμβάνει οκτώ (8) πτυχές της ΛΟΑ ταυτοτικής εμπειρίας. Συγκεκριμένα, περιλαμβάνει πέντε (5) αρνητικές και τρεις (3) θετικές πτυχές της. Στις αρνητικές πτυχές περιλαμβάνονται οι ανησυχίες αποδοχής (π.χ. «Συχνά αναρωτιέμαι αν οι άλλοι θα με κρίνουν για τον σεξουαλικό προσανατολισμό μου»), το κίνητρο για απόκρυψη (π.χ. «Προτιμώ να κρατώ τις ομοφυλόφιλες σχέσεις μου σε ιδιωτικό επίπεδο»), η ταυτοτική αβεβαιότητα (π.χ. «Δεν είμαι απολύτως σίγουρος-η ποιος είναι ο σεξουαλικός μου προσανατολισμός»), η εσωτερικευμένη ομοφοβία (π.χ. «Αν ήταν εφικτό, θα επέλεγα να ήμουν ετεροφυλόφιλος») και οι δυσκολίες ανάπτυξης λόγω της ΛΟΑ ταυτότητας

(π.χ. «Το να παραδεχτώ ότι είμαι ΛΟΑ άτομο, ήταν μια πολύ επίπονη διαδικασία»). Στις θετικές πτυχές περιλαμβάνονται η ταυτοτική ανωτερότητα (π.χ. «Αισθάνομαι ότι τα ΛΟΑ άτομα είναι ανώτερα από τους ετεροφυλόφιλους»), η ταυτοτική επιβεβαίωση (π.χ. «Χαίρομαι που είμαι ΛΟΑ άτομο») και η κεντρικότητα της ταυτότητας (π.χ. «Ο σεξουαλικός προσανατολισμός μου είναι κεντρικό κομμάτι της ταυτότητας μου»).

Η συγκεκριμένη κλίμακα απέδωσε πολύ καλούς δείκτες αξιοπιστίας στις επιμέρους πτυχές κατά την κατασκευή της (από $\alpha = .72$ έως $.94$) και σε επόμενες έρευνες από μη ικανοποιητικούς έως πολύ ικανοποιητικούς δείκτες (από $\alpha = .52$ έως $.89$) (Chickerella et al., 2021· Cramer et al., 2017a· Cramer et al., 2017b). Επίσης, η επιβεβαιωτική ανάλυση παραγόντων για τη συγκεκριμένη κλίμακα απέδωσε ικανοποιητικούς δείκτες προσαρμογής ($CFI = .94$, $SRMR = .05$, $RMSEA = .04$), ενώ και οι έλεγχοι συγκλίνουσας εγκυρότητας με άλλες κλίμακες απέδωσαν ικανοποιητικά αποτελέσματα (Mohr & Kendra, 2011). Οι Cramer και συν. (2017a, 2017b) προέβησαν σε επιπρόσθετες αναλύσεις επιβεβαίωσης παραγόντων της LGBIS και πρότειναν τροποποιήσεις στην παραγοντική δομή της κλίμακας με βάση τα αποτελέσματα των αναλύσεων τους, ενώ υπογράμμισαν επίσης ότι αναλόγως του είδους της εκάστοτε έρευνας, τα αποτελέσματα φανέρωναν διαφοροποιήσεις ως προς τη δομή των παραγόντων της LGBIS.

Η άλλη – συχνά χρησιμοποιούμενη – κλίμακα μέτρησης στοιχείων ταυτότητας Λεσβίων (Λ), Ομοφυλόφιλων ανδρών (Ο) και Αμφισεξουαλικών ατόμων (Α), είναι η Θετική Μέτρηση Ταυτότητας ΛΟΑ ατόμων (Lesbian Gay Bisexual – Positive Identity Measure – LGB-PIM) των Riggie και συν. (2014). Αποτελείται από 25 δηλώσεις οι οποίες αντιπροσωπεύουν πέντε (5) παράγοντες μέτρησης μιας θετικής ΛΟΑ ταυτότητας και μέχρι σήμερα αποτελεί το μοναδικό εργαλείο που μετράει αρκετές θετικές πτυχές της ΛΟΑ ταυτότητας (Siegel et al., 2023). Οι πέντε αυτοί παράγοντες αφορούν την αυξημένη αυτεπίγνωση μέσω της ΛΟΑ ταυτότητας (π.χ. «Είμαι περισσότερο ενήμερος-η για το πως νιώθω για τα πράγματα, λόγω της ΛΟΑ ταυτότητας μου»), την αυθεντικότητα (π.χ. «Αγκαλιάζω τη ΛΟΑ ταυτότητα μου»), το αίσθημα σύνδεσης με τη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα (π.χ. «Νιώθω υποστήριξη από τη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα»), την οικειότητα στις ερωτικές σχέσεις λόγω της ΛΟΑ ταυτότητας (π.χ. «Η ΛΟΑ ταυτότητα μου, μου επιτρέπει να καταλαβαίνω καλύτερο τον ερωτικό μου σύντροφο») και την αίσθηση κοινωνικής δικαιοσύνης (π.χ. «Η εμπειρία μου από τη ΛΟΑ ταυτότητα μου με οδηγεί να μάχομαι για τα δικαιώματα των άλλων»).

Οι κατασκευαστές της κλίμακας περιγράφουν ικανοποιητικούς δείκτες αξιοπιστίας (από $\alpha = .87$ έως $.91$), ένα αποδεκτό μοντέλο προσαρμογής που προέκυψε από την παραγοντική ανάλυση ($CFI = .91$, $SRMR = .065$, $RMSEA = .060$) και αποδείξεις συγκλίνουσας και επαυξητικής εγκυρότητας με άλλες σχετικές κλίμακες που χρησιμοποιήθηκαν για τον έλεγχο (Riggle et al., 2014). Παρόμοιοι δείκτες αξιοπιστίας για την εν λόγω κλίμακα φάνηκαν και σε άλλες έρευνες (Chan et al., 2020· Cooke & Melchert, 2019), αν και κάπως χαμηλότεροι (από $\alpha = .78$ έως $.96$) στην έρευνα των Mark και συν. (2020), όπου η LGB-PIM τροποποιήθηκε ως προς την εκφορά της (αντί για «ΛΟΑ ταυτότητα», χρησιμοποιήθηκε η έκφραση «αμφισέξουαλ ταυτότητα») για να εστιάσει εξειδικευμένα σε αμφισεξουαλικά άτομα. Η LGB-PIM προσέφερε μια εναλλακτική προσέγγιση στη μελέτη της σεξουαλικής ταυτότητας ΛΟΑ ατόμων, μετρώντας πολύπλευρα θετικές πτυχές της ΛΟΑ ταυτότητας, σε αντίθεση με την ως τότε επικρατούσα πρακτική που εστίαζε στις αρνητικές πτυχές και εμπειρίες της ΛΟΑ ταυτότητας (Riggle et al., 2014· Siegel et al., 2023). Μάλιστα, αυτή η προσέγγιση έχει οδηγήσει σε σημαντικά ερευνητικά αποτελέσματα, όπως η σημασία που φαίνεται να έχει μια θετική ΛΟΑ ταυτότητα για την προστασία από συναισθηματικές και αγχώδεις διαταραχές και την ενίσχυση της ευεξίας (Petrocchi et al., 2020· Rosario et al., 2011).

Εν συνεχεία, οι Paul και συν. (2014) αναγνωρίζοντας την ανάγκη για κατασκευή ενός ποσοτικού εργαλείου μέτρησης που να είναι προσαρμοσμένο εξαρχής στις ξεχωριστές ανάγκες και εμπειρίες της αμφισεξουαλικής ταυτότητας, δημιούργησαν το Ερωτηματολόγιο Αμφισεξουαλικής Ταυτότητας (Bisexual Identity Inventory – BII). Αποτελείται από 24 δηλώσεις που αντιστοιχούν σε τέσσερις (4) υποκλίμακες. Συγκεκριμένα, οι υποκλίμακες του BII μετρούσαν: α) την πίστη πως η αμφισεξουαλικότητα δεν είναι πραγματική ταυτότητα (π.χ. «Η αμφισεξουαλικότητα δεν είναι πραγματική ταυτότητα»), β) την αναμενόμενη αμφιφυλοφοβία (π.χ. «Οι άλλοι πιθανόν να μην με πάρουν στα σοβαρά, αν τους πω ότι είμαι αμφισέξουαλ»), γ) την εσωτερικευμένη αμφιφυλοφοβία (π.χ. «Η ζωή μου θα ήταν καλύτερη αν δεν ήμουν αμφισέξουαλ») και δ) την ταυτοτική επιβεβαίωση (π.χ. «Είμαι περήφανος-η που είμαι αμφισέξουαλ»). Δηλαδή, η BII περιλαμβάνει τρεις αρνητικές πτυχές – εμπειρίες της αμφισεξουαλικής ταυτότητας και μια θετική, όλες αλληλοσυνδεδεμένες μεταξύ τους. Για την κατασκευή της BII πραγματοποιήθηκαν δύο έρευνες ($N = 207$, $N = 215$) με δείγμα αμφισεξουαλικά άτομα. Πραγματοποίησαν αναλύσεις διερευνητικής και επιβεβαιωτικής ανάλυσης παραγόντων, ενώ χορηγήθηκαν επίσης το Ερωτηματολόγιο

Αυτοαποκάλυψης (Outness Inventory – OI) (Mohr & Fassinger, 2000) και η Κλίμακα του Κέντρου Επιδημιολογικών Ερευνών για την Κατάθλιψη (CES-D) (Radloff, 1977) για τον έλεγχο συγκλίνουσας εγκυρότητας. Οι ανωτέρω αναλύσεις έδειξαν πως η BII έχει ικανοποιητικές ψυχομετρικές ιδιότητες και ενθαρρύνεται η περαιτέρω χρήση της (Paul et al., 2014). Οι δείκτες αξιοπιστίας της BII ήταν επίσης ικανοποιητικοί (από $\alpha = .73$ έως $.93$), ενώ και σε επόμενες έρευνες κυμάνθηκαν σε παρόμοια επίπεδα (από $\alpha = .70$ έως $.98$) (Mark et al., 2020).

Αξίζει να σημειωθεί πως υπάρχει και η Κλίμακα Εμπειριών Αμφισεξουαλικής Προκατάληψης (Anti-Bisexual Experiences Scale – ABES) (Brewster & Moradi, 2010) που μετράει την προκατάληψη που έχουν βιώσει αμφισεξουαλικά άτομα, λόγω του σεξουαλικού τους προσανατολισμού, από στρέιτ και γκέι άτομα. Αποτελείται από 17 δηλώσεις προς αυτοσυμπλήρωση υπό μορφή Likert, που αντιστοιχούν σε τρεις (3) πτυχές αμφισεξουαλικής προκατάληψης: α) προκατάληψη στη βάση του στερεοτύπου της αστάθειας της αμφισεξουαλικής ταυτότητας (π.χ. «Οι άνθρωποι μου έχουν φερθεί λες και η αμφισεξουαλικότητα είναι απλά ένα μεταβατικό στάδιο προς την ομοφυλοφιλία»), β) προκατάληψη στη βάση του στερεοτύπου της σεξουαλικής ανευθυνότητας (π.χ. «Οι άνθρωποι έχουν υποθέσει ότι θα απιστήσω σε μια ερωτική σχέση γιατί είμαι αμφισέξουαλ») και γ) εμπειρίες διαπροσωπικής εχθρότητας (π.χ. «Οι άλλοι μου έχουν φερθεί άσχημα γιατί είμαι αμφισέξουαλ»). Η ABES έχει καλές ψυχομετρικές ιδιότητες και όσον αφορά τους δείκτες αξιοπιστίας της, κυμάνθηκαν σε αρκετά ικανοποιητικά επίπεδα (από $\alpha = .81$ έως $.94$).

Τέλος, αναφέρεται πως υπάρχουν και άλλα διαθέσιμα αξιόπιστα εργαλεία μέτρησης επιμέρους πτυχών της ΛΟΑΤ ταυτότητας, όπως η κλίμακα απόκρυψης (The Self-Concealment Scale - SCS) των Larson και Chastain (1990) που μετράει την ενεργή τάση του ατόμου για απόκρυψη προσωπικών πληροφοριών σε σχέση με τις σκέψεις και τις συμπεριφορές που θεωρεί ότι είναι αρνητικές και σχετίζονται με τη σεξουαλικότητα του.

Θεωρητικό σκεπτικό

Η αίσθηση εαυτού είναι ένα ουσιαδές κομμάτι της ανθρώπινης ψυχοσύνθεσης (Baumeister, 1999· Erikson, 1959). Ο τρόπος με τον οποίο δομείται η ταυτότητα των ανθρώπων είναι αρκετά σύνθετος και πολυπαραγοντικός, σχετιζόμενος με ιδιοσυγκρασιακά στοιχεία και αλληλεπιδράσεις ατόμου – περιβάλλοντος, οδηγώντας

σε ένα μοναδικό τρόπο βιωμένης εμπειρίας εαυτού και κοινωνικού πλαισίου (Institute of Medicine, Committee on Lesbian, Gay, Bisexual, and Transgender Health Issues and Research Gaps and Opportunities, & Garofalo, 2011· Mustanski et al., 2014· Swann & Bosson, 2010). Επίσης, η σεξουαλική ταυτότητα αποτελεί σημαντικό στοιχείο της συνολικής ταυτότητας των ανθρώπων (Cass, 1984· Crowell, 2020· Hammack & Cohler, 2009· Katz-Wise & Hyde, 2014· Rostosky et al., 2008) και εξελίσσεται μέσα σε ένα συγκεκριμένο κοινωνικό και πολιτισμικό πλαίσιο, του οποίου οι επιδράσεις παίζουν συχνά καταλυτικό ρόλο στον σχηματισμό της, καθώς και στη σχέση της με τις υπόλοιπες ταυτότητες του ατόμου (Chun & Singh, 2010· Harper et al., 2016· Savin-Williams & Diamond, 2000, Savin-Williams, 2011).

Όπως ειπώθηκε και στα προηγούμενα υποκεφάλαια, η έρευνα γύρω από ταυτοτικά ζητήματα και εμπειρίες πολυσεξουαλικών ατόμων είναι σε πρώιμα επίπεδα. Ενώ υπάρχουν αρκετά αποτελέσματα σύγχρονων ερευνών που μαρτυρούν ότι αυτοί οι άνθρωποι συχνά παρουσιάζουν τους χαμηλότερους δείκτες ψυχικής υγείας και ευεξίας, βιώνουν υψηλά ποσοστά προκατάληψης (από τη στρέιτ και την γκέι κοινότητα) και στερεοτυποποίησης της ταυτότητας τους με συγκεκριμένους τρόπους, εντούτοις δεν υπάρχει ακόμα πλήρης κατανόηση της σχέσης μεταξύ της πολυσεξουαλικής ταυτότητας, του συνολικού εαυτού (μικροεπίπεδο) και του περιβάλλοντος (μέσο και μακρο επίπεδο) (Chun & Singh, 2010· Feinstein et al., 2020· Feinstein et al., 2021· Hall et al., 2021· Jorgensen, 2012· Ross et al., 2010· Xavier Hall et al., 2021). Αυτό το τρίπτυχο αποτέλεσε μια σημαντική βάση για τη θέσπιση του αρχικού πλαισίου.

Από την ανασκόπηση της βιβλιογραφίας, παρατηρήθηκε η ανάγκη για μια πιο ολιστική προσέγγιση των *ταυτοτικών ζητημάτων* ενός πληθυσμού που βιώνει σημαντικές προκλήσεις σε σχέση με την ταυτότητα του (Brewster & Moradi, 2010· Dodge et al., 2016· Dyar & London, 2018a· Rankin & Garvey, 2015). Αρχικά, όλα τα διαθέσιμα θεωρητικά μοντέλα είχαν κάποια βασικά σημεία έντονης σύγκλισης σε σχέση με την πολυσεξουαλική ανάπτυξη ταυτότητας. Το πρώτο ήταν η μετακίνηση από μια μονοσεξουαλική ταυτότητα σε μια πολυσεξουαλική. Το δεύτερο σημείο ήταν η βαρύτητα που δινόταν στις διαδικασίες επιλογής λέξεων – όρων για τον καλύτερο σεξουαλικό αυτοπροσδιορισμό. Το πιο πρόσφατο σημείο σύγκλισης υπογράμμιζε την ανάγκη να ληφθεί υπόψη η διασταύρωση των ταυτοτήτων (“intersecting identities”) στο σχηματισμό του συνολικού εαυτού. Αυτό το τελευταίο ήταν σημαντικό γιατί αφενός *σχετίζεται άμεσα* με τον τρόπο που βιώνονται οι πολλαπλές μορφές καταπίεσης

και κοινωνικού στιγματισμού από το άτομο και ρυθμίζονται οι στρατηγικές αντιμετώπισης/διαχείρισης του ατόμου (Bowleg, 2012· Bowleg et al., 2008· Collins, 2015) και αφετέρου διότι μέσα από το θεωρητικό πλαίσιο μελέτης της Διαθεματικότητας (“Intersectionality”), η έρευνα εμβαθύνει γύρω από τη λειτουργία των διασταυρούμενων ταυτοτήτων εντός του ατόμου και τον αντίκτυπο τους σε επίπεδο ψυχικής υγείας (Cerezo et al., 2020· King et al., 2019).

Επίσης, σε σχέση με τις δύο συχνά χρησιμοποιούμενες κλίμακες της ΛΟΑ ταυτότητας (LGBIS και LGB-PIM) που παρουσιάστηκαν πιο πάνω, αυτές κρίθηκαν ως μη κατάλληλες για εξειδικευμένη χρήση που εστιάζει σε συγκεκριμένες πτυχές του πολυσεξουαλικού πληθυσμού. Αρχικά, αμφότερα είναι εργαλεία τα οποία έχουν σχεδιαστεί εξ αρχής για ΛΟΑ άτομα και όχι εστιασμένα για την γκέι και την αμφισεξουαλική ταυτότητα, όπως άλλωστε αναγνωρίζουν οι ίδιοι οι κατασκευαστές (Mohr & Kendra, 2011· Riggle et al., 2014). Σε σύνδεση με αυτό, στο σκεπτικό κατασκευής τους δεν υπάρχει πρόβλεψη για τις υπόλοιπες πολυσεξουαλικές ταυτότητες, πέραν της αμφισεξουαλικής. Ακόμα, οι ίδιοι οι κατασκευαστές αναφέρουν ότι πρωτίστως οι εν λόγω κλίμακες ομαδοποιούν τα γκέι και αμφισεξουαλικά άτομα υπό την κοινωνική ταυτότητα των «ΛΟΑ ατόμων» και πως κυρίως εξετάζουν ταυτοτικές πτυχές της ΛΟΑ κοινωνικής ταυτότητας και όχι το αποτύπωμα μιας συγκεκριμένης μη στρέιτ ομάδας (Mohr & Kendra, 2011· Riggle et al., 2014· Siegel et al., 2023). Πέραν αυτών, στην προσπάθεια κατανόησης της σεξουαλικής ανάπτυξης, απαιτούνται πολυπαραγοντικές μετρήσεις της σεξουαλικής ταυτότητας (Harper & Swanson, 2019· Taylor & Neppel, 2021).

Η MIS προτείνει νέες πτυχές εστίασης σε αυτό το πλαίσιο, όπως είναι οι διεργασίες που αφορούν στην ταύτιση με τον πολυσεξουαλικό αυτοπροσδιορισμό (απόρριψη ή μη της μονοσεξουαλικότητας, χρήση συγκεκριμένων λέξεων ή απόρριψη ταμπελών), αλλά και η αυτοαντιλαμβανόμενη σχέση που έχει η πολυσεξουαλική ταυτότητα με τις υπόλοιπες πτυχές του εαυτού. Σε σύνδεση με τις υπάρχουσες ταυτοτικές κλίμακες, η κατασκευή της MIS θα μπορούσε να εμπλουτίσει την υπάρχουσα γνώση, όπως για παράδειγμα με το να αναδείξει υποκείμενες διεργασίες που συντελούν εν τέλει στην ταυτοτική αβεβαιότητα, τις ανησυχίες αποδοχής ή το κίνητρο για απόκρυψη που εξετάζονται μέσω της LGBIS (Cramer et al., 2017a· Cramer et al., 2017b) ή με το να διερευνήσει σχέσεις με τις υποκλίμακες της LGB-PIM, ως ένα νέο εργαλείο μέτρησης ταυτοτικών πτυχών (Riggle et al., 2014). Επίσης, η LGB-PIM,

ενώ είναι ένα εργαλείο μέτρησης θετικών πτυχών της ΛΟΑ ταυτότητας με σημαντική συνεισφορά στη βιβλιογραφία, παρ' όλα αυτά έχουν εντοπιστεί ζητήματα πολυσυγγραμμικότητας τόσο μεταξύ των ίδιων των υποκλίμακων της, όσο και με αρκετούς άλλους δείκτες θετικής σεξουαλικής ταυτότητας (Cooke & Melchert, 2019). Σε σχέση με την LGBIS, έχει φανεί πως ίσως μια υποκλίμακα της (Ταυτοτική επιβεβαίωση) μπορεί να μην αποτυπώνει όλο το εύρος της έννοιας που σχεδιάστηκε για να μετρήσει στον ΛΟΑ πληθυσμό (Pitoňák & Čihák, 2023), ενώ ενδεχόμενα προβλήματα για μελλοντική διερεύνηση έχουν επισημανθεί και ως προς την υποκλίμακα «Ταυτοτική ανωτερότητα» (Cramer et al., 2017a· Mohr & Kendra, 2011).

Όσον αφορά την κλίμακα BII (Paul et al., 2014), δημιουργήθηκε εξειδικευμένα για τις ανάγκες διερεύνησης πτυχών της αμφισεξουαλικής ταυτότητας, αλλά δεν ελήφθησαν υπόψη οι υπόλοιπες πολυσεξουαλικές ταυτότητες. Επίσης, από τις τέσσερις διαστάσεις της BII, οι δύο (εσωτερικευμένη αμφιφυλοφοβία και επιβεβαίωση ταυτότητας) ταυτίζονται με τις αντίστοιχες της LGBIS (εσωτερικευμένη ομοφοβία/αμφιφυλοφοβία και επιβεβαίωση ταυτότητας) ως προς το αντικείμενο εστίασης. Οι άλλες δύο, δηλαδή η πίστη πως η αμφισεξουαλικότητα δεν είναι πραγματική ταυτότητα και η αναμενόμενη αμφιφυλοφοβία, εξετάζουν εξειδικευμένες αρνητικές εμπειρίες της αμφισεξουαλικής ταυτότητας που συνδέονται με συγκεκριμένου τύπου κοινωνική στιγματοποίηση και στερεότυπα προς αυτή τη σεξουαλική ταυτότητα (Scandurra et al., 2023). Αποτελούν δύο διαστάσεις που επεκτείνουν τη γνώση γύρω από τις αρνητικές εμπειρίες των αμφισεξουαλικών ατόμων σε σχέση με τη σεξουαλική τους ταυτότητα. Συνολικά, η BII συμβάλλει στην κατανόηση σημαντικών προκλήσεων που καλούνται να αντιμετωπίσουν πολλά αμφισεξουαλικά άτομα, μετρώντας κυρίως αρνητικές εμπειρίες της αμφισεξουαλικής ταυτότητας, οι οποίες συνδέονται με προκαταλήψεις και μύθους που τη συνοδεύουν (Dyar et al., 2017· Paul et al., 2014). Οι ανωτέρω κλίμακες – μελετώντας θετικές και αρνητικές πτυχές της ΛΟΑ ταυτότητας – έχουν συνεισφέρει σημαντικά στην ανάδειξη παραγόντων που συνδέονται με συγκεκριμένες επιδράσεις στην ψυχική υγεία και ευεξία αυτών των ανθρώπων. Παρ' όλα αυτά, απαιτείται περαιτέρω έρευνα για την ανάδειξη και άλλων πιθανών μηχανισμών της πολυσεξουαλικής ταυτότητας (Mark et al., 2020).

Ως συνέχεια αυτού του σκεπτικού, η ανάπτυξη και ο αυτοπροσδιορισμός μέσω της πολυσεξουαλικής ταυτότητας περιλαμβάνει και άλλες διεργασίες που δεν έχουν

μετρηθεί ποσοτικά μέχρι σήμερα, όπως η απόρριψη της μονοσεξουαλικότητας, η επιλογή συγκεκριμένων λέξεων για τον σεξουαλικό αυτοπροσδιορισμό και η διασταύρωση της σεξουαλικής ταυτότητας με τις υπόλοιπες πτυχές του εαυτού (Cerezo et al., 2020· Harper & Swanson, 2019· Gómez & Arenas, 2019· Xavier Hall et al., 2021). Επίσης, έχοντας ως αφετηρία το αίσθημα της κοινωνικής διασύνδεσης με τη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα, αυτό σχετίζεται με συγκεκριμένες ταυτοτικές πτυχές που μετρώνται ήδη, όπως το κίνητρο για απόκρυψη, οι ανησυχίες αποδοχής, η ταυτοτική επιβεβαίωση και η εσωτερικευμένη αμφιφυλοφοβία (Cooke & Melchert, 2019· Kuypers & Fokkema, 2010· Mohr & Kendra, 2011· Sheets & Mohr, 2009· Velez & Moradi, 2016).

Όμως, το αίσθημα κοινωνικής διασύνδεσης και οι προσπάθειες για κοινωνική διασύνδεση με συγκεκριμένα κοινοτικά πλαίσια, αν και έννοιες αλληλοσυσχετιζόμενες, εντούτοις διαφέρουν, κατά τον τρόπο που διαφέρουν τα αισθήματα και οι στάσεις από τη συμπεριφορά (βλ. και Θεωρία Σχεδιασμένης Συμπεριφοράς) (Ajzen, 1991· Eagly & Chaiken, 1993· Fishbein & Ajzen, 2009· Petruzzella et al., 2019). Άλλωστε, έχει ήδη υπογραμμιστεί η διαφορά ανάμεσα στο αίσθημα κοινοτικής διασύνδεσης και στην κοινοτική συμμετοχή (Ashmore et al., 2004· Frost & Meyer, 2012). Με αυτό το σκεπτικό, αποτέλεσε επίσης στόχο της παρούσας διατριβής η δημιουργία υποκλιμάκων που να μετρούν συμπεριφορές για διασύνδεση (σε ΛΟΑΤΚΙΑ2+ και στρέιτ κοινότητα) και όχι το αίσθημα. Επιπλέον, αναφορικά με τις προσπάθειες διασύνδεσης με τη στρέιτ κοινότητα, δεν έχει δοθεί ερευνητική προσοχή, ούτε υπάρχουν αντίστοιχα εργαλεία μέτρησης, όμως έχει τονιστεί η ανάγκη διερεύνησης διάφορων κοινωνικών πλαισίων υποστήριξης (Parent et al., 2019b· Provence et al., 2014· Provence et al., 2019· Roberts et al., 2015· Stevens et al., 2020· Worthen, 2020).

Θεωρείται σημαντική η στροφή του ερευνητικού ενδιαφέροντος και προς αυτή τη κατεύθυνση, για τουλάχιστον τέσσερις κύριους λόγους: Πρώτον, για να δοθεί η ευκαιρία μελέτης του ερωτήματος που αφορά το εάν τα πολυσεξουαλικά άτομα ενδιαφέρονται για κοινωνική διασύνδεση και ενεργό ρόλο μέσα στη στρέιτ κοινότητα (και αν ναι, στη βάση ποιών ταυτοτικών πτυχών ή άλλων μεταβλητών), δεύτερον γιατί η κοινωνική διασύνδεση με τη στρέιτ κοινότητα αποτελεί ουσιώδες βήμα στις προσπάθειες για πλήρη συμπερίληψη, τρίτον γιατί τα αμφισεξουαλικά άτομα διατρέχουν ακόμα μεγαλύτερο κίνδυνο για εμφάνιση ψυχολογικών προβλημάτων σε

σχέση με τα γκέι άτομα (λόγω διακρίσεων και από τη στρέιτ και από τη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα) και τέταρτον γιατί η κοινωνική διασύνδεση δεν πρέπει να περιορίζεται σε μετρήσεις που αφορούν μόνο τη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα (Ramasamy, 2020· Ross et al., 2018· Sanscartier & MacDonald, 2019· Savin-Williams et al., 2017). Άλλωστε, σε σχέση με αυτό, η υπάρχουσα βιβλιογραφία προτείνει πως ενώ η σύνδεση με τη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα μπορεί να έχει ευεργετικά αποτελέσματα στην ψυχική υγεία των ΛΟΑΤΚΙΑ2+ ατόμων, παρ' όλα αυτά, μπορεί να μην είναι πάντα επωφελής (Convertino et al., 2021· Davids et al., 2015). Μάλιστα, ενώ η κοινωνική διασύνδεση παρέχει πολλά οφέλη στα άτομα (Frost & Meyer, 2012), εντούτοις η έρευνα έχει εντοπίσει δυσκολίες κοινωνικής διασύνδεσης των πολυσεξουαλικών ατόμων, αλλά και εδώ απαιτείται περαιτέρω διερεύνηση των πιθανών λόγων πίσω από αυτό το αποτέλεσμα (Gray & Moore, 2018· Petrocchi et al., 2020). Τέλος, η ολιστική κοινοτική δράση, δηλαδή η συμμετοχή σε πολλαπλά κοινοτικά πλαίσια (περιβάλλοντα), ευθυγραμμίζεται με τις σύγχρονες προτάσεις της βιβλιογραφίας για μια κοινωνία συμπερίληψης για όλους τους ανθρώπους (Chan et al., 2022· Wolowic et al., 2016).

Για την κατασκευή λοιπόν μιας κλίμακας που θα στόχευε στη μέτρηση βασικών χαρακτηριστικών της πολυσεξουαλικής εμπειρίας, επιλέχθηκε το θεωρητικό πλαίσιο της Διαθεματικότητας (Intersectionality), με σκοπό να γίνει προσέγγιση των διασταυρούμενων ταυτοτήτων (intersecting identities) στην απαρτιωμένη αντίληψη της ταυτότητας (Crenshaw, 1991· Dillon et al., 2011· Robinson & Ross, 2013· Settles & Buchanan, 2014). Το θεωρητικό μοντέλο των Harper και Swanson (2019) που παρουσιάστηκε στο προηγούμενο Κεφάλαιο, προσφέρει μια συμπεριληπτική οπτική του σύγχρονου τρόπου εξέτασης της πολυσεξουαλικής ταυτότητας. Η βασική λειτουργία αυτής της νέας κλίμακας θα ήταν να διερευνήσει βασικές διεργασίες που είναι απολύτως σχετικές με την πολυσεξουαλική ταυτότητα, αλλά δεν έχουν μετρηθεί με κάποιο ποσοτικό ερευνητικό εργαλείο ως σήμερα. Συγκεκριμένα, αυτά τα καινοτόμα σημεία αφορούσαν τη διερεύνηση για: α) ζητήματα σεξουαλικής ταύτισης (μετακίνηση από μια μονοσεξουαλική σε μια πολυσεξουαλική ταυτότητα), β) ζητήματα σεξουαλικού αυτοπροσδιορισμού (επιλογή ή απόρριψη των διάφορων ταμπελών σε σχέση με τον σεξουαλικό αυτοπροσδιορισμό), γ) την αυτοαντιλαμβανόμενη σχέση που έχει η πολυσεξουαλική ταυτότητα με τις υπόλοιπες πτυχές του εαυτού, καθώς και τη συνεισφορά της στη συνολική αυτοκατανόηση και ανάπτυξη και δ) τη σημασία της προσπάθειας που αποδίδουν τα πολυσεξουαλικά άτομα για κοινωνική ένταξη και

ενεργό συμμετοχή στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ και στη στρέιτ κοινότητα, ως κομμάτια της ευρύτερης κοινωνικής τους ταυτότητας. Τέλος, δημιουργήθηκε και ένας ακόμα παράγοντας (υποκλίμακα) που αφορούσε την υποκειμενική κατανόηση του ατόμου σε σχέση με το γεγονός ότι είναι πολυσεξουαλικό άτομο, ο οποίος πρακτικά σχετίζεται με το ζήτημα της σεξουαλικής ταύτισης και επιτελεί παρόμοιο σκοπό με την υποκλίμακα «ταυτοτική επιβεβαίωση» της LGBIS, αλλά οι δηλώσεις που μετρούν την υποκειμενική κατανόηση της πολυσεξουαλικής ταυτότητας θεωρούνται πιο εστιασμένες και συμπεριληπτικές για όλες τις πολυσεξουαλικές ταυτότητες και έτσι ευθυγραμμίζονται με τις προτάσεις της σύγχρονης βιβλιογραφίας για το εν λόγω θέμα (Brennan, 2021· Pitoňák & Čihák, 2023), ενώ παράλληλα δεν αποτυπώνουν τη διατήρηση θετικών σκέψεων και συναισθημάτων λόγω της σεξουαλικής ταυτότητας, όπως η «ταυτοτική επιβεβαίωση» (Mohr & Kendra, 2011).

Συνοψίζοντας, η *Πολυσεξουαλική Ταυτοτική Κλίμακα (Multisexual Identity Scale – MIS)* προσπαθεί να προσεγγίσει ιδιαίτερα στοιχεία της πολυσεξουαλικής ταυτότητας και εμπειρίας όπως η απόρριψη της μονοσεξουαλικότητας, η ταύτιση με την πολυσεξουαλική ταυτότητα, η σημασία της χρήσης συγκεκριμένων λέξεων για τον σεξουαλικό αυτοπροσδιορισμό, η αυτογνωσία για τον τρόπο που η σεξουαλική ταυτότητα σχετίζεται με τις υπόλοιπες πτυχές του εαυτού και οδηγεί στο υποκειμενικό βίωμα του συνολικού εαυτού και τέλος, το βαθμό στον οποίο τα πολυσεξουαλικά άτομα προσπαθούν ενεργά να βρουν τη θέση τους στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ και στη στρέιτ κοινότητα. Βεβαίως, ο τελικός παρονομαστής εδράζεται στη βιβλιογραφική ανάγκη να διερευνηθεί με πιο επιστάμενο τρόπο η σημασία των ιδιαίτερων ταυτοτικών πτυχών και εμπειριών της πολυσεξουαλικής ταυτότητας στη σεξουαλική υγεία και στη συνολική ψυχική ευεξία αυτών των ανθρώπων (Cannon & Boccone, 2019· Gray & Moore, 2018), τόσο στην παρούσα διατριβή (βλ. Αποτελέσματα 3^{ης} Έρευνας), όσο και σε μελλοντικές έρευνες στο πεδίο της πολυσεξουαλικότητας.

Μεθοδολογία

Θεωρητικό υπόβαθρο της Κλίμακας

Η MIS σχεδιάστηκε έχοντας ως βάση το θεωρητικό μη διαδοχικό μοντέλο ανάπτυξης της αμφισεξουαλικής, πανσεξουαλικής και πολυσεξουαλικής ταυτότητας των Harper και Swanson (2019). Οι συγγραφείς, αναγνωρίζοντας την πολυπλοκότητα των παραγόντων που σχετίζονται με την ανάπτυξη της ταυτότητας, πρότειναν ένα μοντέλο

πέντε μη διαδοχικών πτυχών που είναι αλληλοσχετιζόμενες μεταξύ τους και οδηγούν σε μια συνολική ταυτότητα εντός του ατόμου. Το μοντέλο αυτό περιγράφει, σε κάθε παράγοντα, μια σειρά από ενδεχόμενες διεργασίες που μπορεί να τύχουν επεξεργασίας από τα άτομα. Το αποτέλεσμα της κάθε διεργασίας οδηγεί και σε μια μοναδική υποκειμενική βίωση σεξουαλικής ταυτότητας και εαυτού. Δεν πρόκειται για μοντέλο σταδίων που απαιτεί μια συγκεκριμένη χρονική και επεξεργαστική ακολουθία, αντιθέτως οι εσωτερικές διεργασίες και οι συμπεριφορικές λειτουργίες μπορούν να συμβαίνουν ταυτόχρονα και αλληλεπιδραστικά. Επίσης κάποιες πτυχές μπορεί να μην είναι το ίδιο σημαντικές για όλα τα πολυσεξουαλικά άτομα.

Το πρώτο βήμα ήταν η προσπάθεια δημιουργίας μιας κλίμακας που θα ήταν ικανή να μετρήσει αυτές τις ταυτοτικές πτυχές με συνοπτικό τρόπο. Δεν θα ήταν εφικτό να σχεδιαστεί μια κλίμακα που θα εξέταζε όλες τις επιμέρους διεργασίες κάθε πτυχής του μοντέλου. Επομένως, επιλέχθηκαν διεργασίες από κάθε πτυχή που θεωρήθηκε πως θα αποτυπώσουν ένα ικανοποιητικό εύρος της. Αρχικά, σε σχέση με την πρώτη πτυχή που αφορά τις διαδικασίες επιλογής κατάλληλων λέξεων για τον σεξουαλικό αυτοπροσδιορισμό, επιλέχθηκε να εξεταστεί η απόρριψη της μονοσεξουαλικής ταυτότητας, η απόρριψη χρήσης συγκεκριμένων λέξεων για τον αυτοπροσδιορισμό και η ταύτιση με την πολυσεξουαλική ταυτότητα. Οι διεργασίες που αφορούν στον σεξουαλικό αυτοπροσδιορισμό, έχουν υπογραμμιστεί ως ιδιαίτερες σημαντικές και από προγενέστερα μοντέλα σεξουαλικής ανάπτυξης, όπως περιεγράφηκε στα προηγούμενα υποκεφάλαια. Επίσης, η διάσταση της απόρριψης της μονοσεξουαλικής ταυτότητας και η απόρριψη χρήσης συγκεκριμένων λέξεων για τον σεξουαλικό αυτοπροσδιορισμό, δεν μετρώνται από κάποιο γνωστό ποσοτικό εργαλείο μέτρησης μέχρι σήμερα.

Όσον αφορά την πτυχή της σημαντικότητας και της διασταύρωσης των ταυτοτήτων (“Salience and Intersection of identities”), επιλέχθηκε να δοθεί έμφαση σε δύο διαστάσεις της: (α) στη διερεύνηση του τρόπου με τον οποίο η πολυσεξουαλική ταυτότητα ταιριάζει με τις άλλες πτυχές της ταυτότητας (“Exploring how bi/pan/poly fits with the other aspects of identity”) και (β) στο πως η κατανόηση της πολυσεξουαλικής ταυτότητας επιδρά στην εν γένει προσωπική ανάπτυξη (“Moving in of development based on salience of bi/pan/poly identity”) (Harper & Swanson, 2019). Η σεξουαλική ταυτότητα αποτελεί μια μόνο πτυχή του συνολικού εαυτού που αλληλεπιδρά με τις υπόλοιπες πτυχές του (π.χ. εθνική, θρησκευτική, εργασιακή,

οικογενειακή ταυτότητα κ.τ.λ.), ώστε να οδηγήσει το άτομο σε μια υποκειμενική εμπειρία της συνολικής ταυτότητας. Εδώ περιγράφεται το πως βιώνει το άτομο συνολικά τον εαυτό του μέσα από την οπτική της σεξουαλικής του ταυτότητας, ενώ – σύμφωνα και με το θεωρητικό μοντέλο – αντανακλάται και η διαχείριση της εσωτερίκευσης της αμφιφυλοφοβίας και της κοινωνικής στιγματοποίησης, υπό την έννοια ότι το άτομο είναι ενήμερο για τις διάφορες μορφές καταπίεσης και στιγματισμού στη βάση των ταυτοτικών του πτυχών και μπορεί να διαχειριστεί τις αρνητικές εμπειρίες (Beals et al., 2009· Corrigan et al., 2009· Phemister & Crewe, 2012· Pistella et al., 2022· Riggle et al., 2014), έχοντας πετύχει μια ολιστική ενημερότητα του εαυτού του (Riggle et al., 2008). Η δημιουργία μιας νέας υποκλίμακας με αυτά τα χαρακτηριστικά, έχει κοινά στοιχεία με την υποκλίμακα της αυτεπίγνωσης της LGB-PIM, αλλά θεωρείται ότι διαφοροποιείται ως προς αυτήν επειδή (α) εστιάζει αμιγώς στην πολυσεξουαλική εμπειρία, (β) εξετάζει άμεσα τη σχέση προσωπικής ανάπτυξης και αυτογνωσίας με την πολυσεξουαλική ταυτότητα, (γ) περιλαμβάνει τη διασταύρωση της σεξουαλικής ταυτότητας με άλλες ταυτοτικές πτυχές του ατόμου και (δ) ασχολείται μόνο με την εσωτερική αυτοαντίληψη. Οι δηλώσεις της LGB-PIM επικεντρώνονται στη διερεύνηση του κατά πόσο η ΛΟΑ ταυτότητα οδηγεί τα άτομα να αποκτήσουν μια αυτεπίγνωση σε σχέση με τα εσωτερικά χαρακτηριστικά και συναισθήματα τους (ως κομμάτι της προσωπικής ανάπτυξης), καθώς και κατά πόσο η ΛΟΑ ταυτότητα τα οδηγεί σε ένα καλύτερο συντονισμό με το εξωτερικό περιβάλλον (Riggle & Rostosky, 2012· Riggle et al., 2014).

Η τελευταία πτυχή στην οποία στηρίχθηκε αμιγώς η διαδικασία δημιουργίας της MIS ήταν η κατανόηση της σημασίας να βρίσκουν τα άτομα τον ρόλο και τη θέση τους σε διάφορα κοινωνικά πλαίσια/περιβάλλοντα (κοινοτική ή/και πολιτική ταυτότητα). Αυτή η πτυχή περιλαμβάνει πληθώρα ενδεχόμενων επιλογών και επιθυμιών για τα πολυσεξουαλικά άτομα. Επιλέχθηκε η εστίαση σε δύο βασικά στοιχεία της. Συγκεκριμένα, η MIS θα εξέταζε την ανάγκη των πολυσεξουαλικών ατόμων να βρουν τη θέση τους μέσα στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+, αλλά και στη στρέιτ κοινότητα. Σκοπός ήταν να εξεταστεί ο τρόπος που κατανοούν τα πολυσεξουαλικά άτομα τους εαυτούς τους σε αυτές τις δύο σημαντικές κοινότητες, οι οποίες αποτελούν διακριτά κοινοτικά πλαίσια που πραγματεύονται την κοινωνική υποστήριξη και εμπεριέχουν σκοπούς κοινωνικής διασύνδεσης (Demant et al., 2018· Frost et al., 2022· Goldberg et al., 2012). Ενώ υπάρχουν διάφορες υποκλίμακες μέτρησης του αισθήματος κοινωνικής

διασύνδεσης με τη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα (Frost & Meyer, 2012· Lin & Israel, 2012· Riggles et al., 2014) και κλίμακες που εξετάζουν εμπειρίες ΛΟΑΤΚΙΑ2+ με στρέιτ άτομα, όπως οι (μικρο)επιθέσεις και οι αντι-αμφισεξουαλικές εμπειρίες (Brewster & Moradi, 2010· Wright & Wegner, 2012), εντούτοις υπάρχουν ελάχιστα γνωστά εργαλεία μέτρησης της προσπάθειας των ατόμων να βρουν τη θέση τους στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα (Foster-Gimbel et al., 2020· Frost & Meyer, 2012) και κανένα για τη στρέιτ. Είναι σημαντικό να στραφεί η έρευνα και στις *συμπεριφορικές* πτυχές που συνδέονται με την κοινωνική διασύνδεση (Petrusella et al., 2019). Ειδικά μάλιστα σε σχέση με τη στρέιτ κοινότητα υπάρχει έλλειψη ερευνών στη διεθνή βιβλιογραφία, αναφορικά με την πρόθεση των πολυσεξουαλικών (αλλά και γενικότερα των μη στρέιτ) ατόμων να σχετιστούν με αυτή. Σημειώνεται εδώ, πως ο όρος «στρέιτ κοινότητα» αναφέρεται πρακτικά στο ισχύον και κυρίαρχο ετεροκανονιστικό πλαίσιο αναφορικά με τη σεξουαλικότητα, δηλαδή *στον στρέιτ πληθυσμό* (Feigenbaum, 2007· Jones, 2006· Silva, 2018). Έχει γίνει ήδη ανάλυση της επίδρασης του Μειονοτικού στρες και της ετεροκανονικότητας, που εκφράζεται και διατηρείται από τον στρέιτ πληθυσμό, στις ζωές των ΛΟΑΤΚΙΑ2+ ατόμων (βλ. Κεφάλαιο 3). Παρ' όλα αυτά, οι υπάρχουσες έρευνες έχουν δείξει ότι οι συμμαχίες και οι καλές σχέσεις στρέιτ και μη στρέιτ ατόμων σε σχολικά και ακαδημαϊκά πλαίσια, παρέχουν σημαντικά οφέλη, όπως λιγότερες αυτοκαταστροφικές και βλαβερές για την υγεία συμπεριφορές και χαμηλότερα επίπεδα ψυχικών προβλημάτων για τα ΛΟΑΤΚΙΑ2+ άτομα (Colvin et al., 2019· Mereish & Poteat, 2015· Poteat et al., 2012), πέρα από το γεγονός ότι διαχρονικά τα ΛΟΑΤΚΙΑ2+ άτομα υφίστανται άδικες συμπεριφορές, κοινωνική στιγματοποίηση και καταπίεση από στρέιτ άτομα. Απαιτούνται λοιπόν περισσότερες έρευνες που να εξετάζουν τις διαφορές των επιπτώσεων των δύο αυτών κοινοτικών πλαισίων στα ΛΟΑΤΚΙΑ2+ άτομα (Bissonette & Szymanski, 2019· Burgess & Baunach, 2014).

Τέλος, δεν συμπεριελήφθησαν αμιγώς στον σχεδιασμό της MIS οι πτυχές της αυτοαποκάλυψης και της διαχείρισης στίγματος. Ο λόγος είναι ότι αφενός για τη μέτρηση της αυτοαποκάλυψης υπάρχει ήδη εξειδικευμένο εργαλείο μέτρησης της (Mohr & Fassinger, 2000) και αφετέρου, η έννοια της διαχείρισης στίγματος είναι πολυπαραγοντική και αντανάκλαται σε πολλές ταυτοτικές πτυχές (Lin et al., 2022· Logie & Earnshaw, 2015· Meyer, 2007· Worthen, 2020). Για παράδειγμα, συγκεκριμένες υποκλίμακες της LGBIS, όπως το κίνητρο για απόκρυψη και η εσωτερικευμένη αμφιφυλοφοβία, αποτελούν εργαλεία μέτρησης της διαχείρισης

στίγματος (Mohr & Kendra, 2011). Έγινε η βάσιμη υπόθεση από όλα τα ανωτέρω, πως επειδή η διαχείριση στίγματος σχετίζεται με τις προσπάθειες των ατόμων για κοινωνική διασύνδεση και υποστήριξη, αλλά και με τον τρόπο που το άτομο κατανοεί τον συνολικό του εαυτό, τότε αυτή θα αντανakλάται με έμμεσο τρόπο από τις πτυχές που αφορούν την απαρτίωση των ταυτοτήτων, την κατανόηση της πολυσεξουαλικής ταυτότητας και τις προσπάθειες των ατόμων να βρουν τη θέση τους σε συγκεκριμένα κοινωνικά περιβάλλοντα, όπως η ΛΟΑΤΚΙΑ2+ και η στρέιτ κοινότητα. Συνοψίζοντας, έχοντας ως βάση το θεωρητικό μοντέλο των Harper και Swanson (2019), επιλέχθηκε να μελετηθούν συγκεκριμένες και αλληλεμπλεκόμενες σημαντικές πτυχές της πολυσεξουαλικής ανάπτυξης που συνεισφέρουν στη συνολική αίσθηση του εαυτού.

Αρχική κατασκευή των δηλώσεων της MIS

Μετά από τον προσδιορισμό του τομέα ενδιαφέροντος για την ανάπτυξη της νέας κλίμακας και τον έλεγχο ότι δεν υπάρχουν άλλα διαθέσιμα εργαλεία για το υπό εξέταση θέμα, το επόμενο βήμα ήταν ο προσδιορισμός του τρόπου κατασκευής των αρχικών δηλώσεων για περαιτέρω ανάπτυξη (DeVellis & Thorpe, 2021· McCoach et al., 2013). Έτσι λοιπόν, για την κατασκευή των αρχικών δηλώσεων επιλέχθηκαν δύο τρόποι που είναι σύμφωνοι με τη διεθνή βιβλιογραφία και αντανakλούν ένα επαγωγικό τρόπο δημιουργίας των αρχικών δηλώσεων για την κατασκευή μιας νέας κλίμακας (Boateng et al., 2018). Αυτός ο τρόπος περιλαμβάνει την εκτενή βιβλιογραφική ανασκόπηση γύρω από τις υπάρχουσες κλίμακες που προσεγγίζουν συγγενή ζητήματα, καθώς και το θεωρητικό τους σκεπτικό και επίσης τη συλλογή και επεξεργασία ποιοτικών δεδομένων για την κατασκευή των αρχικών δηλώσεων (Hinkin, 1995· Morgado et al., 2017· Raykov & Marcoulides, 2010).

Με βάση αυτές τις κατευθυντήριες γραμμές και με την ολοκλήρωση της βιβλιογραφικής ανασκόπησης, διεξήχθησαν εννέα (9) ημιδομημένες συνεντεύξεις με ενήλικα πολυσεξουαλικά άτομα (που διέμεναν μόνιμα στην Ελλάδα και γνώριζαν άριστα την ελληνική γλώσσα) γύρω από τα προεπιλεγμένα θέματα του σεξουαλικού αυτοπροσδιορισμού (π.χ. χρήση ή απόρριψη συγκεκριμένων λέξεων για τον σεξουαλικό αυτοπροσδιορισμό), της σχέσης της πολυσεξουαλικής ταυτότητας με τις υπόλοιπες πτυχές του εαυτού, της σημασίας που έχει η πολυσεξουαλική ταυτότητα στη συνολική προσωπική ανάπτυξη και τέλος, τη σημασία που έχει για τα άτομα να έχουν μια ενεργή θέση τόσο στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ όσο και στη στρέιτ κοινότητα. Οι

ημιδομημένες συνεντεύξεις παρέχουν τις συνθήκες ώστε τα ερωτώμενα άτομα να δώσουν λεπτομέρειες για το υπό εξέταση θέμα, με βάση τις προσωπικές τους εμπειρίες (Alexiadou, 2001). Οι συνεντεύξεις ήταν εθελοντικές και διεξήχθησαν διά ζώσης (5) και μέσω διαδικτύου (4), μετά από πλήρη ενημέρωση των συμμετεχόντων-ουσών για τις αρχές προστασίας των προσωπικών δεδομένων και έχοντας εξασφαλιστεί και άδεια από την επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας του Πάντειου Πανεπιστημίου (Αρ. Πρωτ.: 43/28-7-2022). Ζητήθηκε άδεια για ηχογράφηση των συνεντεύξεων, η οποία έγινε δεκτή από όλα τα συμμετέχοντα άτομα.

Με το πέρας των συνεντεύξεων, τα συμμετέχοντα άτομα ενημερώθηκαν λεπτομερώς για τους σκοπούς των συνεντεύξεων. Τα δεδομένα κωδικοποιήθηκαν ώστε να μην είναι δυνατή η καθ' οιονδήποτε τρόπο φυσική ή τεχνική ταυτοποίηση και απομαγνητοφωνήθηκαν από τον ερευνητή, ο οποίος ήταν και ο μόνος που είχε πρόσβαση σε αυτά. Η επεξεργασία των δεδομένων των συνεντεύξεων έγινε με τη μέθοδο της Ανάλυσης Περιεχομένου. Η εν λόγω μέθοδος ανάλυσης ποιοτικών δεδομένων έρευνας έχει ως κύριο στόχο να παράσχει μια δομημένη και συστηματική προσέγγιση για την εξαγωγή και την ερμηνεία πληροφοριών από τέτοιου είδους δεδομένα (μέσω εντοπισμού θεμάτων και μοτίβων), επιτρέποντας έτσι μια πιο εμπειρισματομένη κατανόηση του θέματος έρευνας, μέσα από την ποσοτικοποίηση του περιεχομένου που προέκυψε από τις προκαθορισμένες ερωτήσεις (Bryman, 2016· Krippendorff, 2018· Willig, 2008). Ως *κατευθυνόμενη επαγωγική μέθοδος*, χρησιμοποιείται για τον έλεγχο και την επέκταση υπάρχουσας θεωρίας (Hsieh & Shannon, 2005).

Η διαδικασία ξεκίνησε με την εξοικείωση γύρω από τα δεδομένα, μέσω επανειλημμένων αναγνώσεων για την κατανόηση των βασικών θεμάτων και μοτίβων. Ακολούθησε ο εντοπισμός νοηματικών ενοτήτων, οι οποίες *συμπυκνώθηκαν* διατηρώντας όμως την ουσία τους, σύμφωνα με την πρωτότυπη διατύπωση του συνεντευζιαζόμενου ατόμου. Έπειτα, έγινε η *κωδικοποίηση* αυτών των συμπυκνωμένων νοηματικών ενοτήτων, με ετικέτες που περιέγραφαν συνοπτικά τις συμπυκνωμένες νοηματικές ενότητες. Εν συνεχεία, οι κωδικοί ταξινομήθηκαν σε *κατηγορίες*, μέσω αξιολόγησης της συνάφειας τους, ώστε οι κωδικοί που εμπίπτουν σε μια συγκεκριμένη κατηγορία να φαίνεται ότι πραγματεύονται το ίδιο αντικείμενο. Οι κατηγορίες συνήθως απαντούν στις ερωτήσεις «ποιος, τι, πότε ή πού;». Τέλος, πραγματοποιήθηκε υψηλότερου επιπέδου αφαίρεση δεδομένων, από τις κατηγορίες, σε

θέματα. Τα θέματα εκφράζουν ένα υποκείμενο – λανθάνον – νόημα, με βάση την ομαδοποίηση δύο ή/και περισσότερων κατηγοριών. Τα θέματα συνήθως απαντούν στις ερωτήσεις «γιατί, πώς, με ποιον τρόπο ή με ποια μέσα;». Η ανωτέρω διαδικασία ήταν επαναληπτική, μη γραμμική αναθεωρητική και προσαρμοστική (Elo & Kyngäs, 2008· Erlingsson & Brysiewicz, 2017· Graneheim & Lundman, 2004· Hsieh & Shannon, 2005· Krippendorff, 2018). Δύο ανεξάρτητοι κωδικοποιητές κλήθηκαν να κωδικοποιήσουν ένα αντιπροσωπευτικό δείγμα συνεντεύξεων για να εκτιμηθεί η αξιοπιστία μεταξύ των βαθμολογητών. Η αξιοπιστία της ανάλυσης περιεχομένου διασφαλίστηκε μέσω του ελέγχου με τον δείκτη Cohen's kappa (κ). Ο δείκτης υπολογίστηκε για να μετρηθεί η συμφωνία μεταξύ των δύο κωδικοποιητών, ξεχωριστά για κάθε ένα από τα προεπιλεγμένα θέματα. Η μέση τιμή του δείκτη ήταν .82 και ως αποτέλεσμα δήλωνε «σχεδόν πλήρη συμφωνία» (McHugh, 2012).

Έτσι, μέσα και από τα αποτελέσματα ανάλυσης των ποιοτικών δεδομένων, φάνηκε η ανάγκη εστίασης σε ζητήματα σεξουαλικού αυτοπροσδιορισμού, διασταύρωσης ταυτοτικών πτυχών και προσπάθειας για ενεργό ρόλο στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ και στη στρέιτ κοινότητα, ενισχύοντας νατουραλιστικά το αρχικό Θεωρητικό σκεπτικό (Hsieh & Shannon, 2005). Για τον σχηματισμό των αρχικών δηλώσεων της MIS, ελήφθησαν υπόψη τα θέματα και οι κατηγορίες που τα στήριζαν, σε ευθυγράμμιση με το θεωρητικό μοντέλο των Harper και Swanson (2019). Στον Πίνακα 16 παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της Ανάλυσης Περιεχομένου, με βάση τα ποιοτικά δεδομένα από τις εννέα ημιδομημένες συνεντεύξεις.

Πίνακας 16. Αποτελέσματα ανάλυσης περιεχομένου με σκοπό τη διερεύνηση και κατανόηση των προεπιλεγμένων πτυχών εστίασης

1 ^ο Θέμα: Πολυσεξουαλικότητα: Πώς βιώνουμε ερωτική έλξη;		
Συμπυκνωμένες εννοιολογικές Μονάδες	Κωδικοί	Κατηγορίες
1. Μπαί άνδρας, με έλξη προς άνδρες και γυναίκες	Έλξη για δύο φύλα	Έλξη με προτιμήσεις φύλου
2. Μπαί με έλξη για τα δύο φύλα	Έλξη για δύο φύλα	
3. Μπαϊσέξουαλ, γυναίκες και άνδρες	Έλξη για δύο φύλα	
4. Παν, μη διάκριση κοινωνικών και βιολογικών φύλων, προτίμηση προς γυναικείες ταυτότητες	Έλξη και προτίμηση φύλου	

5. Παν, προτίμηση για σχέσεις με άνδρες	Έλξη και προτίμηση φύλου	
6. Κουίρ, δεν κοιτάω φύλα	Έλξη χωρίς φύλα	Έλξη χωρίς προτιμήσεις φύλου
7. Κουίρ, έλξη για άτομο	Έλξη για άτομο	
8. Παν τρανς γυναίκα, ως κοπέλα μου βγήκε, χωρίς διάκριση κοινωνικών και βιολογικών φύλων	Έλξη χωρίς φύλα	
9. Παν, έλξη γενικά προς ανθρώπους	Έλξη για άτομο	
(4 ^α) Παν, μη διάκριση κοινωνικών και βιολογικών φύλων	Έλξη χωρίς φύλα	
(1 ^η) Μπαί άνδρας	Σεξουαλικός προσανατολισμός και Ταυτότητα φύλου	Σχέση σεξουαλικού προσανατολισμού και ταυτότητας φύλου
(8 ^α) Παν τρανς γυναίκα, ως κοπέλα μου βγήκε	Σεξουαλικός προσανατολισμός και Ταυτότητα φύλου	

2^ο Θέμα: Ταμπέλες: Ναι ή Όχι;

Συμπυκνωμένες εννοιολογικές Μονάδες	Κωδικοί	Κατηγορίες
1. Ετικέτες χρήσιμες για ορατότητα	Χρήσιμες-ορατότητα	Λειτουργικότητα
2. Βοηθούν για συνεννόηση	Χρήσιμες-συνεννόηση	
3. Είναι επιλογή του καθενός	Επιλογή-προσωπική	Ατομικό ζήτημα
4. Σημασία έχει πως νιώθεις	Επιλογή-συναίσθημα	
5. Ιδανικά, δεν χρειάζονται	Απόρριψη	Χωρίς νόημα
6. Είναι ταμπέλες, άβολες	Απόρριψη	
7. Δεν μου αρέσουν, ταμπέλες	Απόρριψη	
8. Δεν είναι σημαντικές, αλλάζουν, η κοινωνία σε ωθεί	Επιβαλλόμενες	
9. Υπάρχουν λόγω καταπίεσης	Επιβαλλόμενες	

3^ο Θέμα: ΛΟΑΤΚΙΑ2+ αν δρας ατομικά και συλλογικά

Συμπυκνωμένες εννοιολογικές Μονάδες	Κωδικοί	Κατηγορίες
1. Μοιράζεσαι κοινές εμπειρίες, νιώθεις valid	Μοίρασμα	Ατομικός παράγοντας
2. Να προσπαθείς, αφοσίωση	Αφοσίωση	
3. Θέλει χρόνο, να είσαι παρών	Δέσμευση	
4. Μεγάλη θέληση, να μην το αφήνεις	Θέληση	
5. Η οργάνωση και σε πολιτικό κομμάτι	Πολιτική οργάνωση	Ακτιβισμός
6. Διεκδικήσεις, να είναι ενωτική	Διεκδίκηση	
7. Λιγότερο και περισσότερο πολιτικοποιημένοι χώροι ΛΟΑΤΚΙ	Πολιτική οργάνωση	
8. Δημοσιότητα, δράσεις	Δράσεις	
9. Ανάδειξη προβλημάτων	Δράσεις	

4^ο Θέμα: *Η στρέιτ κοινότητα διχάζει*

Συμπυκνωμένες εννοιολογικές Μονάδες	Κωδικοί	Κατηγορίες
1. Το αποφεύγω από επιλογή	Αποφυγή	Μη ενασχόληση με τη στρέιτ κοινότητα
2. Αποφεύγω τους στρέιτ χώρους	Αποφυγή	
3. Αν είναι friendly η φάση, ναι μου αρέσει	Αναζήτηση τρόπων	Στρατηγικές για επαφή με στρέιτ κοινότητα
4. Συγγενείς στρέιτ, προσπαθώ να ταιριάξω, να είμαι ο εαυτός μου	Αναζήτηση τρόπων	

5. Ψάχνω τρόπους συναναστροφής με στρέιτ	Αναζήτηση τρόπων	
6. Οι στρέιτ πρέπει να δείξουν στήριξη	Απαίτηση αλλαγής νοοτροπίας	Προϋποθέσεις για ενασχόληση
7. Να αλλάξουν νοοτροπία οι στρέιτ	Απαίτηση αλλαγής νοοτροπίας	
8. Θέλουμε στήριξη από παντού	Αναζήτηση υποστήριξης	Στρέιτ ως βοηθοί
9. Ζω με στρέιτ, να δείξουν στήριξη	Αναζήτηση υποστήριξης	

5^ο Θέμα: *Η πολυσεξουαλικότητα διαφέρει και απεγκλωβίζει*

Συμπυκνωμένες εννοιολογικές Μονάδες	Κωδικοί	Κατηγορίες
1. Η εμπειρία είναι πολύ διαφορετική	Διαφορετική	Δεν είναι το ίδιο
2. Με στρέιτ πιο πολύ, αλλά και με γκέι	Διαφορετική	
3. Ναι πολύ διαφορετική	Διαφορετική	
4. Είναι άλλος προσανατολισμός	Διαφορετική	
5. Διαφέρει αρκετά από μονοσέξουαλ	Διαφορετική	
6. Ξεκάθαρα διαφέρουν	Διαφορετική	
7. Η πολυσεξουαλικότητα ανοίγει νέους ορίζοντες	Νέοι ορίζοντες	Απελευθερωτική
8. Δεν σε εγκλωβίζει	Νέοι ορίζοντες	
9. Η ανοιχτότητα, άπειρες δυνατότητες	Νέοι ορίζοντες	

6^ο Θέμα: *Η Πολυσεξουαλικότητα ως μέσο εξερεύνησης του συνολικού εαυτού*

Συμπυκνωμένες εννοιολογικές Μονάδες	Κωδικοί	Κατηγορίες

1. Ναι, πολλές πτυχές, είμαστε πολυσύνθετα όντα	Πολυσύνθετος εαυτός	Ανάγκη κατανόησης της σύνθετης ανθρώπινης φύσης
(1 ^α)Ναι, πολλές πτυχές, είμαστε πολυσύνθετα όντα, ένας ενωτικός χαρακτήρας	Ενότητα πτυχών	
(1 ^β)Ναι, πολλές πτυχές, είμαστε πολυσύνθετα όντα, οφείλουμε να τις αναγνωρίσουμε	Ενότητα πτυχών-αναγνώριση	
2. Κοινή γραμμή για εργασιακή, σεξουαλική, κοινωνική ταυτότητα	Ενότητα πτυχών-κοινή γραμμή	
3. Διαφορετικές πλευρές, ανάγκη για κατανόηση	Κατανόηση πτυχών	
(3 ^α)Διαφορετικές πλευρές, ανάγκη για κατανόηση, με βοήθησε η παν ταυτότητα	Βοήθεια	Ο σεξουαλικός προσανατολισμός είναι εργαλείο εξέλιξης
4. Με βοήθησε να με δω καλύτερα	Βοήθεια	
5. Συνειδητοποίησα πολλά μέσα μου	Συνειδητοποίηση	
6. Εξελίχθηκα λόγω του σεξουαλικού προσανατολισμού	Εξέλιξη	
7. Περίπλοκοι χαρακτήρες, η σεξουαλικότητα σημαντική	Σημαντική	Ο σεξουαλικός προσανατολισμός είναι σημαντικός
8. Ο προσανατολισμός σημαντικό κομμάτι μου	Σημαντική	
9. Δεν παίζει και πολύ ρόλο ο προσανατολισμός	Ασήμαντο	--

Σημείωση: N = 9.

Σημείωση II: Η **έντονη γραφή** δηλώνει τις κατηγορίες που επιλέχθηκαν να χρησιμοποιηθούν ως κύρια εννοιολογική βάση για την κατασκευή των αρχικών δηλώσεων της MIS.

Το επόμενο βήμα ήταν η συγγραφή των αρχικών δηλώσεων της MIS. Η διεθνής βιβλιογραφία προτείνει να υπάρχουν τουλάχιστον οι διπλάσιες αρχικές δηλώσεις σε σχέση με την επιθυμητή τελική μορφή της κλίμακας (Schinka et al., 2013). Με δεδομένο ότι σκοπός ήταν η δημιουργία μιας σύντομης έκδοσης (έως 25 δηλώσεις) που με μικρό αριθμό δηλώσεων ανά παράγοντα, θα μπορούσε να μετρήσει με αξιόπιστο τρόπο τις υπό μελέτη διαστάσεις, εκτιμήθηκε πως οι αρχικές δηλώσεις θα έπρεπε να είναι άνω των 50. Δημιουργήθηκαν 55 αρχικές δηλώσεις με αυτό το σκεπτικό. Σε σχέση με την εκφραστική δομή των δηλώσεων, αυτές θα έπρεπε να είναι κατανοητές, απλές, να ακολουθούν την καθημερινή χρήση του λόγου και να μην είναι πιθανώς προκατειλημμένες προς οποιαδήποτε κοινωνική ομάδα (Krosnick, 2018· Schinka et al., 2013). Τέλος, όσον αφορά τον τρόπο απάντησης στην κάθε δήλωση, επιλέχθηκε η μέθοδος τύπου Likert σε 6-βάθμια μορφή, για μεγαλύτερη αξιοπιστία (Krosnick & Presser, 2009), η οποία χρησιμοποιείται και στην LGBIS.

Έπειτα, έπρεπε να εξεταστεί η εγκυρότητα περιεχομένου των αρχικών δηλώσεων σε σχέση με τους τομείς που υποτίθεται πως εξέταζαν, όπως και την ικανότητα των δηλώσεων να καταγράψουν τις υποκειμενικές εμπειρίες του συγκεκριμένου πληθυσμού (Hinkin, 1995· McPhail, 2007· Morgado et al., 2017). Σε αυτό το επίπεδο, η εγκυρότητα περιεχομένου μπορεί να εξεταστεί μέσω αξιολόγησης από ειδικούς του χώρου και από άτομα του συγκεκριμένου πληθυσμού στον οποίο απευθύνεται η κλίμακα, αν και τις περισσότερες φορές χρησιμοποιείται ο ένας από τους δύο τρόπους (DeVellis & Thorpe, 2021). Προτείνεται τουλάχιστον ο έλεγχος της εγκυρότητας περιεχομένου από ειδικούς του χώρου (Worthington & Whittaker, 2006). Για τον έλεγχο της εγκυρότητας του περιεχομένου των αρχικών δηλώσεων επιλέχθηκε η αξιολόγηση από ειδικούς. Συγκεκριμένα, δέκα ειδικοί του χώρου της Κοινωνικής Ψυχολογίας, των Στενών Διαπροσωπικών Σχέσεων και της Σεξουαλικότητας, με τις ειδικότητες των Καθηγητών Πανεπιστημίου και Διδακτόρων Κοινωνικής Ψυχολογίας επιλέχθηκαν από τον ερευνητή για την αξιολόγηση. Οι αξιολογήσεις τους ποσοτικοποιήθηκαν και υπέστησαν στατιστική επεξεργασία χρησιμοποιώντας τον Δείκτη Cohen's Kappa (κ) που μετράει συμφωνία μεταξύ ατόμων και φαίνεται να αποτελεί τον πιο αποδοτικό δείκτη ανάμεσα σε παρόμοιες αναλύσεις (Wynd et al., 2003). Ο Δείκτης αυτός ορίζει ως «σχεδόν πλήρη συμφωνία» τιμές από $\kappa = .81$ ως $\kappa = 1$ (McHugh, 2012). Το αποτέλεσμα για τις αρχικές δηλώσεις της MIS απέδωσε ένα αποτέλεσμα «πλήρους συμφωνίας μεταξύ ειδικών» ($\kappa = 1$), μετά τη διαγραφή δύο (2)

δηλώσεων (οι δηλώσεις #8 και #18) που θεωρήθηκε από τους ειδικούς ότι ήταν αμφιλεγόμενες. Επομένως, οι 53 αρχικές δηλώσεις θεωρήθηκαν ως η βάση για την κατασκευή της MIS.

Η επιλογή του δείγματος

Η MIS είναι μια κλίμακα μέτρησης στοιχείων της πολυσεξουαλικής ταυτότητας σε ενήλικα άτομα και η γλώσσα της είναι η ελληνική. Όσον αφορά τον προσδιορισμό του κατάλληλου αριθμού δείγματος για παραγοντικές αναλύσεις κατά τη διάρκεια δημιουργίας νέων κλιμάκων, η διεθνής βιβλιογραφία προτείνει διαφορετικά μεγέθη δειγμάτων ως αποδεκτά, τονίζοντας παράλληλα πως ο αριθμός δείγματος δεν πρέπει να αποτελεί το μόνο κριτήριο. Κάποιοι συγγραφείς αναφέρουν μια αναλογία 10 συμμετέχοντα άτομα ανά δήλωση (Nunnally, 1978), άλλοι προσδιορίζουν έναν αριθμό κοντά στα 300 άτομα (Clark & Watson, 1995), άλλοι 200 έως 300 άτομα για τις παραγοντικές αναλύσεις (Comrey, 1988), ενώ οι Comrey και Lee (1992) και ο Boomsma (1985) περιγράφουν ότι ένα αποδεκτό δείγμα είναι από 100 συμμετέχοντα άτομα και άνω.

Επίσης, δίνονται και πιο ειδικές κατευθυντήριες γραμμές για την επίτευξη του βέλτιστου αποτελέσματος, δηλαδή τη σταθερότητα της παραγοντικής δομής και των συσχετίσεων και την επαναληψιμότητα των αποτελεσμάτων των αναλύσεων. Αρχικά, προτείνεται να απορρίπτονται δηλώσεις με χαμηλές εταιρικότητες (communalities) ($\leq .25$ ή και $< .40$) (Beavers et al., 2013· Child, 2006· Osborne et al., 2008). Επίσης, με δείγματα 150-200 ατόμων, η εταιρικότητα των δηλώσεων στις παραγοντικές αναλύσεις προτείνεται να είναι στο $|\geq .50|$ ως το ποσοστό διακύμανσης που μπορεί να εξηγηθεί από τους παράγοντες που εξάγονται από την ανάλυση (Hogarty et al., 2005· Worthington & Whittaker, 2006). Εδώ, οι Hogarty και συν. (2005) αναφέρουν επίσης πως όταν υπάρχουν δηλώσεις με υψηλές εταιρικότητες στο προς το ανάλυση δείγμα, η επίδραση του μεγέθους του δείγματος μειώνεται, ενώ και η ποιότητα των αποτελεσμάτων των παραγοντικών αναλύσεων αυξάνεται όταν υπάρχουν δηλώσεις με υψηλή εταιρικότητα. Σε σχέση με αυτό, οι MacCallum και συν. (1999) προτείνουν οι μέσες εξαχθείσες εταιρικότητες για δείγματα 100 έως 200 ατόμων να είναι $|\geq .50|$. Ακόμα, σε δείγματα μικρότερα των 150 συμμετεχόντων, αλλά όχι λιγότερα από 100, προτείνεται να υπάρχουν τουλάχιστον τέσσερις δηλώσεις ανά παράγοντα με φόρτιση παραγόντων τουλάχιστον $|\geq .60|$ (Worthington & Whittaker, 2006). Όσον αφορά τις

δηλώσεις που θα αποτελούν τον κάθε παράγοντα, υπάρχει μεγάλη συμφωνία ως προς την ύπαρξη τουλάχιστον τριών δηλώσεων ανά παράγοντα (Child, 2006· Costello & Osborne, 2005· Fabrigar & Wegener, 2011). Τέλος, είναι σημαντική η χρήση των τεστ Kaiser-Meyer-Olkin index ($> .60$) και Bartlett's test of sphericity ($p < .05$) για τους αρχικούς ελέγχους καταλληλότητας των δεδομένων για παραγοντικές αναλύσεις (Bartlett, 1951· Kaiser & Rice, 1974· Tabachnick & Fidell, 2001· Worthington & Whittaker, 2006).

Επομένως, σε σχέση με τα ανωτέρω, στόχος ήταν η συλλογή ενός δείγματος άνω των 100 ατόμων για κάθε παραγοντική ανάλυση, η γενική απόρριψη δηλώσεων με εταιρικότητα κάτω των $|.40|$, οι μέσες εταιρικότητες να είναι $|\geq .50|$ και οι παραγοντικές φορτίσεις να είναι $|\geq .60|$, με κάθε παράγοντα να περιλαμβάνει από τρεις έως πέντε – κατά το δυνατόν φειδωλές – δηλώσεις. Διεξήχθησαν τρεις Έρευνες με στόχο την αρχική δημιουργία και ανάπτυξη της MIS. Η 1^η Έρευνα είχε δείγμα 109 ($N = 109$) και η 2^η Έρευνα 107 ($N = 107$) ενήλικα πολυσεξουαλικά άτομα, αποδίδοντας έτσι ένα συνολικό δείγμα 216 ατόμων ($N = 216$) για τις ανάγκες όλων των παραγοντικών αναλύσεων. Τέλος, η 3^η Έρευνα διεξήχθη με σκοπό τον συνεχιζόμενο έλεγχο της MIS, με δείγμα 109 ($N = 109$) ενήλικα πολυσεξουαλικά άτομα. Στο επόμενο Κεφάλαιο παρουσιάζονται οι τρεις Έρευνες για την κατασκευή και τον έλεγχο της νέας Κλίμακας, μαζί με τα αποτελέσματά τους.

Μετρήσεις

Συνολικά για την κατασκευή και τον αρχικό έλεγχο της MIS χορηγήθηκαν συνοδευτικά συναφή ερευνητικά εργαλεία, ενώ η 3^η Έρευνα είχε ως επιπρόσθετο στόχο και τη διερεύνηση νέων ερευνητικών ερωτημάτων (ΕΕ) αναφορικά με τον πολυσεξουαλικό πληθυσμό. Σε κάθε μια από τις τρεις Έρευνες, περιγράφονται αναλυτικά τα εργαλεία που χρησιμοποιήθηκαν. Τα τρία ερωτηματολόγια παρουσιάζονται στο Παράρτημα Β.

Όπως και στο Πρώτο μέρος της παρούσας διδακτορικής διατριβής (βλ. Πρώτο μέρος, Μετρήσεις, σελ. 62), το διάστημα εμπιστοσύνης ορίστηκε στο 95% και για τον περιορισμό της πιθανότητας διάπραξης λάθους τύπου I (Type 1 error), λόγω των πολλαπλών αναλύσεων στις ερευνητικές υποθέσεις και ερωτήματα, επιλέχθηκε η τεχνική του Ποσοστού Ψευδούς Ανακάλυψης (ΠΨΑ) (False Discovery Rate – FDR) των Benjamini και Hochberg (1995), με μέγιστο ΠΨΑ το $d = .05$. Επίσης, επιλέχθηκε το Tukey test για τις εκ των υστέρων συγκρίσεις (post hoc tests).

Αναφορικά με την εξέταση των ΕΕ, σημειώνεται πως επιλέχθηκε η ανάλυση μέσω ξεχωριστών αναλύσεων διακύμανσης, καθώς και t-test ανεξάρτητων δειγμάτων. Ο λόγος που επιλέχθηκαν αυτές οι στατιστικές διαδικασίες, αντί πολυμεταβλητών αναλύσεων διακύμανσης (MANOVAs), είναι διότι αποτελούσε ερευνητικό σκοπό η εξερεύνηση διαφορών ξεχωριστά για κάθε εξαρτημένη μεταβλητή (Huberty & Morris, 1992· Keselman et al., 1998· Pallant, 2020), ιδιαίτερος από τη στιγμή που δημιουργήθηκε μια νέα κλίμακα για την οποία δεν υπήρχαν προηγούμενα δεδομένα και η φύση της μελέτης είναι διερευνητική.

Αποτελέσματα: Ανάπτυξη της MIS

Πρώτη Έρευνα

Εισαγωγή

Σκοπός της 1^{ης} Έρευνας ήταν η διερεύνηση και η εξέταση της παραγοντικής δομής της MIS, καθώς και ο έλεγχος της αρχικής της αξιοπιστίας και εγκυρότητας με δείγμα ενήλικων πολυσεξουαλικών ατόμων της Ελλάδας. Η εγκυρότητα κατασκευής ελέγχθηκε μέσω της συγκλίνουσας/αποκλίνουσας εγκυρότητας των υποκλιμάκων της MIS (μετά τη διερευνητική παραγοντική ανάλυση) σε σχέση με τις υποκλίμακες της LGBIS, ως προς τις υπόλοιπες χορηγηθείσες κλίμακες. Η εγκυρότητα κριτηρίου ελέγχθηκε μέσω της συντρέχουσας εγκυρότητας ως προς τις υποκλίμακες της LGBIS. Οι ερευνητικές υποθέσεις για τη σχέση που θα είχαν οι υποκλίμακες της MIS σε σχέση με τις υπόλοιπες χορηγηθείσες κλίμακες, βασίστηκαν στην αναμενόμενη παραγοντική δομή της MIS. Αν τα δεδομένα απέδιδαν διαφορετική παραγοντική δομή, οι υπόλοιπες κλίμακες θα παρείχαν και σε αυτή τη περίπτωση σημαντικές πληροφορίες για την εγκυρότητα κατασκευής των υποκλιμάκων της MIS.

Χορηγήθηκαν επιπλέον των δηλώσεων της MIS και άλλα διαδεδομένα εργαλεία μέτρησης ταυτοτικών στοιχείων και εμπειριών ΛΟΑ ατόμων. Τα συμμετέχοντα άτομα απάντησαν στις 53 αρχικές δηλώσεις της MIS, ενώ επίσης συμπλήρωσαν την LGBIS (Mohr & Kendra, 2011), το ερωτηματολόγιο ενήλικων δεσμών (ECR-RS) (Fraley et al., 2011), τη συντομευμένη έκδοση της Κλίμακας Αντι-αμφισεξουαλικών εμπειριών (Brief-ABES) (Brewster & Moradi, 2010· Dyar et al., 2018) και τη συντομευμένη έκδοση της κλίμακας ψυχικής ανθεκτικότητας (CD-RISC 10) (Campbell-Sills & Stein, 2007· Connor & Davidson, 2003).

Έγινε η υπόθεση πως τα προαναφερθέντα εργαλεία θα συσχετίζονταν με συγκεκριμένες υποκλίμακες της MIS λόγω θεωρητικής συνάφειας. Συγκεκριμένα, σε σχέση με τις υποκλίμακες της LGBIS, αναμενόταν, α) η πτυχή της διασταύρωσης ταυτοτήτων/συνολικής ανάπτυξης (νέα υποκλίμακα της MIS) να συσχετιστεί θετικά με τις υποκλίμακες της ταυτοτικής επιβεβαίωσης και της κεντρικότητας και αρνητικά με την εσωτερικευμένη αμφιφυλοφοβία και την ταυτοτική αβεβαιότητα, β) η πτυχή της κατανόησης της πολυσεξουαλικής ταυτότητας (νέα υποκλίμακα της MIS) να συσχετιστεί θετικά με την υποκλίμακα της ταυτοτικής επιβεβαίωσης και αρνητικά με την εσωτερικευμένη αμφιφυλοφοβία και την ταυτοτική αβεβαιότητα, γ) η απόρριψη ταμπελών (νέα υποκλίμακα της MIS) να συσχετιστεί θετικά με την ταυτοτική αβεβαιότητα και αρνητικά με την ταυτοτική επιβεβαίωση, διατηρώντας όμως την επιφύλαξη να αντανακλώνται ιδεολογικοί λόγοι πίσω από την απόρριψη όρων/λέξεων για τον σεξουαλικό αυτοπροσδιορισμό, δ) η προσπάθεια του ατόμου να βρει τη θέση του στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα (νέα υποκλίμακα της MIS) να σχετιστεί θετικά με την ταυτοτική επιβεβαίωση και την κεντρικότητα της ταυτότητας και αρνητικά με την εσωτερικευμένη αμφιφυλοφοβία, το κίνητρο για απόκρυψη και την ταυτοτική αβεβαιότητα, και ε) η απόρριψη της μονοσεξουαλικής ταυτότητας (νέα υποκλίμακα της MIS) να σχετιστεί αρνητικά με την ταυτοτική αβεβαιότητα και την εσωτερικευμένη αμφιφυλοφοβία. Σε σχέση με την πτυχή της προσπάθειας του ατόμου να βρει τη θέση του στη στρέιτ κοινότητα (νέα υποκλίμακα της MIS), αποφεύχθηκε η διατύπωση συγκεκριμένων υποθέσεων, λόγω περιορισμένης σχετικής βιβλιογραφίας (Sanscartier & MacDonald, 2019).

Αναφορικά με τα υπόλοιπα χορηγηθέντα εργαλεία, αναμενόταν, α) οι πτυχές διασταύρωσης ταυτοτήτων/συνολική ανάπτυξη και κατανόηση της πολυσεξουαλικής ταυτότητας να συσχετιστούν θετικά με την κλίμακα ψυχικής ανθεκτικότητας και β) οι πτυχές της διασταύρωσης ταυτοτήτων και της κατανόησης της πολυσεξουαλικής ταυτότητας να σχετιστούν θετικά με την κλίμακα αντι-αμφισεξουαλικών εμπειριών. Τέλος, ως προς ερωτηματολόγιο ενήλικων δεσμών, έγιναν οι γενικές υποθέσεις πως οι πτυχές της MIS που αντανακλούν μεγαλύτερη αποδοχή της πολυσεξουαλικής ταυτότητας θα σχετίζονται με μειωμένη αποφυγή και άγχος προς τον ερωτικό σύντροφο. Ως προς τα γονικά πρόσωπα (εδώ: πατέρας, μητέρα) που είναι αρκετά πιθανόν να είναι στρέιτ και λαμβάνοντας υπόψη τις σημαντικές επιπτώσεις του

Μειονοτικού στρες μέσω της οικογένειας, είναι πιθανόν να προκύψουν συσχετίσεις με την προσπάθεια των συμμετεχόντων να βρουν τη θέση τους στη στρέιτ κοινότητα.

Μέθοδος

Συμμετέχοντα άτομα. Το δείγμα αποτελούνταν από 109 ενήλικα αυτοαναφερόμενα πολυσεξουαλικά άτομα ($N = 109$). Από τα 109 άτομα, τα 27 ήταν άνδρες (24,8%) και τα 82 (75,2%) γυναίκες. Το εύρος ηλικίας κυμάνθηκε από τα 18 ως τα 56 έτη ($M = 31.64$, $SD = 8.78$). Από το σύνολο του δείγματος, εργαζόμενοι-ες-α δήλωσαν το 60,6% ($n = 66$), φοιτητές-τριες το 23,9% ($n = 26$), άνεργοι-ες-α το 14,7% ($n = 16$) και σε σύνταξη το 0,9% ($n = 1$) του συνολικού δείγματος. Απόφοιτοι δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης δήλωσαν το 18,3% ($n = 20$), ΤΕΙ-ΑΕΙ το 52,3% ($n = 57$) και Μεταπτυχιακών σπουδών το 29,4% ($n = 32$) του δείγματος. Μέσα στην «πολυσεξουαλική ομπρέλα», τα συμμετέχοντα άτομα αυτοπροσδιορίστηκαν ως αμφισεξουαλικά ($n = 42$), με ρευστό σεξουαλικό προσανατολισμό ($n = 8$), ομνισεξουαλικά ($n = 2$), πανρομαντικά ($n = 1$), πανσεξουαλικά ($n = 32$), πολυσεξουαλικά ($n = 3$), πολυρομαντικά ($n = 1$) και κουίρ ($n = 20$). Ως προς την παρούσα προσωπική κατάσταση, το 36,7% ($n = 40$) δήλωσαν «ελεύθεροι-ες-α», το 39,4% ($n = 43$) «ζευγάρι», το 10,1% ($n = 11$) σε «συναινετική πολυσυντροφική σχέση» και το 13,8% ($n = 15$) σε «συναινετική ανοιχτή σχέση».

Μετρήσεις. Τα κάτωθι γνωστά εργαλεία χορηγήθηκαν συνοδευτικά με τις δηλώσεις της MIS, με σκοπό τη διεξαγωγή των αρχικών ελέγχων εγκυρότητας.

Πολυσεξουαλική Ταυτοτική Κλίμακα (Multisexual Identity Scale – MIS). Οι 53 αρχικές δηλώσεις της MIS που σχεδιάστηκαν μέσα από τη σχετική ανασκόπηση της διεθνούς βιβλιογραφίας και τις ημιδομημένες συνεντεύξεις και ελέγχθηκε αρχικά η εγκυρότητα περιεχομένου από ειδικούς του χώρου. Για όλες τις δηλώσεις τα άτομα καλούνταν να δηλώσουν την εμπειρία τους ως πολυσεξουαλικό άτομο χρησιμοποιώντας μια 6-βάθμια κλίμακα Likert (1 = Διαφωνώ απόλυτα, 2 = Διαφωνώ, 3 = Διαφωνώ σε ένα βαθμό, 4 = Συμφωνώ σε ένα βαθμό, 5 = Συμφωνώ, 6 = Συμφωνώ απόλυτα).

Lesbian Gay Bisexual Identity Scale (LGBIS). Η κλίμακα 27 δηλώσεων των Mohr και Kendra (2011) που μετράει πέντε αρνητικές και τρεις θετικές όψεις της ΛΟΑ ταυτότητας και εμπειρίας. Στις αρνητικές πτυχές περιλαμβάνονται οι ανησυχίες αποδοχής, το κίνητρο για απόκρυψη, η ταυτοτική αβεβαιότητα, η εσωτερικευμένη

ομοφοβία (σ.σ. εδώ αμφιφυλοφοβία) και οι δυσκολίες ανάπτυξης (λόγω της ΛΟΑ ταυτότητας). Στις θετικές πτυχές περιλαμβάνονται η ταυτοτική ανωτερότητα, η ταυτοτική επιβεβαίωση και η κεντρικότητα της ταυτότητας. Κάθε πτυχή (διάσταση) της LGBIS περιέχει από τρεις έως πέντε δηλώσεις. Η συγκεκριμένη κλίμακα απέδωσε ικανοποιητικούς δείκτες αξιοπιστίας στις επιμέρους πτυχές ($\alpha = .72$ έως $\alpha = .94$) κατά την κατασκευή της. Τα άτομα απαντούν στις δηλώσεις σε μια 6-βάθμια κλίμακα Likert (1 = Διαφωνώ απόλυτα, 2 = Διαφωνώ, 3 = Διαφωνώ σε ένα βαθμό, 4 = Συμφωνώ σε ένα βαθμό, 5 = Συμφωνώ, 6 = Συμφωνώ απόλυτα). Οι υποκλίμακες της LGBIS έχουν χρησιμοποιηθεί σε αρκετές έρευνες ως τώρα και έχει φανεί πως οι αρνητικές πτυχές της έχουν σχετιστεί με αρνητικά συναισθήματα (όπως καταθλιπτικές εκδηλώσεις, ενοχές, εχθρότητα), μειωμένη ικανοποίηση από τη ζωή και μειωμένη κοινωνική διασύνδεση (Cooke & Melchert, 2019· Cramer et al., 2017b· Mohr & Kendra, 2011· Pitoňák & Čihák, 2023), ενώ οι θετικές πτυχές της κλίμακας έχουν σχετιστεί θετικά με τη συμμετοχή σε ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητες, το μεγαλύτερο αίσθημα αυτοαποτελεσματικότητας, τη μείωση καταθλιπτικού συναισθήματος και γενικά τα υψηλότερα επίπεδα ευεξίας (Feinstein et al., 2021· Riggle et al., 2014· Salvati et al., 2023). Παρ' όλα αυτά, έχει φανεί πως η LGBIS ως κλίμακα, μπορεί να παρουσιάζει μικρή ή και καθόλου συσχέτιση με δείκτες ψυχικής υγείας και σεξουαλικής λειτουργικότητας (Cramer et al., 2017b), ενώ και η «ταυτοτική ανωτερότητα» (θετική πτυχή) παρουσιάζει μεικτά αποτελέσματα και θέτει ενδεχόμενους προβληματισμούς ως προς την ικανότητα μέτρησης όλων των σκοπούμενων εννοιών (Pitoňák & Čihák, 2023).

The Relationship Structures (ECR-RS) questionnaire. Με τη Θεωρία Δεσμού του Bowlby (1969/1997, 1973, 1980) ως βάση, το ερωτηματολόγιο ενήλικων δεσμών (ECR-RS) των Fraley και συν. (2011) αποτελεί τη συντομευμένη έκδοση του Αναθεωρημένου Ερωτηματολογίου ενήλικων δεσμών (Experiences in Close Relationships- Revised [ECR-Revised]) (Fraley et al., 2000) που στηρίζεται στο ECR (Brennan et al., 1998) και έχει μεταφραστεί και προσαρμοστεί στα ελληνικά (Tsagarakis et al., 2007). Το ECR-RS σχετίζεται με βασικές λειτουργίες των ενήλικων σχέσεων, μπορεί να μελετήσει διάφορες στενές διαπροσωπικές σχέσεις (με γονείς, φίλους, συντρόφους) και ως σύντομη έκδοση έχει ίδιους δείκτες αξιοπιστίας με τις προηγούμενες και πιο μακροσκελείς εκδόσεις (Fraley et al., 2011). Αποτελεί ένα ερωτηματολόγιο εννέα δηλώσεων που ανταποκρίνονται σε δύο παράγοντες: τον

παράγοντα της αποφυγής προσκόλλησης (έξι δηλώσεις) και τον παράγοντα του άγχους προσκόλλησης (τρεις δηλώσεις). Η αξιολόγηση του επιπέδου ασφάλειας των ενήλικων δεσμών είναι σημαντική για την κατανόηση των δυναμικών της προσωπικότητας και των διαπροσωπικών σχέσεων (Fraley et al., 2011). Χαμηλά σκορ και στους δύο παράγοντες αντιστοιχούν σε ένα προφίλ ασφαλούς δεσμού. Υψηλά σκορ στην αποφυγή και χαμηλά στο άγχος υποδηλώνουν ένα απορριπτικό/αποφευκτικό τύπο δεσμού, υψηλά σκορ στο άγχος και πιο χαμηλά στην αποφυγή υποδηλώνουν ένα ανήσυχο τύπο δεσμού και υψηλά σκορ και στους δύο παράγοντες υποδηλώνουν αγχώδη – αποφευκτικό δεσμό. Οι δείκτες αξιοπιστίας των παραγόντων σε όλες τις έρευνες για την κατασκευή του ECR-RS ήταν $\alpha > .80$. Το εν λόγω ερωτηματολόγιο απαντάται σε μια 7-βάθμια κλίμακα Likert (1 = Διαφωνώ απόλυτα ... 7 = Συμφωνώ απόλυτα). Επίσης, μπορεί να υπολογιστεί το συνολικό σκορ στον παράγοντα του άγχους και της αποφυγής για τις διάφορες μετρούμενες σχέσεις (Fraley et al., 2011). Σε προηγούμενες έρευνες έχει φανεί πως ο αγχώδης και αποφευκτικός δεσμός στις ενήλικες διαπροσωπικές σχέσεις σχετίζεται αρνητικά με την ικανοποίηση από τη ζωή σε ΛΟΑ άτομα καθώς και με αρνητικά συναισθήματα και δυσκολίες ρύθμισης συναισθήματος, ενώ η αποφυγή έχει σχετιστεί θετικά με το εσωτερικευμένο στίγμα (Sommantico & Parrello, 2021· Wood et al., 2019). Στον αντίποδα, η ύπαρξη ασφαλούς δεσμού (χαμηλά επίπεδα άγχους και αποφυγής) σε ΛΟΑ άτομα έχει συνδεθεί με αισθήματα ασφάλειας, αυθεντικότητας, συμπεριφορές αυτοαποκάλυψης και ευεξίας (Cook et al., 2019).

The Connor-Davidson Resilience Scale – 10 (CD – RISC-10). Αποτελεί τη σύντομη έκδοση με τις δέκα δηλώσεις, βασισμένο στην Κλίμακα Ανθεκτικότητας των Connor και Davidson (2003) [The Connor-Davidson Resilience Scale (CD-RISC-25)], με σκοπό τον ποσοτικό προσδιορισμό της ψυχικής ανθεκτικότητας στον γενικό πληθυσμό. Η CD-RISC-25 έχει μεταφραστεί και προσαρμοστεί στα ελληνικά από τους Δημητριάδου και Σταλικά (2012). Στη σύντομη έκδοση με τις δέκα δηλώσεις (Campbell-Sills & Stein, 2007) έχει έναν παράγοντα ($\alpha = .85$) με το όνομα «ανθεκτικότητα». Η CD-RISC-10 απαντάται σε μια 5-βάθμια κλίμακα Likert (0 = Καθόλου, 1 = Σπάνια, 2 = Μερικές φορές, 3 = Συχνά, 4 = Σχεδόν πάντα). Η ψυχική ανθεκτικότητα έχει σχετιστεί θετικά με την κοινωνική διασύνδεση σε ΛΟΑ άτομα (Dickinson & Adams, 2014· Meyer, 2015), με το αίσθημα αυθεντικότητας σε σχέση με τη ΛΟΑ ταυτότητα και την ευεξία (Cooke & Melchert, 2019) και αρνητικά με προβλήματα ψυχικής υγείας (Scandurra et al., 2020). Γενικά, αποτελεί προστατευτικό

παράγοντα στις διάφορες αντιξοότητες κατά τη διάρκεια της ζωής (Wild et al., 2013). Ως παράγοντες ψυχικής ανθεκτικότητας φαίνεται πως μπορούν να λειτουργήσουν η ταυτοτική επιβεβαίωση, η αυτοαποδοχή και η αυτοενημερότητα (Paul et al., 2014· Rostosky et al., 2010). Στην έρευνα των Scandurra και συν. (2020), η ψυχική ανθεκτικότητα συσχετίστηκε αρνητικά με την εσωτερικευμένη αμφιφυλοφοβία και την αναμενόμενη (από τα αμφισεξουαλικά άτομα) αμφιφυλοφοβία.

Anti-Bisexual Experiences Scale – Brief Version (ABES – Brief). Αποτελεί τη σύντομη έκδοση της Κλίμακας Αντι-Αμφισεξουαλικών Εμπειριών (Brewster & Moradi, 2010) από τους Dyar και συν. (2018). Εξετάζει κάποιες από τις ιδιαίτερες εμπειρίες διάκρισης και προκατάληψης που υφίστανται πολλά αμφισεξουαλικά άτομα, μέσα από το θεωρητικό σκεπτικό της Θεωρίας του Μειονοτικού Στρες και των επιπτώσεων του (Meyer, 2003). Και οι δύο εκδόσεις αξιολογούν τρεις τύπους αρνητικών εμπειριών που βασίζονται σε συγκεκριμένους μύθους γύρω από την αμφισεξουαλική ταυτότητα: α) στερεότυπα «αστάθειας» της αμφισεξουαλικής ταυτότητας, β) στερεότυπα σεξουαλικής ανευθυνότητας και γ) γενική εχθρότητα. Οι δείκτες αξιοπιστίας της ABES – Brief κυμαίνονται σε αρκετά ικανοποιητικά επίπεδα ($\alpha = .81$ έως $\alpha = .94$). Απαντάται σε μια 6-βάθμια κλίμακα Likert (1 = Ποτέ ... 6 = Σχεδόν Πάντα). Προηγούμενες έρευνες έχουν δείξει πως οι αντι-αμφισεξουαλικές εμπειρίες των αμφισεξουαλικών ατόμων έχουν συσχετιστεί θετικά με την εσωτερικευμένη αμφιφυλοφοβία, τα διάφορα καταθλιπτικά και αγχώδη συμπτώματα, την κεντρικότητα της αμφισεξουαλικής ταυτότητας, την αυτοαποκάλυψη της αμφισεξουαλικής ταυτότητας και τη συνειδητότητα γύρω από τον στιγματισμό (Brewster & Moradi, 2010· Dyar et al., 2018· Lambe et al., 2017· Ross et al., 2018).

Δημογραφικά. Στα Δημογραφικά στοιχεία, τα συμμετέχοντα άτομα απάντησαν σε βασικές ερωτήσεις σχετικές με το φύλο τους κατά τη γέννηση, τον παρόντα σεξουαλικό προσανατολισμό, το μορφωτικό επίπεδο και την εργασιακή και προσωπική τους κατάσταση.

Διαδικασία. Όλον τον Ιανουάριο του 2023, το ερωτηματολόγιο της 1^{ης} Έρευνας αναρτήθηκε ηλεκτρονικά σε σελίδες κοινωνικής δικτύωσης στον ιστότοπο «Facebook», με ουδέτερο αλλά και συναφές – ως προς τη σεξουαλικότητα ΛΟΑΤΚΙΑ2+ ατόμων – περιεχόμενο, για ανώνυμη και εθελοντική συμπλήρωση. Πριν την έρευνα, υπήρχε ενημερωτικό φύλλο για τους γενικούς σκοπούς της έρευνας, χωρίς

να προϋδεάζει τα συμμετέχοντα άτομα για τις μετρήσεις. Δεν συλλέχθηκαν κανενός είδους προσωπικά δεδομένα που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε φυσική ή τεχνική ταυτοποίηση των συμμετεχόντων. Δεν υπήρξε καμία αναπάντητη δήλωση. Όλες οι στατιστικές αναλύσεις έγιναν με τη χρήση του IBM SPSS v.29 και της «R» για εκδόσεις Windows.

Αποτελέσματα

Προκαταρκτικές αναλύσεις. Ως τελικό βήμα πριν τις παραγοντικές αναλύσεις, εφαρμόστηκε ανάλυση μείωσης των δηλώσεων με στόχο να παραμείνουν στις τελικές αναλύσεις δηλώσεις λειτουργικές και εσωτερικά σταθερές. Επομένως, στόχος σε αυτό το αρχικό στάδιο ήταν ο εντοπισμός δηλώσεων που δεν σχετίζονταν σε μεγάλο βαθμό με τη θεωρητική έννοια που υποτίθεται ότι μελετούσαν. Επιλέχθηκε η Κλασσική Θεωρία Ελέγχου (Classical Test Theory-CTT), μέσω της τεχνικής των συσχετίσεων μεταξύ δηλώσεων (inter-item correlation) και των συσχετίσεων της κάθε δήλωσης με τη συνολική τιμή της κάθε υποτιθέμενης υποκλίμακας (item-total correlations). Η τεχνική αυτή εξετάζει τον βαθμό που οι απαντήσεις σε μια δήλωση σχετίζονται με τις απαντήσεις στις υπόλοιπες δηλώσεις, καθώς και το αν οι δηλώσεις εντός της υποκλίμακας αξιολογούν το ίδιο περιεχόμενο (Glockner-Rist & Hoijtink, 2003· Piedmont, 2014· Raykov & Marcoulides, 2010). Δηλώσεις με χαμηλές συσχετίσεις ($< .30$) δεν είναι επιθυμητές και είναι υποψήφιες για απόρριψη. Για τη συγκεκριμένη ανάλυση, επιλέχθηκε η απόρριψη δηλώσεων με συσχετίσεις κάτω από το $|.40|$ με σκοπό να διασφαλιστεί περαιτέρω ότι οι δηλώσεις που θα χρησιμοποιηθούν στις παραγοντικές αναλύσεις θα είναι οι πλέον κατάλληλες. Η εφαρμογή αυτού του κριτηρίου οδήγησε στην απόρριψη 13 δηλώσεων. Συνολικά λοιπόν, επιλέχθηκαν για τις ανάγκες των διερευνητικών παραγοντικών αναλύσεων 40 δηλώσεις.

Καθορισμός αριθμού παραγόντων. Διενεργήθηκε ανάλυση κύριων συνιστωσών (Initial Principal Components analysis-PCA) στις 40 δηλώσεις για να αποφασιστεί αν το δείγμα και ο δείκτης συσχέτισης Pearson ήταν κατάλληλοι για παραγοντική ανάλυση. Τόσο το Kaiser-Meyer-Olkin index (.74) όσο και το Bartlett's test of sphericity ($p < .001$) έδειξαν ότι το δείγμα ήταν κατάλληλο για παραγοντική ανάλυση. Οι διασπορές των σκορ σε αρκετές δηλώσεις εμφάνιζαν κωνοειδή κατανομή και ασυμμετρία (θετική ή αρνητική) και έτσι επιλέχθηκαν στατιστικές αναλύσεις που αποδίδουν καλύτερα με δεδομένα που δεν εμφανίζουν κανονική κατανομή.

Ως κριτήρια για τον καθορισμό του αριθμού των παραγόντων, επιλέχθηκαν η παράλληλη ανάλυση (parallel analysis), ο έλεγχος του Velicer για το ελάχιστο μερικό ποσό [Velicer's minimum average partial test (MAP test)], η ανάγνωση του διαγράμματος χαρακτηριστικών ριζών (scree plot) και οι δείκτες καλής προσαρμογής από την παραγοντική ανάλυση μέγιστης πιθανότητας (maximum-likelihood factor analysis). Τα αποτελέσματα της παράλληλης ανάλυσης τόσο με τη χρήση ανάλυσης κύριων συνιστωσών (Principal Components Analysis - PCA) όσο και με τη χρήση ανάλυσης κύριων αξόνων παραγόντων (Principal-Axis Factoring - PAF) υπέδειξαν τη λύση εξαγωγής έξι παραγόντων. Το MAP test έδωσε λύση έξι ή εννέα παραγόντων. Το scree plot έδωσε λύση πέντε παραγόντων. Ως τελικό βήμα, έγινε εξαγωγή πέντε, έξι και εννέα παραγόντων με τη χρήση παραγοντικής ανάλυσης μέγιστης πιθανότητας και εξετάστηκε η προσαρμογή (goodness-of-fit) τους με βάση τρία κριτήρια που προτείνονται στη βιβλιογραφία (Finch, 2020): Δείκτης Tucker-Lewis (TLI > .90), Τυποποιημένη τετραγωνική ρίζα του μέσου των υπολοίπων (SRMR < .08) και Τετραγωνική ρίζα του μέσου του σφάλματος εκτίμησης (RMSEA < .06).

Η λύση με τους εννέα (TLI = .94, SRMR = .04, RMSEA = .03) και τους έξι παράγοντες (TLI = .83, SRMR = .05, RMSEA = .05) ήταν οι πιο αποδεκτές λύσεις, αν και το μοντέλο με τους έξι παράγοντες δεν πέτυχε το επιθυμητό όριο στον δείκτη TLI. Για την επιλογή ανάμεσα στις δύο λύσεις, έγινε εξέταση των δομικών συντελεστών τους, χρησιμοποιώντας πλάγια (promax rotation) και ορθογώνια περιστροφή (varimax rotation). Επιλέχθηκε η λύση με τους έξι παράγοντες, λόγω της συμφωνίας με το αποτέλεσμα της παράλληλης ανάλυσης και του γεγονότος ότι ήταν η πιο συνεπής επιλογή με την αναμενόμενη παραγοντική δομή.

Δημιουργία των υποκλιμάκων της MIS. Έγινε χρήση των δομικών συντελεστών με πλάγια περιστροφή με τη χρήση της μεθόδου άμεσης περιστροφής Oblimin (Direct Oblimin method) (Πίνακας 17), λόγω της θεωρητικής υπόθεσης ότι οι παράγοντες αλληλεπιδρούν, με σκοπό την ερμηνεία και την ονοματοδοσία των έξι παραγόντων (υποκλιμάκων) της MIS. Οι υποκλίμακες ονομάστηκαν ως εξής: α) Διασταύρωση ταυτοτήτων/Συνολική ανάπτυξη, β) Απόρριψη ταμπελών, γ) Βρίσκοντας τη θέση στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα, δ) Βρίσκοντας τη θέση στη στρέιτ κοινότητα, ε) Απόρριψη μονοσεξουαλικής ταυτότητας και στ) Κατανόηση της πολυσεξουαλικής ταυτότητας. Υπενθυμίζεται, πως με τον όρο «στρέιτ κοινότητα» εννοείται ο στρέιτ πληθυσμός, δηλαδή η πλειοψηφική (και κυρίαρχη) κοινωνική ομάδα, σε επίπεδο

σεξουαλικότητας (Morgan et al., 2010· Simoni & Walters, 2001· Worthington & Mohr, 2002).

Σημειώνεται, πως αν και αυτές οι πτυχές απορρέουν άμεσα από το θεωρητικό μοντέλο των Harper και Swanson (2019), εντούτοις οι ίδιοι οι συγγραφείς, αναγνωρίζοντας τη μοναδικότητα του τρόπου με τον οποίο οι άνθρωποι βιώνουν την ταυτότητα τους και το γεγονός ότι μπορεί κάποιες πτυχές να μην έχουν ίδια (ή και καμία) βαρύτητα για όλα τα άτομα, υπογραμμίζουν πως δεν αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση να παρατηρούνται αυτές οι διεργασίες καθολικά ή με την ίδια ισχύ στον πολυσεξουαλικό πληθυσμό. Σε μεθοδολογικό επίπεδο λοιπόν, αναμένεται μια συσχέτιση μεταξύ των έξι προτεινόμενων διαστάσεων της MIS, αλλά χωρίς αυτό να αποτελεί δεσμευτική προϋπόθεση, αφού δεν αντιβαίνει τις αρχές του θεωρητικού μοντέλου η μη αλληλοσυσχετιζόμενη φύση μεταξύ κάποιων διαστάσεων.

Όλες οι διαστάσεις της MIS θεωρείται ότι εξετάζουν σε ένα γνωστικό επίπεδο διαφορετικές πτυχές της πολυσεξουαλικής ταυτότητας. Αναλυτικά, η πρώτη διάσταση (Διασταύρωση ταυτοτήτων/Συνολική ανάπτυξη) αξιολογεί την αυτοκατανόηση του τρόπου με τον οποίο η πολυσεξουαλική ταυτότητα έχει συνεισφέρει στη συνολική προσωπική ανάπτυξη του ατόμου, η οποία αφορά και την γνώση του ατόμου για τον τρόπο με τον οποίο η σεξουαλική του ταυτότητα σχετίζεται και με τις υπόλοιπες πτυχές του εαυτού του. Η δεύτερη διάσταση (Απόρριψη ταμπελών) εξετάζει την ενεργή απόρριψη λέξεων/ορισμών/ταμπελών από πλευράς ατόμου αναφορικά με τον σεξουαλικό αυτοπροσδιορισμό του. Η πολυσεξουαλική ομπρέλα αποτελείται από έναν ετερογενή πληθυσμό, όπου κάποια άτομα δεν αναγνωρίζουν ή/και δεν πιστεύουν ή/και δεν συμφωνούν με τη χρήση συγκεκριμένων λέξεων για τον αυτοπροσδιορισμό τους.

Η τρίτη και η τέταρτη διάσταση (Βρίσκοντας τη θέση στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ και στη στρέιτ κοινότητα) εστιάζουν στην ενεργή προσπάθεια των ατόμων να σχετιστούν με αυτά τα δύο κοινοτικά πλαίσια και όχι το αυτοαντιλαμβανόμενο αίσθημα διασύνδεσης. Η πέμπτη διάσταση (Απόρριψη μονοσεξουαλικής ταυτότητας) εξετάζει τον βαθμό στον οποίο το άτομο πιστεύει ότι η σεξουαλική του ταυτότητα διαφέρει από έναν μονοσεξουαλικό προσανατολισμό, δηλαδή η ερωτική/ρομαντική έλξη δεν κατευθύνεται μόνο προς ένα συγκεκριμένο (κοινωνικό) φύλο. Αποτελεί μια πτυχή που θεωρείται ότι διαφοροποιεί ουσιαστικά τον πολυσεξουαλικό προσανατολισμό από τον γκέι και τον στρέιτ. Η έκτη διάσταση (Κατανόηση της πολυσεξουαλικής ταυτότητας)

εξετάζει τον βαθμό που το άτομο κατανοεί τον πολυσεξουαλικό του προσανατολισμό, μέσα από την αποδοχή ότι θα σύναπτε ερωτικούς δεσμούς με άτομα διαφορετικών (κοινωνικών) φύλων ή/και ανεξαρτήτως φύλου. Η έκτη διάσταση θεωρείται ότι επίσης διαφοροποιεί αποφασιστικά τον πολυσεξουαλικό προσανατολισμό από τους μονοσεξουαλικούς προσανατολισμούς. Όμως, οι δύο αυτές τελευταίες πτυχές, αν και σχετικές μεταξύ τους, θεωρείται ότι εξετάζουν διαφορετικές πτυχές της πολυσεξουαλικής εμπειρίας: την αποστασιοποίηση από τη μονοσεξουαλικότητα (5^η διάσταση) και την πλήρη αποδοχή της πολυσεξουαλικής ταυτότητας (6^η διάσταση).

Το επόμενο βήμα αφορούσε την απόφαση για το ποιες δηλώσεις θα διατηρηθούν στην τελική κλίμακα. Τα τελικά κριτήρια επιλογής ήταν ο κάθε παράγοντας να αποτελείται από τρεις έως πέντε δηλώσεις όπου: α) οι παραγοντικές φορτίσεις των δηλώσεων να είναι $\geq .60$ σε απόλυτο μέγεθος, β) η διαφορά μεταξύ των απόλυτων τιμών των δύο πιο ισχυρών δομικών συντελεστών να είναι τουλάχιστον $|.20|$ σε απόλυτο μέγεθος, γ) η εταιρικότητα των δηλώσεων να είναι $\geq .40$, η μέση εταιρικότητα όλων των τελικών δηλώσεων να είναι $\geq .50$ και δ) οι τελικοί παράγοντες να είναι ερμηνεύσιμοι, με σαφήνεια και περιεκτικότητα δηλώσεων (MacCallum et al., 1999· Riggle et al., 2014· Worthington & Whittaker, 2006). Η εφαρμογή αυτών των κριτηρίων οδήγησε στην αφαίρεση 18 δηλώσεων. Αναλυτικά, όλες οι δηλώσεις με τους δομικούς συντελεστές και τις εταιρικότητες στον Πίνακα 17.

Πίνακας 17. Φορτίσεις παραγόντων και εξαχθείσες εταιρικότητες για τις 40 δηλώσεις της MIS

Δήλωση	Φορτίσεις Παραγόντων ΔΠΑ						h^2
	1	2	3	4	5	6	
17. Η πολυσέξουαλ ταυτότητα μου με έχει βοηθήσει στην προσωπική μου ανάπτυξη.	.80	-.07	-.28	-.11	.21	.25	.69
41. Ο άνθρωπος που είμαι σήμερα οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στην πολυσέξουαλ ταυτότητα μου.	.77	-.00	-.22	-.08	.10	.25	.62
34. Η πολυσέξουαλ ταυτότητα μου με έχει οδηγήσει στο να μάθω καλύτερα τα δυνατά μου σημεία.	.77	-.02	-.16	-.01	.05	.37	.63
32. Η πολυσέξουαλ ταυτότητα μου με έχει βοηθήσει να μάθω καλύτερα τον εαυτό μου.	.69	-.12	-.36	-.08	.19	.17	.59
28. Θεωρώ πως η πολυσέξουαλ ταυτότητα μου ταιριάζει με τις υπόλοιπες πτυχές του χαρακτήρα μου.	.68	.17	.00	-.03	.19	.30	.52

22. Η πολυσέξουαλ ταυτότητα μου με βοηθάει να συντονίζομαι καλύτερα σε σχέση με όσα συμβαίνουν γύρω μου.	.64	.02	-.25	-.27	.04	.13	.49
13. Με εκφράζει η σκέψη ότι είμαι πολυσέξουαλ άτομο.	.58	-.16	-.07	.11	.23	.32	.41
7. Πιστεύω ότι η πολυσέξουαλ ταυτότητα μου σχετίζεται με τις άλλες πτυχές της προσωπικότητάς μου.	.50	.36	.14	-.09	.12	.27	.45
42. Προσπαθώ να βρίσκω τρόπους ώστε η πολυσέξουαλ ταυτότητα μου να βρίσκεται σε αρμονία με τις υπόλοιπες πτυχές της ζωής μου (π.χ. εργασία, εθνικότητα, θρησκεία).	.49	.15	-.05	-.32	-.14	.18	.37
50. Καμία λέξη δεν μπορεί να προσδιορίσει επαρκώς τη σεξουαλικότητα μου.	-.09	.84	.04	.03	-.10	-.21	.75
52. Δεν με εκφράζουν οι διάφορες ταμπέλες (π.χ. Bisexual, Pansexual, Omnisexual κ.τ.λ.) για τον σεξουαλικό προσανατολισμό.	.05	.79	.20	-.00	-.16	-.14	.65
6. Η σεξουαλικότητα μου δεν μπορεί να περιγραφεί με κάποια ταμπέλα (π.χ. Bisexual, Pansexual, Omnisexual κ.τ.λ.).	-.10	.73	.11	.00	-.01	-.25	.58
40. Η λέξη που χρησιμοποιώ για να περιγράψω τον σεξουαλικό προσανατολισμό μου (π.χ. Bisexual, Pansexual, Omnisexual κ.τ.λ.), δεν είναι σίγουρο ότι με εκφράζει απόλυτα.	-.19	.70	.10	-.24	-.17	-.27	.60
29. Δεν στηρίζομαι σε ορισμούς για να περιγράψω τη σεξουαλικότητα μου.	.04	.65	.16	.24	-.23	-.01	.55
15. Δεν συμφωνώ με τη χρήση ορισμών και ταμπελών για την περιγραφή της σεξουαλικότητας μου.	-.06	.65	.27	.00	-.26	-.01	.50
30. Είναι πιθανό στο μέλλον να αλλάξω τη λέξη που χρησιμοποιώ τώρα για την περιγραφή του σεξουαλικού μου προσανατολισμού (π.χ. Bisexual, Pansexual, Omnisexual κ.τ.λ.) με κάποια άλλη πιο ταιριαστή.	.14	.63	.06	-.09	-.04	-.03	.42
27. Αναρωτιέμαι για το αν η λέξη που χρησιμοποιώ για να εκφράσω τον σεξουαλικό μου προσανατολισμό (π.χ. Bisexual, Pansexual, Omnisexual κ.τ.λ.) είναι η σωστή.	.11	.57	-.08	-.26	-.24	-.10	.42
43. Θέλω να είμαι μέλος της ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητας.	.16	-.19	-.80	-.19	.04	.18	.67
47. Η σύνδεση μου με τη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα με έχει βοηθήσει στο να προστατεύσω τον εαυτό μου από συμπεριφορές που προσβάλλουν τη σεξουαλικότητα μου.	.24	-.05	-.72	-.11	.04	.09	.55
44. Επιλέγω να βγαίνω σε μέρη που ξέρω ότι είναι φιλικά προς τα ΛΟΑΤΚΙΑ2+ άτομα.	.16	-.07	-.66	-.18	.01	.12	.46

19. Προσπαθώ να είμαι πιο ορατός-η-ο μέσα στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα.	.13	-.06	-.65	-.10	-.09	.00	.44
54. Η σύνδεση με τη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα είναι ένας καλός τρόπος προστασίας από συμπεριφορές που προσβάλλουν τη σεξουαλικότητα.	.00	-.13	-.63	-.11	-.03	-.05	.41
20. Συμμετέχω σε ακτιβιστικές δράσεις που αφορούν ζητήματα της ΛΟΑΤΚΙΑ2+κοινότητας.	.20	-.13	-.61	.11	.12	.12	.43
33. Δεν είναι σημαντικό να είμαι ενεργό μέλος στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα _R.	.15	-.09	-.60	.06	.17	.06	.40
35. Προσπαθώ να βρω τη θέση μου μέσα στη straight κοινότητα.	.22	.06	.06	-.81	-.05	-.08	.72
23. Ψάχνω υποστήριξη από άτομα της straight κοινότητας.	.10	.03	-.17	-.74	-.03	.02	.56
36. Προσπαθώ να καταλάβω πως ταιριάζει η πολυσέξουλ ταυτότητα μου μέσα στη straight κοινότητα.	.28	.15	-.04	-.61	-.14	-.11	.47
10. Αναζητώ την υποστήριξη των κοντινών μου ανθρώπων για να αντιμετωπίσω αρνητικές στάσεις και συμπεριφορές σε σχέση με τον σεξουαλικό μου προσανατολισμό.	-.04	.04	-.34	-.61	.04	.06	.49
48. Οι κοντινοί μου άνθρωποι με βοηθούν να αντιμετωπίζω αρνητικές στάσεις και συμπεριφορές σε σχέση με τον σεξουαλικό μου προσανατολισμό.	-.06	-.08	-.42	-.48	-.02	.15	.43
11. Θέλω να έχω ενεργό ρόλο στη straight κοινότητα.	-.02	.00	.24	-.45	-.18	-.15	.32
37. Οι όροι "Gay" και "Straight" μπορούν να εκφράσουν τη σεξουαλικότητα μου _R.	.09	-.17	-.00	.14	.75	.15	.58
2. Έχω καταλάβει ότι δεν είμαι ούτε gay ούτε straight.	.29	-.17	.12	.02	.73	.42	.65
12. Έχω διαφορετική σεξουαλικότητα από τα gay και τα straight άτομα.	.13	-.12	-.18	-.03	.70	.33	.55
5. Δεν είμαι ούτε straight ούτε gay.	.29	-.09	.11	.12	.70	.50	.65
24. Με αντιπροσωπεύουν οι όροι "Gay" και "Straight" _R.	.01	-.09	-.04	.06	.67	-.01	.49
26. Θα ερωτευτώ ένα άτομο ανεξαρτήτως (κοινωνικού) φύλου.	.26	-.17	-.03	.03	.30	.76	.60
45. Θα έκανα ερωτική σχέση και με άνδρες και με γυναίκες.	.22	-.18	-.04	.05	.16	.73	.55
55. Θα έκανα ερωτική σχέση με ένα άτομο, αν μου άρεσε, χωρίς να με νοιάζει το φύλο του.	.19	-.09	-.14	.08	.12	.73	.56
38. Με ελκούν ερωτικά παραπάνω του ενός (κοινωνικά) φύλα.	.41	-.11	-.11	-.05	.31	.63	.48
1. Πιστεύω πως είμαι πολυσέξουαλ άτομο (π.χ. Bisexual, Pansexual, Omnisexual, Fluid, Queer).	.50	-.19	.03	.06	.35	.61	.55

Σημείωση: Οι δηλώσεις και οι φορτίσεις τους με έντονη γραφή υποδεικνύουν τις δηλώσεις που επιλέχθηκαν για την επιβεβαιωτική παραγοντική ανάλυση.

Σημείωση II: MIS = Multisexual Identity Scale, ΔΠΑ = Διερευνητική Παραγοντική Ανάλυση, 1 = Διασταύρωση ταυτοτήτων/Συνολική ανάπτυξη, 2 = Απόρριψη Ταμπελών, 3 = Βρίσκοντας τη θέση στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα, 4 = Βρίσκοντας τη θέση στη στρέιτ κοινότητα, 5 = Απόρριψη Μονοσεξουαλικής ταυτότητας, 6 = Κατανόηση της Πολυσεξουαλικής ταυτότητας, h^2 = εταιρικότητα.

Επειδή η αφαίρεση δηλώσεων μπορεί να προκαλέσει αλλαγές στη δομή των παραγόντων, οι Worthington και Whittaker (2006) προτείνουν τη διεξαγωγή ακόμα μιας διερευνητικής παραγοντικής ανάλυσης, πριν την επιβεβαιωτική παραγοντική ανάλυση. Η λύση των έξι παραγόντων (με τις 22 τελικές δηλώσεις) εξήγησε το 62,44% της διακύμανσης και οι ιδιοτιμές για τους παράγοντες 1 έως 6 ήταν 5.05, 2.93, 2.70, 2.23, 1.59 και 1.34 αντίστοιχα. Επίσης, έγινε ξανά έλεγχος δεικτών καλής προσαρμογής χρησιμοποιώντας πλάγια (promax rotation) και ορθογώνια περιστροφή (varimax rotation) για μεγαλύτερη διασφάλιση της ερμηνευσιμότητας (Stevens, 2009). Τα αποτελέσματα για αμφότερες τις αναλύσεις απέδωσαν ικανοποιητικούς δείκτες προσαρμογής (CFI = .99, SRMR = .02, RMSEA = .01). Οι εταιρικότητες είχαν εύρος από |.42| έως |.87| και η μέση εξαχθείσα εταιρικότητα των τελικών δηλώσεων ήταν στο |.62|. Οι 22 τελικές δηλώσεις με αυτή τη παραγοντική δομή πληρούσαν τα ανωτέρω κριτήρια και έτσι επιλέχθηκαν για τον περαιτέρω έλεγχο μέσω επιβεβαιωτικής παραγοντικής ανάλυσης στο δείγμα της 2^{ης} Έρευνας, ως “Κλίμακα MIS”. Στον Πίνακα 18 παρουσιάζονται οι 22 τελικές δηλώσεις με τους δομικούς συντελεστές και τις εταιρικότητες τους. Οι μέσοι όροι, οι τυπικές αποκλίσεις και οι δείκτες αξιοπιστίας για τις 22 τελικές δηλώσεις της MIS, αλλά και για όλες τις υπόλοιπες μετρήσεις σε αυτό το δείγμα, φαίνονται στον Πίνακα 19.

Πίνακας 18. Φορτίσεις παραγόντων και εξαχθείσες εταιρικότητες για τις 22 τελικές δηλώσεις της MIS

Αριθμός Δήλωσης (#)	Φορτίσεις Παραγόντων ΔΠΑ						h^2
	1	2	3	4	5	6	
#17	.81	-.09	-.32	-.21	.24	.24	.71
#34	.80	-.04	-.18	-.03	.14	.34	.67
#41	.78	-.02	-.21	-.21	.18	.21	.63
#32	.72	-.15	-.37	-.17	.20	.21	.60
#28	.65	.14	-.01	-.08	.25	.24	.48
#50	-.06	.89	.11	.01	-.15	-.21	.81
#52	.07	.84	.21	-.03	-.13	-.20	.73
#6	-.09	.73	.10	-.00	-.05	-.26	.57
#29	.06	.61	.14	.28	-.20	-.07	.46
#43	.19	-.23	-.86	-.18	.08	.18	.78
#20	.21	-.13	-.71	.09	.14	.10	.54

#19	.17	-.08	-.70	-.11	-.07	.00	.52
#33R	.19	-.09	-.63	.03	.09	.08	.42
#35	.18	-.04	.08	-.88	.01	-.10	.81
#23	.07	-.09	-.15	-.66	.04	.00	.46
#36	.21	.07	.02	-.64	-.09	-.15	.46
#2	.27	-.18	.04	.00	.91	.32	.87
#5	.27	-.10	.01	.10	.89	.41	.84
#12	.13	-.09	-.22	-.05	.63	.29	.45
#26	.27	-.20	-.05	.03	.39	.82	.70
#55	.22	-.13	-.10	.12	.23	.80	.64
#45	.23	-.22	-.06	.05	.29	.72	.53

Σημείωση: MIS = Multisexual Identity Scale, ΔΠΑ = Διερευνητική Παραγοντική Ανάλυση, 1 = Διασταύρωση ταυτοτήτων/Συνολική ανάπτυξη, 2 = Απόρριψη Ταμπελών, 3 = Βρίσκοντας τη θέση στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα, 4 = Βρίσκοντας τη θέση στη στρέιτ κοινότητα, 5 = Απόρριψη Μονοσεξουαλικής ταυτότητας, 6 = Κατανόηση της Πολυσεξουαλικής ταυτότητας, h^2 = εταιρικότητα.

Πίνακας 19. Μ.Ο, Τ.Α. και Δείκτες αξιοπιστίας Cronbach's Alpha για όλες τις Μετρήσεις της 1^{ης} Έρευνας

Μέτρηση	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>α</i>
1. Διασταύρωση ταυτοτήτων/Συνολική ανάπτυξη (MIS)	4.34	1.28	.87
2. Απόρριψη Ταμπελών (MIS)	3.67	1.45	.84
3. Βρίσκοντας τη θέση στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα (MIS)	3.59	1.27	.81
4. Βρίσκοντας τη θέση στη στρέιτ κοινότητα (MIS)	2.76	1.25	.76
5. Απόρριψη μονοσεξουαλικής ταυτότητας (MIS)	4.92	1.17	.83
6. Κατανόηση της πολυσεξουαλικής ταυτότητας (MIS)	5.28	.97	.82
7. Ανησυχίες αποδοχής (LGBIS)	2.90	1.50	.84
8. Κίνητρο για απόκρυψη (LGBIS)	3.51	1.50	.81
9. Ταυτοτική αβεβαιότητα (LGBIS)	2.39	1.28	.84
10. Εσωτερικευμένη ομοφοβία (LGBIS)	1.53	.95	.82
11. Δυσκολίες ανάπτυξης (LGBIS)	3.23	1.40	.73
12. Ταυτοτική ανωτερότητα (LGBIS)	2.08	1.15	.68
13. Ταυτοτική επιβεβαίωση (LGBIS)	4.54	1.14	.70
14. Κεντρικότητα ταυτότητας (LGBIS)	3.55	1.26	.82
15. Αποφυγή προς μητέρα (ECR-RS)	4.07	1.76	.88

16. Αποφυγή προς πατέρα (ECR-RS)	5.08	1.47	.82
17. Αποφυγή προς σύντροφο (ECR-RS)	2.58	1.32	.85
18. Άγχος προς μητέρα (ECR-RS)	2.00	1.44	.76
19. Άγχος προς πατέρα (ECR-RS)	2.27	1.71	.84
20. Άγχος προς σύντροφο (ECR-RS)	2.81	1.71	.81
21. Ανθεκτικότητα (CD-RISC-10)	3.65	.74	.86
22. Στερεότυπα «αστάθειας» (ABES)	3.35	1.46	.89
23. Στερεότυπα σεξουαλικής ανευθυνότητας (ABES)	3.14	1.61	.72
24. Γενική εχθρότητα (ABES)	2.58	1.21	.79

Αναλύσεις Εγκυρότητας. Έγιναν αναλύσεις συσχέτισης με σκοπό να διαπιστωθούν οι σχέσεις μεταξύ όλων των μεταβλητών του δείγματος. Αρχικά, οι αλληλοσυσχετίσεις ανάμεσα στις υποκλίμακες της MIS ήταν χαμηλές ώστε να δύναται να υποστηριχθεί το γεγονός ότι μετρούν διαφορετικές πτυχές της πολυσεξουαλικής εμπειρίας. Παρ' όλα αυτά, υπάρχουν υποκλίμακες που δεν συσχετίστηκαν στατιστικά σημαντικά μεταξύ τους, γεγονός που μπορεί να υποδεικνύει τη μη αλληλοσυσχετιζόμενη φύση όλων των πτυχών που μετρώνται από την MIS. Αυτό το αποτέλεσμα δεν αντίκειται θεωρητικά στο μοντέλο των Harper και Swanson (2019), αφού έχει τονιστεί ήδη η μη (υποχρεωτικά) αλληλεξαρτώμενη φύση των παραγόντων.

Σε γενικές γραμμές, προέκυψαν οι αναμενόμενες συσχετίσεις μεταξύ των υποκλιμάκων της MIS και της LGBIS. Η διασταύρωση ταυτοτήτων/συνολική ανάπτυξη συσχετίστηκε αρνητικά με την εσωτερικευμένη αμφιφυλοφοβία ($r = -.332$, $p < .001$) και την ταυτοτική αβεβαιότητα ($r = -.270$, $p = .005$) και θετικά με την ταυτοτική επιβεβαίωση ($r = .615$, $p < .001$) και την κεντρικότητα της ταυτότητας ($r = .556$, $p < .001$). Επίσης, η υποκλίμακα της κατανόησης της πολυσεξουαλικής ταυτότητας συσχετίστηκε αρνητικά με την εσωτερικευμένη αμφιφυλοφοβία ($r = -.312$, $p < .001$) και την ταυτοτική αβεβαιότητα ($r = -.348$, $p < .001$) και θετικά με την ταυτοτική επιβεβαίωση ($r = .377$, $p < .001$).

Η υποκλίμακα της απόρριψης ταμπελών συσχετίστηκε θετικά με την ταυτοτική αβεβαιότητα ($r = .562, p < .001$), αλλά όχι – οριακά – με την ταυτοτική επιβεβαίωση ($r = -.187, p = .052$). Επίσης, προέκυψε θετική συσχέτιση και με την εσωτερικευμένη αμφιφυλοφοβία ($r = .211, p = .028$), η οποία δεν είχε προβλεφθεί εξαρχής. Η προσπάθεια του ατόμου να βρει τη θέση του στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα συσχετίστηκε θετικά με την ταυτοτική επιβεβαίωση ($r = .513, p < .001$) και την κεντρικότητα της ταυτότητας ($r = .277, p = .004$) και αρνητικά με την εσωτερικευμένη αμφιφυλοφοβία ($r = -.225, p = .018$), την ταυτοτική αβεβαιότητα ($r = -.224, p = .019$) και το κίνητρο για απόκρυψη ($r = -.515, p < .001$). Εν συνεχεία, η προσπάθεια του ατόμου να βρει τη θέση του στη στρέιτ κοινότητα συσχετίστηκε θετικά με τις ανησυχίες αποδοχής ($r = .267, p = .005$) και τις δυσκολίες ανάπτυξης ($r = .217, p = .023$). Ολοκληρώνοντας με τις σχέσεις μεταξύ των υποκλιμάκων της MIS και της LGBIS, η απόρριψη της μονοσεξουαλικής ταυτότητας συσχετίστηκε αρνητικά με την ταυτοτική αβεβαιότητα ($r = -.319, p < .001$) και την εσωτερικευμένη αμφιφυλοφοβία ($r = -.198, p = .039$). Από τις αναλύσεις προέκυψε και θετική συσχέτιση με την ταυτοτική επιβεβαίωση ($r = .209, p = .029$), πέραν των αρχικών υποθέσεων συσχέτισης.

Από τα αποτελέσματα αυτών των αρχικών ελέγχων εγκυρότητας προέκυψαν στατιστικά σημαντικές συσχετίσεις και με τα υπόλοιπα εργαλεία που χορηγήθηκαν. Πιο συγκεκριμένα, η υποκλίμακα της κατανόησης της πολυσεξουαλικής ταυτότητας συσχετίστηκε θετικά με την κλίμακα της ψυχικής ανθεκτικότητας (CD-RISC-10) ($r = .202, p = .036$), ενώ η υποκλίμακα της διασταύρωσης ταυτοτήτων κινήθηκε στο όριο της στατιστικής σημαντικότητας σε σχέση με την κλίμακα της ψυχικής ανθεκτικότητας ($r = .188, p = .050$). Επίσης, η υποκλίμακα της διασταύρωσης των ταυτοτήτων/συνολική ανάπτυξη συσχετίστηκε θετικά με την υποκλίμακα των στερεοτύπων «αστάθειας» της αμφισεξουαλικής ταυτότητας ($r = .200, p = .037$) και την υποκλίμακα που μετράει τα στερεότυπα περί σεξουαλικής ανευθυνότητας ($r = .292, p = .002$) της κλίμακας αντι-αμφισεξουαλικών εμπειριών (ABES-Brief). Αντίθετα στις αρχικές προβλέψεις, δεν προέκυψαν στατιστικά σημαντικές συσχετίσεις μεταξύ της υποκλίμακας της κατανόησης της πολυσεξουαλικής ταυτότητας και των υποκλιμάκων της ABES-Brief.

Τέλος, προέκυψαν και οι κάτωθι συσχετίσεις μεταξύ συγκεκριμένων υποκλιμάκων της MIS και του ερωτηματολογίου ενήλικων δεσμών που ευθυγραμμίζονται με τις αρχικές υποθέσεις της έρευνας. Η απόρριψη της

μονοσεξουαλικής ταυτότητας συσχετίστηκε θετικά με τον παράγοντα αποφυγής προς τον πατέρα ($r = .245, p = .010$). Αντίστροφα, η ίδια υποκλίμακα συσχετίστηκε αρνητικά με τον παράγοντα αποφυγής προς τον ερωτικό σύντροφο ($r = -.265, p = .005$), ενώ επίσης η υποκλίμακα της απόρριψης ταμπελών συσχετίστηκε θετικά – αυτή τη φορά – με την αποφυγή προς τον ερωτικό σύντροφο ($r = .207, p = .031$). Αναφορικά με τη διάσταση του άγχους, η υποκλίμακα της προσπάθειας του ατόμου να βρει τη θέση του στη στρέιτ κοινότητα συσχετίστηκε θετικά με το άγχος προς τη μητέρα ($r = .207, p = .031$) και προς τον πατέρα ($r = .246, p = .010$). Στον Πίνακα 20 παρουσιάζονται όλα τα αποτελέσματα.

Πίνακας 20. Συσχετίσεις όλων των Μετρήσεων της 1^{ης} Έρευνας

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
1	--																						
2	-.05	--																					
3	.29**	-.16	--																				
4	.20*	-.03	.02	--																			
5	.29**	-.16	.08	-.03	--																		
6	.31***	-.23*	.10	-.08	.39***	--																	
7	.00	-.05	-.09	.26**	-.07	-.03	--																
8	-.15	.14	-.51***	.04	-.00	.00	.23*	--															
9	-.27**	.56***	-.22*	.01	-.31***	-.34***	.15	.09	--														
10	-.33***	.21*	-.22*	.02	-.19*	-.31***	.26**	.37***	.44***	--													
11	-.01	-.00	-.02	.21*	.06	-.01	.51***	.10	.26**	.25**	--												
12	.11	-.05	.06	.05	.04	-.04	.19*	-.02	.14	.10	.09	--											
13	.61***	-.18	.51***	.02	.20*	.37***	-.16	-.33***	-.42***	-.50***	-.15	.08	--										
14	.55***	-.15	.27**	.07	.17	.13	.24**	-.21*	-.18	-.20*	.18	.32***	.39***	--									
15	.16	.09	.02	.03	.05	-.03	.04	.02	.07	.07	.19*	-.02	-.01	.14	--								

Συζήτηση

Τα αποτελέσματα της 1^{ης} Έρευνας έδειξαν πως η MIS τηρεί τις προϋποθέσεις για περαιτέρω έλεγχο μέσω επιβεβαιωτικής παραγοντικής ανάλυσης σε νέο δείγμα (βλ. 2^η Έρευνα). Η πρόταση για τις υποκλίμακες της MIS υποστηρίζεται πως είναι: α) Διασταύρωση ταυτοτήτων/Συνολική ανάπτυξη, β) Απόρριψη ταμπελών, γ) Βρίσκοντας τη θέση στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα, δ) Βρίσκοντας τη θέση στη στρέιτ κοινότητα, ε) Απόρριψη μονοσεξουαλικής ταυτότητας και στ) Κατανόηση της πολυσεξουαλικής ταυτότητας. Κάθε μια από αυτές τις υποκλίμακες μετρά συγκεκριμένες πτυχές και εμπειρίες της πολυσεξουαλικής ταυτότητας που σχετίζονται με ζητήματα ταυτοτικού αυτοπροσδιορισμού, ανάπτυξης και σχέσεων με τη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ και τη στρέιτ κοινότητα. Επίσης, οι δείκτες αξιοπιστίας των υποτιθέμενων υποκλιμάκων της MIS παρουσίασαν ικανοποιητικά αποτελέσματα ($\alpha > .70$).

Ακόμα, πραγματοποιήθηκαν αναλύσεις συσχέτισης με σκοπό να διερευνηθεί η εγκυρότητα κατασκευής και κριτηρίου των προτεινόμενων παραγόντων της MIS, χρησιμοποιώντας και άλλα συναφή ερευνητικά εργαλεία που μετρούν ταυτοτικές πτυχές και εμπειρίες σχετικές με το υπό εξέταση θέμα. Από τα αποτελέσματα φάνηκε πως η MIS παρουσιάζει συντρέχουσα και συγκλίνουσα/αποκλίνουσα εγκυρότητα με την LGBIS, αφού υπήρξε σημαντική συσχέτιση μεταξύ σχεδόν όλων των υποκλιμάκων των δύο εργαλείων που αναμενόταν να έχουν θεωρητική συνάφεια, όπως για παράδειγμα η σχέση της Διασταύρωσης ταυτοτήτων/Συνολικής ανάπτυξης με την εσωτερικευμένη αμφιφυλοφοβία, την ταυτοτική αβεβαιότητα (αποκλίνουσα εγκυρότητα), την ταυτοτική επιβεβαίωση και την κεντρικότητα της ταυτότητας (συγκλίνουσα εγκυρότητα).

Επίσης, από τα πρώτα αποτελέσματα φάνηκε πως η μεγαλύτερη κατανόηση του συνολικού εαυτού (Διασταύρωση ταυτοτήτων/Συνολική ανάπτυξη και Κατανόηση της πολυσεξουαλικής ταυτότητας) σχετίζεται με μεγαλύτερη ψυχική ανθεκτικότητα και με τη συνειδητότητα γύρω από διάφορες αντι-αμφισεξουαλικές εμπειρίες που έχουν βιώσει αρκετά πολυσεξουαλικά άτομα, γεγονός που επίσης επαυξάνει τη συγκλίνουσα εγκυρότητα της MIS, λόγω προϋπάρχουσας βιβλιογραφίας που έχει φανερώσει σχέσεις μεταξύ της γνώσης του εαυτού και της ψυχικής ανθεκτικότητας αλλά και της συνειδητότητας γύρω από αντι-αμφισεξουαλικές εμπειρίες (Brewster & Moradi, 2010· Cowden & Meyer-Weitz, 2016· Crane et al., 2019) και του γεγονότος ότι οι δύο αυτές

υποκλίμακες της MIS συσχετίστηκαν με συγκεκριμένες υποκλίμακες της LGBIS (Κεντρικότητα της ταυτότητας και Ταυτοτική επιβεβαίωση), οι οποίες επίσης έχουν συσχετιστεί με την ψυχική ανθεκτικότητα και τις αντι-αμφισεξουαλικές εμπειρίες (βλ. Πίνακα 20) (Brown, 2014· Feinstein et al., 2021· Parmenter & Galliher, 2024).

Διερευνήθηκε και η σχέση των υποκλιμάκων της MIS με το είδος του δεσμού στις διάφορες στενές διαπροσωπικές σχέσεις των ατόμων (εδώ: με πατέρα, μητέρα και ερωτικό σύντροφο). Τα πρώιμα αποτελέσματα ήταν αρκετά ενδιαφέροντα αφού η απόρριψη της μονοσεξουαλικής ταυτότητας (η οποία συσχετίστηκε αρνητικά με την εσωτερικευμένη ομοφοβία και την ταυτοτική αβεβαιότητα και θετικά με την ταυτοτική επιβεβαίωση) συσχετίστηκε αρνητικά με την αποφυγή προς τον ερωτικό σύντροφο, αποτέλεσμα που υποδηλώνει ότι η μεγαλύτερη σιγουριά για τη σεξουαλικότητα και τον αυτοπροσδιορισμό του πολυσεξουαλικού ατόμου (που είναι διαφορετικός από αυτόν του γκέι και στρέιτ ατόμου), σχετίζεται με χαμηλότερα επίπεδα αποφευκτικού δεσμού με τον ερωτικό του σύντροφο. Οι συσχετίσεις αυτές είναι ενδείξεις συγκλίνουσας και αποκλίνουσας εγκυρότητας σε σχέση με την LGBIS, ενώ ακόμα, όπως φαίνεται και στον Πίνακα 20, οι υποκλίμακες «εσωτερικευμένη ομοφοβία», «ταυτοτική αβεβαιότητα» και «ταυτοτική επιβεβαίωση» της LGBIS επίσης συσχετίστηκαν με τον παράγοντα της αποφυγής του συντρόφου, παρουσιάζοντας και εδώ ενδείξεις συγκλίνουσας εγκυρότητας με την MIS (Sanscartier & MacDonald, 2019).

Επιπλέον, η απόρριψη της μονοσεξουαλικής ταυτότητας συσχετίστηκε θετικά με την αποφυγή προς τον πατέρα, υποδηλώνοντας πως είναι αρκετά πιθανό ο εναγκαλισμός της πολυσεξουαλικής ταυτότητας από το άτομο να οδηγεί σε διαφορετικού τύπου δυναμικά στενών διαπροσωπικών σχέσεων, οι οποίες άλλωστε δεν είναι στατικές (Cook & Calebs, 2016). Ενώ δηλαδή φαίνεται πως όταν ένα πολυσεξουαλικό άτομο πιστεύει πως η σεξουαλική του ταυτότητα είναι διαφορετική από ενός στρέιτ και γκέι ατόμου, βιώνει μικρότερη ανάγκη αποφυγής του ερωτικού συντρόφου, συμβαίνει το ακριβώς αντίθετο ως προς την πατρική φιγούρα. Μια πιθανή σύνδεση και εξήγηση για αυτό το αποτέλεσμα πηγάζει από τους ψυχοπαιστικούς παράγοντες που περιγράφονται από τη Θεωρία του Μειονοτικού στρες και επιπλέον από το γεγονός ότι οι ως τώρα έρευνες έχουν δείξει πως τα πολυσεξουαλικά άτομα έχουν επιπρόσθετες επιβαρυντικές και μοναδικές πηγές καταπίεσης και στιγματισμού που σχετίζονται τόσο με τους μύθους γύρω από την αμφισεξουαλική και πολυσεξουαλική ταυτότητα (Borgogna et al., 2019· Brewster & Moradi, 2010· Dyar et

al., 2017), αλλά και από το γεγονός ότι ενώ το να ζει ένα άτομο πιο αυθεντικά και συντονισμένα σύμφωνα με αυτό που νιώθει είναι ευεργετικό σε επίπεδο ψυχικής υγείας, από την άλλη μπορεί ταυτόχρονα να αυξηθούν και τα αρνητικά συναισθήματα που βιώνονται γιατί το άτομο μπορεί να έρθει ανοιχτά σε επαφή με περισσότερες πηγές στιγματισμού (Feinstein et al., 2019a· Mark et al., 2020· Riggle et al., 2017). Η πατρική φιγούρα στην Ελλάδα με την υπάρχουσα ιστορική, πολιτική και κοινωνική κατάσταση είναι αρκετά πιθανό να είναι ετεροκανονιστική (Dagkouli-Kyriakoglou, 2024). Επίσης, περιγράφεται πως οι γονείς και οι στενοί συγγενείς αποτελούν πηγή Μειονοτικού στρες για τα ΛΟΑΤΚΙΑ2+ άτομα (Baiooco et al., 2015· Davis & Anderson, 2021· Meyer, 2003) και άρα εξηγείται η θετική συσχέτιση αποφυγής του πατέρα με την απόρριψη της μονοσεξουαλικής ταυτότητας. Απαιτείται επαλήθευση του αποτελέσματος σε μελλοντικές έρευνες και ερμηνεία με την άντληση περισσότερων δεδομένων ώστε να δοθούν πιο συγκεκριμένες εξηγήσεις για αυτό το πρώιμο αποτέλεσμα.

Φάνηκε επίσης πως η αποφυγή του ερωτικού συντρόφου συσχετίστηκε θετικά με την απόρριψη ταμπελών από το πολυσεξουαλικό άτομο. Λαμβάνοντας υπόψη πως η απόρριψη ταμπελών συσχετίστηκε θετικά με τους παράγοντες «εσωτερικευμένη ομοφοβία» και «ταυτοτική αβεβαιότητα», ίσως υποδηλώνεται το γεγονός ότι η ουσία της επιλογής της απόρριψης χρήσης συγκεκριμένων λέξεων για τον σεξουαλικό αυτοπροσδιορισμό αφορά λόγους που σχετίζονται με την εσωτερίκευση της αμφιφυλοφοβίας, της αβεβαιότητας και μη επικύρωσης της σεξουαλικής ταυτότητας και ενδεχομένως όχι τόσο με μια ιδεολογική απόρριψη της λεγόμενης «ταμπελοποίησης». Απαιτείται σίγουρα επαλήθευση του συγκεκριμένου αποτελέσματος σε μελλοντικές έρευνες και εν τω βάθει διερεύνηση της αιτιολογίας πίσω από την απόρριψη χρήσης συγκεκριμένων λέξεων για τον σεξουαλικό αυτοπροσδιορισμό. Μια πιθανή εξήγηση για αυτό εύρημα θα μπορούσε εδράζεται στο γεγονός ότι στις ερωτικές σχέσεις έχει βρεθεί πως παράγοντες όπως η ειλικρίνεια και η αυθεντικότητα (με τον τρόπο που βιώνει ο κάθε σύντροφος τον εαυτό του ξεχωριστά και μέσα στην ερωτική σχέση) αποτελούν προβλεπτικούς δείκτες ποιότητας ερωτικών δεσμών (Brennan, 2021· Kwok et al., 2020· Xavier Hall et al., 2021).

Τέλος, ενδιαφέρον παρουσίασε και το γεγονός πως η προσπάθεια του ατόμου να βρει τη θέση του στη στρέιτ κοινότητα συσχετίστηκε θετικά με το άγχος και προς τους δύο γονείς. Ίσως εδώ φαίνεται πιο ξεκάθαρα η επίδραση του Μειονοτικού στρες στην καθημερινή ζωή πολλών πολυσεξουαλικών ατόμων που προκαλείται από την

οικογένεια και ενδεχομένως η ανάγκη αυτών των ανθρώπων να βρουν τη θέση τους στη στρέιτ κοινότητα να οφείλεται στον αγχώδη δεσμό που έχουν με τα γονεϊκά τους πρόσωπα. Όπως αναφέρθηκε στα αποτελέσματα των συσχετίσεων, η εν λόγω υποκλίμακα της MIS συσχετίστηκε θετικά με τις ανησυχίες αποδοχής και τις δυσκολίες ανάπτυξης που με τη σειρά τους επίσης συσχετίστηκαν θετικά με έναν αγχώδη τύπο δεσμού προς τον πατέρα (ανησυχίες αποδοχής και δυσκολίες ανάπτυξης) και προς τη μητέρα (μόνο δυσκολίες ανάπτυξης). Απαιτείται και εδώ επαλήθευση του ευρήματος και σε μελλοντικές έρευνες. Συνολικά, υπάρχουν αρκετές ενδείξεις ότι η MIS είναι ένα νέο εργαλείο που μπορεί να περιγράψει πτυχές της πολυσεξουαλικής ταυτότητας οι οποίες δεν έχουν λάβει ερευνητική προσοχή μέχρι σήμερα και παράλληλα αντανακλά στοιχεία ταυτότητας που μετρώνται από την LGBIS. Οι Περιορισμοί της 1^{ης} Έρευνας παρουσιάζονται μαζί τους περιορισμούς της 2^{ης} και της 3^{ης} Έρευνας, καθώς ήταν κοινοί.

Δεύτερη Έρευνα

Εισαγωγή

Σκοπός της 2^{ης} Έρευνας ήταν η διενέργεια επιβεβαιωτικής παραγοντικής ανάλυσης σε νέο δείγμα πολυσεξουαλικών ατόμων για τον έλεγχο της κλίμακας MIS που προέκυψε από τις διερευνητικές παραγοντικές αναλύσεις της 1^{ης} Έρευνας. Επίσης, σκοπός ήταν να συνεχιστεί ο έλεγχος της εγκυρότητας κριτηρίου και κατασκευής των υποκλιμάκων της MIS με άλλα διαθέσιμα εργαλεία μέτρησης ταυτοτικών στοιχείων και εμπειριών. Συγκεκριμένα, τα συμμετέχοντα άτομα απάντησαν στις 22 τελικές δηλώσεις της MIS, ενώ επίσης συμπλήρωσαν τρεις υποκλίμακες (εσωτερικευμένη αμφιφυλοφοβία, ανησυχίες αποδοχής και ταυτοτική επιβεβαίωση) της LGBIS (Mohr & Kendra, 2011) και από την Κλίμακα διασύνδεσης (The Watts Connectedness Scale-WCS) των Watts και συν. (2022), την υποκλίμακα της διασύνδεσης με τους κοντινούς άλλους ανθρώπους. Έγινε η υπόθεση πως τα προαναφερθέντα εργαλεία θα συσχετίζονταν με συγκεκριμένες υποκλίμακες της MIS λόγω θεωρητικής συνάφειας.

Συγκεκριμένα, σε σχέση με τις υποκλίμακες της LGBIS, αναμενόταν να επαληθευτούν τα αποτελέσματα της 1^{ης} Έρευνας: (α) η διασταύρωση ταυτοτήτων/συνολική ανάπτυξη να συσχετιστεί αρνητικά με την εσωτερικευμένη αμφιφυλοφοβία και θετικά με την ταυτοτική επιβεβαίωση, (β) η απόρριψη μονοσεξουαλικής ταυτότητας να συσχετιστεί αρνητικά με την εσωτερικευμένη αμφιφυλοφοβία και θετικά με την ταυτοτική επιβεβαίωση, (γ) η κατανόηση της

πολυσεξουαλικής ταυτότητας να συσχετιστεί αρνητικά με την εσωτερικευμένη αμφιφυλοφοβία και θετικά με την ταυτοτική επιβεβαίωση, (δ) η απόρριψη ταμπελών να συσχετιστεί αρνητικά με την ταυτοτική επιβεβαίωση και θετικά με την εσωτερικευμένη αμφιφυλοφοβία, (ε) η προσπάθεια του ατόμου να βρει τη θέση του στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα να συσχετιστεί θετικά με την ταυτοτική επιβεβαίωση και αρνητικά με την εσωτερικευμένη αμφιφυλοφοβία και (στ) η προσπάθεια του ατόμου να βρει τη θέση του στη στρέιτ κοινότητα να συσχετιστεί θετικά με τις ανησυχίες αποδοχής. Όσον αφορά την υποκλίμακα της WCS που αφορούσε το αίσθημα διασύνδεσης με τους κοντινούς άλλους, αναμενόταν να συσχετιστεί θετικά με τη διασταύρωση ταυτοτήτων/συνολική ανάπτυξη και την προσπάθεια του ατόμου να βρει τη θέση του στη στρέιτ και στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα.

Μέθοδος

Συμμετέχοντα άτομα. Το δείγμα αποτελούνταν από 107 ενήλικα αυτοαναφερόμενα πολυσεξουαλικά άτομα ($N = 107$). Από τα 107 άτομα, τα 22 ήταν άνδρες (20,6%) και τα 85 (79,4%) γυναίκες. Το εύρος ηλικίας κυμάνθηκε από τα 18 ως τα 58 έτη ($M = 26.18$, $SD = 8.65$). Από το σύνολο του δείγματος, εργαζόμενοι-ες-α δήλωσαν το 36,4% ($n = 39$), φοιτητές-τριες το 57% ($n = 61$), άνεργοι-ες-α το 5,6% ($n = 6$) και σε σύνταξη το 0,9% ($n = 1$) του συνολικού δείγματος. Απόφοιτοι δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης δήλωσαν το 20,6% ($n = 22$), ΤΕΙ-ΑΕΙ το 56,1% ($n = 60$) και Μεταπτυχιακών σπουδών το 23,3% ($n = 25$) του δείγματος. Μέσα στην «πολυσεξουαλική ομπρέλα», τα συμμετέχοντα άτομα αυτοπροσδιορίστηκαν ως αμφισεξουαλικά ($n = 53$), με ρευστό σεξουαλικό προσανατολισμό ($n = 6$), ομνισεξουαλικά ($n = 1$), πανσεξουαλικά ($n = 20$), πολυσεξουαλικά ($n = 8$), πανρομαντικά ($n = 3$), ομνιρομαντικά ($n = 1$) και κουίρ ($n = 15$). Ως προς την παρούσα προσωπική κατάσταση, το 43,0% ($n = 46$) δήλωσαν «ελεύθεροι-ες-α», το 38,3% ($n = 41$) «ζευγάρι», το 1,9% ($n = 2$) σε «συναινετική πολυσυντροφική σχέση» και το 9,3% ($n = 10$) σε «συναινετική ανοιχτή σχέση».

Μετρήσεις. Τα κάτωθι γνωστά εργαλεία χορηγήθηκαν συνοδευτικά με τις δηλώσεις της MIS, με σκοπό τη διεξαγωγή των ελέγχων εγκυρότητας.

Πολυσεξουαλική Ταυτοτική Κλίμακα (Multisexual Identity Scale – MIS). Οι 22 δηλώσεις που προέκυψαν από τις διερευνητικές παραγοντικές αναλύσεις της 1^{ης} Έρευνας, οι οποίες αντιστοιχούν σε έξι υποτιθέμενους παράγοντες: α) Διασταύρωση

ταυτοτήτων/Συνολική ανάπτυξη, β) Απόρριψη ταμπελών, γ) Βρίσκοντας τη θέση στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα, δ) Βρίσκοντας τη θέση στη στρέιτ κοινότητα, ε) Απόρριψη μονοσεξουαλικής ταυτότητας και στ) Κατανόηση της πολυσεξουαλικής ταυτότητας. Για όλες τις δηλώσεις τα άτομα καλούνταν να δηλώσουν την εμπειρία τους ως πολυσεξουαλικό άτομο χρησιμοποιώντας μια 6-βάθμια κλίμακα Likert (1 = Διαφωνώ απόλυτα, 2 = Διαφωνώ, 3 = Διαφωνώ σε ένα βαθμό, 4 = Συμφωνώ σε ένα βαθμό, 5 = Συμφωνώ, 6 = Συμφωνώ απόλυτα).

Lesbian Gay Bisexual Identity Scale (LGBIS). Από την LGBIS επιλέχθηκαν τρεις υποκλίμακες: Η εσωτερικευμένη ομοφοβία (σ.σ. εδώ αμφιφυλοφοβία), οι ανησυχίες αποδοχής και η ταυτοτική επιβεβαίωση. Ο λόγος επιλογής αυτών των υποκλιμάκων ήταν αφενός η επαλήθευση των αποτελεσμάτων από την 1^η Έρευνα και αφετέρου το γεγονός ότι οι υποκλίμακες της εσωτερικευμένης αμφιφυλοφοβίας και της ταυτοτικής επιβεβαίωσης είχαν παρουσιάσει κάποιες συσχετίσεις που δεν είχαν εξαρχής προβλεφθεί και άρα έχρηζαν περαιτέρω διερεύνησης.

The Watts Connectedness Scale (WCS). Αποτελεί την Κλίμακα Κοινωνικής διασύνδεσης των Watts και συν. (2022). Πρόκειται για μια νέα κλίμακα που εξετάζει το αίσθημα διασύνδεσης υπό τρεις σκοπιές: σύνδεση με τον εαυτό, σύνδεση με τους άλλους ανθρώπους και σύνδεση με τον κόσμο (σε ένα υπερτεταγμένο επίπεδο), σε μια 11-βάθμια κλίμακα (0 = Καθόλου ... 10 = Εντελώς). Για τους σκοπούς της συγκεκριμένης Έρευνας επιλέχθηκε η υποκλίμακα της «διασύνδεσης με τους κοντινούς άλλους». Αποτελείται από έξι δηλώσεις που μετράνε το κατά πόσο συνδεδεμένο νιώθει το άτομο με τους κοντινούς του ανθρώπους (π.χ. «Έχω νιώσει σύνδεση με φίλους και οικογένεια»). Οι συγγραφείς της WCS αναφέρουν συνολικά αρκετά καλές ψυχομετρικές ιδιότητες, όπως δείκτες αξιοπιστίας (Cronbach's alpha από $\alpha = .79$ έως $\alpha = .90$) και εγκυρότητα κατασκευής. Συγκεκριμένα στην έρευνα τους, παρουσιάστηκε μεγάλη θετική συσχέτιση της WCS με την κλίμακα κοινωνικής διασύνδεσης των Lee και Robbins (1998), την κλίμακα ευεξίας των Tennant και συν. (2007) και αρνητική συσχέτιση με την κλίμακα άγχους των Marteau και Bekker (1992) και το ερωτηματολόγιο συμπεριφορικών αποφυγών των Gámez και συν. (2014). Σημειώνεται ότι για την παρούσα Έρευνα, αφαιρέθηκε η 4^η δήλωση («Έχω νιώσει σύνδεση με μια κοινότητα») της υποκλίμακας της WCS που μετράει το αίσθημα σύνδεσης με κοντινούς ανθρώπους, λόγω προβλημάτων συσχέτισης της δήλωσης με

τη συνολική τιμή της υποκλίμακας (item-total correlations), κατά τους προκαταρκτικούς ψυχομετρικούς ελέγχους.

Δημογραφικά. Στα Δημογραφικά στοιχεία, τα συμμετέχοντα άτομα απάντησαν σε βασικές ερωτήσεις σχετικές με το φύλο τους κατά τη γέννηση, τον παρόντα σεξουαλικό προσανατολισμό, το μορφωτικό επίπεδο και την εργασιακή και προσωπική τους κατάσταση.

Διαδικασία. Από τον Μάρτιο έως τον Απρίλιο του 2023, το ερωτηματολόγιο της 2^{ης} Έρευνας αναρτήθηκε ηλεκτρονικά σε σελίδες κοινωνικής δικτύωσης στον ιστότοπο «Facebook», με ουδέτερο αλλά και συναφές – ως προς τη σεξουαλικότητα ΛΟΑΤΚΙΑ2+ ατόμων – περιεχόμενο, για ανώνυμη και εθελοντική συμπλήρωση. Παράλληλα, χορηγήθηκε και σε έντυπη μορφή με ευκαιριακό τρόπο, εντός πανεπιστημιακών χώρων (ΑΕΙ Αττικής). Πριν την έρευνα, υπήρχε ενημερωτικό φύλλο για τους γενικούς σκοπούς της έρευνας, χωρίς να προϋδεάζει τα συμμετέχοντα άτομα για τις μετρήσεις. Δεν συλλέχθηκαν κανενός είδους προσωπικά δεδομένα που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε φυσική ή τεχνική ταυτοποίηση των συμμετεχόντων. Όπως και στην 1^η Έρευνα, δεν υπήρξε κάποια αναπάντητη δήλωση. Όλες οι στατιστικές αναλύσεις έγιναν με τη χρήση του IBM SPSS v.29 και του IBM SPSS AMOS v.21.

Αποτελέσματα

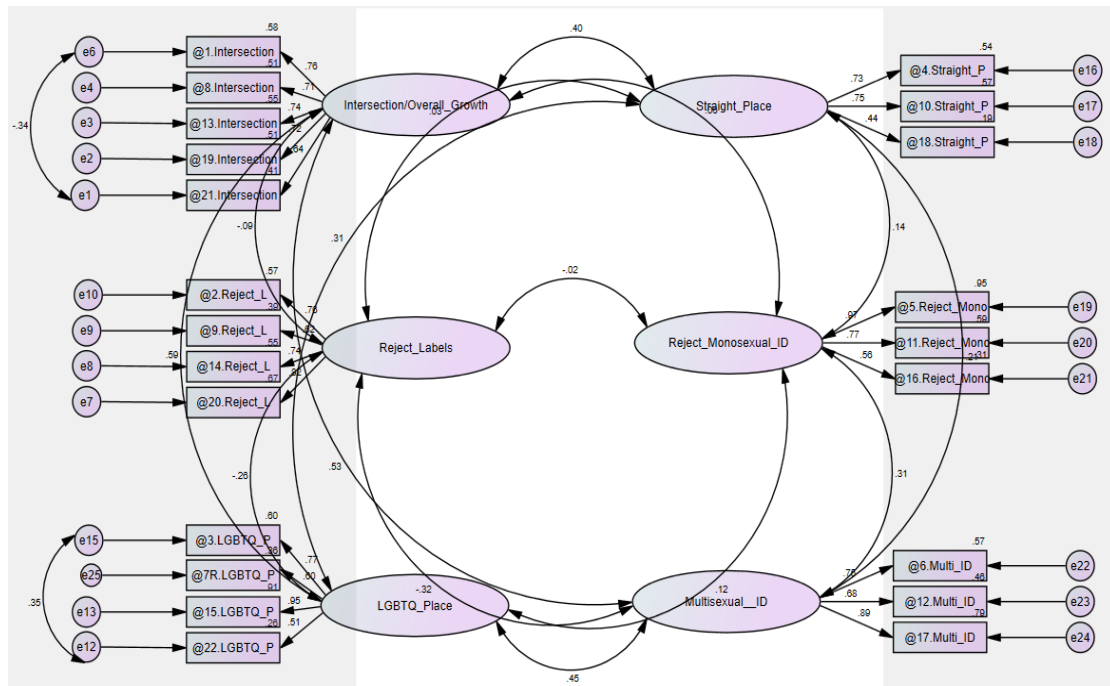
Επιβεβαιωτική Ανάλυση Παραγόντων. Πραγματοποιήθηκε επιβεβαιωτική ανάλυση παραγόντων με τη χρήση του IBM SPSS AMOS v.21 στις 22 δηλώσεις της MIS για το σύνολο του δείγματος της 2^{ης} Έρευνας ($N = 107$). Η ανάλυση επέτρεπε στις 22 δηλώσεις να φορτώσουν μόνο σε έναν παράγοντα, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις και τα αποτελέσματα των διερευνητικών παραγοντικών αναλύσεων της 1^{ης} Έρευνας. Για την κρίση της προσαρμογής των μοντέλων, χρησιμοποιήθηκαν και εδώ οι δείκτες CFI ($\geq .90$ αποδεκτές τιμές και $\geq .95$ επιθυμητές τιμές), TLI ($\geq .90$ αποδεκτές τιμές και $\geq .95$ επιθυμητές τιμές), SRMR ($\leq .08$) και RMSEA ($\leq .08$ και βέλτιστα $\leq .05$), ως οι πιο σημαντικοί για παράθεση (Hu & Bentler, 1999· Kline, 2016). Επιπρόσθετα, χρησιμοποιήθηκε και η προσαρμογή του δείκτη χ^2 για τους βαθμούς ελευθερίας (Minimum Discrepancy Function by Degrees of Freedom divided – CMIN/df), καθώς το δείγμα της ανάλυσης δεν ήταν ιδιαίτερος μεγάλο. Τιμές $|< 2|$ δηλώνουν

ικανοποιητική προσαρμογή και τιμές $|< 5|$ αποδεκτή προσαρμογή (Kline, 2016· Marsh, & Hocevar, 1985).

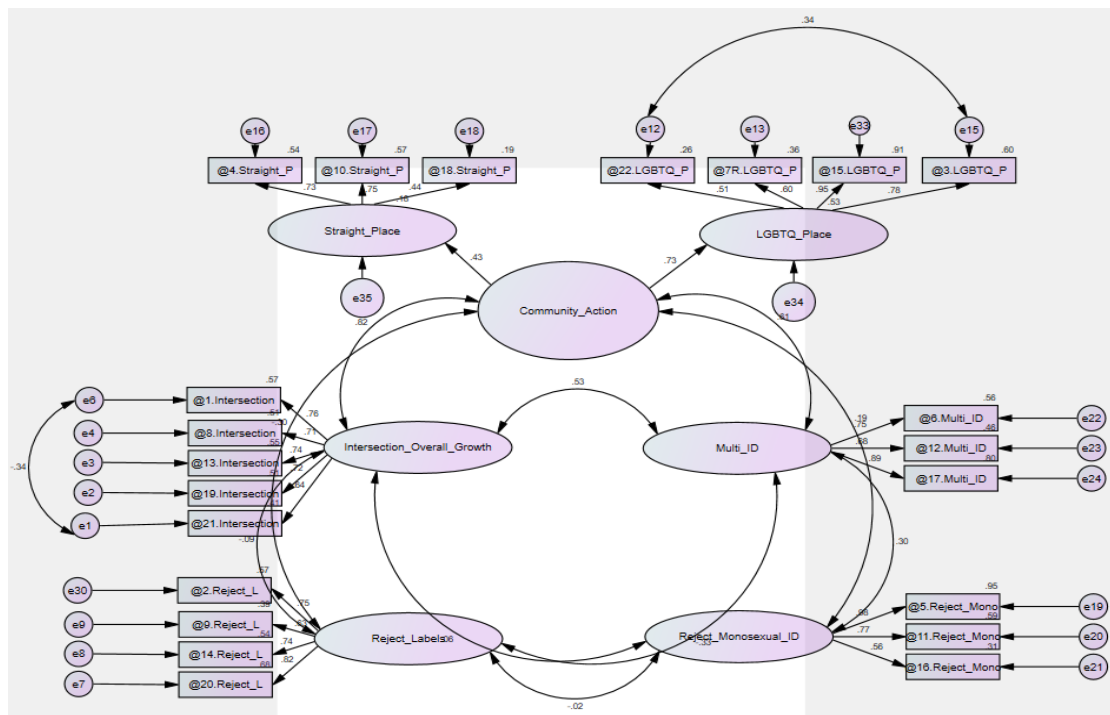
Οι έξι παράγοντες επιτράπηκε να αλληλεπιδράσουν μεταξύ τους. Έγινε χρήση στατιστικών σταθερότητας (Robust fit statistics) που υπέδειξαν ότι το μοντέλο ήταν αποδεκτό και απέδωσε πολύ καλούς δείκτες προσαρμογής ($\Delta\chi^2/\Delta df = 1.221$, CFI = .95, SRMR = .07, RMSEA = .04). Οι φορτίσεις των παραγόντων είχαν εύρος από .44 έως .97. Στο Γράφημα 2 φαίνεται το μοντέλο της επιβεβαιωτικής ανάλυσης παραγόντων. Από αυτά τα αποτελέσματα επιβεβαιώνεται η παραγοντική δομή της MIS με τις 22 δηλώσεις που την αποτελούν. Στο Παράρτημα Γ παρουσιάζεται η νέα κλίμακα MIS, υπό μορφή τελικού ερωτηματολογίου στην ελληνική και την αγγλική γλώσσα (αρχική μετάφραση, χωρίς πολιτισμική προσαρμογή).

Επίσης, έγινε έλεγχος και ενός ακόμα δομικού μοντέλου (βλ. Γράφημα 3), σύμφωνα και με το θεωρητικό μοντέλο των Harper και Swanson (2019). Συγκεκριμένα, δοκιμάστηκε μοντέλο με έναν δεύτερης τάξης παράγοντα (One Second Order Factor CFA) αναφορικά με την προσπάθεια του ατόμου να αναπτύξει γενική κοινοτική δράση (προσπάθεια για εύρεση θέσης στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ και στη στρέιτ κοινότητα). Ο παράγοντας δεύτερης τάξης ονομάστηκε «Κοινοτική δράση» και επιτράπηκε η αλληλεπίδραση μεταξύ όλων των παραγόντων στο μοντέλο. Πάλι με τη χρήση στατιστικών σταθερότητας (Robust fit statistics) το μοντέλο ήταν αποδεκτό και απέδωσε ξανά πολύ καλούς δείκτες προσαρμογής ($\Delta\chi^2/\Delta df = 1.218$, CFI = .95, SRMR = .07, RMSEA = .04). Οι φορτίσεις των παραγόντων είχαν σχεδόν το ίδιο εύρος (από .44 έως .98). Θεωρείται ότι ο παράγοντας «Κοινοτική δράση» είναι ερμηνεύσιμος, σύμφωνος με το θεωρητικό μοντέλο και μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την εξέταση της βούλησης των πολυσεξουαλικών ατόμων να αποκτήσουν ενεργή κοινοτική δράση, συμμετέχοντας τόσο στη στρέιτ όσο και στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα. Εισάγεται συμπληρωματικά ως νέα μεταβλητή με το όνομα «Κοινοτική δράση», αποτελούμενη πρακτικά από τους παράγοντες α) της προσπάθειας για εύρεση θέσης στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα και β) της προσπάθειας για εύρεση θέσης στη στρέιτ κοινότητα. Αναλυτικά, όλοι οι δείκτες προσαρμογής για τα δύο ανωτέρω μοντέλα της MIS μέσω της επιβεβαιωτικής ανάλυσης παραγόντων στον Πίνακα 21. Οι μέσοι όροι, οι τυπικές αποκλίσεις και οι δείκτες αξιοπιστίας για το παρόν δείγμα φαίνονται στον Πίνακα 22.

Γράφημα 2. Γραφικό δομικό μοντέλο της MIS μέσω επιβεβαιωτικής ανάλυσης παραγόντων

Γράφημα 3. Γραφικό δομικό μοντέλο της MIS με έναν παράγοντα 2^{ης} τάξης μέσω επιβεβαιωτικής ανάλυσης παραγόντων

Πίνακας 21. Δείκτες προσαρμογής για τα δομικά μοντέλα της MIS μέσω επιβεβαιωτικής ανάλυσης παραγόντων

Μοντέλο	χ^2	<i>df</i>	$\Delta\chi^2/\Delta df$	RMSEA	CFI	TLI	SRMR
MIS	234.402	192	1.221	.046	.953	.943	.0751
MIS (Με έναν παράγοντα 2 ^{ης} τάξης)	237.444	195	1.218	.045	.953	.944	.0775

Πίνακας 22. Μ.Ο, Τ.Α. και Δείκτες αξιοπιστίας Cronbach's Alpha για όλες τις Μετρήσεις της 2^{ης} Έρευνας

Μέτρηση	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>α</i>
1. Διασταύρωση ταυτοτήτων/Συνολική ανάπτυξη (MIS)	4.13	1.04	.82
2. Απόρριψη Ταμπελών (MIS)	3.68	1.31	.82
3. Βρίσκοντας τη θέση στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα (MIS)	3.86	1.27	.81
4. Βρίσκοντας τη θέση στη στρέιτ κοινότητα (MIS)	3.17	1.10	.66
5. Απόρριψη μονοσεξουαλικής ταυτότητας (MIS)	4.62	1.30	.79
6. Κατανόηση της πολυσεξουαλικής ταυτότητας (MIS)	5.07	1.14	.81
7. Κοινοτική δράση (MIS)	3.57	.96	.75
8. Ανησυχίες αποδοχής (LGBIS)	3.38	1.37	.74
9. Εσωτερικευμένη ομοφοβία (LGBIS)	1.81	.97	.76
10. Ταυτοτική επιβεβαίωση (LGBIS)	4.74	1.21	.85
11. Διασύνδεση με τους κοντινούς άλλους (WCS) *	6.49	1.83	.76

*Αφαιρέθηκε η δήλωση «4»

Αναλύσεις Εγκυρότητας. Έγιναν αναλύσεις συσχέτισης με σκοπό να διαπιστωθούν οι σχέσεις μεταξύ των μεταβλητών. Στον Πίνακα 23 φαίνονται όλα τα αποτελέσματα. Συνοπτικά, οι αλληλοσυσχετίσεις ανάμεσα στις υποκλίμακες της MIS παρέμειναν χαμηλές, ώστε να μπορεί να υποστηριχθεί το γεγονός πως μετρούν διαφορετικές πτυχές της πολυσεξουαλικής εμπειρίας. Παρ' όλα αυτά, προέκυψαν πάλι αποτελέσματα με υποκλίμακες που δεν συσχετίστηκαν στατιστικά σημαντικά μεταξύ τους, γεγονός που ενισχύει τη μη αλληλοσυσχετιζόμενη φύση όλων των πτυχών που μετρώνται από την MIS, σύμφωνα και με την υπόθεση των συγγραφέων αναφορικά με

τη διαφοροποίηση που έχει η ανάπτυξη της ταυτότητας στα άτομα, αλλά και με τη συνακόλουθη πρόταση πως οι διάφορες πτυχές δεν είναι απαραίτητα αλληλοσυνδεόμενες.

Σε γενικές γραμμές, προέκυψαν οι αναμενόμενες συσχετίσεις μεταξύ των υποκλιμάκων της MIS και της LGBIS. Η διασταύρωση ταυτοτήτων/συνολική ανάπτυξη συσχετίστηκε θετικά με την ταυτοτική επιβεβαίωση ($r = .488, p < .001$), αλλά δεν υπήρξε στατιστικά σημαντική αρνητική συσχέτιση με την εσωτερικευμένη αμφιφυλοφοβία ($r = -.115, p = .240$). Επίσης, η απόρριψη της μονοσεξουαλικής ταυτότητας συσχετίστηκε αρνητικά με την εσωτερικευμένη αμφιφυλοφοβία ($r = -.261, p = .007$), αλλά δεν προέκυψε θετική συσχέτιση με την ταυτοτική επιβεβαίωση ($r = .118, p = .225$).

Η κατανόηση της πολυσεξουαλικής ταυτότητας συσχετίστηκε αρνητικά με την εσωτερικευμένη αμφιφυλοφοβία ($r = -.197, p = .042$) και θετικά με την ταυτοτική επιβεβαίωση ($r = .325, p < .001$). Εν συνεχεία, επιβεβαιώθηκε μόνο η αρνητική συσχέτιση της απόρριψης ταμπελών με την ταυτοτική επιβεβαίωση ($r = -.287, p = .003$) και όχι η θετική συσχέτιση με την εσωτερικευμένη αμφιφυλοφοβία ($r = .134, p = .168$). Η προσπάθεια του ατόμου να βρει τη θέση του στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα συσχετίστηκε θετικά με την ταυτοτική επιβεβαίωση ($r = .592, p < .001$) και αρνητικά με την εσωτερικευμένη αμφιφυλοφοβία ($r = -.198, p = .020$). Τέλος, η προσπάθεια του ατόμου να βρει τη θέση του στη στρέιτ κοινότητα συσχετίστηκε θετικά με τις ανησυχίες αποδοχής ($r = .382, p < .001$).

Αναφορικά με τις σχέσεις της MIS και της υποκλίμακας της WCS για το αίσθημα διασύνδεσης με άλλους (κοινότητα και κοντινούς ανθρώπους), προέκυψαν οι αναμενόμενες θετικές συσχετίσεις με τη διασταύρωση ταυτοτήτων/συνολική ανάπτυξη ($r = .210, p = .030$), την προσπάθεια του ατόμου να βρει τη θέση του στη στρέιτ κοινότητα ($r = .404, p < .001$), αλλά όχι και με την προσπάθεια εύρεσης θέσης στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα ($r = .178, p = .066$). Τέλος, σε σχέση με τη μεταβλητή «Κοινωνική δράση», προέκυψαν θετικές συσχετίσεις με την WCS ($r = .333, p < .001$), την ταυτοτική επιβεβαίωση ($r = .535, p < .001$), τις ανησυχίες αποδοχής ($r = .224, p = .021$), τη διασταύρωση ταυτοτήτων/συνολική ανάπτυξη ($r = .550, p < .001$), την κατανόηση της πολυσεξουαλικής ταυτότητας ($r = .329, p < .001$) και βεβαίως με την

προσπάθεια εύρεσης θέσης στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ ($r = .879, p < .001$) και στη στρέιτ κοινότητα ($r = .684, p < .001$).

Πίνακας 23. Συσχετίσεις όλων των Μετρήσεων της 2^{ης} Έρευνας

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	--									
2	-.04	--								
3	.51***	-.18	--							
4	.33***	.01	.25**	--						
5	.05	-.10	.09	.11	--					
6	.42***	-.26**	.35***	.13	.29**	--				
7	.55***	-.13	.87***	.68***	.12	.32***	--			
8	.07	.14	.04	.38***	-.07	.01	.22*	--		
9	-.11	.13	-.19*	.15	-.26**	-.19*	-.07	.47***	--	
10	.48***	-.28**	.59***	.18	.11	.32***	.53***	-.19*	-.46***	--
11	.21*	.01	.17	.40***	.07	.06	.33***	.35***	.14	.01

Σημείωση: * $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, *** $p < 0.001$.

Σημείωση II: 1 = Διασταύρωση Ταυτοτήτων/Συνολική Ανάπτυξη (MIS), 2 = Απόρριψη Ταμπελών (MIS), 3 = Βρίσκοντας τη θέση στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ Κοινότητα (MIS), 4 = Βρίσκοντας τη θέση στη στρέιτ Κοινότητα (MIS), 5 = Απόρριψη Μονοσεξουαλικής Ταυτότητας (MIS), 6 = Κατανόηση Πολυσεξουαλικής Ταυτότητας (MIS), 7 = Κοινωνική Δράση (MIS), 8 = Ανησυχίες Αποδοχής (LGBIS), 9 = Εσωτερικευμένη Αμφιφυλοφοβία (LGBIS), 10 = Ταυτοτική Επιβεβαίωση (LGBIS), 11 = Διασύνδεση με τους κοντινούς Άλλους (WCS).

Συζήτηση

Ο βασικός σκοπός της 2^{ης} Έρευνας ήταν η διεξαγωγή επιβεβαιωτικής παραγοντικής ανάλυσης σε νέο δείγμα πολυσεξουαλικών ατόμων της Ελλάδας ώστε να ελεγχθεί και να επιβεβαιωθεί το αποτέλεσμα της διερευνητικής παραγοντικής ανάλυσης από την 1^η Έρευνα. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι υποστηρίζεται η συγκεκριμένη παραγοντική δομή της MIS με τους έξι παράγοντες και τις δηλώσεις που τους αποτελούν. Επίσης, δοκιμάστηκε και ένα δεύτερο δομικό μοντέλο με έναν παράγοντα δεύτερης τάξης (Κοινωνική δράση), έχοντας ως βάση το θεωρητικό μοντέλο για την ανάπτυξη της πολυσεξουαλικής ταυτότητας των Harper και Swanson (2019). Φάνηκε πως το μοντέλο ήταν αποδεκτό, απέδιδε επίσης καλούς δείκτες προσαρμογής, ήταν ερμηνεύσιμο και για αυτό το λόγο επιλέχθηκε να παρουσιαστεί στα αποτελέσματα με σκοπό την περαιτέρω μελλοντική διερεύνηση του.

Οι δείκτες αξιοπιστίας και σε αυτή την Έρευνα ήταν ικανοποιητικοί και σε παρόμοια επίπεδα με τους δείκτες της πρώτης Έρευνας, με εξαίρεση μόνο τον παράγοντα που αφορά την εύρεση θέσης στη στρέιτ κοινότητα, ο οποίος ήταν αποδεκτός ($\alpha = .663$). Σε σχέση με τον ίδιο παράγοντα, το δείγμα της παρούσας Έρευνας είχε αρκετά υψηλότερο μέσο όρο – σε απόλυτους αριθμούς – συγκριτικά με τα αποτελέσματα της πρώτης Έρευνας. Ακόμα, δεν υπήρξαν ιδιαίτερα υψηλές συσχετίσεις μεταξύ μεταβλητών και οι αλληλοσυσχετίσεις μεταξύ των υποκλιμάκων της MIS παρουσίασαν παρόμοια εικόνα με τα αποτελέσματα της 1^{ης} Έρευνας.

Αναφορικά με τους ελέγχους εγκυρότητας κατασκευής, όλα σχεδόν τα αποτελέσματα ήταν αναμενόμενα. Συγκεκριμένα, χρησιμοποιήθηκαν εκ νέου τρεις υποκλίμακες της LGBIS και μια υποκλίμακα από την WCS. Από τις τέσσερις υποθέσεις συσχέτισης που δεν επιβεβαιώθηκαν στην παρούσα Έρευνα, οι δύο είχαν προκύψει ως μη αναμενόμενες από την 1^η Έρευνα (σ.σ. θετική συσχέτιση «απόρριψη ταμπελών» - «εσωτερικευμένη αμφιφυλοφοβία» και θετική συσχέτιση «απόρριψη μονοσεξουαλικής ταυτότητας» - «ταυτοτική επιβεβαίωση»). Ουσιαστικά, τα μόνα μη αναμενόμενα αποτελέσματα αφορούσαν τη μη συσχέτιση της πτυχής της διασταύρωσης ταυτοτήτων/συνολικής ανάπτυξης με την εσωτερικευμένη αμφιφυλοφοβία (θεωρητική πρόβλεψη και επιβεβαίωση στην 1^η Έρευνα και επίσης βλ. Γενική συζήτηση αποτελεσμάτων 1^{ης} και 2^{ης} Έρευνας, σελ. 215) και της υποκλίμακας διασύνδεσης με τους κοντινούς άλλους (WCS) με την προσπάθεια για εύρεση θέσης στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα.

Παρά το γεγονός αυτό, οι υπόλοιπες συσχετίσεις φανέρωσαν πως οι υποκλίμακες της MIS μπορούν να αποτυπώσουν τις έννοιες που στοχεύουν να μετρήσουν. Οι μεγαλύτερες αποδείξεις για την αποκλίνουσα εγκυρότητα των MIS και LGBIS προέρχονται από τις συσχετίσεις της απόρριψης της μονοσεξουαλικής ταυτότητας, της κατανόησης της πολυσεξουαλικής ταυτότητας και των ενεργειών των ατόμων να συμμετάσχουν στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα που ήταν αρνητικές ως προς την εσωτερικευμένη αμφιφυλοφοβία (π.χ. «αν ήταν εφικτό, θα επέλεγα να ήμουν στρέιτ»). Αναφορικά με τη συγκλίνουσα εγκυρότητα, η κατανόηση της πολυσεξουαλικής ταυτότητας και οι ενέργειες των ατόμων να συμμετάσχουν στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα συσχετίστηκαν θετικά με την ταυτοτική επιβεβαίωση (π.χ. «είμαι χαρούμενος-η-ο που είμαι ΛΟΑ άτομο»). Ακόμα, η «Διασταύρωση ταυτοτήτων/Συνολική ανάπτυξη» συσχετίστηκε επίσης θετικά με την ταυτοτική

επιβεβαίωση, ενώ οι προσπάθειες των ατόμων να βρουν τη θέση τους στη στρέιτ κοινότητα συσχετίστηκαν θετικά με τις ανησυχίες αποδοχής (π.χ. «αναρωτιέμαι συχνά αν οι άλλοι με κρίνουν για τον σεξουαλικό προσανατολισμό μου»). Αυτά τα αποτελέσματα αναπαρήχθησαν και στις δύο Έρευνες.

Επίσης, ένα αποτέλεσμα που είχε αρχικά προβλεφθεί στην 1^η Έρευνα, αλλά οριακά δεν είχε επιβεβαιωθεί, ήταν η αρνητική συσχέτιση μεταξύ της απόρριψης συγκεκριμένων λέξεων για τον σεξουαλικό προσανατολισμό (Απόρριψη ταμπελών) και της ταυτοτικής επιβεβαίωσης. Αυτή η συσχέτιση επιβεβαιώθηκε με το δείγμα της 2^{ης} Έρευνας, ενισχύοντας την αποκλίνουσα εγκυρότητα της MIS. Ίσως φαίνεται πως η χρήση συγκεκριμένων λέξεων για τον σεξουαλικό αυτοπροσδιορισμό αποτελεί ένα εννοιολογικό πλαίσιο που συνεισφέρει στην εδραίωση του πολυσεξουαλικού αυτοπροσδιορισμού, ειδικά αν ληφθεί υπόψη πως στην 1^η Έρευνα, η απόρριψη ταμπελών συσχετίστηκε θετικά με την ταυτοτική αβεβαιότητα.

Τέλος, ως προς την υποκλίμακα της WCS για το αίσθημα διασύνδεσης με τους κοντινούς άλλους, τα αποτελέσματα επίσης προσέφεραν υποστήριξη περί συντρέχουσας και συγκλίνουσας εγκυρότητας των υποκλιμάκων της MIS, αφού φάνηκε μια θετική συσχέτιση με την «Διασταύρωση ταυτοτήτων/Συνολική ανάπτυξη», την «Προσπάθεια του ατόμου να βρει τη θέση του στη στρέιτ κοινότητα» και την «Κοινοτική δράση». Αναφορικά με τη σχέση της WCS και της «Διασταύρωσης ταυτοτήτων/Συνολικής ανάπτυξης», η υπάρχουσα βιβλιογραφία υποστηρίζει πως η προσωπική ολιστική ανάπτυξη περιλαμβάνει – μεταξύ άλλων – τις στενές διαπροσωπικές σχέσεις και τα συναισθήματα που απορρέουν από αυτές (Magnusson, 1995· Maurer & Daukantaitė, 2020).

Παρ' όλα αυτά, το γεγονός ότι δεν ανιχνεύτηκε συσχέτιση της WCS με την «Προσπάθεια του ατόμου να βρει τη θέση του στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα», αποτελεί – με μια πρώτη ανάγνωση – μη αναμενόμενο αποτέλεσμα. Μια αρκετά πιθανή εξήγηση για το αποτέλεσμα αυτό είναι το γεγονός ότι η WCS μετράει το *αίσθημα* διασύνδεσης με κοντινά πρόσωπα, ενώ η συγκεκριμένη υποκλίμακα της MIS εστιάζει σε *δράσεις* με σκοπό την ένταξη σε μια συγκεκριμένη και ορατή *μειονοτική* κοινωνική ομάδα (σ.σ. ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα) (βλ. Θεωρητικό σκεπτικό, σελ. 162). Από την άλλη πλευρά, η WCS συσχετίστηκε με την «Προσπάθεια του ατόμου να βρει τη θέση του στη στρέιτ κοινότητα». Η έννοια «στρέιτ κοινότητα» χρησιμοποιείται για να περιγράψει πρακτικά

την πλειονότητα (δηλαδή τα στρέιτ άτομα), που αποτελεί και την ισχύουσα κοινωνική νόρμα ως προς τον σεξουαλικό προσανατολισμό. Είναι αρκετά πιθανό τα «άτομα της στρέιτ κοινότητας» (υποκλίμακα της MIS) να είναι γονείς, συγγενείς και φίλοι (κοντινά άτομα κατά την WCS). Επομένως, οι προσπάθειες πολυσεξουαλικών ατόμων να ενταχθούν ή να βρουν τον ρόλο τους και τη θέση τους σε αυτό το πλαίσιο, φαίνεται πως συνδέονται με το αίσθημα διασύνδεσης που πιστεύουν πως έχουν με τα κοντινά τους πρόσωπα. Ενδεχομένως, να θέλουν «να ταιριάζουν» προς χάρη των (στρέιτ) συγγενών τους (ανησυχίες αποδοχής) ή λόγω δυσκολιών στην ανάπτυξη μιας υγιούς σεξουαλικής ταυτότητας, να προσπαθούν να αντισταθμίσουν τα αρνητικά συναισθήματα μέσω της ένταξης σε ένα ετεροκανονιστικό πλαίσιο. Αμφότερες οι υποθέσεις στηρίζονται στα ευρήματα των δύο πρώτων Ερευνών. Επιπροσθέτως, αν και οι παρούσες Έρευνες δεν μέτρησαν διαδικασίες αυτοαποκάλυψης, τα σχετικά περιορισμένα ερευνητικά δεδομένα για τον εν λόγω πληθυσμό έχουν τονίσει τις ιδιαίτερες δυσκολίες που αντιμετωπίζουν πολλά αμφισεξουαλικά άτομα σε σχέση με την αυτοαποκάλυψη τους σε κοντινά τους πρόσωπα, με τις δυσκολίες αυτές συχνά να οδηγούν στην επιλογή διατήρησης μιας ετεροκανονιστικής εικόνας σε δημόσιο επίπεδο (Brownfield et al., 2018· Scherrer et al., 2015· Sheets & Mohr, 2009· Wandrey et al., 2015), γεγονός που ενδέχεται να σχετίζεται και με την προσπάθεια κάποιων πολυσεξουαλικών ατόμων να επιζητούν έμπρακτα τη θέση τους στη στρέιτ κοινότητα. Όμως σε κάθε περίπτωση, μπορεί να ισχύει και το αντίστροφο. Δηλαδή, πολυσεξουαλικά άτομα που βιώνουν θετικές εμπειρίες από κοντινά τους στρέιτ πρόσωπα, να δείχνουν προθυμία για διατήρηση ενεργού ρόλου μέσα στη στρέιτ κοινότητα, παρά τον διαφορετικό τους σεξουαλικό προσανατολισμό. Άλλωστε, το υποστηρικτικό συγγενικό πλαίσιο έχει φανεί πως μπορεί να οδηγήσει τα αμφισεξουαλικά άτομα να αντιλαμβάνονται σε μικρότερο βαθμό αντι-αμφισεξουαλικές εμπειρίες (Roberts et al., 2015).

Ανακεφαλαιώνοντας, η MIS είναι μια νέα κλίμακα μέτρησης πολυσεξουαλικών ταυτοτικών στοιχείων και εμπειριών που δύναται να μετρήσει με επιτυχία τις πτυχές που σχεδιάστηκε να μετράει. Οι ψυχομετρικές της ιδιότητες από αυτές τις δύο πρώτες Έρευνες είναι ικανοποιητικές από πλευράς δομικής εγκυρότητας παραγόντων, δεικτών αξιοπιστίας και εγκυρότητας κριτηρίου που ελέγχθηκαν μέσω παράλληλης χορήγησης και άλλων γνωστών εργαλείων ταυτοτικής εμπειρίας, ψυχικής ανθεκτικότητας, διαπροσωπικών σχέσεων και κοινωνικής διασύνδεσης.

Γενική συζήτηση αποτελεσμάτων 1^{ης} και 2^{ης} Έρευνας

Από τα πρώτα αυτά αποτελέσματα ανακύπτουν σημαντικές νέες κατευθύνσεις για μελλοντική έρευνα γύρω από την πολυσεξουαλική ταυτοτική εμπειρία. Αρχικά, φάνηκε πως η κατανόηση της πολυσεξουαλικής ταυτότητας συσχετιζόταν σταθερά αρνητικά με την εσωτερικευμένη αμφιφυλοφοβία και θετικά με την ταυτοτική επιβεβαίωση, ενώ και η απόρριψη της μονοσεξουαλικής ταυτότητας συσχετιζόταν σταθερά αρνητικά με την εσωτερικευμένη αμφιφυλοφοβία. Επίσης, οι δύο αυτές υποκλίμακες της MIS συσχετίστηκαν αρνητικά και με την ταυτοτική αβεβαιότητα. Συνδυαστικά, αυτό είναι ένα σημαντικό εύρημα λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαίτερες μορφές κοινωνικού στιγματισμού των πολυσεξουαλικών ατόμων και τα ειδικά στερεότυπα που συνοδεύουν αυτή τη σεξουαλική ταυτότητα, όπως οι απόψεις ότι η πολυσεξουαλικότητα δεν είναι σταθερός σεξουαλικός προσανατολισμός ή ότι είναι ένα στάδιο αναζήτησης και πειραματισμού (Brewster & Moradi, 2010· Dyar, 2016· Dyar et al., 2017· Katz-Wise & Hyde, 2012).

Αυτό το αποτέλεσμα ενδεχομένως καταδεικνύει τη σημασία και το όφελος που μπορεί να έχει για την ψυχική υγεία αυτών των ατόμων, η πίστη και η κατανόηση πως η σεξουαλική τους ταυτότητα είναι συγκεκριμένη και προσδιορισμένη σε σχέση με άλλες σεξουαλικές ταυτότητες. Σημειώνεται πως η κατανόηση της πολυσεξουαλικής ταυτότητας και η απόρριψη της μονοσεξουαλικής ταυτότητας είχαν χαμηλή έως μέτρια στατιστικά σημαντική θετική συσχέτιση και άρα, αν και αλληλοσυσχετιζόμενες, φαίνεται ότι μετράνε διαφορετικές πτυχές των διαδικασιών σεξουαλικού αυτοπροσδιορισμού, όπως είχε προβλεφθεί θεωρητικά. Ενδέχεται ως έννοιες να αποτελούν εργαλεία προστασίας από την εσωτερικευμένη αμφιφυλοφοβία ή μηχανισμούς ενίσχυσης της ταυτοτικής επιβεβαίωσης ή μείωσης της ταυτοτικής αβεβαιότητας. Θα μπορούσαν οι δύο αυτές ταυτοτικές πτυχές να λειτουργούν ως διαμεσολαβητικές ή ρυθμιστικές μεταβλητές που μειώνουν την εσωτερικευμένη αμφιφυλοφοβία και αυξάνουν την ταυτοτική επιβεβαίωση ή μειώνουν την ταυτοτική αβεβαιότητα. Βεβαίως, τονίζεται ότι καθώς πρόκειται για συσχετιστικές έρευνες, δεν δύνανται να αναδειχθούν αιτιώδεις σχέσεις επί του παρόντος.

Ένα ακόμα ενδιαφέρον αποτέλεσμα αφορούσε το γεγονός ότι και στις δύο Έρευνες, η προσπάθεια των πολυσεξουαλικών ατόμων να βρουν τη θέση τους στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα συσχετιζόταν θετικά με την ταυτοτική επιβεβαίωση, ενώ η

προσπάθεια των πολυσεξουαλικών ατόμων να βρουν τη θέση τους στη στρέιτ κοινότητα συσχετιζόταν θετικά με τις ανησυχίες αποδοχής. Επομένως, εδώ φαίνονται δύο εντελώς διαφορετικές λειτουργίες προσπάθειας κοινωνικής διασύνδεσης των ατόμων στα δύο διαφορετικά δείγματα. Από τη μια πλευρά, η ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα σχετίζεται με οφέλη και υποστήριξη στα μέλη της, ακόμα και σε ταυτοτικό επίπεδο (Bowling et al., 2020· Garcia et al., 2019· McCormick & Barthelemy, 2020· Ünsal et al., 2023). Από την άλλη πλευρά, η προσπάθεια των πολυσεξουαλικών ατόμων του δείγματος να συνδεθούν με τη στρέιτ κοινότητα (σ.σ. ετεροκανονιστικό πληθυσμό), φάνηκε να σχετίζεται με έναν προβληματισμό για το αν οι άλλοι θα κρίνουν τη σεξουαλικότητά τους, αλλά και με δυσκολίες ανάπτυξης της ταυτότητας τους. Αυτό το αποτέλεσμα θα μπορούσε να εξηγηθεί ως προσπάθεια για προσποίηση και αφομοίωση (“passing and blending”) που συχνά καταπιέζει τις πραγματικές σεξουαλικές προτιμήσεις και επιθυμίες, λειτουργώντας έτσι ως ένας μηχανισμός διαχείρισης του Μειονοτικού στρες που στοχεύει στη μείωση του πιθανού στιγματισμού και των διακρίσεων από τη στρέιτ κοινότητα (Swim et al., 2007· Weier, 2020).

Σε έρευνα των Mohr και συν. (2017), φάνηκε πως τα αμφισεξουαλικά άτομα ήταν πιο πιθανό να αποκρύψουν τον πραγματικό τους σεξουαλικό προσανατολισμό στις καθημερινές τους κοινωνικές αλληλεπιδράσεις, ακόμα και προς τα μέλη της οικογένειας. Προς ενίσχυση αυτών, φάνηκε επίσης πως υπήρχε θετική συσχέτιση του αγχώδους δεσμού και προς τους δύο γονείς με την προσπάθεια για εύρεση θέσης στη στρέιτ κοινότητα (βλ. Συζήτηση 1^{ης} Έρευνας). Μάλιστα, σε πρόσφατη έρευνα μέσω συνεντεύξεων, η Maliepaard (2018b) έδειξε πως τα αμφισεξουαλικά άτομα θεωρούν συχνά πως δεν είναι σκόπιμο να αποκαλύψουν τον πραγματικό σεξουαλικό προσανατολισμό τους σε καθημερινά πλαίσια και συνθήκες. Τα αποτελέσματα της παρούσας διδακτορικής διατριβής προσφέρουν μια αρκετά πιθανή εξήγηση για τους λόγους που τα πολυσεξουαλικά άτομα επιλέγουν τη σύνδεση με τη στρέιτ κοινότητα. Δηλαδή, πίσω από την προσπάθεια για σύνδεση με τη στρέιτ κοινότητα, ενδεχομένως λανθάνει μια προσπάθεια για προσποίηση και απόκρυψη σε καθημερινά πλαίσια, που σχετίζεται με συγκεκριμένες επιπτώσεις του Μειονοτικού στρες στην ταυτότητα των πολυσεξουαλικών ατόμων: τις δυσκολίες ανάπτυξης και τις ανησυχίες αποδοχής. Αποτελεί μια πρόταση που μπορεί να αξιοποιηθεί ψυχοθεραπευτικά ή να τύχει ψυχοθεραπευτικής διερεύνησης και πραγμάτευσης, κατά τη συνεργασία με πολυσεξουαλικό πληθυσμό.

Από κοινωνιοψυχολογική σκοπιά, αν τα πολυσεξουαλικά άτομα με αυξημένες ανησυχίες αποδοχής και δυσκολίες ανάπτυξης, επιζητούν σε μεγαλύτερο βαθμό τη θέση τους μέσα στη στρέιτ κοινότητα (σ.σ. πλειονοτική ομάδα), ενδεχομένως, μπορεί να γίνει η υπόθεση πως αυτά τα άτομα δεν νιώθουν μεγάλη *σταθερότητα* και *αποφασιστικότητα*, ως μέλη μιας μειοψηφικής κοινωνικής ομάδας. Επομένως, είναι ουσιώδες να συνυπολογιστεί και η *κοινωνική επιρροή* της πλειοψηφικής ομάδας που αποτελεί θεμελιώδη λίθο της ίδιας της Κοινωνικής Ψυχολογίας. Η *συμμόρφωση* στις ετεροκανονιστικές επιταγές της στρέιτ κοινότητας αφενός εξηγεί τη δυσκολία αντίστασης σε μια πλειοψηφική ομάδα (ειδικά όταν αυτή η αντίσταση είναι *μη* σταθερή και αποφασιστική), καθώς πρακτικά πρόκειται για αντίσταση στην ίδια την ισχύουσα νόρμα, αλλά αφετέρου πραγματοποιείται μόνο δημόσια συμμόρφωση και όχι πραγματική (Moscovici, 1974, 1976, 1980). Όμως, μπορεί κάλλιστα να είναι στόχος αρκετών πολυσεξουαλικών ατόμων να προσπαθούν ταυτόχρονα να είναι ενεργά μέλη της «στρέιτ κοινότητας», αφού άλλωστε πρόκειται για ζήτημα καθημερινής κοινωνικής αλληλεπίδρασης (Maliepaard, 2015). Σε κάθε περίπτωση, απαιτούνται μελλοντικές έρευνες με μεγαλύτερα και πιο ετερογενή δείγματα για την αναπαραγωγή των συγκεκριμένων αποτελεσμάτων, αφού αποτελεί πεδίο με πρακτικές εφαρμογές σε επίπεδο συμβουλευτικής υποστήριξης και ψυχοθεραπείας ο λόγος και το κίνητρο των πολυσεξουαλικών ατόμων να συνδεθούν ενεργά και με τον στρέιτ πληθυσμό.

Τα αποτελέσματα αυτά ευθυγραμμίζονται και με το Θεωρητικό σκεπτικό της MIS, αφού κρίθηκε εξ αρχής σημαντικό να δημιουργηθούν παράγοντες που να εξετάζουν σχέσεις σε διαφορετικά κοινοτικά πλαίσια, διότι με αυτόν τον τρόπο αποκρυσταλλώνεται με μεγαλύτερη λεπτομέρεια ο δυναμικός χαρακτήρας των αλληλεπιδράσεων ατόμου – περιβάλλοντος και οι διαφορετικές αναπαραστάσεις (Cerezo et al., 2020· Fraley et al., 2011). Σε σύνδεση με αυτά, έχει ερευνητικό ενδιαφέρον να μελετηθεί μελλοντικά το είδος του δεσμού πολυσεξουαλικών ατόμων στις διάφορες στενές διαπροσωπικές τους σχέσεις, ως προς τις πτυχές που μετρώνται από την MIS.

Επιπλέον, η απόρριψη συγκεκριμένων λέξεων για τον σεξουαλικό αυτοπροσδιορισμό (Απόρριψη ταμπελών) συσχετίστηκε αρνητικά με την ταυτοτική επιβεβαίωση (2^η Έρευνα) και θετικά με την ταυτοτική αβεβαιότητα (1^η Έρευνα). Παρατηρήθηκε λοιπόν μια εικόνα όπου τα άτομα που απέρριπταν σε μεγαλύτερο βαθμό τη χρήση συγκεκριμένων όρων και λέξεων για τον σεξουαλικό τους

αυτοπροσδιορισμό σημείωναν επίσης μειωμένη ταυτοτική επιβεβαίωση και αυξημένη ταυτοτική αβεβαιότητα. Καθώς πρόκειται για αναλύσεις συσχετίσεων, δεν μπορούν να εξαχθούν αιτιώδεις σχέσεις, αλλά είναι φανερό πως υπάρχει μια σχέση μεταξύ της χρήσης ή της απόρριψης λέξεων για τον σεξουαλικό αυτοπροσδιορισμό, του αισθήματος βεβαιότητας, αλλά και της διατήρησης θετικών σκέψεων και συναισθημάτων για τη συγκεκριμένη σεξουαλική ταυτότητα. Μελλοντικές έρευνες μπορούν να εστιάσουν πιο εξειδικευμένα σε σχέσεις αιτίου και αιτιατού ανάμεσα σε αυτές τις έννοιες.

Ακόμα, απαιτείται περαιτέρω μελλοντική διερεύνηση για τη σχέση που έχει η εσωτερίκευση της αμφιφυλοφοβίας με την επιλογή των ατόμων να απορρίπτουν λέξεις και όρους για τον σεξουαλικό αυτοπροσδιορισμό τους. Στις δύο Έρευνες παρουσιάστηκαν *μεικτά* αποτελέσματα ως προς αυτό το θέμα. Είναι αρκετά πιθανόν να μην υπάρχει σχέση μεταξύ των δύο εννοιών και να εστιάζουν σε εντελώς διαφορετικές πτυχές της πολυσεξουαλικής εμπειρίας, όπως αρχικά είχε προβλεφθεί, όμως θα μπορούσε να σημαίνει και ότι το άτομο, λόγω εσωτερίκευσης αρνητικών συναισθημάτων και σκέψεων για τη σεξουαλικότητα του, επιλέγει να μη χρησιμοποιεί συγκεκριμένες λέξεις για τον σεξουαλικό αυτοπροσδιορισμό του, ως τρόπο διαχείρισης του αρνητικού βιώματος (Li & Samp, 2018).

Τέλος, η υποκλίμακα «Διασταύρωση ταυτοτήτων/Συνολική ανάπτυξη» συσχετίστηκε και στις δύο Έρευνες θετικά με την «Ταυτοτική επιβεβαίωση» και καθόλου με την υποκλίμακα «Ανησυχίες αποδοχής», αλλά υπάρχει ανάγκη περαιτέρω διερεύνησης σε μελλοντικές έρευνες, για τη σχέση της με την εσωτερικευμένη αμφιφυλοφοβία, καθώς για τα δύο δείγματα υπήρξαν *μεικτά* αποτελέσματα. Θεωρείται ότι υπάρχει θεωρητική σχέση μεταξύ των δύο μεταβλητών (Herek & McLemore, 2013· Meyer, 2003) γιατί, ενώ δεν προέκυψε στατιστικά σημαντική συσχέτιση μεταξύ τους στην 2^η Έρευνα, εντούτοις η «Διασταύρωση ταυτοτήτων/Συνολική ανάπτυξη» συσχετίστηκε θετικά με την κατανόηση της πολυσεξουαλικής ταυτότητας και την προσπάθεια για εύρεση θέσης στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα που με τη σειρά τους παρουσίασαν αναμενόμενη αρνητική συσχέτιση με την εσωτερικευμένη αμφιφυλοφοβία. Αποτελεί όντως ενδιαφέρον σημείο το αν πραγματικά η αίσθηση ταυτοτικής αυτεπίγνωσης και ανάπτυξης του εαυτού μπορεί να σχετίζεται και με μείωση της εσωτερικευμένης αμφιφυλοφοβίας ή αν η προσωπική ανάπτυξη σημαίνει *μόνο γνώση και συνειδητοποίηση* της εσωτερίκευσης των αρνητικών συναισθημάτων

και σκέψεων για τη σεξουαλική ταυτότητα που πηγάζουν από το περιβάλλον ετεροκανονικότητας και ετεροσεξισμού στο οποίο ζει το πολυσεξουαλικό άτομο (Eriksson, 2019· Kolbe, 2020· Meyer, 2003· Smith et al., 2017b). Αναφορικά με αυτό, η βιβλιογραφία πραγματεύεται πως η γνώση του ατόμου για ενδοψυχικές διεργασίες που σχετίζονται με τη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ ταυτότητα και η ταυτοποίηση τους, αποτελούν βήματα συνολικής αυτεπίγνωσης και προσωπικής ανάπτυξης (King et al., 2009· Riggle & Rostosky, 2012), χωρίς όμως αυτό να σημαίνει απαραίτητα και εξάλειψη των αρνητικών συναισθημάτων (Rostosky et al., 2018). Έτσι μελλοντικά κρίνεται σημαντικό να διερευνηθεί η διάσταση της διασταύρωσης ταυτοτήτων/συνολικής ανάπτυξης, καθώς από τα αποτελέσματα των δύο πρώτων Ερευνών φαίνεται πως σχετίζεται τόσο με αρνητικές όσο και με θετικές πτυχές της πολυσεξουαλικής ταυτότητας που μετρώνται από την LGBIS. Συνοψίζοντας όλα τα αποτελέσματα, η MIS θεωρείται κατάλληλη για περαιτέρω ερευνητική χρήση σε μελέτες θεμάτων που άπτονται της πολυσεξουαλικής ταυτότητας και εμπειρίας. Παρουσίασε καλές ψυχομετρικές ιδιότητες στις δύο Έρευνες και μεγάλη συνέπεια ως προς τα αποτελέσματα των συσχετίσεων που διεξήχθησαν.

Τρίτη Έρευνα

Εισαγωγή

Η τρίτη και τελευταία κατά σειρά Έρευνα αναφορικά με την κλίμακα MIS είχε κύριο σκοπό τον επανέλεγχο των βασικών ψυχομετρικών ιδιοτήτων της νέας αυτής Κλίμακας μετά το πέρας τριών μηνών από τη δειγματοληψία της δεύτερης. Κρίθηκε σημαντικό να συνεχιστεί ο έλεγχος της δομικής εγκυρότητας και της εγκυρότητας κριτηρίου των υποκλιμάκων της MIS με άλλα διαθέσιμα εργαλεία μέτρησης ταυτοτικών στοιχείων και εμπειριών, καθώς και με εργαλείο μέτρησης ευεξίας. Συγκεκριμένα, τα συμμετέχοντα άτομα συμπλήρωσαν την κλίμακα MIS, ενώ επίσης απάντησαν και στην γνωστή κλίμακα θετικής μέτρησης ταυτοτικών πτυχών για ΛΟΑ άτομα, την LGB-PIM (Riggle et al., 2014), καθώς και στο ερωτηματολόγιο ψυχικής υγείας MHC-SF των Keyes και συν. (2008). Έγινε η υπόθεση πως οι υποκλίμακες της LGB-PIM θα συσχετίζονταν με συγκεκριμένες υποκλίμακες της MIS λόγω θεωρητικής συνάφειας.

Αναφορικά με τις αλληλοσυσχετίσεις μεταξύ των υποκλιμάκων της MIS αναμενόταν να αναπαραχθούν τα αποτελέσματα των δύο πρώτων Ερευνών. Σε σχέση με την LGB-PIM, αναμενόταν α) οι υποκλίμακες «Διασταύρωση

ταυτοτήτων/Συνολική ανάπτυξη», «Προσπάθεια του ατόμου να βρει τη θέση του στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα» και «Κατανόηση της πολυσεξουαλικής ταυτότητας» της MIS να συσχετιστούν θετικά με όλες τις υποκλίμακες της LGB-PIM, β) η υποκλίμακα «Απόρριψη της μονοσεξουαλικής ταυτότητας» να συσχετιστεί θετικά με όλες τις υποκλίμακες της LGB-PIM εκτός της υποκλίμακας «Αίσθημα κοινότητας» και γ) να μην προκύψουν συσχετίσεις των υποκλιμάκων «Απόρριψη ταμπελών» και «Προσπάθεια του ατόμου να βρει τη θέση του στη στρέιτ κοινότητα» με τις υποκλίμακες της LGB-PIM. Το σκεπτικό για αυτές τις αναμενόμενες συσχετίσεις εδράζεται στο γεγονός ότι η LGB-PIM αποτελεί μια κλίμακα που μετράει θετικές πτυχές της ΛΟΑ ταυτότητας (Riggle et al., 2014) και επομένως οι υποκλίμακες «Απόρριψη ταμπελών» και «Προσπάθεια του ατόμου να βρει τη θέση του στη στρέιτ κοινότητα» δεν παρουσιάζουν κάποια διαφαινόμενη θεωρητική συνάφεια με αυτό το πλαίσιο, σε αντίθεση με τις υπόλοιπες υποκλίμακες της MIS όπου είτε μετρούν ζητήματα ταύτισης με συγκεκριμένους πολυσεξουαλικούς προσανατολισμούς είτε αναφέρονται σε διαδικασίες προσωπικής ωρίμανσης μέσω της πολυσεξουαλικής ταυτότητας, αλλά και σε προσπάθειες των ατόμων αυτών να έχουν ενεργό ρόλο στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα.

Επιπλέον, η 3^η Έρευνα είχε στόχο να προσφέρει νέες πληροφορίες και οπτικές αναφορικά με τις ταυτοτικές πτυχές και τα ζητήματα ευεξίας των πολυσεξουαλικών ατόμων. Πιο αναλυτικά, μελετήθηκε η σχέση των MIS και LGB-PIM με την Κλίμακα Ταυτότητας Κοινωνικού Φύλου (Gender Identity Scale – GIS) (Ho & Mussap, 2019), ως προς την ευεξία των συμμετεχόντων, αλλά και ο ρόλος του φύλου και του σεξουαλικού προσανατολισμού του συντρόφου στη ζωή αυτών των ανθρώπων. Για τον σκοπό αυτό διατυπώθηκαν συγκεκριμένα ΕΕ σε ευθυγράμμιση με τις προτάσεις της σύγχρονης βιβλιογραφίας σε θέματα πολυσεξουαλικότητας.

Συγκεκριμένα, όλα τα ΕΕ εστίασαν στον ρόλο των νέων ταυτοτικών πτυχών και εμπειριών που μετράει η MIS, η οποία απορρέει από το πολυεστιακό θεωρητικό μοντέλο κατανόησης της ανάπτυξης της πολυσεξουαλικής ταυτότητας των Harper και Swanson (2019). Για παράδειγμα, έχει φανεί πως το αίσθημα διασύνδεσης με τη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα μπορεί να λειτουργήσει ως μηχανισμός διαμεσολάβησης που εξηγεί τη σχέση ανάμεσα στο να ζει το άτομο αυθεντικά και την ψυχολογική του ευεξία (Roberts & Christens, 2020). Επίσης, τα πολυσεξουαλικά άτομα συχνά αναφέρουν *μικρότερο* αίσθημα κοινωνικής διασύνδεσης με τη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα (βλ.

Κεφάλαιο 3). Έχοντας ως βάση αυτά τα δύο, επιλέχθηκε βάσιμα να ελεγχθεί αν οι προσπάθειες για ένταξη στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα (υποκλίμακα της MIS) αποτελούν *ρυθμιστικό* παράγοντα (σ.σ. μικρότερη και μεγαλύτερη προσπάθεια) για τα πολυσεξουαλικά άτομα ως προς την ευεξία τους. Ακόμα, εξετάστηκε η έννοια της Ταυτότητας Κοινωνικού Φύλου (ΤΚΦ) σε πολυσεξουαλικά άτομα, προσφέροντας μια διασταυρούμενη προσέγγιση της ταυτότητας των συμμετεχόντων ατόμων. Επίσης, ελέγχθηκε η σχέση της MIS με την LGB-PIM, για τον εντοπισμό ενδεχόμενων υποκείμενων διεργασιών μέσω άλλων ταυτοτικών εργαλείων (βλ. Θεωρητικό σκεπτικό, σελ. 160-161). Τέλος, ο ρόλος του ερωτικού συντρόφου στην ευεξία των πολυσεξουαλικών ατόμων έχει ήδη υπογραμμιστεί ως αντικείμενο μελέτης (βλ. Κεφάλαιο 3). Ως απόρροια αυτού, στην παρούσα Έρευνα μελετήθηκαν οι ταυτοτικές πτυχές που μετρώνται από την MIS και την LGB-PIM σε σχέση με το φύλο και τον σεξουαλικό προσανατολισμό του ερωτικού συντρόφου, καθώς και την ευεξία, με σκοπό να διαπιστωθούν σχέσεις μεταξύ τους.

Μέθοδος

Συμμετέχοντα άτομα. Το δείγμα αποτελούνταν από 109 ενήλικα αυτοαναφερόμενα πολυσεξουαλικά άτομα ($N = 109$). Από αυτά τα άτομα, τα 37 ήταν άνδρες (33,9%) και τα 72 (66,1%) γυναίκες. Το εύρος ηλικίας κυμάνθηκε από τα 18 ως τα 59 έτη ($M = 32.71$, $SD = 10.27$). Από το σύνολο του δείγματος, εργαζόμενοι-ες-α δήλωσαν το 60,6% ($n = 66$), φοιτητές-τριες το 28,4% ($n = 31$), άνεργοι-ες-α το 9,2% ($n = 10$) και σε σύνταξη το 1,8% ($n = 2$) του συνολικού δείγματος. Απόφοιτοι δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης δήλωσαν το 17,4% ($n = 19$), ΤΕΙ-ΑΕΙ το 36,7% ($n = 40$) και Μεταπτυχιακών σπουδών το 45,9% ($n = 50$) του δείγματος. Μέσα στην «πολυσεξουαλική ομπρέλα», τα συμμετέχοντα άτομα αυτοπροσδιορίστηκαν ως αμφισεξουαλικά ($n = 52$), αμφιρομαντικά ($n = 2$), με ρευστό σεξουαλικό προσανατολισμό ($n = 5$), ομνισεξουαλικά ($n = 2$), πανσεξουαλικά ($n = 25$), πολυσεξουαλικά ($n = 8$), πανρομαντικά ($n = 1$), ομνιρομαντικά ($n = 1$), πολυρομαντικά ($n = 3$) και κουίρ ($n = 10$).

Ως προς την παρούσα προσωπική κατάσταση, το 37,6% ($n = 41$) δήλωσαν «ελεύθεροι-ες-α», το 47,7% ($n = 52$) «ζευγάρι», το 3,7% ($n = 4$) σε «συναινετική πολυσυντροφική σχέση», το 5,5% ($n = 6$) σε «συναινετική ανοιχτή σχέση» και το 5,5% ($n = 6$) ανέφερε ότι δεν έχει συνάψει ποτέ ερωτική σχέση. Τέλος, αναφορικά με τη

διάρκεια (σε μήνες) των ερωτικών σχέσεων των συμμετεχόντων, ανέφεραν ένα εύρος από μηδέν (0) έως 400 μήνες (≈ 33 χρόνια) ($M = 37.49$, $SD = 62.25$). Ως προς το φύλο του παρόντα ή τελευταίου ερωτικού συντρόφου, το 45% ($n = 49$) ανέφερε σχέση με άνδρα, το 41,3% ($n = 45$) ανέφερε σχέση με γυναίκα, το 1,8% ($n = 2$) ανέφερε πολυσυντροφική σχέση με άνδρες, το 1,8% ($n = 2$) ανέφερε πολυσυντροφική σχέση με γυναίκες και άνδρες, το 1,8% ($n = 2$) ανέφερε ανοιχτή σχέση με γυναίκες και άνδρες, το 0,9% ($n = 1$) ανέφερε ανοιχτή σχέση χωρίς προσδιορισμό φύλου συντρόφων, το 0,9% ($n = 1$) ανέφερε ανοιχτή σχέση με άνδρες, το 0,9% ($n = 1$) ανέφερε ανοιχτή σχέση με γυναίκες και το 5,5% ($n = 6$) ότι δεν είχε ποτέ ερωτικό σύντροφο/ους.

Τέλος, ως προς τον σεξουαλικό προσανατολισμό του παρόντα ή τελευταίου ερωτικού συντρόφου, το 49,5% ($n = 54$) ανέφερε σχέση με στρέιτ άτομο, το 18,3% ($n = 20$) ανέφερε σχέση με αμφισεξουαλικό άτομο, 16,5% ($n = 18$) ανέφερε σχέση με γκέι άτομο, το 1,8% ($n = 2$) με ερωτικό σύντροφο με ρευστό σεξουαλικό προσανατολισμό, το 0,9% ($n = 1$) με αμφιρομαντικό άτομο, το 0,9% ($n = 1$) με ομνισεξουαλικό άτομο, το 0,9% ($n = 1$) με πανσεξουαλικό άτομο, το 0,9% ($n = 1$) με πολυσεξουαλικό άτομο, το 3,7% ($n = 4$) ότι δεν γνώριζε τον σεξουαλικό προσανατολισμό του ερωτικού του συντρόφου και το 5,5% ($n = 6$) ότι δεν είχε ποτέ ερωτικό σύντροφο.

Ερευνητικά Ερωτήματα (EE). Έγινε έλεγχος των κάτωθι EE:

EE1: *Θα διαφέρουν τα πολυσεξουαλικά άτομα βάσει φύλου κατά τη γέννηση ως προς τις υποκλίμακες της MIS, της LGB-PIM, καθώς και ως προς την ευεξία;*

EE2: *Θα διαφέρουν τα πολυσεξουαλικά άτομα βάσει των ΤΚΦ τους ως προς τις υποκλίμακες της MIS, της LGB-PIM, καθώς και ως προς την ευεξία;*

EE3: *Θα διαφέρουν τα πολυσεξουαλικά άτομα βάσει του συγκεκριμένου τους σεξουαλικού προσανατολισμού ως προς τις υποκλίμακες της MIS, της LGB-PIM, καθώς και ως προς την ευεξία;*

EE4: *Αποτελούν οι υποκλίμακες της MIS και της LGB-PIM προβλεπτικούς παράγοντες των τεσσάρων μορφών ευεξίας στο υπό εξέταση δείγμα;*

EE5: *Θα διαφέρουν τα πολυσεξουαλικά άτομα βάσει σεξουαλικού προσανατολισμού συντρόφου ως προς τις υποκλίμακες της MIS, της LGB-PIM, καθώς και ως προς την ευεξία;*

EE6: *Το φύλο κατά τη γέννηση των συμμετεχόντων (άνδρας, γυναίκα) και το φύλο του συντρόφου (άνδρας, γυναίκα) αλληλεπιδρούν ως προς τις υποκλίμακες της MIS, της LGB-PIM, καθώς και ως προς την ευεξία;*

EE7: Το φύλο κατά τη γέννηση των συμμετεχόντων και ο σεξουαλικός προσανατολισμός του συντρόφου αλληλεπιδρούν ως προς τις υποκλίμακες της MIS, της LGB-PIM, καθώς και ως προς την ευεξία;

EE8: Ρυθμίζεται η σχέση των ΤΚΦ – ευεξίας από τις ταυτοτικές πτυχές που περιγράφουν οι κλίμακες MIS και LGB-PIM;

EE9: Ρυθμίζεται η σχέση του φύλου κατά τη γέννηση – ευεξίας από τις ταυτοτικές πτυχές που περιγράφουν οι κλίμακες MIS και LGB-PIM;

EE10: Η επίδραση του φύλου κατά τη γέννηση των συμμετεχόντων πολυσεξουαλικών ατόμων στις υποκλίμακες της LGB-PIM διαμεσολαβείται από τις πτυχές που μετρώνται από την MIS;

Μετρήσεις. Χορηγήθηκαν γνωστά εργαλεία, συνοδευτικά με την κλίμακα MIS, με σκοπό τη διεξαγωγή νέων ελέγχων εγκυρότητας και αξιοπιστίας, καθώς και τον έλεγχο των ανωτέρω ΕΕ.

Πολυσεξουαλική Ταυτοτική Κλίμακα (Multisexual Identity Scale – MIS). Η νεοσυσταθείσα Κλίμακα μέτρησης ταυτοτικών στοιχείων βασισμένη στο θεωρητικό μοντέλο των Harper και Swanson (2019), όπως προέκυψε μέσα από τις διαδικασίες και τις αναλύσεις των δύο πρώτων Έρευνών. Η κλίμακα MIS αποτελείται από 22 δηλώσεις που αντιστοιχούν σε έξι παράγοντες: α) Διασταύρωση ταυτοτήτων/Συνολική ανάπτυξη, β) Απόρριψη ταμπελών, γ) Βρίσκοντας τη θέση στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα, δ) Βρίσκοντας τη θέση στη στρέιτ κοινότητα, ε) Απόρριψη μονοσεξουαλικής ταυτότητας και στ) Κατανόηση της πολυσεξουαλικής ταυτότητας.

Κατά τις επιβεβαιωτικές παραγοντικές αναλύσεις (βλ. 2^η Έρευνα) ελέγχθηκε και ένα δομικό μοντέλο με έναν παράγοντα δεύτερης τάξης (Κοινοτική Δράση), συμφώνως και του θεωρητικού μοντέλου των Harper και Swanson (2019) για την ανάπτυξη της πολυσεξουαλικής ταυτότητας, ο οποίος αποτελείται από τις υποκλίμακες της προσπάθειας των ατόμων να βρουν τη θέση τους στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ και στη στρέιτ κοινότητα. Δοκιμάζονται εκ νέου και σε αυτή την Έρευνα οι ψυχομετρικές ιδιότητες της υποκλίμακας «Κοινοτική Δράση». Για όλες τις δηλώσεις τα άτομα καλούνταν να δηλώσουν την εμπειρία τους ως πολυσεξουαλικό άτομο χρησιμοποιώντας μια 6-βάθμια κλίμακα Likert (1 = Διαφωνώ απόλυτα, 2 = Διαφωνώ, 3 = Διαφωνώ σε ένα βαθμό, 4 = Συμφωνώ σε ένα βαθμό, 5 = Συμφωνώ, 6 = Συμφωνώ απόλυτα).

Θετική Μέτρηση Ταυτότητας ΛΟΑ ατόμων (A Multifactor Lesbian, Gay and Bisexual Positive Identity Measure - LGB-PIM). Η κλίμακα των Riggie και συν.

(2014) αποτελείται από 25 δηλώσεις οι οποίες αντιπροσωπεύουν πέντε (5) παράγοντες μέτρησης μιας θετικής ΛΟΑ ταυτότητας και μέχρι σήμερα αποτελεί το μοναδικό εργαλείο που μετράει αρκετές θετικές πτυχές της ΛΟΑ ταυτότητας (Siegel et al., 2023). Οι πέντε αυτοί παράγοντες αφορούν την αυξημένη αυτεπίγνωση μέσω της ΛΟΑ ταυτότητας (π.χ. «Είμαι περισσότερο ενήμερος-η-ο για το πως νιώθω για τα πράγματα, λόγω της ΛΟΑ ταυτότητας μου»), την αυθεντικότητα (π.χ. «Αγκαλιάζω τη ΛΟΑ ταυτότητα μου»), το αίσθηση σύνδεσης με τη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα (π.χ. «Νιώθω υποστήριξη από τη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα»), την οικειότητα στις ερωτικές σχέσεις λόγω της ΛΟΑ ταυτότητας (π.χ. «Η ΛΟΑ ταυτότητα μου, μου επιτρέπει να καταλαβαίνω καλύτερο τον ερωτικό μου σύντροφο») και την αίσθηση κοινωνικής δικαιοσύνης (π.χ. «Η εμπειρία μου από τη ΛΟΑ ταυτότητα μου με οδηγεί να μάχομαι για τα δικαιώματα των άλλων»). Οι κατασκευαστές αναφέρουν αποδεκτό μοντέλο προσαρμογής μέσω της επιβεβαιωτικής παραγοντικής ανάλυσης (Riggle et al., 2014), ενώ και σε μετέπειτα έρευνες η LGB-PIM παρουσιάζει αποδεκτούς έως πολύ ικανοποιητικούς δείκτες αξιοπιστίας καθώς και αποδείξεις εγκυρότητας (Chan et al., 2020· Cooke & Melchert, 2019· Mark et al., 2020). Τα συμμετέχοντα άτομα καλούνταν να απαντήσουν στις δηλώσεις της LGB-PIM χρησιμοποιώντας μια 7-βάθμια κλίμακα Likert (1 = Διαφωνώ απόλυτα ... 7 = Συμφωνώ απόλυτα).

Ερωτηματολόγιο Ψυχικής Υγείας (Mental Health Continuum Short Form – MHC-SF). Ως εξαρτημένη μεταβλητή επιλέχθηκε το ερωτηματολόγιο των Keyes και συν. (2008) για τη μέτρηση της καλής ψυχικής υγείας. Αποτελείται από 14 δηλώσεις που αντιστοιχούν σε τέσσερις διαστάσεις ευεξίας: Συναισθηματική ευεξία, Κοινωνική ευεξία, Ψυχολογική ευεξία και Θετική λειτουργικότητα (η τελευταία αποτελείται από την Κοινωνική και την Ψυχολογική ευεξία). Το MHC-SF έχει χρησιμοποιηθεί με μεγάλη συχνότητα στη διεθνή έρευνα και παρουσιάζει αρκετά καλές ψυχομετρικές ιδιότητες (Franken et al., 2018· Gloster et al., 2021· Perugini et al., 2017). Όλες οι δηλώσεις αξιολογούν τη συχνότητα που αυτή ίσχυε για το άτομο κατά τον τελευταίο μήνα (π.χ. «Κατά τη διάρκεια του τελευταίου μήνα πόσο συχνά νιώσατε ικανοποιημένος-η-ο από τη ζωή σας;»). Οι απαντήσεις σημειώνονται μέσω μιας 6-βάθμιας κλίμακας Likert από το μηδέν (0) («ποτέ») έως το πέντε (5) («κάθε μέρα»).

Δημογραφικά. Στα Δημογραφικά στοιχεία, τα συμμετέχοντα άτομα απάντησαν σε βασικές ερωτήσεις σχετικές με το φύλο τους κατά τη γέννηση, τον παρόντα σεξουαλικό προσανατολισμό, το μορφωτικό επίπεδο και την εργασιακή και προσωπική

τους κατάσταση. Επίσης, τα άτομα συμπλήρωσαν και την Κλίμακα Ταυτότητας Κοινωνικού Φύλου (Ho & Mussap, 2019), όπως και στην έρευνα του Πρώτου μέρους.

Κλίμακα Ταυτότητας Κοινωνικού Φύλου (Gender Identity Scale – GIS). Η εν λόγω κλίμακα προσαρμόστηκε από το Gender Unicorn (Trans Student Educational Resources, 2015). Αποτελείται από τρεις ερωτήσεις (1α, 1β, 1γ) όπου τα άτομα καλούνται να απαντήσουν σε μια 11-βάθμια κλίμακα (από το 0 έως το 10) το βαθμό στον οποίο αυτοπροσδιορίζονται με τα συγκεκριμένα κοινωνικά φύλα (1α = άνδρας, 1β = γυναίκα, 1γ = άλλο φύλο). Τα άτομα έπρεπε να δώσουν τιμές και στις τρεις ερωτήσεις, έστω και μηδενικές. Το φύλο ως κοινωνικό κατασκεύασμα χρησιμεύει στη μετέπειτα απόδοση ψυχολογικών και κοινωνικοπολιτισμικών χαρακτηριστικών στα άτομα, αναλόγως των βιολογικών τους χαρακτηριστικών και περιλαμβάνει μια πληθώρα εννοιών που σχετίζονται με αυτό που καλείται «άνδρας» και «γυναίκα», όπως οι κοινωνικές νόρμες, τα στερεότυπα, οι προσδοκίες και οι ρόλοι φύλων, καθώς και η εσωτερίκευση αυτών (Costa & Davies, 2012· Herek & Mclemore, 2013· Wood & Eagly, 2015).

Επομένως, στα υποκείμενα δόθηκε η ευκαιρία να αναφέρουν – μέσα από ένα μεγάλο εύρος επιλογών – το πώς αντιλαμβάνονται τους εαυτούς τους σχετικά με τα κοινωνικά φύλα ή ακόμα και να τα απορρίψουν, ανεξαρτήτως του φύλου που τους αποδόθηκε κατά τη γέννηση. Το ερευνητικό ενδιαφέρον στρέφεται στην ερμηνεία του τρόπου απάντησης από τα συμμετέχοντα άτομα και στις τρεις αυτές ερωτήσεις και ακολούθως, στην προσπάθεια πρόβλεψης μη άμεσα παρατηρούμενων παραγόντων (ομάδων/κλάσεων) φύλου, με τη μέθοδο της ανάλυσης λανθανόντων παραγόντων (Latent Class Analysis – LCA) (βλ. Πρώτο μέρος, σελ. 67-68).

Διαδικασία. Από τον Ιούλιο έως τον Αύγουστο του 2023, το ερωτηματολόγιο της 3^{ης} Έρευνας αναρτήθηκε ηλεκτρονικά σε σελίδες κοινωνικής δικτύωσης στον ιστότοπο «Facebook», με ουδέτερο αλλά και συναφές – ως προς τη σεξουαλικότητα ΛΟΑΤΚΙΑ2+ ατόμων – περιεχόμενο, για ανώνυμη και εθελοντική συμπλήρωση. Πριν την έρευνα, υπήρχε ενημερωτικό φύλλο για τους γενικούς σκοπούς της έρευνας, χωρίς να προϋδεάζει τα συμμετέχοντα άτομα για τις μετρήσεις. Δεν συλλέχθηκαν κανενός είδους προσωπικά δεδομένα που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε φυσική ή τεχνική ταυτοποίηση των συμμετεχόντων. Όπως και στις δύο προηγούμενες Έρευνες, δεν υπήρξε κάποια αναπάντητη δήλωση. Όλες οι στατιστικές αναλύσεις έγιναν με τη χρήση

του IBM SPSS v.29, του IBM SPSS AMOS v.21 και της «R» μέσω των στατιστικών πακέτων «Mclust» και «psych», για εκδόσεις Windows.

Αποτελέσματα Κλίμακας MIS

Δείκτες Αξιοπιστίας και έλεγχος κανονικής κατανομής. Η MIS παρουσίασε αποδεκτούς έως πολύ ικανοποιητικούς δείκτες αξιοπιστίας Cronbach's alpha. Αναφορικά με τη λοξότητα (skewness) και την κύρτωση (kurtosis), τιμές μεταξύ -2 έως +2 για τη λοξότητα και -7 έως +7 για την κύρτωση, υποδηλώνουν κανονική κατανομή των δεδομένων (Byrne, 2010· Curran et al., 1996· Hair et al., 2010). Άλλοι συγγραφείς αναφέρουν ένα αποδεκτό εύρος -2 έως +2 για τη λοξότητα και -2 έως +2 για την κύρτωση (George & Mallery, 2010). Έγινε έλεγχος στις 22 δηλώσεις της MIS, με τη λοξότητα να έχει τιμές από -1.29 έως .42 και την κύρτωση από -1.33 έως .61. Από τα αποτελέσματα αυτά εξάγεται το συμπέρασμα πως ακολουθείται κανονική κατανομή σε όλες τις δηλώσεις της MIS. Στον Πίνακα 24 παρουσιάζονται οι μέσοι όροι, οι τυπικές αποκλίσεις καθώς και οι δείκτες αξιοπιστίας για τα τρία κύρια εργαλεία που χρησιμοποιήθηκαν στην 3^η Έρευνα.

Πίνακας 24. Μ.Ο, Τ.Α. και Δείκτες αξιοπιστίας Cronbach's Alpha για όλες τις Μετρήσεις της 3^{ης} Έρευνας

Μέτρηση	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>α</i>
1. Διασταύρωση ταυτοτήτων/Προσωπική ανάπτυξη (MIS)	4.22	1.12	.86
2. Απόρριψη Ταμπελών (MIS)	3.77	1.25	.78
3. Βρίσκοντας τη θέση στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα (MIS)	3.54	1.27	.81
4. Βρίσκοντας τη θέση στη στρέιτ κοινότητα (MIS)	3.02	1.24	.71
5. Απόρριψη μονοσεξουαλικής ταυτότητας (MIS)	4.53	1.40	.84
6. Κατανόηση της πολυσεξουαλικής ταυτότητας (MIS)	4.71	1.44	.90
7. Κοινοτική δράση (MIS)*	3.32	.92	.67
8. Αυτεπίγνωση (LGB-PIM)	4.71	1.45	.90
9. Αυθεντικότητα (LGB-PIM)	4.95	1.62	.93
10. Αίσθημα κοινότητας (LGB-PIM)	4.03	1.45	.87
11. Οικειότητα (LGB-PIM)	4.62	1.49	.88

12. Κοινωνική δικαιοσύνη (LGB-PIM)	5.02	1.49	.88
13. Συναισθηματική ευεξία (MHC-SF)	3.02	1.21	.91
14. Κοινωνική ευεξία (MHC-SF)	2.25	1.17	.82
15. Ψυχολογική ευεξία (MHC-SF)	3.19	1.09	.86
16. Θετική λειτουργικότητα (MHC-SF)	2.76	1.06	.91

Σημείωση: * Αποτελείται από τις υποκλίμακες MIS3 και MIS4, όπως προέκυψε από την επιβεβαιωτική παραγοντική ανάλυση της 2^{ης} Έρευνας που εξέτασε μοντέλο με έναν Δεύτερης τάξης παράγοντα.

Αναλύσεις Εγκυρότητας. Πραγματοποιήθηκαν αναλύσεις συσχέτισης με σκοπό να διαπιστωθούν και εδώ οι σχέσεις μεταξύ όλων των υπό μελέτη μεταβλητών. Οι αλληλοσυσχετίσεις ανάμεσα στις υποκλίμακες της MIS διατηρήθηκαν σε χαμηλά έως μέτρια επίπεδα, ώστε να μπορεί να υποστηριχθεί το γεγονός πως μετρούν διαφορετικές πτυχές της πολυσεξουαλικής εμπειρίας. Παρ' όλα αυτά, υπήρξαν υποκλίμακες της MIS που δεν συσχετίστηκαν στατιστικά σημαντικά μεταξύ τους, γεγονός που ενδυναμώνει την πρόταση περί *μη* αλληλοσυσχετιζόμενης φύσης όλων των πτυχών που μετρώνται από την MIS. Συγκεκριμένα, οι υποκλίμακες «Απόρριψη ταμπελών» και «Προσπάθεια του ατόμου να βρει τη θέση του στη στρέιτ κοινότητα» φάνηκε πως αμφότερες δεν συσχετίστηκαν με καμία άλλη υποκλίμακα της MIS, πλην της υποκλίμακας «Κοινοτική Δράση». Οι εν λόγω υποκλίμακες και στις δύο προηγούμενες Έρευνες παρουσίασαν τις λιγότερες αλληλοσυσχετίσεις εντός της MIS.

Εν συνεχεία, προέκυψαν όλες οι αναμενόμενες συσχετίσεις μεταξύ των υποκλιμάκων της MIS και της LGB-PIM. Σημειώνεται ότι η «Διασταύρωση ταυτοτήτων/Συνολική ανάπτυξη» συσχετίστηκε ισχυρά θετικά με την «Αυτεπίγνωση» ($r = .750, p < .001$) και την Οικειότητα ($r = .712, p < .001$). Αναφορικά με αυτό το αποτέλεσμα, έχει ήδη συζητηθεί (βλ. Θεωρητικό υπόβαθρο της Κλίμακας, σελ. 166) ότι οι έννοιες της «Διασταύρωσης ταυτοτήτων/Συνολικής ανάπτυξης» και «Αυτεπίγνωσης» παρουσιάζουν μεγάλη θεωρητική συνάφεια μεταξύ τους και κρίνεται αναγκαίος ο έλεγχος πολυσυγγραμμικότητας μεταξύ των υποκλιμάκων της MIS και LGB-PIM. Υπογραμμίζεται επίσης, πως οι υποκλίμακες της LGB-PIM «Αυτεπίγνωση» και «Οικειότητα» παρουσίασαν επίσης αρκετά ισχυρή θετική συσχέτιση μεταξύ τους ($r = .805, p < .001$).

Ακόμα, οι υποκλίμακες «Απόρριψη ταμπελών» και «Προσπάθεια του ατόμου να βρει τη θέση του στη στρέιτ κοινότητα» δεν συσχετίστηκαν με καμία από τις υποκλίμακες της LGB-PIM, όπως ήταν αναμενόμενο. Τέλος, όσον αφορά τις συσχετίσεις των MIS και LGB-PIM με το ερωτηματολόγιο ψυχικής υγείας (MHC-SF), μόνο η υποκλίμακα «Διασταύρωση ταυτοτήτων/Συνολική ανάπτυξη» από την MIS συσχετίστηκε στατιστικά σημαντικά με την «Ψυχολογική ευεξία» ($r = .213, p = .026$) και τη «Θετική λειτουργικότητα» ($r = .191, p = .047$). Ομοίως, η υποκλίμακα «Αυτεπίγνωση» της LGB-PIM συσχετίστηκε επίσης θετικά με την «Ψυχολογική ευεξία» ($r = .292, p = .002$) και τη «Θετική λειτουργικότητα» ($r = .210, p = .029$), παρέχοντας αποδείξεις συγκλίνουσας εγκυρότητας. Τέλος, και η υποκλίμακα «Οικειότητα» της LGB-PIM συσχετίστηκε θετικά με την «Συναισθηματική ευεξία» ($r = .230, p = .016$), την «Ψυχολογική ευεξία» ($r = .309, p < .001$) και τη «Θετική λειτουργικότητα» ($r = .237, p = .013$). Στον Πίνακα 25 φαίνονται όλα τα αποτελέσματα αναφορικά με τις συσχετίσεις μεταξύ των υπό εξέταση μεταβλητών.

Πίνακας 25. Συσχετίσεις όλων των Μετρήσεων της 3^{ης} Έρευνας

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	--														
2	-.00	--													
3	.34***	-.15	--												
4	.04	-.16	.03	--											
5	.33***	.03	.14	-.08	--										
6	.51***	-.00	.39***	-.05	.56***	--									
7	.29**	-.22*	.81***	.61***	.06	.27**	--								
8	.75***	-.13	.43***	.16	.31***	.52***	.44***	--							
9	.58***	-.12	.41***	-.15	.33***	.54***	.24*	.68***	--						
10	.42***	-.11	.62***	.15	.15	.41***	.58***	.60***	.54***	--					
11	.71***	-.14	.32***	.08	.34***	.51***	.30**	.80***	.71***	.56**	--				
12	.51***	-.11	.59***	.11	.31**	.57***	.54***	.78***	.68***	.72***	.70***	--			
13	.10	-.03	-.08	-.01	.16	-.04	-.07	.17	.03	.04	.23*	.03	--		
14	.14	.03	-.16	.02	.00	-.12	-.11	.09	.01	-.04	.12	-.11	.72***	--	
15	.21*	.06	-.04	-.03	.12	.08	-.05	.29**	.18	.06	.30**	.11	.74***	.77***	--
16	.19*	.05	-.10	-.01	.07	-.01	-.09	.21*	.10	.01	.23*	.00	.77***	.93***	.94***

Σημείωση: * $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, *** $p < 0.001$. Σημείωση II: 1 = Διασταύρωση Ταυτοτήτων/Συνολική Ανάπτυξη (MIS), 2 = Απόρριψη Ταμπελών (MIS), 3 = Βρίσκοντας τη θέση στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ Κοινότητα (MIS), 4 = Βρίσκοντας τη θέση στη στρέιτ Κοινότητα (MIS), 5 = Απόρριψη Μονοσεξουαλικής Ταυτότητας (MIS), 6 = Κατανόηση Πολυσεξουαλικής Ταυτότητας (MIS), 7 = Κοινοτική Δράση (MIS), 8 = Αυτεπίγνωση (LGB-PIM), 9 = Αυθεντικότητα (LGB-PIM), 10 = Αίσθημα κοινότητας (LGB-PIM), 11 = Οικειότητα (LGB-PIM), 12 = Κοινωνική δικαιοσύνη (LGB-PIM), 13 = Συναισθηματική ευεξία (MHC-SF), 14 = Κοινωνική ευεξία (MHC-SF), 15 = Ψυχολογική ευεξία (MHC-SF), 16 = Θετική λειτουργικότητα (MHC-SF).

Έλεγχος Πολυσυγγραμμικότητας. Πραγματοποιήθηκε έλεγχος όλων των υποκλιμάκων της MIS και της LGB-PIM για τυχόν προβλήματα πολυσυγγραμμικότητας, χρησιμοποιώντας ως εξαρτημένες μεταβλητές τις τέσσερις διαστάσεις ευεξίας του ερωτηματολογίου MHC-SF. Ο έλεγχος πολυσυγγραμμικότητας πραγματοποιήθηκε λόγω των υψηλών συσχετίσεων που προέκυψαν μεταξύ των υποκλιμάκων «Διασταύρωση ταυτοτήτων/Συνολική ανάπτυξη» της MIS και των υποκλιμάκων «Αυτεπίγνωση» και «Οικειότητα» της LGB-PIM. Για τον έλεγχο, πραγματοποιήθηκε πολλαπλή γραμμική ανάλυση παλινδρόμησης (multiple linear regression analysis), μέσω του IBM SPSS v.29.

Από το αποτέλεσμα φαίνεται πως δεν προκύπτει κανένα ζήτημα πολυσυγγραμμικότητας μεταξύ των υποκλιμάκων της MIS και της LGB-PIM ως προς τις τέσσερις πτυχές ευεξίας που εξετάστηκαν ως εξαρτημένες μεταβλητές στα μοντέλα. Σημειώνεται ότι ένας από τους βασικούς τρόπους για να ελεγχθεί ενδεχόμενη πολυσυγγραμμικότητα είναι μέσω του Εκτιμητή Διόγκωσης της Διακύμανσης (Variance Inflation Factor – VIF) (Kline, 2016). Τιμές στον δείκτη VIF μεγαλύτερες του δέκα >10 δηλώνουν πιθανό ζήτημα πολυσυγγραμμικότητας για τη μεταβλητή με αυτήν την τιμή, η οποία μπορεί να θεωρείται πλεονάζουσα. Στους Πίνακες 26 έως 29 φαίνονται τα αποτελέσματα των πολλαπλών γραμμικών αναλύσεων παλινδρόμησης για μοντέλα που εξετάστηκαν, μαζί με τους δείκτες VIF.

Πίνακας 26. Πολλαπλή γραμμική ανάλυση παλινδρόμησης: Ταυτοτικά στοιχεία ως προβλεπτικοί παράγοντες Συναισθηματικής ευεξίας

	<i>B</i>	<i>SE</i>	β	<i>t</i>	<i>p</i>	<i>VIF</i>
MIS 1	-.174	.170	-.162	-1.021	.310	3.027
MIS 2	-.012	.093	-.013	-.129	.897	1.127
MIS 3	-.067	.123	-.071	-.548	.585	2.024
MIS 4	-.112	.100	-.115	-1.115	.268	1.290
MIS 5	.222	.096	.258	2.301	.024	1.517
MIS 6	-.223	.112	-.266	-1.978	.051	2.182
LGB-PIM 1	.299	.175	.359	1.705	.091	5.341

LGB-PIM 2	-.179	.115	-.240	-1.551	.124	2.898
LGB-PIM 3	.080	.121	.097	.664	.508	2.576
LGB-PIM 4	.338	.146	.418	2.312	.023	3.937
LGB-PIM 5	-.192	.159	-.237	-1.209	.229	4.633

Σημείωση: $R^2 = .196$.

Σημείωση II: MIS 1 = Διασταύρωση Ταυτοτήτων/Συνολική Ανάπτυξη, MIS 2 = Απόρριψη Ταμπελών, MIS 3 = Βρίσκοντας τη θέση στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ Κοινότητα, MIS 4 = Βρίσκοντας τη θέση στη στρέιτ Κοινότητα, MIS 5 = Απόρριψη Μονοσεξουαλικής Ταυτότητας, MIS 6 = Κατανόηση Πολυσεξουαλικής Ταυτότητας, LGB-PIM 1 = Αυτεπίγνωση, LGB-PIM 2 = Αυθεντικότητα, LGB-PIM 3 = Αίσθημα κοινότητας, LGB-PIM 4 = Οικειότητα, LGB-PIM 5 = Κοινωνική δικαιοσύνη.

Πίνακας 27. Πολλαπλή γραμμική ανάλυση παλινδρόμησης: Ταυτοτικά στοιχεία ως προβλεπτικοί παράγοντες Κοινωνικής ευεξίας

	<i>B</i>	<i>SE</i>	β	<i>t</i>	<i>p</i>	<i>VIF</i>
MIS 1	.091	.169	.087	.538	.592	3.027
MIS 2	.043	.093	.046	.461	.646	1.127
MIS 3	-.095	.122	-.103	-.778	.439	2.024
MIS 4	-.002	.100	-.002	-.021	.984	1.290
MIS 5	.056	.096	.066	.579	.564	1.517
MIS 6	-.181	.112	-.222	-1.616	.109	2.182
LGB-PIM 1	.222	.174	.274	1.272	.206	5.341
LGB-PIM 2	.003	.115	.004	.023	.982	2.898
LGB-PIM 3	.057	.121	.071	.472	.638	2.576
LGB-PIM 4	.177	.146	.224	1.213	.228	3.937
LGB-PIM 5	-.324	.158	-.412	-2.054	.043	4.633

Σημείωση: $R^2 = .158$.

Πίνακας 28. Πολλαπλή γραμμική ανάλυση παλινδρόμησης: Ταυτοτικά στοιχεία ως προβλεπτικοί παράγοντες Ψυχολογικής ευεξίας

	<i>B</i>	<i>SE</i>	β	<i>t</i>	<i>p</i>	<i>VIF</i>
MIS 1	-.175	.154	-.181	-1.137	.258	3.027
MIS 2	.103	.084	.118	1.217	.227	1.127
MIS 3	-.037	.111	-.044	-.335	.738	2.024
MIS 4	-.071	.091	-.081	-.779	.438	1.290
MIS 5	.044	.087	.057	.507	.613	1.517
MIS 6	-.064	.102	-.084	-.625	.533	2.182
LGB-PIM 1	.382	.159	.508	2.408	.018	5.341
LGB-PIM 2	-.015	.104	-.023	-.145	.885	2.898
LGB-PIM 3	-.044	.110	-.059	-.399	.691	2.576
LGB-PIM 4	.256	.132	.351	1.938	.055	3.937
LGB-PIM 5	-.221	.144	-.303	-1.540	.127	4.633

Σημείωση: $R^2 = .190$.

Πίνακας 29. Πολλαπλή γραμμική ανάλυση παλινδρόμησης: Ταυτοτικά στοιχεία ως προβλεπτικοί παράγοντες Θετικής λειτουργικότητας

	<i>B</i>	<i>SE</i>	β	<i>t</i>	<i>p</i>	<i>VIF</i>
MIS 1	-.054	.152	-.057	-.355	.723	3.027
MIS 2	.075	.083	.089	.904	.368	1.127
MIS 3	-.063	.110	-.076	-.578	.565	2.024
MIS 4	-.039	.090	-.046	-.440	.661	1.290
MIS 5	.049	.086	.065	.572	.569	1.517
MIS 6	-.117	.101	-.159	-1.161	.248	2.182

LGB-PIM 1	.309	.157	.422	1.971	.052	5.341
LGB-PIM 2	-.007	.103	-.011	-.069	.946	2.898
LGB-PIM 3	.002	.108	.003	.018	.985	2.576
LGB-PIM 4	.220	.131	.309	1.682	.096	3.937
LGB-PIM 5	-.268	.142	-.376	-1.887	.062	4.633

Σημείωση: $R^2 = .169$.

Μετρική ισοδυναμία (Measurement Invariance) ως προς το φύλο κατά τη γέννηση. Το τελικό βήμα ήταν ο έλεγχος μετρικής ισοδυναμίας της κλίμακας MIS με σκοπό να διαπιστωθεί η ψυχομετρική ισοδυναμία του εργαλείου ως προς το φύλο των συμμετεχόντων κατά τη γέννηση. Ο λόγος ήταν για να διαπιστωθεί αν οι έννοιες που χρησιμοποιούνται και μετρώνται στην MIS έχουν ίδιο νόημα για τους διαφορετικούς πληθυσμούς (Putnick & Bornstein, 2016). Επιλέχθηκε να γίνει ο έλεγχος μέσω μοντέλων δομικών εξισώσεων (SEM), με τη χρήση επιβεβαιωτικών παραγοντικών αναλύσεων (Stark et al., 2006· Widaman & Grimm, 2014), μέσω του IBM SPSS AMOS v.21.

Για τους σκοπούς αυτής της ανάλυσης χρησιμοποιήθηκε το συνολικό δείγμα και των τριών Ερευνών για την κατασκευή και τον έλεγχο των ψυχομετρικών ιδιοτήτων της MIS. Συγκεκριμένα, το δείγμα αποτελούνταν από 325 ενήλικα άτομα, εκ των οποίων οι 86 (26,46%) ήταν άνδρες και οι 239 (73,54%) γυναίκες. Όπως περιεγράφηκε και στο Πρώτο μέρος της παρούσας διδακτορικής διατριβής (βλ. Δημιουργία σύντομης έκδοσης του MSQ, σελ. 78), υπάρχουν τέσσερα κύρια και διαδοχικά βήματα (διαδικασίες) με σκοπό να διαπιστωθεί η μετρική ισοδυναμία ενός εργαλείου για δύο διαφορετικούς πληθυσμούς.

Ελέγχθηκε η μετρική ισοδυναμία μέσω αυτών των τεσσάρων βημάτων που εφαρμόζαν ολόένα και πιο περιοριστικούς στατιστικούς όρους στα υπό εξέταση δομικά μοντέλα. Τα τέσσερα βήματα είναι: 1) έλεγχος διατήρησης διαμορφωτικής αμεταβλητότητας/διατήρηση διαδοχικής μορφής (Configural Invariance), 2) μετρικός έλεγχος (αδύναμη παραγοντική ισοδυναμία), μέσω ελέγχου ισοδυναμίας παραγοντικών φορτίσεων (Metric Invariance), 3) κλιμακούμενος έλεγχος (ισχυρή

παραγοντική ισοδυναμία), μέσω ελέγχου των σταθερών τιμών (Scalar Invariance) και 4) έλεγχος ισοδυναμίας των υπολειπόμενων σφαλμάτων των παρατηρούμενων μεταβλητών (Residual Invariance) (Kline, 2016· Putnick & Bornstein, 2016). Υπενθυμίζεται πως ένα εργαλείο έχει μετρική ισοδυναμία εφόσον έχει ολοκληρωθεί επιτυχώς τουλάχιστον ο έλεγχος των τριών πρώτων βημάτων (Bialosiewicz et al., 2013· Milfont & Fischer, 2015), ενώ αν και το τέταρτο βήμα συχνά παραλείπεται, εντούτοις κρίνεται επίσης αναγκαίο (Kline, 2016· Putnick & Bornstein, 2016).

Επιλέχθηκαν οι κάτωθι δείκτες για την αξιολόγηση των μοντέλων, μαζί με τα κριτήρια για τη λήψη απόφασης περί μετρικής (ή μη) ισοδυναμίας: $\Delta\chi^2$ (Δdf), $p > .05$, $\Delta CFI \leq .01$, $\Delta TLI \leq .05$, $\Delta RMSEA \leq .01$, $\Delta SRMR \leq .030$ (για τον μετρικό έλεγχο) και $\leq .015$ (για τον κλιμακούμενο έλεγχο) και $\Delta McNCI \leq .02$ (Cheung & Rensvold, 2002· Kline, 2016· Putnick & Bornstein, 2016). Από τα αποτελέσματα των αναλύσεων προκύπτει το γεγονός ότι η MIS συμπεριφέρεται με παρόμοιο τρόπο για τους δύο πληθυσμούς στο υπό εξέταση δείγμα (πολυσεξουαλικά άτομα με αναφερόμενο βιολογικό φύλο «άνδρας» και «γυναίκα»). Οι δείκτες προσαρμογής σε όλα τα μοντέλα ήταν αποδεκτοί ως ικανοποιητικοί και σχεδόν όλα τα κριτήρια σε κάθε βήμα ελέγχου συνηγορούσαν στην εφαρμογή πιο περιοριστικών παραμέτρων ως το τελικό βήμα. Στον Πίνακα 30 παρουσιάζονται αναλυτικά τα αποτελέσματα των ελέγχων μετρικής ισοδυναμίας της κλίμακας MIS, για πολυσεξουαλικά άτομα με ανδρικό και γυναικείο αποδοθέν φύλο κατά τη γέννηση.

Πίνακας 30. Έλεγχος μετρικής ισοδυναμίας ανάμεσα σε άνδρες και γυναίκες με πολυσεξουαλικό προσανατολισμό

Μοντέλο	$\chi^2 (df)$	CFI	TLI	RMSEA	SRMR	McNFI	$\Delta\chi^2 (\Delta df)$	ΔCFI	ΔTLI	$\Delta RMSEA$	$\Delta SRMR$	$\Delta McNFI$
M1 Configural	562.988 (382)	.941	.929	.038	.0846	0.756311	--	--	--	--	--	--
M2 Metric Invariance	573.378 (398)	.943	.934	.037	.0854	0.762887	10.39000 (16) $p = .845^a$	.002 ^a	.005 ^a	-.001 ^a	< .001 ^a	0.00658 ^a
M3 Scalar Invariance	597.672 (414)	.940	.933	.037	.0857	0.753185	24.29400 (16) $p = .083^a$	-.003 ^a	-.001 ^a	< .001 ^a	< .001 ^a	0.00970 ^a
M4 Residual Invariance	661.987 (436)	.926	.922	.040	.0881	0.705573	64.31500 (22) $p < .001^b$	-.014 ^a	-.011 ^a	.003 ^a	.002 ^a	0.04761 ^b

Σημείωση: ^a = Ισοδυναμία με το προηγούμενο μοντέλο ως προς το κριτήριο, ^b = Μη ισοδυναμία με το προηγούμενο μοντέλο ως προς το κριτήριο.

Σημείωση II : Τα Μοντέλα (M) με έντονη γραφή (bold) υποδηλώνουν απόφαση μετρικής ισοδυναμίας για τις επιπρόσθετες περιοριστικές παραμέτρους και συνέχεια στο επόμενο (πιο περιοριστικό) μοντέλο ελέγχου.

Σημείωση III: $N = 325$, N μεταβλητών = 22.

Αποτελέσματα Έρευνας

Ανάλυση λανθανόντων παραγόντων για την πρόβλεψη της Ταυτότητας Κοινωνικού Φύλου (ΤΚΦ) των συμμετεχόντων. Το σύνολο των συμμετεχόντων της 3^{ης} Έρευνας ($N = 109$) απάντησε στις τρεις ερωτήσεις της Ταυτότητας Κοινωνικού Φύλου (Gender Identity Scale) όπως αναφέρθηκε στο υποκεφάλαιο με την περιγραφή των Δημογραφικών στοιχείων. Επιλέχθηκε να γίνει ανάλυση λανθανόντων παραγόντων (Latent Class Analysis – LCA) με τη χρήση του προγράμματος «R» για εκδόσεις Windows και τη χρήση των στατιστικών πακέτων «Mclust» και «psych». Σκοπός της εν λόγω ανάλυσης ήταν – με βάση τα μοτίβα απαντήσεων των συμμετεχόντων στις τρεις αυτές ερωτήσεις – να προβλεφθούν λανθάνοντες παράγοντες στους οποίους θα ανήκουν τα συμμετέχοντα άτομα, λόγω κοινών χαρακτηριστικών κατά τις απαντήσεις τους σε αυτές τις ερωτήσεις. Από τα αποτελέσματα προέκυψε πως το καλύτερο μοντέλο με βάση τα κριτήρια BIC και ICL για το συγκεκριμένο δείγμα είναι ένα μοντέλο εννέα παραγόντων (ομάδων) μορφής EEV (ελλειψοειδές, ίσου όγκου και σχήματος). Περισσότερες πληροφορίες αναφορικά με την ανάλυση λανθανόντων παραγόντων και τα κριτήρια BIC και ICL περιγράφονται στο Πρώτο μέρος (σελ. 82) της παρούσας διδακτορικής διατριβής. Τα αποτελέσματα της ανάλυσης λανθανόντων παραγόντων παρουσιάζονται αναλυτικά στους Πίνακες 31 έως 34, καθώς και στο Διάγραμμα 2.

Σημειώνεται πως λόγω χαμηλής ποσόστωσης της 5^{ης}, 7^{ης}, 8^{ης} και 9^{ης} ομάδας ΤΚΦ, αυτές επιλέχθηκε να ενοποιηθούν σε μια ΤΚΦ («Με στοιχεία και των τριών φύλων») για την απάντηση των κατωτέρω ΕΕ. Επίσης, δεν συμπεριελήφθησαν στις κατωτέρω αναλύσεις η 4^η και η 6^η ΤΚΦ λόγω χαμηλής ποσόστωσης (κάτω των 10 ατόμων), αφού παράλληλα δεν υπήρχε και η θεωρητική δυνατότητα ενσωμάτωσης τους μαζί με κάποια άλλη ΤΚΦ (βλ. Πίνακα 34).

Πίνακας 31. Μοντέλο ανάλυσης λανθανόντων παραγόντων με εννέα ομάδες

Μοντέλο EEV*	LL	BIC	df	ICL
9 ομάδες	-572.5528	-1450.043	65	-1453.628

Σημείωση: * EEV = Equal Volume, Equal Shape, Variable Orientation.

Σημείωση II: $N = 109$.

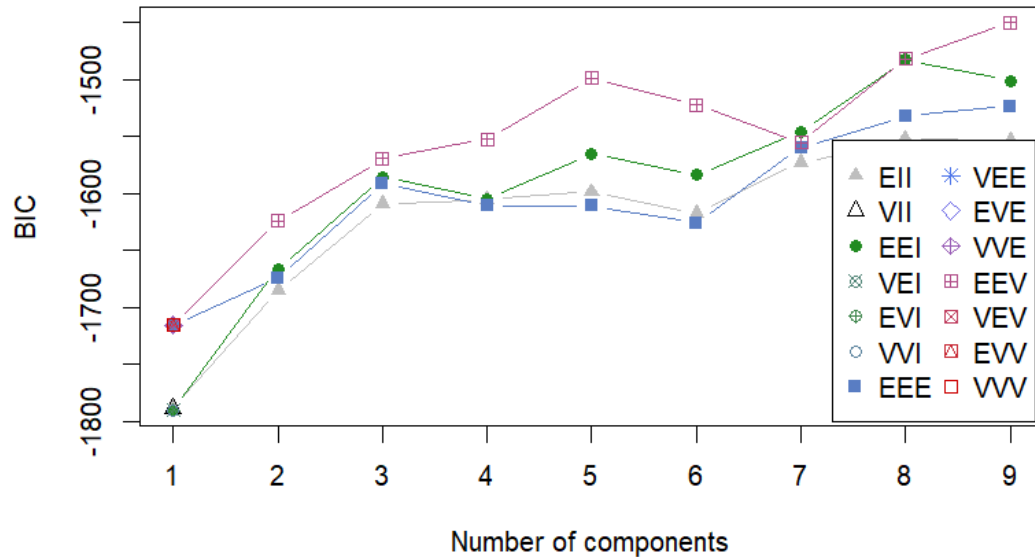
Πίνακας 32. Αποτελέσματα σύγκρισης μοντέλων με βάση το κριτήριο BIC

Μοντέλο														
Παράγοντες	EII	VII	EEI	VEI	EVI	VVI	EEE	VEE	EVE	VVE	EEV	VEV	EVV	VVV
1	-1788.547	-1788.547	-1790.255	-1790.255	-1790.255	-1790.255	-1715.339	-1715.339	-1715.339	-1715.339	-1715.339	-1715.339	-1715.339	-1715.339
2	-1684.837	N/A	-1666.137	N/A	N/A	N/A	-1674.260	N/A	N/A	N/A	-1624.029	N/A	N/A	N/A
3	-1609.256	N/A	-1585.885	N/A	N/A	N/A	-1591.836	N/A	N/A	N/A	-1569.466	N/A	N/A	N/A
4	-1605.204	N/A	-1604.727	N/A	N/A	N/A	-1610.620	N/A	N/A	N/A	-1552.153	N/A	N/A	N/A
5	-1598.643	N/A	-1565.114	N/A	N/A	N/A	-1610.752	N/A	N/A	N/A	-1499.145	N/A	N/A	N/A
6	-1617.408	N/A	-1583.880	N/A	N/A	N/A	-1625.854	N/A	N/A	N/A	-1522.550	N/A	N/A	N/A
7	-1572.877	N/A	-1545.688	N/A	N/A	N/A	-1559.548	N/A	N/A	N/A	-1555.393	N/A	N/A	N/A
8	-1552.029	N/A	-1482.442	N/A	N/A	N/A	-1532.479	N/A	N/A	N/A	-1481.790	N/A	N/A	N/A
9	-1553.878	N/A	-1501.211	N/A	N/A	N/A	-1523.373	N/A	N/A	N/A	-1450.043	N/A	N/A	N/A

Πίνακας 33. Αποτελέσματα σύγκρισης μοντέλων με βάση το κριτήριο ICL

Παράγοντες	Μοντέλο													
	EII	VII	E EI	VEI	EVI	VVI	EEE	VEE	EVE	VVE	EEV	VEV	EVV	VVV
1	-1788.547	-1788.547	-1790.255	-1790.255	-1790.255	-1790.255	-1715.339	-1715.339	-1715.339	-1715.339	-1715.339	-1715.339	-1715.339	-1715.339
2	-1693.067	N/A	-1670.659	N/A	N/A	N/A	-1676.598	N/A	N/A	N/A	-1625.489	N/A	N/A	N/A
3	-1617.515	N/A	-1591.092	N/A	N/A	N/A	-1596.608	N/A	N/A	N/A	-1570.515	N/A	N/A	N/A
4	-1612.333	N/A	-1664.890	N/A	N/A	N/A	-1683.831	N/A	N/A	N/A	-1572.039	N/A	N/A	N/A
5	-1604.518	N/A	-1568.796	N/A	N/A	N/A	-1647.762	N/A	N/A	N/A	-1513.359	N/A	N/A	N/A
6	-1671.304	N/A	-1632.867	N/A	N/A	N/A	-1672.647	N/A	N/A	N/A	-1535.088	N/A	N/A	N/A
7	-1623.875	N/A	-1592.644	N/A	N/A	N/A	-1606.380	N/A	N/A	N/A	-1596.629	N/A	N/A	N/A
8	-1594.791	N/A	-1485.509	N/A	N/A	N/A	-1573.913	N/A	N/A	N/A	-1488.506	N/A	N/A	N/A
9	-1594.325	N/A	-1540.906	N/A	N/A	N/A	-1563.731	N/A	N/A	N/A	-1453.628	N/A	N/A	N/A

Διάγραμμα 2. Διάγραμμα σύγκρισης των διάφορων μοντέλων με βάση το κριτήριο BIC

Σημείωση: Το κριτήριο BIC για τα μοντέλα ανάλυσης μέσω «Mclust» σε σχέση με τον αριθμό των κλάσεων που εξάγονται για την ανάλυση λανθανουσών κλάσεων. Κάθε γραμμή και σύμβολο αντιπροσωπεύει μια διαφορετική παραμετροποίηση του πίνακα συνδιακύμανσης, όπου κάθε γράμμα περιγράφει τον όγκο, το σχήμα και τον προσανατολισμό της δομής συνδιακύμανσης.

Πίνακας 34. Οι εννέα ομάδες Ταυτότητας Κοινωνικού Φύλου (ΤΚΦ) με βάση την ποσόστωση στο ανδρικό, το γυναικείο και το άλλο φύλο, τα συμμετέχοντα άτομα ανά ΤΚΦ (*n*) και τα ποσοστά επί συνόλου (%)

Ομάδες Ταυτότητας Κοινωνικού Φύλου	Ανδρικό φύλο	Γυναικείο φύλο	Άλλο φύλο	<i>n</i>	%
	<i>M</i>	<i>M</i>	<i>M</i>		
1 ^η : Άνδρας	10.08	1.50	1.16	24	22%
2 ^η : Γυναίκα + (Άλλο)	1.16	9.46	4.08	11	10.1%
3 ^η : Γυναίκα	1.86	10.22	1.00	42	38.5%
4 ^η : [Γυναίκα + Άνδρας]	7.33	7.69	1.00	6	5.5%
5 ^η : Άνδρας + (Άλλο + Γυναίκα)	8.68	2.33	4.97	6	5.5%
6 ^η : Απόρριψη ταυτοτήτων Φύλου (Άνδρας, Γυναίκα, Άλλο φύλο)	2.00	1.49	1.50	2	1.8%

7 ^η : Άλλο + (Γυναίκα + Άνδρας)	2.16	4.16	9.83	6	5.5%
8 ^η : [Γυναίκα + Άλλο] + (Άνδρας)	4.22	7.66	7.22	9	8.3%
9 ^η : [Άνδρας + Άλλο + Γυναίκα]	10.66	9.33	9.99	3	2.8%
Σύνολο:	--	--	--	109	100%

Σημείωση: Η πρώτη ταυτότητα έχει τη μεγαλύτερη ισχύ εντός της κάθε ομάδας, ακολουθούμενη από τη δεύτερη και την τρίτη (αν υπάρχουν).

Σημείωση II: Οι κλίμακες για το ανδρικό, το γυναικείο και το άλλο φύλο απαντήθηκαν από το σύνολο των συμμετεχόντων σε 10βάθμια κλίμακα Likert (0-10) και μετασχηματίστηκαν σε 10βαθμια κλίμακα Likert (1-11) για τις ανάγκες της ανάλυσης λανθανόντων παραγόντων.

Κύρια αποτελέσματα Ερευνητικών Ερωτημάτων (ΕΕ). Εξίσου σημαντικός σκοπός της 3^{ης} Έρευνας ήταν να διερευνήσει ζητήματα ταυτοτικών στοιχείων των πολυσεξουαλικών ατόμων του δείγματος ως προς την ευεξία τους, αλλά και τον ρόλο του ερωτικού συντρόφου στο υπό εξέταση θέμα. Υπενθυμίζεται ότι έγινε χρήση του ΠΨΑ ($d = .05$) για τις πολλαπλές εξαρτημένες μετρήσεις. Παρουσιάζονται τα αποτελέσματα για τα ΕΕ:

EE1: Θα διαφέρουν τα πολυσεξουαλικά άτομα βάσει φύλου κατά τη γέννηση ως προς τις υποκλίμακες της MIS, της LGB-PIM, καθώς και ως προς την ευεξία; Για τον έλεγχο του EE1 πραγματοποιήθηκαν αναλύσεις t-test για ανεξάρτητα δείγματα. Από το σύνολο των συμμετεχόντων ($N = 109$), άνδρες ($n = 37$) και γυναίκες ($n = 72$) διέφεραν στατιστικά σημαντικά στα κάτωθι:

Αρχίζοντας από τις υποκλίμακες της MIS, οι άνδρες ($M = 2.93$, $SD = 1.24$) ανέφεραν χαμηλότερη προσπάθεια να βρουν τη θέση τους στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα από τις γυναίκες ($M = 3.85$, $SD = 1.18$), $t(107) = -3.77$, $p < .001$. Επίσης, οι άνδρες ($M = 4.14$, $SD = 1.69$) ανέφεραν μικρότερη κατανόηση της πολυσεξουαλικής τους ταυτότητας από τις γυναίκες ($M = 5.00$, $SD = 1.21$), $t(55.755) = -2.75$, $p = .008$. Τέλος, οι γυναίκες και οι άνδρες του δείγματος διέφεραν και ως προς τον παράγοντα «Κοινωνική δράση». Οι γυναίκες ($M = 3.49$, $SD = .83$) ανέφεραν υψηλότερη προσπάθεια για κοινωνική δράση (προσπάθεια για ένταξη τόσο στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ όσο και στη στρέιτ κοινότητα) από τους άνδρες ($M = 2.98$, $SD = .99$), $t(107) = -2.80$, $p = .006$. Οι γυναίκες και οι άνδρες του δείγματος δεν διέφεραν ως προς την «Διασταύρωση

ταυτοτήτων/Συνολική ανάπτυξη» [$t(107) = -1.44, p = .151$], την «Απόρριψη ταμπελών» [$t(107) = .89, p = .371$], την «Προσπάθεια για εύρεση θέσης στη στρέιτ κοινότητα» [$t(107) = .17, p = .860$] και την «Απόρριψη της μονοσεξουαλικής ταυτότητας» [$t(107) = -.20, p = .835$].

Σε σχέση με την LGB-PIM, οι γυναίκες και οι άνδρες του δείγματος διέφεραν σε τρεις από τις πέντε υποκλίμακες της. Αναλυτικά, οι γυναίκες ($M = 4.93, SD = 1.33$) ανέφεραν υψηλότερη αυτεπίγνωση λόγω της ΛΟΑ τους ταυτότητας από τους άνδρες ($M = 4.29, SD = 1.59$), $t(107) = -2.23, p = .028$. Επίσης, οι γυναίκες του δείγματος ($M = 4.28, SD = 1.36$) ανέφεραν υψηλότερο αίσθημα κοινότητας από τους άνδρες ($M = 3.55, SD = 1.54$), $t(107) = -2.56, p = .012$. Ακόμα, ως προς την κοινωνική δικαιοσύνη, οι γυναίκες ($M = 5.41, SD = 1.26$) ανέφεραν υψηλότερο ποσοστό από τους άνδρες ($M = 4.26, SD = 1.63$), $t(107) = -4.02, p < .001$. Όμως, οι γυναίκες και οι άνδρες δεν διέφεραν ως προς την αυθεντικότητα, λόγω του ΠΨΑ [$t(107) = -2.00, p = .048$] και ως προς το αίσθημα οικειότητας [$t(107) = -1.51, p = .132$].

Ως προς τις διαστάσεις ευεξίας, τα συμμετέχοντα άτομα βάσει φύλου κατά τη γέννηση διέφεραν μόνο ως προς την κοινωνική ευεξία. Οι άνδρες ($M = 2.64, SD = 1.14$) ανέφεραν υψηλότερη κοινωνική ευεξία από τις γυναίκες ($M = 2.04, SD = 1.15$), $t(107) = 2.55, p = .012$. Οι δύο αυτοί πληθυσμοί δεν διέφεραν ως προς τη συναισθηματική ευεξία [$t(107) = 1.41, p = .160$], την ψυχολογική ευεξία [$t(107) = .65, p = .514$] και τη θετική λειτουργικότητα [$t(107) = 1.63, p = .106$].

EE2: Θα διαφέρουν τα πολυσεξουαλικά άτομα βάσει των ΤΚΦ τους ως προς τις υποκλίμακες της MIS, της LGB-PIM, καθώς και ως προς την ευεξία;
Πραγματοποιήθηκε ανάλυση διακύμανσης μονής κατεύθυνσης για τη διερεύνηση διαφορών μεταξύ ομάδων. Συγκεκριμένα, για να φανεί αν τα πολυσεξουαλικά άτομα αναλόγως των ΤΚΦ τους διέφεραν ως προς τις ανωτέρω μεταβλητές. Υπενθυμίζεται πως από την ανάλυση λανθανόντων παραγόντων προέκυψαν εννέα ΤΚΦ (βλ. Πίνακας 34). Παρ' όλα αυτά, επειδή κάποιες ΤΚΦ αριθμούσαν λίγα άτομα (κάτω των 10 ατόμων), επιλέχθηκε να διατηρηθούν μόνο οι ΤΚΦ «Άνδρας», «Γυναίκα + (Άλλο)», «Γυναίκα», καθώς επίσης και οι ΤΚΦ που αποτελούνταν από στοιχεία και των τριών φύλων (η 5^η, 7^η, 8^η και 9^η ομάδα ΤΚΦ), ενοποιημένες ως μία.

Η επίδραση των ΤΚΦ δεν ήταν στατιστικά σημαντική σε καμία υποκλίμακα της MIS. Συγκεκριμένα, οι ΤΚΦ δεν επιδρούσαν στην «Διασταύρωση

ταυτοτήτων/Συνολική ανάπτυξη» [$F(3, 97) = 1.79, p = .154$], στην «Απόρριψη ταμπελών» [$F(3, 97) = .58, p = .628$], στην «Προσπάθεια του ατόμου να βρει τη θέση του στη στρέιτ κοινότητα» [$F(3, 97) = .19, p = .900$], στην «Απόρριψη της μονοσεξουαλικής ταυτότητας» [$F(3, 97) = 2.08, p = .107$], στην «Κατανόηση της πολυσεξουαλικής ταυτότητας» [$F(3, 97) = 2.05, p = .111$] και στην «Κοινοτική δράση» [$F(3, 97) = 2.21, p = .091$]. Ως προς την «Προσπάθεια του ατόμου να βρει τη θέση του στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα», η επίδραση ήταν μη στατιστικά σημαντική μέσω της τεχνικής ΠΨΑ, $F(3, 97) = 3.13, p = .029$.

Ομοίως, η επίδραση των ΤΚΦ δεν ήταν στατιστικά σημαντική και ως προς την LGB-PIM. Συγκεκριμένα, οι ΤΚΦ δεν επιδρούσαν στην «Αυτεπίγνωση» [$F(3, 97) = .881, p = .454$], στην «Αυθεντικότητα» [$F(3, 97) = 1.07, p = .364$], στο «Αίσθημα κοινότητας» [$F(3, 97) = .66, p = .575$], στην «Οικειότητα» [$F(3, 97) = .60, p = .615$] και στην «Κοινωνική δικαιοσύνη» [$F(3, 97) = 1.82, p = .147$]. Τέλος, οι ΤΚΦ δεν επιδρούσαν στατιστικά σημαντικά ούτε προς τις τέσσερις πτυχές ευεξίας του MHC-SF. Αναλυτικά, οι ΤΚΦ δεν επιδρούσαν στη συναισθηματική ευεξία [$F(3, 97) = .80, p = .493$], στην κοινωνική ευεξία [$F(3, 97) = 2.28, p = .083$], στην ψυχολογική ευεξία [$F(3, 97) = 1.12, p = .344$] και στη θετική λειτουργικότητα [$F(3, 97) = 1.61, p = .191$].

EE3: Θα διαφέρουν τα πολυσεξουαλικά άτομα βάσει του συγκεκριμένου τους σεξουαλικού προσανατολισμού ως προς τις υποκλίμακες της MIS, της LGB-PIM, καθώς και ως προς την ευεξία; Πραγματοποιήθηκε ανάλυση t-test για ανεξάρτητα δείγματα για τη διερεύνηση διαφορών μεταξύ δύο πληθυσμών. Συγκεκριμένα, για να φανεί αν τα πολυσεξουαλικά άτομα αναλόγως του συγκεκριμένου τους σεξουαλικού προσανατολισμού διέφεραν ως προς τις ανωτέρω μεταβλητές. Επιλέχθηκε να γίνει σύγκριση μεταξύ αμφισεξουαλικών ($n = 52$) και πανσεξουαλικών ατόμων ($n = 25$). Οι υπόλοιποι πολυσεξουαλικοί σεξουαλικοί προσανατολισμοί (αμφιρομαντικά, με ρευστό σεξουαλικό προσανατολισμό, ομνιρομαντικά, πανρομαντικά, πολυρομαντικά, πολυσεξουαλικά και κουίρ άτομα) αποκλείστηκαν από την εν λόγω ανάλυση, λόγω μικρής ποσόστωσης ανά επιμέρους πολυσεξουαλικό προσανατολισμό.

Αρχίζοντας από τις υποκλίμακες της MIS, τα αμφισεξουαλικά άτομα ($M = 3.27, SD = 1.16$) ανέφεραν υψηλότερη προσπάθεια να βρουν τη θέση τους στη στρέιτ κοινότητα από τα πανσεξουαλικά άτομα του δείγματος ($M = 2.45, SD = 1.14$), $t(75) = 2.89, p = .005$. Οι δύο πληθυσμοί δεν διέφεραν προς τις υπόλοιπες υποκλίμακες της

MIS, δηλαδή ως προς την «Διασταύρωση ταυτοτήτων/Συνολική ανάπτυξη» [$t(75) = .10, p = .918$], την «Απόρριψη ταμπελών» [$t(75) = -.83, p = .407$], την «Προσπάθεια του ατόμου να βρει τη θέση του στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα» [$t(75) = -.85, p = .398$], την «Απόρριψη της μονοσεξουαλικής ταυτότητας» [$t(75) = -.12, p = .904$], την «Κατανόηση της πολυσεξουαλικής ταυτότητας» [$t(75) = -.93, p = .355$] και την «Κοινοτική δράση» [$t(75) = .83, p = .406$].

Εν συνεχεία, ελέγχθηκαν οι διαφορές των δύο πληθυσμών ως προς τις διαστάσεις που μετρώνται από την LGB-PIM, αλλά δεν προέκυψε κανένα στατιστικά σημαντικό αποτέλεσμα. Τα αμφισεξουαλικά και τα πανσεξουαλικά άτομα του δείγματος δεν διέφεραν ως προς την «Αυτεπίγνωση» [$t(75) = -.28, p = .777$], την «Αυθεντικότητα» [$t(75) = -1.21, p = .228$], το «Αίσθημα κοινότητας» [$t(75) = .21, p = .831$], την «Οικειότητα» [$t(75) = .10, p = .915$] και την «Κοινωνική δικαιοσύνη» [$t(75) = -.29, p = .772$]. Τέλος, ως προς τις πτυχές ευεξίας που μετρώνται από το MHC-SF, επίσης δεν προέκυψαν στατιστικά σημαντικές διαφορές. Συγκεκριμένα, οι δύο πληθυσμοί δεν διέφεραν ως προς τη συναισθηματική ευεξία [$t(75) = -.23, p = .819$], την κοινωνική ευεξία [$t(65.17) = .03, p = .976$], την ψυχολογική ευεξία [$t(75) = -.64, p = .524$] και τη θετική λειτουργικότητα [$t(62.37) = -.38, p = .699$]. Από τα αποτελέσματα φαίνεται πως οι δύο αυτοί σεξουαλικοί προσανατολισμοί εντός της «πολυσεξουαλικής ομπρέλας» δεν διέφεραν σε επίπεδο ευεξίας και ταυτοτικών πτυχών, με εξαίρεση μόνο τις προσπάθειες που κάνει ο κάθε πληθυσμός για να έχει έναν ρόλο και στη στρέιτ κοινότητα.

EE4: Αποτελούν οι υποκλίμακες της MIS και της LGB-PIM προβλεπτικούς παράγοντες των τεσσάρων μορφών ευεξίας στο υπό εξέταση δείγμα; Έγινε ανάλυση πολλαπλής γραμμικής παλινδρόμησης με σκοπό να ελεγχθεί η δυνατότητα πρόβλεψης των τεσσάρων μορφών ευεξίας από τις υποκλίμακες των MIS και LGB-PIM που μετρούν διάφορα στοιχεία σε σχέση με την πολυσεξουαλική και εν γένει ΛΟΑ ταυτότητα. Στους Πίνακες 26 έως 29 παρουσιάζονται τα αποτελέσματα αναλυτικά.

Αναφορικά με τη Συναισθηματική ευεξία, το μοντέλο ήταν στατιστικά σημαντικό και εξηγούσε το 19.6% της διακύμανσης, $F(11,97) = 2.14, p = .024$. Μόνο η μεταβλητή της απόρριψης της μονοσεξουαλικής ταυτότητας (MIS) ($\beta = .25, p = .024$) και η μεταβλητή της οικειότητας (LGB-PIM) ($\beta = .41, p = .023$) βρέθηκαν να προβλέπουν τη συναισθηματική ευεξία. Αναφορικά με την Κοινωνική ευεξία, το

μοντέλο δεν ήταν στατιστικά σημαντικό και εξηγούσε το 15.8% της διακύμανσης, $F(11,97) = 1.65, p = .096$. Παρ' όλα αυτά, η μεταβλητή της κοινωνικής δικαιοσύνης (LGB-PIM) ($\beta = -.41, p = .043$) βρέθηκε να προβλέπει αρνητικά την κοινωνική ευεξία.

Σε σχέση με την Ψυχολογική ευεξία, το μοντέλο ήταν στατιστικά σημαντικό και εξηγούσε το 19% της διακύμανσης, $F(11,97) = 2.07, p = .030$. Η μεταβλητή της αυτεπίγνωσης (LGB-PIM) ($\beta = .50, p = .018$) βρέθηκε να προβλέπει την ψυχολογική ευεξία. Τέλος, ως προς τη θετική λειτουργικότητα, το μοντέλο δεν ήταν στατιστικά σημαντικό και εξηγούσε το 16.9% της διακύμανσης, $F(11,97) = 1.79, p = .065$.

EE5: Θα διαφέρουν τα πολυσεξουαλικά άτομα βάσει σεξουαλικού προσανατολισμού συντρόφου ως προς τις υποκλίμακες της MIS, της LGB-PIM, καθώς και ως προς την ευεξία; Πραγματοποιήθηκε ανάλυση διακύμανσης μονής κατεύθυνσης για τη διερεύνηση διαφορών μεταξύ ομάδων. Συγκεκριμένα, για να φανεί αν τα πολυσεξουαλικά άτομα αναλόγως του σεξουαλικού προσανατολισμού του συντρόφου διέφεραν ως προς τις ανωτέρω μεταβλητές. Επιλέχθηκαν για την ανάλυση τρεις σεξουαλικοί προσανατολισμοί συντρόφου (αμφισεξουαλικοί, γκέι και στρέιτ), λόγω του ότι αποτέλεσαν τις κατηγορίες με τη μεγαλύτερη ποσόστωση. Συγκεκριμένα, 20 συμμετέχοντα άτομα ανέφεραν ότι ο σεξουαλικός προσανατολισμός του παρόντα ή τελευταίου τους ερωτικού συντρόφου ήταν αμφισεξουαλικός, 18 συμμετέχοντα άτομα ανέφεραν γκέι παρόντα ή τελευταίο ερωτικό σύντροφο και 54 δήλωσαν στρέιτ παρόντα ή τελευταίο ερωτικό σύντροφο.

Εκκινώντας από τις διαστάσεις της MIS, δεν προέκυψαν στατιστικά σημαντικά αποτελέσματα. Συγκεκριμένα, η επίδραση του σεξουαλικού προσανατολισμού του ερωτικού συντρόφου των πολυσεξουαλικών ατόμων του δείγματος δεν ήταν στατιστικά σημαντική ως προς την «Διασταύρωση ταυτοτήτων/Συνολική ανάπτυξη» [$F(2, 89) = 1.49, p = .229$], την «Απόρριψη ταμπελών» [$F(2, 89) = .49, p = .609$], την «Προσπάθεια του ατόμου να βρει τη θέση του στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα» [$F(2, 89) = .94, p = .392$], την «Προσπάθεια του ατόμου να βρει τη θέση του στη στρέιτ κοινότητα» [$F(2, 89) = 1.17, p = .313$], την «Απόρριψη της μονοσεξουαλικής ταυτότητας» [$F(2, 89) = 1.86, p = .161$], την «Κατανόηση της πολυσεξουαλικής ταυτότητας» [$F(2, 89) = .28, p = .752$] και την «Κοινοτική δράση» [$F(2, 89) = 1.13, p = .326$].

Εν συνεχεία, ως προς την κλίμακα LGB-PIM, η επίδραση του σεξουαλικού προσανατολισμού του συντρόφου ήταν στατιστικά σημαντική μόνο για την υποκλίμακα της LGB-PIM «Οικειότητα», $F(2, 89) = 5.35, p = .006$. Συγκεκριμένα, μέσα από τις εκ των υστέρων συγκρίσεις (post-hoc), φάνηκε πως τα συμμετέχοντα άτομα που διατηρούσαν σχέση με αμφισεξουαλικό άτομο ανέφεραν στατιστικά σημαντικά υψηλότερη οικειότητα ($M = 5.40, SD = 1.50$) από τα συμμετέχοντα άτομα που είχαν ερωτική σχέση με στρέιτ σύντροφο ($M = 4.19, SD = 1.55$), $p = .008$. Ως προς την «Αυτεπίγνωση» [$F(2, 89) = 1.36, p = .260$], την «Αυθεντικότητα» [$F(2, 89) = 1.07, p = .345$], το «Αίσθημα κοινότητας» [$F(2, 89) = .03, p = .963$] και την «Κοινωνική δικαιοσύνη» [$F(2, 89) = .10, p = .900$], η επίδραση δεν ήταν στατιστικά σημαντική.

Τέλος, ελέγχθηκε η επίδραση του σεξουαλικού προσανατολισμού του συντρόφου στις τέσσερις πτυχές ευεξίας του MHC-SF. Αναλυτικά, η επίδραση στη συναισθηματική ευεξία [$F(2, 89) = 2.03, p = .137$], στην κοινωνική ευεξία [$F(2, 89) = .47, p = .624$], στην ψυχολογική ευεξία [$F(2, 89) = .73, p = .484$] και στη θετική λειτουργικότητα [$F(2, 89) = .65, p = .520$] των συμμετεχόντων πολυσεξουαλικών ατόμων ήταν μη στατιστικά σημαντική.

ΕΕ6: Το φύλο κατά τη γέννηση των συμμετεχόντων (άνδρας, γυναίκα) και το φύλο του συντρόφου (άνδρας, γυναίκα) αλληλεπιδρούν ως προς τις υποκλίμακες της MIS, της LGB-PIM, καθώς και ως προς την ευεξία; Για τον έλεγχο του ΕΕ6 πραγματοποιήθηκαν αναλύσεις διακύμανσης διπλής κατεύθυνσης για να διαπιστωθεί αν υπάρχει αλληλεπίδραση μεταξύ του φύλου κατά τη γέννηση των συμμετεχόντων και του φύλου του παρόντα ή τελευταίου ερωτικού συντρόφου που να επιδρά στις υποκλίμακες των MIS, LGB-PIM και MHC-SF.

Αρχικά, για τις υποκλίμακες της MIS, το φύλο κατά τη γέννηση των συμμετεχόντων και το φύλο του συντρόφου αλληλεπιδρούσαν ως προς την «Προσπάθεια του ατόμου να βρει τη θέση του στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα», $F(1,90) = 9.32, p = .003$. Συγκεκριμένα, υπήρχε επίδραση του φύλου κατά τη γέννηση για τα άτομα που ανέφεραν γυναίκα ως παρούσα ή τελευταία ερωτική σύντροφο, $F(1,43) = 32.95, p < .001$. Οι γυναίκες που είχαν γυναίκα ερωτικό σύντροφο ($n = 20$) ($M = 4.27, SD = .97$) ανέφεραν υψηλότερη προσπάθεια να βρουν τη θέση τους στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα σε σχέση με τους άνδρες που είχαν γυναίκα ερωτική σύντροφο ($n = 25$) ($M = 2.56, SD = 1.12$). Επίσης, υπήρξε και επίδραση του φύλου του συντρόφου για τους

έχοντες φύλο κατά τη γέννηση «άνδρας», $F(1,28) = 5.92, p = .022$. Ανάμεσα στα άτομα που δήλωσαν «άνδρας» ως φύλο κατά τη γέννηση, όσοι ήταν σε σχέση με άνδρα ($n = 5$) ανέφεραν υψηλότερη προσπάθεια ($M = 3.90, SD = 1.09$) να βρουν τη θέση τους στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα σε σύγκριση με άνδρες που ήταν σε σχέση με γυναίκες ($n = 25$) ($M = 2.56, SD = 1.12$).

Εν συνεχεία, το φύλο κατά τη γέννηση των συμμετεχόντων και το φύλο του συντρόφου αλληλεπιδρούσαν ως προς την υποκλίμακα της MIS «Κοινοτική δράση», $F(1,90) = 8.39, p = .005$. Συγκεκριμένα, υπήρχε επίδραση του φύλου κατά τη γέννηση για τα άτομα που ανέφεραν γυναίκα ως παρούσα ή τελευταία ερωτική σύντροφο, $F(1,43) = 22.51, p < .001$. Οι γυναίκες που είχαν γυναίκα ερωτικό σύντροφο ($n = 20$) ($M = 3.94, SD = .65$) ανέφεραν υψηλότερη προσπάθεια για κοινοτική δράση σε σχέση με τους άνδρες που είχαν γυναίκα ερωτική σύντροφο ($n = 25$) ($M = 2.77, SD = .93$). Επίσης, υπήρξε και επίδραση του φύλου του συντρόφου για τους έχοντες φύλο κατά τη γέννηση «γυναίκα», $F(1,62) = 8.00, p = .006$. Ανάμεσα στα άτομα που δήλωσαν «γυναίκα» ως φύλο κατά τη γέννηση, όσες ήταν σε σχέση με γυναίκα ($n = 20$) ανέφεραν υψηλότερη προσπάθεια ($M = 3.94, SD = .65$) για κοινοτική δράση σε σύγκριση με γυναίκες που ήταν σε σχέση με άνδρες ($n = 44$) ($M = 3.33, SD = .86$). Η αλληλεπίδραση φύλου κατά τη γέννηση και φύλου συντρόφου δεν ήταν στατιστικά σημαντική ως προς την «Διασταύρωση ταυτοτήτων/Συνολική ανάπτυξη» [$F(1, 90) = 3.25, p = .075$], την «Απόρριψη ταμπελών» [$F(1, 90) = .25, p = .612$], την «Προσπάθεια του ατόμου να βρει τη θέση του στη στρέιτ κοινότητα» [$F(1, 90) = .94, p = .333$], την «Απόρριψη της μονοσεξουαλικής ταυτότητας» [$F(1, 90) = .07, p = .784$] και την «Κατανόηση της πολυσεξουαλικής ταυτότητας» [$F(1, 90) = .67, p = .415$].

Σε σχέση με τις υποκλίμακες της LGB-PIM, υπήρξε αλληλεπίδραση ως προς την «Αυτεπίγνωση», $F(1,90) = 5.03, p = .027$. Εδώ, υπήρχε επίδραση του φύλου κατά τη γέννηση για τα άτομα που ανέφεραν γυναίκα ως παρούσα ή τελευταία ερωτική σύντροφο, $F(1,43) = 9.04, p = .004$. Οι γυναίκες που είχαν γυναίκα ερωτικό σύντροφο ($n = 20$) ($M = 5.28, SD = 1.34$) ανέφεραν υψηλότερη αυτεπίγνωση λόγω της ΛΟΑ ταυτότητας τους σε σχέση με τους άνδρες που είχαν γυναίκα ερωτική σύντροφο ($n = 25$) ($M = 3.93, SD = 1.61$).

Συνεχίζοντας, υπήρξε αλληλεπίδραση και ως προς την υποκλίμακα «Οικειότητα» της LGB-PIM, $F(1,90) = 7.65, p = .007$. Ομοίως με πριν, υπήρχε

επίδραση του φύλου κατά τη γέννηση για τα άτομα που ανέφεραν γυναίκα ως παρούσα ή τελευταία ερωτική σύντροφο, $F(1,43) = 10.29, p = .003$. Οι γυναίκες που είχαν γυναίκα ερωτικό σύντροφο ($n = 20$) ($M = 5.30, SD = 1.13$) ανέφεραν περισσότερη οικειότητα λόγω της ΛΟΑ ταυτότητας τους σε σχέση με τους άνδρες που είχαν γυναίκα ερωτική σύντροφο ($n = 25$) ($M = 3.80, SD = 1.82$).

Ακόμα, υπήρξε αλληλεπίδραση και ως προς την υποκλίμακα «Κοινωνική δικαιοσύνη» της LGB-PIM, $F(1,90) = 10.00, p = .002$. Παρ' όλα αυτά, σε αυτή την περίπτωση, δεν μπορούν να εξαχθούν συμπεράσματα λόγω παραβίασης της προϋπόθεσης της ομοιογένειας των διακυμάνσεων, μέσω του Levene's test ($p = .005$). Τέλος, η αλληλεπίδραση φύλου κατά τη γέννηση και φύλου συντρόφου δεν ήταν στατιστικά σημαντική ως προς την «Αυθεντικότητα [$F(1, 90) = 3.33, p = .071$] και το «Αίσθημα κοινότητας» [$F(1, 90) = 2.44, p = .121$].

Ως προς τις πτυχές ευεξίας που μετρώνται από το MHC-SF, δεν προέκυψαν στατιστικά σημαντικά αποτελέσματα. Αναλυτικά, η αλληλεπίδραση του φύλου των συμμετεχόντων και του φύλου συντρόφου ως προς τη συναισθηματική ευεξία [$F(1, 90) = .89, p = .347$], την κοινωνική ευεξία [$F(1, 90) = 2.57, p = .112$], την ψυχολογική ευεξία [$F(1, 90) = .13, p = .715$] και τη θετική λειτουργικότητα [$F(1, 90) = .99, p = .322$] των συμμετεχόντων πολυσεξουαλικών ατόμων ήταν μη στατιστικά σημαντική.

EE7: Το φύλο κατά τη γέννηση των συμμετεχόντων και ο σεξουαλικός προσανατολισμός του συντρόφου αλληλεπιδρούν ως προς τις υποκλίμακες της MIS, της LGB-PIM, καθώς και ως προς την ευεξία; Για τον έλεγχο του EE7 πραγματοποιήθηκαν αναλύσεις διακύμανσης διπλής κατεύθυνσης για να διαπιστωθεί αν υπάρχει αλληλεπίδραση του φύλου των συμμετεχόντων και του σεξουαλικού προσανατολισμού των ερωτικών συντρόφων των συμμετεχόντων που να επιδρά στις υποκλίμακες των MIS, LGB-PIM και MHC-SF. Οι σεξουαλικοί προσανατολισμοί των ερωτικών συντρόφων επιλέχθηκαν ομοίως με το EE5.

Τα αποτελέσματα δεν φανέρωσαν καμία στατιστικά σημαντική αλληλεπίδραση ως προς το σύνολο των ταυτοτικών πτυχών και εμπειριών που μετρώνται από τις MIS και LGB-PIM, αλλά ούτε και ως προς τις τέσσερις πτυχές ευεξίας τους MHC-SF. Αναλυτικά, σε σχέση με την MIS, η αλληλεπίδραση ως προς την «Διασταύρωση ταυτοτήτων/Συνολική ανάπτυξη» [$F(2, 86) = .43, p = .650$], την «Απόρριψη ταμπελών» [$F(2, 86) = .25, p = .773$], την «Προσπάθεια του ατόμου να βρει τη θέση του στη

ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα» [$F(2, 86) = .94, p = .394$], την «Προσπάθεια του ατόμου να βρει τη θέση του στη στρέιτ κοινότητα» [$F(2, 86) = .54, p = .581$], την «Απόρριψη της μονοσεξουαλικής ταυτότητας» [$F(2, 86) = .10, p = .904$], την «Κατανόηση της πολυσεξουαλικής ταυτότητας» [$F(2, 86) = 1.19, p = .307$] και την «Κοινοτική δράση» [$F(2, 86) = .92, p = .399$], δεν ήταν στατιστικά σημαντική.

Αναφορικά με την κλίμακα LGB-PIM, η αλληλεπίδραση ως προς την «Αυτεπίγνωση» [$F(2, 86) = 2.31, p = .105$], την «Αυθεντικότητα» [$F(2, 86) = .75, p = .471$], το «Αίσθημα κοινότητας» [$F(2, 86) = .99, p = .376$], την «Οικειότητα» [$F(2, 86) = 1.52, p = .224$] και την «Κοινωνική δικαιοσύνη» [$F(2, 86) = 1.35, p = .263$], η επίδραση δεν ήταν στατιστικά σημαντική. Τέλος, η αλληλεπίδραση ως προς τη συναισθηματική ευεξία [$F(2, 86) = .68, p = .505$], την κοινωνική ευεξία [$F(2, 86) = 1.30, p = .276$], την ψυχολογική ευεξία [$F(2, 86) = .03, p = .968$] και τη θετική λειτουργικότητα [$F(2, 86) = .41, p = .665$] ήταν επίσης μη στατιστικά σημαντική.

EE8: Ρυθμίζεται η σχέση των ΤΚΦ – ευεξίας από τις ταυτοτικές πτυχές που περιγράφουν οι κλίμακες MIS και LGB-PIM; Για τον έλεγχο του EE8 πραγματοποιήθηκε ανάλυση ρύθμισης με τη χρήση του PROCESS (Μοντέλο 1) (Hayes, 2018), με σκοπό να διερευνηθεί εάν η επίδραση των ΤΚΦ [X_0 = «με στοιχεία και των τριών φύλων (ως ομάδα αναφοράς) ($n = 24$), X_1 = «Γυναίκα + (Άλλο)» ($n = 11$), X_2 = «Γυναίκα» ($n = 42$), X_3 = «Άνδρας» ($n = 24$)] στην ευεξία (συναισθηματική, κοινωνική, ψυχολογική ευεξία και θετική λειτουργικότητα) ρυθμίζεται από τις ταυτοτικές πτυχές (υποκλίμακες των MIS και LGB-PIM).

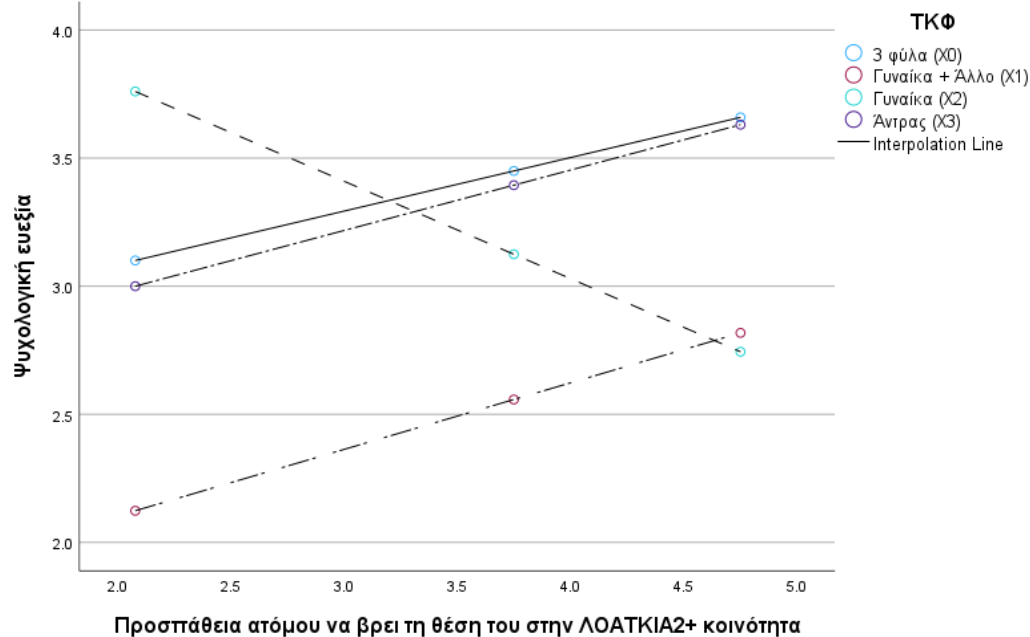
Αρχίζοντας με τις υποκλίμακες της MIS ως πιθανούς ρυθμιστές και τη συναισθηματική ευεξία ως εξαρτημένη μεταβλητή, δεν προέκυψαν στατιστικά σημαντικά αποτελέσματα ως προς την αλληλεπίδραση της ανεξάρτητης μεταβλητής (ομάδες των ΤΚΦ) με τις υποψήφιες ρυθμιστικές μεταβλητές. Εν συνεχεία, με την κοινωνική ευεξία ως εξαρτημένη μεταβλητή, επίσης δεν προέκυψαν στατιστικά σημαντικά αποτελέσματα.

Έπειτα, με την ψυχολογική ευεξία ως εξαρτημένη μεταβλητή, προέκυψαν στατιστικά σημαντικά αποτελέσματα έχοντας ως ρυθμιστική μεταβλητή (W) την προσπάθεια του ατόμου να βρει τη θέση του στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα. Συγκεκριμένα, το μοντέλο κύριων επιδράσεων και αλληλεπιδράσεων ήταν στατιστικά σημαντικό, $F(7, 93) = 2.22, p = .039, R^2 = 14.34\%$. Η μόνη κύρια επίδραση που ήταν

στατιστικά σημαντική ήταν η X_2 , $b = 1.88$, $se = .82$, $t = 2.29$, $p = .023$, $CI [.25, 3.51]$. Δηλαδή, τα άτομα με ΤΚΦ «Γυναίκα» (X_2) ήταν υψηλότερα στην ψυχολογική ευεξία σε σχέση με την ομάδα αναφοράς (η ΤΚΦ «με στοιχεία και των τριών φύλων»). Αλλά αυτό το αποτέλεσμα δεν πρέπει να λαμβάνεται υπόψη εφόσον η εν λόγω ανάλυση γίνεται με ορισμένη τη ρυθμιστική μεταβλητή στο μηδέν ($W = 0$) (Hayes, 2018), ενώ η κλίμακα MIS αρχίζει τη βαθμονόμηση από το ένα (1) και άρα δεν υπάρχουν συμμετέχοντα άτομα που να απάντησαν μηδενικά σε αυτή.

Εκείνο που πρέπει όμως να τονιστεί είναι ότι παρατηρήθηκε στατιστικά σημαντική αλληλεπίδραση μεταξύ ανεξάρτητης (X_2) και ρυθμιστικής μεταβλητής, $b = -.59$, $se = .21$, $t = -2.72$, $p = .007$, $CI [-1.01, -.16]$. Επίσης, ο έλεγχος αλληλεπίδρασης ανεξάρτητης – ρυθμιστικής μεταβλητής ήταν στατιστικά σημαντικός, $F(3, 93) = 3.96$, $p = .010$, $R^2 \text{ change} = 10.97\%$ (σ.σ. η αλλαγή στη διακύμανση που εξηγείται από την προσθήκη της αλληλεπίδρασης). Πιο αναλυτικά, για τιμές στον ρυθμιστή $W = 4.75$, η επίδραση της X_2 (σε σχέση με την ομάδα αναφοράς) στην εξαρτημένη μεταβλητή είναι στατιστικά σημαντική, $b = -.91$, $se = .36$, $t = -2.48$, $p = .014$, $CI [-1.64, -.18]$. Δηλαδή, ανάμεσα σε αυτά τα άτομα που αναφέρουν υψηλή προσπάθεια να βρουν τη θέση τους στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα, τα άτομα με ΤΚΦ «με στοιχεία και των τριών φύλων» τηρούσαν στατιστικά σημαντικά υψηλότερους δείκτες στην ψυχολογική ευεξία σε σχέση με τα άτομα με ΤΚΦ «Γυναίκα». Στο Γράφημα 4 παρουσιάζεται οπτικά η αλληλεπίδραση.

Γράφημα 4. Αλληλεπίδραση ανεξάρτητων μεταβλητών με χρήση ομάδας αναφοράς (X0) και ρυθμιστικής μεταβλητής προς την Ψυχολογική ευεξία

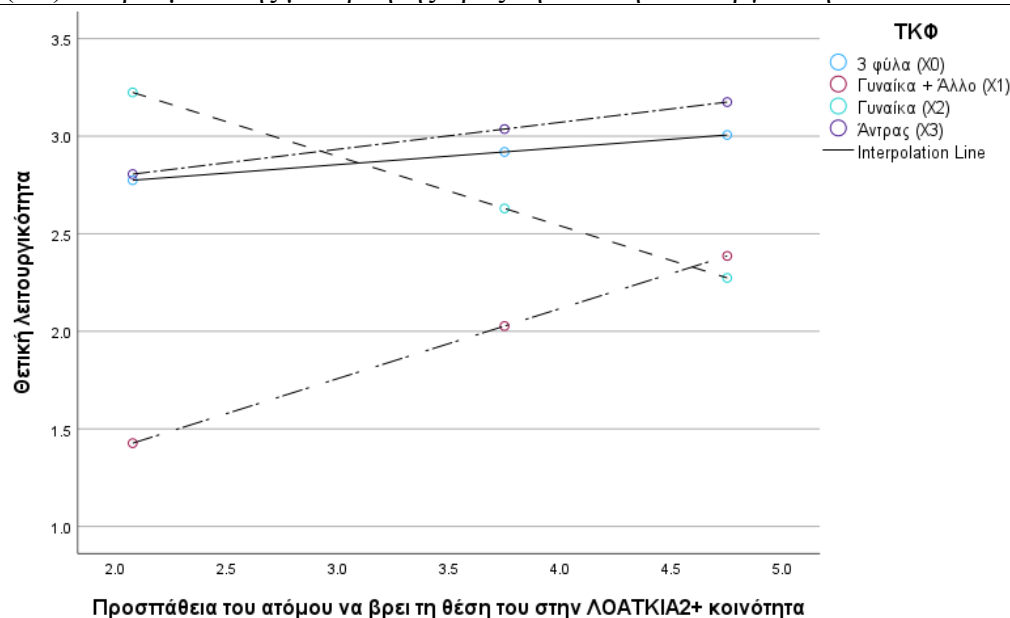
Σημείωση: $N = 101$.

Συνεχίζοντας με τη θετική λειτουργικότητα ως εξαρτημένη μεταβλητή, προέκυψαν στατιστικά σημαντικά αποτελέσματα έχοντας ως ρυθμιστική μεταβλητή (W) ξανά την προσπάθεια του ατόμου να βρει τη θέση του στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα. Συγκεκριμένα, το μοντέλο προσέγγισε τη στατιστική σημαντικότητα, $F(7, 93) = 2.05$, $p = .050$, $R^2 = 13.42\%$. Δεν προέκυψε στατιστικά σημαντική κύρια επίδραση. Παρατηρήθηκε στατιστικά σημαντική αλληλεπίδραση μεταξύ ανεξάρτητης (X2) και ρυθμιστικής μεταβλητής, $b = -.44$, $se = .21$, $t = -2.10$, $p = .038$, $CI [-.86, -.02]$. Επίσης, ο έλεγχος αλληλεπίδρασης ανεξάρτητης – ρυθμιστικής μεταβλητής ήταν στατιστικά σημαντικός, $F(3, 93) = 2.95$, $p = .036$, $R^2 \text{ change} = 8.25\%$.

Πιο αναλυτικά, πάλι για τιμές στον ρυθμιστή $W = 4.75$, η επίδραση της X2 (σε σχέση με την ομάδα αναφοράς) στην εξαρτημένη μεταβλητή είναι στατιστικά σημαντική, $b = -.73$, $se = .35$, $t = -2.04$, $p = .043$, $CI [-1.44, -.02]$. Δηλαδή, ανάμεσα σε αυτά τα άτομα που αναφέρουν υψηλή προσπάθεια να βρουν τη θέση τους στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα, τα άτομα με TKΦ «με στοιχεία και των τριών φύλων» τηρούσαν στατιστικά σημαντικά υψηλότερους δείκτες στη θετική λειτουργικότητα σε

σχέση με τα άτομα με ΤΚΦ «Γυναίκα». Στο Γράφημα 5 φαίνεται οπτικά το αποτέλεσμα της αλληλεπίδρασης.

Γράφημα 5. Αλληλεπίδραση ανεξάρτητων μεταβλητών με χρήση ομάδας αναφοράς (X0) και ρυθμιστικής μεταβλητής προς τη Θετική λειτουργικότητα

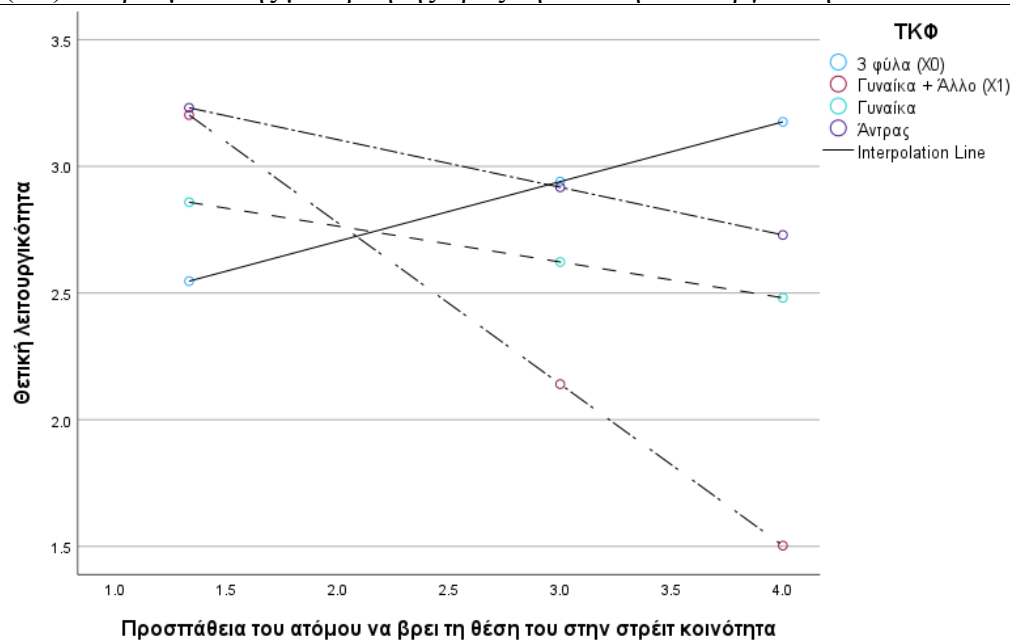
Σημείωση: $N = 101$.

Ξανά σε σχέση με τη θετική λειτουργικότητα ως εξαρτημένη μεταβλητή, ακόμα μια υποκλίμακα της MIS φάνηκε να επιτελεί ρόλο ρυθμιστή στη σχέση ΤΚΦ – θετικής λειτουργικότητας. Συγκεκριμένα, προέκυψαν στατιστικά σημαντικά αποτελέσματα έχοντας ως ρυθμιστική μεταβλητή (W) την προσπάθεια του ατόμου να βρει τη θέση του στη στρέιτ κοινότητα. Το μοντέλο και εδώ προσέγγισε τη στατιστική σημαντικότητα, $F(7, 93) = 2.07$, $p = .050$, $R^2 = 13.53\%$. Δεν προέκυψε στατιστικά σημαντική κύρια επίδραση. Παρατηρήθηκε στατιστικά σημαντική αλληλεπίδραση μεταξύ ανεξάρτητης (X1) και ρυθμιστικής μεταβλητής, $b = -.87$, $se = .33$, $t = -2.60$, $p = .010$, $CI [-1.53, -.20]$. Επίσης, ο έλεγχος αλληλεπίδρασης ανεξάρτητης – ρυθμιστικής μεταβλητής ήταν στατιστικά σημαντικός, $F(3, 93) = 3.06$, $p = .031$, $R^2 \text{ change} = 8.56\%$.

Εδώ για τιμές στον ρυθμιστή $W = 3$, η επίδραση της X1 (σε σχέση με την ομάδα αναφοράς) στην εξαρτημένη μεταβλητή είναι στατιστικά σημαντική, $b = -.79$, $se = .37$, $t = -2.15$, $p = .034$, $CI [-1.53, -.06]$. Επίσης, για τιμές στον ρυθμιστή $W = 4$, η επίδραση

της X1 ήταν πάλι στατιστικά σημαντική, $b = -1.67$, $se = .52$, $t = -3.19$, $p = .002$, $CI [-2.71, -.63]$. Δηλαδή, ανάμεσα σε αυτά τα άτομα που αναφέρουν από μέτρια έως υψηλή προσπάθεια να βρουν τη θέση τους στη στρέιτ κοινότητα, τα άτομα με ΤΚΦ «με στοιχεία και των τριών φύλων» τηρούσαν στατιστικά σημαντικά υψηλότερους δείκτες στη θετική λειτουργικότητα σε σχέση με τα άτομα με ΤΚΦ «Γυναίκα + (Άλλο)». Στο Γράφημα 6 παρουσιάζεται οπτικά η αλληλεπίδραση.

Γράφημα 6. Αλληλεπίδραση ανεξάρτητων μεταβλητών με χρήση ομάδας αναφοράς (X0) και ρυθμιστικής μεταβλητής προς τη Θετική λειτουργικότητα

Σημείωση: $N = 101$.

Τέλος, ελέγχοντας τις υποκλίμακες της LGB-PIM ως πιθανούς ρυθμιστές για τη σχέση «ΤΚΦ – ευεξία», δεν προέκυψε κανένα στατιστικά σημαντικό αποτέλεσμα αλληλεπίδρασης ως προς τις τέσσερις μορφές ευεξίας.

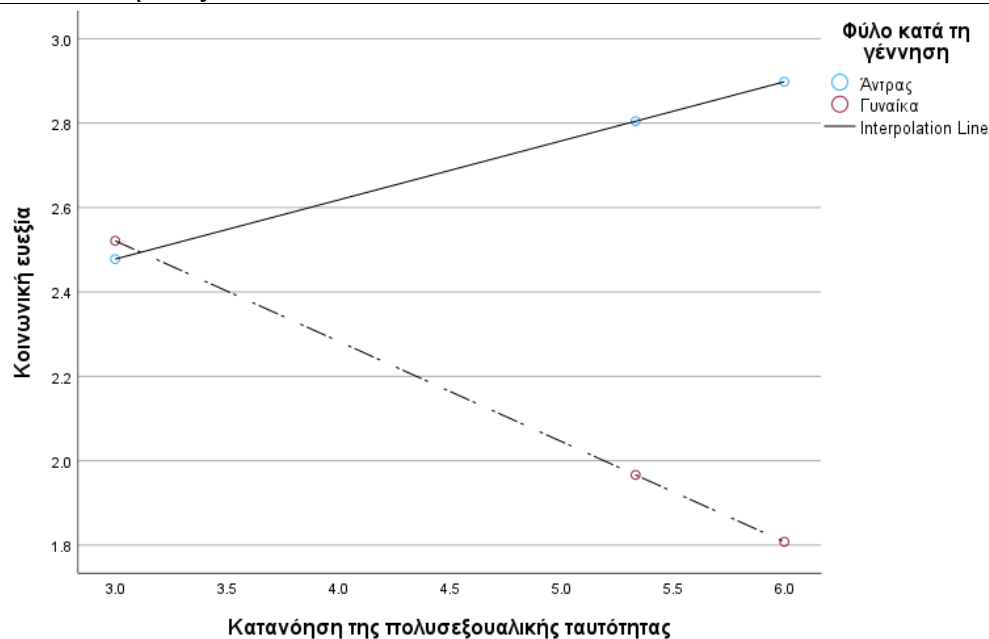
EE9: Ρυθμίζεται η σχέση του φύλου κατά τη γέννηση – ευεξίας από τις ταυτοτικές πτυχές που περιγράφουν οι κλίμακες MIS και LGB-PIM; Για τον έλεγχο του EE9 πραγματοποιήθηκε ανάλυση ρύθμισης με τη χρήση του PROCESS (Μοντέλο 1) (Hayes, 2018), με σκοπό να διερευνηθεί εάν η επίδραση του φύλου κατά τη γέννηση [$1 = \text{Άνδρας } (n = 37)$, $2 = \text{Γυναίκα } (n = 72)$] στην ευεξία (συναισθηματική, κοινωνική, ψυχολογική ευεξία και θετική λειτουργικότητα) ρυθμίζεται από τις ταυτοτικές πτυχές

(υποκλίμακες των MIS και LGB-PIM). Ο έλεγχος ξεκίνησε πάλι από τις υποκλίμακες της MIS ως πιθανούς ρυθμιστές και τη συναισθηματική ευεξία ως εξαρτημένη μεταβλητή, αλλά δεν προέκυψαν στατιστικά σημαντικά αποτελέσματα ως προς την αλληλεπίδραση της ανεξάρτητης μεταβλητής (φύλο κατά τη γέννηση) με τις υποψήφιες ρυθμιστικές μεταβλητές.

Εν συνεχεία, με την κοινωνική ευεξία ως εξαρτημένη μεταβλητή, προέκυψαν στατιστικά σημαντικά αποτελέσματα έχοντας ως ρυθμιστική μεταβλητή (W) την κατανόηση της πολυσεξουαλικής ταυτότητας. Συγκεκριμένα, το μοντέλο ήταν στατιστικά σημαντικό, $F(3, 105) = 4.35, p = .006, R^2 = 11.07\%$. Υπήρξε κύρια επίδραση της ρυθμιστικής μεταβλητής στην εξαρτημένη, $b = .51, se = .24, t = 2.09, p = .039, CI [.02, 1.00]$. Η επίδραση έχει θετικό πρόσημο που σημαίνει ότι τα άτομα υψηλότερα στην υποκλίμακα της κατανόησης της πολυσεξουαλικής τους ταυτότητας βρίσκονται κατά $b = .51$ υψηλότερα και στην κοινωνική ευεξία, με την ανεξάρτητη μεταβλητή $X = 0$ (Hayes, 2018). Στη συγκεκριμένη μέτρηση, η ανεξάρτητη μεταβλητή (X) παίρνει τιμές από 1 (άνδρες) έως 2 (γυναίκες), επομένως το αποτέλεσμα αυτό δεν συνεισφέρει με κάποιο τρόπο. Όμως, παρατηρήθηκε στατιστικά σημαντική αλληλεπίδραση μεταξύ ανεξάρτητης και ρυθμιστικής μεταβλητής, $b = -.37, se = .15, t = -2.41, p = .017, CI [-.68, -.06]$. Επίσης, ο έλεγχος αλληλεπίδρασης ανεξάρτητης – ρυθμιστικής μεταβλητής ήταν στατιστικά σημαντικός, $F(1, 105) = 5.85, p = .017, R^2 \text{ change} = 4.96\%$.

Πιο λεπτομερώς, με την τεχνική των Johnson – Neyman, εντοπίστηκε μια περιοχή σημαντικότητας για τις τιμές του ρυθμιστή $W \geq 4.37$. Όταν το σκορ της ρυθμιστικής μεταβλητής είναι πάνω από το 4.37 (δηλαδή υψηλή κατανόηση της πολυσεξουαλικής ταυτότητας, το 63.30% του δείγματος), τότε η επίδραση του φύλου ήταν στατιστικά σημαντική. Ενδεικτικά, για $W = 4.50$, η επίδραση ήταν $b = -.52, se = .23, t = -2.20, p = .023, CI [-.99, -.05]$. Το πρόσημο της επίδρασης είναι αρνητικό, γεγονός που σημαίνει ότι ανάμεσα σε άνδρες ($X=1$) και γυναίκες ($X=2$) που αναφέρουν υψηλά επίπεδα κατανόησης της πολυσεξουαλικής τους ταυτότητας, οι άνδρες αναφέρουν υψηλότερα επίπεδα κοινωνικής ευεξίας. Στο Γράφημα 7 φαίνεται οπτικά η αλληλεπίδραση.

Γράφημα 7. Αλληλεπίδραση ανεξάρτητης και ρυθμιστικής μεταβλητής προς την Κοινωνική ευεξία

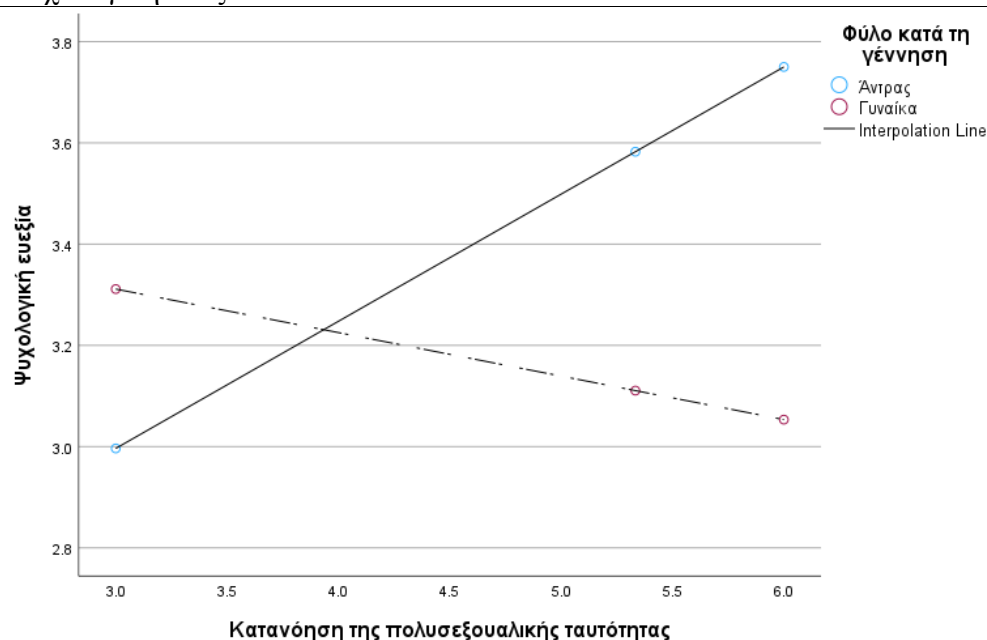

Σημείωση: $N = 109$.

Έπειτα, με την ψυχολογική ευεξία ως εξαρτημένη μεταβλητή, προέκυψαν στατιστικά σημαντικά αποτελέσματα έχοντας ως ρυθμιστική μεταβλητή (W) ξανά την κατανόηση της πολυσεξουαλικής ταυτότητας από το άτομο. Το μοντέλο εδώ δεν ήταν στατιστικά σημαντικό, $F(3, 105) = 2.25$, $p = .086$, $R^2 = 6.05\%$. Υπήρξε και εδώ κύρια επίδραση της ρυθμιστικής μεταβλητής στην εξαρτημένη, $b = .58$, $se = .23$, $t = 2.49$, $p = .014$, $CI [.12, 1.05]$. Η επίδραση έχει θετικό πρόσημο που σημαίνει ότι τα άτομα υψηλότερα στην υποκλίμακα της κατανόησης της πολυσεξουαλικής τους ταυτότητας βρίσκονται κατά $b = .58$ υψηλότερα και στην ψυχολογική ευεξία, με την ανεξάρτητη μεταβλητή $X = 0$ (Hayes, 2018). Στη συγκεκριμένη μέτρηση, η ανεξάρτητη μεταβλητή (X) παίρνει τιμές από 1 (άνδρες) έως 2 (γυναίκες), επομένως και εδώ το αποτέλεσμα αυτό δεν έχει κάποια αξία. Το σημαντικό εδώ είναι ότι παρατηρήθηκε στατιστικά σημαντική αλληλεπίδραση μεταξύ ανεξάρτητης και ρυθμιστικής μεταβλητής, $b = -.33$, $se = .14$, $t = -2.26$, $p = .025$, $CI [-.63, -.04]$. Επίσης, ο έλεγχος αλληλεπίδρασης ανεξάρτητης – ρυθμιστικής μεταβλητής ήταν στατιστικά σημαντικός, $F(1, 105) = 5.13$, $p = .025$, $R^2 \text{ change} = 5.13\%$.

Πάλι με την τεχνική των Johnson – Neyman, εντοπίστηκε μια περιοχή σημαντικότητας για τις τιμές του ρυθμιστή $W \geq 5.48$. Όταν το σκορ της ρυθμιστικής μεταβλητής είναι πάνω από το 5.48 (δηλαδή υψηλή κατανόηση της πολυσεξουαλικής ταυτότητας, το 44.95% του δείγματος), τότε η επίδραση του φύλου ήταν στατιστικά σημαντική. Ενδεικτικά, για $W = 5.50$, η επίδραση ήταν $b = -.52$, $se = .26$, $t = -1.99$, $p = .049$, $CI [-1.05, -.0023]$. Το πρόσημο της επίδρασης είναι αρνητικό, γεγονός που σημαίνει ότι ανάμεσα σε άνδρες ($X=1$) και γυναίκες ($X=2$) που αναφέρουν υψηλά επίπεδα κατανόησης της πολυσεξουαλικής τους ταυτότητας, οι άνδρες αναφέρουν υψηλότερα επίπεδα ψυχολογικής ευεξίας. Στο Γράφημα 8 φαίνεται οπτικά η αλληλεπίδραση.

Γράφημα 8. Αλληλεπίδραση ανεξάρτητης και ρυθμιστικής μεταβλητής προς την Ψυχολογική ευεξία

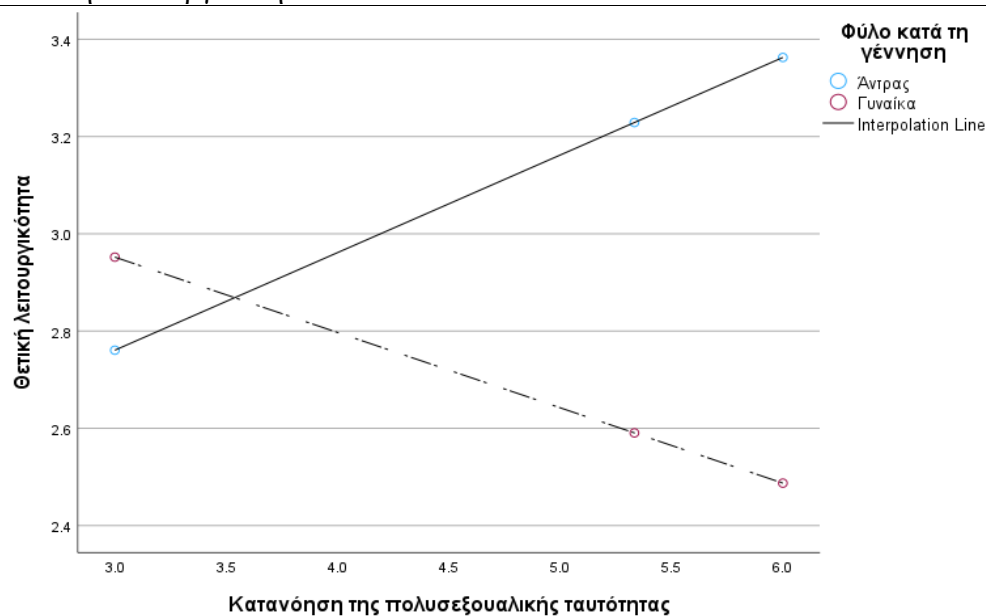
Σημείωση: $N = 109$.

Συνεχίζοντας με τη θετική λειτουργικότητα ως εξαρτημένη μεταβλητή, προέκυψε πάλι πως μόνο η κατανόηση της πολυσεξουαλικής ταυτότητας από το άτομο επιτελούσε τον ρόλο του ρυθμιστή. Το μοντέλο ήταν στατιστικά σημαντικό, $F(3, 105) = 2.98$, $p = .034$, $R^2 = 7.86\%$. Υπήρξε και εδώ κύρια επίδραση της ρυθμιστικής μεταβλητής στην εξαρτημένη, $b = .55$, $se = .22$, $t = 2.43$, $p = .016$, $CI [.10, 1.00]$. Η

επίδραση και εδώ είχε θετικό πρόσημο, αλλά υπάρχει πάλι η ανωτέρω υποσημείωση αναφορικά με την ερμηνεία. Παρατηρήθηκε επίσης στατιστικά σημαντική αλληλεπίδραση μεταξύ ανεξάρτητης και ρυθμιστικής μεταβλητής, $b = -.35$, $se = .14$, $t = -2.47$, $p = .015$, $CI [-.64, -.07]$. Ακόμα, ο έλεγχος αλληλεπίδρασης ανεξάρτητης – ρυθμιστικής μεταβλητής ήταν στατιστικά σημαντικός, $F(1, 105) = 6.11$, $p = .015$, $R^2 change = 5.36\%$.

Η χρήση της τεχνικής των Johnson – Neyman βοήθησε ξανά στον εντοπισμό μιας περιοχής σημαντικότητας για τις τιμές του ρυθμιστή $W \geq 4.76$. Όταν το σκορ της ρυθμιστικής μεταβλητής είναι πάνω από το 4.76 (δηλαδή υψηλή κατανόηση της πολυσεξουαλικής ταυτότητας, το 56.88% του δείγματος), τότε η επίδραση του φύλου ήταν στατιστικά σημαντική. Ενδεικτικά, για $W = 5.00$, η επίδραση ήταν $b = -.51$, $se = .22$, $t = -2.28$, $p = .024$, $CI [-.97, -.06]$. Το πρόσημο της επίδρασης είναι και εδώ αρνητικό, γεγονός που σημαίνει ότι ανάμεσα σε άνδρες ($X=1$) και γυναίκες ($X=2$) που αναφέρουν υψηλά επίπεδα κατανόησης της πολυσεξουαλικής τους ταυτότητας, οι άνδρες αναφέρουν υψηλότερα επίπεδα θετικής λειτουργικότητας. Στο Γράφημα 9 φαίνεται οπτικά το αποτέλεσμα της αλληλεπίδρασης.

Γράφημα 9. Αλληλεπίδραση ανεξάρτητης και ρυθμιστικής μεταβλητής προς τη Θετική λειτουργικότητα

Σημείωση: $N = 109$.

Τέλος, ελέγχοντας τις υποκλίμακες της LGB-PIM ως πιθανούς ρυθμιστές για τη σχέση «φύλο κατά τη γέννηση – ευεξία», δεν προέκυψε κανένα στατιστικά σημαντικό αποτέλεσμα αλληλεπίδρασης ως προς τις τέσσερις μορφές ευεξίας.

EE10: Η επίδραση του φύλου κατά τη γέννηση των συμμετεχόντων πολυσεξουαλικών ατόμων στις υποκλίμακες της LGB-PIM διαμεσολαβείται από τις πτυχές που μετρώνται από την MIS; Για τον έλεγχο του τελευταίου ΕΕ πραγματοποιήθηκε ανάλυση παράλληλης διαμεσολάβησης με τη χρήση του PROCESS (Model 4) (Hayes, 2018). Σκοπός ήταν να διερευνηθεί αν οι νέες διαστάσεις πολυσεξουαλικής εμπειρίας και ταυτότητας που μετράει η MIS λειτουργούσαν ως «μηχανισμοί» μέσω των οποίων εξηγείται η επίδραση της ανεξάρτητης μεταβλητής (φύλο κατά τη γέννηση/αποδοθέν φύλο) στην εξαρτημένη (ταυτοτικές πτυχές που μετράει η ήδη υπάρχουσα και γνωστή LGB-PIM). Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι η παράλληλη διαμεσολάβηση δεν φανερώνει αιτιακές σχέσεις μεταξύ των διαμεσολαβητών, επιτρέπει όμως συσχετίσεις μεταξύ τους (Hayes, 2018). Αυτή η συνδιακύμανση είναι και ο λόγος για τον οποίο οι ειδικοί στην ανάλυση διαμεσολάβησης συνιστούν τη συμπερίληψη όλων των πιθανών διαμεσολαβητών στον ίδιο μοντέλο (VanderWeele & Vansteelandt, 2014). Επιλέχθηκαν ως πιθανές διαμεσολαβητικές μεταβλητές οι έξι βασικές πτυχές της MIS, χωρίς την «Κοινωνική δράση». Οι πολυσεξουαλικοί άνδρες (=1) και γυναίκες (=2) του δείγματος διέφεραν σε συγκεκριμένες θετικές ταυτοτικές πτυχές που μετρώνται από την LGB-PIM, οι οποίες εξηγούνταν από συγκεκριμένες ταυτοτικές διαστάσεις που μετράει η νεοκατασκευασθείσα κλίμακα MIS.

Αρχικά, επιλέγοντας ως εξαρτημένη μεταβλητή την «Αυτεπίγνωση», το μοντέλο άμεσων επιδράσεων ήταν στατιστικά σημαντικό, $F(7, 101) = 25.94, p < .001, R^2 = .64$. Δεν παρατηρήθηκε άμεση επίδραση της ανεξάρτητης στην εξαρτημένη μεταβλητή, $b = .09, se = .19, t = .49, p = .624, CI [-.2976, .4931]$, γεγονός που υποδεικνύει ότι εξαρχής τα δύο φύλα είχαν την ίδια επίδραση (σ.σ. δεν υπήρχε διαφορά βάσει φύλου) στην «Αυτεπίγνωση». Επίσης, δεν παρατηρήθηκε ούτε έμμεση επίδραση διαμέσου κάποιας εκ των έξι διαστάσεων της MIS. Αναφορικά με τις κύριες επιδράσεις που πάντα δίνουν μια πιο διευρυμένη οπτική στις σχέσεις των υπό μελέτη μεταβλητών (Hayes, 2018), η «Διασταύρωση ταυτοτήτων/Συνολική ανάπτυξη» είχε την πιο ισχυρή άμεση επίδραση στην «Αυτεπίγνωση» ($b = .78, se = .09, t = 8.56, p < .001, CI [.6039,$

.9680]). Στο Σχήμα 5 παρουσιάζεται το μοντέλο της παράλληλης διαμεσολάβησης, με όλες τις άμεσες και έμμεσες επιδράσεις.

Εν συνεχεία, επελέγη η «Αυθεντικότητα» ως εξαρτημένη μεταβλητή και το μοντέλο άμεσων επιδράσεων ήταν στατιστικά σημαντικό, $F(7, 101) = 14.13, p < .001, R^2 = .49$. Δεν παρατηρήθηκε άμεση επίδραση της ανεξάρτητης στην εξαρτημένη μεταβλητή, $b = -.02, se = .26, t = -.11, p = .911, CI [-.5557, .4965]$. Όμως εδώ, προέκυψε στατιστικά σημαντική έμμεση επίδραση διαμέσου της «Κατανόησης της πολυσεξουαλικής ταυτότητας» ($b = .24, se = .13, CI [.0340, .5736]$) και της «Προσπάθειας του ατόμου να βρει τη θέση του στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα» ($b = .19, se = .10, CI [.0068, .4278]$). Αυτό το αποτέλεσμα σήμαινε πως οι γυναίκες λόγω μεγαλύτερης κατανόησης της πολυσεξουαλικής τους ταυτότητας και μεγαλύτερης προσπάθειας τους να βρουν τη θέση τους στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα σε σχέση με τους άνδρες του δείγματος, βίωναν, ως αποτέλεσμα αυτών, τη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ ταυτότητα τους με μεγαλύτερη αυθεντικότητα. Αναφορικά με τις κύριες επιδράσεις, την πιο ισχυρή άμεση επίδραση φάνηκε να έχει εκ νέου η «Διασταύρωση ταυτοτήτων/Συνολική ανάπτυξη» ($b = .57, se = .12, t = 4.67, p < .001, CI [.3281, .8126]$). Στο Σχήμα 6 παρουσιάζεται το μοντέλο της παράλληλης διαμεσολάβησης, με όλες τις άμεσες και έμμεσες επιδράσεις.

Ακολούθως, επιλέχθηκε ως εξαρτημένη μεταβλητή το «Αίσθημα κοινότητας» και το μοντέλο άμεσων επιδράσεων ήταν στατιστικά σημαντικό, $F(7, 101) = 12.77, p < .001, R^2 = .46$. Δεν παρατηρήθηκε ούτε εδώ άμεση επίδραση της ανεξάρτητης στην εξαρτημένη μεταβλητή, $b = -.00, se = .24, t = -.01, p = .988, CI [-.4873, .4799]$. Όμως και εδώ προέκυψε στατιστικά σημαντική έμμεση επίδραση διαμέσου της «Προσπάθειας του ατόμου να βρει τη θέση του στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα» ($b = .52, se = .16, CI [.2217, .8799]$) και της «Κατανόησης της πολυσεξουαλικής ταυτότητας» ($b = .14, se = .09, CI [.0010, .3614]$). Αυτό σήμαινε πως οι πολυσεξουαλικές γυναίκες του δείγματος βίωναν υψηλότερο αίσθημα σύνδεσης με τη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα από τους άνδρες, λόγω μεγαλύτερης προσπάθειας να βρουν τη θέση τους στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα και μεγαλύτερης κατανόησης της ίδιας της πολυσεξουαλικής τους ταυτότητας. Αναφορικά με τις κύριες επιδράσεις, την πιο ισχυρή άμεση επίδραση φάνηκε να έχει η «Προσπάθεια του ατόμου να βρει τη θέση του στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα» ($b = .57, se = .09, t = 5.94, p < .001, CI [.3809, .7626]$). Στο Σχήμα 7 παρουσιάζεται το μοντέλο της παράλληλης διαμεσολάβησης, με όλες τις άμεσες και έμμεσες επιδράσεις.

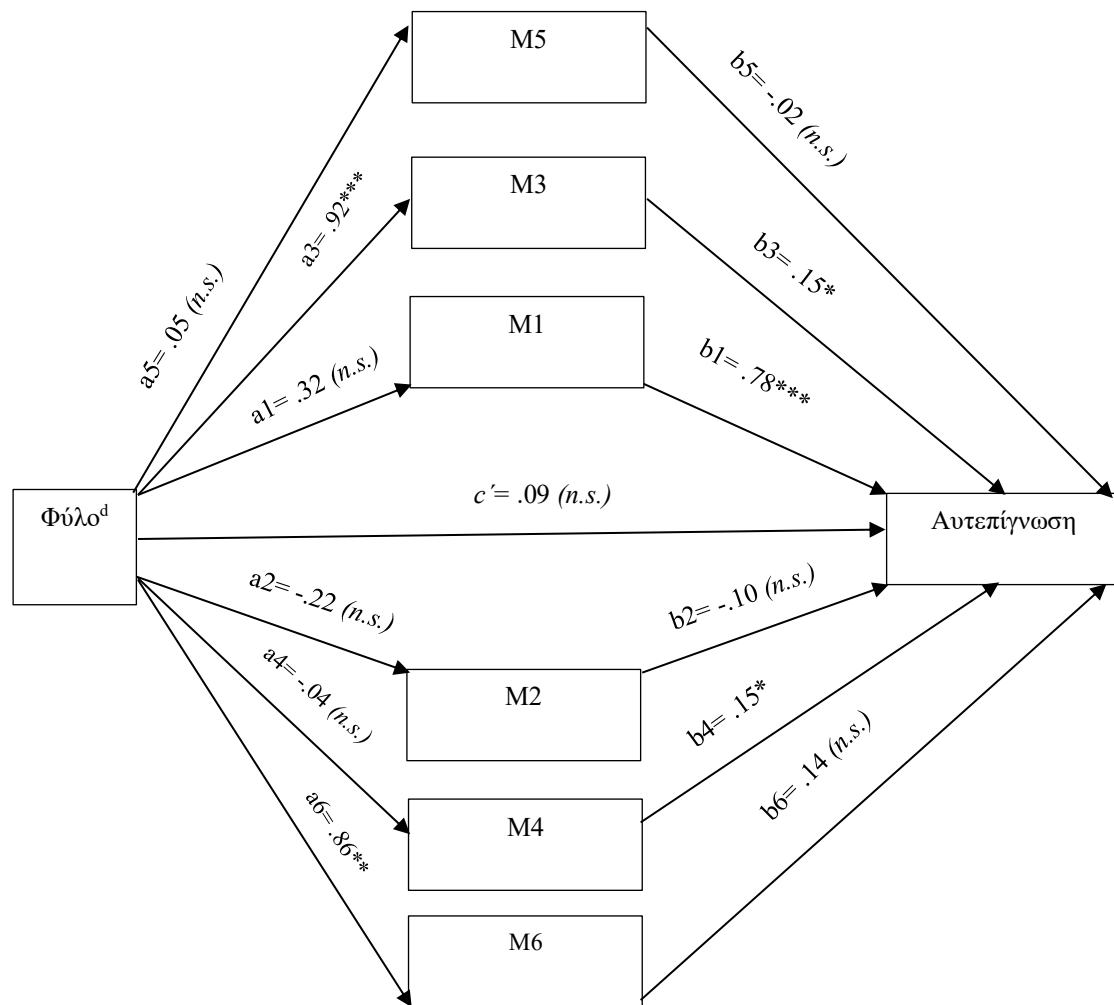
Έπειτα, η «Οικειότητα» (σ.σ. το αίσθημα οικειότητας προς τον/την/το ερωτικό σύντροφο λόγω της ΛΟΑ ταυτότητας) επιλέχθηκε ως εξαρτημένη μεταβλητή και το μοντέλο άμεσων επιδράσεων ήταν στατιστικά σημαντικό, $F(7, 101) = 18.36, p < .001, R^2 = .56$. Ακόμα μια φορά δεν παρατηρήθηκε άμεση επίδραση της ανεξάρτητης στην εξαρτημένη μεταβλητή, $b = -.01, se = .22, t = -.06, p = .948, CI [-.4662, .4367]$, γεγονός που σημαίνει πως το φύλο δεν επιδρούσε άμεσα στο αίσθημα οικειότητας προς τον ερωτικό σύντροφο. Παρ' όλα αυτά, δεν παρατηρήθηκε ούτε έμμεση επίδραση από τις διαστάσεις που μετράει η MIS. Αναφορικά με τις κύριες επιδράσεις, η μόνη άμεση επίδραση που βρέθηκε ήταν της «Διασταύρωσης ταυτοτήτων/Συνολικής ανάπτυξης» ($b = .79, se = .10, t = 7.55, p < .001, CI [.5834, .9991]$). Η υψηλότερη πίστη του ατόμου ότι έχει μια πολύπλευρη γνώση της προσωπικής του ταυτοτικής ανάπτυξης και των συνιστωσών της επέδρασε ισχυρά και θετικά στο αίσθημα οικειότητας που βιώνει αυτό το άτομο για τον ερωτικό του σύντροφο. Στο Σχήμα 8 παρουσιάζεται το μοντέλο της παράλληλης διαμεσολάβησης, με όλες τις άμεσες και έμμεσες επιδράσεις.

Τέλος, ελέγχθηκε και η έννοια της «Κοινωνικής δικαιοσύνης» ως εξαρτημένη μεταβλητή. Το μοντέλο άμεσων επιδράσεων ήταν στατιστικά σημαντικό, $F(7, 101) = 18.14, p < .001, R^2 = .55$. Ούτε σε αυτή την περίπτωση παρατηρήθηκε άμεση επίδραση του φύλου του πολυσεξουαλικού ατόμου στην εξαρτημένη μεταβλητή, $b = .42, se = .22, t = 1.84, p = .068, CI [-.0322, .8735]$. Αντιθέτως, ακόμα μια φορά παρατηρήθηκε έμμεση επίδραση διαμέσου της «Προσπάθειας του ατόμου να βρει τη θέση του στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα» ($b = .38, se = .14, CI [.1363, .6970]$) και της «Κατανόησης της πολυσεξουαλικής ταυτότητας» ($b = .23, se = .12, CI [.0457, .5168]$). Αυτό σήμαινε πως οι πολυσεξουαλικές γυναίκες του δείγματος βίωναν υψηλότερο αίσθημα κοινωνικής δικαιοσύνης από τους άνδρες, λόγω μεγαλύτερης προσπάθειας να βρουν τη θέση τους στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα και μεγαλύτερης κατανόησης της ίδιας της πολυσεξουαλικής τους ταυτότητας. Αναφορικά με τις κύριες επιδράσεις, την πιο ισχυρή άμεση επίδραση φάνηκε να έχει η «Προσπάθεια του ατόμου να βρει τη θέση του στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα» ($b = .41, se = .09, t = 4.61, p < .001, CI [.2372, .5947]$). Στο Σχήμα 9 παρουσιάζεται το μοντέλο της παράλληλης διαμεσολάβησης, με όλες τις άμεσες και έμμεσες επιδράσεις.

Συνοπτικά, φαίνεται πως η κατανόηση της πολυσεξουαλικής ταυτότητας και η προσπάθεια του ατόμου να έχει ενεργό ρόλο στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα, συστηματικά αποτελούσαν επεξηγηματικούς μηχανισμούς για τις διαφορές μεταξύ

πολυσεξουαλικών ανδρών και γυναικών ως προς το αίσθημα αυθεντικότητας, το αίσθημα σύνδεσης με τη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα και το αίσθημα κοινωνικής δικαιοσύνης. Επίσης, μια ακόμα πτυχή της MIS, η «Διασταύρωση ταυτοτήτων/Συνολική ανάπτυξη», παρουσίαζε σχεδόν σε κάθε μοντέλο άμεση και ισχυρή επίδραση στις διαστάσεις της LGB-PIM. Η ενημερότητα για το πως η σεξουαλική ταυτότητα σχετίζεται με τις υπόλοιπες πτυχές του χαρακτήρα και προάγει μια απαρτιωμένη εικόνα εσωτερικού εαυτού φαίνεται πως επιδρά στις θετικές ΛΟΑ εμπειρίες, όπως αυτές μετρώνται από την LGB-PIM. Αυτά τα αποτελέσματα αναλύονται πιο λεπτομερώς στη Συζήτηση.

Σχήμα 5. Σχήμα παράλληλης διαμεσολάβησης (M) που δείχνει την επίδραση του φύλου στην Αυτεπίγνωση

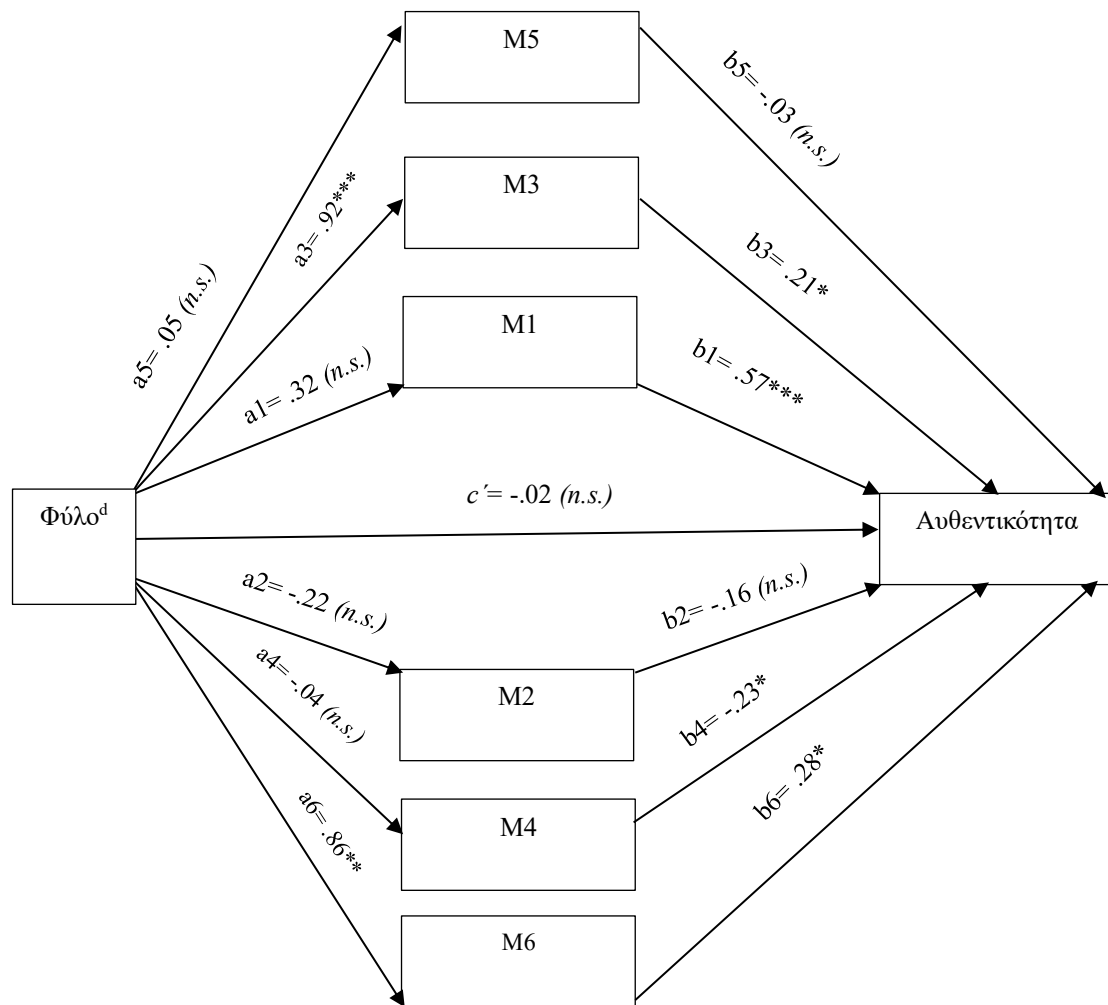

Σημείωση: ^d = Δύο ομάδες: 1 = Άνδρες, 2 = Γυναίκες, c' = Άμεση επίδραση της ανεξάρτητης στην εξαρτημένη μεταβλητή, a = Άμεση επίδραση της ανεξάρτητης στη διαμεσολαβητική μεταβλητή, b = Άμεση επίδραση της διαμεσολαβητικής στην εξαρτημένη μεταβλητή, Έμμεση επίδραση = $a*b$.

Σημείωση II: M1 = Διασταύρωση ταυτοτήτων/Συνολική Ανάπτυξη, M2 = Απόρριψη ταμπελών, M3 = Προσπάθεια του ατόμου να βρει τη θέση του στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα, M4 = Προσπάθεια του ατόμου να βρει τη θέση του στη στρέιτ κοινότητα, M5 = Απόρριψη μονοσεξουαλικής ταυτότητας, M6 = Κατανόηση πολυσεξουαλικής ταυτότητας.

Σημείωση III: $*p < 0.05$, $**p < 0.01$, $***p < 0.001$.

Σχήμα 6. Σχήμα παράλληλης διαμεσολάβησης (M) που δείχνει την επίδραση του φύλου στην Αυθεντικότητα

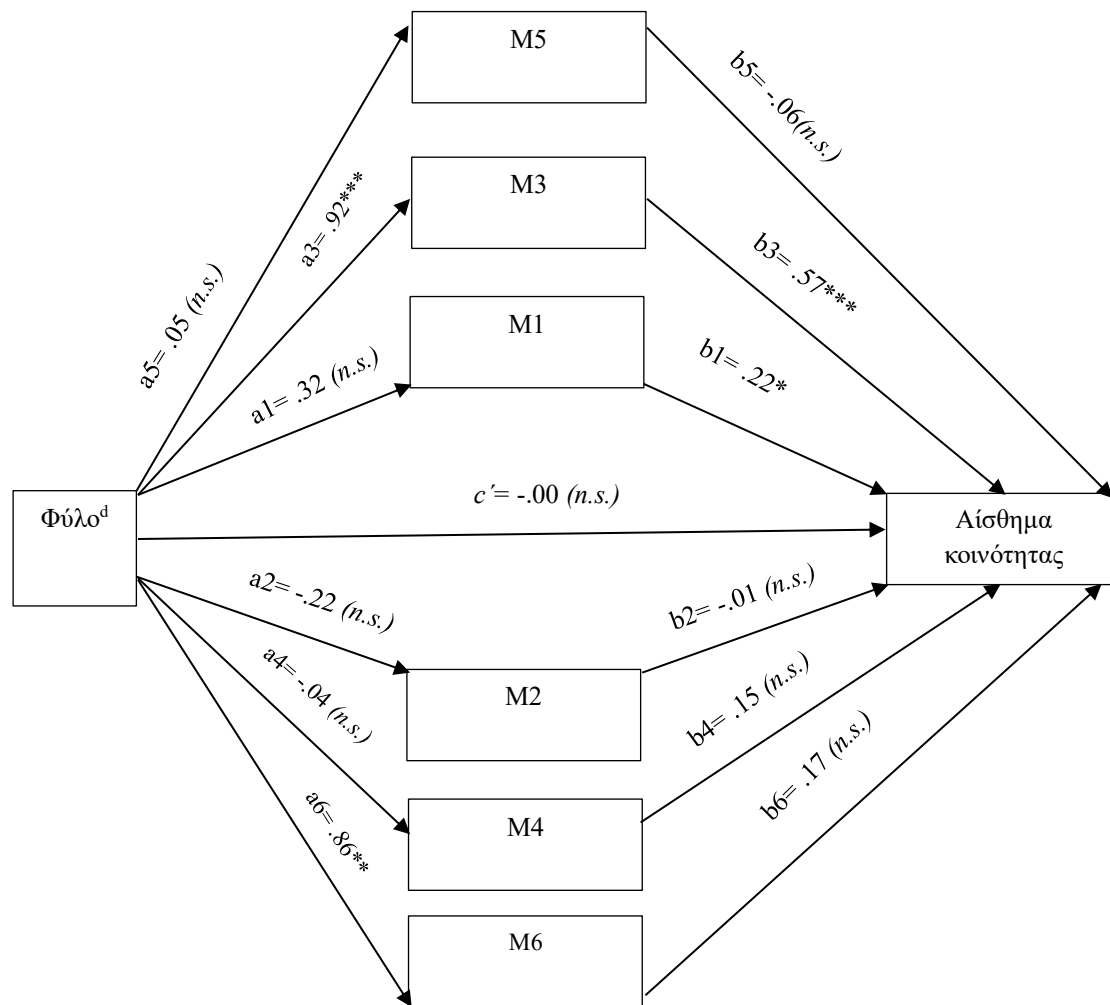

Σημείωση: ^d = Δύο ομάδες: 1 = Άνδρες, 2 = Γυναίκες, c' = Άμεση επίδραση της ανεξάρτητης στην εξαρτημένη μεταβλητή, a = Άμεση επίδραση της ανεξάρτητης στη διαμεσολαβητική μεταβλητή, b = Άμεση επίδραση της διαμεσολαβητικής στην εξαρτημένη μεταβλητή, Έμμεση επίδραση = $a*b$.

Σημείωση II: M1 = Διασταύρωση ταυτοτήτων/Συνολική Ανάπτυξη, M2 = Απόρριψη ταμπελών, M3 = Προσπάθεια του ατόμου να βρει τη θέση του στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα, M4 = Προσπάθεια του ατόμου να βρει τη θέση του στη στρέιτ κοινότητα, M5 = Απόρριψη μονοσεξουαλικής ταυτότητας, M6 = Κατανόηση πολυσεξουαλικής ταυτότητας.

Σημείωση III: $*p < 0.05$, $**p < 0.01$, $***p < 0.001$.

Σχήμα 7. Σχήμα παράλληλης διαμεσολάβησης (M) που δείχνει την επίδραση του φύλου στο Αίσθημα κοινότητας

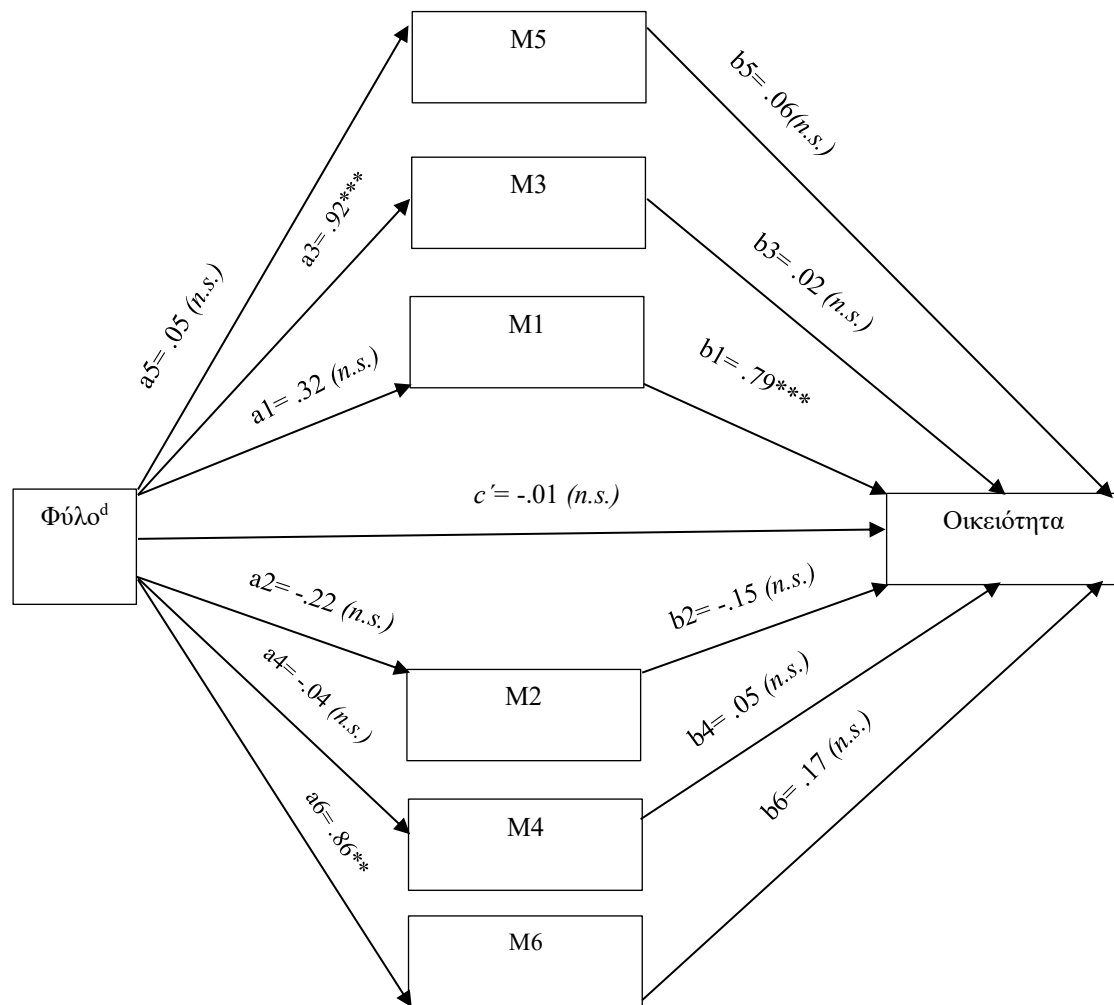

Σημείωση: ^d = Δύο ομάδες: 1 = Άνδρες, 2 = Γυναίκες, c' = Άμεση επίδραση της ανεξάρτητης στην εξαρτημένη μεταβλητή, a = Άμεση επίδραση της ανεξάρτητης στη διαμεσολαβητική μεταβλητή, b = Άμεση επίδραση της διαμεσολαβητικής στην εξαρτημένη μεταβλητή, Έμμεση επίδραση = $a*b$.

Σημείωση II: M1 = Διασταύρωση ταυτοτήτων/Συνολική Ανάπτυξη, M2 = Απόρριψη ταμπελών, M3 = Προσπάθεια του ατόμου να βρει τη θέση του στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα, M4 = Προσπάθεια του ατόμου να βρει τη θέση του στη στρέιτ κοινότητα, M5 = Απόρριψη μονοσεξουαλικής ταυτότητας, M6 = Κατανόηση πολυσεξουαλικής ταυτότητας.

Σημείωση III: $*p < 0.05$, $**p < 0.01$, $***p < 0.001$.

Σχήμα 8. Σχήμα παράλληλης διαμεσολάβησης (M) που δείχνει την επίδραση του φύλου στην ερωτική Οικειότητα

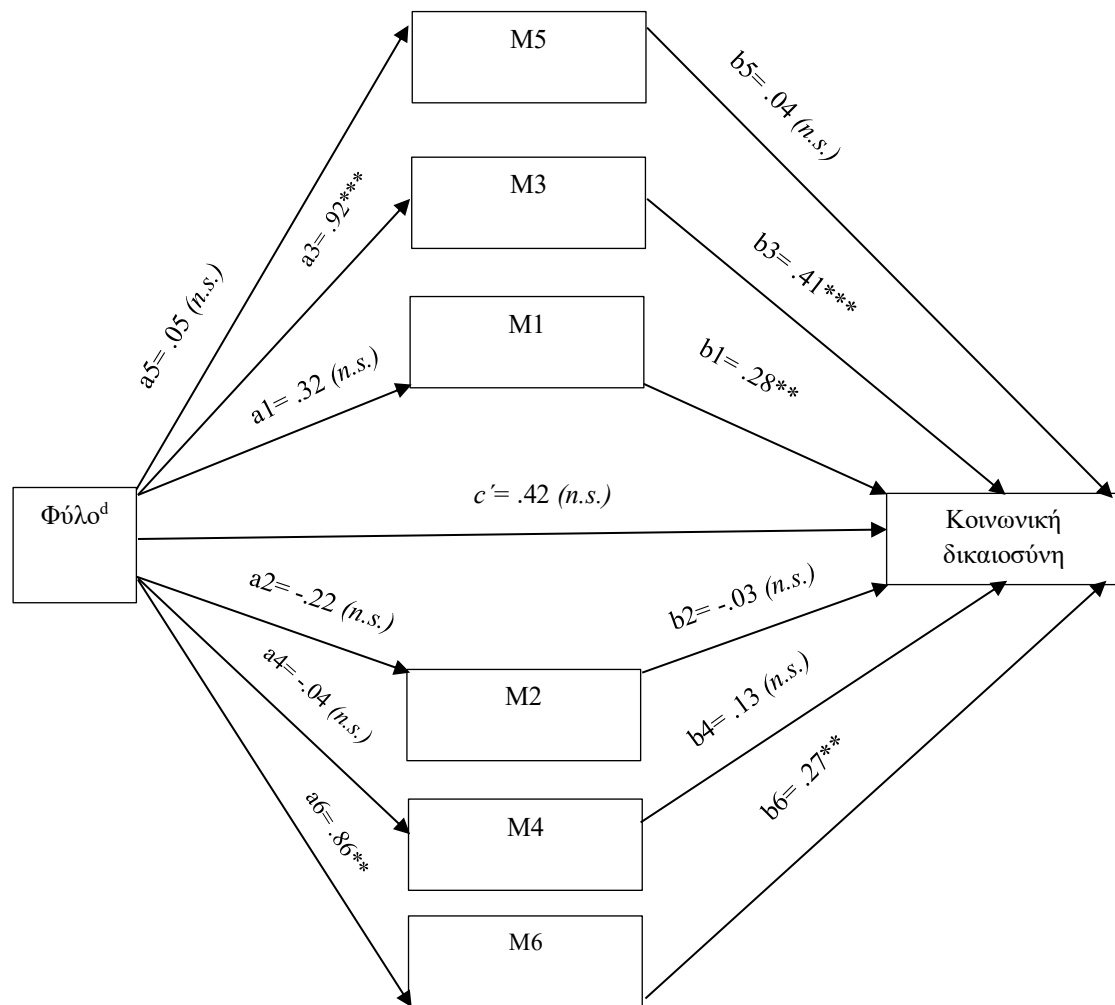

Σημείωση: ^d = Δύο ομάδες: 1 = Άνδρες, 2 = Γυναίκες, c' = Άμεση επίδραση της ανεξάρτητης στην εξαρτημένη μεταβλητή, a = Άμεση επίδραση της ανεξάρτητης στη διαμεσολαβητική μεταβλητή, b = Άμεση επίδραση της διαμεσολαβητικής στην εξαρτημένη μεταβλητή, Έμμεση επίδραση = $a*b$.

Σημείωση II: M1 = Διασταύρωση ταυτοτήτων/Συνολική Ανάπτυξη, M2 = Απόρριψη ταμπελών, M3 = Προσπάθεια του ατόμου να βρει τη θέση του στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα, M4 = Προσπάθεια του ατόμου να βρει τη θέση του στη στρέιτ κοινότητα, M5 = Απόρριψη μονοσεξουαλικής ταυτότητας, M6 = Κατανόηση πολυσεξουαλικής ταυτότητας.

Σημείωση III: $*p < 0.05$, $**p < 0.01$, $***p < 0.001$.

Σχήμα 9. Σχήμα παράλληλης διαμεσολάβησης (M) που δείχνει την επίδραση του φύλου στην Κοινωνική δικαιοσύνη

Σημείωση: ^d = Δύο ομάδες: 1 = Άνδρες, 2 = Γυναίκες, c' = Άμεση επίδραση της ανεξάρτητης στην εξαρτημένη μεταβλητή, a = Άμεση επίδραση της ανεξάρτητης στη διαμεσολαβητική μεταβλητή, b = Άμεση επίδραση της διαμεσολαβητικής στην εξαρτημένη μεταβλητή, Έμμεση επίδραση = $a*b$.

Σημείωση II: M1 = Διασταύρωση ταυτοτήτων/Συνολική Ανάπτυξη, M2 = Απόρριψη ταμπελών, M3 = Προσπάθεια του ατόμου να βρει τη θέση του στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα, M4 = Προσπάθεια του ατόμου να βρει τη θέση του στη στρέιτ κοινότητα, M5 = Απόρριψη μονοσεξουαλικής ταυτότητας, M6 = Κατανόηση πολυσεξουαλικής ταυτότητας.

Σημείωση III: $*p < 0.05$, $**p < 0.01$, $***p < 0.001$.

Συζήτηση

Από τα αποτελέσματα φαίνεται πως οι υποκλίμακες της MIS παρουσιάζουν εγκυρότητα κριτηρίου ως προς την ήδη υπάρχουσα LGB-PIM κλίμακα. Πιο συγκεκριμένα, οι υποκλίμακες της MIS που αφορούν σε ζητήματα ταυτοτικού αυτοπροσδιορισμού εντός της πολυσεξουαλικής ομπρέλας, παρουσιάζουν

συντρέχουσα και συγκλίνουσα εγκυρότητα με όλες τις υποκλίμακες της LGB-PIM, στον πυρήνα των οποίων αντίστοιχα βρίσκεται η προσωπική εξέλιξη μέσω της ΛΟΑ ταυτότητας. Ειδικότερα, η υποκλίμακα «Διασταύρωση ταυτοτήτων/Συνολική ανάπτυξη» της MIS παρουσίασε υψηλή θετική συσχέτιση με τις υποκλίμακες «Αυτεπίγνωση» και «Οικειότητα». Η έννοια της «Διασταύρωσης ταυτοτήτων/Συνολικής ανάπτυξης», αναφέρεται σε μια γνώση του ατόμου για τις επιμέρους πτυχές της προσωπικότητας του και των ταυτοτήτων που συναποτελούν εν τέλει το άτομο ως ολότητα. Η υποκλίμακα «Αυτεπίγνωση» αναφέρεται στην αυτογνωσία μέσω της ΛΟΑ ταυτότητας και στην αναγνώριση των συναισθημάτων του ατόμου ως απόρροια αυτής της διαδικασίας (King et al., 2009· Riggle et al., 2014).

Μάλιστα, οι δύο αυτές υποκλίμακες συσχετίστηκαν με παρόμοιο τρόπο με την υποκλίμακα «Οικειότητα» της LGB-PIM. Η εν λόγω υποκλίμακα αναφέρεται στο αίσθημα οικειότητας, κατανόησης και σεξουαλικής ελευθερίας που πηγάζει από τη γνώση του ατόμου για τη ΛΟΑ ταυτότητα του και μάλιστα στην πρωτότυπη έρευνα των Riggle και συν. (2014) τηρούσε υψηλές θετικές συσχετίσεις με την υποκλίμακα «Αυτεπίγνωση». Επίσης, αναφορικά με το MHC-SF που μετρούσε τέσσερις μορφές ευεξίας, η υποκλίμακα της MIS «Διασταύρωση ταυτοτήτων/Συνολική ανάπτυξη» και η υποκλίμακα της LGB-PIM «Αυτεπίγνωση» συσχετίστηκαν κατά παρόμοιο τρόπο με την «Ψυχολογική ευεξία» και τη «Θετική λειτουργικότητα», παρέχοντας έτσι περαιτέρω ενδείξεις περί συγκλίνουσας εγκυρότητας της MIS με την LGB-PIM ως προς αυτές τις πτυχές ευεξίας. Σε σχέση με αυτό, είναι σημαντικό να αναφερθεί πως η υπάρχουσα βιβλιογραφία έχει υπογραμμίσει τη σημασία που έχει η αυτογνωσία των ανθρώπων στη μετέπειτα ευεξία τους και ειδικότερα στην ψυχολογική ευεξία (Hanley & Garland, 2017· Sutton, 2016).

Κατά παρόμοιο τρόπο, επίσης φάνηκε πως η υποκλίμακα «Προσπάθεια του ατόμου να βρει τη θέση του στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα» συσχετίστηκε επίσης ισχυρά θετικά με την υποκλίμακα «Αίσθημα κοινότητας» της LGB-PIM, δηλαδή την αντίστοιχη υποκλίμακα με την οποία είχε τη μεγαλύτερη θεωρητική συνάφεια. Από την άλλη πλευρά, η αναμενόμενη μη συσχέτιση των υποκλιμάκων «Απόρριψη ταμπελών» και «Προσπάθεια του ατόμου να βρει τη θέση του στη στρέιτ κοινότητα» με όλες τις υποκλίμακες της LGB-PIM, αποτελεί σημαντική ένδειξη αποκλίνουσας εγκυρότητας, αφού διαπιστώθηκε απουσία σχέσης μεταξύ αυτών των υποκλιμάκων που δεν είχαν θεωρητική συνάφεια μεταξύ τους (Kline, 2016).

Αναφορικά με τα ΕΕ, νέα ευρήματα και συμπεράσματα ανέκυψαν. Αρχικά, φάνηκε ότι οι πολυσεξουαλικοί άνδρες ανέφεραν μικρότερη *προσπάθεια* να βρουν τη θέση τους στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα σε σχέση με τις πολυσεξουαλικές γυναίκες. Η βιβλιογραφία έχει καταγράψει πως οι (αμφισεξουαλικοί) άνδρες κατά βάση αναφέρουν χαμηλότερο *αίσθημα* σύνδεσης με τη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα σε σχέση με τις γυναίκες (Price et al., 2019· Rust, 2000a· Salinas-Quiroz et al., 2020· Taylor, 2013). Όμως, η έρευνα γύρω από την κοινωνική υποστήριξη και τη διασύνδεση με συγκεκριμένα δίκτυα είναι αποσπασματική και ελλιπής αναφορικά με αυτόν τον πληθυσμό (Hawthorne et al., 2018). Στην παρούσα Έρευνα υπήρξε αναπαραγωγή των αποτελεσμάτων, αφού φάνηκε πως οι πολυσεξουαλικές γυναίκες ανέφεραν επίσης υψηλότερο *αίσθημα* σύνδεσης με τη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα από τους πολυσεξουαλικούς άνδρες.

Συνδυαστικά, φαίνεται πως οι πολυσεξουαλικοί άνδρες αφενός νιώθουν μικρότερο *αίσθημα* σύνδεσης με τη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα και αφετέρου κάνουν μικρότερες προσπάθειες για κοινωνική διασύνδεση. Αυτό το αποτέλεσμα δίνει την οπτική ότι το *αίσθημα* σύνδεσης σχετίζεται και με τις ίδιες τις επιλογές των ανδρών για (μη) ανάληψη δράσης. Μάλιστα, εδώ, άνδρες και γυναίκες διέφεραν και ως προς τον παράγοντα της κοινοτικής δράσης, με τις γυναίκες του δείγματος να σημειώνουν υψηλότερο σκορ. Φαίνεται μια γενικότερη θέληση των πολυσεξουαλικών γυναικών να *προσπαθήσουν* για κοινωνική διασύνδεση και υποστήριξη σε σύγκριση με τους άνδρες, γεγονός που πέραν των υπολοίπων, πρέπει να ληφθεί υπόψη κατά τον σχεδιασμό ψυχοθεραπευτικών παρεμβάσεων σε πολυσεξουαλικούς άνδρες, καθώς η κοινωνική απομόνωση αποτελεί επιβαρυντικό παράγοντα ψυχικής υγείας (Garcia et al., 2019· Skakoon-Sparling et al., 2022). Αναφορικά με την κοινωνική απομόνωση, αυτή σχετίζεται με τα συγκεκριμένα στερεότυπα και τους μύθους γύρω από την αμφισεξουαλική ταυτότητα (βλ. Κεφάλαιο 3) και φαίνεται να έχει μεγαλύτερη επίπτωση στους αμφισεξουαλικούς άνδρες (Bristol City Council, 2014· Dodge et al., 2012· McLean, 2008· Rust, 2000a), ενώ επίσης έχει καταγραφεί και μικρότερη κοινωνική υποστήριξη προς αυτούς (Arriaga & Parent, 2019).

Επιπλέον, φάνηκε πως οι πολυσεξουαλικοί άνδρες ανέφεραν και μικρότερη κατανόηση της πολυσεξουαλικής τους ταυτότητας σε σχέση με τις γυναίκες. Σημαντικοί κοινωνιοψυχολογικοί λόγοι μπορεί να συντελούν στο συγκεκριμένο αποτέλεσμα. Αρχικά, η ίδια η ετεροκανονιστική κοινωνία φαίνεται να αποδέχεται σε

μεγαλύτερο βαθμό τις πολυσεξουαλικές γυναίκες από τους πολυσεξουαλικούς άνδρες (Bettinsoli et al., 2020· Dyar & Feinstein, 2018· Helms & Waters, 2016· Herek, 2000· Israel & Mohr, 2004· Morrison et al., 2016), γεγονός που σχετίζεται με τους παραδοσιακούς ρόλους φύλων γύρω από την αρσενική σεξουαλικότητα που ενισχύουν το κοινωνικό στίγμα, καταπιέζουν την αληθινή σεξουαλική ταυτότητα (οδηγώντας συχνά σε ταυτοτικές δυσκολίες) και «επιβάλλουν» την κατανόηση της μέσα από το δίπολο «άνδρας – γυναίκα» (Benoit & Koken, 2012· Davids & Lundquist, 2018· Inckle, 2014· Kays et al., 2014· Lewis et al., 2009; Morgenroth et al., 2022), αλλά και τα στερεότυπα γύρω από τη γυναικεία αμφισεξουαλικότητα που συχνά την παρουσιάζουν ως «διεγερτική», «απελευθερωτική» και «ερωτική», οδηγώντας σε μια πιο *κεκαλυμμένη* και *αμφίθυμη* μορφή στερεοτύπου, τον καλοπροαίρετο σεξισμό (Awasthi, 2017· Barreto & Doyle, 2023· DeCapua, 2017· Feinstein et al., 2014· Fiske et al., 2002· Johnson, 2016· Yost & Tomas, 2012). Ακόμα, όπως αναφέρθηκε πιο πάνω, οι πολυσεξουαλικές γυναίκες έχουν μεγαλύτερη κοινωνική διασύνδεση με τη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα, αποτέλεσμα που μπορεί να παράσχει ένα υποστηρικτικό δίκτυο με σκοπό την καλύτερη κατανόηση της σεξουαλικής τους ταυτότητας.

Μελλοντικές έρευνες είναι σημαντικό να συνεχίσουν τη διερεύνηση ενδοπροσωπικών και διαπροσωπικών παραγόντων που εξηγούν τις διαφορές ανδρών και γυναικών τόσο ως προς τον τρόπο κατανόησης της πολυσεξουαλικής ταυτότητας όσο και ως προς το αίσθημα διασύνδεσης με τη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα και τις προσπάθειες για εύρεση θέσης στην κοινότητα, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη τον διαφορετικό τρόπο με τον οποίο λειτουργεί η ετεροκανονικότητα και η προκατάληψη για τους πολυσεξουαλικούς άνδρες και τις πολυσεξουαλικές γυναίκες (Matsick & Rubin, 2018) (επίσης βλ. Συζήτηση Πρώτου μέρους).

Επιπροσθέτως, οι πολυσεξουαλικές γυναίκες φάνηκε να έχουν υψηλότερη αυτεπίγνωση λόγω της ΛΟΑ ταυτότητας τους και μεγαλύτερο αίσθημα κοινωνικής δικαιοσύνης από τους άνδρες. Ο όρος «κοινωνική δικαιοσύνη» αναφέρεται “στην ανακατασκευή της κοινωνίας σύμφωνα με τις αρχές της ισότητας, της αναγνώρισης και της συμπερίληψης” (Bell, 2016) και στο κομμάτι που αφορά την ομώνυμη κλίμακα της LGB-PIM, αναφέρεται και “στις ανησυχίες για όλες τις μορφές *καταπίεσης* και τον ακτιβισμό για κοινωνική δικαιοσύνη” (Riggle et al., 2014). Διάφοροι διασταυρούμενοι ψυχολογικοί και κοινωνικοί παράγοντες μπορούν να εξηγήσουν αυτό το *αλληλοσυσχετιζόμενο* αποτέλεσμα. Αρχικά, οι πολιτισμικές επιδράσεις, όπως η

διαχρονική καταπίεση της γυναικείας ταυτότητας και ο διαφορετικός τρόπος ανατροφής (που σχετίζεται με τους παραδοσιακά διαφορετικούς ρόλους και προσδοκίες φύλων), μπορούν να ενθαρρύνουν το αυξημένο αίσθημα κοινωνικής δικαιοσύνης (Decety & Yoder, 2015· Young, 2008). Από την άλλη πλευρά, μέσα σε μια σεξιστική και πατερναλιστική κοινωνία, όπου οι γυναίκες έχουν κοινωνικοποιηθεί ώστε να αναλαμβάνουν ρόλους φροντίδας (Walker, 2006), εξηγείται η μεγαλύτερη ευαισθησία που δείχνουν σε συγκεκριμένα ηθικά ζητήματα (You et al., 2011). Παρ' όλα αυτά, είναι σημαντικό να τονιστεί πως αυτές οι διχοτομήσεις δεν πηγάζουν από κάποια «έμφυτα χαρακτηριστικά φύλων», αλλά από τις κοινωνικές κατασκευές που επιβάλουν συγκεκριμένη θεώρηση και αντιμετώπιση των (δύο) φύλων (Bell, 2016).

Σε σχέση με την αυτεπίγνωση, αυτή σχετίζεται σε σημαντικό βαθμό τον αυτοστοχασμό και την ενδοσκόπηση (Herwig et al., 2010· Morin, 2011· Wilson & Dunn, 2004). Αν ληφθεί υπόψη: (α) το αποτέλεσμα που έδειξε πως οι πολυσεξουαλικές γυναίκες ανέφεραν υψηλότερο αίσθημα σύνδεσης (και προσπάθειας σύνδεσης) με τη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα, καθώς και αυτεπίγνωση (β) η Θεωρία Κοινωνικής Ταυτότητας που υποστηρίζει τη διατήρηση θετικής κοινωνικής ταυτότητας από τα μέλη της ομάδας (Tajfel & Turner, 1979· van Zomeren et al., 2008), (γ) η θετική συσχέτιση αυτεπίγνωσης και αισθήματος σύνδεσης με τη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα (Rostosky et al., 2018) και (δ) πρόσφατα ευρήματα που έδειξαν πως το αίσθημα σύνδεσης με τη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα οδηγούσε σε κριτική δράση, *διαμέσου του κριτικού αυτοστοχασμού*, γύρω από ζητήματα που αφορούν τη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ ταυτότητα και την κοινωνική καταπίεση γύρω από τη σεξουαλικότητα (Yip & Chan, 2021), *μπορεί να υποστηριχθεί η ύπαρξη ενός αλληλοτροφοδοτούμενου συστήματος* όπου η συμμετοχή στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα προσφέρει ένα θετικό και ασφαλές πλαίσιο υποστήριξης που ενθαρρύνει τον κριτικό αυτοστοχασμό πάνω σε ΛΟΑΤΚΙΑ2+ ζητήματα, έχει θετικό αντίκτυπο στην αίσθηση του εαυτού, σχετίζεται θετικά με την αυτεπίγνωση και ενισχύει τη συλλογική δράση για την υποστήριξη των ίσων δικαιωμάτων. Σημειώνεται πως ο κριτικός αυτοστοχασμός είναι διασυνδεδεμένος και με την αυτεπίγνωση αναφορικά με την εμπειρία μιας στιγματοποιημένης ταυτότητας (Watts et al., 2011). Με βάση αυτά λοιπόν, οι πολυσεξουαλικές γυναίκες του δείγματος μπορεί να βρίσκουν μεγάλη υποστήριξη και βοήθεια ως προς τον κριτικό αυτοστοχασμό μέσα στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα, οδηγώντας και σε μεγαλύτερη αυτεπίγνωση και πρόθεση για προώθηση μιας ατζέντας με βάση τις αρχές της κοινωνικής δικαιοσύνης.

Ως προς τις πτυχές ευεξίας, άνδρες και γυναίκες με πολυσεξουαλικό προσανατολισμό δεν διέφεραν, με εξαίρεση την *κοινωνική ευεξία* όπου οι άνδρες σημείωσαν υψηλότερο σκορ. Αυτό το αποτέλεσμα αναπαρήχθη και στην πρώτη κύρια έρευνα που παρουσιάστηκε στο Πρώτο μέρος της παρούσας διδακτορικής διατριβής. Στη Συζήτηση του Πρώτου μέρους πραγματεύεται μια αρκετά βάσιμη εξήγηση για αυτό το εύρημα.

Εν συνεχεία, επιλέχθηκε να ελεγχθούν διαφορές μεταξύ των δύο κύριων κατηγοριών σεξουαλικού προσανατολισμού *εντός της πολυσεξουαλικής ομπρέλας*, σε απάντηση των προτάσεων της σύγχρονης βιβλιογραφίας, καθότι πρόκειται για ένα ακόμα ιδιαιτέρως υποερευνημένο πεδίο (Brown & Lilton, 2019· Hayfield, 2020· Greaves et al., 2019). Φάνηκε πως τα *αμφισεξουαλικά* και *πανσεξουαλικά* άτομα του δείγματος δεν διέφεραν σε επίπεδο ευεξίας και ταυτοτικών πτυχών, με εξαίρεση μόνο την υποκλίμακα της MIS που εξέταζε την προσπάθεια των ατόμων να βρουν τη θέση τους στη στρέιτ κοινότητα. Εκεί, τα αμφισεξουαλικά άτομα σημείωσαν υψηλότερο σκορ σε σχέση με τα πανσεξουαλικά.

Η ερμηνεία αυτού του αποτελέσματος έχει τουλάχιστον δύο όψεις: Η μια όψη αφορά τις μεγαλύτερες επιπτώσεις της ετεροκανονικότητας στα πανσεξουαλικά άτομα και η άλλη αφορά μια ευρύτερη διαφορετική ιδεολογική/πολιτική στάση των πανσεξουαλικών ατόμων. Πιο αναλυτικά, ο ετεροκανονιστικός τρόπος θεώρησης της ανθρώπινης σεξουαλικότητας την τοποθετεί σε δίπολα (άνδρας – γυναίκα, γκέι – στρέιτ), ενώ τα τελευταία χρόνια χρησιμοποιείται και ο όρος «ομοκανονικότητα» για να περιγράψει γκέι και αμφισεξουαλικά άτομα που υιοθετούν ετεροκανονιστικές πρακτικές (όπως π.χ. ο γάμος) και έτσι γίνονται πιο αποδεκτά μέσα στη δυτική στρέιτ κοινωνία (Barker, 2014· Gönel, 2013· Hayfield & Křizová, 2021). Σε αυτό το πλαίσιο, η αμφισεξουαλικότητα που συχνά τοποθετείται ανάμεσα στο δίπολο «στρέιτ – γκέι» και εκλαμβάνεται ως έλξη και για τα δύο φύλα, θεωρείται ως περιοριστική από πολλά άτομα (Mitchell et al., 2015), αφού δεν απορρίπτει το δίπολο του φύλου (Elizabeth, 2013). Έτσι, νέες λέξεις και όροι εισήχθησαν για την αποτύπωση της ποικιλότητας της πολυσεξουαλικής εμπειρίας, όπως η πανσεξουαλικότητα (Galupo et al., 2016b). Η πανσεξουαλικότητα ως ταυτοτικός αυτοπροσδιορισμός χρησιμοποιείται για να δηλώσει την ενεργή απόρριψη των δίπολων (αντανακλώντας και μια ευρύτερη πολιτική ιδεολογία) που πρεσβεύει η ετεροκανονικότητα και η ομοκανονικότητα (Robinson, 2012) και να τονίσει την έλξη προς άτομα με φυλοποικιλότητα ή την έλξη

ανεξαρτήτως φύλων (Belous & Bauman, 2018· Greaves et al., 2019· Lapointe, 2016). Πρόσφατα, λοιπόν, φάνηκαν διαφορές ως προς τη θυματοποίηση πανσεξουαλικών και αμφισεξουαλικών γυναικών, με τις πανσεξουαλικές γυναίκες να αναφέρουν υψηλότερα ποσοστά θυματοποίησης, πιθανώς λόγω υψηλότερου βαθμού παραβίασης των ετεροκανονιστικών νορμών (Worthen, 2022). Επίσης, σε άλλη πρόσφατη έρευνα φάνηκε πως τα πανσεξουαλικά άτομα ανέφεραν σε υψηλότερο βαθμό πρακτικές αυτοαποκάλυψης, αλλά και διακρίσεις από στρέιτ άτομα (Feinstein et al., 2023b), ενώ επίσης έχει καταγραφεί πως βιώνουν και μεγαλύτερη ψυχολογική πίεση σε σύγκριση πάντα με τα αμφισεξουαλικά άτομα (Greaves et al., 2019). Με βάση αυτά, είναι πιθανό τα πανσεξουαλικά άτομα να αντιμετωπίζονται με ακόμα μεγαλύτερο σκεπτικισμό από τη στρέιτ κοινότητα, να έχουν μικρότερη κοινωνική ισχύ (ως πιο «νέα» σεξουαλική ταυτότητα) (Greaves et al., 2019· Worthen, 2022) και ως εκ τούτων, να μην επιθυμούν στο ίδιο βαθμό με τα αμφισεξουαλικά να βρουν τη θέση τους στη στρέιτ κοινότητα, αφού φαίνεται να είναι λιγότερο αποδεκτά.

Όμως, το αποτέλεσμα αυτό δύναται να αποδίδεται και αποκλειστικά στο γεγονός ότι τα πανσεξουαλικά άτομα απορρίπτουν ετεροκανονιστικές συνθήκες, όπως είναι και η προσπάθεια να είναι μέλη και της στρέιτ κοινότητας. Το ερευνητικό πεδίο των νέων σεξουαλικών ταυτοτήτων που εντάσσονται στην πολυσεξουαλική ομπρέλα είναι ακόμα σε πρώιμα στάδια και οι μελλοντικές έρευνες μπορούν να διερευνήσουν περαιτέρω τις εμπειρίες πολυσεξουαλικών ατόμων σε σχέση με τον γενικό πληθυσμό. Θεωρείται πως η MIS, ως μια νέα Κλίμακα μέτρησης εμπειριών πολυσεξουαλικής ταυτότητας, συνεισφέρει στην υπάρχουσα γνώση, αποτυπώνοντας – και σε συμπεριφορικό επίπεδο – κάποιες από τις επιπτώσεις της ετεροκανονικότητας στον εν λόγω πληθυσμό.

Συνεχίζοντας, ως προς τους προβλεπτικούς παράγοντες ευεξίας φάνηκε πως η απόρριψη της μονοσεξουαλικής ταυτότητας (MIS) και το αίσθημα οικειότητας λόγω της ΛΟΑ ταυτότητας (LGB-PIM) προέβλεπαν θετικά τη συναισθηματική ευεξία, η κοινωνική δικαιοσύνη (LGB-PIM) προέβλεπε την κοινωνική ευεξία και η αυτεπίγνωση (LGB-PIM) την ψυχολογική ευεξία. Η συναισθηματική ευεξία αντανakλά τον ηδονισμό, ο οποίος περιλαμβάνει τη χαρά και το βίωμα ευχάριστων εμπειριών (σε συνάρτηση όμως και με τα αρνητικά συναισθήματα) και επιπλέον αφορά την γνωστική πτυχή της γενικής ικανοποίησης και των συναισθημάτων του εαυτού, ενώ παράλληλα σχετίζεται και με τις θετικές αυτο-κρίσεις και με τη συναισθηματική αυτοκατανόηση

(Coverdale & Long, 2015· Keyes, 2000· Lamers et al., 2011· Magyar & Keyes, 2019). Επίσης, σε σχέση με τη σεξουαλική ταυτότητα (σ.σ. εδώ πολυσεξουαλική), αυτή περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τα συναισθήματα και τις συναισθηματικές έλξεις (βλ. Κεφάλαιο 2). Επομένως, σε αυτή τη βάση, είναι εύλογο να προβλέπεται η συναισθηματική ευεξία από την αυξημένη αυτοκατανόηση της σεξουαλικής ταυτότητας (μέσω της γνώσης ότι αυτή διαφέρει σαφώς από μονοσεξουαλικούς προσανατολισμούς) και από την πίστη πως η ΛΟΑ ταυτότητα έχει βοηθήσει στη μεγαλύτερη ερωτική οικειότητα και σεξουαλική ελευθερία. Το αποτέλεσμα δείχνει ότι η απόρριψη της μονοσεξουαλικότητας συνδέεται πιο άμεσα με τη βελτίωση της συναισθηματικής ευεξίας από ότι η κατανόηση της πολυσεξουαλικής ταυτότητας (σ.σ. η άλλη διάσταση της MIS που αφορά την αυτοαντίληψη του ατόμου σε σχέση με τη σεξουαλική του ταυτότητα, βλ. σελ. 187). Ενδεχομένως, η *μεγαλύτερη ελευθερία* από τα κλασσικά στερεότυπα που δεν διακρίνουν τον πολυσεξουαλικό από τον γκέι και τον στρέιτ σεξουαλικό προσανατολισμό και η *πεποίθηση του ατόμου ότι δεν ταυτίζεται με αυτές τις μονοσεξουαλικές ταυτότητες*, να έχουν πιο άμεση θετική επίδραση στη συναισθηματική ευεξία. Αντιθέτως, η κατανόηση της πολυσεξουαλικότητας δεν φάνηκε να οδηγεί στη βελτίωση της ευεξίας, υποδεικνύοντας πως αυτή η διάσταση έχει διαφορετικό επιτελεστικό ρόλο στις εμπειρίες των πολυσεξουαλικών ατόμων. Για παράδειγμα, η κατανόηση της πολυσεξουαλικής ταυτότητας φάνηκε να επιτελεί σημαντικό διαμεσολαβητικό και ρυθμιστικό ρόλο (βλ. EE9, EE10 και παρούσα Συζήτηση).

Ενδιαφέρον ήταν και το εύρημα ότι στο συγκεκριμένο πολυσεξουαλικό δείγμα, μόνο η πτυχή του αισθήματος κοινωνικής δικαιοσύνης βρέθηκε να προβλέπει αρνητικά την κοινωνική ευεξία, αν και το συνολικό μοντέλο δεν ήταν στατιστικά σημαντικό. Η υποκλίμακα της κοινωνικής ευεξίας που χρησιμοποιήθηκε, στηρίζεται σε πέντε βασικούς άξονες, σύμφωνα με το προτεινόμενο μοντέλο του Keyes (1998, 2002): την κοινωνική ενσωμάτωση, την κοινωνική συνεισφορά, την κοινωνική συνοχή, την κοινωνική πραγμάτωση και την κοινωνική αποδοχή. Ειδικά, η κοινωνική συνοχή και η κοινωνική πραγμάτωση αφορούν *τις εκτιμήσεις των ανθρώπων για την κοινωνία*, με τη δεύτερη μάλιστα να εστιάζει στην πίστη για εξέλιξη της κοινωνίας (Cicognani et al., 2008· Keyes, 1998). Η διαφορά ανάμεσα σε αυτό που πιστεύει ένα πολυσεξουαλικό άτομο (ως μέλος μιας κοινωνικής ομάδας) πως θα έπρεπε να έχει – έχοντας αυξημένο αίσθημα κοινωνικής δικαιοσύνης – και σε αυτό που πραγματικά κρίνει πως έχει στην

παρούσα κοινωνικοπολιτισμική (ετεροκανονιστική) κατάσταση, μπορεί να το οδηγεί σε αρνητικά συναισθήματα (εδώ: μειωμένη κοινωνική ευεξία), με βάση τη *Θεωρία της σχετικής Αποστέρησης* (Brown, 2000). Μάλιστα, προς ενίσχυση αυτού του σκεπτικού, το αίσθημα κοινωνικής δικαιοσύνης, σχετίζεται με την ταύτιση με την ενδοομάδα (Riggle et al., 2014· Tyler & Smith, 1999), με αποτέλεσμα να επηρεάζεται άμεσα και η αίσθηση σχετικής αποστέρησης (Hogg & Vaughan, 2017). Επιπλέον, είναι σημαντικό να συζητηθεί και το γεγονός ότι στην παρούσα Έρευνα δεν φάνηκε να έχουν προβλεπτική ισχύ το αίσθημα σύνδεσης με τη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ και η προσπάθεια για εύρεση θέσης στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα και αυτό πιθανότατα οφείλεται στο γεγονός ότι η έννοια της κοινωνικής ευεξίας αφορά τα συναισθήματα του ατόμου προς το σύνολο της κοινωνικής πραγματικότητας και όχι μεμονωμένα προς ένα συγκεκριμένο κομμάτι της, όπως είναι η ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα.

Αναφορικά με την ψυχολογική ευεξία, αυτή φάνηκε να προβλέπεται θετικά από την πτυχή της αυτεπίγνωσης. Ο Keyes (2002) στηρίχθηκε στο έργο της Ryff (1989) για τη μέτρηση της ψυχολογικής ευεξίας, η οποία αποτελείται από τις έξι διαστάσεις: αυτοαποδοχή, προσωπική ανάπτυξη, σκοπός ζωής, θετικές σχέσεις με τα άλλα άτομα, αυτονομία και ικανότητα αποτελεσματικής διαχείρισης της ζωής του ατόμου και του περιβαλλόμενου κόσμου του (Ryff & Keyes, 1995· Ryff, 2013). Το μοντέλο της Ryff για την ψυχολογική ευεξία εντάσσεται κάτω από το ευρύτερο γνωστικό πεδίο της Θετικής ψυχολογίας (Ryff & Singer, 2003· Ryff, 2013). Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, η αυτεπίγνωση αποτελεί βασικό στοιχείο της ψυχολογικής ευεξίας, αφού εμπεριέχεται στις περισσότερες από τις έξι διαστάσεις της (Ryff & Singer, 2008). Επίσης, η Θεωρία του Αυτοπροσδιορισμού (Self-Determination Theory – SDT) υποστηρίζει ότι η ψυχολογική ευεξία προάγεται όταν ικανοποιούνται τρεις βασικές ψυχολογικές ανάγκες: η αυτονομία, η επάρκεια και το «σχετίζεσθαι» (Deci & Ryan, 1980, 1985, 2000). Η αυτεπίγνωση παίζει καθοριστικό ρόλο σε αυτό το πλαίσιο. Με την ενίσχυση της αυτεπίγνωσης, τα άτομα μπορούν να κατανοήσουν καλύτερα και να ευθυγραμμίσουν τις πράξεις τους με τις εγγενείς αξίες και τα συμφέροντά τους, ικανοποιώντας έτσι την ανάγκη για αυτονομία, ενώ υπάρχει συμβολή και στην αίσθηση επάρκειας (Brown & Ryan, 2004· Niemiec et al., 2008). Έτσι, η αυτεπίγνωση υποστηρίζει την ψυχολογική ευεξία ικανοποιώντας αυτές τις θεμελιώδεις ανάγκες και καθιστά αναμενόμενο το αποτέλεσμα της πρόβλεψης της ψυχολογικής ευεξίας από την αίσθηση αυτεπίγνωσης του ατόμου.

Από την άλλη πλευρά, η νέα υποκλίμακα της MIS «Διασταύρωση ταυτοτήτων/Συνολική ανάπτυξη» δεν βρέθηκε να προβλέπει την ψυχολογική ευεξία. Η υποκλίμακα αυτή σχεδιάστηκε με σκοπό την εστίαση στην αυτοκατανόηση της συνεισφοράς της πολυσεξουαλικής ταυτότητας στην προσωπική ανάπτυξη και την αναγνώριση της σχέσης με τις υπόλοιπες ταυτοτικές πτυχές εντός του ατόμου. Αν και είναι σχετική με την προσωπική ανάπτυξη, δεν δίνει έμφαση στην αυτο-αναστοχαστική διαδικασία που περιγράφει η Ryff (2013) ούτε στη θετική μέτρηση της, όπως η LGB-PIM (Riggle et al., 2014). Εστιάζει στο αποτέλεσμα της προσωπικής ανάπτυξης λόγω της πολυσεξουαλικής ταυτότητας και τη σχέση της σεξουαλικής ταυτότητας με τις υπόλοιπες πτυχές του χαρακτήρα, τα οποία αμφότερα δεν συντονίζονται τόσο άμεσα με το περιεχόμενο των διαστάσεων της Ryff. Εδώ φαίνονται τα διαφορετικά πλαίσια εστίασης των δύο υποκλιμάκων, αφού μετρούν διαφορετικές εμπειρίες σχετιζόμενες με την (σεξουαλική) ταυτότητα, ενώ παράλληλα υπενθυμίζεται πως και οι δύο υποκλίμακες συσχετίστηκαν στατιστικά σημαντικά με την ψυχολογική ευεξία στους ελέγχους εγκυρότητας (βλ. Πίνακα 25).

Εν συνεχεία, η παρούσα Έρευνα ανέδειξε και διαφορές ανάμεσα στα πολυσεξουαλικά άτομα του δείγματος, αναλόγως του σεξουαλικού προσανατολισμού του ερωτικού συντρόφου. Φάνηκε πως τα πολυσεξουαλικά άτομα που είχαν σχέση επίσης με άτομο πολυσεξουαλικού (σ.σ. αμφισεξουαλικού) προσανατολισμού, ανέφεραν ότι βίωναν μεγαλύτερο αίσθημα οικειότητας σε σχέση με πολυσεξουαλικά άτομα που βρίσκονταν σε σχέση με στρέιτ σύντροφο (σ.σ. μεικτή ερωτική σχέση). Η υπάρχουσα βιβλιογραφία έχει ήδη αναδείξει τις ιδιαίτερες δυσκολίες που συχνά αντιμετωπίζουν τα πολυσεξουαλικά άτομα όταν βρίσκονται σε σχέση με μονοσεξουαλικά (βλ. Κεφάλαιο 3). Το αίσθημα της οικειότητας αφορά την ερωτική ελευθερία και τη ζεστασιά που βιώνει το άτομο με τον ερωτικό του σύντροφο, λόγω της ΛΟΑ ταυτότητας του (Riggle et al., 2014). Επομένως, λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι σε περίπτωση ερωτικού δεσμού με στρέιτ σύντροφο, το πολυσεξουαλικό άτομο ενδέχεται να μην βιώνει μεγάλη (ή και καθόλου) ελευθερία σε σχέση με τη σεξουαλικότητα του εντός της σχέσης και επιπλέον να τηρεί αυξημένες πιθανότητες αυτοαντιλαμβανόμενης αμφι-αρνητικότητας (Dorrell et al., 2024), καθίσταται εύλογος ο αντίκτυπος στο αίσθημα οικειότητας. Αυτό το αποτέλεσμα, ως προσπάθεια συνεισφοράς στα κενά της υπάρχουσας βιβλιογραφίας γύρω από τον ρόλο του ερωτικού συντρόφου και τα ταυτοτικά χαρακτηριστικά, δείχνει την επίδραση που έχει

ο ερωτικός σύντροφος σε βασικές ταυτοτικές πτυχές των πολυσεξουαλικών ατόμων, ακόμα και στην περίπτωση που – θεωρητικά τουλάχιστον – η μέτρηση αφορά το αυξημένο αίσθημα οικειότητας λόγω της ΛΟΑ ταυτότητας.

Συνεχίζοντας με τη μελέτη της αλληλεπίδρασης «φύλο πολυσεξουαλικού ατόμου – φύλο ερωτικού συντρόφου» ως προς τις ταυτοτικές πτυχές που μετρήθηκαν στην παρούσα Έρευνα, φάνηκε πως οι πολυσεξουαλικές γυναίκες που ήταν σε σχέση με γυναίκα (ίδιο κοινωνικό φύλο), ανέφεραν υψηλότερες προσπάθειες να βρουν τη θέση τους στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα, απ' ότι οι πολυσεξουαλικοί άνδρες που ήταν σε σχέση με γυναίκα (διαφορετικό κοινωνικό φύλο). Με ίδιο τρόπο, οι πολυσεξουαλικές γυναίκες που ήταν σε σχέση με γυναίκα ανέφεραν υψηλότερη προσπάθεια για κοινοτική δράση από πολυσεξουαλικούς άνδρες που είχαν ερωτικό δεσμό με γυναίκα. Όμως εδώ, φάνηκε επίσης πως και ανάμεσα σε πολυσεξουαλικές γυναίκες, όσες είχαν σχέση με γυναίκα, ανέφεραν μεγαλύτερη προσπάθεια για κοινοτική δράση σε σύγκριση με γυναίκες που είχαν άνδρα ερωτικό σύντροφο. Σε συνάφεια με αυτά τα αποτελέσματα, έχει φανεί πως, ανάμεσα σε αμφισεξουαλικά άτομα, όταν το φύλο συντρόφου είναι διαφορετικό, τότε αυτό συνδέεται με μικρότερη πιθανότητα δημόσιας αυτοπαρουσίασης ως γκέι ή αμφισεξουαλικό άτομο και με μεγαλύτερη πιθανότητα αυτοπαρουσίασης ως στρέιτ άτομο (Mohr et al., 2017). Συνδυαστικά, καταδεικνύεται πως το ίδιο κοινωνικό φύλο μπορεί να οδηγεί τα άτομα σε μεγαλύτερη δημόσια έκθεση, ζώντας για παράδειγμα «πιο ανοιχτά» (Feinstein et al., 2023a) και αντίστροφα μια ερωτική σχέση που «φαίνεται δημόσια ως στρέιτ» (λόγω διαφορετικών κοινωνικών φύλων), να οδηγεί τα πολυσεξουαλικά άτομα να ζουν λιγότερο ή καθόλου ως «ανοιχτά αμφισεξουαλικά» (σ.σ. εδώ πολυσεξουαλικά) και να αποκρύπτουν τον πραγματικό σεξουαλικό προσανατολισμό τους (Molina et al., 2015· Schrimshaw et al., 2013· Xavier Hall et al., 2021), ειδικά αν συνυπολογιστεί ότι τα αμφισεξουαλικά άτομα εκλαμβάνονται συχνά (και λανθασμένα) ως στρέιτ ή γκέι/λεσβίες αναλόγως του φύλου του ερωτικού συντρόφου, συντελώντας στη μη ορατότητα τους (Dyar et al., 2014). Το αποτέλεσμα αυτό φαίνεται να λειτουργεί ως συνέχεια της υπάρχουσας γνώσης, συνδέοντας την αλληλεπίδραση των φύλων με δράσεις που εμπεριέχουν δημόσια συμμετοχή και έκθεση σε σχέση με τη ΛΟΑ ταυτότητα, όπως είναι οι ενεργές προσπάθειες για συμμετοχή στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα, αλλά και στο ευρύτερο κοινοτικό πλαίσιο. Παρ' όλα αυτά, η έρευνα πρόσφατα έχει ξεκινήσει να κατανοεί τον τρόπο που τα πολυσεξουαλικά άτομα

διαχειρίζονται τη σεξουαλική τους ταυτότητα ως προς την αποκάλυψη και την απόκρυψη της (Feinstein & Dyar, 2017).

Επιπροσθέτως, ως συνέχεια των ανωτέρω, οι πολυσεξουαλικές γυναίκες του δείγματος που ήταν σε σχέση γυναίκα, ανέφεραν υψηλότερη αυτεπίγνωση και οικειότητα σε σύγκριση με τους πολυσεξουαλικούς άνδρες που ήταν σε σχέση με γυναίκα, αναδεικνύοντας ξανά τα διαφορετικά δυναμικά αναλόγως του αν το ζευγάρι έχει ίδιο ή διαφορετικό κοινωνικό φύλο. Όπως έχει ειπωθεί, αν και γενικώς η πολυσεξουαλικότητα αμφισβητεί την ετεροκανονικότητα, εντούτοις έχει φανεί σε έρευνες με δείγμα αμφισεξουαλικά άτομα, ότι χρησιμοποιούν πρακτικές που αντανakλούν ετεροκανονιστικές ιδεολογίες και στερεοτυπικές απόψεις γύρω από τα φύλα στις ερωτικές τους σχέσεις, αποτέλεσμα που είναι πιο έντονο σε περιπτώσεις όπου το πολυσεξουαλικό άτομο συνάπτει ερωτικό δεσμό με άτομο διαφορετικού κοινωνικού φύλου (Pennington, 2009· Siegel & Meunier, 2019). Εδώ, αξίζει να σχολιαστεί το γεγονός ότι οι διαφορές αυτές αφορούσαν την περίπτωση που ο ερωτικός σύντροφος είχε γυναικείο φύλο. Μόνο τότε προέκυπταν αυτές οι διαφορές ως αλληλεπίδραση με το φύλο του πολυσεξουαλικού ατόμου, με τους πολυσεξουαλικούς άνδρες να βιώνουν χαμηλότερη αυτεπίγνωση, οικειότητα και λιγότερες προσπάθειες να συμμετάσχουν ενεργά στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα. Στην περίπτωση που το φύλο του ερωτικού συντρόφου ήταν ανδρικό, τότε δεν προέκυπταν στατιστικά σημαντικά αλληλεπιδράσεις. Δηλαδή, όταν το φύλο συντρόφου ήταν ανδρικό, πολυσεξουαλικές γυναίκες και πολυσεξουαλικοί άνδρες δεν διέφεραν, αλλά όταν το φύλο συντρόφου ήταν γυναικείο, μόνο οι πολυσεξουαλικοί άνδρες ανέφεραν συγκεκριμένες δυσκολίες. Ως αποτέλεσμα, παρουσιάζει παρόμοια εικόνα με ένα ερευνητικό εύρημα στο Πρώτο μέρος της παρούσας διδακτορικής διατριβής. Ενδεχομένως, η μεγαλύτερη «πλαστικότητα» της γυναικείας σεξουαλικότητας, βοηθάει στη μεγαλύτερη προσαρμοστικότητα μέσα στην ερωτική σχέση, σε σχέση με τους άνδρες (βλ. Συζήτηση Πρώτου μέρους, σελ. 133). Όμως, αυτή η λεγόμενη «πλαστικότητα» φάνηκε να έχει κάποια όρια, αφού οι πολυσεξουαλικές γυναίκες που διατηρούσαν ερωτικό δεσμό με γυναίκα ανέφεραν μεγαλύτερη προσπάθεια για κοινοτική δράση σε σχέση με πολυσεξουαλικές γυναίκες που διατηρούσαν δεσμό με άνδρα. Συνολικά, για το υπό συζήτηση θέμα, η διεθνής βιβλιογραφία είναι σε αρχικά στάδια και έχει παρουσιάσει μεικτά αποτελέσματα ως προς τα παρατηρούμενα επίπεδα αμφι-αρνητικότητας και τις

συμπεριφορές διακρίσεων αναλόγως του φύλου συντρόφου των πολυσεξουαλικών ατόμων (Smith et al., 2023).

Τα αποτελέσματα λοιπόν έδειξαν ότι η αλληλεπίδραση των φύλων έπαιζε καταλυτικό ρόλο σε κάποιες βασικές διαστάσεις των πολυσεξουαλικών ατόμων. Όμως, δεν παρατηρήθηκε παρόμοια εικόνα αναφορικά με τον σεξουαλικό προσανατολισμό του συντρόφου. Δεν προέκυψε κάποια στατιστικά σημαντική *αλληλεπίδραση* μεταξύ φύλου συμμετέχοντος ατόμου και σεξουαλικού προσανατολισμού συντρόφου. Γενικά, η υπάρχουσα βιβλιογραφία έχει καταγράψει πως ο σεξουαλικός προσανατολισμός του συντρόφου έχει *επίδραση* στη ζωή των πολυσεξουαλικών ατόμων, αποτέλεσμα άλλωστε που αναπαρήχθη και στην παρούσα Έρευνα (βλ. EE5, σελ. 242). Λαμβάνοντας υπόψη τη συνολική εικόνα, φάνηκε πως η επίδραση του σεξουαλικού προσανατολισμού συντρόφου υπήρχε, ανεξαρτήτως του φύλου του συμμετέχοντος πολυσεξουαλικού ατόμου.

Επιπροσθέτως, έγινε εξέταση των Ταυτοτήτων Κοινωνικού Φύλου (ΤΚΦ) των πολυσεξουαλικών ατόμων, όπου αν και τα πολυσεξουαλικά άτομα δεν διέφεραν βάσει αυτών, σε ταυτοτικό επίπεδο και επίπεδα ευεξίας (σ.σ. πιθανότατα λόγω χαμηλού αριθμού ποσόστωσης στις περισσότερες από αυτές τις κατηγορίες ΤΚΦ, λαμβάνοντας υπόψη και τα ευρήματα από το Πρώτο μέρος), εντούτοις τα αποτελέσματα των αναλύσεων ρύθμισης ανέδειξαν σημαντικές διαφορές ως προς τη σχέση των ΤΚΦ και της ευεξίας, η οποία φάνηκε να *ρυθμίζεται* από υποκλίμακες της MIS. Συγκεκριμένα, φάνηκε πως η προσπάθεια του ατόμου να βρει τη θέση του στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ και στη στρέιτ κοινότητα, λειτουργούσε ρυθμιστικά. Συγκεκριμένα, με εξαρτημένη μεταβλητή *τόσο την ψυχολογική ευεξία όσο και τη θετική λειτουργικότητα*, ανάμεσα στα άτομα που ανέφεραν *υψηλές προσπάθειες* να βρουν τη θέση τους στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα, τα πολυσεξουαλικά άτομα που ανέφεραν ότι βίωναν την ΤΚΦ με στοιχεία και των τριών φύλων τηρούσαν υψηλότερους δείκτες ψυχολογικής ευεξίας και θετικής λειτουργικότητας σε σχέση με τα ίδια άτομα που είχαν όμως αμιγώς γυναικεία ΤΚΦ. Δηλαδή, η επίδραση των ΤΚΦ στην ψυχολογική ευεξία και τη θετική λειτουργικότητα επηρεαζόταν από την υψηλή προσπάθεια για συμμετοχή στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα, ευνοώντας όμως τα πολυσεξουαλικά άτομα που βίωναν το κοινωνικό τους φύλο με έναν *ρευστό* τρόπο, έναντι των πολυσεξουαλικών ατόμων που βίωναν το κοινωνικό φύλο τους ως αμιγώς γυναικείο. Μια εξήγηση για το αποτέλεσμα αυτό μπορεί να εδράζεται στο ότι τα άτομα που *βιώνουν το φύλο τους με έναν πιο ρευστό τρόπο*, είναι

περισσότερο απαλλαγμένα από στερεότυπα, παραδοσιακές (σ.σ. περιοριστικές) αντιλήψεις και προσδοκίες γύρω από τα φύλα και πιθανότατα βιώνουν μεγαλύτερη ελευθερία και αυθεντικότητα ως προς την ταυτότητα φύλου τους (βλ. Κεφάλαιο 1 και βλ. Συζήτηση Πρώτου μέρους, σελ. 135). Είναι πιθανό να προσπαθούν – μέσω της συμμετοχής τους στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα – να προασπίσουν και την ταυτότητα φύλου τους (και όχι μόνο τη σεξουαλική τους ταυτότητα) και ως αποτέλεσμα αυτών, να βιώνουν ακόμα μεγαλύτερη ψυχολογική ευεξία, ως ενεργά μέλη μιας κοινότητας που *αντιμάχεται στερεότυπα, περιορισμούς και προκαταλήψεις σε σχέση (και) με τα φύλα* (Abreu et al., 2023). Ενδεχομένως δηλαδή, να αποδίδουν ακόμα μεγαλύτερο νόημα στις προσπάθειες τους για συμμετοχή στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα, λόγω και της ταυτότητας φύλου τους που δεν συμβαδίζει με την παραδοσιακή κατηγοριοποίηση σε «άνδρας – γυναίκα». Αυτή η *γνωστική συμφωνία* μπορεί να τα οδηγεί να «ταιριάζουν» καλύτερα μέσα στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα και να αποκομίζουν σε μεγαλύτερο βαθμό τα οφέλη (εδώ: ψυχολογική ευεξία και θετική λειτουργικότητα) που προσφέρει η ένταξη σε αυτό το κοινωνικό πλαίσιο.

Από την άλλη, τα πολυσεξουαλικά άτομα που βίωναν αμιγώς γυναικεία την ταυτότητα φύλου τους και προσπαθούσαν ενεργά να βρουν τη θέση τους στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα, ενδεχομένως να βίωναν μια *γνωστική ασυμφωνία* που πηγάζει από αυτό που θεωρητικά πρεσβεύει η ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα (όπως αυθεντικότητα, ελευθερία έκφρασης και αυτοπροσδιορισμού) (Bowling et al., 2020· Montagno & Garrett-Walker, 2021· Petrocchi et al., 2020· Roberts & Christens, 2020) και από αυτό που σημαίνει η συμμόρφωση με την παραδοσιακή θεώρηση των φύλων (συγκεκριμένοι ρόλοι και προσδοκίες που αντιτίθενται στην αυθεντική αυτοέκφραση) (βλ. Κεφάλαιο 1). Αυτή η γνωστική ασυμφωνία μπορεί επίσης να αφορά τη σχέση μεταξύ της γυναικείας ταυτότητας φύλου και του πολυσεξουαλικού προσανατολισμού, ο οποίος αμφισβητεί σε μεγάλο (ή απόλυτο) βαθμό το δίπολο γύρω από το φύλο (βλ. Κεφάλαιο 3). Ο Festinger (1957) στη θεωρία του περιγράφει πως οι ασύμβατες σκέψεις παράγουν μια δυσάρεστη εσωτερική κατάσταση και αρνητικά συναισθήματα, τα οποία, εν προκειμένω, μπορεί να μεταφράζονται στη διαφορά των δεικτών ψυχολογικής ευεξίας και θετικής λειτουργικότητας ανάμεσα στα δύο γκρουπ. Ακόμα, είναι σημαντικό να τονιστεί πως αν και τα μέλη της ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητας αποκομίζουν πολλά οφέλη από τη συμμετοχή τους εκεί, εντούτοις έχουν καταγραφεί πρακτικές αποκλεισμού και διακρίσεων προς ΛΟΑΤΚΙΑ2+ άτομα που θεωρείται ότι δεν συμβαδίζουν με τα

«πρότυπα» της κοινότητας (McCormick & Barthelemy, 2020), όπως για παράδειγμα όταν ένα άτομο βιώνει *φόβο και ντροπή μέσα* στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα επειδή εκεί φαίνεται ως «κανονικό» λόγω της συμμόρφωσης του με τους συμβατικούς ρόλους φύλων που προκρίνει η ετεροκανονικότητα (Robinson, 2012).

Επιπλέον, φάνηκε πως τα πολυσεξουαλικά άτομα με ΤΚΦ «τριών φύλων» ανέφεραν υψηλότερη θετική λειτουργικότητα όταν προσπαθούσαν από *μέτριο έως υψηλό βαθμό* να βρουν τη θέση τους στη στρέιτ κοινότητα από πολυσεξουαλικά για τον ίδιο βαθμό προσπάθειας αλλά με ΤΚΦ «Γυναίκα + (Άλλο)». Δηλαδή και στην περίπτωση που αμφότερες οι ομάδες επιζητούν να βρουν τη θέση τους στη στρέιτ κοινότητα, τα άτομα με την πιο ρευστή ΤΚΦ βίωναν υψηλότερη θετική λειτουργικότητα. Μάλιστα, ακόμα και αν δεν υπήρξαν άλλες στατιστικά σημαντικές διαφορές ως προς τις υπόλοιπες ΤΚΦ, και το μοντέλο άγγιξε τη στατιστική σημαντικότητα ($p = .050$), στο Γράφημα 6 της αλληλεπίδρασης (σελ. 249) φαίνεται καθαρά μια *συγκεκριμένη τάση*. Όσο τα πολυσεξουαλικά άτομα με ΤΚΦ που κυρίως αντανakλούν ένα γυναικείο ή ένα ανδρικό βίωμα δεν προσπαθούν να έχουν μια θέση στη στρέιτ κοινότητα, τότε βίωναν υψηλότερη θετική λειτουργικότητα. Όσο *περισσότερο* προσπαθούσαν να αλληλεπιδράσουν με άτομα της στρέιτ κοινότητας, τόσο μεγαλύτερος ήταν ο *αντίκτυπος* για αυτά τα άτομα σε επίπεδο θετικής λειτουργικότητας.

Πέραν όσων έχουν ήδη ειπωθεί για τη ρευστότητα στο βίωμα του φύλου, είναι σημαντικό να προστεθεί πως μέσα στο ετεροκανονιστικό πλαίσιο της στρέιτ κοινότητας, τα πολυσεξουαλικά άτομα που ταυτίζονται κυρίως με το γυναικείο φύλο και ταυτόχρονα επιδιώκουν να αποτελούν ενεργό μέλος της στρέιτ κοινότητας, είναι πιθανό να δείχνουν μεγαλύτερη προσπάθεια για *συμμόρφωση* με τις συγκεκριμένες προσδοκίες και απαιτήσεις για τους ρόλους των (δύο) φύλων, οδηγώντας σε μειωμένους δείκτες ψυχικής ευεξίας (βλ. Κεφάλαιο 1 και βλ. Συζήτηση Πρώτου μέρους, σελ. 135-137). Συνολικά, αναφορικά με τη γυναικεία ΤΚΦ των πολυσεξουαλικών ατόμων, υπό το θεωρητικό πλαίσιο της διαθεματικότητας, ενδέχεται εδώ να περιγράφονται άτομα που μέσα τους *εμπεριέχονται όχι μια αλλά δύο στιγματοποιημένες ταυτότητες*: η γυναικεία και η μη στρέιτ ταυτότητα (Cerezo et al., 2020· Crenshaw, 1991· Yuval-Davis, 2006).

Η ακριβώς *αντίθετη εικόνα* όμως παρατηρήθηκε σε πολυσεξουαλικά άτομα με ρευστή ΤΚΦ. Όσα από αυτά τα άτομα προσπαθούσαν να βρουν τη θέση τους μέσα στη στρέιτ κοινότητα, τόσο ανέφεραν ότι *αυξανόταν* το αίσθημα θετικής λειτουργικότητας τους. Αυτό το αποτέλεσμα θεωρείται ότι αντανακλά σε ακόμα μεγαλύτερο βαθμό την επίδραση που έχουν οι κοινωνικές επιταγές αναφορικά με το φύλο. Τα πολυσεξουαλικά άτομα που έχουν μια ΤΚΦ η οποία συγκλίνει προς μια ανδρική ή γυναικεία θεώρηση, φαίνεται να δυσκολεύονται παραπάνω όταν προσπαθούν να έρθουν σε επαφή με τη στρέιτ κοινότητα, ενώ σημειώνουν καλύτερους δείκτες θετικής λειτουργικότητας όταν επιλέγουν να μην ασχοληθούν με αυτό το κοινωνικό πλαίσιο. Η *διασταύρωση* μιας παραδοσιακής ταυτότητας φύλου με την πολυσεξουαλική ταυτότητα (που αμφισβητεί την παραδοσιακή θεώρηση της σεξουαλικότητας και των φύλων), *μέσα σε ένα ετεροκανονιστικό πλαίσιο*, φαίνεται πως επιδρά αρνητικά σε μια πτυχή ευεξίας των συμμετεχόντων, αφού ενδεχομένως το άτομο βιώνει ακόμα πιο έντονα την ετεροκανονικότητα, την οποία δεν έχει απορρίψει, τουλάχιστον στο επίπεδο της ταυτότητας φύλου του.

Από την άλλη πλευρά, τα άτομα με ρευστή ΤΚΦ, πιθανότατα λόγω μεγαλύτερης προσαρμοστικότητας, ελευθερίας έκφρασης και απαλλαγής από στερεοτυπικές αντιλήψεις για τα φύλα, φαίνεται να αποκομίζουν οφέλη σε επίπεδο ψυχικής ευεξίας από τη συμμετοχή τους και στη στρέιτ κοινότητα. Από αυτά τα αποτελέσματα φαίνεται πως μια πιο ρευστή ΤΚΦ είναι αρκετά «συμβατή» με τον τρόπο που και η πολυσεξουαλική ταυτότητα πραγματεύεται την εννοιολόγηση των φύλων, με τα όρια μεταξύ τους να μην είναι συχνά τόσο ευδιάκριτα (Prieto, 2021· Stachowiak, 2021), οδηγώντας *συνολικά* σε μια διασύνδεση τους και σε μια ολιστική κατανόηση της έμφυλης εμπειρίας που ξεπερνάει το δίπολο του φύλου (Hutchins & Williams, 2018). Ακόμα, είναι εμφανές πως η ταυτότητα φύλου και η σεξουαλική ταυτότητα, αν και έννοιες διακριτές, εντούτοις είναι στενά αλληλοσχετιζόμενες ως προς τον τρόπο που *διασταυρώνονται* για να οδηγήσουν σε μια συνολική ατομική ταυτότητα (Hutchins & Williams, 2018· Lemerand, 2022). Είναι σημαντικό οι μελλοντικές έρευνες να συμπεριλάβουν μεγαλύτερα και πιο ετερογενή πολυσεξουαλικά δείγματα που θα λαμβάνουν υπόψη και άλλες επιμέρους ταυτότητες (όπως π.χ. την εθνική, πολιτική και θρησκευτική ταυτότητα), με σκοπό να διαπιστωθεί ο τρόπος που οι διάφορες αυτές ταυτοτικές πτυχές διασταυρώνονται εντός του ατόμου και οδηγούν σε συγκεκριμένα αποτελέσματα ως προς την ευεξία.

Παραμένοντας στο θέμα της μελέτης των ταυτοτικών πτυχών ως πιθανών ρυθμιστών, φάνηκε πως τα πολυσεξουαλικά άτομα του δείγματος, βάσει του φύλου που τους αποδόθηκε στη γέννηση (σ.σ. άνδρας ή γυναίκα), διέφεραν στα επίπεδα κοινωνικής και ψυχολογικής ευεξίας, καθώς και στη θετική λειτουργικότητα. Αυτή η διαφορά οφείλονταν στη λειτουργία μίας μόνο ταυτοτικής πτυχής, η οποία ρύθμιζε τη σχέση φύλο – ευεξία. Συγκεκριμένα, *μόνο όταν η κατανόηση της πολυσεξουαλικής ταυτότητας* ήταν σε υψηλά επίπεδα και για τα δύο φύλα, τότε οι άνδρες του δείγματος ανέφεραν υψηλότερη κοινωνική και ψυχολογική ευεξία, καθώς και υψηλότερη θετική λειτουργικότητα. Από την άλλη πλευρά, φάνηκε πως όσο μεγαλύτερη κατανόηση της πολυσεξουαλικής τους ταυτότητας ανέφεραν οι πολυσεξουαλικές γυναίκες, τόσο μειωνόταν η ευεξία τους και ειδικά η κοινωνική ευεξία (βλ. Γραφήματα 7 – 9). Αναφορικά με τις πολυσεξουαλικές γυναίκες, εδώ θεωρείται πως είναι ακόμα πιο ξεκάθαρη η επίπτωση της *«διπλά στιγματοποιημένης ταυτότητας»*, από τη στιγμή μάλιστα που γίνεται αντιληπτή από τις ίδιες. Αναφορικά με τους άνδρες, είναι σημαντικό σε μελλοντικές έρευνες να αναπαραχθεί το συγκεκριμένο εύρημα και επιπροσθέτως να διερευνηθούν οι λόγοι για τους οποίους οι πολυσεξουαλικοί άνδρες – όταν αποκτούν κατανόηση της σεξουαλικής τους ταυτότητας – αποκομίζουν μεγαλύτερα οφέλη ψυχικής ευεξίας από τις πολυσεξουαλικές γυναίκες που επίσης κατανοούν σε μεγάλο βαθμό τη φύση της σεξουαλικής τους ταυτότητας. Ενδεχομένως οι πολυσεξουαλικοί άνδρες, λόγω των – γενικά – πιο αρνητικών στάσεων που τηρούνται προς αυτούς και της μεγαλύτερης κοινωνικής απομόνωσης που συχνά υφίστανται (Arriaga & Parent, 2019· Bristol City Council, 2014· Dodge et al., 2012· Friedman et al., 2014· Helms & Waters, 2016· Herek, 2002· Manalastas et al., 2023· McLean, 2008· Rust, 2000a), όταν βρουν το πλαίσιο και υπάρξουν οι συνθήκες ώστε να επεξεργαστούν και να κατανοήσουν τη φύση της σεξουαλικής τους ταυτότητας (που αποτελεί ουσιαστικά μια σημαντική πτυχή του συνολικού εαυτού τους), *αυτό μπορεί έπειτα να οδηγή* στη βελτίωση της ψυχικής ευεξίας τους. Μάλιστα, στις πρώτες δύο Έρευνες, φάνηκε πως η κατανόηση της πολυσεξουαλικής ταυτότητας συσχετίστηκε *σταθερά* θετικά με την ταυτοτική επιβεβαίωση και αντίστοιχα *σταθερά* αρνητικά με την εσωτερικευμένη αμφιφυλοφοβία (βλ. Πίνακα 20 και Πίνακα 23). Ο ετεροσεξισμός που προβάλλεται μέσα και από τις αρνητικές στάσεις, αλλά και η κοινωνική απομόνωση επίσης έχουν αντίκτυπο στην ταυτοτική επιβεβαίωση και στην εσωτερίκευση της αμφιφυλοφοβίας (Bruce et al., 2015· Frost & Meyer, 2009· Harris et al., 2008· Israel et al., 2019· Singh et al., 2007). Η ανάδειξη της σημασίας μιας νέας ταυτοτικής πτυχής,

όπως η κατανόηση της πολυσεξουαλικής ταυτότητας, ευθυγραμμίζεται και με τους σκοπούς του Θεωρητικού σκεπτικού (σελ. 160-161) για ανάδειξη επιπρόσθετων διεργασιών που σχετίζονται με τη σεξουαλική ταυτότητα και κατ' επέκταση με την πολυσεξουαλική εμπειρία. Παράλληλα, μέσα από αυτά τα αποτελέσματα, αναδεικνύονται με εμφατικό τρόπο οι διαφοροποιημένες επιπτώσεις του Μειονοτικού στρες στους πολυσεξουαλικούς άνδρες και στις πολυσεξουαλικές γυναίκες. Μελλοντικές έρευνες μπορούν να εφαρμόσουν μοντέλα διαδρομών που θα περιλαμβάνουν αυτές τις μεταβλητές, με σκοπό να διερευνήσουν υποκείμενους μηχανισμούς που οδηγούν στην ψυχική ευεξία των πολυσεξουαλικών ανδρών και γυναικών.

Επιπλέον, αυτό το αποτέλεσμα θεωρείται ιδιαίτερος σημαντικό, αφού παρέχει συγκεκριμένες κατευθύνσεις και ακολούθως θέτει, σε πρακτικό επίπεδο, έναν απολύτως ρεαλιστικό στόχο μιας θεραπευτικής συνεργασίας με πολυσεξουαλικούς άνδρες. Δηλαδή, την εστίαση στην εξερεύνηση και στην κατανόηση της σεξουαλικής ταυτότητας του πολυσεξουαλικού ατόμου, μέσα σε ένα ψυχοθεραπευτικό πλαίσιο. Παράλληλα, είναι σημαντικό, κατά την παροχή ψυχοθεραπευτικών υπηρεσιών σε πολυσεξουαλικές γυναίκες, να λαμβάνεται σοβαρά υπόψη η διασταύρωση των δύο αυτών διαχρονικά στιγματισμένων ταυτοτήτων. Η διεθνής βιβλιογραφία έχει καταγράψει σημαντικές *δυσκολίες και προκλήσεις* που αντιμετωπίζουν τα ΛΟΑΤΚΙΑ2+ άτομα στον τομέα της ψυχοθεραπείας/συμβουλευτικής (όπως π.χ. διάφορες αστοχίες ψυχοθεραπευτών-τριών και άγνοια), αλλά και την *έλλειψη* εξειδικευμένων ψυχοθεραπευτικών κατευθύνσεων για πολυσεξουαλικά άτομα (Bishop et al., 2022· DeLucia & Smith, 2021· Foy et al., 2019· MacKay et al., 2017· McNamara et al., 2020· Niki, 2018).

Ολοκληρώνοντας τη Συζήτηση της 3^{ης} Έρευνας, το τελευταίο ΕΕ παρουσιάστηκε επίσης ως απάντηση στο Θεωρητικό σκεπτικό και την απορρέουσα ανάγκη για μελέτη μηχανισμών που ενδεχομένως υποστηρίζουν τις ήδη περιγραφείσες ταυτοτικές πτυχές (Cramer et al., 2017a· Cramer et al., 2017b· Riggle et al., 2014). Φάνηκε λοιπόν πως η κατανόηση της πολυσεξουαλικής ταυτότητας και οι προσπάθειες του ατόμου να βρει τη θέση του στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα (νέες υποκλίμακες της MIS), *διαμεσολαβούσαν πλήρως* την επίδραση του φύλου του πολυσεξουαλικού ατόμου στο αίσθημα αυθεντικότητας, στο αίσθημα κοινότητας και στο αίσθημα κοινωνικής δικαιοσύνης (υποκλίμακες της LGB-PIM).

Οι πολυσεξουαλικές γυναίκες κατανοούσαν σε μεγαλύτερο βαθμό την πολυσεξουαλική τους ταυτότητα και ανέφεραν υψηλότερες προσπάθειες να έχουν μια θέση μέσα στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα και ως αποτέλεσμα αυτών, ανέφεραν υψηλότερο αίσθημα αυθεντικότητας, διασύνδεσης με τη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα (σ.σ. αίσθημα κοινότητας) και κοινωνικής δικαιοσύνης από τους πολυσεξουαλικούς άνδρες του δείγματος. Αναδείχθηκαν λοιπόν συγκεκριμένες πτυχές της πολυσεξουαλικής ταυτότητας που εξηγούσαν παρατηρούμενες διαφορές μεταξύ των δύο φύλων. Αυτά τα αποτελέσματα επεκτείνουν το EE1 της 3^{ης} Έρευνας. Ειπώθηκε πιο πριν, στην παρούσα Συζήτηση, πως *διάφοροι ψυχολογικοί παράγοντες και πολιτισμικές/κοινωνικές επιδράσεις μπορούν να εξηγήσουν διαφορές μεταξύ των φύλων*. Εν προκειμένω, προστίθεται στην υπάρχουσα γνώση, το ότι οι πολυσεξουαλικές γυναίκες αφενός ανέφεραν μια μεγαλύτερη κατανόηση της σεξουαλικής τους ταυτότητας και αφετέρου προσπαθούσαν σε μεγαλύτερο βαθμό να βρουν τη θέση τους στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα.

Επιπροσθέτως, υπό το θεωρητικό πλαίσιο του Μειονοτικού στρες (Meyer, 2003), η διαχρονική καταπίεση προς μια πολλαπλά στιγματισμένη κοινωνική ομάδα (σ.σ. πολυσεξουαλικές γυναίκες), μπορεί να επιδρά σε συγκεκριμένες *ενδοψυχολογικές πτυχές*, θέτοντας αναγκαία την εξειδικευμένη ερευνητική εστίαση σε αυτόν τον πληθυσμό (Lehavot & Simoni, 2011· Lewis et al., 2012). Όμως, πέραν των πολλών αρνητικών επιπτώσεων του Μειονοτικού στρες, οι άνθρωποι μπορούν να *επωφελούνται* από βαθιά στρεσογόνες κοινωνικές πιέσεις και να οδηγούνται σε ατομική ανάπτυξη (Vaughan, 2007) που αντανακλάται σε διάφορα επίπεδα, όπως η *καλύτερη αυτοαντίληψη, οι βελτιωμένες σχέσεις με άλλα μέλη σεξουαλικών μειονοτήτων και η πιο θετική αυτοεικόνα* (Bonet et al., 2007· Carver et al., 1989· Vaughan & Wachler, 2010). Αυτή η διεργασία έχει ονομαστεί «Ανάπτυξη σχετιζόμενη με το στρες» (Stress-related Growth) (Park et al., 1996· Park, 2009· Vaughan, 2007). Η συγκεκριμένη έννοια, όταν εφαρμόζεται σε σεξουαλικές μειονότητες, χρησιμοποιεί *την εμπειρία της αυτοαποκάλυψης της σεξουαλικής ταυτότητας* ως διαδικασία που οδηγεί σε προσωπική ανάπτυξη. Ως αποτέλεσμα, έχει φανεί πως υπάρχει θετική συσχέτιση της ανάπτυξης που σχετίζεται με το στρες με το αίσθημα σύνδεσης με τη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα και με το να ζει το άτομο «ανοιχτά» ως ΛΟΑΤΚΙΑ2+ και αντίστροφα, μια αρνητική συσχέτιση με την εσωτερικευμένη ομοαρνητικότητα (Bonet et al., 2007· Cox et al., 2010). Επίσης, η βιβλιογραφία περιγράφει πως οι γυναίκες αναφέρουν γενικά

υψηλότερη ανάπτυξη σχετιζόμενη με το στρες (Kesimci et al., 2005· Park et al., 1996· Tashiro et al., 2013). Επομένως, μέσα σε ένα ψυχοπαιστικό κοινωνικό πλαίσιο, οι πολυσεξουαλικές γυναίκες μπορεί να βιώνουν υψηλότερη ανάπτυξη σχετιζόμενη με το στρες, *ώστε* να αναπτύσσουν μια μεγαλύτερη κατανόηση της σεξουαλικής τους ταυτότητας και να επιδεικνύουν μια μεγαλύτερη προσπάθεια να είναι μέλη της ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητας (λόγω διαχρονικής και πολλαπλής καταπίεσης τους), *με αποτέλεσμα*, να βιώνουν υψηλότερο αίσθημα κοινωνικής δικαιοσύνης και αίσθημα σύνδεσης με τη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα. Σε σχέση με αυτό, οι Rostosky και συν. (2018) στην έρευνα τους βρήκαν πως η κοινωνική δικαιοσύνη συνδεόταν με την προσωπική ανάπτυξη.

Υπερβαίνοντας τις διαφορές των πολυσεξουαλικών ανδρών και γυναικών ως προς «την κατανόηση της πολυσεξουαλικής ταυτότητας» και «την προσπάθεια του ατόμου να βρει τη θέση του στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα», αυτοί οι δύο παράγοντες είχαν μια θετικά αλληλοσυσχετιζόμενη σχέση που αποτυπώθηκε στην 2^η και την 3^η Έρευνα του Δευτέρου μέρους, αποτέλεσμα απολύτως λογικό με βάση όσα έχουν ήδη συζητηθεί. Η λειτουργία τους ως διαμεσολαβητές που εξηγούν διαφορές μεταξύ πολυσεξουαλικών ανδρών και γυναικών ως προς τα αισθήματα αυθεντικότητας, κοινωνικής δικαιοσύνης και σύνδεσης με τη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα, επεκτείνει όσα συζητήθηκαν ήδη για τον διαμεσολαβητικό ρόλο του αυτοστοχασμού (σ.σ. στενά συνυφασμένη έννοια με την αυτεπίγνωση) στη σχέση του αισθήματος σύνδεσης με τη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα και της ανάληψης κριτικής δράσης (Yip & Chan, 2021).

Η καλύτερη κατανόηση της πολυσεξουαλικής ταυτότητας και οι προσπάθειες των πολυσεξουαλικών ατόμων να είναι μέλη της ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητας μπορούν να ενισχύσουν σημαντικά το αίσθημα της σύνδεσης με την κοινότητα, το αίσθημα κοινωνικής δικαιοσύνης, αλλά και το αίσθημα αυθεντικότητας. Όταν υπάρχει κατανόηση της πολυσεξουαλικής ταυτότητας και προσπάθεια για ενεργή συμμετοχή στην κοινότητα, ενισχύεται *το αίσθημα του «ανήκειν»* και μειώνεται η κοινωνική απομόνωση, αφού η μεγαλύτερη κατανόηση έχει φανεί ότι σχετίζεται με τα υποστηρικτικά κοινωνικά δίκτυα (Ceatha et al., 2019· Petrocchi et al., 2020). Επίσης, η κατανόηση της σεξουαλικής ταυτότητας είναι αρκετά πιθανό να αντιμετωγείται τη μη ορατότητα της ταυτότητας και τις μοναδικές προκλήσεις που χαρακτηρίζουν την πολυσεξουαλική ταυτότητα (Pistella et al., 2022), *ώστε* τα άτομα να ενισχύουν τη δέσμευση τους προς τις *αρχές της κοινωνικής δικαιοσύνης* (Ceatha et al., 2019).

Μελλοντικές έρευνες μπορούν να εστιάσουν περαιτέρω στη λειτουργία της «κατανόησης της πολυσεξουαλικής ταυτότητας», καθώς ενώ και στις υποκλίμακες της LGB-PIM που μετράνε μια θετική ταυτότητα ΛΟΑ ατόμου, εμπεριέχεται σε ένα βαθμό και η έννοια της κατανόησης (σ.σ. κυρίως η υποκλίμακα της Αυθεντικότητας), εντούτοις, σε αυτές, δεν προσεγγίζεται *καθαρά γνωστικά* η συγκεκριμένη έννοια (Riggle et al., 2008· Rostosky et al., 2010· Szymanski et al., 2017).

Σε σχέση με αυτά, χρησιμοποιώντας τη Θεωρία της Αυτοκατηγοριοποίησης (ΘΑΚ) (Turner, 1985· Turner & Oakes, 1989), καθώς τα άτομα αποκτούν μια σαφέστερη κατανόηση της ΛΟΑΤΚΙΑ2+ ταυτότητας τους, είναι πιο πιθανό να *αυτο-κατηγοριοποιηθούν* ως μέλη της ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητας, καθιστώντας την ταυτότητα αυτή πιο σημαντική στην αυτοαντίληψή τους. Αυτή η αυτο-κατηγοριοποίηση στο επίπεδο της κοινωνικής ταυτότητας *οδηγεί* σε αποπροσωποποίηση, όπου τα άτομα αρχίζουν να βλέπουν τον εαυτό τους περισσότερο με βάση την ταυτότητα της ομάδας τους και να υιοθετούν τους κανόνες και τις αξίες της κοινότητας, ενισχύοντας έτσι περαιτέρω το αίσθημα του «ανήκειν». Σε αυτό το πλαίσιο, η μεγαλύτερη αυτοκατανόηση ενισχύει επίσης την ενδοομαδική εύνοια, ενδυναμώνοντας τους δεσμούς εντός της κοινότητας. Επιπλέον, με βάση όσα έχουν ήδη αναλυθεί, αλλά και με τη ΘΑΚ, ενδέχεται η μεγαλύτερη κατανόηση της πολυσεξουαλικής ταυτότητας να *προβλέπει* και τη (μετέπειτα) μεγαλύτερη προσπάθεια του ατόμου να βρει τη θέση του στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα. Οι διαδικασίες ταυτοτικού αυτοπροσδιορισμού και η πιθανή επίδραση τους στις προσπάθειες των ατόμων να έχουν έναν ρόλο στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα, μπορεί να αποτελέσουν αντικείμενο μελλοντικής έρευνας.

Ακόμα, η μεγαλύτερη κατανόηση που έχουν τα άτομα για τη σεξουαλική τους ταυτότητα, *μπορεί να αποτελεί τη βάση* που ενισχύει το αίσθημα *αυθεντικότητας* σε σχέση με τη σεξουαλικότητα τους. Ειπώθηκε και πιο πριν ότι στην πτυχή της LGB-PIM «Αυθεντικότητα» εμπεριέχεται σε ένα βαθμό η έννοια της αυτοκατανόησης. Η αυθεντικότητα εξαρτάται από τη *συνέπεια* μεταξύ των εξωτερικών συμπεριφορών και των εσωτερικών αξιών και πεποιθήσεων του ατόμου, αλλά ανεξάρτητα αν κάθε φορά υπάρχει μεγαλύτερη εστίαση στην εσωτερική ή εξωτερική συνιστώσα της, η αυθεντικότητα έχει τις ρίζες της στην αυτοκατανόηση (Lehman et al., 2019). Επίσης, το αίσθημα σύνδεσης με τη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα μπορεί να υποστηρίξει τα άτομα ενάντια στις προκλήσεις που βιώνουν, οδηγώντας τα και σε ένα πιο *αυθεντικό* αίσθημα εαυτού (Abreu et al., 2023· Gonzalez et al., 2022· Swann et al., 2023). Κατ' αντιστοιχία

φαίνεται, από τα παρόντα αποτελέσματα, πως και οι ενεργές προσπάθειες των πολυσεξουαλικών ατόμων για να βρουν τη θέση τους στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα μπορούν να συνεισφέρουν σε επίπεδο ενίσχυσης του αυθεντικού εαυτού.

Τέλος, φάνηκε πως αν και η «Διασταύρωση ταυτοτήτων/Συνολική ανάπτυξη» δεν λειτουργούσε ως διαμεσολαβητής, εντούτοις ασκούσε *άμεση θετική επίδραση* σε όλες τις διαστάσεις της LGB-PIM και μάλιστα ασκούσε την πιο *ισχυρή* άμεση επίδραση στην αυτεπίγνωση, στην αυθεντικότητα και στην οικειότητα. Η συγκεκριμένη υποκλίμακα σχεδιάστηκε στο να μετρά την εμπειρία της πολυσεξουαλικής ταυτότητας, που επιδρά στην *εν γένει προσωπική ανάπτυξη* και μάλιστα σχετίζεται αρκετά στενά με την υποκλίμακα «Αυτεπίγνωση» (βλ. Θεωρητικό υπόβαθρο της Κλίμακας). Εφόσον, αυτές οι τρεις υποκλίμακες της LGB-PIM επίσης αντανακλούν σημαντικές *πτυχές θετικής* προσωπικής ανάπτυξης, λόγω της ΛΟΑ ταυτότητας (Riggle et al., 2014), αλλά και της ολιστικής ανάπτυξης, ειδικά μέσα από ένα πλαίσιο διασταυρούμενων ταυτοτήτων (Chun & Singh, 2010· Haynes, 2009· Jones & Abes, 2013· Jones et al., 2012· Lerner, 2018), το αποτέλεσμα αυτό θεωρείται τόσο αναμενόμενο όσο και επιθυμητό για την εγκυρότητα της νέας αυτής υποκλίμακας. Μάλιστα, η παρατηρούμενη ισχυρή άμεση επίδραση εδώ, ενδεχομένως σημαίνει ότι η «Διασταύρωση ταυτοτήτων/Συνολική ανάπτυξη» έχει *ρόλο προβλεπτικής* και όχι διαμεσολαβητικής μεταβλητής, ως μια μη αιτιώδης εναλλακτική εξήγηση (Hayes, 2018). Είναι σημαντικό να διερευνηθεί μελλοντικά η σχέση ανάμεσα σε αυτές τις ταυτοτικές πτυχές.

Περιορισμοί των τριών Ερευνών

Πάρα τα ενθαρρυντικά αποτελέσματα των τριών Ερευνών σε σχέση με την αξιοπιστία και εγκυρότητα της MIS, υπήρξαν και κάποιοι σημαντικοί περιορισμοί. Αρχικά, το δείγμα που χρησιμοποιήθηκε για τις ανάγκες των διερευνητικών παραγοντικών αναλύσεων κρίνεται ως οριακά αποδεκτό. Ορίστηκαν αυστηρά κριτήρια για τη μεγιστοποίηση της διασφάλισης της αξιοπιστίας των αποτελεσμάτων, αλλά θεωρείται πως το δείγμα θα μπορούσε να είναι μεγαλύτερο. Επίσης, οι άνδρες του δείγματος ήταν σαφώς λιγότεροι από τις γυναίκες, αν και αποτελεί ένα συνηθισμένο φαινόμενο σε έρευνες ψυχολογίας και κοινωνικών επιστημών να παρατηρείται μειωμένη συμμετοχή του ανδρικού πληθυσμού (Becker, 2022· Dyar et al., 2018· McCray et al., 2005· Smith, 2008· Watkins, 2012). Άλλωστε, αυτός ήταν και ο κύριος λόγος για τον οποίο

επιλέχθηκε ο έλεγχος της μετρικής ισοδυναμίας ανάμεσα στους δύο πληθυσμούς. Επιπλέον, κάποιες αναλύσεις μεταξύ ομάδων (π.χ. μεταξύ των ΤΚΦ στην 3^η Έρευνα), είναι σημαντικό να αναγνωστούν με επιφύλαξη, καθώς δεν αποτελούνταν από μεγάλο αριθμό συμμετεχόντων. Σε σχέση με αυτό, δεν διεξήχθησαν αναλύσεις πολυσεξουαλικών ατόμων σε συναινετικές μη μονογαμικές σχέσεις, λόγω του μικρού αριθμού συμμετοχής. Επιπροσθέτως, είναι σημαντικό να υπογραμμιστεί πως το δείγμα πολυσεξουαλικών ατόμων που συμμετείχε με σκοπό τη δημιουργία της MIS αυτοπροσδιορίστηκε ως «άνδρας» ή «γυναίκα» στον τομέα των Δημογραφικών που παρείχε κατηγορικές επιλογές στα συμμετέχοντα άτομα. Υπό αυτή την έννοια, υποστηρίζεται πως δεν συμπεριελήφθησαν μη δυαδικά και τρανς άτομα στην παρούσα μελέτη. Οι μελλοντικές έρευνες πρέπει να ελέγξουν τη λειτουργία της MIS και σε πολυσεξουαλικά τρανς και μη δυαδικά άτομα με σκοπό την εξέταση της λειτουργικότητας της και σε αυτούς τους πληθυσμούς.

Ένας ακόμα περιορισμός σε σχέση με το δείγμα είναι το γεγονός πως η πλειοψηφία των συμμετεχόντων είχε λυκειακή ή πανεπιστημιακή μόρφωση. Επίσης, η μέθοδος δειγματοληψίας ήταν ευκαιριακή, καθώς η πρόσκληση για συμμετοχή στην έρευνα έγινε κυρίως σε διαδικτυακούς χώρους και χώρους με μέλη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ και πολυσεξουαλικά άτομα. Ακόμα, δεν μπορεί να απαλειφθεί ο κίνδυνος των ωραιοποιημένων και μηχανιστικών απαντήσεων, αφού πρόκειται για αυτοσυμπληρούμενα ερωτηματολόγια. Σε συνέχεια αυτών, δεν μπορεί να διασφαλιστεί πως τα άτομα που απάντησαν, αυτοπροσδιορίζονται όντως ως πολυσεξουαλικά. Αυτοί οι τελευταίοι περιορισμοί είναι κοινοί και παρατηρήθηκαν και στις έρευνες για την κατασκευή των LGBIS, LGB-PIM, ABES-Brief και BII. Στο μέλλον απαιτείται ο έλεγχος της MIS και σε άλλα πλαίσια, με πιο ετερογενή δείγματα, με σκοπό να αξιολογηθεί η καταλληλότητα της κλίμακας και σε πληθυσμό με διαφορετικά δημογραφικά χαρακτηριστικά, εντός της ελληνικής πολυσεξουαλικής κοινότητας.

Επιπροσθέτως, είναι σημαντικό να υπογραμμιστεί ως περιορισμός της κλίμακας MIS, το γεγονός πως ο αριθμός των δηλώσεων στις υποκλίμακες «της απόρριψης της μονοσεξουαλικής ταυτότητας», «της κατανόησης της πολυσεξουαλικής ταυτότητας» και «της προσπάθειας για εύρεση θέσης στη στρέιτ κοινότητα» ήταν τρεις ανά υποκλίμακα. Βέβαια και η LGBIS έχει παρόμοια ποσόστωση δηλώσεων, αφού από τις οκτώ υποκλίμακες της, οι έξι αποτελούνται από τρεις δηλώσεις η κάθε μια. Ένας στόχος που τέθηκε εξ αρχής ήταν και η MIS να είναι μια σύντομη κλίμακα, καθιστώντας

την ελκυστική για ερευνητικούς σκοπούς (Dyar et al., 2018· Kemper et al., 2018). Επίσης, οι δείκτες αξιοπιστίας σε όλες τις υποκλίμακες ήταν ικανοποιητικοί, με μοναδική εξαίρεση τον δείκτη αξιοπιστίας της «προσπάθειας εύρεσης θέσης στη στρέιτ κοινότητα», στην 2^η Έρευνα που ήταν αποδεκτός ($\alpha = .663$). Παρ' όλα αυτά, σημειώνεται στους περιορισμούς πως είναι αρκετά πιθανό αυτές οι τρεις υποκλίμακες να μην αποτυπώνουν μεγάλο εύρος των υπό μελέτη εννοιών.

Επιπλέον, απαιτούνται μελλοντικές μελέτες που θα περιλαμβάνουν και άλλες μετρήσεις σεξουαλικής ταυτότητας, δεικτών ψυχικής υγείας και διαπροσωπικών ζητημάτων με μεγαλύτερα δείγματα συμμετεχόντων, για την περαιτέρω εξέταση της MIS σε θέματα εγκυρότητας, όπως στις περιπτώσεις που προέκυψαν μεικτά αποτελέσματα για τις παρούσες Έρευνες. Σε σύνδεση με αυτό, μελλοντικές έρευνες είναι σημαντικό να συμπεριλάβουν μετρήσεις και άλλων ταυτοτήτων (όπως για παράδειγμα η πολιτική τοποθέτηση/ιδεολογία, η εθνική και θρησκευτική ταυτότητα κ.α.), με σκοπό να υπάρξει μια πιο ολιστική εξέταση της ψυχικής ευεξίας και των σχεσιακών δυναμικών, σύμφωνα με το θεωρητικό πλαίσιο των διασταυρούμενων ταυτοτήτων. Τέλος, όλα τα αποτελέσματα και τα συμπεράσματα που περιγράφονται στο Δεύτερο μέρος, πηγάζουν από μελέτη συναφειακού χαρακτήρα και, ως εκ τούτου, δεν δύναται να διατυπωθούν αιτιώδεις ερμηνείες.

Γενική συζήτηση και επίλογος

Η παρούσα διδακτορική διατριβή κινήθηκε μέσα στο πλαίσιο της πολυσεξουαλικής ταυτότητας και του προσωπικού βιώματος της ταυτότητας κοινωνικού φύλου. Το Πρώτο μέρος εστίασε στα πολυσεξουαλικά άτομα, στις ταυτότητες κοινωνικού φύλου και στον ρόλο του ερωτικού συντρόφου, ως προς την ψυχοσεξουαλικότητα και την ευεξία. Επίσης, σε αυτό το Μέρος, δημιουργήθηκε επιτυχώς μια σύντομη ελληνική έκδοση του Πολυπαραγοντικού Ερωτηματολογίου Σεξουαλικότητας των Snell και συν. (1993), με τα αποτελέσματα να επιβεβαιώνουν τη δυνατότητα χρήσης του και σε ενήλικα πολυσεξουαλικά άτομα. Το Δεύτερο μέρος αφορούσε τη δημιουργία μιας νέας Κλίμακας μέτρησης ταυτοτικών πτυχών εξειδικευμένα για πολυσεξουαλικά άτομα, ενώ εξέτασε επίσης τον ρόλο του ερωτικού συντρόφου στην ευεξία. Αμφότερα τα δύο Μέρη συνεισέφεραν, λοιπόν, σε συγκεκριμένους υποερευνημένους θεματικούς άξονες και διεύρυναν την υπάρχουσα γνώση γύρω από τα υπό εξέταση θέματα.

Ως γενικό εισαγωγικό πλαίσιο, αναδείχθηκε ο ρόλος του φύλου και του σεξουαλικού προσανατολισμού του ερωτικού συντρόφου και η σημασία του τρόπου με τον οποίο βιώνεται το φύλο από τα άτομα (ανεξαρτήτως σεξουαλικού προσανατολισμού) στην ψυχοσεξουαλική κατάσταση και ευεξία. Επίσης, και στα δύο Μέρη, τα αποτελέσματα έδειξαν πως πολυσεξουαλικοί άνδρες και πολυσεξουαλικές γυναίκες διέφεραν μόνο ως προς την κοινωνική ευεξία, πιθανότατα λόγω των συστημικών ανισοτήτων που στη χώρα μας συνεχίζουν να ευνοούν τους άνδρες. Όμως, σε επίπεδο ψυχοσεξουαλικότητας, άνδρες και γυναίκες παρουσίαζαν αρκετές διαφορές, για τις οποίες πραγματοποιήθηκε εκτενής συζήτηση υπό ένα κοινωνιοψυχολογικό – κυρίως – πρίσμα. Επιπλέον, επιβεβαιώθηκαν όσα είναι ήδη γνωστά αναφορικά με τη μειωμένη ψυχική ευεξία των πολυσεξουαλικών ατόμων σε σύγκριση με τα στρέιτ άτομα, ενώ εντοπίστηκαν και ψυχοσεξουαλικές δυσκολίες, όπως για παράδειγμα στο σεξουαλικό άγχος, στη σεξουαλική κατάθλιψη, στον φόβο για τη σύναψη ερωτικών δεσμών και στη σεξουαλική ικανοποίηση (βλ. Συζήτηση Πρώτου μέρους).

Στο Πρώτο μέρος αναδείχθηκαν συγκεκριμένες ψυχοσεξουαλικές πτυχές (σ.σ. κυρίως η σεξουαλική κατάθλιψη και η σεξουαλική ικανοποίηση) που εξηγούσαν τις διαφορές μεταξύ του στρέιτ και του πολυσεξουαλικού δείγματος ως προς την ευεξία, απαντώντας στα σύγχρονα ερευνητικά ερωτήματα που εξετάζουν τους λόγους πίσω από τα χαμηλά επίπεδα ψυχικής ευεξίας πολυσεξουαλικών ατόμων. Αναδείχθηκε επίσης η σημασία και της σεξουαλικής διεκδικητικότητας ως μέσο για την ενίσχυση της ευεξίας, παράγοντας που τυγχάνει υψηλής ψυχοθεραπευτικής εφαρμοσιμότητας. Ακόμα, λόγω των γενικά περιορισμένων δεδομένων αναφορικά με τον ρόλο του ερωτικού συντρόφου των πολυσεξουαλικών ατόμων, πραγματοποιήθηκαν αναλύσεις, με σκοπό τη διερεύνηση του θέματος. Φάνηκε πως τα πολυσεξουαλικά άτομα που ήταν σε ερωτική σχέση με στρέιτ άτομο, επιβαρύνονταν σε δύο βασικές ψυχοσεξουαλικές ιδιότητες: στο σεξουαλικό άγχος και στη σεξουαλική κατάθλιψη. Μάλιστα, στο Δεύτερο μέρος φάνηκε επίσης πως τα πολυσεξουαλικά άτομα που ήταν σε σχέση με πολυσεξουαλικούς συντρόφους, ανέφεραν υψηλότερο αίσθημα ερωτικής οικειότητας συγκριτικά με πολυσεξουαλικά άτομα σε σχέση με στρέιτ σύντροφο. Συνολικά, φαίνεται πως η αλληλεπίδραση του σεξουαλικού προσανατολισμού εντός της σχέσης οδηγεί σε σημαντικές διαφοροποιήσεις, όπου τα πολυσεξουαλικά άτομα σε μεικτές ερωτικές σχέσεις είναι πιθανόν να αντιμετωπίζουν αυξημένες ψυχοσυναισθηματικές και ψυχοσεξουαλικές δυσκολίες.

Μέσα από πιο εστιασμένες αναλύσεις φάνηκε πως οι πολυσεξουαλικοί άνδρες αντιμετώπιζαν μεγαλύτερα προβλήματα σε επίπεδο ψυχοσεξουαλικότητας και ευεξίας όταν ήταν σε σχέση με στρείτ άτομα. Οι πολυσεξουαλικές γυναίκες δεν φάνηκε να επηρεάζονται από τον σεξουαλικό προσανατολισμό του συντρόφου. Η ερμηνεία εδράζεται αφενός σε μια προτεινόμενη μεγαλύτερη πλαστικότητα και προσαρμοστικότητα των (πολυσεξουαλικών) γυναικών και αφετέρου, στη μεγαλύτερη σεξουαλικοποίηση, στον καλοπροαίρετο σεξισμό και στην αντικειμενοποίηση που υφίστανται συχνά από στρείτ άνδρες. Σε συνάφεια με αυτά, στο Δεύτερο μέρος, φάνηκε επίσης πως, μελετώντας τη σχέση που έχει το φύλο του συντρόφου στις ταυτοτικές πτυχές των πολυσεξουαλικών ατόμων, το ίδιο φύλο μεταξύ του ζευγαριού (σ.σ. γυναικείο) οδηγούσε τις πολυσεξουαλικές γυναίκες να δρουν πιο ενεργά με σκοπό να βρουν τη θέση τους στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα, να έχουν υψηλότερη αυτοπίγνωση και αίσθημα οικειότητας, συγκρινόμενες με πολυσεξουαλικούς άνδρες που ήταν σε σχέση με γυναίκες. Εδώ παρατηρήθηκε επιπλέον, πως και ανάμεσα στις πολυσεξουαλικές γυναίκες, όσες είχαν ερωτικό δεσμό με γυναίκα ανέφεραν υψηλότερη προσπάθεια για κοινοτική δράση σε σύγκριση με όσες διατηρούσαν ερωτικό δεσμό με άνδρα. Για τα αποτελέσματα αυτά, συζητήθηκαν επιπρόσθετα, ο ρόλος των *ετεροκανονιστικών ιδεολογιών και των στερεοτυπικών απόψεων γύρω από τα φύλα και τις ερωτικές σχέσεις*, καθώς και οι *τακτικές απόκρυψης* από πλευράς των πολυσεξουαλικών ατόμων, σε συγκεκριμένες περιπτώσεις (βλ. Συζήτηση 3^{ης} Έρευνας).

Πολύ ενδιαφέροντα αποτελέσματα προέκυψαν και από τις αναλύσεις με τις Ταυτότητες Κοινωνικού Φύλου (ΤΚΦ) που δημιουργήθηκαν για το σύνολο των συμμετεχόντων (ανεξαρτήτως σεξουαλικού προσανατολισμού), μέσω της ανάλυσης λανθανόντων παραγόντων. Ο συγκεκριμένος χειρισμός είχε το πλεονέκτημα ότι έδωσε την ελεύθερη επιλογή στα συμμετέχοντα άτομα να επιλέξουν τον βαθμό που νιώθουν ότι είναι άνδρες, γυναίκες ή κάποιο άλλο φύλο, *χωρίς* να υποχρεωθούν να επιλέξουν συγκεκριμένες κατηγορίες ταυτότητας φύλου. Τα άτομα με αμιγώς «ανδρική» ή «γυναικεία» ΤΚΦ τηρούσαν χαμηλότερους δείκτες ψυχικής ευεξίας, αλλά και μειωμένους δείκτες σε κάποιες ψυχοσεξουαλικές πτυχές, όπως το σεξουαλικό άγχος και η σεξουαλική κατάθλιψη. Μάλιστα και *σε σχεσιακό επίπεδο* φάνηκε πως τα συμμετέχοντα άτομα με αμιγώς «ανδρική» ΤΚΦ που ήταν σε σχέση με γυναίκα σύντροφο, καθώς και τα συμμετέχοντα άτομα με αμιγώς «γυναικεία» ΤΚΦ που βρίσκονταν σε σχέση με άνδρα σύντροφο, βίωναν τα χαμηλότερα επίπεδα ψυχολογικής

ευεξίας και θετικής λειτουργικότητας, αναδεικνύοντας σε μεγάλο βαθμό το παράδειγμα της Πίεσης ρόλου φύλων του Pleck (1981, 1995). Στον αντίποδα, άτομα με πιο ρευστές ΤΚΦ τηρούσαν καλύτερους δείκτες ψυχολογικής ευεξίας, θετικής λειτουργικότητας και βελτιωμένους δείκτες σε κάποιες κρίσιμες ψυχοσεξουαλικές ιδιότητες. Φαίνεται πως το να ζουν οι άνθρωποι απαλλαγμένοι (έστω σε κάποιο βαθμό) από την παραδοσιακή θεώρηση των φύλων, τους οδηγεί να αποκομίζουν πολύ σημαντικά οφέλη. Πάντως, αξίζει να σημειωθεί πως, αναφορικά με την *κοινωνική ευεξία*, το βίωμα της ΤΚΦ πρωτίστως ως «ανδρικής», ωθούσε τόσο τα στρέιτ όσο και τα πολυσεξουαλικά άτομα, να σημειώνουν καλύτερους δείκτες στην εν λόγω πτυχή ευεξίας, σε σχέση με άτομα στα οποία προεξήρχε η «γυναικεία» ΤΚΦ, καταδεικνύοντας ξανά πως – στη χώρα μας τουλάχιστον – τα άτομα με αμιγώς γυναικεία εμπειρία φύλου βιώνουν περισσότερες προκλήσεις σε κοινωνικό επίπεδο, που φαίνεται να έχουν *εμποτιστεί* και σε ταυτοτικό επίπεδο. Ο τρόπος που τα άτομα βιώνουν την ταυτότητα φύλου τους φάνηκε (σε κάποιες περιπτώσεις) να διαπερνάει τον σεξουαλικό προσανατολισμό, αναδεικνύοντας πολιτισμικούς και συστημικούς μηχανισμούς που επιδρούν στην ευεξία των ανθρώπων.

Το Δεύτερο μέρος, είχε ως κύριο αντικείμενο τη δημιουργία μιας νέας Κλίμακας μέτρησης ταυτοτικών στοιχείων για τον εν λόγω πληθυσμό. Τα πολυσεξουαλικά άτομα υφίστανται αορατότητα σε καθημερινό και ερευνητικό επίπεδο και έχει υπογραμμιστεί το γεγονός ότι δεν έχουν λάβει της δέουσας επιστημονικής προσοχής. Με αυτό το σκεπτικό, η νέα κλίμακα MIS βασίστηκε στο θεωρητικό μοντέλο των Harper και Swanson (2019) και σχεδιάστηκε για να ανταποκριθεί στις ιδιαίτερες ανάγκες αυτού του πληθυσμού, μετρώντας ταυτοτικά χαρακτηριστικά και πτυχές που δεν έχουν μετρηθεί ξανά από κανένα γνωστό διεθνές εργαλείο. Συγκεκριμένα, η κλίμακα MIS μετράει *έξι πτυχές πολυσεξουαλικής εμπειρίας*: α) Διασταύρωση ταυτοτήτων/Συνολική ανάπτυξη, β) Απόρριψη ταμπελών, γ) Βρίσκοντας τη θέση στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα, δ) Βρίσκοντας τη θέση στη στρέιτ κοινότητα, ε) Απόρριψη μονοσεξουαλικής ταυτότητας και στ) Κατανόηση της πολυσεξουαλικής ταυτότητας. Οι τρεις Έρευνες που διεξήχθησαν για τη δημιουργία της επιβεβαίωσαν τόσο την παραγοντική δομή της όσο και την – αρχικά – ικανοποιητική αξιοπιστία και εγκυρότητα της. Αυτές οι πτυχές ανταποκρίνονται εξειδικευμένα στις εμπειρίες του πολυσεξουαλικού πληθυσμού και παράλληλα εστιάζουν στις ενέργειες αυτών των

ανθρώπων με σκοπό την κοινωνική διασύνδεση τόσο στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ όσο και στη στρέιτ κοινότητα.

Τα αποτελέσματα που συνόδευσαν τη δημιουργία της MIS, συνέβαλαν στην περαιτέρω κατανόηση του εν λόγω πληθυσμού. Συγκεκριμένες πτυχές της MIS συσχετιζόταν με το είδος ενήλικου δεσμού, διαφοροποιημένα προς τα κοντινά πρόσωπα που εξετάστηκαν, αλλά και με την ψυχική ανθεκτικότητα, ενώ και η επιλογή του ατόμου να απορρίπτει τη χρήση λέξεων για τον σεξουαλικό αυτοπροσδιορισμό του, συσχετίστηκε θετικά με αρνητικές ταυτοτικές πτυχές, γεγονός που ίσως οδηγεί στο συμπέρασμα περί μη ιδεολογικού υποβάθρου, αλλά Μειονοτικού στρες που οδηγεί σε μια εν γένει ταυτοτική αβεβαιότητα ή σε εσωτερίκευση αρνητικών συναισθημάτων για τη σεξουαλική ταυτότητα (βλ. Γενική συζήτηση αποτελεσμάτων 1^{ης} και 2^{ης} Έρευνας).

Φάνηκε επίσης πως η εσωτερικευμένη αμφιφυλοφοβία συσχετιζόταν σταθερά αρνητικά και η ταυτοτική επιβεβαίωση σταθερά θετικά με τις υποκλίμακες της κατανόησης της πολυσεξουαλικής ταυτότητας και των ενεργειών των ατόμων να συμμετάσχουν στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα, ενώ και η απόρριψη της μονοσεξουαλικής ταυτότητας συσχετίστηκε σταθερά αρνητικά με την εσωτερικευμένη αμφιφυλοφοβία. Αυτά τα αποτελέσματα υπογραμμίζουν τη σημασία για μια θετική και επιβεβαιωτική προσέγγιση της προσωπικής εμπειρίας των πολυσεξουαλικών ατόμων με σκοπό τη μείωση των αρνητικών σκέψεων και συναισθημάτων για την ίδια τους τη σεξουαλική ταυτότητα. Οι ιδιαίτερες συνιστώσες εδώ είναι η απόρριψη της μονοσεξουαλικότητας και η κατανόηση της πολυσεξουαλικής ταυτότητας, στις οποίες αξίζει να δοθεί μεγαλύτερη ψυχοθεραπευτική προσοχή. Η αποδοχή και η επικύρωση δηλαδή πως ένα πολυσεξουαλικό άτομο δεν βρίσκεται ανάμεσα στην γκέι ή τη στρέιτ ταυτότητα, αλλά πως η ταυτότητα του είναι διαφορετική από αυτές και η παράλληλη επεξεργασία και κατανόηση της πολυσεξουαλικής ταυτότητας. Επίσης, φάνηκε πως οι ενέργειες των πολυσεξουαλικών ατόμων να βρουν τη θέση τους στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ και στη στρέιτ κοινότητα συσχετιζόταν σταθερά με διαφορετικές ταυτοτικές πτυχές (θετικές και αρνητικές αντίστοιχα για την κάθε κοινότητα), καταδεικνύοντας τη σημαντικότητα της μελέτης και των δύο κοινωνικών πλαίσίων υπό το πρίσμα της δράσης (βλ. Γενική συζήτηση αποτελεσμάτων 1^{ης} και 2^{ης} Έρευνας).

Επιπλέον, ένα ενδιαφέρον μελλοντικό ερώτημα προέκυψε και ως προς την υποκλίμακα της «Διασταύρωσης ταυτοτήτων/Συνολική ανάπτυξη» που συσχετίστηκε

και στις δύο Έρευνες θετικά με την «Ταυτοτική επιβεβαίωση», αλλά υπήρξαν μεικτά αποτελέσματα ως προς την «Εσωτερικευμένη αμφιφυλοφοβία». Πρέπει να εξεταστεί το ενδεχόμενο ότι η αίσθηση ταυτοτικής αυτεπίγνωσης και ανάπτυξης του εαυτού να οδηγεί *μόνο στη γνώση και συνειδητοποίηση* της εσωτερίκευσης των αρνητικών συναισθημάτων και σκέψεων για τη σεξουαλική ταυτότητα και *όχι στη μείωση τους* (βλ. Γενική συζήτηση αποτελεσμάτων 1^{ης} και 2^{ης} Έρευνας και Συζήτηση 3^{ης} Έρευνας).

Αναφορικά με τη νέα κλίμακα MIS, διατυπώθηκαν και συγκεκριμένα Ερευνητικά Ερωτήματα στην 3^η κατά σειρά Έρευνα. Φάνηκε πως οι πολυσεξουαλικοί άνδρες του δείγματος ανέφεραν μικρότερο αίσθημα και προσπάθειες σύνδεσης με τη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα, αλλά και μικρότερη κατανόηση της πολυσεξουαλικής τους ταυτότητας, από τις γυναίκες του ίδιου σεξουαλικού προσανατολισμού. Σε σχέση με αυτά, συζητήθηκε το ζήτημα της κοινωνικής απομόνωσης που φαίνεται να αφορά ιδιαίτερος τους μη στρέιτ άνδρες, αλλά και το ζήτημα των επιπτώσεων της ετεροκανονικότητας σε αυτούς. Επιπλέον, οι πολυσεξουαλικές γυναίκες φάνηκε να έχουν πιο υψηλό αίσθημα αυτεπίγνωσης λόγω της ΛΟΑ ταυτότητας τους, καθώς και μεγαλύτερο αίσθημα κοινωνικής δικαιοσύνης. Προσεγγίζοντας κοινωνιοψυχολογικά το αποτέλεσμα αυτό, μπορεί να υποστηριχθεί η *ύπαρξη ενός αλληλοτροφοδοτούμενου συστήματος* που πιθανότατα οδηγεί τις πολυσεξουαλικές γυναίκες να παρουσιάζουν αυτή τη θετική διαφοροποίηση.

Παρ' όλα αυτά, φάνηκε πως *όσοι* άνδρες τηρούσαν εξίσου υψηλή κατανόηση της πολυσεξουαλικής τους ταυτότητας με τις γυναίκες, τότε ανέφεραν υψηλότερη κοινωνική και ψυχολογική ευεξία, αλλά και θετική λειτουργικότητα. Φαίνεται πως η κατανόηση της πολυσεξουαλικής ταυτότητας μπορεί να αποτελεί σημαντική επιπρόσθετη διεργασία και να πραγματευθεί ως εφαρμόσιμος ψυχοθεραπευτικός στόχος, ειδικά για πολυσεξουαλικούς άνδρες που φάνηκε να αναφέρουν γενικά χαμηλότερη κατανόηση της πολυσεξουαλικής τους ταυτότητας. Όμως, στην ίδια ανάλυση, υπήρχε η ακριβώς *αντίθετη* επίδραση για τις πολυσεξουαλικές γυναίκες. Η υψηλότερη κατανόηση της πολυσεξουαλικής τους ταυτότητας, τις οδηγούσε σε χαμηλότερα επίπεδα στις προαναφερθείσες πτυχές ψυχικής ευεξίας. Αυτό το αποτέλεσμα θεωρείται ότι απεικονίζει αρκετά καθαρά την έννοια της *διπλά στιγματοποιημένης ταυτότητας*, ειδικά από τη στιγμή που γίνεται κατανοητή από τις ίδιες τις πολυσεξουαλικές γυναίκες. Οι ψυχοθεραπευτικές παρεμβάσεις είναι σημαντικό να λαμβάνουν σοβαρά υπόψη τις δύο αυτές διασταυρούμενες ταυτότητες

κατά τη συνεργασία με πολυσεξουαλικές γυναίκες, με σκοπό την επεξεργασία των αρνητικών συναισθημάτων αναφορικά με την ταυτότητα, που φαίνεται πως έχουν τη βάση τους σε συστημικές πιέσεις και αδικίες. Συνολικά, αυτό το αποτέλεσμα δείχνει πως η κατανόηση της πολυσεξουαλικής ταυτότητας μπορεί να *ρυθμίσει* την ψυχική ευεξία των πολυσεξουαλικών ατόμων, διαφοροποιημένα για το κάθε φύλο. Παραμένοντας στη μελέτη των δύο πληθυσμών, υπενθυμίζεται ότι στο Πρώτο μέρος διαπιστώθηκαν σημαντικές διαφορές σε αρκετές ψυχοσεξουαλικές ιδιότητες μεταξύ πολυσεξουαλικών ανδρών και γυναικών, που εξηγούνται από συγκεκριμένους πολιτισμικούς και ψυχολογικούς παράγοντες, οι οποίοι δείχνουν να καταπιέζουν γυναίκες και άνδρες, με διαφορετικό όμως τρόπο (βλ. Συζήτηση Πρώτου μέρους).

Επιστρέφοντας στα ευρήματα της 3^{ης} Έρευνας του Δεύτερου μέρους, εντός της «πολυσεξουαλικής ομπρέλας», φάνηκε πως αμφισεξουαλικά και πανσεξουαλικά άτομα (σ.σ. οι δύο ομάδες με τη μεγαλύτερη επιμέρους ποσόστωση, αλλά και βιβλιογραφικά, οι δύο σεξουαλικές ταυτότητες εντός της «ομπρέλας» με τα μεγαλύτερα ποσοστά εκπροσώπησης) διέφεραν *μόνο* ως προς τις προσπάθειες τους να βρουν τη θέση τους στη στρέιτ κοινότητα. Αυτό το αποτέλεσμα είναι ερμηνεύσιμο, υπό την έννοια ότι προς τα πανσεξουαλικά άτομα τηρείται ακόμα μεγαλύτερος σκεπτικισμός, αλλά και λόγω του ότι η πανσεξουαλική ταυτότητα επιδεικνύει μεγαλύτερη διάθεση για απόρριψη της ετεροκανονικότητας. Τέτοια αποτελέσματα αναδεικνύουν εμπράκτως τη σημασία του να μετρώνται οι ταυτοτικές εμπειρίες των πολυσεξουαλικών ατόμων με εξειδικευμένα εργαλεία, όπως η MIS.

Επιπροσθέτως, φάνηκε πως η κατανόηση της πολυσεξουαλικής ταυτότητας και οι προσπάθειες του ατόμου να βρει τη θέση του στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα διαμεσολαβούσαν πλήρως την επίδραση του φύλου του πολυσεξουαλικού ατόμου στο αίσθημα αυθεντικότητας, στο αίσθημα κοινότητας και στο αίσθημα κοινωνικής δικαιοσύνης, ως μια προσπάθεια να επεκταθεί η έρευνα και η γνώση αναφορικά με ενδεχόμενους μηχανισμούς που υποστηρίζουν τις θετικές ταυτοτικές πτυχές της ΛΟΑ ταυτότητας, όπως μετρώνται από την LGB-PIM. Εδώ προέκυψαν νέες κατευθύνσεις, οι οποίες εξηγούν διαφορές ανάμεσα σε πολυσεξουαλικές γυναίκες και πολυσεξουαλικούς άνδρες. Οι πολυσεξουαλικές γυναίκες κατανοούσαν σε μεγαλύτερο βαθμό την πολυσεξουαλική τους ταυτότητα και ανέφεραν υψηλότερες προσπάθειες να έχουν μια θέση μέσα στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα, με αποτέλεσμα να σημειώνουν καλύτερους δείκτες σε τρεις από τις πέντε θετικές ταυτοτικές πτυχές της LGB-PIM.

Πέραν των κοινωνιοψυχολογικών παραγόντων που συμβάλουν στα παρόντα αποτελέσματα, αναλύεται και η έννοια της ανάπτυξης που σχετίζεται με το στρες, για μια πολλαπλά στιγματισμένη κοινωνική ομάδα, όπως είναι οι πολυσεξουαλικές γυναίκες.

Στις ίδιες αναλύσεις, φάνηκε επίσης πως, η «Διασταύρωση ταυτοτήτων/Συνολική ανάπτυξη» δεν λειτουργούσε ως διαμεσολαβητής, αλλά ασκούσε άμεση και ισχυρή θετική επίδραση σχεδόν σε όλες τις διαστάσεις της LGB-PIM. Η νέα αυτή υποκλίμακα της MIS σχεδιάστηκε με σκοπό να μετρήσει την αυτοκατανόηση του τρόπου με τον οποίο η πολυσεξουαλική ταυτότητα έχει συνεισφέρει στη συνολική προσωπική ανάπτυξη και ως εκ τούτου θεωρήθηκε αναμενόμενο αποτέλεσμα, που *αναδεικνύει τη σημασία της προσωπικής ανάπτυξης* και τον μετέπειτα θετικό της αντίκτυπο σε άλλες επιμέρους πτυχές της ΛΟΑ ταυτότητας. Μάλιστα, με βάση τα αποτελέσματα από την 1^η Έρευνα, η «Διασταύρωση ταυτοτήτων/Συνολική ανάπτυξη» συσχετίστηκε με συγκεκριμένες πτυχές της LGBIS, τόσο θετικές όσο και αρνητικές. Αυτή η εικόνα ενισχύει περαιτέρω τη σημασία της αυτοκατανόησης του τρόπου με τον οποίο η σεξουαλική ταυτότητα σχετίζεται με τις υπόλοιπες πτυχές του εαυτού, συμβάλλοντας έτσι στη συνολική ανάπτυξη του ατόμου.

Σε σχέση με την πολυσεξουαλικότητα και τις ταυτότητες φύλου, τα αποτελέσματα έδειξαν πως μόνο οι δύο υποκλίμακες της MIS που μετρούσαν τις προσπάθειες των πολυσεξουαλικών ατόμων για συμμετοχή στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ και στη στρέιτ κοινότητα, λειτουργούσαν ρυθμιστικά ως προς την ευεξία των συμμετεχόντων. Συγκεκριμένα, τα άτομα με *ρευστές* ΤΚΦ επωφελούνταν ιδιαίτερα από τις προσπάθειες για συμμετοχή στα δύο αυτά κοινωνικά πλαίσια, σε επίπεδο ψυχολογικής ευεξίας και θετικής λειτουργικότητας. Ζητήματα γνωστικής (α)συμφωνίας και πολλαπλά καταπιεσμένων ταυτοτήτων συζητήθηκαν για την ερμηνεία αυτού του αποτελέσματος, μαζί με τη διαφαινόμενη «συμβατότητα» μεταξύ της πολυσεξουαλικής ταυτότητας και της ρευστής ταυτότητας φύλου.

Ολοκληρώνοντας τη Γενική συζήτηση, θεωρείται σημαντικό να τονιστεί η ανάγκη συνεχιζόμενης και πολυπρισματικής έρευνας σε αυτόν τον υποερευνημένο πληθυσμό, με βάση τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του. Η πολυσεξουαλική ταυτότητα περιλαμβάνει εμπειρίες και προκλήσεις, όπως αυτές που στόχευσε να αποτυπώσει η νέα κλίμακα MIS, οι οποίες δεν ομοιάζουν με τις εμπειρίες άλλων μονοσεξουαλικών

ταυτοτήτων. Επίσης, θεωρείται σημαντικό οι μετρήσεις κοινωνικού φύλου να γίνονται με εργαλεία που δίνουν την ελευθερία στα άτομα να επιλέξουν μέσα από ένα μεγαλύτερο εύρος επιλογών (όπως η Κλίμακα Ταυτότητας Κοινωνικού Φύλου), χωρίς την υποχρέωση να αυτοπεριγράφονται μέσω προεπιλεγμένων κατηγοριών. Τα αποτελέσματα που προέκυψαν από την παρούσα διδακτορική διατριβή αναφορικά με την ταυτότητα κοινωνικού φύλου, οδηγούν στη διαπίστωση ότι αντλούνται πολλά περισσότερα δεδομένα και εξάγονται ουσιώδη συμπεράσματα, όταν οι άνθρωποι έχουν την επιλογή να αυτοπροσδιοριστούν ελεύθερα, χωρίς τη χρήση προεπιλεγμένων κατηγοριών.

Ενδέχεται μάλιστα, αυτά τα δεδομένα να αντανακλούν ακόμα πιο πιστά το πραγματικό βίωμα των ατόμων σχετικά με το φύλο τους. Παράλληλα, η εξέταση των χαρακτηριστικών του ερωτικού συντρόφου, ειδικά στις περιπτώσεις που δεν έχει πολυσεξουαλικό προσανατολισμό, είναι θεμελιώδους σημασίας για τις μελλοντικές έρευνες, όπου πλέον, με τη χρήση μιας εξειδικευμένης κλίμακας όπως η MIS, υπάρχει η δυνατότητα να επεκταθεί η γνώση γύρω από την πολυσεξουαλική ταυτότητα. Τέλος, αρκετά από τα ευρήματα της παρούσας διδακτορικής διατριβής μπορούν να τύχουν σημαντικής ψυχοθεραπευτικής αξιοποίησης από ειδικούς που συνεργάζονται με πολυσεξουαλικά άτομα, συνδέοντας έτσι την έρευνα με τις πρακτικές εφαρμογές της.

Βιβλιογραφία

- Abreu, R. L., Gonzalez, K. A., Arora, S., Sostre, J. P., Lockett, G. M., & Mosley, D. V. (2023). "Coming together after tragedy reaffirms the strong sense of community and pride we have:" LGBTQ people find strength in community and cultural values during the COVID-19 pandemic. *Psychology of Sexual Orientation and Gender Diversity*, 10(1), 140. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/sgd0000516>
- Ajzen, I. (1991). The theory of planned behavior. *Organizational Behavior and Human Decision Processes*, 50(2), 179-211. [https://doi.org/10.1016/0749-5978\(91\)90020-T](https://doi.org/10.1016/0749-5978(91)90020-T)
- Alexiadou, N. (2001). Researching policy implementation: Interview data analysis in institutional contexts. *International Journal of Social Research Methodology*, 4(1), 51-69. <https://doi.org/10.1080/13645570118105>
- Allen, B. J. (2023). *Difference matters: Communicating Social Identity*. Waveland Press.
- Allen, S. H., & Mendez, S. N. (2018). Hegemonic heteronormativity: Toward a New Era of Queer Family Theory. *Journal of Family Theory & Review*, 10(1), 70-86. <https://doi.org/10.1111/jftr.12241>
- Alley, J., & Strassberg, D. S. (2020). Sexual Minorities' Psychosexual Adjustment as Reflected in the Multidimensional Sexuality Questionnaire (MSQ). *Journal of Bisexuality*, 20(4), 400-416. <https://doi.org/10.1080/15299716.2020.1820419>
- Allport, G. W. (1954). *The nature of prejudice*. Addison-Wesley.
- Amanelahi, A., Refahi, N., & Rajabi, G. (2017). Predicting Sexual Dysfunction Based on Sexual Self-Esteem and Intimacy With Spouse among Female College Students with and without Sexual Dysfunction Disorder. *Iranian Journal of Psychiatric Nursing*, 5(5), 18-25. <http://ijpn.ir/article-1-964-en.html>
- American Psychiatric Association. (2020). *Mental Health Facts on Bisexual Populations* [Fact sheet]. <https://www.psychiatry.org/getmedia/78267295->

[37e1-4894-8cc7-bff2ac39bb72/Mental-Health-Facts-for-Bisexual-Populations.pdf](https://doi.org/10.1037/a0039906)

American Psychological Association, Task Force on Gender Identity and Gender Variance (2009). *Report of the Task Force on Gender Identity and Gender Variance*. Washington, DC: Author.
<https://www.apa.org/pi/lgbt/resources/policy/gender-identity-report.pdf>

American Psychological Association. (2015). Guidelines for psychological practice with transgender and gender nonconforming people. *American Psychologist*, 70(9), 832–864. <https://doi.org/10.1037/a0039906>

Anderson, E., & Adams, A. (2011). “Aren’t We All a Little Bisexual?”: The Recognition of Bisexuality in an Unlikely Place. *Journal of Bisexuality*, 11(1), 3-22.
<https://doi.org/10.1080/15299716.2011.545283>

Anderson, J., & Maugeri, J. (2024). Correlates of Attitudes Toward Bisexuality: A Systematic Review and Meta-Analysis. *Journal of Homosexuality*, 71(1), 259-292. <https://doi.org/10.1080/00918369.2022.2112524>

Anderson-Carpenter, K. D., Sauter, H. M., Luiggi-Hernández, J. G., & Haight, P. E. (2019). Associations between Perceived Homophobia, Community Connectedness, and Having a Primary Care Provider among Gay and Bisexual Men. *Sexuality Research and Social Policy*, 16, 309-316.
<https://doi.org/10.1007/s13178-018-0347-8>

Angelides, S. (2001). *A History of Bisexuality*. University of Chicago Press.

Antičević, V., Jokić-Begić, N., & Britvić, D. (2017). Sexual self-concept, sexual satisfaction, and attachment among single and coupled individuals. *Personal Relationships*, 24(4), 858-868. <https://doi.org/10.1111/pere.12217>

Arijs, Q., Burgwal, A., Van Wiele, J., & Motmans, J. (2023). The Price to Pay for Being Yourself: Experiences of Microaggressions among Non-Binary and Genderqueer (NBGQ). *Youth Healthcare*, 11(5), 742.
<https://doi.org/10.3390/healthcare11050742>

- Armstrong, R. A. (2014). When to use the Bonferroni correction. *Ophthalmic and Physiological Optics*, 34(5), 502-508. <https://doi.org/10.1111/opo.12131>
- Arriaga, A. S., & Parent, M. C. (2019). Partners and prejudice: Bisexual partner gender and experiences of binegativity from heterosexual, lesbian, and gay people. *Psychology of Sexual Orientation and Gender Diversity*, 6(3), 382–391. <https://doi.org/10.1037/sgd0000337>
- Ashmore, R. D., Deaux, K., & McLaughlin-Volpe, T. (2004). An Organizing Framework for Collective Identity: Articulation and Significance of Multidimensionality. *Psychological Bulletin*, 130(1), 80. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/0033-2909.130.1.80>
- Ashmore, R. D., Del Boca, F. K., & Wohlers, A. J. (1986). Gender stereotypes. In R.D. Ashmore, & F.K. Del Boca (Eds.), *The Social Psychology of Male-Female Relations*. Academic Press.
- Ateş, C., Kaymaz, Ö., Kale, H. E., & Tekindal, M. A. (2019). Comparison of Test Statistics of Nonnormal and Unbalanced Samples for Multivariate Analysis of Variance in terms of Type-I Error Rates. *Computational and Mathematical Methods in Medicine*, 2019. <https://doi.org/10.1155/2019/2173638>
- Atlantis, E., & Sullivan, T. (2012). Bidirectional Association Between Depression and Sexual Dysfunction: A Systematic Review and Meta-Analysis. *The Journal of Sexual Medicine*, 9(6), 1497-1507. <https://doi.org/10.1111/j.1743-6109.2012.02709.x>
- Awang, Z. (2015). *A Handbook on SEM* (2nd ed.). Malaysia.
- Awasthi, B. (2017). From Attire to Assault: Clothing, Objectification, and De-humanization—A Possible Prelude to Sexual Violence? *Frontiers in Psychology*, 8, 338. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2017.00338>
- Bailey, J. M., Vasey, P. L., Diamond, L. M., Breedlove, S. M., Vilain, E., & Epprecht, M. (2016). Sexual Orientation, Controversy, and Science. *Psychological Science in the Public Interest*, 17(2), 45-101. <https://doi.org/10.1177/1529100616637616>

- Bailon, C. (2019). *The Traditional Individual in Society: A Study on Traditional Gender Roles and Mental Health*. [Master's thesis, Skidmore College]. Creative Matter Repository. https://creativematter.skidmore.edu/socio_stu_stu_schol/45/
- Baiocco, R., Fontanesi, L., Santamaria, F., Ioverno, S., Marasco, B., Baumgartner, E., Willoughby, B. L. B., & Laghi, F. (2015). Negative Parental Responses to Coming Out and Family Functioning in a Sample of Lesbian and Gay Young Adults. *Journal of Child and Family Studies*, 24(5), 1490–1500. <https://doi.org/10.1007/s10826-014-9954-z>
- Baiocco, R., Ioverno, S., Cerutti, R., Santamaria, F., Fontanesi, L., Lingiardi, V., ... & Laghi, F. (2014). Suicidal ideation in Spanish and Italian lesbian and gay young adults: The role of internalized sexual stigma. *Psicothema*, 26(4), 490-496. <https://doi.org/10.7334/psicothema2014.1>
- Baird, S., Bhutta, Z. A., Hamad, B. A., Hicks, J. H., Jones, N., & Muz, J. (2019). Do restrictive gender attitudes and norms influence physical and mental health during very young Adolescence? Evidence from Bangladesh and Ethiopia. *SSM-Population Health*, 9, 100480. <https://doi.org/10.1016/j.ssmph.2019.100480>
- Balsam, K. F., & Mohr, J. J. (2007). Adaptation to sexual orientation stigma: A comparison of bisexual and lesbian/gay adults. *Journal of Counseling Psychology*, 54(3), 306–319. <http://dx.doi.org/10.1037/0022-0167.54.3.306>
- Bancroft, J. (2008). *Human Sexuality and its Problems* (3rd ed.). Elsevier Health Sciences.
- Bancroft, K., & Greenspan, S. (2023). Facilitators and barriers of inclusion: a critical incident technique analysis of one non-binary Physical Education teacher's workplace experiences. *Sport, Education and Society*, 28(9), 1034-1046. <https://doi.org/10.1080/13573322.2022.2034143>
- Bareket, O., Kahalon, R., Shnabel, N., & Glick, P. (2018). The Madonna-Whore Dichotomy: Men Who Perceive Women's Nurturance and Sexuality as Mutually Exclusive Endorse Patriarchy and Show Lower Relationship Satisfaction. *Sex Roles*, 79(9), 519-532. <https://doi.org/10.1007/s11199-018-0895-7>

- Barker, M. (2014). Bisexuality. In T. Teo (Ed.), *Encyclopedia of Critical Psychology* (pp. 170–175). https://doi.org/10.1007/978-1-4614-5583-7_28
- Barlow, M. R., & Cromer, L. D. (2006). Trauma-Relevant Characteristics in a University Human Subjects Pool Population: Gender, Major, Betrayal and Latency of Participation. *Journal of Trauma and Dissociation*, 7, 59–75. https://doi.org/10.1300/j229v07n02_05
- Barreto, M., & Doyle, D. M. (2023). Benevolent and hostile sexism in a shifting global context. *Nature Reviews Psychology*, 2(2), 98–111. <https://doi.org/10.1038/s44159-022-00136-x>
- Barron, V. (2023). *Perfectly Queer: An Illustrated Introduction*. Jessica Kingsley Publishers.
- Bartlett, M. S. (1951). The Effect of Standardization on a Chi-square Approximation in Factor Analysis. *Biometrika*, 38(3/4), 337–344. <https://doi.org/10.1093/biomet/38.3-4.337>
- Baumeister, R. F. (1999). Self-concept, self-esteem, and identity. In V. J. Derlega, B. A. Winstead, & W. H. Jones (Eds.), *Personality: Contemporary Theory and Research* (2nd ed., pp. 339–375). Nelson-Hall Publishers.
- Baumeister, R. F. (2000). Gender differences in erotic plasticity: the female sex drive as socially flexible and responsive. *Psychological Bulletin*, 126(3), 347. <https://doi.org/10.1037/0033-2909.126.3.347>
- Baxter, K., Courage, C., & Caine, K. (2015). *Understanding Your Users: A Practical Guide to User Research Methods* (2nd ed.). Elsevier/Morgan Kaufmann.
- Beals, K. P., Peplau, L. A., & Gable, S. L. (2009). Stigma Management and Well-Being: The Role of Perceived Social Support, Emotional Processing, and Suppression. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 35(7), 867–879. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1177/0146167209334783>
- Beavers, A. S., Lounsbury, J. W., Richards, J. K., Huck, S. W., Skolits, G. J., & Esquivel, S. L. (2013). Practical Considerations for Using Exploratory Factor Analysis in Educational Research. *Practical Assessment, Research, and Evaluation*, 18(1), 6. <https://doi.org/10.7275/qv2q-rk76>

- Becker, R. (2022). Gender and Survey Participation: An Event History Analysis of the Gender Effects of Survey Participation in a Probability-based Multi-wave Panel Study with a Sequential Mixed-mode Design. *Methods, Data, Analyses*, 16(1), 30. <https://doi.org/10.12758/mda.2021.08>
- Behling, O., & Law, K. S. (2000). *Translating Questionnaires and Other Research Instruments: Problems and Solutions* (Vol. 133). Sage. <https://doi.org/10.4135/9781412986373>
- Bell, L. A. (2016). Theoretical Foundations for Social Justice Education. In M. Adams, L. A. Bell, D. J. Goodman, & K. Y. Joshi (Eds.), *Teaching for Diversity and Social Justice* (3rd ed., pp. 25-55). Routledge.
- Belous, C. K., & Bauman, M. L. (2018). What's in a Name? Exploring Pansexuality Online. In C. E. Flanders (Ed.), *Under the Bisexual Umbrella* (pp. 58-72). Routledge.
- Bem, S. L. (1974). The measurement of psychological androgyny. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 42(2), 155. <https://doi.org/10.1037/h0036215>
- Benjamini, Y., & Hochberg, Y. (1995). Controlling the False Discovery Rate: A Practical and Powerful Approach to Multiple Testing. *Journal of the Royal Statistical Society: Series B (Methodological)*, 57(1), 289-300. <https://doi.org/10.1111/j.2517-6161.1995.tb02031.x>
- Benoit, E., & Koken, J. A. (2012). Perspectives on Substance Use and Disclosure Among Behaviorally Bisexual Black Men With Female Primary Partners. *Journal of Ethnicity in Substance Abuse*, 11, 294-317. <https://doi.org/10.1080/15332640.2012.735165>
- Berke, D. S., Reidy, D., & Zeichner, A. (2018). Masculinity, emotion regulation, and psychopathology: A critical review and integrated model. *Clinical Psychology Review*, 66, 106-116. <https://doi.org/10.1016/j.cpr.2018.01.004>
- Bermea, A. M., van Eeden-Moorefield, B., & Khaw, L. (2018). A Systematic Review of Research on Intimate Partner Violence Among Bisexual Women. *Journal of Bisexuality*, 18(4), 399-424. <https://doi.org/10.1080/15299716.2018.1482485>

- Bettinsoli, M. L., Suppes, A., & Napier, J. L. (2020). Predictors of Attitudes Toward Gay Men and Lesbian Women in 23 Countries. *Social Psychological and Personality Science*, 11(5), 697-708. <https://doi.org/10.1177/1948550619887785>
- Bharat, B., Chenneville, T., Gabbidon, K., & Foust, C. (2021). Considerations for psychological research with and for people of color and oppressed intersecting identities in the United States. *Translational Issues in Psychological Science*, 7(4), 363–377. <https://doi.org/10.1037/tps0000285>
- Bialosiewicz, S., Murphy, K., & Berry, T. (2013). An Introduction to Measurement Invariance Testing: Resource Packet for Participants. *American Evaluation Association*, 27(5), 1-37.
- Biegel, S. (2018). *The Right to Be Out: Sexual Orientation and Gender Identity in America's Public Schools* (2nd ed.). University of Minnesota Press.
- Bishop, C. J., & Pynoo, E. (2020). How well are outgroup attitudes and behaviours toward bisexual individuals measured? A systematic review of the psychometric properties of binegativity measures. *Psychology & Sexuality*, 13(2), 182-200. <https://doi.org/10.1080/19419899.2020.1756390>
- Bishop, C. J., Crisp, D., & Scholz, B. (2022). The real and ideal experiences of what culturally competent counselling or psychotherapy service provision means to lesbian, gay and bisexual people. *Counselling and Psychotherapy Research*, 22(2), 429-438. <https://doi.org/10.1002/capr.12469>
- Bissonette, D., & Szymanski, D. M. (2019). Minority stress and LGBTQ college students' depression: Roles of peer group and involvement. *Psychology of Sexual Orientation and Gender Diversity*, 6(3), 308. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/sgd0000332>
- Blakemore, J. E. O., Berenbaum, S. A., & Liben, L. S. (2009). *Gender Development*. Psychology Press. <https://doi.org/10.4324/9780203889756>
- Blashill, A. J., & Calzo, J. P. (2019). Sexual minority children: Mood disorders and suicidality disparities. *Journal of Affective Disorders*, 246, 96-98. <https://doi.org/10.1016/j.jad.2018.12.040>

- Blechinger, D. R. (2016). Understanding the LGBT communities. In K. Eckstrand, & J. Ehrenfeld (Eds.), *Lesbian, Gay, Bisexual, and Transgender Healthcare: A Clinical Guide to Preventive, Primary, and Specialist Care*, (pp. 3-21). Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-319-19752-4_1
- Bleiberg, S., Fertmann, A., Godino, C., & Todhunter, A. (2005). The layer cake model of bisexual identity development. *National Association for Campus Activities Programming Magazine*, 37(8), 1-19.
- Boateng, G. O., Neilands, T. B., Frongillo, E. A., Melgar-Quinonez, H. R., & Young, S. L. (2018). Best Practices for Developing and Validating Scales for Health, Social, and Behavioral Research: A Primer. *Frontiers in Public Health*, 6, 149. <https://doi.org/10.3389/fpubh.2018.00149>
- Bogaert, A. F., & Skorska, M. N. (2020). A short review of biological research on the development of sexual orientation. *Hormones and Behavior*, 119, 104659. <https://doi.org/10.1016/j.yhbeh.2019.104659>
- Boislard, M. A., Van de Bongardt, D., & Blais, M. (2016). Sexuality (and Lack Thereof) in Adolescence and Early Adulthood: A Review of the Literature. *Behavioral Sciences*, 6(1), 8. <https://doi.org/10.3390/bs6010008>
- Bojanowska, A., & Zalewska, A. M. (2016). Lay Understanding of Happiness and the Experience of Well-Being: Are Some Conceptions of Happiness More Beneficial than Others? *Journal of Happiness Studies*, 17, 793-815. <https://doi.org/10.1007/s10902-015-9620-1>
- Bonet, L., Wells, B. E., & Parsons, J. T. (2007). A Positive Look at a Difficult Time: A Strength Based Examination of Coming Out for Lesbian and Bisexual Women. *Journal of LGBT Health Research*, 3(1), 7-14. https://doi.org/10.1300/J463v03n01_02
- Boomsma, A. (1985). Nonconvergence, improper solutions, and starting values in LISREL maximum likelihood estimation. *Psychometrika*, 50(2), 229–242. <https://doi.org/10.1007/BF02294248>

- Borgogna, N. C., & McDermott, R. C. (2019). Perceived discrimination is disproportionately associated with sexual minority mental health: Implications for non-monosexual sexual minorities. *Journal of Gay & Lesbian Mental Health*, 24(1), 20-39. <https://doi.org/10.1080/19359705.2019.1644571>
- Borgogna, N. C., McDermott, R. C., Aita, S. L., & Kridel, M. M. (2019). Anxiety and depression across gender and sexual minorities: Implications for transgender, gender nonconforming, pansexual, demisexual, asexual, queer, and questioning individuals. *Psychology of Sexual Orientation and Gender Diversity*, 6(1), 54–63. <https://doi.org/10.1037/sgd0000306>
- Bose, C. E. (2012). Intersectionality and Global Gender Inequality. *Gender & Society*, 26(1), 67-72. <https://doi.org/10.1177/0891243211426722>
- Bostwick, W. B. (2012). Assessing Bisexual Stigma and Mental Health Status: A Brief Report. *Journal of Bisexuality*, 12(2), 214-222. <https://doi.org/10.1080/15299716.2012.674860>
- Bostwick, W. B., & Dodge, B. (2019). Introduction to the Special Section on Bisexual Health: Can You See Us Now? *Archives of Sexual Behavior*, 48, 79-87. <https://doi.org/10.1007/s10508-018-1370-9>
- Bostwick, W. B., & Harrison, E. A. (2020). Bisexual Mental Health. In E. D. Rothblum (Ed.), *The Oxford Handbook of Sexual and Gender Minority Mental Health* (pp. 269-282). Oxford University Press.
- Bostwick, W. B., Boyd, C. J., Hughes, T. L., & McCabe, S. E. (2010). Dimensions of Sexual Orientation and the Prevalence of Mood and Anxiety Disorders in the United States. *American Journal of Public Health*, 100(3), 468-475. <https://doi.org/10.2105/AJPH.2008.152942>
- Bostwick, W. B., Boyd, C. J., Hughes, T. L., West, B. T., & McCabe, S. E. (2014). Discrimination and mental health among lesbian, gay, and bisexual adults in the United States. *American Journal of Orthopsychiatry*, 84(1), 35–45. <https://doi.org/10.1037/h0098851>

- Bostwick, W. B., & Hequembourg, A. (2014). 'Just a little hint': Bisexual-specific microaggressions and their connection to epistemic injustices. *Culture, Health & Sexuality*, 16(5), 488-503. <https://doi.org/10.1080/13691058.2014.889754>
- Bouchard, K. N., Cormier, M., Huberman, J. S., & Rosen, N. O. (2023). Sexual script flexibility and sexual well-being in long-term couples: a dyadic longitudinal study. *The Journal of Sexual Medicine*, 20(7), 945-954. <https://doi.org/10.1093/jsxmed/qdad067>
- Bower-Brown, S., Zadeh, S., & Jadva, V. (2023). Binary-trans, non-binary and gender-questioning adolescents' experiences in UK schools. *Journal of LGBT Youth*, 20(1), 74-92. <https://doi.org/10.1080/19361653.2021.1873215>
- Bowes-Catton, H., & Hayfield, N. (2015). Bisexuality. In C. Richards, & M. J. Barker (Eds.), *The Palgrave Handbook of the Psychology of Sexuality and Gender* (pp. 42-59). Palgrave Macmillan. https://doi.org/10.1057/9781137345899_4
- Bowlby, J. (1969/1997). *Attachment and Loss. Vol. 1: Attachment*. Pimlico.
- Bowlby, J. (1973). *Attachment and Loss. Vol. 2: Separation: Anxiety and Anger*. Basic Books.
- Bowlby, J. (1980). *Attachment and Loss. Vol. 3: Loss: Sadness and Depression*. Basic Books.
- Bowleg, L. (2012). The Problem With the Phrase Women and Minorities: Intersectionality—an Important Theoretical Framework for Public Health. *American Journal of Public Health*, 102(7), 1267-1273. <https://doi.org/10.2105/AJPH.2012.300750>
- Bowleg, L., Brooks, K., & Ritz, S. F. (2008). "Bringing Home More Than a Paycheck" An Exploratory Analysis of Black Lesbians' Experiences of Stress and Coping in the Workplace. *Journal of Lesbian Studies*, 12(1), 69-84. <https://doi.org/10.1300/10894160802174342>
- Bowling, J., Barker, J., Gunn, L. H., & Lace, T. (2020). "It just feels right": Perceptions of the effects of community connectedness among trans individuals. *PLoS ONE*, 15(10), e0240295. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0240295>

- Bradford, M. (2004). The Bisexual Experience: Living in a Dichotomous Culture. *Journal of Bisexuality*, 4, 7–23. http://dx.doi.org/10.1300/J159v04n01_02
- Bradford, N. J., Rider, G. N., Catalpa, J. M., Morrow, Q. J., Berg, D. R., Spencer, K. G., & McGuire, J. K. (2019). Creating gender: A thematic analysis of genderqueer narratives. *International Journal of Transgenderism*, 20(2-3), 155-168. <https://doi.org/10.1080/15532739.2018.1474516>
- Braithwaite, S., & Holt-Lunstad, J. (2017). Romantic relationships and mental health. *Current Opinion in Psychology*, 13, 120-125. <https://doi.org/10.1016/j.copsyc.2016.04.001>
- Brannon, L. (2010). *Gender: Psychological Perspectives* (6th ed.). Prentice Hall.
- Bränström, R., & Pachankis, J. E. (2018). Sexual orientation disparities in the co-occurrence of substance use and psychological distress: A national population-based study (2008–2015). *Social Psychiatry and Psychiatric Epidemiology*, 53, 403-412. <https://doi.org/10.1007/s00127-018-1491-4>
- Brassard, A., Dupuy, E., Bergeron, S., & Shaver, P. R. (2013). Attachment Insecurities and Women's Sexual Function and Satisfaction: The Mediating Roles of Sexual Self-Esteem, Sexual Anxiety, and Sexual Assertiveness. *The Journal of Sex Research*, 52(1), 110-119. <https://doi.org/10.1080/00224499.2013.838744>
- Bregman, H. R., Malik, N. M., Page, M. J., Makynen, E., & Lindahl, K. M. (2013). Identity Profiles in Lesbian, Gay, and Bisexual Youth: The Role of Family Influences. *Journal of Youth and Adolescence*, 42, 417-430. <https://doi.org/10.1007/s10964-012-9798-z>
- Brennan, J. M. (2021). *Hiding the Authentic Self: Concealment of Gender And Sexual Identity and Its Consequences for Authenticity and Psychological Well-Being*. (Publication No. 28647048) [Doctoral dissertation, University of Montana]. University of Montana ProQuest Dissertations Publishing.
- Brennan, K. A., Clark, C. L., & Shaver, P. R. (1998). Self-report measurement of adult attachment: An integrative overview. In J. A. Simpson, & W. S. Rholes (Eds.), *Attachment theory and close relationships* (pp. 46-76). The Guilford Press.

- Brennan-Ing, M., Kaufman, J. E., Larson, B., Gamarel, K. E., Seidel, L., & Karpiak, S. E. (2021). Sexual Health Among Lesbian, Gay, Bisexual, and Heterosexual Older Adults: An Exploratory Analysis. *Clinical Gerontologist*, 44(3), 222-234. <https://doi.org/10.1080/07317115.2020.1846103>
- Brewer, M. B. (2007). The social psychology of intergroup relations: Social categorization, ingroup bias, and outgroup prejudice. In A. W. Kruglanski, & E. T. Higgins (Eds.), *Social Psychology: Handbook of basic principles* (2nd ed., pp. 695–715). The Guilford Press.
- Brewster, M. E., & Moradi, B. (2010). Perceived experiences of anti-bisexual prejudice: Instrument development and evaluation. *Journal of Counseling Psychology*, 57(4), 451-468. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/a0021116>
- Brislin, R. W. (1986). The wording and translation of research instruments. In W. J. Lonner, & J. W. Berry (Eds.), *Field methods in cross-cultural research* (pp. 137-164). Sage Publications.
- Bristol City Council (2014). *Social isolation, gender and sexual orientation*. UK Parliament. <https://www.bristol.gov.uk/files/documents/1418-social-isolation-gender-and-sexuality/file>
- Bronfenbrenner, U. (1979). *The Ecology of Human Development: Experiments by Nature and Design*. Harvard University Press.
- Brown, C., Montgomery, D., & Hammer, T. R. (2018). Perceptions of Individuals Who Are Non-monosexuals held by Graduate Students: A Q Methodological Study. In C. E. Flanders (Ed.), *Under the Bisexual Umbrella* (pp. 73-87). Routledge.
- Brown, K. W., & Ryan, R. M. (2004). Fostering Healthy Self-Regulation from Within and Without: A Self-Determination Theory Perspective. In P. A. Linley, & S. Joseph (Eds.), *Positive Psychology in Practice* (pp. 105-124). John Wiley & Sons, Inc.
- Brown, M. F., & Lilton, D. L. (2019). Finding the “B” in LGBTQ+: Collections and Practices that Support the Bisexual and Pansexual Communities. In B. Mehra (Ed.), *LGBTQ+ Librarianship in the 21st Century: Emerging Directions of*

Advocacy and Community Engagement in Diverse Information Environments (Vol. 45, pp. 143-165). Emerald Publishing Limited.

Brown, P. A. (2014). *The Roles of Resilience and Perceived Discrimination in Sexual Minority Identity Integration* (Publication No. 3637565) [Doctoral dissertation, West Virginia University]. West Virginia University ProQuest Dissertations & Theses.

Brown, R. (2000). Social Identity Theory: Past achievements, current problems and future challenges. *European Journal of Social Psychology*, 30, 745 – 778. [https://doi.org/10.1002/1099-0992\(200011/12\)30:6%3C745::AID-EJSP24%3E3.0.CO;2-O](https://doi.org/10.1002/1099-0992(200011/12)30:6%3C745::AID-EJSP24%3E3.0.CO;2-O)

Brown, T. (2002). A Proposed Model of Bisexual Identity Development that Elaborates on Experiential Differences of Women and Men. *Journal of Bisexuality*, 2(4), 67-91. https://doi.org/10.1300/J159v02n04_05

Brownfield, J. M., Brown, C., Jeevanba, S. B., & VanMattson, S. B. (2018). More than simply getting bi: An examination of coming out growth for bisexual individuals. *Psychology of Sexual Orientation and Gender Diversity*, 5(2), 220–232. <https://doi.org/10.1037/sgd0000282>

Bruce, D., Harper, G. W., & Bauermeister, J. A. (2015). Minority stress, positive identity development, and depressive symptoms: Implications for resilience among sexual minority male youth. *Psychology of Sexual Orientation and Gender Diversity*, 2(3), 287–296. <https://doi.org/10.1037/sgd0000128>

Bryman, A. (2016). *Social Research Methods* (5th ed.). Oxford University Press.

Burgess, E. O., & Baunach, D. M. (2014). Heterosexual Allies? Understanding Heterosexuals' Alliance with the Gay Community. *Sexuality & Culture*, 18, 936-958. <https://doi.org/10.1007/s12119-014-9230-9>

Burleson, W. (2014). *Bi America: Myths, Truths, and Struggles of an Invisible Community*. Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781315783802>

Butler, J. (1990). *Gender Trouble: Feminism and the subversion of identity*. Routledge.

- Byrne, B. M. (2010). *Structural equation modeling with AMOS: Basic concepts, applications, and programming* (2nd ed.). Routledge/Taylor & Francis Group.
- Callis, A. S. (2013). The Black Sheep of the Pink Flock: Labels, Stigma, and Bisexual Identity. *Journal of Bisexuality*, 13(1), 82-105.
<https://doi.org/10.1080/15299716.2013.755730>
- Callis, A. S. (2014). Bisexual, pansexual, queer: Non-binary identities and the sexual borderlands. *Sexualities*, 17(1-2), 63-80.
<https://doi.org/10.1177/1363460713511094>
- Camacho, G., Reinka, M. A., & Quinn, D. M. (2020). Disclosure and concealment of stigmatized identities. *Current Opinion in Psychology*, 31, 28-32.
<https://doi.org/10.1016/j.copsyc.2019.07.031>
- Campbell-Sills, L., & Stein, M. B. (2007). Psychometric analysis and refinement of the connor–davidson resilience scale (CD-RISC): Validation of a 10-item measure of resilience. *Journal of Traumatic Stress: Official Publication of The International Society for Traumatic Stress Studies*, 20(6), 1019-1028.
<https://doi.org/10.1002/jts.20271>
- Cannon, J. L., & Boccone, P. J. (2019). Addressing Attachment Injuries with Bisexual Clients and their Monosexual Partners during the Coming out Process. *Journal of Bisexuality*, 19(1), 120-127.
<https://doi.org/10.1080/15299716.2019.1567434>
- Cao, H., Zhou, N., Fine, M., Liang, Y., Li, J., & Mills-Koonce, W. R. (2017). Sexual Minority Stress and Same-Sex Relationship Well-being: A Meta-analysis of Research Prior to the U.S. Nationwide Legalization of Same-Sex Marriage. *Journal of Marriage and Family*, 79(5), 1258-1277.
<https://doi.org/10.1111/jomf.12415>
- Cárdenas, M., Barrientos, J., Gómez, F., & Frías-Navarro, D. (2012). Attitudes Toward Gay Men and Lesbians and Their Relationship with Gender Role Beliefs in a Sample of Chilean University Students. *International Journal of Sexual Health*, 24(3), 226-236. <https://doi.org/10.1080/19317611.2012.700687>

- Carpendale, J. I. (2000). Kohlberg and Piaget on Stages and Moral Reasoning. *Developmental Review*, 20(2), 181-205. <https://doi.org/10.1006/drev.1999.0500>
- Carpenter, M. (2016). The human rights of intersex people: addressing harmful practices and rhetoric of change. *Reproductive Health Matters*, 24(47), 74–84. <https://doi.org/10.1016/j.rhm.2016.06.003>
- Carr, C. L. (2007). Bisexuality as a Category in Social Research: Lessons from Women's Gendered Narratives. *Journal of Bisexuality*, 6(4), 27-46. https://doi.org/10.1300/J159v06n04_03
- Carver, C. S., Scheier, M. F., & Weintraub, J. K. (1989). Assessing coping strategies: a theoretically based approach. *Journal of Personality and Social Psychology*, 56(2), 267. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/0022-3514.56.2.267>
- Cass, V. C. (1979). Homosexuality Identity Formation: A Theoretical Model. *Journal of Homosexuality*, 4(3), 219-235. https://doi.org/10.1300/J082v04n03_01
- Cass, V. C. (1984). Homosexual Identity: A Concept in Need of Definition. *Journal of Homosexuality*, 9(2-3), 105-126. https://doi.org/10.1300/J082v09n02_07
- Catabay, C. J., Stockman, J. K., Campbell, J. C., & Tsuyuki, K. (2019). Perceived stress and mental health: The mediating roles of social support and resilience among black women exposed to sexual violence. *Journal of Affective Disorders*, 259, 143-149. <https://doi.org/10.1016/j.jad.2019.08.037>
- Ceatha, N., Mayock, P., Campbell, J., Noone, C., & Browne, K. (2019). The Power of Recognition: A Qualitative Study of Social Connectedness and Wellbeing through LGBT Sporting, Creative and Social Groups in Ireland. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 16(19), 3636. <https://doi.org/10.3390/ijerph16193636>
- Cerezo, A., Cummings, M., Holmes, M., & Williams, C. (2020). Identity as Resistance: Identity Formation at the Intersection of Race, Gender Identity, and Sexual

- Orientation. *Psychology of Women Quarterly*, 44(1), 67-83.
<https://doi.org/10.1177/0361684319875977>
- Chan, A. S. W., Wu, D., Lo, I. P. Y., Ho, J. M. C., & Yan, E. (2022). Diversity and Inclusion: Impacts on Psychological Wellbeing Among Lesbian, Gay, Bisexual, Transgender, and Queer Communities. *Frontiers in Psychology*, 13, 82.
<https://doi.org/10.3389/fpsyg.2022.726343>
- Chan, C. D., Erby, A. N., Farmer, L. B., & Friday, A. R. (2017). Lesbian, Gay, Bisexual, Trans, and Queer Identity Development. In W. K. Killam, & S. Degges-White (Eds.), *College Student Development: Applying theory to practice on the diverse campus* (pp. 149-160). Springer Publishing Company.
- Chan, R. C., Operario, D., & Mak, W. W. (2020). Bisexual individuals are at greater risk of poor mental health than lesbians and gay men: The mediating role of sexual identity stress at multiple levels. *Journal of Affective Disorders*, 260, 292-301. <https://doi.org/10.1016/j.jad.2019.09.020>
- Chen, J., Walters, M. L., Gilbert, L. K., & Patel, N. (2020). Sexual violence, stalking, and intimate partner violence by sexual orientation, United States. *Psychology of Violence*, 10(1), 110–119. <https://doi.org/10.1037/vio0000252>
- Chen, S., Murphy, D., & Joseph, S. (2024). Dispositional authenticity, facilitativeness, femininity ideology, and dyadic relationship functioning in opposite-gender couples: Actor-partner interdependence analysis. *Asian Journal of Social Psychology*, 27(1), 101-126. <https://doi.org/10.1111/ajsp.12584>
- Cheung, A. S., Leemaqz, S. Y., Wong, J. W., Chew, D., Ooi, O., Cundill, P., ... & Pang, K. C. (2020). Non-Binary and Binary Gender Identity in Australian Trans and Gender Diverse Individuals. *Archives of Sexual Behavior*, 49, 2673-2681.
<https://doi.org/10.1007/s10508-020-01689-9>
- Cheung, G. W., & Rensvold, R. B. (2002). Evaluating Goodness-of-Fit Indexes for Testing Measurement Invariance. *Structural Equation Modeling: A Multidisciplinary Journal*, 9(2), 233-255.
https://doi.org/10.1207/S15328007SEM0902_5

- Chickerella, R., McGinley, M., Schuyler, S., Horne, S. G., Yel, N., & Whitehouse, A. (2021). Janelle Monáe vs. Katy Perry: Depiction of Bi+ Identities and Relationship to Depression and Stigma. *Journal of Bisexuality*, 21(1), 71-93. <https://doi.org/10.1080/15299716.2021.1874586>
- Child, D. (2006). *The Essentials of Factor Analysis* (3rd ed.). A&C Black.
- Chodzen, G., Hidalgo, M. A., Chen, D., & Garofalo, R. (2019). Minority Stress Factors Associated With Depression and Anxiety Among Transgender and Gender-Nonconforming Youth. *Journal of Adolescent Health*, 64(4), 467-471. <https://doi.org/10.1016/j.jadohealth.2018.07.006>
- Chun, K. Y. S., & Singh, A. A. (2010). The Bisexual Youth of Color Intersecting Identities Development Model: A Contextual Approach to Understanding Multiple Marginalization Experiences. *Journal of Bisexuality*, 10(4), 429-451. <https://doi.org/10.1080/15299716.2010.521059>
- Chung, Y. B., & Katayama, M. (1996). Assessment of Sexual Orientation in Lesbian/Gay/Bisexual Studies. *Journal of Homosexuality*, 30(4), 49-62. https://doi.org/10.1300/J082v30n04_03
- Cicirelli, V. G. (2010). Attachment relationships in old age. *Journal of Social and Personal Relationships*, 27(2), 191-199. <https://doi.org/10.1177/0265407509360984>
- Cicognani, E., Pirini, C., Keyes, C. L. M., Joshanloo, M., Rostami, R., & Nosratabadi, M. (2008). Social Participation, Sense of Community and Social Well Being: A study on American, Italian and Iranian University Students. *Social Indicators Research*, 89, 97-112. <https://doi.org/10.1007/s11205-007-9222-3>
- Cipriano, A. E., Nguyen, D., & Holland, K. J. (2022). “Bisexuality Isn’t Exclusionary”: A Qualitative Examination of Bisexual Definitions and Gender Inclusivity Concerns among Plurisexual Women. *Journal of Bisexuality*, 22(4), 557-579. <https://doi.org/10.1080/15299716.2022.2060892>

- Clark, L. A., & Watson, D. (1995). Constructing validity: Basic issues in objective scale development. *Psychological Assessment*, 7(3), 309–319. <https://doi.org/10.1037/1040-3590.7.3.309>
- Clarke, J. (2018). They, Them, and Theirs. *Harvard Law Review*, 132, 894-991. Vanderbilt Law Research Paper No. 18-61. <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.3270298>
- Clarke, M. J., Marks, A. D., & Lykins, A. D. (2015). Effect of Normative Masculinity on Males' Dysfunctional Sexual Beliefs, Sexual Attitudes, and Perceptions of Sexual Functioning. *The Journal of Sex Research*, 52(3), 327-337. <https://doi.org/10.1080/00224499.2013.860072>
- Cogan, R., & Fennell, T. (2007). Sexuality and the commission of physical violence to partners and non-partners by men and women. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 75(6), 960. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/0022-006X.75.6.960>
- Cohen, J. M., Blasey, C., Taylor, C. B., Weiss, B. J., & Newman, M. G. (2016). Anxiety and Related Disorders and Concealment in Sexual Minority Young Adults. *Behavior Therapy*, 47(1), 91-101. <https://doi.org/10.1016/j.beth.2015.09.006>
- Cohen, J. N., & Byers, E. S. (2015). Minority stress, protective factors, and sexual functioning of women in a same-sex relationship. *Psychology of Sexual Orientation and Gender Diversity*, 2(4), 391. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/sgd0000108>
- Cole, E. R. (2009). Intersectionality and research in psychology. *American Psychologist*, 64(3), 170–180. <https://doi.org/10.1037/a0014564>
- Colledge, L., Hickson, F., Reid, D., & Weatherburn, P. (2015). Poorer mental health in UK bisexual women than lesbians: evidence from the UK 2007 Stonewall Women's Health Survey. *Journal of Public Health*, 37(3), 427-437. <https://doi.org/10.1093/pubmed/fdu105>
- Collier, J. E. (2020). *Applied Structural Equation Modeling using AMOS: Basic to Advanced Techniques*. Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781003018414>

- Collins, J. F. (2000). Biracial-Bisexual Individuals: Identity Coming of Age. *International Journal of Sexuality and Gender Studies*, 5(3), 221-253. <https://doi.org/10.1023/A:1010137025394>
- Collins, P. H. (2015). Intersectionality's Definitional Dilemmas. *Annual Review of Sociology*, 41, 1-20. <https://doi.org/10.1146/annurev-soc-073014-112142>
- Colvin, S., Egan, J. E., & Coulter, R. W. (2019). School Climate & Sexual and Gender Minority Adolescent Mental Health. *Journal of Youth and Adolescence*, 48, 1938-1951. <https://doi.org/10.1007/s10964-019-01108-w>
- Comeau, D. L. (2012). Label-First Sexual Identity Development: An In-Depth Case Study of Women Who Identify as Bisexual Before Having Sex With More Than One Gender. *Journal of Bisexuality*, 12(3), 321-346. <https://doi.org/10.1080/15299716.2012.702611>
- Comrey, A. L. (1988). Factor-analytic methods of scale development in personality and clinical psychology. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 56(5), 754. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/0022-006X.56.5.754>
- Comrey, A. L., & Lee, H. (1992). *A First Course in Factor Analysis*. Lawrence Erlbaum Associates, Inc.
- Connell, R. W. (2017). On hegemonic masculinity and violence: Response to Jefferson and Hall. In S. Tomsen (Ed.), *Crime, Criminal Justice and Masculinities* (pp. 57-68). Routledge.
- Connor, K. M., & Davidson, J. R. (2003). Development of a new resilience scale: The Connor-Davidson Resilience Scale (CD-RISC). *Depression and Anxiety*, 18(2), 76-82. <https://doi.org/10.1002/da.10113>
- Convertino, A. D., Brady, J. P., Albright, C. A., Gonzales IV, M., & Blashill, A. J. (2021). The role of sexual minority stress and community involvement on disordered eating, dysmorphic concerns and appearance-and performance-enhancing drug misuse. *Body Image*, 36, 53-63. <https://doi.org/10.1016/j.bodyim.2020.10.006>

- Cook, J. E., Purdie-Vaughns, V., Garcia, J., & Cohen, G. L. (2012). Chronic threat and contingent belonging: Protective benefits of values affirmation on identity development. *Journal of Personality and Social Psychology*, 102(3), 479–496. <https://doi.org/10.1037/a0026312>
- Cook, S. H., & Calebs, B. J. (2016). The Integrated Attachment and Sexual Minority Stress Model: Understanding the Role of Adult Attachment in the Health and Well-Being of Sexual Minority Men. *Behavioral Medicine*, 42, 164–173. <http://dx.doi.org/10.1080/08964289.2016.1165173>
- Cook, S. H., Valera, P., Wood, E. P., Calebs, B. J., & Wilson, P. A. (2019). Understanding Attachment Transitions Through the Lived Experiences of Young Black Gay and Bisexual Men. *The Journal of Sex Research*, 56(4-5), 604-619. <https://doi.org/10.1080/00224499.2018.1440280>
- Cooke, P. J., & Melchert, T. P. (2019). Bisexual well-being: Assessing a model of predictors of psychosocial well-being for bisexual men. *Psychology of Sexual Orientation and Gender Diversity*, 6(2), 242-255. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/sgd0000324>
- Cooper, S., Pélouquin, T., Lachowsky, N. J., Salway, T., Oliffe, J. L., Klassen, B., ... & Ferlatte, O. (2023). Conformity to Masculinity Norms and Mental Health Outcomes Among Gay, Bisexual, Trans, Two-Spirit, and Queer Men and Non-Binary Individuals. *American Journal of Men's Health*, 17(5). <https://doi.org/10.1177/15579883231206618>
- Corrigan, P. W., Larson, J. E., & Rüsch, N. (2009). Self-stigma and the “why try” effect: Impact on life goals and evidence-based practices. *World Psychiatry*, 8(2), 75-81. <https://doi.org/10.1002/j.2051-5545.2009.tb00218.x>
- Cosgrove, D. (2021). “I am allowed to be myself”: A photovoice exploration of non-binary identity development and meaning-making. *Journal of Gay & Lesbian Social Services*, 33(1), 78-102. <https://doi.org/10.1080/10538720.2020.1850385>
- Costa, P. A., & Davies, M. (2012). Portuguese Adolescents' Attitudes Toward Sexual Minorities: Transphobia, Homophobia, and Gender Role Beliefs. *Journal of*

Homosexuality, 59(10), 1424-1442.

<https://doi.org/10.1080/00918369.2012.724944>

Costello, A. B., & Osborne, J. (2005). Best practices in exploratory factor analysis: Four recommendations for getting the most from your analysis. *Practical Assessment, Research, and Evaluation*, 10(1), 7. <https://doi.org/10.7275/jyj1-4868>

Coston, B. M. (2021). Power and inequality: Intimate Partner Violence Against Bisexual and Non-Monosexual Women in the United States. *Journal of Interpersonal Violence*, 36(1-2), 381-405. <https://doi.org/10.1177/0886260517726415>

Côté, J. E., & Levine, C. G. (2002). *Identity, Formation, Agency, and Culture: A Social Psychological Synthesis*. Psychology Press. <https://doi.org/10.4324/9781410612199>

Coverdale, G. E., & Long, A. F. (2015). Emotional wellbeing and mental health: an exploration into health promotion in young people and families. *Perspectives in Public Health*, 135(1), 27-36. <https://doi.org/10.1177/1757913914558080>

Cowden, R. G., & Meyer-Weitz, A. (2016). Self-reflection and Self-insight Predict Resilience and Stress in Competitive Tennis. *Social Behavior and Personality: An International Journal*, 44(7), 1133-1149. <https://doi.org/10.2224/sbp.2016.44.7.1133>

Cox, N., Dewaele, A., Van Houtte, M., & Vincke, J. (2010). Stress-Related Growth, Coming Out, and Internalized Homonegativity in Lesbian, Gay, and Bisexual Youth. An Examination of Stress-Related Growth Within the Minority Stress Model. *Journal of Homosexuality*, 58(1), 117-137. <https://doi.org/10.1080/00918369.2011.533631>

Cramer, R. J., Burks, A. C., Golom, F. D., Stroud, C. H., & Graham, J. L. (2017). The Lesbian, Gay, and Bisexual Identity Scale: Factor Analytic Evidence and Associations With Health and Well-Being. *Measurement and Evaluation in*

<https://doi.org/10.1080/07481756.2017.1325703>

- Cramer, R. J., Golom, F. D., Gemberling, T. M., Trost, K., Lewis, R., & Wright, S. (2017). Examining the Lesbian, Gay, and Bisexual Identity Scale Among Members of an Alternative Sexuality Special Interest Group. *Archives of Sexual Behavior*, 47, 1251-1264. <https://doi.org/10.1007/s10508-017-1120-4>
- Crane, M. F., Searle, B. J., Kangas, M., & Nwiran, Y. (2019). How resilience is strengthened by exposure to stressors: The systematic self-reflection model of resilience strengthening. *Anxiety, Stress, & Coping*, 32(1), 1-17. <https://doi.org/10.1080/10615806.2018.1506640>
- Crenshaw, K. (1989). Demarginalizing the Intersection of Race and Sex: A Black Feminist Critique of Antidiscrimination Doctrine, Feminist Theory and Antiracist Politics. *University of Chicago Legal Forum*, 1989(1), Article 8. <http://chicagounbound.uchicago.edu/uclf/vol1989/iss1/8>
- Crenshaw, K. (1991). Mapping the margins: Intersectionality, identity politics, and violence against women of color. *Stanford Law Review*, 43(6), 1241-1299. <https://doi.org/10.2307/1229039>
- Creswell, J. W., & Plano Clark, V. L. (2011). *Designing and Conducting Mixed Methods Research* (2nd ed.). Sage Publications.
- Croteau, T. A., & Morrison, T. G. (2023). Development of the nonbinary gender microaggressions (NBGM) scale. *International Journal of Transgender Health*, 24(4), 417-435. <https://doi.org/10.1080/26895269.2022.2039339>
- Crowell, S. (2020). On what matters. Personal identity as a phenomenological problem. *Phenomenology and the Cognitive Sciences*, 20(2), 261-279. <https://doi.org/10.1007/s11097-020-09695-x>
- Curran, P. J., West, S. G., & Finch, J. F. (1996). The robustness of test statistics to nonnormality and specification error in confirmatory factor analysis. *Psychological Methods*, 1(1), 16-29. <https://doi.org/10.1037/1082-989X.1.1.16>

- Curtin, N., Ward, L. M., Merriwether, A., & Caruthers, A. (2011). Femininity Ideology and Sexual Health in Young Women: A focus on Sexual Knowledge, Embodiment, and Agency. *International Journal of Sexual Health*, 23(1), 48-62. <https://doi.org/10.1080/19317611.2010.524694>
- D'Augelli, A. R. (1994). Identity development and sexual orientation: Toward a model of lesbian, gay and bisexual development. In E. J. Trickett, R. J. Watts, & D. Birham (Eds.), *Human diversity: Perspectives on people in context* (pp. 312–333). Jossey-Bass/Wiley.
- Dagkouli-Kyriakoglou, M. (2024). Socially and culturally produced boundaries in housing access in relation to sexuality. In M. A. Martínez (Ed.), *Research Handbook on Urban Sociology* (pp. 444-456). Edward Elgar Publishing. <https://doi.org/10.4337/9781800888906.00038>
- Daly, S. J., King, N., & Yeadon-Lee, T. (2018). ‘Femme it Up or Dress it Down’: Appearance and Bisexual Women in Monogamous Relationships. *Journal of Bisexuality*, 18(3), 257-277. <https://doi.org/10.1080/15299716.2018.1485071>
- Dang, S. S., Northey, L., Dunkley, C. R., Rigby, R. A., & Gorzalka, B. B. (2018). Sexual anxiety and sexual beliefs as mediators of the association between attachment orientation with sexual functioning and distress in university men and women. *The Canadian Journal of Human Sexuality*, 27(1), 21-32. <https://doi.org/10.3138/cjhs.2017-0025>
- Davids, C. M., & Lundquist, G. G. (2018). Relationship themes and structures of bisexual individuals. *Sexual and Relationship Therapy*, 33(1-2), 6-12. <https://doi.org/10.1080/14681994.2017.1412421>
- Davids, C. M., Watson, L. B., Nilsson, J. E., & Marszalek, J. M. (2015). Body dissatisfaction among gay men: The roles of sexual objectification, gay community involvement, and psychological sense of community. *Psychology of Sexual Orientation and Gender Diversity*, 2(4), 376–385. <https://doi.org/10.1037/sgd0000127>
- Davila, J., Feinstein, B. A., Dyar, C., & Jabbour, J. (2021). How, when, and why do bisexual+ individuals attempt to make their identity visible? *Psychology of*

- Sexual Orientation and Gender Diversity*, 8(1), 94.
<https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/sgd0000411>
- Davila, J., Jabbour, J., Dyar, C., & Feinstein, B. A. (2019). Bi+ Visibility: Characteristics of Those Who Attempt to Make Their Bisexual+ Identity Visible and the Strategies They Use. *Archives of Sexual Behavior*, 48, 199-211.
<https://doi.org/10.1007/s10508-018-1284-6>
- Davis, K. C., & Anderson, J. L. (2021). The Role of Perceived Parental Acceptance-Rejection on Personality Psychopathology in Sexual Orientation Minority Young Adults. *Journal of Child and Family Studies*, 30, 276-291.
<https://doi.org/10.1007/s10826-020-01858-3>
- Davison, S. L., Bell, R. J., LaChina, M., Holden, S. L., & Davis, S. R. (2009). The Relationship Between Self-Reported Sexual Satisfaction and General Well-Being in Women. *The Journal of Sexual Medicine*, 6(10), 2690-2697.
<https://doi.org/10.1111/j.1743-6109.2009.01406.x>
- DeCapua, S. R. (2017). Bisexual Women's Experiences with Binegativity in Romantic Relationships. *Journal of Bisexuality*, 17(4), 451-472.
<https://doi.org/10.1080/15299716.2017.1382424>
- Decety, J., & Yoder, K. J. (2015). Empathy and motivation for justice: Cognitive empathy and concern, but not emotional empathy, predict sensitivity to injustice for others. *Social Neuroscience*, 11(1), 1-14.
<https://doi.org/10.1080/17470919.2015.1029593>
- Deci, E. L., & Ryan, R. M. (1980). Self-determination Theory: When Mind Mediates Behavior. *The Journal of Mind and Behavior*, 1(1), 33-43.
- Deci, E. L., & Ryan, R. M. (1985). *Intrinsic motivation and self-determination in human behavior*. Plenum Press.
- Deci, E. L., & Ryan, R. M. (2000). The “What” and “Why” of Goal Pursuits: Human Needs and the Self-Determination of Behavior. *Psychological Inquiry*, 11(4), 227-268. https://doi.org/10.1207/S15327965PLI1104_01

- Degroot, A. M., Dannenburg, L., & Vanhell, J. G. (1994). Forward and backward word translation by bilinguals. *Journal of Memory and Language*, 33(5), 600-629. <https://doi.org/10.1006/jmla.1994.1029>
- del Mar Sánchez-Fuentes, M., Santos-Iglesias, P., & Sierra, J. C. (2014). A systematic review of sexual satisfaction. *International Journal of Clinical and Health Psychology*, 14(1), 67-75. [https://doi.org/10.1016/S1697-2600\(14\)70038-9](https://doi.org/10.1016/S1697-2600(14)70038-9)
- DeLucia, R., & Smith, N. G. (2021). The Impact of Provider Biphobia and Microaffirmations on Bisexual Individuals' Treatment-Seeking Intentions. *Journal of Bisexuality*, 21(2), 145-166. <https://doi.org/10.1080/15299716.2021.1900020>
- Demant, D., Hides, L., White, K. M., & Kavanagh, D. J. (2018). Effects of participation in and connectedness to the LGBT community on substance use involvement of sexual minority young people. *Addictive Behaviors*, 81, 167-174. <https://doi.org/10.1016/j.addbeh.2018.01.028>
- Denton, J. M. (2019). Queer theory: Deconstructing Sexual and Gender Identity, Norms, and Developmental Assumptions. In E. S. Abes, S. R. Jones, & D. L. Stewart (Eds.), *Rethinking College Student Development Theory Using Critical Frameworks* (pp. 55-63). Routledge.
- Derrick, B., Toher, D., & White, P. (2016). Why Welch's test is Type I error robust. *The Quantitative Methods in Psychology*, 12(1). <https://doi.org/10.20982/tqmp.12.1.p030>
- DeVellis, R. F., & Thorpe, C. T. (2021). *Scale Development: Theory and Applications* (5th ed.). Sage Publications.
- Diamond, L. M. (2003). What does sexual orientation orient? A biobehavioral model distinguishing romantic love and sexual desire. *Psychological Review*, 110(1), 173. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/0033-295X.110.1.173>
- Diamond, L. M. (2006). Careful What You Ask For: Reconsidering Feminist Epistemology and Autobiographical Narrative in Research on Sexual Identity Development. *Signs: Journal of Women in Culture and Society*, 31(2), 471-491. <https://doi.org/10.1086/491684>

- Diamond, L. M. (2006). What We Got Wrong About Sexual Identity Development: Unexpected Findings From a Longitudinal Study of Young Women. In A. M. Omoto, & H. S. Kurtzman (Eds.), *Sexual Orientation and Mental Health: Examining Identity and Development in Lesbian, Gay, and Bisexual People* (pp. 73–94). American Psychological Association.
<https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/11261-004>
- Diamond, L. M. (2008). Female bisexuality from adolescence to adulthood: Results from a 10- year longitudinal study. *Developmental Psychology*, 44, 5–14.
<https://doi.org/10.1037/0012-1649.44.1.5>
- Diamond, L. M. (2008). *Sexual Fluidity: Understanding Women's Love and Desire*. Harvard University Press.
- Diamond, L. M. (2020). Gender Fluidity and Nonbinary Gender Identities Among Children and Adolescents. *Child Development Perspectives*, 14(2), 110-115.
<https://doi.org/10.1111/cdep.12366>
- Diamond, L. M., & Butterworth, M. (2008). Questioning Gender and Sexual Identity: Dynamic Links Over Time. *Sex Roles*, 59, 365-376.
<https://doi.org/10.1007/s11199-008-9425-3>
- Diamond, L. M., & Huebner, D. M. (2012). Is Good Sex Good for You? Rethinking Sexuality and Health. *Social and Personality Psychology Compass*, 6(1), 54-69.
<https://doi.org/10.1111/j.1751-9004.2011.00408.x>
- Dickinson, P., & Adams, J. (2014). Resiliency and mental health and well-being among lesbian, gay and bisexual people. *International Journal of Mental Health Promotion*, 16(2), 117-125. <https://doi.org/10.1080/14623730.2014.903621>
- Diener, E., & Diener, M. (1995). Cross-cultural correlates of life satisfaction and self-esteem. *Journal of Personality and Social Psychology*, 68(4), 653.
<https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/0022-3514.68.4.653>
- Dill, B. T., & Kohlman, M. H. (2012). Intersectionality: A Transformative Paradigm in Feminist Theory and Social Justice. In S. N. Hesse-Biber (Ed.), *Handbook of Feminist Research: Theory and Praxis* (pp. 154–174). Sage.

- Dillon, F. R., Worthington, R. L., & Moradi, B. (2011). Sexual Identity as a Universal Process. In S. Schwartz, K. Luyckx, & V. Vignoles (Eds.), *Handbook of Identity Theory and Research* (pp. 649-670). Springer. https://doi.org/10.1007/978-1-4419-7988-9_27
- Dimitriadou, D., & Stalikas, A. (2012). Connor-Davidson Resilience Scale (CD-RISC). In A. Stalikas, S. Triliva, & P. Roussi (Eds.), *Psychometric Instruments in Greece* (2nd ed., p. 717). Pedio.
- DiStefano, C., & Hess, B. (2005). Using Confirmatory Factor Analysis for Construct Validation: An Empirical Review. *Journal of Psychoeducational Assessment*, 23(3), 225-241. <https://doi.org/10.1177/073428290502300303>
- Doan Van, E. E., Mereish, E. H., Woulfe, J. M., & Katz-Wise, S. L. (2018). Perceived Discrimination, Coping Mechanisms, and Effects on Health in Bisexual and Other Non-Monosexual Adults. *Archives of Sexual Behavior*, 48, 159-174. <https://doi.org/10.1007/s10508-018-1254-z>
- Dodge, B., Herbenick, D., Friedman, M. R., Schick, V., Fu, T.-C., Bostwick, W., Bartelt, E., Munoz-Laboy, M., Pletta, D., Reece, M., Sandfort, T. G. M., & Hoffmann, H. (2016). Attitudes toward Bisexual Men and Women among a Nationally Representative Probability Sample of Adults in the United States. *PLoS ONE*, 11(10), e0164430. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0164430>
- Dodge, B., Sandfort, T. G., & Firestein, B. (2007). A review of mental health research on bisexual individuals when compared to homosexual and heterosexual individuals. In B. A. Firestein (Ed.), *Becoming Visible: Counseling Bisexuals Across the Lifespan* (pp. 28-51). Columbia University Press.
- Dodge, B., Schnarrs, P. W., Reece, M., Martinez, O., Goncalves, G., Malebranche, D., ... & Fortenberry, J. D. (2012). Individual and Social Factors Related to Mental Health Concerns Among Bisexual Men in the Midwestern United States. *Journal of Bisexuality*, 12(2), 223-245. <https://doi.org/10.1080/15299716.2012.674862>
- Dorrell, K. D., Benjamin, I., Dyar, C., Davila, J., & Feinstein, B. A. (2024). Minority stress and relationship satisfaction among bi+ individuals: The roles of partner

- gender and sexual orientation. *Psychology of Sexual Orientation and Gender Diversity*. Advance online publication. <https://doi.org/10.1037/sgd0000711>
- Dosch, A., Belayachi, S., & Van der Linden, M. (2016). Implicit and Explicit Sexual Attitudes: How Are They Related to Sexual Desire and Sexual Satisfaction in Men and Women? *The Journal of Sex Research*, 53(2), 251-264. <https://doi.org/10.1080/00224499.2014.1003361>
- Draganic, J. (2013). *Sexual fluidity and women's bisexual identity development* (Publication No. 3603429) [Doctoral dissertation, The University of North Dakota]. The University of North Dakota ProQuest Dissertations Publishing.
- Dunlop, B. J., Hunter, C., Shafti, M., Coleman, S. E., Hartley, S., & Taylor, P. J. (2022). ‘Why is it so different now I’m bisexual?’: young bisexual people’s experiences of identity, belonging, self-injury, and COVID19. *Psychology & Sexuality*, 13(3), 756-773. <https://doi.org/10.1080/19419899.2021.1924241>
- Dürrbaum, T., & Sattler, F. A. (2020). Minority stress and mental health in lesbian, gay male, and bisexual youths: A meta-analysis. *Journal of LGBT Youth*, 17(3), 298-314. <https://doi.org/10.1080/19361653.2019.1586615>
- Dworkin, S. H. (2002). Biracial, Bicultural, Bisexual: Bisexuality and Multiple Identities. *Journal of Bisexuality*, 2(4), 93-107. https://doi.org/10.1300/J159v02n04_06
- Dyar, C. (2016). *Examining the effects of binegativity on components of sexual identity and internalizing symptomatology among bisexual women using a longitudinal study design* (Publication No. 10194897) [Doctoral dissertation, State University of New York]. Stony Brook ProQuest Dissertations Publishing.
- Dyar, C., & Feinstein, B. A. (2018). Binegativity: Attitudes Toward and Stereotypes About Bisexual Individuals. In D. J. Swan, & S. Habibi (Eds.), *Bisexuality: Theories, Research, and Recommendations for the Invisible Sexuality* (pp. 95-111). Springer. https://doi.org/10.1007/978-3-319-71535-3_6
- Dyar, C., & London, B. (2018). Longitudinal Examination of a Bisexual-Specific Minority Stress Process Among Bisexual Cisgender Women. *Psychology of Women Quarterly*, 42(3), 342-360. <https://doi.org/10.1177/0361684318768233>

- Dyar, C., & London, B. (2018). Bipositive events: Associations with proximal stressors, bisexual identity, and mental health among bisexual cisgender women. *Psychology of Sexual Orientation and Gender Diversity*, 5(2), 204. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/sgd0000281>
- Dyar, C., Feinstein, B. A., & Anderson, R. E. (2019). An Experimental Investigation of Victim Blaming in Sexual Assault: The Roles of Victim Sexual Orientation, Coercion Type, and Stereotypes About Bisexual Women. *Journal of Interpersonal Violence*, 36(21-22), 10793-10816. <https://doi.org/10.1177/0886260519888209>
- Dyar, C., Feinstein, B. A., & Davila, J. (2018). Development and validation of a brief version of the Anti-Bisexual Experiences Scale. *Archives of Sexual Behavior*, 48, 175-189. <https://doi.org/10.1007/s10508-018-1157-z>
- Dyar, C., Feinstein, B. A., & London, B. (2014). Dimensions of sexual identity and minority stress among bisexual women: The role of partner gender. *Psychology of Sexual Orientation and Gender Diversity*, 1(4), 441–451. <https://doi.org/10.1037/sgd0000063>
- Dyar, C., Feinstein, B. A., Bettin, E., & Davila, J. (2022). Bisexual+ visibility attempts: Associations with minority stress, affect, and substance use in a daily diary study. *Psychology of Sexual Orientation and Gender Diversity*, 9(2), 201-213. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/sgd0000469>
- Dyar, C., Feinstein, B. A., Schick, V., & Davila, J. (2017). Minority stress, sexual identity uncertainty, and partner gender decision making among non-monosexual individuals. *Psychology of Sexual Orientation and Gender Diversity*, 4(1), 87–104. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/sgd0000213>
- Dyar, C., Lytle, A., London, B., & Levy, S. R. (2015). Application of bisexuality research to the development of a set of guidelines for intervention efforts to reduce binegativity. *Translational Issues in Psychological Science*, 1(4), 352-362. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/tps0000045>

- Eady, A., Dobinson, C., & Ross, L. E. (2011). Bisexual People's Experiences with Mental Health Services: A Qualitative Investigation. *Community Mental Health Journal*, 47, 378-389. <https://doi.org/10.1007/s10597-010-9329-x>
- Eagly, A. H., & Chaiken, S. (1993). *The psychology of attitudes*. Harcourt Brace Jovanovich College Publishers.
- Edwards, K., & Brooks, A. K. (1999). The Development of Sexual Identity. In M.C. Clark, S. Rosemary, & R.S. Caffarella (Eds.), *An Update on Adult Development Theory: New Ways of Thinking About the Life Course: New Directions for Adult and Continuing Education* (pp. 49-57). Jossey-Bass Publishers.
- Egan, S. K., & Perry, D. G. (2001). Gender identity: a multidimensional analysis with implications for psychosocial adjustment. *Developmental Psychology*, 37(4), 451-463. <https://doi.org/10.1037//0012-1649.37.4.451>
- Ehlke, S. J., Braitman, A. L., Dawson, C. A., Heron, K. E., & Lewis, R. J. (2020). Sexual Minority Stress and Social Support Explain the Association between Sexual Identity with Physical and Mental Health Problems among Young Lesbian and Bisexual Women. *Sex Roles*, 83(5), 370-381. <https://doi.org/10.1007/s11199-019-01117-w>
- Elia, J. P. (2014). Bisexuality and Schooling: Erasure and Implications for Health. *Journal of Bisexuality*, 14(1), 36-52. <https://doi.org/10.1080/15299716.2014.872461>
- Elia, J. P., Eliason, M., & Beemyn, G. (2018). Mapping Bisexual Studies: Past and Present, and Implications for the Future. In D. J. Swan, & S. Habibi (Eds.), *Bisexuality: Theories, Research, and Recommendations for the Invisible Sexuality* (pp. 1-18). Springer.
- Elizabeth, A. (2013). Challenging the Binary: Sexual Identity That Is Not Duality. *Journal of Bisexuality*, 13(3), 329-337. <https://doi.org/10.1080/15299716.2013.813421>
- Ellemers, N. (2018). Gender Stereotypes. *Annual Review of Psychology*, 69, 275-298. <https://doi.org/10.1146/annurev-psych-122216-011719>

- Ellis, A. (2015). *Men, Masculinities and Violence: An Ethnographic Study*. Routledge.
- Elo, S., & Kyngäs, H. (2008). The qualitative content analysis process. *Journal of Advanced Nursing*, 62(1), 107-115. <https://doi.org/10.1111/j.1365-2648.2007.04569.x>
- Erikson, E. H. (1959). Identity and the Life Cycle. *Psychological Issues*, 1, 1-171.
- Eriksson, K. (2019). Self-Stigma, Bad Faith and the Experiential Self. *Human Studies*, 42(3), 391-405. <https://doi.org/10.1007/s10746-019-09504-8>
- Erlingsson, C., & Brysiewicz, P. (2017). A hands-on guide to doing content analysis. *African Journal of Emergency Medicine*, 7(3), 93-99. <https://doi.org/10.1016/j.afjem.2017.08.001>
- Erosheva, E. A., Kim, H. J., Emlet, C., & Fredriksen-Goldsen, K. I. (2016). Social Networks of Lesbian, Gay, Bisexual, and Transgender Older Adults. *Research on Aging*, 38(1), 98-123. <https://doi.org/10.1177/0164027515581859>
- Esteban-Gonzalo, S., Fernández-Gonzalo, J. C., González-Pascual, J. L., Bouzas-Mosquera, C., & Esteban-Gonzalo, L. (2024). Personality and gender prototypes for predicting health: a multilevel and cluster analysis. *Archives of Women's Mental Health*, 27(1), 1-9. <https://doi.org/10.1007/s00737-023-01385-2>
- Esteban-Gonzalo, S., González-Pascual, J. L., Gil-Del Sol, M., & Esteban-Gonzalo, L. (2021). Exploring new tendencies of gender and health in university students. *Archives of Women's Mental Health*, 24(3), 445-454. <https://doi.org/10.1007/s00737-020-01087-z>
- Etikan, I., Musa, S. A., & Alkassim, R. S. (2016). Comparison of Convenience Sampling and Purposive Sampling. *American Journal of Theoretical and Applied Statistics*, 5(1), 1-4. <https://doi.org/10.11648/j.ajtas.20160501.11>
- European Institute for Gender Equality. (2022). *Gender Equality Index 2022: Greece*. <https://eige.europa.eu/gender-equality-index/2022/country/EL>
- Fabrigar, L. R., & Wegener, D. T. (2011). *Exploratory Factor Analysis*. Oxford University Press.

- Fagerland, M. W., & Sandvik, L. (2009). Performance of five two-sample location tests for skewed distributions with unequal variances. *Contemporary Clinical Trials*, 30(5), 490-496. <https://doi.org/10.1016/j.cct.2009.06.007>
- Farokhi, S., & Shareh, H. (2014). Psychometric Properties of the Persian Version of the Sexual Self-Esteem Index for Woman-Short Form. *Iranian Journal of Psychiatry & Clinical Psychology*, 20(3), 252-263.
- Fausto-Sterling, A. (2019). Gender/Sex, Sexual Orientation, and Identity Are in the Body: How Did They Get There? *The Journal of Sex Research*, 56(4-5), 529-555. <https://doi.org/10.1080/00224499.2019.1581883>
- Feigenbaum, E. F. (2007). Heterosexual Privilege: The Political and the Personal. *Hypatia*, 22(1), 1-9. <https://doi.org/10.1111/j.1527-2001.2007.tb01145.x>
- Feinstein, B. A., & Dyar, C. (2017). Bisexuality, Minority Stress, and Health. *Current Sexual Health Reports*, 9, 42-49. <https://doi.org/10.1007/s11930-017-0096-3>
- Feinstein, B. A., Dyar, C., Bhatia, V., Latack, J. A., & Davila, J. (2016). Conservative Beliefs, Attitudes Toward Bisexuality, and Willingness to Engage in Romantic and Sexual Activities With a Bisexual Partner. *Archives of Sexual Behavior*, 45, 1535-1550. <https://doi.org/10.1007/s10508-015-0642-x>
- Feinstein, B. A., Dyar, C., Bhatia, V., Latack, J. A., & Davila, J. (2014). Willingness to engage in romantic and sexual activities with bisexual partners: Gender and sexual orientation differences. *Psychology of Sexual Orientation and Gender Diversity*, 1(3), 255–262. <https://doi.org/10.1037/sgd0000047>
- Feinstein, B. A., Dyar, C., Li, D. H., Whitton, S. W., Newcomb, M. E., & Mustanski, B. (2019). The Longitudinal Associations Between Outness and Health Outcomes Among Gay/ Lesbian Versus Bisexual Emerging Adults. *Archives of Sexual Behavior*, 48(4), 1111–1126. <https://doi.org/10.1007/s10508-018-1221-8>
- Feinstein, B. A., Dyar, C., Milstone, J. S., Jabbour, J., & Davila, J. (2021). Use of different strategies to make one's bisexual+ identity visible: Associations with

- dimensions of identity, minority stress, and health. *Stigma and Health*, 6(2), 184-191. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/sah0000225>
- Feinstein, B. A., Ford, J. V., Lattanner, M. R., Bo, N., Tu, W., & Dodge, B. (2023). The role of partner gender in bisexual men's stigma-related experiences and mental health: Results from a probability-based sample in the United States. *Stigma and Health*, 8(2), 179–186. <https://doi.org/10.1037/sah0000297>
- Feinstein, B. A., Franco, M., Henderson, R., Collins, L. K., & Davari, J. (2019). A Qualitative Examination of Bisexual+ Identity Invalidation and Its Consequences for Wellbeing, Identity, and Relationships. *Journal of Bisexuality*, 19(4), 461-482. <https://doi.org/10.1080/15299716.2019.1671295>
- Feinstein, B. A., Hurtado, M., Jr., Dyar, C., & Davila, J. (2023). Disclosure, minority stress, and mental health among bisexual, pansexual, and queer (Bi+) adults: The roles of primary sexual identity and multiple sexual identity label use. *Psychology of Sexual Orientation and Gender Diversity*, 10(2), 181–189. <https://doi.org/10.1037/sgd0000532>
- Feinstein, B. A., Xavier Hall, C. D., Dyar, C., & Davila, J. (2020). Motivations for Sexual Identity Concealment and Their Associations with Mental Health among Bisexual, Pansexual, Queer, and Fluid (Bi+) Individuals. *Journal of Bisexuality*, 20(3), 324-341. <https://doi.org/10.1080/15299716.2020.1743402>
- Ferrari, F., Imperato, C., & Mancini, T. (2021). Heteronormativity and the Justification of Gender Hierarchy: Investigating the Archival Data From 16 European Countries. *Frontiers in Psychology*, 12, 686974. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.686974>
- Festinger, L. (1957). *A theory of cognitive dissonance*. Stanford University Press.
- Fiani, C. N., & Han, H. J. (2020). Navigating identity: Experiences of binary and non-binary transgender and gender non-conforming (TGNC) adults. In M. Joz, T. Nieder, & W. Bouman (Eds.), *Non-binary and Genderqueer Genders* (pp. 63-76). Routledge.

- Filice, E., & Meyer, S. B. (2018). Patterns, predictors, and outcomes of mental health service utilization among lesbians, gay men, and bisexuals: A scoping review. *Journal of Gay & Lesbian Mental Health*, 22(2), 162-195. <https://doi.org/10.1080/19359705.2017.1418468>
- Finch, W. H. (2020). Using Fit Statistic Differences to Determine the Optimal Number of Factors to Retain in an Exploratory Factor Analysis. *Educational and Psychological Measurement*, 80(2), 217-241. <https://doi.org/10.1177/0013164419865769>
- Fingerhut, A. W., & Abdou, C. M. (2017). The Role of Healthcare Stereotype Threat and Social Identity Threat in LGB Health Disparities. *Journal of Social Issues*, 73(3), 493-507. <https://doi.org/10.1111/josi.12228>
- Fishbein, M., & Ajzen, I. (2009). *Predicting and Changing Behavior: The Reasoned Action Approach*. Psychology press. <https://doi.org/10.4324/9780203838020>
- Fisher, W. A., Donahue, K. L., Long, J. S., Heiman, J. R., Rosen, R. C., & Sand, M. S. (2015). Individual and Partner Correlates of Sexual Satisfaction and Relationship Happiness in Midlife Couples: Dyadic Analysis of the International Survey of Relationships. *Archives of Sexual Behavior*, 44, 1609-1620. <https://doi.org/10.1007/s10508-014-0426-8>
- Fiske, S. T., Cuddy, A. J. C., Glick, P., & Xu, J. (2002). A model of (often mixed) stereotype content: Competence and warmth respectively follow from perceived status and competition. *Journal of Personality and Social Psychology*, 82(6), 878–902. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.82.6.878>
- Flanders, C. E. (2017). Under the Bisexual Umbrella: Diversity of Identity and Experience. *Journal of Bisexuality*, 17(1), 1-6. <https://doi.org/10.1080/15299716.2017.1297145>
- Flanders, C. E., Anderson, R. E., & Tarasoff, L. A. (2020). Young Bisexual People's Experiences of Sexual Violence: A Mixed-Methods Study. *Journal of Bisexuality*, 20(2), 202-232. <https://doi.org/10.1080/15299716.2020.1791300>

- Flanders, C. E., Anderson, R. E., Tarasoff, L. A., & Robinson, M. (2019). Bisexual Stigma, Sexual Violence, and Sexual Health Among Bisexual and Other Plurisexual Women: A Cross-Sectional Survey Study. *The Journal of Sex Research*, 56(9), 1115-1127. <https://doi.org/10.1080/00224499.2018.1563042>
- Flanders, C. E., Dobinson, C., & Logie, C. (2015). “I’m Never Really My Full Self”: Young Bisexual Women's Perceptions of their Mental Health. *Journal of Bisexuality*, 15(4), 454-480. <https://doi.org/10.1080/15299716.2015.1079288>
- Flanders, C. E., Robinson, M., Legge, M. M., & Tarasoff, L. A. (2016). Negative identity experiences of bisexual and other non-monosexual people: A qualitative report. *Journal of Gay & Lesbian Mental Health*, 20(2), 152-172. <https://doi.org/10.1080/19359705.2015.1108257>
- Fleiss, J. L., Levin, B., & Paik, M. C. (2003). *Statistical Methods for Rates and Proportions* (3rd ed.). John Wiley & sons.
- Foster-Gimbel, O., Doyle, D. M., & Engeln, R. (2020). The Gay Community Involvement Index: An Exploratory Factor Analysis and Initial Validation of a New Measure of Gay Community Involvement. *Archives of Sexual Behavior*, 49, 233-247. <https://doi.org/10.1007/s10508-018-1271-y>
- Foy, A. A., Morris, D., Fernandes, V., & Rimes, K. A. (2019). LGBTQ+ adults’ experiences of Improving Access to Psychological Therapies and primary care counselling services: informing clinical practice and service delivery. *The Cognitive Behaviour Therapist*, 12, e42. <https://doi.org/10.1017/S1754470X19000291>
- Fraley, R. C., & Shaver, P. R. (2000). Adult Romantic Attachment: Theoretical Developments, Emerging Controversies, and Unanswered Questions. *Review of General Psychology*, 4(2), 132-154. <https://doi.org/10.1037/1089-2680.4.2.132>
- Fraley, R. C., Heffernan, M. E., Vicary, A. M., & Brumbaugh, C. C. (2011). The experiences in close relationships—Relationship Structures Questionnaire: A method for assessing attachment orientations across relationships. *Psychological Assessment*, 23(3), 615-625. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/a0022898>

- Fraley, R. C., Waller, N. G., & Brennan, K. A. (2000). An item response theory analysis of self-report measures of adult attachment. *Journal of Personality and Social Psychology*, 78(2), 350-365. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/0022-3514.78.2.350>
- Francis, D., & Monakali, E. (2021). 'Lose the Act': pedagogical implications drawn from transgender and non-binary learners' experiences of schooling. *Pedagogy, Culture & Society*, 29(5), 715-731. <https://doi.org/10.1080/14681366.2021.1912159>
- Franken, K., Lamers, S. M., Ten Klooster, P. M., Bohlmeijer, E. T., & Westerhof, G. J. (2018). Validation of the Mental Health Continuum-Short Form and the dual continua model of well-being and psychopathology in an adult mental health setting. *Journal of Clinical Psychology*, 74(12), 2187-2202. <https://doi.org/10.1002/jclp.22659>
- Fredriksen-Goldsen, K., Jen, S., Clark, T., Kim, H. J., Jung, H., & Goldsen, J. (2020). Historical and generational forces in the Iridescent Life Course of bisexual women, men, and gender diverse older adults. *Sexualities*, 25(1-2), 132-156. <https://doi.org/10.1177/1363460720947313>
- Fredriksen-Goldsen, K. I., Romanelli, M., Jung, H. H., & Kim, H. J. (2023). Health, Economic, and Social Disparities among Lesbian, Gay, Bisexual, and Sexually Diverse Adults: Results from a Population-Based Study. *Behavioral Medicine*, 50(2), 141-152. <https://doi.org/10.1080/08964289.2022.2153787>
- Fredriksen-Goldsen, K. I., Simoni, J. M., Kim, H. J., Lehavot, K., Walters, K. L., Yang, J., ... & Muraco, A. (2014). The health equity promotion model: Reconceptualization of lesbian, gay, bisexual, and transgender (LGBT) health disparities. *American Journal of Orthopsychiatry*, 84(6), 653-663. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/ort0000030>
- Friedman, M. R., Dodge, B., Schick, V., Herbenick, D., Hubach, R. D., Bowling, J., ... & Reece, M. (2014). From Bias to Bisexual Health Disparities: Attitudes Toward Bisexual Men and Women in the United States. *LGBT Health*, 1(4), 309-318. <https://doi.org/10.1089/lgbt.2014.0005>

- Frost, D. M., & Meyer, I. H. (2009). Internalized homophobia and relationship quality among lesbians, gay men, and bisexuals. *Journal of Counseling Psychology*, 56(1), 97-109. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/a0012844>
- Frost, D. M., & Meyer, I. H. (2012). Measuring Community Connectedness among Diverse Sexual Minority Populations. *Journal of Sex Research*, 49(1), 36-49. <https://doi.org/10.1080%2F00224499.2011.565427>
- Frost, D. M., Lehavot, K., & Meyer, I. H. (2015). Minority stress and physical health among sexual minority individuals. *Journal of Behavioral Medicine*, 38, 1-8. <https://doi.org/10.1007/s10865-013-9523-8>
- Frost, D. M., Meyer, I. H., Lin, A., Wilson, B. D., Lightfoot, M., Russell, S. T., & Hammack, P. L. (2022). Social Change and the Health of Sexual Minority Individuals: Do the Effects of Minority Stress and Community Connectedness Vary by Age Cohort? *Archives of Sexual Behavior*, 51(4), 2299-2316. <https://doi.org/10.1007/s10508-022-02288-6>
- Fuller, K. A., & Hovland, C. A. (2020). Bipositivity: Bisexual Persons' Narratives of Acceptance and Support from Significant Others. *Journal of Homosexuality*, 69(1), 1-13. <https://doi.org/10.1080/00918369.2020.1815429>
- Galinsky, A. D., Hugenberg, K., Groom, C., & Bodenhausen, G. V. (2003). The reappropriation of stigmatizing labels: Implications for social identity. In J. Polzer (Ed.), *Identity Issues in Groups* (Vol. 5, pp. 221-256). Emerald Group Publishing Limited. [https://doi.org/10.1016/S1534-0856\(02\)05009-0](https://doi.org/10.1016/S1534-0856(02)05009-0)
- Galloway, A. (2005). Non-Probability Sampling. In K. Kempf-Leonard (Ed.), *Encyclopedia of Social Measurement* (pp. 859-864). Elsevier.
- Galupo, M. P. (2009). Cross-category friendship patterns: Comparison of heterosexual and sexual minority adults. *Journal of Social and Personal Relationships*, 26(6-7), 811-831. <https://doi.org/10.1177/0265407509345651>
- Galupo, M. P. (2011). Bisexuality: Complicating and Conceptualizing Sexual Identity. *Journal of Bisexuality*, 11(4), 545-549. <https://doi.org/10.1080/15299716.2011.620866>

- Galupo, M. P. (2018). Plurisexual Identity Labels and the Marking of Bisexual Desire. In D. J. Swan, & S. Habibi (Eds.), *Bisexuality: Theories, Research, and Recommendations for the Invisible Sexuality* (pp. 61-75). Springer. https://doi.org/10.1007/978-3-319-71535-3_4
- Galupo, M. P., Davis, K. S., Gryniewicz, A. L., & Mitchell, R. C. (2014). Conceptualization of Sexual Orientation Identity Among Sexual Minorities: Patterns Across Sexual and Gender Identity. *Journal of Bisexuality*, 14(3/4), 433-456. <https://doi.org/10.1080/15299716.2014.933466>
- Galupo, M. P., Henise, S. B., & Mercer, N. L. (2016). "The labels don't work very well": Transgender individuals' conceptualizations of sexual orientation and sexual identity. *International Journal of Transgenderism*, 17(2), 93-104. <https://doi.org/10.1080/15532739.2016.1189373>
- Galupo, M. P., Mitchell, R. C., & Davis, K. S. (2015). Sexual minority self-identification: Multiple identities and complexity. *Psychology of Sexual Orientation and Gender Diversity*, 2(4), 355-364. <https://doi.org/10.1037/sgd0000131>
- Galupo, M. P., Mitchell, R. C., Gryniewicz, A. L., & Davis, K. S. (2014). Sexual Minority Reflections on the Kinsey Scale and the Klein Sexual Orientation Grid: Conceptualization and Measurement. *Journal of Bisexuality*, 14(3-4), 404-432. <https://doi.org/10.1080/15299716.2014.929553>
- Galupo, M. P., Ramirez, J. L., & Pulice-Farrow, L. (2016). "Regardless of Their Gender": Descriptions of Sexual Identity among Bisexual, Pansexual, and Queer Identified Individuals. *Journal of Bisexuality*. <https://doi.org/10.1080/15299716.2016.1228491>
- Galvin, B. M., Randel, A. E., Collins, B. J., & Johnson, R. E. (2018). Changing the focus of locus (of control): A targeted review of the locus of control literature and agenda for future research. *Journal of Organizational Behavior*, 39(7), 820-833. <https://doi.org/10.1002/job.2275>

- Gamble, T. K., & Gamble, M. W. (2020). *The Gender Communication Connection* (3rd ed.). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9780367822323>
- Gámez, W., Chmielewski, M., Kotov, R., Ruggero, C., Suzuki, N., & Watson, D. (2014). The Brief Experiential Avoidance Questionnaire: Development and Initial Validation. *Psychological Assessment*, 26(1), 35-45. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/a0034473>
- Gamson, J. (1995). Must Identity Movements Self-Destruct? A Queer Dilemma. *Social Problems*, 42(3), 390-407. <https://doi.org/10.2307/3096854>
- Ganna, A., Verweij, K. J., Nivard, M. G., Maier, R., Wedow, R., Busch, A. S., ... & Zietsch, B. P. (2019). Large-scale GWAS reveals insights into the genetic architecture of same-sex sexual behavior. *Science*, 365(6456). <https://doi.org/10.1126/science.aat7693>
- Garcia, J., Vargas, N., Clark, J. L., Magaña Álvarez, M., Nelons, D. A., & Parker, R. G. (2019). Social isolation and connectedness as determinants of well-being: Global evidence mapping focused on LGBTQ youth. *Global Public Health*, 15(4), 497-519. <https://doi.org/10.1080/17441692.2019.1682028>
- Gates, G. J. (2011). *How many people are lesbian, gay, bisexual, and transgender?* Williams Institute, UCLA School of Law. <https://www.jstor.org/stable/pdf/resrep35566.pdf>
- Gauvin, S., & Pukall, C. F. (2018). Sexual problems and sexual scripts: Overview and future directions for bisexual-identified individuals. *Sexual and Relationship Therapy*, 33(1-2), 34-44. <https://doi.org/10.1080/14681994.2018.1426851>
- George, D. & Mallery, M. (2010). *SPSS for Windows Step by Step: A Simple Guide and Reference* (10th ed.). Allyn & Bacon.
- Georgetown Institute for Women, Peace and Security, & Peace Research Institute Oslo. (2023). *Women, peace, and security index 2023/24: Tracking sustainable peace through inclusion, justice, and security for women*. Georgetown Institute for Women, Peace and Security; Peace Research Institute Oslo.

<https://giwps.georgetown.edu/wp-content/uploads/2023/10/WPS-Index-full-report.pdf>

- Gerdes, Z. T., & Levant, R. F. (2018). Complex Relationships Among Masculine Norms and Health/Well-Being Outcomes: Correlation Patterns of the Conformity to Masculine Norms Inventory Subscales. *American Journal of Men's Health*, 12(2), 229-240. <https://doi.org/10.1177/1557988317745910>
- Gerdes, Z. T., Alto, K. M., Jadaszewski, S., D'Auria, F., & Levant, R. F. (2018). A content analysis of research on masculinity ideologies using all forms of the Male Role Norms Inventory (MRNI). *Psychology of Men & Masculinity*, 19(4), 584–599. <https://doi.org/10.1037/men0000134>
- Gilligan, C. (1982). *In a Different Voice: Psychological Theory and Women's Development*. Harvard University Press.
- Gilligan, C. (1987). Moral orientation and moral development. In V. Held (Ed.), *Justice and Care: Essential Readings in Feminist Ethics* (pp. 31-46). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9780429499463>
- Glickman, M. E., Rao, S. R., & Schultz, M. R. (2014). False discovery rate control is a recommended alternative to Bonferroni-type adjustments in health studies. *Journal of Clinical Epidemiology*, 67(8), 850-857. <https://doi.org/10.1016/j.jclinepi.2014.03.012>
- Glockner-Rist, A., & Hoijtink, H. (2003). The Best of Both Worlds: Factor Analysis of Dichotomous Data Using Item Response Theory and Structural Equation Modeling. *Structural Equation Modeling: A Multidisciplinary Journal*, 10(4), 544-565. https://doi.org/10.1207/S15328007SEM1004_4
- Gloster, A. T., Block, V. J., Klotsche, J., Villanueva, J., Rinner, M. T., Benoy, C., ... & Bader, K. (2021). Psy-Flex: A contextually sensitive measure of psychological flexibility. *Journal of Contextual Behavioral Science*, 22, 13-23. <https://doi.org/10.1016/j.jcbs.2021.09.001>
- Goldberg, A. E., Kinkler, L. A., Richardson, H. B., & Downing, J. B. (2012). On the border: Young adults with LGBTQ parents navigate LGBTQ communities. *Journal of Counseling Psychology*, 59(1), 71-85. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/a0024576>

- Goldberg, E. A., Garcia, R., & Manley, H. M. (2017). Monosexual and nonmonosexual women in same-sex couples' relationship quality during the first five years of parenthood. *Sexual and Relationship Therapy*, 33(1-2), 190-212. <https://doi.org/10.1080/14681994.2017.1419561>
- Gómez, J. P. P., & Arenas, Y. (2019). Development of Bisexual identity. *Ciência & Saúde Coletiva*, 24, 1669-1678. <https://doi.org/10.1590/1413-81232018245.04382019>
- Gomillion, S. C., & Giuliano, T. A. (2011). The Influence of Media Role Models on Gay, Lesbian, and Bisexual Identity. *Journal of Homosexuality*, 58(3), 330-354. <https://doi.org/10.1080/00918369.2011.546729>
- Gönel, A. H. (2011). *Pansexual Identification in Online Communities: A Queer Sociological Study on Sexual Identification* [Master's thesis, Lund University].
- Gönel, A. H. (2013). Pansexual identification in online communities: Employing a collaborative queer method to study pansexuality. *Graduate Journal of Social Science*, 10(1), 36-59.
- Gonzalez, K. A., Flanders, C. E., Pulice-Farrow, L., & Bartnik, A. (2021). "It's Almost Like Bis, Pans Kind of Stick Together:" Bi + Belonging and Community Connection. *Journal of Bisexuality*, 21(2), 194-224. <https://doi.org/10.1080/15299716.2021.1927282>
- Gonzalez, M., Reese, B. M., & Connaughton-Espino, T. (2022). "I'm Going to Live My Life Freely": Authenticity as an Indicator of Belonging Among Urban Latinx LGBTQ+ Youth. *Journal of Human Sciences and Extension*, 10(2), 8. <https://doi.org/10.54718/CNNG5756>
- Good, J. J., & Sanchez, D. T. (2010). Doing Gender for Different Reasons: Why Gender Conformity Positively and Negatively Predicts Self-Esteem. *Psychology of Women Quarterly*, 34(2), 203-214. <https://doi.org/10.1111/j.1471-6402.2010.01562.x>
- Goodman, F. R., Doorley, J. D., & Kashdan, T. B. (2018). Well-being and psychopathology: A deep exploration into positive emotions, meaning and

- purpose in life, and social relationships. In E. Diener, S. Oishi, & L. Tay (Eds.), *Handbook of Well-being* (pp. 447-471). UT: DEF Publishers. DOI:nobascholar.com
- Goodrich, K. M., & Brammer, M. (2019). D'Augelli's Model of LGB Identity Development: A Critical Analysis. *Journal of LGBT Issues in Counseling*, 13(2), 152-171. <https://doi.org/10.1080/15538605.2019.1597820>
- Goodrich, K., M., & Ginicola, M. (2017). Identity Development, Coming Out, and Family Adjustment. In M. Ginicola, C. Smith, & J. Filmore (Eds.), *Affirmative Counseling with LGBTQI+* (pp. 61-74). American Counseling Association. <https://doi.org/10.1002/9781119375517.ch6>
- Graneheim, U. H., & Lundman, B. (2004). Qualitative content analysis in nursing research: concepts, procedures and measures to achieve trustworthiness. *Nurse Education Today*, 24(2), 105-112. <https://doi.org/10.1016/j.nedt.2003.10.001>
- Gray, A. L., & Moore, E. W. (2018). Understanding the relationship between sexual identity, life satisfaction, psychological well-being, and online community use. *Modern Psychological Studies*, 23(2), 4. <https://scholar.utc.edu/mps/vol23/iss2/4>
- Greaves, L. M., Sibley, C. G., Fraser, G., & Barlow, F. K. (2019). Comparing Pansexual- and Bisexual-Identified Participants on Demographics, Psychological Well-Being, and Political Ideology in a New Zealand National Sample. *The Journal of Sex Research*, 56(9), 1083-1090. <https://doi.org/10.1080/00224499.2019.1568376>
- Grove, M., & Johnson, N. L. (2023). The relationship between social group prejudice and vulnerability to sexual violence in bisexual women. *Psychology of Sexual Orientation and Gender Diversity*, 10(4), 549–559. <https://doi.org/10.1037/sgd0000561>
- Gruskin, S., Yadav, V., Castellanos-Usigli, A., Khizanishvili, G., & Kismödi, E. (2019). Sexual health, sexual rights and sexual pleasure: meaningfully engaging the

- perfect triangle. *Sexual and Reproductive Health Matters*, 27(1), 29-40.
<https://doi.org/10.1080/26410397.2019.1593787>
- Hafeez, H., Zeshan, M., Tahir, M. A., Jahan, N., & Naveed, S. (2017). Health Care Disparities Among Lesbian, Gay, Bisexual, and Transgender Youth: A Literature Review. *Cureus*, 9(4). <https://doi.org/10.7759/cureus.1184>
- Hair, J. F. Jr., Black, W. C., Babin, B. J., Anderson R. E., & Tatham, R. L. (2006). *Multivariate Data Analysis* (6th ed.). Prentice Education, Inc.
- Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J., & Anderson, R. E. (2010). *Multivariate Data Analysis: A Global Perspective* (7th ed.). Pearson Education.
- Hair, J. F., Risher, J. J., Sarstedt, M., & Ringle, C. M. (2019). When to use and how to report the results of PLS-SEM. *European Business Review*, 31(1), 2-24.
<https://doi.org/10.1108/EBR-11-2018-0203>
- Hall, W. J., Dawes, H. C., & Plocek, N. (2021). Sexual Orientation Identity Development Milestones Among Lesbian, Gay, Bisexual, and Queer People: A Systematic Review and Meta-Analysis. *Frontiers in Psychology*, 12, 753954.
<https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.753954>
- Hammack, P. L., & Cohler, B. J. (2009). Narrative Engagement and Stories of Sexual Identity: An Interdisciplinary Approach to the Study of Sexual Lives. In P. L. Hammack, & B. J. Cohler (Eds.), *The Story of Sexual Identity: Narrative Perspectives on the Gay and Lesbian Life Course* (pp. 3–22). Oxford University Press.
- Hammack, P. L., Frost, D. M., & Hughes, S. D. (2018). Queer Intimacies: A New Paradigm for the Study of Relationship Diversity. *The Journal of Sex Research*, 56(4-5), 556-592. <https://doi.org/10.1080/00224499.2018.1531281>
- Hammack, P. L., Hughes, S. D., Atwood, J. M., Cohen, E. M., & Clark, R. C. (2022). Gender and Sexual Identity in Adolescence: A Mixed-Methods Study of Labeling in Diverse Community Settings. *Journal of Adolescent Research*, 37(2), 167-220. <https://doi.org/10.1177/07435584211000315>

- Hanley, A. W., & Garland, E. L. (2017). Clarity of mind: Structural equation modeling of associations between dispositional mindfulness, self-concept clarity and psychological well-being. *Personality and Individual Differences*, 106, 334-339. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2016.10.028>
- Harper, A. J., & Ginicola, M. M. (2017). Counseling Bisexual/Pansexual/Polysexual Clients. In M. Ginicola, C. Smith, & J. Filmore (Eds.), *Affirmative Counseling with LGBTQI+* (pp. 171-182). American Counseling Association. <https://doi.org/10.1002/9781119375517.ch13>
- Harper, A. J., & Swanson, R. (2019). Nonsequential Task Model of Bi/Pan/Polysexual Identity Development. *Journal of Bisexuality*, 19(3), 337-360. <https://doi.org/10.1080/15299716.2019.1608614>
- Harper, G. W., Serrano, P. A., Bruce, D., & Bauermeister, J. A. (2016). The Internet's Multiple Roles in Facilitating the Sexual Orientation Identity Development of Gay and Bisexual Male Adolescents. *American Journal of Men's Health*, 10(5), 359-376. <https://doi.org/10.1177/1557988314566227>
- Harren, N., Walburg, V., & Chabrol, H. (2021). Studying the Relationship of Problematic Online Dating, Social Media Use and Online Sexual Behaviors with Body Esteem and Sexuality. *Sexuality & Culture*, 25(6), 2264-2291. <https://doi.org/10.1007/s12119-021-09876-z>
- Harrington, C. (2021). What is “Toxic Masculinity” and Why Does it Matter? *Men and Masculinities*, 24(2), 345-352. <https://doi.org/10.1177/1097184X20943254>
- Harris, J. I., Cook, S. W., & Kashubeck-West, S. (2008). Religious Attitudes, Internalized Homophobia, and Identity in Gay and Lesbian Adults. *Journal of Gay & Lesbian Mental Health*, 12(3), 205-225. <https://doi.org/10.1080/19359700802111452>
- Hartman-Linck, J. E. (2014). Keeping Bisexuality Alive: Maintaining Bisexual Visibility in Monogamous Relationships. *Journal of Bisexuality*, 14(2), 177-193. <https://doi.org/10.1080/15299716.2014.903220>
- Hartwell, E. E., Serovich, J. M., Reed, S. J., Boisvert, D., & Falbo, T. (2017). A Systematic Review of Gay, Lesbian, and Bisexual Research Samples in Couple

- and Family Therapy Journals. *Journal of Marital and Family Therapy*, 43(3), 482-501. <https://doi.org/10.1111/jmft.12220>
- Haslanger, S. (2012). *Resisting Reality: Social Construction and Social Critique*. Oxford University Press.
- Hatfield, E., Luckhurst, C., & Rapson, R. L. (2010). Sexual Motives: Cultural, Evolutionary, and Social Psychological Perspectives. *Sexuality & Culture*, 14, 173-190. <https://doi.org/10.1007/s12119-010-9072-z>
- Hawthorne, O., Camic, P. M., & Rimes, K. A. (2018). Understanding the structure, experiences and challenges of social support for older lesbian, gay and bisexual people: a systematic review. *Ageing & Society*, 40(2), 282-305. <https://doi.org/10.1017/S0144686X18000910>
- Hayes, A. F. (2018). *Introduction to Mediation, Moderation, and Conditional Process Analysis: A Regression-Based Approach* (2nd ed.). The Guilford Press.
- Hayfield, N. (2020). *Bisexual and Pansexual Identities: Exploring and Challenging Invisibility and Invalidation*. Routledge.
- Hayfield, N., & Křížová, K. (2021). It's Like Bisexuality, but It Isn't: Pansexual and Panromantic People's Understandings of Their Identities and Experiences of Becoming Educated about Gender and Sexuality. *Journal of Bisexuality*, 21(2), 167-193. <https://doi.org/10.1080/15299716.2021.1911015>
- Hayfield, N., Campbell, C., & Reed, E. (2018). Misrecognition and managing marginalisation: Bisexual people's experiences of bisexuality and relationships. *Psychology & Sexuality*, 9(3), 221-236. <https://doi.org/10.1080/19419899.2018.1470106>
- Haynes, C. J. (2009). Holistic Human Development. *Journal of Adult Development*, 16, 53-60. <https://doi.org/10.1007/s10804-009-9052-4>
- Hazan, C., & Shaver, P. (1987). Romantic love conceptualized as an attachment process. *Journal of Personality and Social Psychology*, 52, 511-524. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/0022-3514.52.3.511>

- Healy, M., & Perry, C. (2000). Comprehensive criteria to judge validity and reliability of qualitative research within the realism paradigm. *Qualitative Market Research: An International Journal*, 3(3), 118-126. <https://doi.org/10.1108/13522750010333861>
- Heilman, M. E. (2012). Gender stereotypes and workplace bias. *Research in Organizational Behavior*, 32, 113-135. <https://doi.org/10.1016/j.riob.2012.11.003>
- Heise, L., Greene, M. E., Oppen, N., Stavropoulou, M., Harper, C., Nascimento, M., ... & Gupta, G. R. (2019). Gender inequality and restrictive gender norms: framing the challenges to health. *The Lancet*, 393(10189), 2440-2454. [https://doi.org/10.1016/S0140-6736\(19\)30652-X](https://doi.org/10.1016/S0140-6736(19)30652-X)
- Helgeson, V. S. (2020). *Psychology of Gender* (6th ed.). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781003016014>
- Helms, J. L., & Waters, A. M. (2016). Attitudes Toward Bisexual Men and Women. *Journal of Bisexuality*, 16(4), 454-467. <https://doi.org/10.1080/15299716.2016.1242104>
- Herbitter, C., Vaughan, M. D., & Pantalone, D. W. (2024). Mental health provider bias and clinical competence in addressing asexuality, consensual non-monogamy, and BDSM: a narrative review. *Sexual and Relationship Therapy*, 39(1), 131-154. <https://doi.org/10.1080/14681994.2021.1969547>
- Herek, G. M. (2000). Sexual Prejudice and Gender: Do Heterosexuals' Attitudes Toward Lesbians and Gay Men Differ? *Journal of Social Issues*, 56(2), 251-266. <https://doi.org/10.1111/0022-4537.00164>
- Herek, G. M. (2002). Heterosexuals' attitudes toward bisexual men and women in the United States. *Journal of Sex Research*, 39(4), 264-274. <https://doi.org/10.1080/00224490209552150>
- Herek, G. M. (2004). Beyond “Homophobia”: Thinking about sexual prejudice and stigma in the twenty-first century. *Sexuality Research and Social Policy*, 1(2), 6–24. <https://doi.org/10.1525/srsp.2004.1.2.6>

- Herek, G. M., & McLemore, K. A. (2013). Sexual Prejudice. *Annual Review of Psychology*, 64, 309-333. <https://doi.org/10.1146/annurev-psych-113011-143826>
- Herek, G. M., Gillis, J. R., & Cogan, J. C. (2009). Internalized stigma among sexual minority adults: Insights from a social psychological perspective. *Journal of Counseling Psychology*, 56(1), 32-43. <http://dx.doi.org/10.1037/a0014672>
- Hernandez, B. C., Schwenke, N. J., & Wilson, C. M. (2011). Spouses in mixed-orientation marriage: A 20-year review of empirical studies. *Journal of Marriage and Family Therapy*, 37, 307-318. <https://doi.org/10.1111/j.1752-0606.2010.00202.x>
- Herrmann, L., Barkmann, C., Bindt, C., Fahrenkrug, S., Breu, F., Grebe, J., & Becker-Hebly, I. (2024). Binary and Non-binary Gender Identities, Internalizing Problems, and Treatment Wishes Among Adolescents Referred to a Gender Identity Clinic in Germany. *Archives of Sexual Behavior*, 53(1), 91-106. <https://doi.org/10.1007/s10508-023-02674-8>
- Hertlein, K. M., Hartwell, E. E., & Munns, M. E. (2016). Attitudes Toward Bisexuality According to Sexual Orientation and Gender. *Journal of Bisexuality*, 16(3), 339-360. <https://doi.org/10.1080/15299716.2016.1200510>
- Herwig, U., Kaffenberger, T., Jäncke, L., & Brühl, A. B. (2010). Self-related awareness and emotion regulation. *NeuroImage*, 50(2), 734-741. <https://doi.org/10.1016/j.neuroimage.2009.12.089>
- Hildebrand, L. K., Jusuf, C. C., & Monteith, M. J. (2020). Ally confrontations as identity-safety cues for marginalized individuals. *European Journal of Social Psychology*, 50(6), 1318-1333. <https://doi.org/10.1002/ejsp.2692>
- Hill, C. A., & Preston, L. K. (1996). Individual differences in the experience of sexual motivation: Theory and measurement of dispositional sexual motives. *Journal of Sex Research*, 33(1), 27-45. <https://doi.org/10.1080/00224499609551812>
- Hill, T. (2022). *Outside the Binary: A Narrative Analysis of Bi-and Pansexual Coming Out Videos Online* [Master's thesis, Arizona State University]. Arizona State University ProQuest Dissertations Publishing.

- Hiller, J. (2005). Gender differences in sexual motivation. *Journal of Men's Health and Gender*, 2(3), 339-345. <https://doi.org/10.1016/j.jmhg.2005.05.003>
- Hinkin, T. R. (1995). A Review of Scale Development Practices in the Study of Organizations. *Journal of Management*, 21(5), 967-988. <https://doi.org/10.1177/014920639502100509>
- Ho, F., & Mussap, A. J. (2019). The Gender Identity Scale: Adapting the Gender Unicorn to measure gender identity. *Psychology of Sexual Orientation and Gender Diversity*, 6(2), 217-231. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/sgd0000322>
- Ho, L. Y., Ehman, A. C., & Gross, A. M. (2021). Gender Roles, Sexual Assertiveness, and Sexual Victimization in LGBTQ Individuals. *Sexuality & Culture*, 25, 1469-1489. <https://doi.org/10.1007/s12119-021-09819-8>
- Hoeppner, B. B., Kelly, J. F., Urbanoski, K. A., & Slaymaker, V. (2011). Comparative utility of a single-item versus multiple-item measure of self-efficacy in predicting relapse among young adults. *Journal of Substance Abuse Treatment*, 41(3), 305-312. <https://doi.org/10.1016/j.jsat.2011.04.005>
- Hogarty, K. Y., Hines, C. V., Kromrey, J. D., Ferron, J. M., & Mumford, K. R. (2005). The Quality of Factor Solutions in Exploratory Factor Analysis: The Influence of Sample Size, Communalities, and Overdetermination. *Educational and Psychological Measurement*, 65(2), 202-226. <https://doi.org/10.1177/0013164404267287>
- Hogg, M. A., & Vaughan, G. M. (2017). *Social Psychology* (8th ed.). Pearson.
- Hooper, D., Coughlan, J., & Mullen, M. R. (2008). Structural Equation Modeling: Guidelines for Determining Model Fit. *The Electronic Journal of Business Research Methods*, 6(1), 53-60. <https://doi.org/10.21427/D7CF7R>
- Hsieh, H. F., & Shannon, S. E. (2005). Three Approaches to Qualitative Content Analysis. *Qualitative Health Research*, 15(9), 1277-1288. [10.1177/1049732305276687](https://doi.org/10.1177/1049732305276687)

- Hsieh, N., & Ruther, M. (2016). Sexual Minority Health and Health Risk Factors: Intersection Effects of Gender, Race, and Sexual Identity. *American Journal of Preventive Medicine*, 50(6), 746-755. <https://doi.org/10.1016/j.amepre.2015.11.016>
- Hu, L. T., & Bentler, P. M. (1999). Cutoff criteria for fit indexes in covariance structure analysis: Conventional criteria versus new alternatives. *Structural Equation Modeling: A Multidisciplinary Journal*, 6(1), 1-55. <https://doi.org/10.1080/10705519909540118>
- Huberty, C. J., & Morris, J. D. (1992). Multivariate analysis versus multiple univariate analyses. In A. E. Kazdin (Ed.), *Methodological Issues & Strategies in Clinical Research* (pp. 351–365). American Psychological Association. <https://doi.org/10.1037/10109-030>
- Hunter, L. (2012). Challenging the reported disadvantages of e-questionnaires and addressing methodological issues of online data collection. *Nurse Researcher*, 20(1), 11-20. <https://doi.org/10.7748/nr2012.09.20.1.11.c9303>
- Hutchins, L., & Williams, H. S. (Eds.). (2018). *Sexuality, Religion and the Sacred: Bisexual, Pansexual and Polysexual Perspectives*. Routledge.
- Inckle, K. (2014). Strong and Silent: Men, Masculinity, and Self-injury. *Men and Masculinities*, 17(1), 3-21. <https://doi.org/10.1177/1097184X13516960>
- Institut Public de Sondage d'Opinion Secteur. (2021). *LGBT+ Pride 2021 Global Survey points to a generation gap around gender identity and sexual attraction* [Fact sheet]. <https://www.ipsos.com/en/lgbt-pride-2021-global-survey-points-generation-gap-around-gender-identity-and-sexual-attraction>
- Institut Public de Sondage d'Opinion Secteur. (2023). *Pride month 2023: 9% of adults identify as LGBT+* [Fact sheet]. <https://www.ipsos.com/en/pride-month-2023-9-of-adults-identify-as-lgbt>
- Institute of Medicine, Committee on Lesbian, Gay, Bisexual, and Transgender Health Issues and Research Gaps and Opportunities, & Garofalo, R. (2011). *The health of lesbian, gay, bisexual, and transgender people: Building a foundation for*

- better understanding.* The National Academies Press.
<https://doi.org/10.17226/13128>
- Isolani, S., Pistella, J., Chiarolanza, C., Baldi, M., Masturzi, A., Randall, A. K., ... & Baiocco, R. (2024). Bisexual Women in a Romantic Relationship: Coming out and Internalized Binegativity in Same/Different Gender Couples. *Journal of Bisexuality*, 1-22. <https://doi.org/10.1080/15299716.2024.2321624>
- Israel, T. (2018). Bisexuality: From margin to center. *Psychology of Sexual Orientation and Gender Diversity*, 5(2), 233-242.
<https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/sgd0000294>
- Israel, T., & Mohr, J. J. (2004). Attitudes Toward Bisexual Women and Men: Current research, Future Directions. *Journal of Bisexuality*, 4(1-2), 117-134.
https://doi.org/10.1300/J159v04n01_09
- Israel, T., Choi, A. Y., Goodman, J. A., Matsuno, E., Lin, Y. J., Kary, K. G., & Merrill, C. R. (2019). Reducing internalized binegativity: Development and efficacy of an online intervention. *Psychology of Sexual Orientation and Gender Diversity*, 6(2), 149-159. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/sgd0000314>
- Ito, J. K., & Brotheridge, C. M. (2007). Exploring the predictors and consequences of job insecurity's components. *Journal of Managerial psychology*, 22(1), 40-64.
<https://doi.org/10.1108/02683940710721938>
- Jabbour, J., Holmes, L., Sylva, D., Hsu, K. J., Semon, T. L., Rosenthal, A. M., ... & Bailey, J. M. (2020). Robust evidence for bisexual orientation among men. *Proceedings of the National Academy of Sciences*, 117(31), 18369-18377.
<https://doi.org/10.1073/pnas.2003631117>
- Jackson, S. D., & Mohr, J. J. (2016). Conceptualizing the closet: Differentiating stigma concealment and nondisclosure processes. *Psychology of Sexual Orientation and Gender Diversity*, 3(1), 80–92. <https://doi.org/10.1037/sgd0000147>
- Jager, J., Putnick, D. L., & Bornstein, M. H. (2017). II. More than just convenient: The scientific merits of homogeneous convenience samples. *Monographs of the*

- Society for Research in Child Development*, 82(2), 13-30.
<https://doi.org/10.1111/mono.12296>
- Jagose, A. (1996). *Queer Theory: An Introduction*. New York University Press.
- Jan, S. L., & Shieh, G. (2014). Sample size determinations for Welch's test in one-way heteroscedastic ANOVA. *British Journal of Mathematical and Statistical Psychology*, 67(1), 72-93. <https://doi.org/10.1111/bmsp.12006>
- Jenkins, R. (2014). *Social Identity*. Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781315887104>
- Joel, D. (2021). Beyond the binary: Rethinking sex and the brain. *Neuroscience & Biobehavioral Reviews*, 122, 165-175.
<https://doi.org/10.1016/j.neubiorev.2020.11.018>
- Johansson, C., Kullgren, C., Bador, K., & Kerekes, N. (2022). Gender non-binary adolescents' somatic and mental health throughout 2020. *Frontiers in Psychology*, 13, 993568. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2022.993568>
- Johnson, H. J. (2016). Bisexuality, Mental Health, and Media Representation. *Journal of Bisexuality*, 16(3), 378-396.
<https://doi.org/10.1080/15299716.2016.1168335>
- Johnson, K. C., LeBlanc, A. J., Deardorff, J., & Bockting, W. O. (2020). Invalidation Experiences Among Non-Binary Adolescents. *The Journal of Sex Research*, 57(2), 222-233. <https://doi.org/10.1080/00224499.2019.1608422>
- Johnson, T. P. (2014). Snowball Sampling: Introduction. *Wiley StatsRef: Statistics Reference Online*. <https://doi.org/10.1002/9781118445112.stat05720>
- Jones, A. (2006). Straight as a Rule: Heteronormativity, Gendercide, and the Noncombatant Male. *Men and Masculinities*, 8(4), 451-469.
<https://doi.org/10.1177/1097184X04268797>
- Jones, J. M. (2022). LGBT Identification in US Ticks Up to 7.1%. *Gallup News*, 17.
<https://aefsg.ch/wp-content/uploads/lgbt-inehmen-zu.pdf>

- Jones, R. L. (2017). Sexual Identity Labels and their Implications in Later Life: The Case of Bisexuality. In E. Peel, & R. Harding (Eds.), *Ageing and Sexualities* (pp. 97-118). Routledge.
- Jones, S. R., & Abes, E. S. (2013). *Identity Development of College Students: Advancing Frameworks for Multiple Dimensions of Identity*. Jossey-Bass.
- Jones, S. R., Kim, Y. C., & Skendall, K. C. (2012). (Re-) Framing Authenticity: Considering Multiple Social Identities Using Autoethnographic and Intersectional Approaches. *The Journal of Higher Education*, 83(5), 698-724. <https://doi.org/10.1080/00221546.2012.11777263>
- Jones, S., Murphy, F., Edwards, M., & James, J. (2008). Doing things differently: advantages and disadvantages of web questionnaires. *Nurse Researcher*, 15(4). <https://doi.org/10.7748/nr2008.07.15.4.15.c6658>
- Jorgensen, K. M. (2012). *Multisexual Identities And Mental Health: Mitigating Factors Of Minority Stress*. (Publication No. 1356) [Doctoral dissertation, University of North Dakota]. UND Scholarly Commons.
- Jürgensen, M., Kleinemeier, E., Lux, A., Steensma, T. D., Cohen-Kettenis, P. T., Hiort, O., ... & Köhler, B. (2013). Psychosexual Development in Adolescents and Adults with Disorders of Sex Development—Results from the German Clinical Evaluation Study. *The Journal of Sexual Medicine*, 10(11), 2703-2714. <https://doi.org/10.1111/j.1743-6109.2012.02751.x>
- Kachel, S., Steffens, M. C., & Niedlich, C. (2016). Traditional Masculinity and Femininity: Validation of a New Scale Assessing Gender Roles. *Frontiers in Psychology*, 7, 956. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2016.00956>
- Kaestle, C. E., & Ivory, A. H. (2012). A Forgotten Sexuality: Content Analysis of Bisexuality in the Medical Literature over Two Decades. *Journal of Bisexuality*, 12(1), 35-48. <https://doi.org/10.1080/15299716.2012.645701>
- Kaiser, H. F., & Rice, J. (1974). Little Jiffy, Mark IV. *Educational and Psychological Measurement*, 34(1), 111–117. <https://doi.org/10.1177/001316447403400115>

- Kane, L., Dawson, S. J., Shaughnessy, K., Reissing, E. D., Ouimet, A. J., & Ashbaugh, A. R. (2019). A review of experimental research on anxiety and sexual arousal: Implications for the treatment of sexual dysfunction using cognitive behavioral therapy. *Journal of Experimental Psychopathology*, 10(2). <https://doi.org/10.1177/2043808719847371>
- Kansky, J. (2018). What's love got to do with it? Romantic relationships and well-being. In E. Diener, S. Oishi, & L. Tay (Eds.), *Handbook of well-being* (pp. 618-642). DEF Publishers.
- Kar, S. K., Choudhury, A., & Singh, A. P. (2015). Understanding normal development of adolescent sexuality: A bumpy ride. *Journal of Human Reproductive Sciences*, 8(2), 70. <https://doi.org/10.4103%2F0974-1208.158594>
- Karasawa, M., Curhan, K. B., Markus, H. R., Kitayama, S. S., Love, G. D., Radler, B. T., & Ryff, C. D. (2011). Cultural Perspectives on Aging and Well-Being: A Comparison of Japan and the United States. *The International Journal of Aging and Human Development*, 73(1), 73-98. <https://doi.org/10.2190/AG.73.1.d>
- Kashubeck-West, S., Zeilman, M., & Deitz, C. (2018). Objectification, relationship satisfaction, and self-consciousness during physical intimacy in bisexual women. *Sexual and Relationship Therapy*, 33(1-2), 97-112. <https://doi.org/10.1080/14681994.2017.1419569>
- Kates, J., Ranji, U., Beamesderfer, A., Salganicoff, A., & Dawson, L. (2018). *Health and access to care and coverage for lesbian, gay, bisexual, and transgender (LGBT) individuals in the US*. Kaiser Family Foundation. https://lgbtqbar.org/annual/wp-content/uploads/sites/6/sites/9/2019/03/20190301_123314_26384.pdf
- Katz-Wise, S. L. (2015). Sexual fluidity in young adult women and men: Associations with sexual orientation and sexual identity development. *Psychology & Sexuality*, 6(2), 189-208. <https://doi.org/10.1080/19419899.2013.876445>
- Katz-Wise, S. L., & Hyde, J. S. (2012). Victimization Experiences of Lesbian, Gay, and Bisexual Individuals: A Meta-Analysis. *Journal of Sex Research*, 49(2-3), 142-167. <https://doi.org/10.1080/00224499.2011.637247>

- Katz-Wise, S. L., & Hyde, J. S. (2014). Sexual Fluidity and Related Attitudes and Beliefs Among Young Adults with a Same-Gender Orientation. *Archives of Sexual Behavior*, 44, 1459-1470. <https://doi.org/10.1007/s10508-014-0420-1>
- Katz-Wise, S. L., Perry, N. S., Nelson, K. M., Gordon, A. R., & Ybarra, M. L. (2023). Sexual Fluidity in Identity and Behavior Among Cisgender Youth: Findings from the Longitudinal Growing up with Media Study. *The Journal of Pediatrics*, 257, 113355. <https://doi.org/10.1016/j.jpeds.2023.01.020>
- Katz-Wise, S. L., Reisner, S. L., Hughto, J. W., & St. Amand, C. (2016). Differences in Sexual Orientation Diversity and Sexual Fluidity in Attractions Among Gender Minority Adults in Massachusetts. *The Journal of Sex Research*, 53(1), 74-84. <https://doi.org/10.1080/00224499.2014.1003028>
- Kaufman, J. M., & Johnson, C. (2004). Stigmatized Individuals and the Process of Identity. *The Sociological Quarterly*, 45(4), 807-833. <https://doi.org/10.1111/j.1533-8525.2004.tb02315.x>
- Kaushik, V., & Walsh, C. A. (2019). Pragmatism as a Research Paradigm and Its Implications for Social Work Research. *Social Sciences*, 8(9), 255. <https://doi.org/10.3390/socsci8090255>
- Kays, J. L., Yarhouse, M. A., & Ripley, J. S. (2014). Relationship Factors and Quality Among Mixed-Orientation Couples. *Journal of Sex & Marital Therapy*, 40(6), 512-528. <https://doi.org/10.1080/0092623X.2013.788107>
- Kelley, J., Pullen Sansfaçon, A., Gelly, M. A., Chiniara, L., & Chadi, N. (2022). School Factors Strongly Impact Transgender and Non-Binary Youths' Well-Being. *Children*, 9(10), 1520. <https://doi.org/10.3390/children9101520>
- Kelly, T. C., & Erickson, C. D. (2007). An examination of gender role identity, sexual self-esteem, sexual coercion and sexual victimization in a university sample. *Journal of Sexual Aggression*, 13(3), 235-245. <https://doi.org/10.1080/13552600701794366>
- Kempeneers, P., Andrianne, R., Cuddy, M., & Blairy, S. (2018). Sexual Cognitions, Trait Anxiety, Sexual Anxiety, and Distress in Men With Different Subtypes of Premature Ejaculation and in Their Partners. *Journal of Sex & Marital Therapy*, 44(4), 319-332. <https://doi.org/10.1080/0092623X.2017.1405299>

- Kemper, C. J., Trapp, S., Kathmann, N., Samuel, D. B., & Ziegler, M. (2018). Short Versus Long Scales in Clinical Assessment: Exploring the Trade-Off Between Resources Saved and Psychometric Quality Lost Using Two Measures of Obsessive–Compulsive Symptoms. *Assessment*, 26(5), 767-782. <https://doi.org/10.1177/1073191118810057>
- Kennedy, D. A., & Oswalt, S. B. (2014). Is Cass's Model of Homosexual Identity Formation Relevant to Today's Society? *American Journal of Sexuality Education*, 9(2), 229-246. <https://doi.org/10.1080/15546128.2014.900465>
- Kennis, M., Duecker, F., T'Sjoen, G., Sack, A. T., & Dewitte, M. (2022). Mental and sexual well-being in non-binary and genderqueer individuals. *International Journal of Transgender Health*, 23(4), 442-457. <https://doi.org/10.1080/26895269.2021.1995801>
- Kertzner, R. M., Meyer, I. H., Frost, D. M., & Stirratt, M. J. (2009). Social and Psychological Well-Being in Lesbians, Gay Men, and Bisexuals: The Effects of Race, Gender, Age, and Sexual Identity. *American Journal of Orthopsychiatry*, 79(4), 500-510. <https://doi.org/10.1037/a0016848>
- Keselman, H. J., Huberty, C. J., Lix, L. M., Olejnik, S., Cribbie, R. A., Donahue, B., ... & Levin, J. R. (1998). Statistical Practices of Educational Researchers: An analysis of their ANOVA, MANOVA, and ANCOVA Analyses. *Review of Educational Research*, 68(3), 350-386. <https://doi.org/10.3102/00346543068003350>
- Kesimci, A., Göral, F. S., & Gençöz, T. (2005). Determinants of stress-related growth: Gender, stressfulness of the event, and coping strategies. *Current Psychology*, 24(1), 68-75. <https://doi.org/10.1007/s12144-005-1005-x>
- Keyes, C. L. M. (1998). Social Well-Being. *Social Psychology Quarterly*, 61(2), 121-140. <https://doi.org/10.2307/2787065>
- Keyes, C. L. M. (2000). Subjective Change and Its Consequences for Emotional Well-Being. *Motivation and Emotion*, 24(2), 67-84. <https://doi.org/10.1023/A:1005659114155>

- Keyes, C. L. M. (2002). The Mental Health Continuum: From Languishing to Flourishing in Life. *Journal of Health and Social Behavior*, 207-222. <https://doi.org/10.2307/3090197>
- Keyes, C. L. M., Wissing, M., Potgieter, J. P., Temane, M., Kruger, A., & van Rooy, S. (2008). Evaluation of the mental health continuum-short form (MHC-SF) in Setswana-speaking South Africans. *Clinical Psychology & Psychotherapy*, 15, 181–192. <http://dx.doi.org/10.1002/cpp.572>
- Khayatt, D. (2002). Toward a Queer Identity. *Sexualities*, 5(4), 487-501. <https://doi.org/10.1177/1363460702005004006>
- Kiesswetter, M., Marsoner, H., Luehwink, A., Fistarol, M., Mahlknecht, A., & Duschek, S. (2020). Impairments in life satisfaction in infertility: Associations with perceived stress, affectivity, partnership quality, social support and the desire to have a child. *Behavioral Medicine*, 46(2), 130-141. <https://doi.org/10.1080/08964289.2018.1564897>
- King, A. R. (2011). Are We Coming of Age? A Critique of Collins's Proposed Model of Biracial–Bisexual Identity Development. *Journal of Bisexuality*, 11(1), 98-120. <https://doi.org/10.1080/15299716.2011.545314>
- King, L. A., Burton, C. M., & Giese, A. C. (2009). The Good (Gay) Life: The Search for Signs of Maturity in the Narratives of Gay Adults. In P. L. Hammack, & B. J. Cohler (Eds.), *The Story of Sexual Identity: Narrative Perspectives on the Gay and Lesbian Life Course* (pp. 375–396). Oxford University Press. <https://doi.org/10.1093/acprof:oso/9780195326789.003.0016>
- King, M. F., Renó, V. F., & Novo, E. M. (2014). The Concept, Dimensions and Methods of Assessment of Human Well-Being within a Socioecological Context: a Literature Review. *Social Indicators Research*, 116, 681-698. <https://doi.org/10.1007/s11205-013-0320-0>
- King, T. L., Shields, M., Shakespeare, T., Milner, A., & Kavanagh, A. (2019). An intersectional approach to understandings of mental health inequalities among men with disability. *SSM-Population Health*, 9, 100464. <https://doi.org/10.1016/j.ssmph.2019.100464>

- Kinsey, A. C., Pomeroy, W. R., & Martin, C. E. (1948). *Sexual Behavior in the Human Male*. W. B. Saunders.
- Kinsey, A. C., Pomeroy, W. R., Martin, C. E., & Gebhard, P. E. (1953). *Sexual Behavior in the Human Female*. W. B. Saunders.
- Kirby, T. A., Merritt, S. K., Baillie, S., Malahy, L. W., & Kaiser, C. R. (2020). Combating Bisexual Erasure: The Correspondence of Implicit and Explicit Sexual Identity. *Social Psychological and Personality Science*, 12(8), 1415-1424. <https://doi.org/10.1177/1948550620980916>
- Kitzinger, C. (2005). Heteronormativity in Action: Reproducing the Heterosexual Nuclear Family in After-hours Medical Calls. *Social Problems*, 52(4), 477-498. <https://doi.org/10.1525/sp.2005.52.4.477>
- Klein, F. (2014). *The Bisexual Option* (2nd ed.). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781315784007>
- Kline, R. B. (2016). *Principles and Practice of Structural Equation Modeling* (4th ed.). Guilford Publications.
- Kline, R. B. (2023). *Principles and Practice of Structural Equation Modeling* (5th ed.). Guilford Publications.
- Klusmann, D. (2002). Sexual Motivation and the Duration of Partnership. *Archives of Sexual Behavior*, 31, 275-287. <https://doi.org/10.1023/A:1015205020769>
- Knisely, K. A., & Paiz, J. M. (2021). Bringing Trans, Non-Binary, and Queer Understandings to Bear in Language Education. *Critical Multilingualism Studies*, 9(1), 23-45.
- Knous, H. M. (2006). The Coming Out Experience for Bisexuals: Identity Formation and Stigma Management. *Journal of Bisexuality*, 5(4), 37-59. https://doi.org/10.1300/J159v05n04_05
- Kolbe, S. M. (2020). Creating Safety in Schools for LGBT and Gender Non-Conforming Students. *BU Journal of Graduate Studies in Education*, 12(1), 17-21.

- Kölves, K., Ide, N., & De Leo, D. (2012). Fluctuations of suicidality in the aftermath of a marital separation: 6-month follow-up observations. *Journal of Affective Disorders*, 142(1-3), 256-263. <https://doi.org/10.1016/j.jad.2012.04.036>
- Kondakciu, K., Souto, M., & Zayer, L. T. (2022). Self-presentation and gender on social media: an exploration of the expression of “authentic selves”. *Qualitative Market Research: An International Journal*, 25(1), 80-99. <https://doi.org/10.1108/QMR-03-2021-0039>
- Konopka, K., Rajchert, J., Dominiak-Kochanek, M., & Roszak, J. (2021). The Role of Masculinity Threat in Homonegativity and Transphobia. *Journal of Homosexuality*, 68(5), 802-829. <https://doi.org/10.1080/00918369.2019.1661728>
- Kosakowska-Berezecka, N., Besta, T., Adamska, K., Jaśkiewicz, M., Jurek, P., & Vandello, J. A. (2016). If my masculinity is threatened I won't support gender equality? The role of agentic self-stereotyping in restoration of manhood and perception of gender relations. *Psychology of Men & Masculinity*, 17(3), 274–284. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/men0000016>
- Kosar, T., Bohra, S., & Mernik, M. (2018). A Systematic Mapping Study driven by the margin of error. *Journal of Systems and Software*, 144, 439-449. <https://doi.org/10.1016/j.jss.2018.06.078>
- Krippendorff, K. (2018). *Content Analysis: An Introduction to its Methodology* (4th ed.). Sage Publications.
- Krosnick, J. A. (2018). Improving Question Design to Maximize Reliability and Validity. In D. L. Vannette, & J. A. Krosnick (Eds.), *The Palgrave Handbook of Survey Research* (pp. 95-101). Palgrave Macmillan, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-319-54395-6_13
- Krosnick, J. A., & Presser, S. (2009). Question and Questionnaire Design. In J. D. Wright, & P. V. Marsden (Eds.), *Handbook of Survey Research* (pp. 263–314). Elsevier.

- Kuyper L, Fokkema T. (2010) Loneliness Among Older Lesbian, Gay, and Bisexual Adults: The Role of Minority Stress. *Archives of Sexual Behavior* 39, 1171–1180. <https://doi.org/10.1007/s10508-009-9513-7>
- Kwok, C., Rostosky, S. S., & Riggle, E. D. (2020). Bisexual-Identifying Women's Relationship Expectations of Female- and Male-Identifying Partners. *Journal of Bisexuality*, 20(2), 141-165. <https://doi.org/10.1080/15299716.2020.1755406>
- La Roi, C., Meyer, I. H., & Frost, D. M. (2019). Differences in sexual identity dimensions between bisexual and other sexual minority individuals: Implications for minority stress and mental health. *American Journal of Orthopsychiatry*, 89(1), 40–51. <https://doi.org/10.1037/ort0000369>
- Lahti, A. (2018). Bisexual desires for more than one gender as a challenge to normative relationship ideals. *Psychology & Sexuality*, 9(2), 132-147. <https://doi.org/10.1080/19419899.2018.1441896>
- Lambe, J., Cerezo, A., & O'Shaughnessy, T. (2017). Minority stress, community involvement, and mental health among bisexual women. *Psychology of Sexual Orientation and Gender Diversity*, 4(2), 218-226. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/sgd0000222>
- Lamers, S. M., Westerhof, G. J., Bohlmeijer, E. T., ten Klooster, P. M., & Keyes, C. L. (2011). Evaluating the psychometric properties of the mental health continuum-short form (MHC-SF). *Journal of Clinical Psychology*, 67(1), 99-110. <https://doi.org/10.1002/jclp.20741>
- Lapointe, A. A. (2016). “It’s not Pans, it’s People”: Student and Teacher Perspectives on Bisexuality and Pansexuality. *Journal of Bisexuality*, 17(1), 88-107. <https://doi.org/10.1080/15299716.2016.1196157>
- Larson, D. G., & Chastain, R. L. (1990). Self-Concealment: Conceptualization, Measurement, and Health Implications. *Journal of Social and Clinical Psychology*, 9, 439 – 455. <http://dx.doi.org/10.1521/jscp.1990.9.4.439>

- Laurent, S. M., & Simons, A. D. (2009). Sexual dysfunction in depression and anxiety: Conceptualizing sexual dysfunction as part of an internalizing dimension. *Clinical Psychology Review*, 29(7), 573-585. <https://doi.org/10.1016/j.cpr.2009.06.007>
- Lawrance, K. A., & Byers, E. S. (1995). Sexual satisfaction in long-term heterosexual relationships: The interpersonal exchange model of sexual satisfaction. *Personal Relationships*, 2(4), 267-285. <https://doi.org/10.1111/j.1475-6811.1995.tb00092.x>
- Lawrence, J. A., & Valsiner, J. (1993). Conceptual Roots of Internalization: From Transmission to Transformation. *Human Development*, 36(3), 150-167. <https://doi.org/10.1159/000277333>
- Leaper, C., & Friedman, C. K. (2007). The Socialization of Gender. In J. E. Grusec, & P. D. Hastings (Eds.), *Handbook of Socialization: Theory and Research*, (pp. 561-587). Guilford Publications.
- Leavitt, C. E., Lefkowitz, E. S., & Waterman, E. A. (2019). The role of sexual mindfulness in sexual wellbeing, Relational wellbeing, and self-esteem. *Journal of Sex & Marital Therapy*, 45(6), 497-509. <https://doi.org/10.1080/0092623X.2019.1572680>
- Lee, C. Y. S., Goldstein, S. E., & Dik, B. J. (2018). The Relational Context of Social Support in Young Adults: Links with Stress and Well-Being. *Journal of Adult Development*, 25, 25-36. <https://doi.org/10.1007/s10804-017-9271-z>
- Lee, R. M., & Robbins, S. B. (1998). The relationship between social connectedness and anxiety, self-esteem, and social identity. *Journal of Counseling Psychology*, 45(3), 338-345. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/0022-0167.45.3.338>
- Lee, S., & Lee, D. K. (2018). What is the proper way to apply the multiple comparison test? *Korean Journal of Anesthesiology*, 71(5), 353-360. <https://doi.org/10.4097/kja.d.18.00242>
- Legge, M. M., Flanders, C. E., & Robinson, M. (2018). Young bisexual people's experiences of microaggression: Implications for social work. *Social Work in*

- Mental Health*, 16(2), 125-144.
<https://doi.org/10.1080/15332985.2017.1357669>
- Lehavot, K., & Simoni, J. M. (2011). The impact of minority stress on mental health and substance use among sexual minority women. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 79(2), 159-170.
<https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/a0022839>
- Lehman, D. W., O'Connor, K., Kovács, B., & Newman, G. E. (2019). Authenticity. *Academy of Management Annals*, 13(1).
<https://doi.org/10.5465/annals.2017.0047>
- Lehmiller, J. J. (2023). *The Psychology of Human Sexuality* (3rd ed.). John Wiley & Sons.
- Lemerand, S. (2022). *The Influence of Fraternal Membership on Bisexual, Pansexual, and Polysexual Members' Sexual Identity Development* (Publication No. 29253025) [Doctoral dissertation, The University of Arizona]. The University of Arizona ProQuest Dissertations & Theses.
- Lerner, R. M. (2018). *Concepts and Theories of Human Development* (4th ed.). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9780203581629>
- Lev, A. I. (2004). *Transgender Emergence: Therapeutic Guidelines for Working with Gender-Variant People and Their Families*. Haworth Clinical Practice Press.
- Levant, R. F., & Richmond, K. (2016). The gender role strain paradigm and masculinity ideologies. In Y. J. Wong, & S. R. Wester (Eds.), *APA Handbook of Men and Masculinities* (pp. 23–49). American Psychological Association.
<https://doi.org/10.1037/14594-002>
- Levitan, J., Quinn-Nilas, C., Milhausen, R., & Breuer, R. (2018). The Relationship Between Body Image and Sexual Functioning Among Gay and Bisexual Men. *Journal of Homosexuality*, 66(13), 1856-1881.
<https://doi.org/10.1080/00918369.2018.1519301>

- Lewis, R. J., Derlega, V. J., Brown, D., Rose, S., & Henson, J. M. (2009). Sexual Minority Stress, Depressive Symptoms, and Sexual Orientation Conflict: Focus on the Experiences of Bisexuals. *Journal of Social and Clinical Psychology, 28*, 971–992. <https://doi.org/10.1521/jscp.2009.28.8.971>
- Lewis, R. J., Kholodkov, T., & Derlega, V. J. (2012). Still Stressful After All These Years: A Review of Lesbians' and Bisexual Women's Minority Stress. *Journal of Lesbian Studies, 16*(1), 30-44. <https://doi.org/10.1080/10894160.2011.557641>
- Lhomond, B., Saurel-Cubizolles, M. J., Michaels, S., & CSF Group. (2014). A Multidimensional Measure of Sexual Orientation, Use of Psychoactive Substances, and Depression: Results of a National Survey on Sexual Behavior in France. *Archives of Sexual Behavior, 43*, 607-619. <https://doi.org/10.1007/s10508-013-0124-y>
- Li, G., Sham, W. W., & Wong, W. I. (2023). Are romantic orientation and sexual orientation different? Comparisons using explicit and implicit measurements. *Current Psychology, 42*(28), 24288-24301. <https://doi.org/10.1007/s12144-022-03380-9>
- Li, T., Dobinson, C., Scheim, A. I., & Ross, L. E. (2013). Unique Issues Bisexual People Face in Intimate Relationships: A Descriptive Exploration of Lived Experience. *Journal of Gay & Lesbian Mental Health, 17*(1), 21-39. <https://doi.org/10.1080/19359705.2012.723607>
- Li, Y., & Samp, J. A. (2018). Internalized Homophobia, Language Use, and Relationship Quality in Same-sex Romantic Relationships. *Communication Reports, 32*(1), 15-28. <https://doi.org/10.1080/08934215.2018.1545859>
- Liben, L. S., Bigler, R. S., Ruble, D. N., Martin, C. L., & Powlisha, K. K. (2002). The Developmental Course of Gender Differentiation: Conceptualizing, Measuring, and Evaluating Constructs and Pathways. *Monographs of the Society for Research in Child Development, 67*(2), 1-183. <https://doi.org/10.1111/1540-5834.t01-1-00187>

- Lin, C. Y., Griffiths, M. D., Pakpour, A. H., Tsai, C. S., & Yen, C. F. (2022). Relationships of familial sexual stigma and family support with internalized homonegativity among lesbian, gay and bisexual individuals: The mediating effect of self-identity disturbance and moderating effect of gender. *BMC Public Health*, 22(1), 1465. <https://doi.org/10.1186/s12889-022-13815-4>
- Lin, Y.-j., & Israel, T. (2012). *Psychological Sense of LGBT Community Scale (PSOC-LGBT)* [Database record]. APA PsycTests. <https://doi.org/10.1037/t36607-000>
- Lips, H. M. (2020). *Sex and Gender: An Introduction* (7th ed.). Waveland Press.
- Liu, H. (2015). *Comparing Welch ANOVA, a Kruskal-Wallis test, and traditional ANOVA in case of heterogeneity of variance* (Publication No. 1601507) [Master's thesis, Virginia Commonwealth University]. ProQuest Dissertations & Theses.
- Liu, Q., Zhang, Y., Wang, J., Li, S., Cheng, Y., Guo, J., ... & Zhu, Z. (2018). Erectile Dysfunction and Depression: A Systematic Review and Meta-Analysis. *The Journal of Sexual Medicine*, 15(8), 1073-1082. <https://doi.org/10.1016/j.jsxm.2018.05.016>
- Logie, C. H., & Earnshaw, V. (2015). Adapting and Validating a Scale to Measure Sexual Stigma among Lesbian, Bisexual and Queer Women. *PLoS ONE*, 10(2), e0116198. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0116198>
- López de Juan Abad, P., & Arcos-Romero, A. I. (2022). Substance Use in Sexual Relationships: Association with Sexual Assertiveness and Sexual Satisfaction. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 19(20), 13645. <https://doi.org/10.3390/ijerph192013645>
- Losty, M., & O'Connor, J. (2018). Falling outside of the 'nice little binary box': a psychoanalytic exploration of the non-binary gender identity. *Psychoanalytic Psychotherapy*, 32(1), 40-60. <https://doi.org/10.1080/02668734.2017.1384933>
- Lourie, M. A., & Needham, B. L. (2017). Sexual Orientation Discordance and Young Adult Mental Health. *Journal of Youth and Adolescence*, 46, 943-954. <https://doi.org/10.1007/s10964-016-0553-8>

- Luo, Q., & Sahakian, B. J. (2022). "Brain sex differences: The androgynous brain is advantageous for mental health and well-being": Correction. *Neuropsychopharmacology*, 47(2), 610. <https://doi.org/10.1038/s41386-021-01202-3>
- Lytle, A., Dyar, C., Levy, S. R., & London, B. (2017). Contact with bisexual individuals reduces binegativity among heterosexuals and lesbian women and gay men. *European Journal of Social Psychology*, 47(5), 580-599. <https://doi.org/10.1002/ejsp.2241>
- MacCallum, R. C., Widaman, K. F., Zhang, S., & Hong, S. (1999). Sample Size in Factor Analysis. *Psychological Methods*, 4(1), 84-99. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/1082-989X.4.1.84>
- MacKay, J., Robinson, M., Pinder, S., & Ross, L. E. (2017). A grounded theory of bisexual individuals' experiences of help seeking. *American Journal of Orthopsychiatry*, 87(1), 52-61. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/ort0000184>
- Magnusson, D. (1995). Individual development: A holistic, integrated model. In P. Moen, G. H. Elder, Jr., & K. Lüscher (Eds.), *Examining lives in context: Perspectives on the ecology of human development* (pp. 19–60). American Psychological Association. <https://doi.org/10.1037/10176-001>
- Magyar, J. L., & Keyes, C. L. (2019). Defining, measuring, and applying subjective well-being. In M. W. Gallagher, & S. J. Lopez (Eds.), *Positive Psychological Assessment: A Handbook of Models and Measures* (2nd ed., pp. 389–415). American Psychological Association. <https://doi.org/10.1037/0000138-025>
- Maimon, M. R., Sanchez, D. T., Albuja, A. F., & Howansky, K. (2019). Bisexual identity denial and health: Exploring the role of societal meta-perceptions and belonging threats among bisexual adults. *Self and Identity*, 20(4), 515-527. <https://doi.org/10.1080/15298868.2019.1624275>
- Maliepaard, E. (2015). Bisexual Spaces: Exploring Geographies of Bisexualities. *ACME: An International Journal for Critical Geographies*, 14(1), 217–234. <https://doi.org/10.14288/acme.v14i1.1148>

- Maliepaard, E. (2018). Disclosing Bisexuality or Coming Out? Two Different Realities for Bisexual People in The Netherlands. *Journal of Bisexuality*, 18(2), 145–67. <https://doi.org/10.1080/15299716.2018.1452816>
- Maliepaard, E. (2018). Spaces with a bisexual appearance: re-conceptualizing bisexual space (s) through a study of bisexual practices in the Netherlands. *Social & Cultural Geography*, 21(1), 45–63. <https://doi.org/10.1080/14649365.2018.1454979>
- Maliepaard, E., & Baumgartner, R. (2021). Bisexuality in Europe: Introduction to the field and this book. In E. Maliepaard, & R. Baumgartner (Eds.), *Bisexuality in Europe: Sexual Citizenship, Romantic Relationships, and Bi +Identities* (pp. 1–17). Routledge.
- Mallory, A. B. (2022). Dimensions of couples’ sexual communication, relationship satisfaction, and sexual satisfaction: A meta-analysis. *Journal of Family Psychology*, 36(3), 358–371. <https://doi.org/10.1037/fam0000946>
- Manalastas, E. J., Blumenau, H. S., & Feinstein, B. A. (2023). Gender differences in attitudes toward bisexual people and bisexuality: A systematic review and meta-analysis. *Psychology of Sexual Orientation and Gender Diversity*. Advance online publication. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/sgd0000624>
- Manley, M. H., Diamond, L. M., & Van Anders, S. M. (2015). Polyamory, monoamory, and sexual fluidity: A longitudinal study of identity and sexual trajectories. *Psychology of Sexual Orientation and Gender Diversity*, 2(2), 168–180. <https://doi.org/10.1037/sgd0000098>
- Manley, M. H., Goldberg, A. E., & Ross, L. E. (2018). Invisibility and involvement: LGBTQ community connections among plurisexual women during pregnancy and postpartum. *Psychology of Sexual Orientation and Gender Diversity*, 5(2), 169–181. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/sgd0000285>
- Marchia, J., & Sommer, J. M. (2019). (Re) defining heteronormativity. *Sexualities*, 22(3), 267–295. <https://doi.org/10.1177/1363460717741801>

- Mark, K. P., Vowels, L. M., & Bunting, A. M. (2020). The Impact of Bisexual Identity on Sexual and Relationship Satisfaction of Mixed Sex Couples. *Journal of Bisexuality*, 20(2), 119-140. <https://doi.org/10.1080/15299716.2020.1734137>
- Marsh, H. W., & Hocevar, D. (1985). Application of confirmatory factor analysis to the study of self-concept: First- and higher-order factor models and their invariance across groups. *Psychological Bulletin*, 97(3), 562–582. <https://doi.org/10.1037/0033-2909.97.3.562>
- Marshal, M. P., Friedman, M. S., Stall, R., King, K. M., Miles, J., Gold, M. A., ... & Morse, J. Q. (2008). Sexual orientation and adolescent substance use: a meta-analysis and methodological review. *Addiction*, 103(4), 546-556. <https://doi.org/10.1111/j.1360-0443.2008.02149.x>
- Marteau, T. M., & Bekker, H. (1992). The development of a six-item short-form of the state scale of the Spielberger State—Trait Anxiety Inventory (STAI). *British Journal of Clinical Psychology*, 31(3), 301-306. <https://doi.org/10.1111/j.2044-8260.1992.tb00997.x>
- Martin, C. L., Cook, R. E., & Andrews, N. C. (2016). Reviving Androgyny: A Modern Day Perspective on Flexibility of Gender Identity and Behavior. *Sex Roles*, 76, 592-603. <https://doi.org/10.1007/s11199-016-0602-5>
- Mastro, S., & Zimmer-Gembeck, M. J. (2015). Let's talk openly about sex: Sexual communication, self-esteem and efficacy as correlates of sexual well-being. *European Journal of Developmental Psychology*, 12(5), 579-598. <https://doi.org/10.1080/17405629.2015.1054373>
- Mathers, L. A., Sumerau, J. E., & Cragun, R. T. (2018). The Limits of Homonormativity: Constructions of Bisexual and Transgender People in the Post-gay Era. *Sociological Perspectives*, 61(6), 934-952. <https://doi.org/10.1177/0731121417753370>
- Matsick, J. L., & Rubin, J. D. (2018). Bisexual prejudice among lesbian and gay people: Examining the roles of gender and perceived sexual orientation. *Psychology of Sexual Orientation and Gender Diversity*, 5(2), 143–155. <https://doi.org/10.1037/sgd0000283>

- Matsick, J. L., Kruk, M., Palmer, L., Layland, E. K., & Salomaa, A. C. (2022). Extending the Social Category Label Effect to Stigmatized Groups: Lesbian and Gay People's Reactions to "Homosexual" as a Label. *Journal of Social and Political Psychology*, 10(1), 369-390. <https://doi.org/10.5964/jspp.6823>
- Matsuno, E. (2019). Nonbinary-Affirming Psychological Interventions. *Cognitive and Behavioral Practice*, 26(4), 617-628. <https://doi.org/10.1016/j.cbpra.2018.09.003>
- Matsuno, E., & Budge, S. L. (2017). Non-binary/Genderqueer Identities: a Critical Review of the Literature. *Current Sexual Health Reports*, 9, 116-120. <https://doi.org/10.1007/s11930-017-0111-8>
- Matud, M. P., López-Curbelo, M., & Fortes, D. (2019). Gender and Psychological Well-Being. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 16(19), 3531. <https://doi.org/10.3390/ijerph16193531>
- Maurer, M. M., & Daukantaitė, D. (2020). Revisiting the Organismic Valuing Process Theory of Personal Growth: A Theoretical Review of Rogers and Its Connection to Positive Psychology. *Frontiers in Psychology*, 11, 534107. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2020.01706>
- McCabe, S. E., Hughes, T. L., Bostwick, W. B., West, B. T., & Boyd, C. J. (2009). Sexual orientation, substance use behaviors and substance dependence in the United States. *Addiction*, 104(8), 1333-1345. <https://doi.org/10.1111/j.1360-0443.2009.02596.x>
- McCall, L. (2005). The complexity of Intersectionality. *Signs: Journal of Women in Culture and Society*, 30(3), 1771-1800. <https://doi.org/10.1086/426800>
- McCarn, S. R., & Fassinger, R. E. (1996). Revisioning Sexual Minority Identity Formation: A New Model of Lesbian Identity and its Implications for Counseling and Research. *The Counseling Psychologist*, 24(3), 508-534. <https://doi.org/10.1177/0011000096243011>

- McClelland, S. I. (2010). Intimate Justice: A Critical Analysis of Sexual Satisfaction. *Social and Personality Psychology Compass*, 4(9), 663-680. <https://doi.org/10.1111/j.1751-9004.2010.00293.x>
- McCoach, D. B., Gable, R. K., & Madura, J. P. (2013). Affective Characteristics in School and Corporate Environments: Their Conceptual Definitions. *Instrument Development in the Affective Domain: School and Corporate Applications*, 1-32. [10.1007/978-1-4614-7135-6](https://doi.org/10.1007/978-1-4614-7135-6)
- McCormack, M. (2023). Issues in bisexual men's lives: Identity, health and relationships. *Current Opinion in Psychology*, 49, 101501. <https://doi.org/10.1016/j.copsyc.2022.101501>
- McCormick, M., & Barthelemy, R. S. (2020). Excluded from “inclusive” communities: LGBTQ youths’ perception of “their” community. *Journal of Gay & Lesbian Social Services*, 33(1), 103-122. <https://doi.org/10.1080/10538720.2020.1850386>
- McCray, J. A., King, A. R., & Bailly, M. D. (2005). General Versus Gender-Specific Attributes of the Psychology Major. *Journal of General Psychology*, 132(2), 139–150. <https://doi.org/10.3200/GENP.132.2.139-150>
- McDermott, R. C., Levant, R. F., Hammer, J. H., Borgogna, N. C., & McKelvey, D. K. (2019). Development and validation of a five-item Male Role Norms Inventory using bifactor modeling. *Psychology of Men & Masculinities*, 20(4), 467-477. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/men0000178>
- McGorray, E. L., & Petsko, C. D. (2023). Perceptions of Bisexual Individuals Depend on Target Gender. *Social Psychological and Personality Science*, 15(5), 550-560. <https://doi.org/10.1177/19485506231183467>
- McGorray, E. L., Finkel, E. J., & Feinstein, B. A. (2023). Bi+ identity visibility and well-being in the context of romantic relationships. *Psychology of Sexual Orientation and Gender Diversity*. Advance online publication. <https://doi.org/10.1037/sgd0000628>

- McHugh, M. L. (2012). Interrater reliability: the kappa statistic. *Biochemia Medica*, 22(3), 276-282.
- McInnis, M. K., Gauvin, S. E., Blair, K. L., & Pukall, C. F. (2022). Where Does the “B” Belong?: Anti-Bisexual Experiences, Self-Stigma, and Bisexual Individuals’ Sense of Belonging. *Journal of Bisexuality*, 22(3), 355-384.
<https://doi.org/10.1080/15299716.2022.2031368>
- McIntyre, K. P., Mattingly, B. A., Stanton, S. C., Xu, X., Loving, T. J., & Lewandowski, G. W. (2023). Romantic Relationships and Mental Health: Investigating the Role of Self-Expansion on Depression Symptoms. *Journal of Social and Personal Relationships*, 40(1), 3-28.
<https://doi.org/10.1177/02654075221101127>
- McLean, K. (2007). Hiding in the closet? Bisexuals, coming out and the disclosure imperative. *Journal of Sociology*, 43(2), 151-166.
<https://doi.org/10.1177/1440783307076893>
- McLean, K. (2008). Silences and stereotypes: The impact of (mis) constructions of bisexuality on Australian bisexual men and women. *Gay and Lesbian Issues and Psychology Review*, 4(3), 158-165.
- McLean, K. C., & Pasupathi, M. (2012). Processes of Identity Development: Where I Am and How I Got There. *Identity*, 12(1), 8-28.
<https://doi.org/10.1080/15283488.2011.632363>
- McNamara, G., & Wilson, C. (2020). Lesbian, gay and bisexual individuals experience of mental health services – a systematic review. *The Journal of Mental Health Training, Education and Practice*, 15(2), 59-70.
<https://doi.org/10.1108/JMHTEP-09-2019-0047>
- McPhail, S. M. (Ed.). (2007). *Alternative Validation Strategies: Developing New and Leveraging Existing Validity Evidence*. John Wiley & Sons.
- McQueen, P. (2016). Authenticity, intersubjectivity and the ethics of changing sex. *Journal of Gender Studies*, 25(5), 557-570.
<https://doi.org/10.1080/09589236.2015.1063991>

- Mehta, V. (2023). *Bisexual Men Exist: A Handbook for Bisexual, Pansexual and M-Spec Men*. Jessica Kingsley Publishers.
- Mereish, E. H., & Poteat, V. P. (2015). The conditions under which growth-fostering relationships promote resilience and alleviate psychological distress among sexual minorities: Applications of relational cultural theory. *Psychology of Sexual Orientation and Gender Diversity*, 2(3), 339-344. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/sgd0000121>
- Mereish, E. H., Katz-Wise, S. L., & Woulfe, J. (2017). Bisexual-Specific Minority Stressors, Psychological Distress, and Suicidality in Bisexual Individuals: the Mediating Role of Loneliness. *Prevention Science*, 18(6), 716-725. <https://doi.org/10.1007/s11121-017-0804-2>
- Mereish, E. H., Katz-Wise, S. L., & Woulfe, J. (2018). We're Here and We're Queer: Sexual Orientation and Sexual Fluidity Differences Between Bisexual and Queer Women. In C. E. Flanders (Ed.), *Under the Bisexual Umbrella* (pp. 125-139). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9780429447549>
- Meyer, I. H. (2003). Prejudice, social stress, and mental health in lesbian, gay, and bisexual populations: Conceptual issues and research evidence. *Psychological Bulletin*, 129(5), 674-697. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/0033-2909.129.5.674>
- Meyer, I. H. (2007). Prejudice and Discrimination as Social Stressors. In I. H. Meyer, & M. E. Northridge (Eds.), *The Health of Sexual Minorities: Public Health Perspectives on Lesbian, Gay, Bisexual and Transgender Populations* (pp. 242-267). Springer. https://doi.org/10.1007/978-0-387-31334-4_10
- Meyer, I. H. (2015). Resilience in the study of minority stress and health of sexual and gender minorities. *Psychology of Sexual Orientation and Gender Diversity*, 2(3), 209-213. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/sgd0000132>
- Michos, I., Figgou, L., & Bozatzis, N. (2021). Constructions of LGBTQI+ rights and claims in lay discourse in Greece: Liberal dilemmas and sexual citizenship boundaries. *Journal of Community & Applied Social Psychology*, 31(6), 768-781. <https://doi.org/10.1002/casp.2538>

- Milfont, T. L., & Fischer, R. (2015). Testing measurement invariance across groups: Applications in cross-cultural research. *International Journal of Psychological Research*, 3, 111–130. <https://doi.org/10.21500/20112084.857>
- Miller, S. D., Taylor, V., & Rupp, L. J. (2016). Social Movements and the Construction of Queer Identity. In J. E. Stets, & R. T. Serpe (Eds.), *New Directions in Identity Theory and Research* (pp. 443-470). Oxford University Press.
- Miller, S. J. (Ed.). (2016). *Teaching, Affirming, and Recognizing Trans and Gender Creative Youth: A queer Literacy Framework*. Palgrave Macmillan. <https://doi.org/10.1057/978-1-137-56766-6>
- Mitchell, R. C., Davis, K. S., & Galupo, M. P. (2015). Comparing perceived experiences of prejudice among self-identified plurisexual individuals. *Psychology & Sexuality*, 6(3), 245-257. <https://doi.org/10.1080/19419899.2014.940372>
- Mizock, L., & Lundquist, C. (2016). Missteps in psychotherapy with transgender clients: Promoting gender sensitivity in counseling and psychological practice. *Psychology of Sexual Orientation and Gender Diversity*, 3(2), 148–155. <https://doi.org/10.1037/sgd0000177>
- Mohr, J. J., & Kendra, M. S. (2011). Revision and extension of a multidimensional measure of sexual minority identity: the Lesbian, Gay, and Bisexual Identity Scale. *Journal of Counseling Psychology*, 58(2), 234-245. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/a0022858>
- Mohr, J. J., & Rochlen, A. B. (1999). Measuring attitudes regarding bisexuality in lesbian, gay male, and heterosexual populations. *Journal of Counseling Psychology*, 46(3), 353-369. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/0022-0167.46.3.353>
- Mohr, J. J., Jackson, S. D., & Sheets, R. L. (2017). Sexual Orientation Self-Presentation Among Bisexual-Identified Women and Men: Patterns and Predictors. *Archives of Sexual Behavior*, 46, 1465-1479. <https://doi.org/10.1007/s10508-016-0808-1>
- Mohr, J. J., & Fassinger, R. (2000). Measuring Dimensions of Lesbian and Gay Male Experience. *Measurement and Evaluation in Counseling and Development*, 33(2), 66–90. <https://doi.org/10.1080/07481756.2000.12068999>

- Moin, V., Duvdevany, I., & Mazor, D. (2009). Sexual Identity, Body Image and Life Satisfaction Among Women With and Without Physical Disability. *Sexuality and Disability*, 27, 83-95. <https://doi.org/10.1007/s11195-009-9112-5>
- Molina, Y., Marquez, J. H., Logan, D. E., Leeson, C. J., Balsam, K. F., & Kaysen, D. L. (2015). Current Intimate Relationship Status, Depression, and Alcohol Use Among Bisexual Women: The Mediating Roles of Bisexual-Specific Minority Stressors. *Sex Roles*, 73, 43-57. <https://doi.org/10.1007/s11199-015-0483-z>
- Money, J. (1994). The concept of gender identity disorder in childhood and adolescence after 39 years. *Journal of Sex & Marital Therapy*, 20(3), 163-177. <https://doi.org/10.1080/00926239408403428>
- Monro, S. (2007). Transmuting Gender Binaries: The Theoretical Challenge. *Sociological Research Online*, 12(1), 1–15. <https://doi.org/10.5153/sro.1514>
- Monro, S. (2019). Non-binary and genderqueer: An overview of the field. *International Journal of Transgenderism*, 20(2-3), 126-131. <https://doi.org/10.1080/15532739.2018.1538841>
- Monro, S., Hines, S., & Osborne, A. (2017). Is bisexuality invisible? A review of sexualities scholarship 1970-2015. *The Sociological Review*, 65(4), 663–681. <https://doi.org/10.1177/0038026117695488>
- Montagno, M. J., & Garrett-Walker, J. J. (2021). LGBTQ+ Engagement in Activism: An Examination of Internalized Heterosexism and LGBTQ+ Community Connectedness. *Journal of Homosexuality*, 69(5), 911-924. <https://doi.org/10.1080/00918369.2021.1898802>
- Montoya, R. M., Horton, R. S., & Kirchner, J. (2008). Is actual similarity necessary for attraction? A meta-analysis of actual and perceived similarity. *Journal of Social and Personal Relationships*, 25(6), 889-922. <https://doi.org/10.1177/0265407508096700>
- Moors, A. C., Schechinger, H. A., Balzarini, R., & Flicker, S. (2021). Internalized Consensual Non-Monogamy Negativity and Relationship Quality Among People Engaged in Polyamory, Swinging, and Open Relationships. *Archives of*

- Sexual Behavior*, 50(4), 1389-1400. <https://doi.org/10.1007/s10508-020-01885-7>
- Moradi, B., Mohr, J. J., Worthington, R. L., & Fassinger, R. E. (2009). Counseling psychology research on sexual (orientation) minority issues: Conceptual and methodological challenges and opportunities. *Journal of Counseling Psychology*, 56(1), 5–22. <https://doi.org/10.1037/a0014572>
- Morandini, J. S., Menzies, R. E., Moreton, S. G., & Dar-Nimrod, I. (2023). Do Beliefs About Sexual Orientation Predict Sexual Identity Labeling Among Sexual Minorities? *Archives of Sexual Behavior*, 52(3), 1239-1254. <https://doi.org/10.1007/s10508-022-02465-7>
- Morandini, J. S., Pinkus, R. T., & Dar-Nimrod, I. (2018). Does partner gender influence relationship quality among non-monosexual women? *Sexual and Relationship Therapy*, 33(1-2), 146-165. <https://doi.org/10.1080/14681994.2017.1419568>
- Morgado, F. F., Meireles, J. F., Neves, C. M., Amaral, A. C., & Ferreira, M. E. (2017). Scale development: ten main limitations and recommendations to improve future research practices. *Psicologia: Reflexão e Crítica*, 30(0), 3. <https://doi.org/10.1186/s41155-016-0057-1>
- Morgan, E. M., Steiner, M. G., & Morgan Thompson, E. (2010). Processes of Sexual Orientation Questioning among Heterosexual Men. *Men and Masculinities*, 12(4), 425-443. <https://doi.org/10.1177/1097184X08322630>
- Morgenroth, T., Kirby, T. A., Cuthbert, M. J., Eyje, J., & Anderson, A. E. (2022). Bisexual erasure: Perceived attraction patterns of bisexual women and men. *European Journal of Social Psychology*, 52(2), 249-259. <https://doi.org/10.1002/ejsp.2773>
- Morin, A. (2011). Self-Awareness Part 1: Definition, Measures, Effects, Functions, and Antecedents. *Social and Personality Psychology Compass*, 5(10), 807-823. <https://doi.org/10.1111/j.1751-9004.2011.00387.x>
- Morozov, M., & Boislard, M. A. (2022). Is bullying by peers in youth related to sexual depression in adulthood? A mediation model of shame, social anxiety, and body

- satisfaction. *The Canadian Journal of Human Sexuality*, 31(2), 217-230.
<https://doi.org/10.3138/cjhs.2022-0022>
- Morrison, K. E., Gruenhage, J. M., & Pedersen, C. L. (2016). Challenging Binaries by Saying Good Bi: Perceptions of Bisexual Men's Identity Legitimacy. *Journal of Bisexuality*, 16(3), 361-377. <https://doi.org/10.1080/15299716.2016.1183157>
- Moscovici, S. (1974). Social Influence: I. Conformity and Social Control. In C. Nemeth (Ed.), *Social psychology: Classic and Contemporary Integrations*. Rand McNally.
- Moscovici, S. (1976). *Social Influence and Social Change*. Academic Press.
- Moscovici, S. (1980). Toward a Theory of Conversion Behavior. In L. Berkowitz (Ed.), *Advances in experimental social psychology* (pp. 209-239). Academic Press.
- Mullen, G., & Moane, G. (2013). A Qualitative Exploration of Transgender Identity Affirmation at the Personal, Interpersonal, and Sociocultural Levels. *International Journal of Transgenderism*, 14(3), 140-154.
<https://doi.org/10.1080/15532739.2013.824847>
- Mustanski, B., Kuper, L., & Greene, G. J. (2014). Development of Sexual Orientation and Identity. In D. L. Tolman, & L. M. Diamond (Eds.), *APA Handbook of Sexuality and Psychology* (Vol. 1, pp. 597–628). American Psychological Association.
- Nadal, K. L., Whitman, C. N., Davis, L. S., Erazo, T., & Davidoff, K. C. (2016). Microaggressions Toward Lesbian, Gay, Bisexual, Transgender, Queer, and Genderqueer People: A Review of the Literature. *The Journal of Sex Research*, 53(4-5), 488-508. <https://doi.org/10.1080/00224499.2016.1142495>
- Nagoshi, J. L., Pillai, V. K., Nagoshi, C. T., Hohn, K. L., & Lindley, L. M. (2022). Becoming aware of your gender and sexual identity: Narrative experiences, intersecting identities, and healthcare implications. *Sexualities*, 27(4).
<https://doi.org/10.1177/13634607221137316>
- Nakkeeran, N., & Nakkeeran, B. (2018). Disability, mental health, sexual orientation and gender identity: understanding health inequity through experience and

- difference. *Health Research Policy and Systems*, 16, 9-19.
<https://doi.org/10.1186/s12961-018-0366-1>
- National Academies of Sciences, Engineering, and Medicine. (2022). *Measuring sex, gender identity, and sexual orientation*. The National Academies Press.
<https://doi.org/10.17226/26424>.
- Navarro, R. L., Savoy, H. B., & Worthington, R. L. (2019). Measure of Sexual Identity Exploration and Commitment. In R.R. Milhausen, J.K. Sakaluk, T.D. Fisher, C.M. Davis, & W.L. Yarber (Eds.), *Handbook of Sexuality-Related Measures* (4th ed., pp. 414-416). Routledge.
- Neitzke, A. B. (2016). An Illness of Power: Gender and the Social Causes of Depression. *Culture, Medicine, and Psychiatry*, 40, 59-73.
<https://doi.org/10.1007/s11013-015-9466-3>
- Nelson, R. (2020). ‘What do bisexuals look like? I don’t know! ‘Visibility, gender, and safety among plurisexuals. *Journal of Sociology*, 56(4), 591-607.
<https://doi.org/10.1177/1440783320911455>
- Newby, P. (2010). *Research Methods for Education*. Pearson Education Limited.
- Newcomb, M. E., Hill, R., Buehler, K., Ryan, D. T., Whitton, S. W., & Mustanski, B. (2020). High Burden of Mental Health Problems, Substance Use, Violence, and Related Psychosocial Factors in Transgender, Non-Binary, and Gender Diverse Youth and Young Adults. *Archives of Sexual Behavior*, 49, 645-659.
<https://doi.org/10.1007/s10508-019-01533-9>
- Nicholas, L. (2019). Queer ethics and fostering positive mindsets toward non-binary gender, genderqueer, and gender ambiguity. *International Journal of Transgenderism*, 20(2-3), 169-180.
<https://doi.org/10.1080/15532739.2018.1505576>
- Niemiec, C. P., Ryan, R. M., & Brown, K. W. (2008). The Role of Awareness and Autonomy in Quieting the Ego: A self-determination theory perspective. In H. A. Wayment & J. J. Bauer (Eds.), *Transcending Self-Interest: Psychological Explorations of the Quiet Ego* (pp. 107–115). American Psychological Association. <https://doi.org/10.1037/11771-010>

- Niki, D. (2018). Now you see me, now you don't: addressing bisexual invisibility in relationship therapy. *Sexual and Relationship Therapy*, 33(1-2), 45-57. <https://doi.org/10.1080/14681994.2017.1419563>
- Noble, W. S. (2009). How does multiple testing correction work? *Nature Biotechnology*, 27(12), 1135-1137. <https://doi.org/10.1038/nbt1209-1135>
- Nunnally, J. C. (1978). An Overview of Psychological Measurement. In B. B. Wolman (Ed.), *Clinical Diagnosis of Mental Disorders: A Handbook*, (pp. 97-146). Springer. https://doi.org/10.1007/978-1-4684-2490-4_4
- Ochs, R. (1996). Biphobia: It Goes More than Two Ways. In B. A. Firestein (Ed.), *Bisexuality: The Psychology and Politics of an Invisible Minority* (pp. 217–239). Sage Publications, Inc.
- Office for National Statistics. (2023, January 6). *Sexual orientation, England and Wales: Census 2021 [Statistical bulletin]*. ONS website. <https://www.ons.gov.uk/peoplepopulationandcommunity/culturalidentity/sexuality/bulletins/sexualorientationenglandandwales/census2021>
- Okabayashi, H., Liang, J., Krause, N., Akiyama, H., & Sugisawa, H. (2004). Mental health among older adults in Japan: do sources of social support and negative interaction make a difference? *Social Science & Medicine*, 59(11), 2259-2270. <https://doi.org/10.1016/j.socscimed.2004.02.024>
- Organization for Economic Co-operation and Development. (2023). *OECD Economic Surveys: Greece 2023*. OECD Publishing, Paris. <https://doi.org/10.1787/c5f11cd5-en>
- Osborne, J. W., Costello, A. B., & Kellow, J. T. (2008) Best Practices in Exploratory Factor Analysis. In J. W. Osborne (Ed.), *Best Practices in Quantitative Methods* (pp. 86-102). Sage Publications, Inc.
- Oswald, R., Kuvalanka, K., Blume, L., & Berkowitz, D. (2009). Queering “The Family”. In S. A. Lloyd, A. L. Few, & K. R. Allen (Eds.), *Handbook of Feminist Family Studies* (pp. 43–55). Sage Publications.

- Ovrebo, E., Brown, E. L., Emery, H. E., Stenersen, M., Schimmel-Bristow, A., & Steinruck, R. E. (2018). Bisexual Invisibility in Trauma: PTSD Symptomology, and Mental Healthcare Experiences Among Bisexual Women and Men versus Lesbians and Gay Men. *Journal of Bisexuality*, 18(2), 168-185. <https://doi.org/10.1080/15299716.2018.1458682>
- Pachankis, J. E., Clark, K. A., Burton, C. L., Hughto, J. M. W., Bränström, R., & Keene, D. E. (2020). Sex, status, competition, and exclusion: Intraminority stress from within the gay community and gay and bisexual men's mental health. *Journal of Personality and Social Psychology*, 119(3), 713-740. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/pspp0000282>
- Pachankis, J. E., Mahon, C. P., Jackson, S. D., Fetzner, B. K., & Bränström, R. (2020). Sexual orientation concealment and mental health: A conceptual and meta-analytic review. *Psychological Bulletin*, 146(10), 831-871. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/bul0000271>
- Paechter, C., Toft, A., & Carlile, A. (2021). Non-binary young people and schools: Pedagogical insights from a small-scale interview study. *Pedagogy, Culture & Society*, 29(5), 695-713. <https://doi.org/10.1080/14681366.2021.1912160>
- Pallant, J. (2020). *SPSS survival manual: A step by step guide to data analysis using IBM SPSS* (7th ed.). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781003117452>
- Parent, M. C., Gobble, T. D., & Rochlen, A. (2019). Social media behavior, toxic masculinity, and depression. *Psychology of Men & Masculinities*, 20(3), 277–287. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/men0000156>
- Parent, M. C., Rochlen, A. B., & Wille, L. (2019). Precursors to heterophobia: An examination of temporal sequence among a sample of gay men. *Psychology of Men & Masculinities*, 20(4), 647–653. <https://doi.org/10.1037/men0000200>
- Park, C. L. (2009). Overview of theoretical perspectives. In C. L. Park, S. Lechner, A. Stanton, & M. Antoni (Eds.), *Medical Illness and Positive Life Change: Can Crisis Lead to Personal Transformation?* (pp. 11-30). American Psychological Association. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/11854-001>

- Park, C. L., Cohen, L. H., & Murch, R. L. (1996). Assessment and Prediction of Stress-Related Growth. *Journal of Personality*, 64(1), 71-105.
<https://doi.org/10.1111/j.1467-6494.1996.tb00815.x>
- Park, Y. S., Konge, L., & Artino Jr, A. R. (2020). The Positivism Paradigm of Research. *Academic Medicine*, 95(5), 690-694.
<https://doi.org/10.1097/ACM.0000000000003093>
- Parmenter, J. G., & Galliher, R. V. (2024). Development and initial validation of the LGBTQ+ Community Resilience and Inequity Scale. *Psychology of Sexual Orientation and Gender Diversity*, 11(1), 56–68.
<https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/sgd0000601>
- Pascoal, P. M., Shaughnessy, K., & Almeida, M. J. (2018). A thematic analysis of a sample of partnered lesbian, gay, and bisexual people's concepts of sexual satisfaction. *Psychology & Sexuality*, 10(2), 101-118.
<https://doi.org/10.1080/19419899.2018.1555185>
- Passmore, D. L., & Baker, R. M. (2005). Sampling Strategies and Power Analysis. In R. A. Swanson, & E. F. Holton (Eds.), *Research in organizations: Foundations and Methods of Inquiry*, (pp. 45-55). Berrett-Koehler Publishers, Inc.
- Paul, R., Smith, N. G., Mohr, J. J., & Ross, L. E. (2014). Measuring dimensions of bisexual identity: Initial development of the Bisexual Identity Inventory. *Psychology of Sexual Orientation and Gender Diversity*, 1(4), 452-460. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/sgd0000069>
- Pavanello Decaro, S., & Prunas, A. (2024). Internalized Homonegativity and Sexual Quality of Life in Italian Lesbian and Bisexual Women. *Healthcare*, 12(6), 638.
<https://doi.org/10.3390/healthcare12060638>
- Peixoto, M. M., Amarelo-Pires, I., Pimentel Biscaia, M. S., & Machado, P. P. (2018). Sexual self-esteem, sexual functioning and sexual satisfaction in Portuguese heterosexual university students. *Psychology & Sexuality*, 9(4), 305-316.
<https://doi.org/10.1080/19419899.2018.1491413>

- Pennington, S. (2009). Bisexuals “Doing Gender” in Romantic Relationships. *Journal of Bisexuality*, 9(1), 33-69. <https://doi.org/10.1080/15299710802660029>
- Pepping, C. A., Cronin, T. J., Halford, W. K., & Lyons, A. (2019). Minority Stress and Same-Sex Relationship Satisfaction: The Role of Concealment Motivation. *Family Process*, 58(2), 496-508. <https://doi.org/10.1111/famp.12365>
- Pereira, D. G., Afonso, A., & Medeiros, F. M. (2015). Overview of Friedman’s Test and Post-hoc Analysis. *Communications in Statistics-Simulation and Computation*, 44(10), 2636-2653. <https://doi.org/10.1080/03610918.2014.931971>
- Perry, D. G., Pauletti, R. E., & Cooper, P. J. (2019). Gender identity in childhood: A review of the literature. *International Journal of Behavioral Development*, 43(4), 289-304. <https://doi.org/10.1177/0165025418811129>
- Persson, T. J., & Pfaus, J. G. (2015). Bisexuality and Mental Health: Future Research Directions. *Journal of Bisexuality*, 15(1), 82-98. <https://doi.org/10.1080/15299716.2014.994694>
- Perugini, M. L. L., de la Iglesia, G., Solano, A. C., & Keyes, C. L. M. (2017). The Mental Health Continuum–Short Form (MHC–SF) in the Argentinean Context: Confirmatory Factor Analysis and Measurement Invariance. *Europe's Journal of Psychology*, 13(1), 93. <https://doi.org/10.5964/ejop.v13i1.1163>
- Petersen, J. L., & Hyde, J. S. (2010). A meta-analytic review of research on gender differences in sexuality, 1993–2007. *Psychological Bulletin*, 136(1), 21–38. <https://doi.org/10.1037/a0017504>
- Petersen, K. J., Qualter, P., & Humphrey, N. (2019). The Application of Latent Class Analysis for Investigating Population Child Mental Health: A Systematic Review. *Frontiers in Psychology*, 10, 1214. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2019.01214>
- Petrocchi, N., Pistella, J., Salvati, M., Carone, N., Laghi, F., & Baiocco, R. (2020). I Embrace My LGB Identity: Self-Reassurance, Social Safeness, and the Distinctive Relevance of Authenticity to Well-Being in Italian Lesbians, Gay

- Men, and Bisexual People. *Sexuality Research and Social Policy*, 17(1), 75-86.
<https://doi.org/10.1007/s13178-018-0373-6>
- Petruzzella, A., Feinstein, B. A., Davila, J., & Lavner, J. A. (2019). Moderators of the Association Between Community Connectedness and Internalizing Symptoms Among Gay Men. *Archives of Sexual Behavior*, 48, 1519-1528.
<https://doi.org/10.1007/s10508-018-1355-8>
- Phemister, A. A., & Crewe, N. M. (2012). Objective Self-Awareness and Stigma: Implications for Persons with Visible Disabilities. In I. Marini, & M. A. Stebnicki (Eds.), *The Psychological and Social Impact of Illness and Disability* (6th ed., pp. 109-116). Springer Publishing Company.
- Philaretou, A. G., & Allen, K. R. (2003). Macro and micro dynamics of male sexual anxiety: Theory and intervention. *International Journal of Men's Health*, 2(3), 201-221.
- Piedmont, R. L. (2014). Inter-item Correlations. In A. C. Michalos (Ed.), *Encyclopedia of Quality of Life and Well-Being Research* (pp. 3303-3304). Springer.
https://doi.org/10.1007/978-94-007-0753-5_1493
- Pirkis, J., Spittal, M. J., Keogh, L., Mousaferiadis, T., & Currier, D. (2017). Masculinity and suicidal thinking. *Social Psychiatry and Psychiatric Epidemiology*, 52, 319-327. <https://doi.org/10.1007/s00127-016-1324-2>
- Pistella, J., Rosati, F., & Baiocco, R. (2022). Feeling safe and content: Relationship to internalized sexual stigma, self-awareness, and identity uncertainty in Italian lesbian and bisexual women. *Journal of Lesbian Studies*, 27(1), 41–59.
<https://doi.org/10.1080/10894160.2022.2087344>
- Pitoňák, M., & Čihák, M. (2023). Understanding broader LGB+ identity from a post-socialist perspective: assessment of validity of the Lesbian, Gay, and Bisexual Identity Scale (LGBIS) on a Czech sample. *Československá Psychologie*, 67(2), 121-140. <https://doi.org/10.51561/cspsych.67.2.121>
- Plano Clark, V. L., Huddleston-Casas, C. A., Churchill, S. L., O'Neil Green, D., & Garrett, A. L. (2008). *Mixed Methods Approaches in Family Science*

- Research. *Journal of Family Issues*, 29(11), 1543-1566.
<https://doi.org/10.1177/0192513X08318251>
- Pleck, J. H. (1995). The gender role strain paradigm: An update. In R. F. Levant, & W. S. Pollack (Eds.), *A new psychology of men* (pp. 11–32). Basic Books/Hachette Book Group.
- Pleck, J.H. (1981). *The Myth of Masculinity*. MIT Press.
- Plöderl, M., & Tremblay, P. (2015). Mental health of sexual minorities. A systematic review. *International Review of Psychiatry*, 27(5), 367-385.
<https://doi.org/10.3109/09540261.2015.1083949>
- Polihronakis, C. J. C., Velez, B. L., & Brewster, M. E. (2021). Bisexual men's sexual health: A test of minority stress theory. *Psychology of Men & Masculinities*, 22(1), 201-215.
<https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/men0000304>
- Pollitt, A. M., & Roberts, T. S. (2021). Internalized Binegativity, LGBTQ + Community Involvement, and Definitions of Bisexuality. *Journal of Bisexuality*, 21(3), 357-379. <https://doi.org/10.1080/15299716.2021.1984363>
- Pollitt, A. M., Mernitz, S. E., Russell, S. T., Curran, M. A., & Toomey, R. B. (2021). Heteronormativity in the Lives of Lesbian, Gay, Bisexual, and Queer Young People. *Journal of Homosexuality*, 68(3), 522-544.
<https://doi.org/10.1080/00918369.2019.1656032>
- Pompili, M., Lester, D., Forte, A., Seretti, M. E., Erbuto, D., Lamis, D. A., ... & Girardi, P. (2014). Bisexuality and Suicide: A Systematic Review of the Current Literature. *The Journal of Sexual Medicine*, 11(8), 1903-1913.
<https://doi.org/10.1111/jsm.12581>
- Porta, C. M., Gower, A. L., Brown, C., Wood, B., & Eisenberg, M. E. (2019). Perceptions of Sexual Orientation and Gender Identity Minority Adolescents About Labels. *Western Journal of Nursing Research*, 42(2), 81-89.
<https://doi.org/10.1177/0193945919838618>

- Poteat, V. P., Sinclair, K. O., DiGiovanni, C. D., Koenig, B. W., & Russell, S. T. (2012). Gay–Straight Alliances Are Associated With Student Health: A Multischool Comparison of LGBTQ and Heterosexual Youth. *Journal of Research on Adolescence*, 23(2), 319-330. <https://doi.org/10.1111/j.1532-7795.2012.00832.x>
- Potki, R., Ziaei, T., Faramarzi, M., Moosazadeh, M., & Shahhosseini, Z. (2017). Bio-psycho-social factors affecting sexual self-concept: A systematic review. *Electronic Physician*, 9(9), 5172. <https://doi.org/10.19082/5172>
- Price, D. M., Gesselman, A. N., & Garcia, J. R. (2019). Single Bisexual Men’s and Women’s Perceptions of Acceptance in the LGBTQ Community. *Journal of Homosexuality*, 67(14), 1923-1947. <https://doi.org/10.1080/00918369.2019.1618645>
- Price-Feeney, M., Green, A. E., & Dorison, S. (2020). Understanding the Mental Health of Transgender and Nonbinary Youth. *Journal of Adolescent Health*, 66(6), 684-690. <https://doi.org/10.1016/j.jadohealth.2019.11.314>
- Prieto, K. (2021). Bisexuality and Bisexuality Studies. In K. K. Strunk, & S. A. Shelton (Eds.), *Encyclopedia of Queer Studies in Education* (pp. 58-63). Brill.
- Prior, E. E. (2021). Navigating Genders and Orientations: An Exploration of Bisexuality and Pansexuality. In S. J. Dodd (Ed.), *The Routledge International Handbook of Social Work and Sexualities* (pp. 56-66). Routledge.
- Priyashantha, K. G., De Alwis, A. C., & Welmilla, I. (2023). Gender stereotypes change outcomes: A systematic literature review. *Journal of Humanities and Applied Social Sciences*, 5(5), 450-466. <https://doi.org/10.1108/JHASS-07-2021-0131>
- Provence, M. M., Parent, M. C., Rochlen, A. B., & Chester, M. R. (2019). Development of the Gay Male Heterophobia Scale. *Psychology of Men & Masculinities*, 20(1), 44–54. <https://doi.org/10.1037/men0000158>
- Provence, M. M., Rochlen, A. B., Chester, M. R., & Smith, E. R. (2014). “just one of the guys”: A qualitative study of gay men’s experiences in mixed sexual

- orientation men's groups. *Psychology of Men & Masculinity*, 15(4), 427–436. <https://doi.org/10.1037/a0035026>
- Pulice-Farrow, L., McNary, S. B., & Galupo, M. P. (2019). “Bigender is just a Tumblr thing”: microaggressions in the romantic relationships of gender non-conforming and agender transgender individuals. *Sexual and Relationship Therapy*, 35(3), 362-381. <https://doi.org/10.1080/14681994.2018.1533245>
- Putnick, D. L., & Bornstein, M. H. (2016). Measurement invariance conventions and reporting: The state of the art and future directions for psychological research. *Developmental Review*, 41, 71-90. <https://doi.org/10.1016/j.dr.2016.06.004>
- Quiñones, T. J., Woodward, E. N., & Pantalone, D. W. (2017). Sexual minority reflections on their psychotherapy experiences. *Psychotherapy Research*, 27(2), 189-200. <https://doi.org/10.1080/10503307.2015.1090035>
- Radloff, L. S. (1977). The CES-D Scale: A Self-Report Depression Scale for Research in the General Population. *Applied Psychological Measurement*, 1(3), 385-401. <https://doi.org/10.1177/014662167700100306>
- Rahman, M. S. (2016). The Advantages and Disadvantages of Using Qualitative and Quantitative Approaches and Methods in Language “Testing and Assessment” Research: A Literature Review. *Journal of Education and Learning*, 6, 102-112. <https://doi.org/10.5539/jel.v6n1p102>
- Rainbow Health Victoria. (2021). *Research Matters: Bisexuality, health and wellbeing* [Fact sheet]. Australian Research Centre in Sex, Health and Society, La Trobe University. <https://rainbowhealthaustralia.org.au/media/pages/research-resources/research-matters-bisexual-health-wellbeing/2357976875-1709686053/bisexuality-health-wellbeing.pdf>
- Ramasamy, V. R. (2020). Young, disabled and LGBT+ identities. In A. Toft, & A. Franklin (Eds.), *Young, Disabled and LGBT+: Voices, Identities and Intersections* (pp. 159-178). Routledge.

- Rankin, S., & Garvey, J. C. (2015). Identifying, Quantifying, and Operationalizing Queer-Spectrum and Trans-Spectrum Students: Assessment and Research in Student Affairs. *New Directions for Student Services*, 2015(152), 73-84. <https://doi.org/10.1002/ss.20146>
- Rawat, P. S. (2014). Patriarchal Beliefs, Women's Empowerment, and General Well-being. *Vikalpa: The Journal for Decision Makers*, 39(2), 43-56. <https://doi.org/10.1177/0256090920140206>
- Raykov, T., & Marcoulides, G. A. (2010). *Introduction to Psychometric Theory*. Routledge. <https://doi.org/10.4324/9780203841624>
- Read, J. P., Kahler, C. W., Strong, D. R., & Colder, C. R. (2006). Development and preliminary validation of the Young Adult Alcohol Consequences Questionnaire. *Journal of Studies on Alcohol*, 67(1), 169–177. <https://doi.org/10.15288/jsa.2006.67.169>
- Reczek, C. (2020). Sexual- and Gender-Minority Families: A 2010 to 2020 Decade in Review. *Journal of Marriage and Family*, 82(1), 300-325. <https://doi.org/10.1111/jomf.12607>
- Reynolds, A. L., & Hanjorgiris, W. F. (2000). Coming out: Lesbian, Gay, and Bisexual Identity Development. In R. M. Perez, K. A. DeBord, & K. J. Bieschke (Eds.), *Handbook of Counseling and Psychotherapy with Lesbian, Gay, and Bisexual Clients* (pp. 35–56). American Psychological Association. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/10339-002>
- Ribeiro-Gonçalves, J. A., Costa, P. A., & Leal, I. (2019). Psychological Distress in Older Portuguese Gay and Bisexual Men: The Mediating Role of LGBT Community Connectedness. *International Journal of Sexual Health*, 31(4), 407-413. <https://doi.org/10.1080/19317611.2019.1670315>
- Rice, K. (2015). Pansexuality. In P. Whelehan, & A. Bolin (Eds.), *The International Encyclopedia of Human Sexuality* (pp. 861-1042). Wiley-Blackwell. <https://doi.org/10.1002/9781118896877.wbiehs328>

- Richards, C., Bouman, W. P., & Barker, M. (Eds.). (2017). *Genderqueer and Non-Binary Genders*. Palgrave Macmillan London. <https://doi.org/10.1057/978-1-137-51053-2>
- Richards, C., Bouman, W. P., Seal, L., Barker, M. J., Nieder, T. O., & Tsjoen, G. (2016). Non-binary or genderqueer genders. *International Review of Psychiatry*, 28(1), 95–102. <https://doi.org/10.3109/09540261.2015.1106446>
- Richardson, D. (2010). Youth masculinities: compelling male heterosexuality. *The British Journal of Sociology*, 61(4), 737-756. <https://doi.org/10.1111/j.1468-4446.2010.01339.x>
- Riggle, E. D. B., & Rostosky, S. S. (2012). *A positive view of LGBTQ: Embracing identity and cultivating well-being*. Rowman & Littlefield.
- Riggle, E. D. B., Whitman, J. S., Olson, A., Rostosky, S. S., & Strong, S. (2008). The positive aspects of being a lesbian or gay man. *Professional Psychology: Research and Practice*, 39(2), 210–217. <https://doi.org/10.1037/0735-7028.39.2.210>
- Riggle, E. D. B., Mohr, J. J., Rostosky, S. S., Fingerhut, A. W., & Balsam, K. F. (2014). A multifactor lesbian, gay, and bisexual positive identity measure (LGB-PIM). *Psychology of Sexual Orientation and Gender Diversity*, 1(4), 398-411. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/sgd0000057>
- Riggle, E. D. B., Rostosky, S. S., & Horne, S. G. (2010). Psychological distress, well-being, and legal recognition in same-sex couple relationships. *Journal of Family Psychology*, 24(1), 82. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/a0017942>
- Riggle, E. D. B., Rostosky, S. S., Black, W. W., & Rosenkrantz, D. E. (2017). Outness, concealment, and authenticity: Associations with LGB individuals' psychological distress and well-being. *Psychology of Sexual Orientation and Gender Diversity*, 4(1), 54-62. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/sgd0000202>
- Riggs, D. W., & das Nair, R. (2012). Intersecting Identities. In R. das Nair, & C. Butler (Eds.), *Intersectionality, Sexuality and Psychological Therapies: Working with Lesbian, Gay and Bisexual Diversity* (pp. 9-30). John Wiley & Sons, Ltd.

- Risman, B. J., & Fleming, C. (2022). Category X: What does the Visibility of People who Reject the Gender Binary Mean for the Gender Structure? *AG About Gender-International Journal of Gender Studies*, 11(21). <https://doi.org/10.15167/2279-5057/AG2022.11.21.2005>
- Robbins, C. K., & McGowan, B. L. (2016). Intersectional Perspectives on Gender and Gender Identity Development. In E. S. Abes (Ed.), *Critical Perspectives on Student Development Theory* (pp. 71-83). Jossey-Bass. <http://dx.doi.org/10.1002/ss.20176>
- Roberts, B. W., & Donahue, E. M. (1994). One Personality, Multiple Selves: Integrating Personality and Social Roles. *Journal of Personality*, 62(2), 199-218. <https://doi.org/10.1111/j.1467-6494.1994.tb00291.x>
- Roberts, L. M., & Christens, B. D. (2020). Pathways to Well-being among LGBT adults: Sociopolitical Involvement, Family Support, Outness, and Community Connectedness with Race/Ethnicity as a Moderator. *American Journal of Community Psychology*, 67(3-4), 405-418. <https://doi.org/10.1002/ajcp.12482>
- Roberts, T. S., Horne, S. G., & Hoyt, W. T. (2015). Between a Gay and a Straight Place: Bisexual Individuals' Experiences with Monosexism. *Journal of Bisexuality*, 15(4), 554-569. <http://dx.doi.org/10.1080/15299716.2015.1111183>
- Robinson, B. A. (2012). Is This What Equality Looks Like? How Assimilation Marginalizes the Dutch LGBT Community. *Sexuality Research and Social Policy*, 9, 327-336. <https://doi.org/10.1007/s13178-012-0084-3>
- Robinson, M., & Ross, L. E. (2013). Gender and sexual minorities: Intersecting inequalities and health. *Ethnicity and Inequalities in Health and Social Care*, 6(4), 91-96. <https://doi.org/10.1108/EIHSC-01-2014-0003>
- Rolstad, S., Adler, J., & Rydén, A. (2011). Response Burden and Questionnaire Length: Is Shorter Better? A Review and Meta-analysis. *Value in Health*, 14(8), 1101-1108. <https://doi.org/10.1016/j.jval.2011.06.003>

- Rosario, M., Schrimshaw, E. W., & Hunter, J. (2011). Different Patterns of Sexual Identity Development over Time: Implications for the Psychological Adjustment of Lesbian, Gay, and Bisexual Youths. *Journal of Sex Research*, 48(1), 3-15. <https://doi.org/10.1080/00224490903331067>
- Rosario, M., Schrimshaw, E. W., Hunter, J., & Braun, L. (2006). Sexual identity development among lesbian, gay, and bisexual youths: Consistency and change over time. *Journal of Sex Research*, 43(1), 46-58. <https://doi.org/10.1080/00224490609552298>
- Rosati, F., Lorusso, M. M., Pistella, J., Giovanardi, G., Di Giannantonio, B., Mirabella, M., ... & Baiocco, R. (2022). Non-Binary Clients' Experiences of Psychotherapy: Uncomfortable and Affirmative Approaches. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 19(22), 15339. <https://doi.org/10.3390/ijerph192215339>
- Rosenfield, S., & Mouzon, D. (2013). Gender and Mental Health. In C. S. Aneshensel, J. C. Phelan, & A. Bierman (Eds.), *Handbook of the Sociology of Mental Health* (pp. 277-296). Springer. https://doi.org/10.1007/978-94-007-4276-5_14
- Ross, L. E., Dobinson, C., & Eady, A. (2010). Perceived Determinants of Mental Health for Bisexual People: A Qualitative Examination. *American Journal of Public Health*, 100(3), 496-502. <https://doi.org/10.2105/AJPH.2008.156307>
- Ross, L. E., Manley, M. H., Goldberg, A. E., Januwalla, A., Williams, K., & Flanders, C. E. (2017). Characterizing non-monosexual women at risk for poor mental health outcomes: A mixed methods study. *Canadian Journal of Public Health*, 108, e296-e305. <https://doi.org/10.17269/CJPH.108.5884>
- Ross, L. E., O'Gorman, L., MacLeod, M. A., Bauer, G. R., MacKay, J., & Robinson, M. (2016). Bisexuality, poverty and mental health: A mixed methods analysis. *Social Science & Medicine*, 156, 64-72. <https://doi.org/10.1016/j.socscimed.2016.03.009>
- Ross, L. E., Salway, T., Tarasoff, L. A., MacKay, J. M., Hawkins, B. W., & Fehr, C. P. (2018). Prevalence of Depression and Anxiety Among Bisexual People Compared to Gay, Lesbian, and Heterosexual Individuals: A Systematic

- Review and Meta-Analysis. *The Journal of Sex Research*, 55(4-5), 435-456.
<https://doi.org/10.1080/00224499.2017.1387755>
- Rostosky, S. S., & Riggle, E. D. (2017). Same-sex relationships and minority stress. *Current Opinion in Psychology*, 13, 29-38.
<https://doi.org/10.1016/j.copsyc.2016.04.011>
- Rostosky, S. S., Cardom, R. D., Hammer, J. H., & Riggle, E. D. B. (2018). LGB positive identity and psychological well-being. *Psychology of Sexual Orientation and Gender Diversity*, 5(4), 482-489.
<https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/sgd0000298>
- Rostosky, S. S., Dekhtyar, O., Cupp, P. K., & Anderman, E. M. (2008). Sexual Self-Concept and Sexual Self-Efficacy in Adolescents: A Possible Clue to Promoting Sexual Health? *Journal of Sex Research*, 45(3), 277-286.
<https://doi.org/10.1080/00224490802204480>
- Rostosky, S. S., Riggle, E. D., Pascale-Hague, D., & McCants, L. E. (2010). The positive aspects of a bisexual self-identification. *Psychology & Sexuality*, 1(2), 131-144. <https://doi.org/10.1080/19419899.2010.484595>
- Rovira, M., Lega, L., Suso-Ribera, C., & Orue, I. (2022). The role of women's traditional gender beliefs in depression, intimate partner violence and stress: insights from a Spanish abbreviated multicultural measure. *BMC Women's Health*, 22(1), 17. <https://doi.org/10.1186/s12905-021-01572-2>
- Rua, T., Aytug, Z., Simarasl, N., & Lin, L. (2020). How traditional gender roles hurt both women and men: negative processes and outcomes in mixed-gender negotiations. *Gender in Management: An International Journal*, 36(2), 271-293. <https://doi.org/10.1108/GM-05-2019-0065>
- Rudman, L. A., & Glick, P. (2001). Prescriptive Gender Stereotypes and Backlash Toward Agentic Women. *Journal of Social Issues*, 57(4), 743-762.
<https://doi.org/10.1111/0022-4537.00239>
- Rudman, L. A., & Glick, P. (2021). *The Social Psychology of Gender: How Power and Intimacy Shape Gender Relations* (2nd ed.). Guilford Publications.

- Russell, S. T., & Fish, J. N. (2016). Mental Health in Lesbian, Gay, Bisexual, and Transgender (LGBT) Youth. *Annual Review of Clinical Psychology*, 12, 465-487. <https://doi.org/10.1146/annurev-clinpsy-021815-093153>
- Rust, P. (1996). Managing Multiple Identities: Diversity among bisexual women and men. In B. A. Firestein (Ed.), *Bisexuality: The Psychology and Politics of an Invisible Minority* (pp. 53-83). Sage Publications, Inc.
- Rust, P. C. (2000). Make Me a Map: Bisexual Men's Images of Bisexual Community. *Journal of Bisexuality*, 1(2-3), 47-108. https://doi.org/10.1300/J159v01n02_03
- Rust, P. C. (2000). Two Many and Not Enough. *Journal of Bisexuality*, 1, 31-68. https://doi.org/10.1300/j159v01n01_04
- Rust, P. C. R. (2002). Bisexuality: The State of the Union. *Annual Review of Sex Research*, 13(1), 180-240. <http://dx.doi.org/10.1080/10532528.2002.10559805>
- Rusticus, S. A., & Lovato, C. Y. (2019). Impact of sample size and variability on the power and type I error rates of equivalence tests: A simulation study. *Practical Assessment, Research, and Evaluation*, 19(1), 11. <https://doi.org/10.7275/4s9m-4e81>
- Ryan, W. S., & Blascovich, J. (2015). Measures of Attitudes towards Sexual Orientation: Heterosexism, Homophobia, and Internalized Stigma. *Measures of Personality and Social Psychological Constructs*, 719-751. <https://doi.org/10.1016/B978-0-12-386915-9.00025-5>
- Ryff, C. D. (1989). Happiness is everything, or is it? Explorations on the meaning of psychological well-being. *Journal of Personality and Social Psychology*, 57(6), 1069-1081. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/0022-3514.57.6.1069>
- Ryff, C. D. (2013). Eudaimonic well-being and health: Mapping consequences of self-realization. In A. S. Waterman (Ed.), *The best within us: Positive psychology perspectives on eudaimonia* (pp. 77-98). American Psychological Association. <https://doi.org/10.1037/14092-005>

- Ryff, C. D., & Keyes, C. L. M. (1995). The structure of psychological well-being revisited. *Journal of Personality and Social Psychology*, 69(4), 719-727. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/0022-3514.69.4.719>
- Ryff, C. D., & Singer, B. H. (2003). Flourishing under fire: Resilience as a prototype of challenged thriving. In C. L. M. Keyes, & J. Haidt (Eds.), *Flourishing: Positive psychology and the life well lived* (pp. 15–36). American Psychological Association.
- Ryff, C. D., & Singer, B. H. (2008). Know Thyself and Become What You Are: A Eudaimonic Approach to Psychological Well-Being. *Journal of Happiness Studies*, 9, 13-39. <https://doi.org/10.1007/s10902-006-9019-0>
- Saewyc, E. M. (2011). Research on Adolescent Sexual Orientation: Development, Health Disparities, Stigma, and Resilience. *Journal of Research on Adolescence*, 21(1), 256-272. <https://doi.org/10.1111/j.1532-7795.2010.00727.x>
- Sakaluk, J. K., Kim, J., Campbell, E., Baxter, A., & Impett, E. A. (2020). Self-esteem and sexual health: a multilevel meta-analytic review. *Health Psychology Review*, 14(2), 269-293. <https://doi.org/10.1080/17437199.2019.1625281>
- Salfas, B., Rendina, H. J., & Parsons, J. T. (2019). What is the role of the community? Examining minority stress processes among gay and bisexual men. *Stigma and Health*, 4(3), 300–309. <https://doi.org/10.1037/sah0000143>
- Salim, S., Robinson, M., & Flanders, C. E. (2019). Bisexual women’s experiences of microaggressions and microaffirmations and their relation to mental health. *Psychology of Sexual Orientation and Gender Diversity*, 6(3), 336–346. <https://doi.org/10.1037/sgd0000329>
- Salinas-Quiroz, F., Costa, P. A., & Lozano-Verduzco, I. (2020). Parenting Aspiration among Diverse Sexual Orientations and Gender Identities in Mexico, and Its Association with Internalized Homo/Transnegativity and Connectedness to the LGBTQ Community. *Journal of Family Issues*, 41(6), 759-783. <https://doi.org/10.1177/0192513X19881675>

- Salvati, M., Sari, T., Pellegrini, V., & De Cristofaro, V. (2023). Gay, Lesbian, and Bisexual (LGB) peoples' leadership self-effectiveness: The roles of internalized sexual stigma, LGB positive identity, and traditional masculinity. *Frontiers in Sociology*, 8. <https://doi.org/10.3389/fsoc.2023.1108085>
- Salway, T., Ross, L. E., Fehr, C. P., Burley, J., Asadi, S., Hawkins, B., & Tarasoff, L. A. (2019). A Systematic Review and Meta-Analysis of Disparities in the Prevalence of Suicide Ideation and Attempt Among Bisexual Populations. *Archives of Sexual Behavior*, 48, 89-111. <https://doi.org/10.1007/s10508-018-1150-6>
- Sanchez, D. T., Fetterolf, J. C., & Rudman, L. A. (2012). Eroticizing Inequality in the United States: The Consequences and Determinants of Traditional Gender Role Adherence in Intimate Relationships. *Journal of Sex Research*, 49(2-3), 168-183. <https://doi.org/10.1080/00224499.2011.653699>
- Sánchez-López, M. D. P., Cuellar-Flores, I., & Dresch, V. (2012). The impact of gender roles on health. *Women & Health*, 52(2), 182-196. <https://doi.org/10.1080/03630242.2011.652352>
- Sanscartier, S., & MacDonald, G. (2019). Healing through community connection? Modeling links between attachment avoidance, connectedness to the LGBTQ+ community, and internalized heterosexism. *Journal of Counseling Psychology*, 66(5), 564–576. <https://doi.org/10.1037/cou0000381>
- Santtila, P., Wager, I., Witting, K., Harlaar, N., Jern, P., Johansson, A. D. A., ... & Sandnabba, N. K. (2007). Discrepancies between Sexual Desire and Sexual Activity: Gender Differences and Associations with Relationship Satisfaction. *Journal of Sex & Marital Therapy*, 34(1), 31-44. <https://doi.org/10.1080/00926230701620548>
- Sapsford R. (2007). *Survey Research* (2nd ed.). Sage.
- Sarkova, M., Bacikova-Sleskova, M., Orosova, O., Madarasova Geckova, A., Katreniakova, Z., Klein, D., ... & van Dijk, J. P. (2013). Associations between assertiveness, psychological well-being, and self-esteem in

- adolescents. *Journal of Applied Social Psychology*, 43(1), 147-154. <https://doi.org/10.1111/j.1559-1816.2012.00988.x>
- Sarno, E. L., Dyar, C., Newcomb, M. E., & Whitton, S. W. (2022). Relationship quality and mental health among sexual and gender minorities. *Journal of Family Psychology*, 36(5), 770-779. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/fam0000944>
- Sarno, E. L., Newcomb, M. E., Feinstein, B. A., & Mustanski, B. (2020). Bisexual Men's Experiences with Discrimination, Internalized Binegativity, and Identity Affirmation: Differences by Partner Gender. *Archives of Sexual Behavior*, 49(5), 1783-1798. <https://doi.org/10.1007/s10508-020-01712-z>
- Savin-Williams, R. C. (2001). A critique of research on sexual-minority youths. *Journal of Adolescence*, 24(1), 5-13. <https://doi.org/10.1006/jado.2000.0369>
- Savin-Williams, R. C. (2011). Identity Development Among Sexual-Minority Youth. In S. Schwartz, K. Luyckx, & V. Vignoles (Eds.), *Handbook of Identity Theory and Research* (pp. 671-689). Springer. https://doi.org/10.1007/978-1-4419-7988-9_28
- Savin-Williams, R. C. (2014). An Exploratory Study of the Categorical Versus Spectrum Nature of Sexual Orientation. *The Journal of Sex Research*, 51(4), 446-453. <https://doi.org/10.1080/00224499.2013.871691>
- Savin-Williams, R. C., & Diamond, L. M. (2000). Sexual Identity Trajectories Among Sexual-Minority Youths: Gender Comparisons. *Archives of Sexual Behavior*, 29, 607-627. <https://doi.org/10.1023/A:1002058505138>
- Savin-Williams, R. C., & Ream, G. L. (2007). Prevalence and Stability of Sexual Orientation Components During Adolescence and Young Adulthood. *Archives of Sexual Behavior*, 36, 385-394. <https://doi.org/10.1007/s10508-006-9088-5>
- Savin-Williams, R. C., Cash, B. M., McCormack, M., & Rieger, G. (2017). Gay, Mostly Gay, or Bisexual Leaning Gay? An Exploratory Study Distinguishing Gay Sexual Orientations Among Young Men. *Archives of Sexual Behavior*, 46, 265–272. <http://dx.doi.org/10.1007/s10508-016-0848-6>

- Scandurra, C., Esposito, C., Fantacci, F., Borrello, L., Bochicchio, V., Giunti, D., & Antonelli, P. (2023). Social Support, Identity Affirmation, and Psychological Well-Being: A Developmental and Intersectional Comparison between Italian Cisgender and Non-Binary People with Bisexual Orientation. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 20(4), 3237. <https://doi.org/10.3390/ijerph20043237>
- Scandurra, C., Mezza, F., Maldonato, N. M., Bottone, M., Bochicchio, V., Valerio, P., & Vitelli, R. (2019). Health of Non-binary and Genderqueer People: A Systematic Review. *Frontiers in Psychology*, 10, 1453. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2019.01453>
- Scandurra, C., Pennasilico, A., Esposito, C., Mezza, F., Vitelli, R., Bochicchio, V., ... & Amodeo, A. L. (2020). Minority Stress and Mental Health in Italian Bisexual People. *Social Sciences*, 9(4), 46. <https://doi.org/10.3390/socsci9040046>
- Schachter, E. P. (2004). Identity Configurations: A New Perspective on Identity Formation in Contemporary Society. *Journal of Personality*, 72(1), 167-200. <https://doi.org/10.1111/j.0022-3506.2004.00260.x>
- Schachter, E. P. (2005). Context and Identity Formation: A Theoretical Analysis and a Case Study. *Journal of Adolescent Research*, 20(3), 375-395. <https://doi.org/10.1177/0743558405275172>
- Scherrer, K. S., Kazyak, E., & Schmitz, R. (2015). Getting “Bi” in the Family: Bisexual People's Disclosure Experiences. *Journal of Marriage and Family*, 77(3), 680-696. <https://doi.org/10.1111/jomf.12190>
- Schick, V., & Dodge, B. (2012). Introduction to the Special Issue: Bisexual Health: Unpacking the Paradox. *Journal of Bisexuality*, 12(2), 161-167. <https://doi.org/10.1080/15299716.2012.674849>
- Schinka, J. A., Velicer, W. F., & Weiner, I. B. (Eds.). (2013). *Handbook of Psychology: Research Methods in Psychology* (2nd ed.). John Wiley & Sons, Inc.
- Schoenfeld, E. A., Loving, T. J., Pope, M. T., Huston, T. L., & Štulhofer, A. (2017). Does Sex Really Matter? Examining the Connections Between Spouses'

- Nonsexual Behaviors, Sexual Frequency, Sexual Satisfaction, and Marital Satisfaction. *Archives of Sexual Behavior*, 46, 489-501. <https://doi.org/10.1007/s10508-015-0672-4>
- Schrimshaw, E. W., Downing, M. J., & Cohn, D. J. (2018). Reasons for Non-Disclosure of Sexual Orientation Among Behaviorally Bisexual Men: Non-Disclosure as Stigma Management. *Archives of Sexual Behavior*, 47, 219-233. <https://doi.org/10.1007/s10508-016-0762-y>
- Schrimshaw, E. W., Siegel, K., Downing, M. J., Jr., & Parsons, J. T. (2013). Disclosure and concealment of sexual orientation and the mental health of non-gay-identified, behaviorally bisexual men. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 81(1), 141–153. <https://doi.org/10.1037/a0031272>
- Schudson, Z. C., & Morgenroth, T. (2022). Non-binary gender/sex identities. *Current Opinion in Psychology*, 101499. <https://doi.org/10.1016/j.copsyc.2022.101499>
- Schuler, M. S., & Collins, R. L. (2020). Sexual minority substance use disparities: Bisexual women at elevated risk relative to other sexual minority groups. *Drug and Alcohol Dependence*, 206, 107755. <https://doi.org/10.1016/j.drugalcdep.2019.107755>
- Schütte, S., Chastang, J. F., Parent-Thirion, A., Vermeulen, G., & Niedhammer, I. (2014). Social Inequalities in Psychological Well-Being: A European Comparison. *Community Mental Health Journal*, 50, 987-990. <https://doi.org/10.1007/s10597-014-9725-8>
- Segarra-Echebarría, R., Fernández-Pérez, I., García-Moncho, J. M., & Delarze-Carrillo, L. (2015). Psychosexual Development and Sexual Dysfunctions. In M. Sáenz-Herrero (Ed.), *Psychopathology in Women: Incorporating Gender Perspective into Descriptive Psychopathology* (pp. 25-51). Springer. https://doi.org/10.1007/978-3-319-05870-2_2
- Seligman, M. E., & Csikszentmihalyi, M. (2014). Positive Psychology: An Introduction. In M. Csikszentmihalyi (Ed.), *Flow and the Foundations of Positive Psychology: The Collected Works of Mihaly Csikszentmihalyi* (pp. 279-298). Springer. https://doi.org/10.1007/978-94-017-9088-8_18

- Sell, R. L. (1997). Defining and Measuring Sexual Orientation: A Review. *Archives of Sexual Behavior*, 26, 643-658. <https://doi.org/10.1023/A:1024528427013>
- Serpe, C., Brown, C., Criss, S., Lamkins, K., & Watson, L. (2020). Bisexual Women: Experiencing and Coping with Objectification, Prejudice, and Erasure. *Journal of Bisexuality*, 20(4), 456-492. <https://doi.org/10.1080/15299716.2020.1820421>
- Settles, I. H., & Buchanan, N. T. (2014). Multiple Groups, Multiple Identities, and Intersectionality. In V. Benet-Martinez, & Y. Y. Hong (Eds.), *The Oxford Handbook of Multicultural Identity* (pp. 160-180). Oxford University Press.
- Sharma, A., & Das, A. (2016). Men, Masculinities, and Violence. *Graduate Journal of Social Science*, 12(3), 7-11.
- Shea, M., & Wong, Y. J. (2012). Femininity and Women's Psychological Well-Being. In P. K. Lundberg-Love, K. L. Nadal, & M. A. Paludi (Eds.), *Women and Mental Disorders* (pp. 17-35). Praeger/ABC-CLIO.
- Shearer, A., Herres, J., Kodish, T., Squitieri, H., James, K., Russon, J., ... & Diamond, G. S. (2016). Differences in Mental Health Symptoms Across Lesbian, Gay, Bisexual, and Questioning Youth in Primary Care Settings. *Journal of Adolescent Health*, 59(1), 38-43. <https://doi.org/10.1016/j.jadohealth.2016.02.005>
- Sheets, R. L., Jr., & Mohr, J. J. (2009). Perceived social support from friends and family and psychosocial functioning in bisexual young adult college students. *Journal of Counseling Psychology*, 56(1), 152-163. <https://doi.org/10.1037/0022-0167.56.1.152>
- Shepherd, C. A. (2021). Monosexual Church Policies and Plurisexual Youth Cultures. In E. Maliepaard, & R. Baumgartner (Eds.), *Bisexuality in Europe: Sexual citizenship, romantic relationships, and bi+ identities* (pp. 51-66). Routledge.
- Shepler, D. K., Smendik, J. M., Cusick, K. M., & Tucker, D. R. (2018). Predictors of sexual satisfaction for partnered lesbian, gay, and bisexual adults. *Psychology of Sexual Orientation and Gender Diversity*, 5(1), 25-35. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/sgd0000252>

- Sheppard, M., & Mayo Jr, J. B. (2012). The Social Construction of Gender and Sexuality: Learning from Two Spirit Traditions. *The Social Studies*, 104(6), 259-270. <https://doi.org/10.1080/00377996.2013.788472>
- Shields, S. A. (2008). Gender: An Intersectionality Perspective. *Sex Roles*, 59, 301-311. <https://doi.org/10.1007/s11199-008-9501-8>
- Shively, M. G., & De Cecco, J. P. (1977). Components of Sexual Identity. *Journal of Homosexuality*, 3(1), 41-48. https://doi.org/10.1300/J082v03n01_04
- Siegel, K., & Meunier, É. (2019). Traditional Sex and Gender Stereotypes in the Relationships of Non-Disclosing Behaviorally Bisexual Men. *Archives of Sexual Behavior*, 48(1), 333-345. <https://doi.org/10.1007/s10508-018-1226-3>
- Siegel, M., Randall, A. K., Lannutti, P. J., Fischer, M. S., Gandhi, Y., Lukas, R., ... & Zemp, M. (2023). Intimate Pride: a Tri-Nation Study on Associations between Positive Minority Identity Aspects and Relationship Quality in Sexual Minorities from German-Speaking Countries. *International Journal of Applied Positive Psychology*, 8(Suppl 2), 129-157. <https://doi.org/10.1007/s41042-022-00070-6>
- Sikweyiya, Y., Addo-Lartey, A. A., Alangea, D. O., Dako-Gyeke, P., Chirwa, E. D., Coker-Appiah, D., ... & Jewkes, R. (2020). Patriarchy and gender-inequitable attitudes as drivers of intimate partner violence against women in the central region of Ghana. *BMC Public Health*, 20, 1-11. <https://doi.org/10.1186/s12889-020-08825-z>
- Silva, T. (2018). A Quantitative Test of Critical Heterosexuality Theory: Predicting Straight Identification in a Nationally Representative Sample. *Sexuality Research and Social Policy*, 15(3), 353-366. <https://doi.org/10.1007/s13178-017-0307-8>
- Simon, W. (2017). *Sexual Conduct: The Social Sources of Human Sexuality* (2nd ed.). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781315129242>

- Simoni, J. M., & Walters, K. L. (2001). Heterosexual Identity and Heterosexism: Recognizing Privilege to Reduce Prejudice. *Journal of Homosexuality*, 41(1), 157-172. https://doi.org/10.1300/J082v41n01_06
- Singh, A., Dew, B. J., Hays, D. G., & Gailis, A. (2007). Relationships Among Internalized Homophobia, Sexual Identity Development, and Coping Resources of Lesbian and Bisexual Women. *Journal of LGBT Issues in Counseling*, 1(3), 15-31. https://doi.org/10.1300/J462v01n03_03
- Singh, S., & Aggarwal, Y. (2020). Are Traditional, Negative Gender Attitudes Associated with Violent Attitudes toward Women? Insights from a New, Culturally Adapted Measure in India. *Sex Roles*, 83(3-4), 143-162. <https://doi.org/10.1007/s11199-019-01102-3>
- Sinha, P., Calfee, C. S., & Delucchi, K. L. (2021). Practitioner's Guide to Latent Class Analysis: Methodological Considerations and Common Pitfalls. *Critical Care Medicine*, 49(1), e63. <https://doi.org/10.1097%2FCCM.00000000000004710>
- Skakoon-Sparling, S., Cox, J., Lachowsky, N. J., Kirschbaum, A. L., Berlin, G. W., Gaspar, M., Adam, B. D., Brennan, D. J., Moore, D. M., Apelian, H., Sang, J. M., Jollimore, J., Grace, D., Grey, C., & Hart, T. A. (2022). Minority stressors and connectedness among urban gay, bisexual, and queer men. *Psychology of Men & Masculinities*, 23(2), 245–256. <https://doi.org/10.1037/men0000388>
- Skinner, O. D., Kurtz-Costes, B., Wood, D., & Rowley, S. J. (2018). Gender Typicality, Felt Pressure for Gender Conformity, Racial Centrality, and Self-Esteem in African American Adolescents. *Journal of Black Psychology*, 44(3), 195-218. <https://doi.org/10.1177/0095798418764244>
- Slagle, R. A. (1995). In defense of Queer Nation: From identity politics to a politics of difference. *Western Journal of Communication (includes Communication Reports)*, 59(2), 85-102. <https://doi.org/10.1080/10570319509374510>
- Smalley, K. B., Warren, J. C., & Barefoot, K. N. (2015). Barriers to Care and Psychological Distress Differences between Bisexual and Gay Men and Women. *Journal of Bisexuality*, 15(2), 230-247. <https://doi.org/10.1080/15299716.2015.1025176>

- Smith, B. A., Murib, Z., Motta, M., Callaghan, T. H., & Theys, M. (2017). "Gay" or "Homosexual"? The Implications of Social Category Labels for the Structure of Mass Attitudes. *American Politics Research*, 46(2), 336-372. <https://doi.org/10.1177/1532673X17706560>
- Smith, M. S., Feinstein, B. A., Mustanski, B., & Newcomb, M. E. (2023). Partner Gender and Binegativity Uniquely Impact Relationship Quality among Bisexual Men. *The Journal of Sex Research*, 60(3), 359-367. <https://doi.org/10.1080/00224499.2022.2106350>
- Smith, N. G., Mohr, J. J., & Ross, L. E. (2017). The role of bisexual-specific minority stressors in sexual compulsivity among bisexual men. *Sexual and Relationship Therapy*, 33(1-2), 81-96. <https://doi.org/10.1080/14681994.2017.1386301>
- Smith, W. G. (2008). *Does gender influence online survey participation? A record-linkage analysis of university faculty online survey response behavior* (Publication No. ED501717) [Online submission, San José State University]. ERIC.
- Snell Jr, W. E., & Papini, D. R. (1989). The Sexuality Scale: An instrument to measure sexual-esteem, sexual-depression, and sexual-preoccupation. *The Journal of Sex Research*, 26(2), 256-263. <https://doi.org/10.1080/00224498909551510>
- Snell Jr, W. E., Fisher, T. D., & Walters, A. S. (1993). The Multidimensional Sexuality Questionnaire: An objective self-report measure of psychological tendencies associated with human sexuality. *Annals of Sex Research*, 6(1), 27-55. <https://doi.org/10.1007/BF00849744>
- Sodikin, M. A., Keliat, B. A., & Wardani, I. Y. (2021). The effects of cognitive behaviour therapy and assertiveness training in chronic low self-esteem clients. *Enfermería Clínica*, 31, S96-S99. <https://doi.org/10.1016/j.enfcli.2020.09.007>
- Soler, F., Lugo, M. G., Espada, J. P., Morales, A., Sierra, J. C., Bertrand, L. M., & Medina, P. V. (2016). Adaptation and Validation of the Brief Sexuality Scale in Colombian and Spanish Populations. *International Journal of Psychology and Psychological Therapy*, 16(3), 343-356.

- Sommantico, M., & Parrello, S. (2021). Internalized stigma, adult attachment, relationship satisfaction, and depression in Italian gay and bisexual men: The mediating role of emotion regulation. *Journal of Gay & Lesbian Mental Health*, 26(2), 158-175. <https://doi.org/10.1080/19359705.2021.1913463>
- Sommantico, M., De Rosa, B., & Parrello, S. (2018). Internalized Sexual Stigma in Italian Lesbians and Gay Men: The Roles of Outness, Connectedness to the LGBT Community, and Relationship Satisfaction. *Journal of Sex & Marital Therapy*, 44(7), 641-656. <https://doi.org/10.1080/0092623X.2018.1447056>
- Song, C., Xie, H., Alizai, A., & Chatterjee, J. S. (2022). “I did not know I was gay”: Sexual identity development and fluidity among married tongzhi in China. *Culture, Health & Sexuality*, 24(12), 1681-1694. <https://doi.org/10.1080/13691058.2021.1996631>
- Souto Pereira, S., Becker, S., & Gardiner, G. (2016). Sensitive sexualities: dichotomised discourse in the erasure of bisexuality. *Psychology & Sexuality*, 8(1-2), 118-131. <https://doi.org/10.1080/19419899.2016.1255245>
- Speed, B. C., Goldstein, B. L., & Goldfried, M. R. (2018). Assertiveness training: A forgotten evidence-based treatment. *Clinical Psychology: Science and Practice*, 25(1), e12216. <https://doi.org/10.1111/cpsp.12216>
- Spence, J. T. (1985). Gender identity and its implications for the concepts of masculinity and femininity. *Nebraska Symposium on Motivation*, 32, 59–95.
- Spence, J. T. (1991). Do the BSRI and PAQ measure the same or different concepts? *Psychology of Women Quarterly*, 15(1), 141-165. <https://doi.org/10.1111/j.1471-6402.1991.tb00483.x>
- Spence, J. T., & Sawin, L. L. (1985). Images of Masculinity and Femininity: A Reconceptualization. In V. O’Leary, R. Unger, & B. Wallston (Eds.), *Women, Gender, and Social Psychology* (pp. 35-66). Lawrence Erlbaum, Inc., Publishers.
- Spence, J.T., & Helmreich, R.L. (1978). *Masculinity and Femininity: Their Psychological Dimensions, Correlates, and Antecedents*. University of Texas Press. <https://doi.org/10.7560/764439>

- Spence, S. H. (1991). *Psychosexual Therapy: A Cognitive-Behavioural Approach* (Vol. 6). Springer.
- Stachowiak, D. M. (2021). Genderqueer. In K. K. Strunk, & S. A. Shelton (Eds.), *Encyclopedia of Queer Studies in Education* (pp. 218-223). Brill.
- Stark, R., Kagerer, S., Walter, B., Vaitl, D., Klucken, T., & Wehrum-Osinsky, S. (2015). Trait Sexual Motivation Questionnaire: Concept and Validation. *The Journal of Sexual Medicine*, 12(4), 1080-1091. <https://doi.org/10.1111/jsm.12843>
- Stark, S., Chernyshenko, O. S., & Drasgow, F. (2006). Detecting differential item functioning with confirmatory factor analysis and item response theory: toward a unified strategy. *Journal of Applied Psychology*, 91(6), 1292. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/0021-9010.91.6.1292>
- Steelman, S. M., & Hertlein, K. M. (2016). Underexplored Identities: Attending to Asexuality in Therapeutic Contexts. *Journal of Family Psychotherapy*, 27(2), 85-98. <https://doi.org/10.1080/08975353.2016.1169014>
- Steffens, M. C., & Viladot, M. A. (2015). *Gender at Work: A Social Psychological Perspective*. Peter Lang. <https://doi.org/10.3726/978-1-4539-1534-9>
- Steinke, E. E., Wright, D. W., Chung, M. L., & Moser, D. K. (2008). Sexual self-concept, anxiety, and self-efficacy predict sexual activity in heart failure and healthy elders. *Heart & Lung*, 37(5), 323-333. <https://doi.org/10.1016/j.hrtlng.2007.09.004>
- Stets, J. E., & Burke, P. J. (2000). Femininity/masculinity. In E. F. Borgatta, & R. J. V. Montgomery (Eds.), *Encyclopedia of Sociology* (pp. 997-1005). Macmillan.
- Stevens, J. P. (2009). *Applied Multivariate Statistics for the Social Sciences* (5th ed.). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9780203843130>
- Stevens, S., Haverly, K., & Powell, C. (2020). Improvements in self-acceptance for LGBTQ+ and straight allied youth and young adults enrolled in an affirming system of care program. *Children and Youth Services Review*, 118, 105382. <https://doi.org/10.1016/j.childyouth.2020.105382>

- Sutton, A. (2016). Measuring the effects of self-awareness: Measuring the Effects of Self-Awareness: Construction of the Self-Awareness Outcomes Questionnaire. *Europe's Journal of Psychology*, 12(4), 645-658. <https://doi.org/10.5964/ejop.v12i4.1178>
- Swan, D. J. (2018). Defining Bisexuality: Challenges and Importance of and Toward a Unifying Definition. In D. J. Swan, & S. Habibi (Eds.), *Bisexuality: Theories, Research, and Recommendations for the Invisible Sexuality* (pp. 37-60). Springer. https://doi.org/10.1007/978-3-319-71535-3_3
- Swann Jr, W. B., & Bosson, J. K. (2010). Self and identity. In S. T. Fiske, D. T. Gilbert, & G. Lindzey (Eds.), *Handbook of Social Psychology* (5th ed., pp. 589–628). John Wiley & Sons Inc.
- Swann, G., Crosby, S., Newcomb, M. E., & Whitton, S. W. (2023). Intersectional stigma and mental health: Interactions with identity authenticity and SGM community in sexual and gender minoritized young adults of color. *Cultural Diversity and Ethnic Minority Psychology*, 30(3), 566–576. <https://doi.org/10.1037/cdp0000580>
- Sweeney, B. N. (2014). Masculine Status, Sexual Performance, and the Sexual Stigmatization of Women. *Symbolic Interaction*, 37(3), 369-390. <https://doi.org/10.1002/symb.113>
- Sweeting, H., Bhaskar, A., Benzeval, M., Popham, F., & Hunt, K. (2014). Changing gender roles and attitudes and their implications for well-being around the new millennium. *Social Psychiatry and Psychiatric Epidemiology*, 49, 791-809. <https://doi.org/10.1007/s00127-013-0730-y>
- Swim, J. K., Gillis, A. J., & Hamaty, K. J. (2020). Gender Bending and Gender Conformity: The Social Consequences of Engaging in Feminine and Masculine Pro-Environmental Behaviors. *Sex Roles*, 82(5), 363-385. <https://doi.org/10.1007/s11199-019-01061-9>
- Swim, J. K., Pearson, N. B., & Johnston, K. E. (2007). Daily Encounters with Heterosexism: A Week in the Life of Lesbian, Gay, and Bisexual

- Individuals. *Journal of Homosexuality*, 53(4), 31-48.
<https://doi.org/10.1080/00918360802101179>
- Szymanski, D. M., Mikorski, R., & Carretta, R. F. (2017). Heterosexism and LGB Positive Identity: Roles of Coping and Personal Growth Initiative. *The Counseling Psychologist*, 45(2), 294-319.
<https://doi.org/10.1177/0011000017697195>
- Tabachnick, B. G., & Fidell, L. S. (2001). *Using Multivariate Statistics* (4th ed.). Harper & Row.
- Tabachnick, B. G., & Fidell, L. S. (2013). *Using Multivariate Statistics* (6th ed.). Pearson Education.
- Taggart, T. C., Rodriguez-Seijas, C., Dyar, C., Elliott, J. C., Thompson Jr, R. G., Hasin, D. S., & Eaton, N. R. (2019). Sexual orientation and sex-related substance use: The unexplored role of bisexuality. *Behaviour Research and Therapy*, 115, 55-63. <https://doi.org/10.1016/j.brat.2018.12.012>
- Tajfel, H. (1974). Social identity and intergroup behaviour. *Social Science Information*, 13(2), 65-93. <https://doi.org/10.1177/053901847401300204>
- Tajfel, H., & Turner, J. C. (1979). An Integrative Theory of Intergroup Conflict. In W. G. Austin, & S. Worchel (Eds.), *The Social Psychology of Intergroup Relations* (pp. 33– 47). Brooks/Cole Publishing Company.
- Tajfel, H., Billig, M. G., Bundy, R. P., & Flament, C. (1971). Social categorization and intergroup behaviour. *European Journal of Social Psychology*, 1(2), 149-178.
<https://doi.org/10.1002/ejsp.2420010202>
- Tashiro, T., Frazier, P., & Berman, M. (2013). Stress-Related Growth Following Divorce and Relationship Dissolution. In M. A. Fine, & J. H. Harvey (Eds.), *Handbook of Divorce and Relationship Dissolution* (pp. 361-384). Psychology Press.
- Taylor, A. B., & Neppl, T. K. (2021). Sexual Identity in Lesbian, Gay, Bisexual, Transgender, and Queer or Questioning Emerging Adults: The Role of Parental

- Rejection, and Sexuality Specific Family Support. *Journal of Family Issues*, 44(2), 409-428. <https://doi.org/10.1177/0192513X211050063>
- Taylor, J. (2017). Bisexual Mental Health: A Call to Action. *Issues in Mental Health Nursing*, 39(1), 83-92. <https://doi.org/10.1080/01612840.2017.1391904>
- Taylor, J., Power, J., & Smith, E. (2021). Bisexuals' Experiences of Mental Health Services: Findings from the Who I Am Study. *Sexuality Research and Social Policy*, 18, 27-38. <https://doi.org/10.1007/s13178-020-00440-2>
- Taylor, P. (2013). *A survey of LGBT Americans: Attitudes, experiences and values in changing times*. Pew Research Center. https://www.pewsocialtrends.org/wp-content/uploads/sites/3/2013/06/SDT_LGBT-Americans_06-2013.pdf
- Tennant, R., Hiller, L., Fishwick, R., Platt, S., Joseph, S., Weich, S., ... & Stewart-Brown, S. (2007). The Warwick-Edinburgh Mental Well-being Scale (WEMWBS): development and UK validation. *Health and Quality of Life Outcomes*, 5, 1-13. <https://doi.org/10.1186/1477-7525-5-63>
- Terman, L. M. (2013). *Sex and Personality Studies in Masculinity and Femininity*. Read Books Ltd.
- Thomeer, M. B., Umberson, D., & Reczek, C. (2020). The Gender-as-Relational Approach for Theorizing About Romantic Relationships of Sexual and Gender Minority Mid- to Later-Life Adults. *Journal of Family Theory & Review*, 12(2), 220-237. <https://doi.org/10.1111/jftr.12368>
- Thompson, E. M., & Morgan, E. M. (2008). "Mostly straight" young women: Variations in sexual behavior and identity development. *Developmental Psychology*, 44(1), 15–21. <https://doi.org/10.1037/0012-1649.44.1.15>
- Toft, A., & Yip, A. K. T. (2017). Intimacy negotiated: The management of relationships and the construction of personal communities in the lives of bisexual women and men. *Sexualities*, 21(1-2), 233-250. <https://doi.org/10.1177/1363460716679793>
- Tolman, D. L., Impett, E. A., Tracy, A. J., & Michael, A. (2006). Looking Good, Sounding Good: Femininity Ideology and Adolescent Girls' Mental Health.

- Psychology of Women Quarterly*, 30(1), 85–95. <https://doi.org/10.1111/j.1471-6402.2006.00265.x>
- Toothaker, L. E. (1993). *Multiple Comparison Procedures* (No. 89). Sage. <https://doi.org/10.4135/9781412985178>
- Trans Student Educational Resources. (2015). The Gender Unicorn. <http://www.transstudent.org/gender>
- Travers, Á., Armour, C., Hansen, M., Cunningham, T., Lagdon, S., Hyland, P., ... & Walshe, C. (2020). Lesbian, gay or bisexual identity as a risk factor for trauma and mental health problems in Northern Irish students and the protective role of social support. *European Journal of Psychotraumatology*, 11(1). <https://doi.org/10.1080/20008198.2019.1708144>
- Truszczyński, N., Singh, A. A., & Hansen, N. (2022). The Discrimination Experiences and Coping Responses of Non-binary and Trans People. *Journal of Homosexuality*, 69(4), 741-755. <https://doi.org/10.1080/00918369.2020.1855028>
- Tsagarakis, M., Kafetsios, K., & Stalikas, A. (2007). Reliability and Validity of the Greek Version of the Revised Experiences in Close Relationships Measure of Adult Attachment. *European Journal of Psychological Assessment*, 23(1), 47-55. <https://doi.org/10.1027/1015-5759.23.1.47>
- Turell, S. C., Brown, M., & Herrmann, M. (2017). Disproportionately high: An exploration of intimate partner violence prevalence rates for bisexual people. *Sexual and Relationship Therapy*, 33(1-2), 113-131. <https://doi.org/10.1080/14681994.2017.1347614>
- Turner, J. C. (1985). Social Categorization and the Self-Concept: A Social-Cognitive Theory of Group Behavior. In E. J. Lawler (Ed.), *Advances in Group Processes: Theory and Research* (Vol. 2, pp. 77-122). JAI Press.
- Turner, J. C., & Oakes, P. J. (1989). Self-Categorization Theory and Social Influence. In P. B. Paulus (Ed.), *The Psychology of Group Influence* (pp. 233–275). Erlbaum.

- Turner, J. C., Hogg, M. A., Oakes, P. J., Reicher, S. D., & Wetherell, M. S. (1987). *Rediscovering the social group: A self-categorization theory*. Basil Blackwell.
- Tyler, T. R., & Smith, H. J. (1999). Justice, Social Identity, and Group Processes. In T. R. Tyler, R. M. Kramer, & O. P. John (Eds.), *The psychology of the Social Self* (pp. 223-264). Psychology Press.
- Ullrich, R., Becker, M., & Scharf, J. (2022). The Development of Gender Role Attitudes During Adolescence: Effects of Sex, Socioeconomic Background, and Cognitive Abilities. *Journal of Youth and Adolescence*, 51(11), 2114-2129. <https://doi.org/10.1007/s10964-022-01651-z>
- UN Women. (2017). *Greece* [Fact sheet]. UN Women Data Hub. <https://data.unwomen.org/country/greece>
- Ünsal, B. C., Demetrovics, Z., & Reinhardt, M. (2023). Stronger together: community participation, structural stigma, and depression among sexual and gender minority adults in 28 European countries. *Social Psychiatry and Psychiatric Epidemiology*, 58(4), 657-669. <https://doi.org/10.1007/s00127-022-02385-w>
- Vaccaro, A., & Koob, R. M. (2018). A Critical and Intersectional Model of LGBTQ Microaggressions: Toward a More Comprehensive Understanding. *Journal of Homosexuality*. <https://doi.org/10.1080/00918369.2018.1539583>
- Vagos, P., & Pereira, A. (2019). Towards a Cognitive-Behavioral Understanding of Assertiveness: Effects of Cognition and Distress on Different Expressions of Assertive Behavior. *Journal of Rational-Emotive & Cognitive-Behavior Therapy*, 37(2), 133-148. <https://doi.org/10.1007/s10942-018-0296-4>
- Vale, M. T., & Bisconti, T. L. (2021). Minority Stress and Relationship Well-Being in Sexual Minorities: The Varying Role of Outness on Relationship and Sexual Satisfaction. *International Journal of Sexual Health*, 33(3), 297-311. <https://doi.org/10.1080/19317611.2021.1909684>
- Valkonen, J., & Hänninen, V. (2013). Narratives of Masculinity and Depression. *Men and Masculinities*, 16(2), 160-180. <https://doi.org/10.1177/1097184X12464377>

- Van Anders, S. M. (2015). Beyond Sexual Orientation: Integrating Gender/Sex and Diverse Sexualities via Sexual Configurations Theory. *Archives of Sexual Behavior*, 44, 1177-1213. <https://doi.org/10.1007/s10508-015-0490-8>
- Van de Velde, S., Bracke, P., & Levecque, K. (2010). Gender differences in depression in 23 European countries. Cross-national variation in the gender gap in depression. *Social Science & Medicine*, 71(2), 305-313. <https://doi.org/10.1016/j.socscimed.2010.03.035>
- Van Houtte, M. (2021). Boys keep swinging? Sex-composition of the school and pressure for gender-conformity. *Gender and Education*, 33(3), 355-371. <https://doi.org/10.1080/09540253.2020.1765995>
- Van Zomeren, M., Postmes, T., & Spears, R. (2008). Toward an integrative social identity model of collective action: a quantitative research synthesis of three socio-psychological perspectives. *Psychological Bulletin*, 134(4), 504-535. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/0033-2909.134.4.504>
- Vandello, J. A., & Bosson, J. K. (2013). Hard won and easily lost: A review and synthesis of theory and research on precarious manhood. *Psychology of Men & Masculinity*, 14(2), 101-113. <https://doi.org/10.1037/a0029826>
- VanderWeele, T., & Vansteelandt, S. (2014). Mediation Analysis with Multiple Mediators. *Epidemiologic Methods*, 2(1), 95-115. <https://doi.org/10.1515/em-2012-0010>
- Vaughan, M. D., & Waehler, C. A. (2010). Coming Out Growth: Conceptualizing and Measuring Stress-Related Growth Associated with Coming Out to Others as a Sexual Minority. *Journal of Adult Development*, 17, 94-109. <https://doi.org/10.1007/s10804-009-9084-9>
- Vaughan, M. D. (2007). *Coming-Out Growth: Conceptualizing and Measuring Stress-Related Growth Associated with Coming Out to Others as Gay or Lesbian* [Doctoral dissertation, University of Akron]. OhioLINK Electronic Theses and Dissertations Center. http://rave.ohiolink.edu/etdc/view?acc_num=akron1185147782

- Velez, B. L., & Moradi, B. (2016). A Moderated Mediation Test of Minority Stress: The Role of Collective Action. *The Counseling Psychologist*, 44(8), 1132-1157. <https://doi.org/10.1177/0011000016665467>
- Velten, J., & Margraf, J. (2017). Satisfaction guaranteed? How individual, partner, and relationship factors impact sexual satisfaction within partnerships. *PLoS ONE*, 12(2), e0172855. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0172855>
- Vencill, J. A., & Wiljamaa, S. J. (2016). From MOM to MORE: Emerging Research on Mixed Orientation Relationships. *Current Sexual Health Reports*, 8, 206–212. <https://doi.org/10.1007/s11930-016-0081-2>
- Vencill, J. A., Carlson, S., Iantaffi, A., & Miner, M. (2018). Mental health, relationships, and sex: Exploring patterns among bisexual individuals in mixed orientation relationships. *Sexual and Relationship Therapy*, 33(1-2), 14-33. <https://doi.org/10.1080/14681994.2017.1419570>
- Vijlbrief, A., Saharso, S., & Ghorashi, H. (2020). Transcending the gender binary: Gender non-binary young adults in Amsterdam. *Journal of LGBT Youth*, 17(1), 89-106. <https://doi.org/10.1080/19361653.2019.1660295>
- Vrangalova, Z., & Savin-Williams, R. C. (2012). Mostly Heterosexual and Mostly Gay/Lesbian: Evidence for New Sexual Orientation Identities. *Archives of Sexual Behavior*, 41, 85-101. <https://doi.org/10.1007/s10508-012-9921-y>
- Walker, L. J. (2006). Gender and Morality. In M. Killen, & J. G. Smetana (Eds.), *Handbook of Moral Development* (pp. 111-134). Psychology Press.
- Walker, M. D., Hernandez, A. M., & Davey, M. (2012). Childhood Sexual Abuse and Adult Sexual Identity Formation: Intersection of Gender, Race, and Sexual Orientation. *The American Journal of Family Therapy*, 40(5), 385-398. <https://doi.org/10.1080/01926187.2011.627318>
- Walton, M. T., Lykins, A. D., & Bhullar, N. (2016). Beyond Heterosexual, Bisexual, and Homosexual: A Diversity in Sexual Identity Expression. *Archives of Sexual Behavior*, 45, 1591-1597. <https://doi.org/10.1007/s10508-016-0778-3>

- Wandrey, R. L., Mosack, K. E., & Moore, E. M. (2015). Coming Out to Family and Friends as Bisexually Identified Young Adult Women: A Discussion of Homophobia, Biphobia, and Heteronormativity. *Journal of Bisexuality*, 15(2), 204-229. <https://doi.org/10.1080/15299716.2015.1018657>
- Wang-Jones, T. T. S., Hauson, A. O., Ferdman, B. M., Hattrup, K., & Lowman, R. L. (2018). Comparing implicit and explicit attitudes of gay, straight, and non-monosexual groups toward transmen and transwomen. *International Journal of Transgenderism*, 19(1), 95-106. <https://doi.org/10.1080/15532739.2018.1428138>
- Ward, B. W., Dahlhamer, J. M., Galinsky, A. M., & Joestl, S. S. (2014). *Sexual Orientation and Health Among U.S. Adults: National Health Interview Survey, 2013* (National Health Statistics Report No. 77). National Center for Health Statistics. <https://www.cdc.gov/nchs/data/nhsr/nhsr077.pdf>
- Watkins Jr, C. E. (2012). The study of men in short-term and long-term psychodynamic psychotherapy: A brief research note. *Psychoanalytic Psychology*, 29(4), 429-439. <https://doi.org/10.1037/a0025183>
- Watson, K. (2005). Queer Theory. *Group Analysis*, 38(1), 67-81. <https://doi.org/10.1177/0533316405049369>
- Watson, R. J., Grossman, A. H., & Russell, S. T. (2016). Sources of Social Support and Mental Health Among LGB Youth. *Youth & Society*, 51(1), 30-48. <https://doi.org/10.1177/0044118X16660110>
- Watts, R. J., Diemer, M. A., & Voight, A. M. (2011). Critical consciousness: Current status and future directions. *New Directions for Child and Adolescent Development*, 2011(134), 43-57. <https://doi.org/10.1002/cd.310>
- Watts, R., Kettner, H., Geerts, D., Gandy, S., Kartner, L., Mertens, L., ... & Roseman, L. (2022). The Watts Connectedness Scale: a new scale for measuring a sense of connectedness to self, others, and world. *Psychopharmacology*, 239(11), 3461-3483. <https://doi.org/10.1007/s00213-022-06187-5>

- Weeks, J. (2022). *Sexuality* (5th ed.). Routledge.
<https://doi.org/10.4324/9781003215752>
- Weier, J. (2020). (Re) producing the sexuality binary: on bisexual experiences in US gay and heterosexual spaces. *Gender, Place & Culture*, 27(9), 1308-1325.
<https://doi.org/10.1080/0966369X.2019.1693341>
- Weinberg, M. S., Williams, C. J., & Pryor, D. W. (1994). *Dual Attraction: Understanding Bisexuality*. Oxford University Press.
- Weisgram, E. S., Dinella, L. M., & Fulcher, M. (2011). The Role of Masculinity/Femininity, Values, and Occupational Value Affordances in Shaping Young Men's and Women's Occupational Choices. *Sex Roles*, 65, 243-258. <https://doi.org/10.1007/s11199-011-9998-0>
- Weldon, S. L. (2008). Intersectionality. In G. Goertz, & A. G. Mazur (Eds.), *Politics, Gender, and Concepts: Theory and Methodology* (pp. 193-218). Cambridge University Press.
- Weller, B. E., Bowen, N. K., & Faubert, S. J. (2020). Latent Class Analysis: A Guide to Best Practice. *Journal of Black Psychology*, 46(4), 287-311.
<https://doi.org/10.1177/0095798420930932>
- White, A. E., Moeller, J., Ivcevic, Z., & Brackett, M. A. (2018). Gender identity and sexual identity labels used by US high school students: A co-occurrence network analysis. *Psychology of Sexual Orientation and Gender Diversity*, 5(2), 243-252. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/sgd0000266>
- Whittaker, T. A., & Miller, J. E. (2021). Exploring the Enumeration Accuracy of Cross-Validation Indices in Latent Class Analysis. *Structural Equation Modeling: A Multidisciplinary Journal*, 28(3), 376-390.
<https://doi.org/10.1080/10705511.2020.1802280>
- Whitton, S. W., Dyar, C., Newcomb, M. E., & Mustanski, B. (2018). Romantic involvement: A protective factor for psychological health in racially-diverse young sexual minorities. *Journal of Abnormal Psychology*, 127(3), 265-275.
<https://doi.org/10.1037/abn0000332>

- Widaman, K. F., & Grimm, K. J. (2014). Advanced Psychometrics: Confirmatory Factor Analysis, Item Response Theory, and the Study of Measurement Invariance. In H. T. Reis, & C. M. Judd (Eds.), *Handbook of Research Methods in Social and Personality Psychology* (2nd ed., pp. 534–570). Cambridge University Press.
- Wild, K., Wiles, J. L., & Allen, R. E. (2013). Resilience: Thoughts on the value of the concept for critical gerontology. *Ageing & Society*, 33(1), 137-158. <https://doi.org/10.1017/S0144686X11001073>
- Willig, C. (2008). *Introducing Qualitative Research in Psychology* (2nd ed.). Open University Press.
- Wilson, B. D. M., & Meyer, I. H. (2021). *Nonbinary LGBTQ adults in the United States*. The Williams Institute, UCLA School of Law. <https://escholarship.org/uc/item/3kg32337>
- Wilson, B. D. M., Krueger, E. A., Pollitt, A. M., & Bostwick, W. B. (2022). Partnership status and mental health in a nationally representative sample of sexual minorities. *Psychology of Sexual Orientation and Gender Diversity*, 9(2), 190–200. <https://doi.org/10.1037/sgd0000475>
- Wilson, T. D., & Dunn, E. W. (2004). Self-Knowledge: Its Limits, Value, and Potential for Improvement. *Annual Review of Psychology*, 55, 493-518. <https://doi.org/10.1146/annurev.psych.55.090902.141954>
- Witherspoon, R. G., & Theodore, P. S. (2021). Exploring Minority Stress and Resilience in a Polyamorous Sample. *Archives of Sexual Behavior*, 50(4), 1367-1388. <https://doi.org/10.1007/s10508-021-01995-w>
- Wittgens, C., Fischer, M. M., Buspavanich, P., Theobald, S., Schweizer, K., & Trautmann, S. (2022). Mental health in people with minority sexual orientations: A meta-analysis of population-based studies. *Acta Psychiatrica Scandinavica*, 145(4), 357-372. <https://doi.org/10.1111/acps.13405>
- Wolowic, J. M., Heston, L. V., Saewyc, E. M., Porta, C., & Eisenberg, M. E. (2016). Chasing the rainbow: Lesbian, gay, bisexual, transgender and queer youth and

- pride semiotics. *Culture, Health & Sexuality*, 19(5), 557-571.
<https://doi.org/10.1080/13691058.2016.1251613>
- Wong, Y. J., Ho, M.-H. R., Wang, S.-Y., & Miller, I. S. K. (2017). Meta-analyses of the relationship between conformity to masculine norms and mental health-related outcomes. *Journal of Counseling Psychology*, 64(1), 80–93. <https://doi.org/10.1037/cou0000176>
- Wood W., Eagly A. H. (2010). Gender. In S. T. Fiske, D. T. Gilbert, & G. Lindzey (Eds.), *Handbook of Social Psychology* (5th ed., pp. 629-667). John Wiley & Sons, Inc. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1002/9780470561119.socpsy001017>
- Wood, E. P., Cook, S. H., & Calebs, B. J. (2019). The Mediating Role of Emotion Dysregulation in the Relation Between Adult Attachment Insecurity and Depression Among Young Gay and Bisexual Men. *International Journal of Sexual Health*, 31(2), 186-195.
<https://doi.org/10.1080/19317611.2019.1611689>
- Wood, W. & Eagly, A. H. (2009). Gender Identity. In M. R. Leary, & R. H. Hoyle (Eds.), *Handbook of Individual Differences in Social Behavior* (pp. 109-125). The Guilford Press.
- Wood, W., & Eagly, A. H. (2015). Two Traditions of Research on Gender Identity. *Sex Roles*, 73, 461-473. <https://doi.org/10.1007/s11199-015-0480-2>
- World Health Organization. (2020). *Gender and health*. World Health Organization.
https://www.who.int/health-topics/gender#tab=tab_1
- World Health Organization. (2006). *Defining sexual health: report of a technical consultation on sexual health, 28-31 January 2002, Geneva*. World Health Organization.
<https://www.cesas.lu/perch/resources/whodefiningsexualhealth.pdf>
- World Health Organization. (2017). *Sexual health and its linkages to reproductive health: An operational approach*. World Health Organization.
<https://iris.who.int/bitstream/handle/10665/258738/9789241512886eng.pdf?sequence=1>

- Worthen, M. G. (2020). *Queers, Bis, and Straight Lies: An Intersectional Examination of LGBTQ Stigma*. Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781315280332>
- Worthen, M. G. (2022). Heteronormativity and the Victimization of Bisexual and Pansexual Women: An Empirical Test of Norm-Centered Stigma Theory. *Critical Criminology*, 30(4), 1035-1055. <https://doi.org/10.1007/s10612-022-09632-1>
- Worthington, R. L. (2004). Sexual Identity, Sexual Orientation, Religious Identity, and Change: Is it Possible to Depolarize the Debate? *The Counseling Psychologist*, 32(5), 741-749. <https://doi.org/10.1177/0011000004267566>
- Worthington, R. L., & Mohr, J. J. (2002). Theorizing Heterosexual Identity Development. *The Counseling Psychologist*, 30(4), 491-495. <https://doi.org/10.1177/001100002030004001>
- Worthington, R. L., & Whittaker, T. A. (2006). Scale Development Research: A Content Analysis and Recommendations for Best Practices. *The Counseling Psychologist*, 34(6), 806-838. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1177/0011000006288127>
- Worthington, R. L., Savoy, H. B., Dillon, F. R., & Vernaglia, E. R. (2002). Heterosexual Identity Development: A Multidimensional Model of Individual and Social Identity. *The Counseling Psychologist*, 30(4), 496-531. <https://doi.org/10.1177/001100002030004002>
- Wright, A. J., & Wegner, R. T. (2012). Homonegative Microaggressions and Their Impact on LGB Individuals: A Measure Validity Study. *Journal of LGBT Issues in Counseling*, 6(1), 34-54. <https://doi.org/10.1080/15538605.2012.648578>
- Wynd, C. A., Schmidt, B., & Schaefer, M. A. (2003). Two Quantitative Approaches for Estimating Content Validity. *Western Journal of Nursing Research*, 25(5), 508–518. <https://doi.org/10.1177/0193945903252998>
- Xavier Hall, C. D., Feinstein, B. A., Sales, J. M., Girod, C., & Yount, K. M. (2021). Outness, Discrimination, and Depressive Symptoms Among Bi + Women: The

- Roles of Partner Gender and Sexual Identity. *Journal of Bisexuality*, 21(1), 24-41. <https://doi.org/10.1080/15299716.2021.1886219>
- Ye, Y., & Lin, L. (2015). Examining Relations between Locus of Control, Loneliness, Subjective Well-Being, and Preference for Online Social Interaction. *Psychological Reports*, 116(1), 164-175. <https://doi.org/10.2466/07.09.PR0.116k14w3>
- Yip, C. C. H., & Chan, K. K. S. (2021). How Sense of Community Affects Sense of Self Among Sexual Minorities: Critical Consciousness as a Mediating Mechanism. *American Journal of Community Psychology*, 68(1-2), 177-186. <https://doi.org/10.1002/ajcp.12511>
- Yoshino, K. (2010). The Epistemic Contract of Bisexual Erasure. In M. A. Fineman, J. E. Jackson, & A. P. Romero (Eds.), *Feminist and Queer Legal Theory: Intimate Encounters, Uncomfortable Conversations* (pp. 201-222). Ashgate Publishing Limited.
- Yost, M. R., & Thomas, G. D. (2012). Gender and Binegativity: Men's and Women's Attitudes Toward Male and Female Bisexuals. *Archives of Sexual Behavior*, 41, 691-702. <https://doi.org/10.1007/s10508-011-9767-8>
- You, D., Maeda, Y., & Bebeau, M. J. (2011). Gender Differences in Moral Sensitivity: A Meta-Analysis. *Ethics & Behavior*, 21(4), 263-282. <https://doi.org/10.1080/10508422.2011.585591>
- Young, I. M. (2008). Justice and the Politics of Difference. In S. Seidman, & J. C. Alexander (Eds.), *The New Social Theory Reader* (pp. 261-269). Routledge.
- Yuval-Davis, N. (2006). Intersectionality and Feminist Politics. *European Journal of Women's Studies*, 13(3), 193-209. <https://doi.org/10.1177/1350506806065752>
- Zewude, G. T., & Hercz, M. (2022). The Teacher Well-Being Scale (TWBS): Construct validity, model comparisons and measurement invariance in an Ethiopian setting. *Journal of Psychology in Africa*, 32(3), 251-262. <https://doi.org/10.1080/14330237.2022.2027623>

- Zheng, L., & Zheng, Y. (2016). Preferences for Masculinity Across Faces, Bodies, and Personality Traits in Homosexual and Bisexual Chinese Men: Relationship to Sexual Self-Labels and Attitudes Toward Masculinity. *Archives of Sexual Behavior*, 45, 725-733. <https://doi.org/10.1007/s10508-015-0543-z>
- Zimmerman, D. W., & Zumbo, B. D. (1993). Rank transformations and the power of the Student *t* test and Welch *t'* test for non-normal populations with unequal variances. *Canadian Journal of Experimental Psychology / Revue Canadienne de Psychologie Expérimentale*, 47(3), 523–539. <https://doi.org/10.1037/h0078850>
- Zivony, A., & Lobel, T. (2014). The Invisible Stereotypes of Bisexual Men. *Archives of Sexual Behavior*, 43, 1165-1176. <https://doi.org/10.1007/s10508-014-0263-9>
- Zivony, A., & Saguy, T. (2018). Stereotype Deduction About Bisexual Women. *The Journal of Sex Research*, 55(4-5), 666-678. <https://doi.org/10.1080/00224499.2018.1437116>

Παράρτημα Α

Ερωτηματολόγιο 1 [MHC – SF]

Ακολουθούν κάποιες δηλώσεις για την ψυχική σας υγεία που αφορούν **τον τελευταίο μήνα**. Παρακαλούμε να απαντήσετε σε κάθε μια ερώτηση από αυτές, επιλέγοντας τον αριθμό που σας αντιπροσωπεύει καλύτερα, σύμφωνα με την παρακάτω κλίμακα.

Ποτέ	Μια ή δύο φορές (μέσα στον μήνα)	Περίπου μια φορά την εβδομάδα	Δύο ή τρεις φορές μέσα στην εβδομάδα	Σχεδόν κάθε μέρα	Κάθε μέρα
0	1	2	3	4	5

Κατά τη διάρκεια του τελευταίου μήνα, πόσο συχνά νιώσατε ...

1. χαρούμενος-η-ο;
2. ενδιαφέρον για τη ζωή;
3. ικανοποιημένος-η-ο από τη ζωή;
4. ότι είχατε κάτι σημαντικό να συνεισφέρετε στην κοινωνία;
5. ότι ανήκατε σε μια κοινότητα (π.χ. σε κάποια κοινωνική ομάδα ή στη γειτονιά σας κ.τ.λ.) ;
6. ότι η κοινωνία μας είναι ένα καλό μέρος ή γίνεται ένα καλύτερο μέρος, για όλους τους ανθρώπους;
7. ότι οι άνθρωποι είναι κατά βάση καλοί;
8. ότι ο τρόπος που λειτουργεί η κοινωνία μας έχει νόημα για εσάς;
9. ότι σας άρεσαν οι περισσότερες πλευρές του χαρακτήρα σας;
10. καλός-η-ο στη διαχείριση των καθημερινών σας υποχρεώσεων;
11. ότι είχατε ζεστές και έμπιστες σχέσεις με άλλους ανθρώπους;
12. ότι είχατε εμπειρίες που σας ώθησαν να ωριμάσετε και να γίνετε καλύτερος άνθρωπος;

13. άνετα να σκεφτείτε ή να εκφράσετε προσωπικές σας ιδέες και απόψεις;

14. ότι η ζωή σας είχε ένα σκοπό ή ένα νόημα;

Ερωτηματολόγιο 2 [MSQ – Original version]

Παρακάτω ακολουθούν αρκετές δηλώσεις που αφορούν **το θέμα των σεξουαλικών σχέσεων**. Σας παρακαλούμε να διαβάσετε την κάθε δήλωση προσεκτικά και να αποφασίσετε σε ποιο βαθμό **η κάθε δήλωση αποτελεί δικό σας χαρακτηριστικό**. Κάποιες από τις δηλώσεις αναφέρονται σε μια συγκεκριμένη σεξουαλική σχέση. Όποτε είναι δυνατό, απαντήστε στις ερωτήσεις έχοντας στο μυαλό σας τον/την/το πιο πρόσφατο-η-ο ερωτικό σύντροφο. Αν δεν είχατε ποτέ σεξουαλικές σχέσεις, απαντήστε με βάση το πώς πιστεύετε ότι θα ήταν οι απαντήσεις σας, αν είχατε σεξουαλικές σχέσεις. Για κάθε δήλωση, επιλέξτε τον αριθμό που υποδηλώνει το κατά πόσο ισχύει για εσάς, χρησιμοποιώντας την ακόλουθη κλίμακα:

Καθόλου χαρακτηριστικό μου	Πολύ λίγο χαρακτηριστικό μου	Σε ένα βαθμό χαρακτηριστικό μου	Μέτρια χαρακτηριστικό μου	Σε μεγάλο βαθμό χαρακτηριστικό μου
1	2	3	4	5

1. Έχω αυτοπεποίθηση ως σεξουαλικός σύντροφος.
2. Σκέφτομαι το σεξ όλη μέρα.
3. Η σεξουαλικότητα μου είναι κάτι για το οποίο είμαι υπεύθυνος-η-ο σε μεγάλο βαθμό.
4. Είμαι πολύ ενήμερος-η-ο για τα σεξουαλικά μου συναισθήματα.
5. Έχω μεγάλο κίνητρο να είμαι σεξουαλικά ενεργός-η-ο.
6. Νιώθω άγχος όταν σκέφτομαι τις σεξουαλικές πτυχές της ζωής μου.
7. Είμαι πολύ κατηγορηματικός(σίγουρος-η-ο) σε σχέση με τις σεξουαλικές πτυχές της ζωής μου.

8. Με καταθλίβουν οι σεξουαλικές πτυχές της ζωής μου.
9. Οι σεξουαλικές πτυχές της ζωής μου καθορίζονται κυρίως από τυχαία γεγονότα.
10. Μερικές φορές αναρωτιέμαι τι σκέφτονται οι άλλοι για τις σεξουαλικές πτυχές της ζωής μου.
11. Φοβάμαι κάπως να εμπλακώ σεξουαλικά με ένα άλλο άτομο.
12. Είμαι πολύ ικανοποιημένος-η-ο με τον τρόπο που αυτή τη περίοδο ικανοποιούνται οι σεξουαλικές μου ανάγκες.
13. Είμαι αρκετά καλός-η-ο σεξουαλικός-η-ο σύντροφος.
14. Σκέφτομαι το σεξ περισσότερο από οτιδήποτε άλλο.
15. Οι σεξουαλικές πτυχές της ζωής μου καθορίζονται σε μεγάλο βαθμό από τη δική μου συμπεριφορά.
16. Είμαι σε μεγάλο βαθμό ενήμερος-η-ο για τα σεξουαλικά μου κίνητρα. (Κάτια)
17. Έχω μεγάλο κίνητρο να αφιερώνω χρόνο και προσπάθεια στο σεξ.
18. Ανησυχώ για τις σεξουαλικές πτυχές της ζωής μου.
19. Δεν εκφράζω πολύ άμεσα τις σεξουαλικές μου προτιμήσεις.
20. Είμαι απογοητευμένος-η-ο από την ποιότητα της σεξουαλικής μου ζωής.
21. Τα περισσότερα πράγματα που επηρεάζουν τις σεξουαλικές πτυχές της ζωής μου, συμβαίνουν τυχαία.
22. Με απασχολεί πολύ το πώς οι άλλοι αξιολογούν τις σεξουαλικές πτυχές της ζωής μου.
23. Μερικές φορές φοβάμαι τις σεξουαλικές σχέσεις.
24. Είμαι πολύ ικανοποιημένος-η-ο με τη σεξουαλική μου σχέση.
25. Είμαι καλύτερος-η-ο στο σεξ από τους περισσότερους άλλους ανθρώπους.
26. Τείνω να ασχολούμαι υπερβολικά με το σεξ.
27. Έχω τον έλεγχο των σεξουαλικών πτυχών της ζωής μου.

28. Έχω την τάση να σκέφτομαι τα σεξουαλικά μου συναισθήματα.
29. Έχω μεγάλη επιθυμία να είμαι σεξουαλικά ενεργός-η-ο.
30. Το να σκέφτομαι τις σεξουαλικές πτυχές της ζωής μου, μου προκαλεί ένα άβολο συναίσθημα.
31. Εκφράζω κάπως παθητικά τις σεξουαλικές μου επιθυμίες.
32. Αισθάνομαι απογοητευμένος-η-ο από τη σεξουαλική μου ζωή.
33. Οι σεξουαλικές πτυχές της ζωής μου επηρεάζονται σε μεγάλο βαθμό από την τύχη.
34. Είμαι αρκετά ενήμερος-η-ο για το τι σκέφτονται οι άλλοι σχετικά με τις σεξουαλικές πτυχές της ζωής μου.
35. Μερικές φορές φοβάμαι τη σεξουαλική δραστηριότητα.
36. Η σεξουαλική μου σχέση ικανοποιεί τις αρχικές μου προσδοκίες.
37. Θα με αξιολογούσα αρκετά ευνοϊκά ως σεξουαλικό σύντροφο.
38. Σκέφτομαι συνεχώς ότι κάνω σεξ.
39. Το κύριο πράγμα που επηρεάζει τις σεξουαλικές πτυχές της ζωής μου είναι αυτό που κάνω εγώ ο-η-το ίδιος-α-ο.
40. Είμαι πάντα σε εγρήγορση ώστε να μπορώ να αντιλαμβάνομαι αλλαγές στις σεξουαλικές μου επιθυμίες.
41. Είναι πολύ σημαντικό για εμένα να εμπλέκομαι σε σεξουαλική δραστηριότητα.
42. Συνήθως ανησυχώ για τις σεξουαλικές πτυχές της ζωής μου.
43. Δεν διστάζω να ζητήσω αυτό που θέλω σε μια σεξουαλική σχέση.
44. Νιώθω λυπημένος-η-ο για τις σεξουαλικές μου σχέσεις.
45. Οι σεξουαλικές πτυχές της ζωής μου είναι κυρίως θέμα τύχης (καλής ή κακής).
46. Ανησυχώ για το πως φαίνεται στους άλλους η σεξουαλική πλευρά της ζωής μου.
47. Δεν φοβάμαι πολύ να κάνω σεξ.

48. Η σεξουαλική μου σχέση είναι πολύ καλή συγκριτικά με τις σχέσεις των περισσότερων ανθρώπων.
49. Θα είχα μεγάλη αυτοπεποίθηση σε μια σεξουαλική επαφή.
50. Σκέφτομαι το σεξ την περισσότερη ώρα.
51. Εγώ ο-η-το ίδιος-α-ο είμαι υπεύθυνος-η-ο για τη σεξουαλικότητα μου.
52. Γνωρίζω πολύ καλά τις σεξουαλικές μου τάσεις.
53. Προσπαθώ να κρατώ τον εαυτό μου σεξουαλικά ενεργό.
54. Αισθάνομαι νευρικότητα όταν σκέφτομαι τις σεξουαλικές πτυχές της ζωής μου.
55. Όσον αφορά το σεξ, συνήθως ζητάω αυτό που θέλω.
56. Αισθάνομαι λυπημένος-η-ο όταν σκέφτομαι τις σεξουαλικές μου εμπειρίες.
57. Οι σεξουαλικές πτυχές της ζωής μου είναι ζήτημα της μοίρας (πεπρωμένου).
58. Ανησυχώ για το τι σκέφτονται οι άλλοι για τις σεξουαλικές πτυχές της ζωής μου.
59. Δεν φοβάμαι πολύ να γίνω σεξουαλικά ενεργός-η-ο.
60. Είμαι πολύ ικανοποιημένος-η-ο από τις σεξουαλικές πτυχές της ζωής μου.
61. Απάντησα στις ανωτέρω δηλώσεις με βάση:
 - a. Τωρινή σεξουαλική σχέση.
 - b. Προηγούμενη σεξουαλική σχέση.
 - c. Φανταστική σεξουαλική σχέση.

Δημογραφικά στοιχεία

1. Σε ποιο βαθμό αυτοπροσδιορίζεστε με το κάθε ένα από τα παρακάτω κοινωνικά φύλα: [Gender Identity Scale – GIS]
 - a. Θηλυκό/γυναίκα/κορίτσι:
(καθόλου) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 (πάρα πολύ)
 - b. Αρσενικό/άνδρας/αγόρι:

(καθόλου) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 (πάρα πολύ)

ε. Άλλο φύλο-α:

(καθόλου) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 (πάρα πολύ)

2. Φύλο κατά τη γέννηση:

Ανδρας Γυναίκα Άλλο (γράψτε)

3. Παρόν σεξουαλικός προσανατολισμός:

Straight ...	Bisexual: ...	Pansexual: ...	Panromantic: ...	Biromantic ...
Gay ...	Polysexual: ...	Polyromantic:	Fluid: ...	Polyromantic ...
		...		
Lesbian ...	Omnisexual:	Omnirromantic:	Queer: ...	Άλλο (γράψτε):
	...	...		...

4. Ηλικία (σε έτη): [Πληκτρολογήστε/Γράψτε]

5. Μορφωτικό επίπεδο:

Δημοτικό: ...	Γυμνάσιο: ...	Λύκειο: ...
ΑΕΙ-ΤΕΙ: ...	Μεταπτυχιακό: ...	Διδακτορικό: ...

6. Παρούσα απασχόληση:

Φοιτητής-τρια: ...	Εργαζόμενος-η-ο: ...
Άνεργος-η-ο: ...	Σε σύνταξη: ...

7. Προσωπική κατάσταση:

Ελεύθερος-η-ο: ...	Ανοιχτή σχέση: ...	Δεν είχα ποτέ ερωτική σχέση: ...
Ζευγάρι: ...	Πολυσυντροφική σχέση: ...	

8. Διάρκεια τελευταίας ή παρούσας σχέσης (σε μήνες):
[Πληκτρολογήστε/Γράψτε]

9. Φύλο τελευταίου ή παρόντα συντρόφου:

Γυναίκα: ...	Σε ανοιχτή σχέση (με γυναίκες και άνδρες): ...
Ανδρας: ...	Σε ανοιχτή σχέση (δεν γνωρίζω/δεν αυτοπροσδιορίζονται με κάποιο φύλο): ...
Δεν γνωρίζω: ...	Πολυσυντροφική σχέση (με άνδρες): ...
Δεν είχα ποτέ ερωτικό σύντροφο: ...	Πολυσυντροφική σχέση (με γυναίκες): ...
Δεν αυτοπροσδιορίζεται με κάποιο φύλο: ...	Πολυσυντροφική σχέση (με γυναίκες και άνδρες): ...
Σε ανοιχτή σχέση (με άνδρες): ...	Πολυσυντροφική σχέση (δεν γνωρίζω/δεν αυτοπροσδιορίζονται με κάποιο φύλο): ...
Σε ανοιχτή σχέση (με γυναίκες): ...	

10. Σεξουαλικός προσανατολισμός τελευταίου ή παρόντα συντρόφου:

Straight ...	Bisexual: ...	Pansexual: ...	Panromantic: ...	Biromantic ...
Gay ...	Polysexual: ...	Polyromantic: ...	Fluid: ...	Polyromantic ...
Lesbian ...	Omnisexual: ...	Omnioromantic: ...	Queer: ...	Asexual: ...
Είμαι σε ανοιχτή σχέση (συναινετική) με άτομα ίδιου σεξουαλικού	Είμαι σε ανοιχτή σχέση (συναινετική) με άτομα διαφορετικού	Είμαι σε πολυσυντροφική σχέση (συναινετική) με άτομα ίδιου	Είμαι σε πολυσυντροφική σχέση (συναινετική) με άτομα	Δεν είχα ποτέ ερωτικό σύντροφο: ...

προσανατολισμο	σεξουαλικού	σεξουαλικού	διαφορετικού
ύ: ...	προσανατολισμο	προσανατολισμο	σεξουαλικού
	ύ: ...	ύ: ...	προσανατολισμο
			ύ: ...

Άλλο (γράψτε):

...

Παράρτημα Β

Πρώτη Έρευνα

Ερωτηματολόγιο 1 [Οι 53 αρχικές δηλώσεις της MIS]

Παρακάτω ακολουθούν αρκετές δηλώσεις που αφορούν τη σεξουαλική σας ταυτότητα και την εμπειρία σας ως **πολυσέξουαλ** άτομο [γενικός όρος - ομπρέλα που συμπεριλαμβάνει άτομα τα οποία έλκονται ερωτικά από παραπάνω του ενός κοινωνικά φύλα].

Τέτοια άτομα συνήθως αυτοπεριγράφονται ως Αμφισέξουαλ (Bisexual = άτομα που έλκονται ερωτικά από άνδρες και γυναίκες), Πανσέξουαλ (Pansexual = άτομα που βιώνουν ερωτική έλξη ανεξαρτήτως φύλων), Ομνισέξουαλ (Omnisexual = άτομα που βιώνουν ερωτική έλξη από όλα τα φύλα), Κουίρ (Queer = πολύπλευρος όρος που χρησιμοποιείται συχνά από άτομα που δεν αποδέχονται τις παραδοσιακές έννοιες των φύλων και της σεξουαλικότητας), με ρευστό σεξουαλικό προσανατολισμό (Fluid = άτομα που δεν έχουν ένα δεδομένο σεξουαλικό προσανατολισμό) ή μπορούν να χρησιμοποιούν άλλους ορισμούς και λέξεις για να περιγράψουν ότι έλκονται ερωτικά από παραπάνω του ενός (κοινωνικά) φύλα.

Με τη βοήθεια της παρακάτω κλίμακας, επιλέξτε τον αριθμό που σας αντιπροσωπεύει για την κάθε δήλωση. Παρακαλούμε να απαντήσετε όσο πιο ειλικρινά μπορείτε. Δεν υπάρχουν σωστές ή λάθος απαντήσεις. Δεν χρειάζεται να σκεφτείτε πολύ για οποιαδήποτε δήλωση. Απαντήστε σύμφωνα με την αρχική σας αίσθηση.

Διαφωνώ απόλυτα	Διαφωνώ	Διαφωνώ σε ένα βαθμό	Συμφωνώ σε ένα βαθμό	Συμφωνώ	Συμφωνώ απόλυτα
1	2	3	4	5	6

1. Πιστεύω πως είμαι πολυσέξουαλ άτομο (π.χ. Bisexual, Pansexual, Omnisexual, Fluid, Queer).
2. Έχω καταλάβει ότι δεν είμαι ούτε gay ούτε straight.
3. Νιώθω καλά όταν σκέφτομαι ότι είμαι πολυσέξουαλ άτομο.

4. Ανά διαστήματα επαναδιαπραγματεύομαι μέσα μου ποια λέξη (π.χ. Bisexual, Pansexual, Omnisexual κ.τ.λ.) περιγράφει καλύτερα τον σεξουαλικό προσανατολισμό μου.
5. Δεν είμαι ούτε straight ούτε gay.
6. Η σεξουαλικότητα μου δεν μπορεί να περιγραφεί με κάποια ταμπέλα (π.χ. Bisexual, Pansexual, Omnisexual κ.τ.λ.).
7. Πιστεύω ότι η πολυσέξουαλ ταυτότητα μου σχετίζεται με τις άλλες πτυχές της προσωπικότητάς μου.
8. ~~Μπορώ να υπερασπιστώ τον εαυτό μου αν δεχτώ επιθέσεις και άσχημες συμπεριφορές για τη σεξουαλικότητά μου.~~ (σ.σ. Διεγγραφή κατά τον έλεγχο εγκυρότητας περιεχομένου από τους Κριτές, πριν την Πρώτη Έρευνα.)
9. Προσπαθώ να βρω τη θέση μου στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα.
10. Αναζητώ την υποστήριξη των κοντινών μου ανθρώπων για να αντιμετωπίσω αρνητικές στάσεις και συμπεριφορές σε σχέση με τον σεξουαλικό μου προσανατολισμό.
11. Θέλω να έχω ενεργό ρόλο στη straight κοινότητα.
12. Έχω διαφορετική σεξουαλικότητα από τα gay και τα straight άτομα.
13. Με εκφράζει η σκέψη ότι είμαι πολυσέξουαλ άτομο.
14. Ψάχνω ακόμα (π.χ. στο διαδίκτυο, από φίλους κ.τ.λ.) τις λέξεις και τις έννοιες που περιγράφουν τους διάφορους σεξουαλικούς προσανατολισμούς.
15. Δεν συμφωνώ με τη χρήση ορισμών και ταμπελών για την περιγραφή της σεξουαλικότητας μου.
16. Σκέφτομαι το πως ταιριάζει η πολυσέξουαλ ταυτότητα μου με άλλα στοιχεία της ταυτότητας μου (π.χ. θρησκεία, εργασία, εθνικότητα).
17. Η πολυσέξουαλ ταυτότητα μου με έχει βοηθήσει στην προσωπική μου ανάπτυξη.

18. ~~Έχω αναπτύξει μια θετική εικόνα για τον εαυτό μου που με βοηθάει να αντιμετωπίζω αρνητικές εμπειρίες και συμπεριφορές σε σχέση με τη σεξουαλική μου ταυτότητα.~~ (σ.σ. Διεγγραφή κατά τον έλεγχο εγκυρότητας περιεχομένου από τους Κριτές, πριν την Πρώτη Έρευνα.)
19. Προσπαθώ να είμαι πιο ορατός-η-ο μέσα στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα.
20. Συμμετέχω σε ακτιβιστικές δράσεις που αφορούν ζητήματα της ΛΟΑΤΚΙΑ2+κοινότητας.
21. Γνωρίζω τις δυσκολίες που να μπορεί να συναντήσει ένα πολυσέξουαλ άτομο που ζει στην Ελλάδα.
22. Η πολυσέξουαλ ταυτότητα μου με βοηθάει να συντονίζομαι καλύτερα σε σχέση με όσα συμβαίνουν γύρω μου.
23. Ψάχνω υποστήριξη από άτομα της straight κοινότητας.
24. Με αντιπροσωπεύουν οι όροι «gay» και «straight».
25. Με εκφράζει η ρευστότητα που προσφέρει η πολυσέξουαλ ταυτότητα.
26. Θα ερωτευτώ ένα άτομο ανεξαρτήτως (κοινωνικού) φύλου.
27. Αναρωτιέμαι για το αν η λέξη που χρησιμοποιώ για να εκφράσω τον σεξουαλικό μου προσανατολισμό (π.χ. Bisexual, Pansexual, Omnisexual κ.τ.λ.) είναι η σωστή.
28. Θεωρώ πως η πολυσέξουαλ ταυτότητα μου ταιριάζει με τις υπόλοιπες πτυχές του χαρακτήρα μου.
29. Δεν στηρίζομαι σε ορισμούς για να περιγράψω τη σεξουαλικότητα μου.
30. Είναι πιθανό στο μέλλον να αλλάξω τη λέξη που χρησιμοποιώ τώρα για την περιγραφή του σεξουαλικού μου προσανατολισμού (π.χ. Bisexual, Pansexual, Omnisexual κ.τ.λ.) με κάποια άλλη πιο ταιριαστή.
31. Βλέπω πως η πολυσέξουαλ ταυτότητα μου είναι κάπως «αποκομμένη» από τις υπόλοιπες πλευρές της ζωής μου.

32. Η πολυσέξουαλ ταυτότητα μου με έχει βοηθήσει να μάθω καλύτερα τον εαυτό μου.
33. Δεν είναι σημαντικό να είμαι ενεργό μέλος μέσα στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα.
34. Η πολυσέξουαλ ταυτότητα μου με έχει οδηγήσει στο να μάθω καλύτερα τα δυνατά μου σημεία.
35. Προσπαθώ να βρω τη θέση μου μέσα στη straight κοινότητα.
36. Προσπαθώ να καταλάβω πως ταιριάζει η πολυσέξουαλ ταυτότητα μου μέσα στη straight κοινότητα.
37. Οι όροι «gay» και «straight» μπορούν να εκφράσουν τη σεξουαλικότητα μου.
38. Με ελκύουν ερωτικά παραπάνω του ενός (κοινωνικά) φύλα.
39. Ως πολυσέξουαλ άτομο έχω μια ελευθερία επιλογών που δεν θα είχα αν ήμουν gay ή straight.
40. Η λέξη που χρησιμοποιώ για να περιγράψω τον σεξουαλικό προσανατολισμό μου (π.χ. Bisexual, Pansexual, Omnisexual κ.τ.λ.), δεν είναι σίγουρο ότι με εκφράζει απόλυτα.
41. Ο άνθρωπος που είμαι σήμερα οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στην πολυσέξουαλ ταυτότητα μου.
42. Προσπαθώ να βρίσκω τρόπους ώστε η πολυσέξουαλ ταυτότητα μου να βρίσκεται σε αρμονία με τις υπόλοιπες πτυχές της ζωής μου (π.χ. εργασία, εθνικότητα, θρησκεία).
43. Θέλω να είμαι μέλος της ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητας.
44. Επιλέγω να βγαίνω σε μέρη που ξέρω ότι είναι φιλικά προς τα ΛΟΑΤΚΙΑ2+ άτομα.
45. Θα έκανα ερωτική σχέση και με άνδρες και με γυναίκες.
46. Συμμετέχω σε ακτιβιστικές δράσεις (για διάφορα κοινωνικά ζητήματα όπως ο ρατσισμός) μέσα στη straight κοινότητα.

47. Η σύνδεση μου με τη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα με έχει βοηθήσει στο να προστατεύσω τον εαυτό μου από συμπεριφορές που προσβάλλουν τη σεξουαλικότητα μου.
48. Οι κοντινοί μου άνθρωποι με βοηθούν να αντιμετωπίζω αρνητικές στάσεις και συμπεριφορές σε σχέση με τον σεξουαλικό μου προσανατολισμό.
49. Όταν βρίσκομαι με άλλα άτομα της ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητας, αναφέρω ότι είμαι πολυσέξουαλ άτομο.
50. Καμία λέξη δεν μπορεί να προσδιορίσει επαρκώς τη σεξουαλικότητα μου.
51. Η σεξουαλικότητα μου είναι ρευστή και δεν μπορεί να περιοριστεί σε δίπολα (π.χ. gay – straight).
52. Δεν με εκφράζουν οι διάφορες ταμπέλες (π.χ. Bisexual, Pansexual, Omnisexual κ.τ.λ.) για τον σεξουαλικό προσανατολισμό.
53. Δεν είναι σημαντικό να έχω ενεργό ρόλο μέσα στη straight κοινότητα.
54. Η σύνδεση με τη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα είναι ένας καλός τρόπος προστασίας από συμπεριφορές που προσβάλλουν τη σεξουαλικότητα.
55. Θα έκανα ερωτική σχέση με ένα άτομο, αν μου άρεσε, χωρίς να με νοιάζει το φύλο του.

Ερωτηματολόγιο 2 [LGBIS]

Για καθεμία από τις ακόλουθες δηλώσεις, σημειώστε την απάντηση που δείχνει καλύτερα την τωρινή εμπειρία σας **ως πολυσέξουαλ άτομο**. Παρακαλούμε να απαντήσετε με όσο τον δυνατό μεγαλύτερη ειλικρίνεια: Δηλώστε πώς αισθάνεστε πραγματικά τώρα, όχι πώς νομίζετε ότι θα «έπρεπε» να αισθάνεστε. Δεν χρειάζεται να σκεφτείτε πάρα πολύ για οποιαδήποτε μία δήλωση. Απαντήστε σε κάθε δήλωση σύμφωνα με την αρχική σας αντίδραση, χρησιμοποιώντας την παρακάτω κλίμακα και στη συνέχεια προχωρήστε στην επόμενη.

Διαφωνώ απόλυτα	Διαφωνώ	Διαφωνώ σε ένα βαθμό	Συμφωνώ σε ένα βαθμό	Συμφωνώ	Συμφωνώ απόλυτα
1	2	3	4	5	6

1. Προτιμώ να κρατώ την γκέι/λεσβιακή σχέση μου καλύτερα σε ιδιωτικό επίπεδο.
2. Αν ήταν εφικτό θα επέλεγα να ήμουν στρέιτ.
3. Δεν είμαι απόλυτα βέβαιος/η/ο για τον σεξουαλικό προσανατολισμό μου.
4. Είμαι αρκετά προσεκτικός/ή/ό σχετικά με το ποιος γνωρίζει για τις γκέι/λεσβιακές ερωτικές σχέσεις μου.
5. Συχνά αναρωτιέμαι εάν οι άλλοι με κατακρίνουν για τις σεξουαλικές προτιμήσεις μου.
6. Είμαι χαρούμενος/η/ο που είμαι πολυσέξουαλ άτομο (π.χ. μπαϊσέξουαλ, πανσέξουαλ, ομνισέξουαλ κ.τ.λ.).
7. Υποτιμώ τους στρέιτ.
8. Αλλάζω συνεχώς άποψη για τον σεξουαλικό προσανατολισμό μου.
9. Δεν μπορώ να νιώσω άνετα ξέροντας ότι οι άλλοι με κρίνουν αρνητικά σχετικά με τον σεξουαλικό προσανατολισμό μου.
10. Πιστεύω ότι τα πολυσέξουαλ άτομα είναι ανώτερα από τα στρέιτ άτομα.
11. Η σεξουαλική μου ταυτότητα δεν αποτελεί σημαντικό κομμάτι του ποιος-α-ο είμαι.
12. Το να παραδεχτώ ότι είμαι πολυσέξουαλ άτομο ήταν μια επίπονη διαδικασία.
13. Είμαι υπερήφανος/η/ο που αποτελώ μέρος της ΛΟΑΤΚΙ+ κοινότητας.
14. Δεν μπορώ να αποφασίσω εάν είμαι πολυσέξουαλ ή στρέιτ ή γκέι ή λεσβία.
15. Ο σεξουαλικός προσανατολισμός μου αποτελεί κεντρικό κομμάτι της ταυτότητάς μου.
16. Σκέφτομαι πολύ για το κατά πόσο η σεξουαλική μου ταυτότητα επηρεάζει το πώς με βλέπουν οι άλλοι.
17. Το να παραδεχτώ στον εαυτό μου ότι είμαι πολυσέξουαλ άτομο ήταν μια αργή διαδικασία.
18. Τα στρέιτ άτομα έχουν βαρετές ζωές σε σχέση με τα πολυσέξουαλ άτομα.
19. Ο σεξουαλικός μου προσανατολισμός είναι ένα πολύ προσωπικό και ιδιωτικό θέμα.
20. Εύχομαι να ήμουν στρέιτ.

21. Για να καταλάβεις ποιος-α-ο είμαι σαν άτομο, πρέπει να μάθεις ότι είμαι πολυσέξουαλ άτομο.
22. Νιώθω πολύ μπερδεμένος/η/ο όταν προσπαθώ να βγάλω άκρη σχετικά με τον σεξουαλικό μου προσανατολισμό.
23. Ένιωσα άνετα με τη σεξουαλική μου ταυτότητα από την αρχή.
24. Το γεγονός ότι είμαι πολυσέξουαλ άτομο αποτελεί σημαντική πτυχή της ζωής μου.
25. Πιστεύω ότι το να είμαι πολυσέξουαλ άτομο είναι σημαντικό κομμάτι του εαυτού μου.
26. Είμαι υπερήφανος/η/ο που είμαι πολυσέξουαλ άτομο.
27. Πιστεύω ότι είναι άδικο που έλκομαι από άτομα του ίδιου φύλου.

Ερωτηματολόγιο 3 [ECR – RS]

Οι παρακάτω δηλώσεις αφορούν το πώς νιώθετε σε συναισθηματικά στενές σχέσεις. Μπορείτε να τις χρησιμοποιήσετε για να αξιολογήσετε το πώς νιώθετε για κάθε συγκεκριμένο τύπο σχέσης. Χρησιμοποιώντας την παρακάτω κλίμακα, γράψτε μετά από κάθε δήλωση τον αριθμό που αντιπροσωπεύει το κατά πόσο συμφωνείτε ή διαφωνείτε με τη δήλωση για κάθε σχέση (μητέρα, πατέρα, σύντροφο-ους) που εξετάζετε.

Διαφωνώ απόλυτα						Συμφωνώ απόλυτα
1	2	3	4	5	6	7

Σχέση με:		<u>Μητέρα</u>	<u>Πατέρα</u>	<u>Σύντροφο-ους</u>
1.	Με βοηθάει το να στρέφομαι για βοήθεια σε αυτό το άτομο σε ώρες ανάγκης.			
2.	Συνήθως συζητώ τα προβλήματα και τις ανησυχίες μου με αυτό το άτομο.			
3.	Συζητάω με αυτό το άτομο.			

4.	Μου είναι εύκολο να βασίζομαι σε αυτό το άτομο.			
5.	Δεν νιώθω άνετα να «ανοιχτώ» σε αυτό το άτομο.			
6.	Προτιμώ να μην δείξω σε αυτό το άτομο πως νιώθω βαθιά μέσα μου.			
7.	Συχνά ανησυχώ ότι αυτό το άτομο δεν νοιάζεται πραγματικά για μένα.			
8.	Φοβάμαι ότι αυτό το άτομο μπορεί να με εγκαταλείψει.			
9.	Ανησυχώ ότι αυτό το άτομο δεν νοιάζεται για μένα στον βαθμό που νοιάζομαι εγώ για αυτό.			

Ερωτηματολόγιο 4 [CD – RISC–10]

Για κάθε μια από τις δηλώσεις που ακολουθούν, χρησιμοποιώντας την παρακάτω κλίμακα, επιλέξτε τον αριθμό που σας περιγράφει καλύτερα ως άτομο.

Καθόλου	Σπάνια	Μερικές φορές	Συχνά	Σχεδόν πάντα
0	1	2	3	4

1. Είμαι ικανός/ή/ό να προσαρμόζομαι στην αλλαγή.
2. Μπορώ να αντιμετωπίσω οτιδήποτε προκύψει.
3. Προσπαθώ να δω τη χιουμοριστική πλευρά των προβλημάτων.
4. Το στρες με κάνει πιο δυνατό/ή/ό.
5. Επανακάμπω μετά από ασθένειες ή ταλαιπωρίες.
6. Πιστεύω ότι μπορώ να επιτύχω τους στόχους μου παρά τα εμπόδια.
7. Μπορώ να παραμείνω συγκεντρωμένος/η/ο κάτω από πίεση.
8. Δεν αποθαρρύνομαι εύκολα από την αποτυχία.
9. Αντιλαμβάνομαι τον εαυτό μου ως δυνατό άτομο.
10. Μπορώ να διαχειριστώ δυσάρεστα συναισθήματα.

Ερωτηματολόγιο 5 [ABES – Brief]

Παρακαλώ βαθμολογήστε πόσο συχνά η εμπειρία που αντικατοπτρίζεται σε κάθε μια από τις ακόλουθες προτάσεις **έχει συμβεί σε εσάς προσωπικά**. Μας ενδιαφέρουν οι προσωπικές σας εμπειρίες **ως πολυσέξουαλ άτομο** και συνειδητοποιούμε ότι κάθε εμπειρία μπορεί να σας έχει συμβεί ή όχι. Για να μας πείτε για την εμπειρία σας, βαθμολογήστε κάθε πρόταση χρησιμοποιώντας την παρακάτω κλίμακα.

Ποτέ					Σχεδόν συνέχεια
1	2	3	4	5	6

1. Οι άλλοι έχουν αντιδράσει λες και ο πολυσεξουαλικός μου προσανατολισμός είναι απλά σεξουαλική περιέργεια, όχι ένας σταθερός σεξουαλικός προσανατολισμός.
2. Οι άλλοι δεν έχουν πάρει στα σοβαρά τον σεξουαλικό μου προσανατολισμό, γιατί είμαι πολυσέξουαλ άτομο.
3. Οι άλλοι έχουν αναφερθεί στην πολυσέξουαλ ταυτότητα μου σαν να σημαίνει ότι είμαι απλά μπερδεμένος/η/ο σχετικά με τον σεξουαλικό μου προσανατολισμό.
4. Οι άλλοι έχουν υποθέσει ότι θα απατήσω μέσα στην ερωτική σχέση γιατί είμαι πολυσέξουαλ άτομο.
5. Οι άλλοι μου έχουν συμπεριφερθεί σαν να είμαι εμμονικός/ή/ό με το σεξ γιατί είμαι πολυσέξουαλ άτομο.
6. Οι άλλοι έχουν αισθανθεί άβολα γύρω μου επειδή είμαι πολυσέξουαλ άτομο.
7. Έχω αποξενωθεί επειδή είμαι πολυσέξουαλ άτομο.
8. Οι άλλοι μου έχουν φερθεί άσχημα γιατί είμαι πολυσέξουαλ άτομο.

Δημογραφικά στοιχεία

11. Φύλο κατά τη γέννηση:

Ανδρας Γυναίκα Άλλο (γράψτε)

12. Παρόν σεξουαλικός προσανατολισμός:

Bisexual: ...

Pansexual: ...

Panromantic: ...

Biromantic ...

Polysexual: ... Polyromantic: ... Fluid: ... Polyromantic ...
 Omnisexual: ... Omniromantic: ... Queer: ... Άλλο (γράψτε): ...

13. Ηλικία (σε έτη): [Πληκτρολογήστε/Γράψτε]

14. Μορφωτικό επίπεδο:

Δημοτικό: ... Γυμνάσιο: ... Λύκειο: ...
 ΑΕΙ-ΤΕΙ: ... Μεταπτυχιακό: ... Διδακτορικό: ...

15. Παρούσα απασχόληση:

Φοιτητής-τρια: ... Εργαζόμενος-η-ο: ...
 Άνεργος-η-ο: ... Σε σύνταξη: ...

16. Προσωπική κατάσταση:

Ελεύθερος-η-ο: ... Ανοιχτή σχέση: ... Δεν είχα ποτέ ερωτική
 σχέση: ...
 Ζευγάρι: ... Πολυσυντροφική σχέση: ...

Δεύτερη Έρευνα

Ερωτηματολόγιο 1 [Οι 22 τελικές δηλώσεις της MIS]

Παρακάτω ακολουθούν κάποιες δηλώσεις που αφορούν τη σεξουαλική σας ταυτότητα και την εμπειρία σας ως **πολυσέξουαλ** άτομο [γενικός όρος - ομπρέλα που συμπεριλαμβάνει άτομα τα οποία έλκονται ερωτικά από παραπάνω του ενός κοινωνικά φύλα].

Τέτοια άτομα συνήθως αυτοπεριγράφονται ως Αμφισέξουαλ (Bisexual = άτομα που έλκονται ερωτικά από άνδρες και γυναίκες), Πανσέξουαλ (Pansexual = άτομα που βιώνουν ερωτική έλξη ανεξαρτήτως φύλων), Ομνισέξουαλ (Omnisexual = άτομα που βιώνουν ερωτική έλξη από όλα τα φύλα), Κουίρ (Queer = πολύπλευρος όρος που χρησιμοποιείται συχνά από άτομα που δεν αποδέχονται τις παραδοσιακές έννοιες των φύλων και της σεξουαλικότητας), με ρευστό σεξουαλικό προσανατολισμό (Fluid = άτομα που δεν έχουν ένα δεδομένο σεξουαλικό προσανατολισμό) ή μπορούν να

χρησιμοποιούν άλλους ορισμούς και λέξεις για να περιγράψουν ότι έλκονται ερωτικά από παραπάνω του ενός (κοινωνικά) φύλα.

Με τη βοήθεια της παρακάτω κλίμακας, επιλέξτε τον αριθμό που σας αντιπροσωπεύει για την κάθε δήλωση. Παρακαλούμε να απαντήσετε όσο πιο ειλικρινά μπορείτε. Δεν υπάρχουν σωστές ή λάθος απαντήσεις. Δεν χρειάζεται να σκεφτείτε πολύ για οποιαδήποτε δήλωση. Απαντήστε σύμφωνα με την αρχική σας αίσθηση.

Διαφωνώ απόλυτα	Διαφωνώ	Διαφωνώ σε ένα βαθμό	Συμφωνώ σε ένα βαθμό	Συμφωνώ	Συμφωνώ απόλυτα
1	2	3	4	5	6

1. Η πολυσέξουαλ ταυτότητα μου με έχει οδηγήσει στο να μάθω καλύτερα τα δυνατά μου σημεία. (#34)
2. Καμία λέξη δεν μπορεί να προσδιορίσει επαρκώς τη σεξουαλικότητα μου. (#50)
3. Προσπαθώ να είμαι πιο ορατός-η-ο μέσα στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα. (#19)
4. Προσπαθώ να βρω τη θέση μου μέσα στη straight κοινότητα. (#35)
5. Δεν είμαι ούτε straight ούτε gay. (#5)
6. Θα έκανα ερωτική σχέση με ένα άτομο, αν μου άρεσε, χωρίς να με νοιάζει το φύλο του. (#55)
7. Δεν είναι σημαντικό να είμαι ενεργό μέλος μέσα στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα. (#33_Reversed)
8. Η πολυσέξουαλ ταυτότητα μου με έχει βοηθήσει να μάθω καλύτερα τον εαυτό μου. (#32)
9. Δεν στηρίζομαι σε ορισμούς για να περιγράψω τη σεξουαλικότητα μου. (#29)
10. Προσπαθώ να καταλάβω πως ταιριάζει η πολυσέξουαλ ταυτότητα μου μέσα στη straight κοινότητα. (#36)
11. Έχω καταλάβει ότι δεν είμαι ούτε gay ούτε straight. (#2)
12. Θα έκανα ερωτική σχέση και με άνδρες και με γυναίκες. (#45)

13. Ο άνθρωπος που είμαι σήμερα οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στην πολυσέξουαλ ταυτότητα μου. (#41)
14. Η σεξουαλικότητα μου δεν μπορεί να περιγραφεί με κάποια ταμπέλα (π.χ. Bisexual, Pansexual, Omnisexual κ.τ.λ.). (#6)
15. Θέλω να είμαι μέλος της ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητας. (#43)
16. Έχω διαφορετική σεξουαλικότητα από τα gay και τα straight άτομα. (#12)
17. Θα ερωτευτώ ένα άτομο ανεξαρτήτως (κοινωνικού) φύλου. (#26)
18. Ψάχνω υποστήριξη από άτομα της straight κοινότητας. (#23)
19. Η πολυσέξουαλ ταυτότητα μου με έχει βοηθήσει στην προσωπική μου ανάπτυξη. (#17)
20. Δεν με εκφράζουν οι διάφορες ταμπέλες (π.χ. Bisexual, Pansexual, Omnisexual κ.τ.λ.) για τον σεξουαλικό προσανατολισμό. (#52)
21. Θεωρώ πως η πολυσέξουαλ ταυτότητα μου ταιριάζει με τις υπόλοιπες πτυχές του χαρακτήρα μου. (#28)
22. Συμμετέχω σε ακτιβιστικές δράσεις που αφορούν ζητήματα της ΛΟΑΤΚΙΑ2+κοινότητας. (#20)

Ερωτηματολόγιο 2 [LGBIS]

Όπως «Ερωτηματολόγιο 2» Πρώτης Έρευνας του Παραρτήματος Β, αλλά μόνο οι υποκλίμακες της εσωτερικευμένης ομοφοβίας (σ.σ. εδώ αμφιφυλοφοβίας) [δηλώσεις: 2, 20, 27], των ανησυχιών αποδοχής [δηλώσεις: 5, 9, 16] και της ταυτοτικής επιβεβαίωσης [δηλώσεις: 6, 13, 26].

Ερωτηματολόγιο 3 [WCS]

Παρακαλώ αναλογιστείτε το πώς νιώσατε τις τελευταίες 2 εβδομάδες και αξιολογήστε τις ακόλουθες προτάσεις, με τη βοήθεια της παρακάτω κλίμακας. Παρακαλώ απαντήστε σε κάθε πρόταση, ακόμα κι αν δεν είστε σίγουρος/η/ο ή αισθάνεστε ότι το αντικείμενο είναι ασαφές ή κακώς διατυπωμένο.

Καθόλου										Εντελώς
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

1. Έχω νιώσει παγιδευμένος/η/ο μέσα στο μυαλό μου.
2. Έχω αισθανθεί ολομόναχος/η/ο.
3. Έχω νιώσει σύνδεση με φίλους και/ή οικογένεια.
4. Έχω νιώσει σύνδεση σε μια κοινότητα.
5. Έχω νιώσει ανεπιθύμητος/η/ο ανάμεσα σε άλλους ανθρώπους.
6. Έχω αισθανθεί αποκομμένος/η/ο από τον κόσμο γύρω μου.

Δημογραφικά στοιχεία

Όπως «Δημογραφικά στοιχεία» Πρώτης Έρευνας του Παραρτήματος Β.

Τρίτη Έρευνα

Ερωτηματολόγιο 1 [Η νέα κλίμακα MIS]

Παρακάτω ακολουθούν κάποιες δηλώσεις που αφορούν τη σεξουαλική σας ταυτότητα και την εμπειρία σας ως *πολυσέξουαλ* άτομο [γενικός όρος - ομπρέλα που συμπεριλαμβάνει άτομα τα οποία έλκονται ερωτικά από παραπάνω του ενός κοινωνικά φύλα].

Με τη βοήθεια της παρακάτω κλίμακας, επιλέξτε τον αριθμό που σας αντιπροσωπεύει για την κάθε δήλωση. Παρακαλούμε να απαντήσετε όσο πιο ειλικρινά μπορείτε. Δεν υπάρχουν σωστές ή λάθος απαντήσεις. Δεν χρειάζεται να σκεφτείτε πολύ για οποιαδήποτε δήλωση. Απαντήστε σύμφωνα με την αρχική σας αίσθηση.

Διαφωνώ απόλυτα	Διαφωνώ	Διαφωνώ σε ένα βαθμό	Συμφωνώ σε ένα βαθμό	Συμφωνώ	Συμφωνώ απόλυτα
1	2	3	4	5	6

1. Η πολυσέξουαλ ταυτότητα μου με έχει οδηγήσει στο να μάθω καλύτερα τα δυνατά μου σημεία.

2. Καμία λέξη δεν μπορεί να προσδιορίσει επαρκώς τη σεξουαλικότητα μου.
3. Προσπαθώ να είμαι πιο ορατός-η-ο μέσα στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα.
4. Προσπαθώ να βρω τη θέση μου μέσα στη straight κοινότητα.
5. Δεν είμαι ούτε straight ούτε gay.
6. Θα έκανα ερωτική σχέση με ένα άτομο, αν μου άρεσε, χωρίς να με νοιάζει το φύλο του.
7. Δεν είναι σημαντικό να είμαι ενεργό μέλος μέσα στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα.
8. Η πολυσέξουαλ ταυτότητα μου με έχει βοηθήσει να μάθω καλύτερα τον εαυτό μου.
9. Δεν στηρίζομαι σε ορισμούς για να περιγράψω τη σεξουαλικότητα μου.
10. Προσπαθώ να καταλάβω πως ταιριάζει η πολυσέξουαλ ταυτότητα μου μέσα στη straight κοινότητα.
11. Έχω καταλάβει ότι δεν είμαι ούτε gay ούτε straight.
12. Θα έκανα ερωτική σχέση και με άνδρες και με γυναίκες.
13. Ο άνθρωπος που είμαι σήμερα οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στην πολυσέξουαλ ταυτότητα μου.
14. Η σεξουαλικότητα μου δεν μπορεί να περιγραφεί με κάποια ταμπέλα (π.χ. Bisexual, Pansexual, Omnisexual κ.τ.λ.).
15. Θέλω να είμαι μέλος της ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητας.
16. Έχω διαφορετική σεξουαλικότητα από τα gay και τα straight άτομα.
17. Θα ερωτευτώ ένα άτομο ανεξαρτήτως (κοινωνικού) φύλου.
18. Ψάχνω υποστήριξη από άτομα της straight κοινότητας.
19. Η πολυσέξουαλ ταυτότητα μου με έχει βοηθήσει στην προσωπική μου ανάπτυξη.

20. Δεν με εκφράζουν οι διάφορες ταμπέλες (π.χ. Bisexual, Pansexual, Omnisexual κ.τ.λ.) για τον σεξουαλικό προσανατολισμό.
21. Θεωρώ πως η πολυσέξουαλ ταυτότητα μου ταιριάζει με τις υπόλοιπες πτυχές του χαρακτήρα μου.
22. Συμμετέχω σε ακτιβιστικές δράσεις που αφορούν ζητήματα της ΛΟΑΤΚΙΑ2+κοινότητας.

Ερωτηματολόγιο 2 [LGB – PIM]

Θα θέλαμε να σας κάνουμε και κάποιες ερωτήσεις σχετικά με την ταυτότητά σας πιο γενικά ως Λεσβιακό, Ομοφυλόφιλο ή Αμφισεξουαλικό+ άτομο (ΛΟΑ+ άτομο). Με τη βοήθεια της παρακάτω κλίμακας, επιλέξτε τον αριθμό που σας αντιπροσωπεύει για την κάθε δήλωση. Παρακαλούμε να απαντήσετε όσο πιο ειλικρινά μπορείτε. Δεν υπάρχουν σωστές ή λάθος απαντήσεις. Ορισμένες δηλώσεις φαίνονται παρόμοιες, αλλά υπάρχουν διαφορές στη διατύπωση. Δεν χρειάζεται να σκεφτείτε πολύ για οποιαδήποτε δήλωση. Απαντήστε σύμφωνα με την αρχική σας αίσθηση.

Διαφωνώ Απόλυτα	Διαφωνώ	Διαφωνώ κάπως	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	Συμφωνώ κάπως	Συμφωνώ	Συμφωνώ Απόλυτα
1	2	3	4	5	6	7

1. Η ΛΟΑ+ ταυτότητα μου με οδηγεί σε σημαντική κατανόηση του εαυτού μου.
2. Αισθάνομαι ότι μπορώ να είμαι ειλικρινής και ότι μπορώ να μοιραστώ τη ΛΟΑ+ ταυτότητά μου με άλλους.
3. Αισθάνομαι ότι με στηρίζει η ΛΟΑΤΚΙ+ κοινότητα.
4. Η ΛΟΑ+ ταυτότητά μου, μου επιτρέπει να κατανοώ καλύτερα τον ερωτικό μου σύντροφο.
5. Ως ΛΟΑ+ άτομο, είναι σημαντικό να λειτουργώ σαν «συνήγορος» για τα δικαιώματα των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων.
6. Έχω μεγαλύτερη επίγνωση του πώς αισθάνομαι για τα πράγματα, εξαιτίας της ΛΟΑ+ ταυτότητάς μου.
7. Είμαι ειλικρινής με τον εαυτό μου σχετικά με τη ΛΟΑ+ ταυτότητά μου.

8. Αισθάνομαι ορατός-η-ο στη ΛΟΑΤΚΙ+ κοινότητα.
9. Η ΛΟΑ+ ταυτότητά μου, μου επιτρέπει να είμαι πιο κοντά στον ερωτικό μου σύντροφο.
10. Η ΛΟΑ+ ταυτότητά μου καθιστά σημαντικό για μένα να εκπαιδεύω ενεργά τους άλλους σχετικά με τα ΛΟΑΤΚΙ+ ζητήματα.
11. Η ΛΟΑ+ ταυτότητά μου με παρακινεί να έχω μεγαλύτερη αυτογνωσία.
12. Έχω μια αίσθηση εσωτερικής γαλήνης σχετικά με τη ΛΟΑ+ ταυτότητά μου.
13. Αισθάνομαι ότι με συμπεριλαμβάνει η ΛΟΑΤΚΙ+ κοινότητα.
14. Η ΛΟΑ+ ταυτότητά μου με απελευθερώνει να επιλέγω ποιον-α-ο θέλω ως ερωτικό μου σύντροφο.
15. Η εμπειρία της ΛΟΑ+ ταυτότητάς μου με οδηγεί στο να αγωνίζομαι για τα δικαιώματα των άλλων.
16. Εξαιτίας της ΛΟΑ+ ταυτότητάς μου, είμαι περισσότερο συντονισμένος-η-ο με όσα συμβαίνουν γύρω μου.
17. Αγκαλιάζω τη ΛΟΑ+ ταυτότητά μου.
18. Αισθάνομαι μια σύνδεση με τη ΛΟΑΤΚΙ+ κοινότητα.
19. Έχω μια αίσθηση σεξουαλικής ελευθερίας λόγω της ΛΟΑ+ ταυτότητάς μου.
20. Είμαι πιο ευαίσθητος-η-ο στην προκατάληψη και τις διακρίσεις σε βάρος άλλων εξαιτίας της ΛΟΑ+ ταυτότητάς μου.
21. Η ΛΟΑ+ ταυτότητά μου με έχει οδηγήσει να αναπτύξω νέες γνώσεις σχετικά με τα δυνατά μου σημεία.
22. Νιώθω άνετα με τη ΛΟΑ+ ταυτότητά μου.
23. Βρίσκω θετικές ευκαιρίες δικτύωσης μέσα στη ΛΟΑΤΚΙ+ κοινότητα.
24. Η ΛΟΑ+ ταυτότητά μου με βοηθά να επικοινωνώ καλύτερα με τον/την/το ερωτικό/ή μου σύντροφο.
25. Έχω μεγαλύτερο σεβασμό για τους ανθρώπους που διαφέρουν από τις προσδοκίες της κοινωνίας, εξαιτίας της ΛΟΑ+ ταυτότητας μου.

Ερωτηματολόγιο 3 [MHC – SF]

Όπως «Ερωτηματολόγιο 1» του Παραρτήματος Α.

Δημογραφικά στοιχεία

1. Σε ποιο βαθμό αυτοπροσδιορίζεστε με το κάθε ένα από τα παρακάτω κοινωνικά φύλα: [Gender Identity Scale – GIS]

a. Θηλυκό/γυναίκα/κορίτσι:

(καθόλου) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 (πάρα πολύ)

b. Αρσενικό/άνδρας/αγόρι:

(καθόλου) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 (πάρα πολύ)

c. Άλλο φύλο-α:

(καθόλου) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 (πάρα πολύ)

2. Φύλο κατά τη γέννηση:

Ανδρας Γυναίκα Άλλο (γράψτε)

3. Παρόν σεξουαλικός προσανατολισμός:

Bisexual: ...

Pansexual: ...

Panromantic: ...

Biromantic ...

Polysexual: ...

Polyromantic: ...

Fluid: ...

Polyromantic ...

Omnisexual: ...

Omnirromantic: ...

Queer: ...

Άλλο (γράψτε): ...

4. Ηλικία (σε έτη): [Πληκτρολογήστε/Γράψτε]

5. Μορφωτικό επίπεδο:

Δημοτικό: ...

Γυμνάσιο: ...

Λύκειο: ...

ΑΕΙ-ΤΕΙ: ...

Μεταπτυχιακό: ...

Διδακτορικό: ...

6. Παρούσα απασχόληση:

Φοιτητής-τρια: ...

Εργαζόμενος-η-ο: ...

Άνεργος-η-ο: ...

Σε σύνταξη: ...

7. Προσωπική κατάσταση:

Ελεύθερος-η-ο: ... Ανοιχτή σχέση: ... Δεν είχα ποτέ ερωτική
σχέση: ...

Ζευγάρι: ... Πολυσυντροφική σχέση: ...

8. Διάρκεια τελευταίας ή παρούσας σχέσης (σε μήνες):
[Πληκτρολογήστε/Γράψτε]

9. Φύλο τελευταίου ή παρόντα συντρόφου:

Γυναίκα: ... Σε ανοιχτή σχέση (με γυναίκες και άνδρες):
...

Άνδρας: ... Σε ανοιχτή σχέση (δεν γνωρίζω/δεν
αυτοπροσδιορίζονται με κάποιο φύλο): ...

Δεν γνωρίζω: ... Πολυσυντροφική σχέση (με άνδρες): ...

Δεν είχα ποτέ ερωτικό σύντροφο: ... Πολυσυντροφική σχέση (με γυναίκες): ...

Δεν αυτοπροσδιορίζεται με κάποιο φύλο: ... Πολυσυντροφική σχέση (με γυναίκες και
άνδρες): ...

Σε ανοιχτή σχέση (με άνδρες): ... Πολυσυντροφική σχέση (δεν γνωρίζω/δεν
αυτοπροσδιορίζονται με κάποιο φύλο): ...

Σε ανοιχτή σχέση (με γυναίκες): ...

10. Σεξουαλικός προσανατολισμός τελευταίου ή παρόντα συντρόφου:

Straight ... Bisexual: ... Pansexual: ... Panromantic: ... Biromantic
...

Gay ... Polysexual: ... Polyromantic: ... Fluid: ... Polyromanti
c ...

Lesbian ...	Omnisexual: ...	Omniromantic: ...	Queer: ...	Asexual: ...
Είμαι σε ανοιχτή σχέση (συναινετική) με άτομα ίδιου σεξουαλικού προσανατολισμο ύ: ...	Είμαι σε ανοιχτή σχέση (συναινετική) με άτομα διαφορετικού σεξουαλικού προσανατολισμο ύ: ...	Είμαι σε πολυσυντροφική σχέση (συναινετική) με άτομα ίδιου σεξουαλικού προσανατολισμο ύ: ...	Είμαι σε πολυσυντροφική σχέση (συναινετική) με άτομα διαφορετικού σεξουαλικού προσανατολισμο ύ: ...	Δεν είχα ποτέ ερωτικό σύντροφο: ...

Άλλο (γράψτε):

...

Παράρτημα Γ

Ελληνική έκδοση

ΠΟΛΥΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ ΤΑΥΤΟΤΙΚΗ ΚΛΙΜΑΚΑ

Αυτή η κλίμακα αποσκοπεί στην αξιολόγηση του βαθμού στον οποίο συνδέεστε με καθεμία από τις ακόλουθες προτάσεις σχετικά με τον αυτοπροσδιορισμό σας ως πολυσεξουαλικό άτομο (π.χ. αμφισεξουαλικό, πανσεξουαλικό, πολυσεξουαλικό, κουίρ, με ρευστό σεξουαλικό προσανατολισμό κ.λπ.). Παρακαλώ κυκλώστε τον αντίστοιχο αριθμό που σας αντιπροσωπεύει προσωπικά για κάθε πρόταση. Δεν υπάρχουν σωστές και λάθος απαντήσεις, παρά μόνο αυτό που εσείς πιστεύετε για τον εαυτό σας.

	Διαφωνώ Απόλυτα					Συμφωνώ Απόλυτα
	1	2	3	4	5	6
1. Η πολυσεξουαλ ταυτότητα μου με έχει βοηθήσει στην προσωπική μου ανάπτυξη.	1	2	3	4	5	6
2. Ο άνθρωπος που είμαι σήμερα οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στην πολυσεξουαλ ταυτότητα μου.	1	2	3	4	5	6
3. Η πολυσεξουαλ ταυτότητα μου με έχει οδηγήσει στο να μάθω καλύτερα τα δυνατό μου σημεία.	1	2	3	4	5	6
4. Η πολυσεξουαλ ταυτότητα μου με έχει βοηθήσει να μάθω καλύτερα τον εαυτό μου.	1	2	3	4	5	6
5. Θεωρώ πως η πολυσεξουαλ ταυτότητα μου ταιριάζει με τις υπόλοιπες πτυχές του χαρακτήρα μου.	1	2	3	4	5	6
6. Καμία λέξη δεν μπορεί να προσδιορίσει επαρκώς τη σεξουαλικότητα μου.	1	2	3	4	5	6
7. Δεν με εκφράζουν οι διάφορες ταμπέλες (π.χ. Bisexual, Pansexual, Omnisexual κ.τ.λ.) για τον σεξουαλικό προσανατολισμό.	1	2	3	4	5	6
8. Η σεξουαλικότητα μου δεν μπορεί να περιγραφεί με κάποια ταμπέλα (π.χ. Bisexual, Pansexual, Omnisexual κ.τ.λ.).	1	2	3	4	5	6
9. Δεν στηρίζομαι σε ορισμούς για να περιγράψω τη σεξουαλικότητα μου.	1	2	3	4	5	6

10.Θέλω να είμαι μέλος της ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητας.	1	2	3	4	5	6
11.Προσπαθώ να είμαι πιο ορατός-η-ο μέσα στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα.	1	2	3	4	5	6
12.Συμμετέχω σε ακτιβιστικές δράσεις που αφορούν ζητήματα της ΛΟΑΤΚΙΑ2+κοινότητας.	1	2	3	4	5	6
13.Δεν είναι σημαντικό να είμαι ενεργό μέλος στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα.*	1	2	3	4	5	6
14.Προσπαθώ να βρω τη θέση μου μέσα στη straight κοινότητα.	1	2	3	4	5	6
15.Ψάχνω υποστήριξη από άτομα της straight κοινότητας.	1	2	3	4	5	6
16.Προσπαθώ να καταλάβω πως ταιριάζει η πολυσέξουλ ταυτότητα μου μέσα στη straight κοινότητα.	1	2	3	4	5	6
17.Έχω καταλάβει ότι δεν είμαι ούτε gay ούτε straight.	1	2	3	4	5	6
18.Έχω διαφορετική σεξουαλικότητα από τα gay και τα straight άτομα.	1	2	3	4	5	6
19.Δεν είμαι ούτε straight ούτε gay.	1	2	3	4	5	6
20.Θα ερωτευτώ ένα άτομο ανεξαρτήτως (κοινωνικού) φύλου.	1	2	3	4	5	6
21.Θα έκανα ερωτική σχέση και με άνδρες και με γυναίκες.	1	2	3	4	5	6
22.Θα έκανα ερωτική σχέση με ένα άτομο, αν μου άρεσε, χωρίς να με νοιάζει το φύλο του.	1	2	3	4	5	6

Σημείωση. Για να εξάγετε τα σκορ των υποκλιμάκων, υπολογίστε τον μέσο όρο των ακόλουθων δηλώσεων: Διασταύρωση ταυτοτήτων/Συνολική ανάπτυξη (1, 2, 3, 4, 5), Απόρριψη ταμπελών (6, 7, 8, 9), Βρίσκοντας τη θέση στη ΛΟΑΤΚΙΑ2+ κοινότητα (10, 11, 12, 13R), Βρίσκοντας τη θέση στη στρέιτ κοινότητα (14, 15, 16), Απόρριψη μονοσεξουαλικής ταυτότητας (17, 18, 19), Κατανόηση πολυσεξουαλικής ταυτότητας (20, 21, 22).

Σημείωση II. * = Η δήλωση #13 χρειάζεται αντιστροφή (Reverse) κατά τον υπολογισμό του τελικού σκορ.

Σημείωση III. Πριν τη χορήγηση αλλάξτε με τυχαίο τρόπο τη σειρά εμφάνισης των δηλώσεων.

Αγγλική έκδοση

MULTISEXUAL IDENTITY SCALE (MIS)

This scale aims to assess the degree to which you connect with each of the following statements regarding your self-identification as a multisexual individual (e.g., bisexual, pansexual, omnisexual, polysexual, etc.). Please circle the corresponding number for each item as it relates to you personally.

	Strongly Disagree					Strongly Agree
1. My multisexual identity has helped me in my personal development.	1	2	3	4	5	6
2. The person I am today is largely due to my multisexual identity.	1	2	3	4	5	6
3. My multisexual identity has led me to learn more about my strengths.	1	2	3	4	5	6
4. My multisexual identity has helped me to know myself better.	1	2	3	4	5	6
5. I believe that my multisexual identity fits in with the other aspects of my character. ^a	1	2	3	4	5	6
6. No words can adequately define my sexuality.	1	2	3	4	5	6
7. The various labels (e.g., Bisexual, Pansexual, Omnisexual, etc.) for sexual orientation do not express me. ^b	1	2	3	4	5	6
8. My sexuality cannot be described with any label (e.g., Bisexual, Pansexual, Omnisexual, etc.).	1	2	3	4	5	6
9. I do not rely on definitions to describe my sexuality.	1	2	3	4	5	6
10. I want to be a member of the LGBTQIA2+ community.	1	2	3	4	5	6
11. I am trying to be more visible within the LGBTQIA2+ community.	1	2	3	4	5	6

12. I participate in activist actions related to LGBTQIA2+ community issues.	1	2	3	4	5	6
13. It is not important to be an active member of the LGBTQIA2+ community (Reversed).	1	2	3	4	5	6
14. I am trying to find my place in the straight community.	1	2	3	4	5	6
15. I am looking for support from people in the straight community.	1	2	3	4	5	6
16. I am trying to figure out how my multisexual identity fits within the straight community.	1	2	3	4	5	6
17. I have understood that I am neither gay nor straight.	1	2	3	4	5	6
18. I have a different sexuality from gay and straight people.	1	2	3	4	5	6
19. I am neither straight nor gay.	1	2	3	4	5	6
20. I will fall in love with a person regardless of gender.	1	2	3	4	5	6
21. I would have sexual relations with both men and women.	1	2	3	4	5	6
22. I would have a sexual relationship with a person I liked, without caring about their gender.	1	2	3	4	5	6

Note. Researchers may use this scale, but cultural adaption is needed. The original version of the MIS is in Greek. Items should be randomized before administering the scale.

Note II. ^a Suggested alternative wording: I believe that my multisexual identity harmonizes with the other aspects of my character. ^b Suggested alternative wording: I do not identify with the various labels (e.g., Bisexual, Pansexual, Omnisexual, etc.) for sexual orientation.

Note III. To obtain subscale scores, average the following items: Identity Intersection/Holistic Growth (1,2,3,4,5), Label Rejection (6,7,8,9), LGBTQIA2+ Community Involvement (10,11,12,13R), Heterosexual Community Involvement (14,15,16), Rejection of Monosexual Identity (17,18,19), Understanding Multisexual Identity (20,21,22).